

Les desigualtats lingüístiques en els contextos educatius

Dolors Mayoral Arqué, Fidel Molina Luque

PROPI
Mira sigla

1274(I)
~~1992~~
denegatius
per 2002

LES DESIGUALTATS LINGÜÍSTIQUES EN ELS CONTEXTOS EDUCATIUS

**DOLORS MAYORAL ARQUÉ
FIDEL MOLINA LUQUE**

còpia edició

**AQUESTA INVESTIGACIÓ HA ESTAT POSSIBLE GRÀCIES A UN AJUT
ATORGAT PER LA FUNDACIÓ JAUME BOFILL DE BARCELONA LA
QUAL ENS HA PERMÉS DE REALITZAR TOT EL TREBALL DE CAMP
AIXÍ COM EL PROCESSAMENT I ANÀLISI ESTADÍSTICA DE LES
DADES.**

I PART: LA REFLEXIÓ TEÒRICA

Introducció

1. El concepte de desigualtat lingüística

Bourdieu o la teoria del poder i de la dominació

Implicacions de la determinació de la llengua oficial

Capital cultural i capital lingüístic

Llenguatge i cognició: la teoria de Basil Bernstein

Llenguatge públic i llenguatge formal: dues categories de la percepció

Context educatiu i desigualtats lingüístiques

Per què el fracàs és més elevat en els nens de la classe treballadora

2. L'anàlisi de la desigualtat social

Bourdieu i la teoria de la distinció social

A mode de síntesi: variables a considerar en l'anàlisi de l'estratificació social

Dos nous fenòmens en la conceptualització de l'estratificació social: les infraclases i la nova classe mitjana

3. El paper constitutiu de la cultura

4. La relació entre cultura i llenguatge

Els processos de socialització diferencial com a processos de diferenciació cultural

De la socialització diferencial a l'aparició dels codis lingüístics

Codis elaborats i educació

La nova societat: informació, coneixement i codis elaborats

II PART: DESIGUALTATS LINGÜÍSTIQUES EN ELS/LES NENS/ES DE PRIMER CURS D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA OBLIGATÒRIA A LA CIUTAT DE LLEIDA

1. La dificultat de les anàlisis empíriques

2. La investigació: aspectes metodològics i anàlisi de dades

3. Característiques de la població analitzada

4. Capital cultural i capital lingüístic

El quocient d'intel·ligència verbal (QI)

Quocient d'intel·ligència verbal i capital cultural

**La relació entre el quocient d'intel·ligència verbal i l'estatus
sociocultural**

**La relació entre el quocient d'intel·ligència verbal i els nivells
d'instrucció dels pares**

Els índexs de producció lingüística i textual

Capital cultural i índexs de producció lingüística i textual

**La relació entre els índexs de producció lingüística i textual i la
resta de variables**

5. CONCLUSIONS

6.BIBLIOGRAFIA

ANNEXOS

.....

"Els camps del saber, el discurs i els mitjans de comunicació estan canviant amb l'aparició de formes textuais híbrides, discursos i formes de coneixement interdisciplinari i interinstitucional i nous mitjans, protocols i procediments de comunicació quotidiana... Aquests canvis que s'estan produint en la cultura, el llenguatge i el capital han dut als límits les tradicionals anàlisis de la reproducció social, basades en la classe social, i es fa del tot necessari una cartografia més global de les formes de la diferència i, relacionades amb ella, una consideració adequada de la significació del llenguatge i del discurs en l'anàlisi sociològica".

"D'acord amb Bernstein, necessitem una anàlisi conceptual de com es produeix la transmissió del poder i de les relacions de control que s'estableixen a través de la comunicació pedagògica".

Parlo Singh i Allan Luke

Introducció

La motivació per l'anàlisi de les desigualtats lingüístiques s'origina a partir de l'experiència personal d'ambdós autors en contextos escolars situats en zones amb risc de marginació. Ambdós hem compartit durant uns anys les dificultats professionals que ha suposat l'exercici de la tasca docent en nuclis caracteritzats per la precarietat econòmica, la inestabilitat i desestructuració familiar i l'existència de subcultures on la valoració de tot allò que fa referència al sistema educatiu no forma part de l'ordre de prioritats en l'educació dels infants. En aquests contextos, les dificultats per dur a terme la tasca de formació tenen una doble vessant: cultural i educativa.

En la vessant cultural es produeix un conflicte entre els valors, normes, sistemes d'autoritat i repertoris de coneixements que posseeixen aquests nois i noies que pertanyen a aquestes subcultures i els models de la cultura estàndard (o cultura educativa). Els nens que procedeixen d'aquestes subcultures són socialitzats amb patrons i models diferents del que comunament s'entén per cultura "standard". En la vessant educativa, el xoc se situa en un triple nivell: la dificultat en la comunicació (transmissió/aprenentatge) dels continguts, el canvi d'estratègies pedagògiques (que afecten les estratègies cognitives), i l'adaptació a les normes de la cultura escolar (ordre, disciplina, silenci, escassa mobilitat).

En aquest context, s'accentuen les desigualtats de tot ordre, siguin les derivades de la procedència de classe social (produïdes per la penúria econòmica, inestabilitat laboral, atur...), siguin les derivades de l'existència de l'ordre patriarcal (diferències de gènere, jerarquies rígides entre generacions ...) o les ètniques. Això no obstant, aquestes classes de desigualtats es manifesten força visibles i, tot i que, les maneres de viure sorprenen, es poden entendre des de l'òptica docent. Ara bé, en els processos de transmissió educativa intervenen ordres de desigualtat que, tot i ser una conseqüència dels aspectes anteriors, no són tan visibles o tant directament mesurables com les desigualtats econòmiques; ens referim a les desigualtats lingüístico-cognitives derivades de desenvolupaments culturals diferents als models culturals acadèmics. Els processos de transmissió educativa són, fonamentalment, processos de comunicació lingüística a partir dels quals es vehiculen tots els continguts culturals. A cultures diferents ens podem trobar amb competències lingüístiques diferents, coneixements culturals diferents, estratègies cognitives diferents i motivacions i interessos diferents¹. No endebades, les estadístiques que vinculen fracàs escolar i classe social, mostren l'estreta relació existent entre aquests factors.

¹Aquestes diferències no són conseqüència de capacitats cognitives o intel·lectuals inferiors sinó que són el resultat de desenvolupaments culturals (com a continguts, competència lingüística i estratègies cognitives) diferents.

El treball que hem desenvolupat intenta escatir la relació entre el context sociocultural de la família i el desenvolupament de les habilitats comunicatives en el nen. El primer aspecte s'analitza a partir d'un qüestionari que s'aplica a la família per tal de conèixer quina és la seva dinàmica cultural (consums, hàbits i pràctiques culturals), el segon s'aplica als nens i consisteix en unes proves on es mostra el coneixement del vocabulari i la capacitat de raonament verbal d'una banda i, de l'altra, la capacitat de produir textos coherents, cohesionats i adequats al context proposat. Ambdues proves reben un tractament estadístic que es detalla en l'apartat corresponent i que permet classificar les famílies segons el seu nivell d'instrucció, classe d'ocupació i capital cultural. Aquestes dades de caràcter sociològic es posen en relació amb les dades de caràcter lingüístic com ara els quocients d'intel·ligència verbal i els índexs de producció lingüística i textual prèviament elaborats en l'anàlisi estadística.

Pel que fa a l'estructura del treball hi trobem dues parts: una part teòrica on s'exposen els supòsits teòrics que fonamenten els conceptes de desigualtat lingüística i desigualtat social i una part empírica on es desenvolupa el procés que s'ha seguit tant a nivell sociològic com a nivell lingüístic.

1. El concepte de desigualtat lingüística

Per poder arribar a definir el concepte de desigualtat lingüística és convenient que fem una revisió dels corrents teòrics més importants, tant des de la perspectiva lingüística com sociològica, vinculats directament amb el tema de la relació entre el llenguatge i la societat. Cal dir, però, que aquest concepte no s'ha definit més que marginalment a través de la teoria del dèficit lingüístic que considera que certs individus presenten unes mancances d'ordre lingüístic que els dificulten el seguiment del procés escolar amb èxit. Així doncs, parlar de desigualtats lingüístiques és una qüestió força controvertida i cal definir molt acuradament les situacions en les quals és legítim de parlar de desigualtats d'aquest ordre. Prèviament, considerem pertinent establir les diferents visions que s'han produït des de les diferents disciplines per tal de facilitar-ne la comprensió.

Des de la perspectiva lingüística utilitzarem dos marcs conceptuals referencials: el formulat per Chomsky² i els seus conceptes bàsics de

² Chomsky és un lingüista nordamericà que publicà les seves primeres obres durant els anys 60. Per aquest autor, el llenguatge es diferencia de la resta de conductes que es poden usar per comunicar-nos pel fet que som capaços de produir un nombre infinit d'enunciats a partir d'un nombre limitat de regles. Chomsky creu que totes les llengües gaudeixen d'uns trets comuns, que ell anomena universals lingüístics que tots els parlants posseeixen biològicament.

competència i actuació i el formulat per Saussure³ amb la diferenciació que estableix entre llengua i parla per tal de poder veure si ens són útils a l'hora de precisar el nostre concepte.

Per a Chomsky el concepte de competència es refereix al coneixement tàcit de l'estructura de la llengua que posseeixen tots els éssers humans. Aquesta competència⁴ és una qualitat innata que no és conscient ni susceptible de ser descrita espontàniament. Aquesta qualitat permet a tots els éssers humans produir i comprendre una sèrie infinita de frases. D'altra banda, Chomsky també formula el concepte "actuació" (també anomenat "realització" o "performance") per definir els processos de codificació o descodificació d'una llengua. Bàsicament, Chomsky es fonamenta en uns conceptes que consideren la llengua com un objecte ideal i neutre; és a dir, desproveït de qualsevol influència sociocultural. Segons aquest autor, l'adquisició de la competència és independent dels

³ Ferdinand de Saussure, autor europeu, va col·laborar a establir la definició de conceptes claus d'entre els quals destaquem els de llengua i parla. Saussure mostra interès per l'etnografia en la seva voluntat de trobar una explicació a l'aparent contradicció entre la unitat biològica dels éssers humans i la pluralitat lingüística que es produeix entre ells. Això ho explica per mitjà del que ell considera el caràcter arbitrari del signe lingüístic; és a dir, la no correspondència lògica entre la forma del signe i el seu significat.

⁴ El terme competència és un terme que s'utilitza des de nombroses disciplines. Així parlem de competència cognitiva des de la psicologia (Piaget), de competència cultural des de l'antropologia (Lévi-Strauss) o competència comunicativa des de la sociolingüística (Dell Hymes). Aquest concepte obeeix a una lògica social que es basa en principis com l'existència d'una democràcia universal d'adquisició, la creativitat del subjecte i l'autoregulació conductual entre altres. En definitiva, en aquest conjunt de teories es produeix una concepció de l'existència d'una democràcia innata que regula tots els processos i consideren que aquells procediments que es generen en la pràctica social, contribueixen a desenvolupar les qualitats anteriors. Aquesta visió tan idealista abstrau l'individu de qualsevol influència social. No és gens estrany que s'estableixi un vincle potent entre aquestes teories i les ideologies liberals que ho remetien tot a la responsabilitat individual.

factors socioculturals i l'única cosa que exigeix és la producció de seqüències comunicatives adequades a l'entorn de l'infant. Chomsky considera que l'objecte primer de la teoria lingüística és un locutor-oïdor ideal que se situa en una comunitat lingüística completament homogènia. En el millor dels casos, quan considera que l'actuació pot vincular-se amb continguts socioculturals específics desvia l'atenció cap a una anàlisi de la gramàtica o de la llengua com a subproducte psicològic però en cap cas fa referència a la interacció social.

Saussure en la seva formulació dels conceptes de llengua i parla es manté en una posició similar a la del creador de la gramàtica generativa tot i que, en algun moment, reconeix que el paper de la llengua és el de servir d'intermediari entre el pensament i el so. Segons aquest autor no es pot aïllar ni el pensament del so ni el so del pensament, sinó que un i altre es combinen per produir una forma en una relació totalment arbitrària. Això no obstant, arriba a la conclusió que el fet social és l'únic que pot crear un sistema lingüístic. Considera la col·lectivitat necessària per establir valors, l'única raó d'existència dels quals es troba en l'ús i en el consens general ja que, l'individu, per ell mateix, és incapaç de produir-ne cap.

Què s'esdevé des de la sociolingüística? A diferència de la lingüística, des de la sociolingüística el pes dels factors socials és clau en l'explicació dels comportaments lingüístics. Això no obstant, tal com alguns autors

apunten, les necessitats politicoideològiques dels diferents contextos socials fan derivar aquesta disciplina cap a dues direccions: una més tecnocràtica i basada, principalment, en els estudis empírics situada a l'origen dels programes de planificació lingüística i una altra profundament lligada als moviments que posen en evidència desigualtats socials d'índole molt diversa. En aquesta segona branca, el pes dels factors socials és especialment significatiu en l'explicació dels fets lingüístics, per aquest motiu pot considerar-se sociologia del llenguatge.

Situats en aquesta segona opció, no parlarem de llengües i dialectes, ni de registres, ni de varietats, ni de repertoris verbals, sinó que esbossarem els factors subjacents a un tipus de competència comunicativa que són a l'origen, o bé constitueixen la causa de determinades situacions de desigualtat. Obviament intentarem explicar quins són els mecanismes socials que condueixen a aquest tipus de situacions i això ho farem no solament a partir de la sociologia del llenguatge, sinó que ens inserirem en la sociologia de l'educació atès que és en aquest camp on aquestes desigualtats se sancionen i es legitimen. Per poder-ho explicar farem especial referència a les teories de Bourdieu⁵ a partir de la seva obra *Ce*

⁵ Bourdieu publica al 1982 l'obra *Ce que parler veut dire. L'économie des échanges linguistiques*. En aquesta obra parteix de la perspectiva que els discursos són uns productes que nosaltres emitim, el valor dels quals es defineix en relació amb altres discursos més rars o més comuns i, tot i que, la llengua és un instrument privilegiat de comunicació, també constitueix un signe exterior de riquesa i poder.

que parler veut dire i a les teories de Bernstein a partir dels seus treballs sobre el codi lingüístic⁶.

Per desenvolupar aquestes dues teories, dues premises ens acompanyaran en el nostre discurs: la primera es fonamenta en una concepció sociohistòrica de l'home per la qual es considera que els fets lingüístics no han de ser considerats com a fets eteris, no vinculats a un context determinat, sinó que els fets lingüístics han d'analitzar-se a l'interior d'unes determinades coordenades contextuais de caràcter sociohistòric. La seva anàlisi mostra relacions ocultes entre uns i altres fets. La segona es refereix al rol social assignat a l'escriptura i a l'alfabetització amb les seves consegüents competències tant a nivell cultural com a nivell cognitiu. Ambdues capacitats es consideren essencials per a la integració plena i total de l'individu a la societat i possibiliten la seva mobilitat social.

Bourdieu o la teoria del poder i de la dominació

Bourdieu en la seva obra *Ce que parler veut dire. L'économie des échanges linguistiques*, parteix de la concepció que el llenguatge és un instrument d'acció i poder. Aquest autor considera que les relacions socials són

⁶ Alguns lectors notaran que no hem fet al·lusió als lingüistes antropològics de principis de segle com Humboldt, Sapir o Whorf per les seves teories sobre la relació entre el llenguatge i la societat. En cap cas s'ha d'entendre que els menystenim, és tracta d'un problema d'economia teòrica i de cenyir-nos únicament a aquells aspectes que ens poden aportar una mica de llum per aclarir el perquè d'un concepte tan polèmic com el de desigualtat lingüística.

relacions on es produeixen interaccions o intercanvis simbòlics; en aquest sentit, els intercanvis lingüístics constitueixen intercanvis de poder simbòlic on es mostren les relacions de força entre el locutor i els seus grups respectius.

Segons aquest autor, en tot acte de paraula conflueixen una sèrie de factors com:

- 1r. La capacitat de parlar com a possibilitat d'engendrar un nombre infinit d'enunciats.
- 2n. La capacitat social o adequació lingüística a una situació determinada.
- 3r. Les disposicions de l'habitus lingüístic; és a dir, el to de veu, el registre utilitzat, la gestualitat...de cadascun dels parlants.
- 4t. L'estructura del mercat lingüístic que s'imposa amb sancions i censures específiques a través del que els gramàtics defineixen com a correcció gramatical o lingüística.

La pregunta pertinent és per què uns discursos gaudeixen del beneplàcit de l'oficialitat i altres són relegats a situacions de menys prestigi? Bourdieu intenta respondre a la pregunta anterior remontant-se al fet històric que vincula l'aparició i consolidació dels estats moderns amb la definició d'una varietat lingüística com a llengua oficial. La consideració d'una varietat lingüística com a llengua oficial suposa una sèrie de conseqüències:

1a Ha de ser utilitzada en totes les situacions oficials; és a dir, el seu ús adquireix caràcter d'obligatorietat.

2a. És el model a partir del qual la resta de pràctiques lingüístiques es posen en relació. Per tant, la llengua oficial defineix implícitament el que és correcte i el que no és correcte del del punt de vista lingüístic de qualsevol altra varietat.

3a. La determinació d'oficialitat implica l'atribució de prestigi a la varietat afectada, i en conseqüència, desprestigi per a moltes de les altres varietats.

4a. L'existència d'un cos d'especialistes (gramàtics, professors, literats...) que han de vetllar pel seu manteniment i imposició.

Qui en cap cas pot obviar aquesta última premisa és el cos de professors que, en virtut de l'autoritat que el sistema escolar els confereix, poden sancionar per mitjà dels exàmens i dels títols la correcció lingüística dels parlants; d'ací l'estreta relació entre la sociologia del llenguatge i la sociologia de l'educació. Per tant, segons Bourdieu, en el procés que condueix a l'elaboració, legitimació i imposició d'una llengua com a oficial, el sistema d'ensenyament apleix una funció determinant en un doble sentit: la d'inculcar la llengua oficial i desprestigiàr qualsevol altra varietat que no s'ajusti estrictament a la norma i, paral·lelament, configurar, a partir dels continguts culturals vehiculats a través la llengua, la idea de

consciència nacional⁷. En aquest punt observem com llengua, educació i cultura queden fortament vinculades entre si.

Implicacions de la determinació de la llengua oficial

On la llengua oficial es manifesta amb tota la seva força és a través de la llengua escrita que adquireix rang de llei a través del sistema d'ensenyament. Aquest fet contribueix directa o indirectament, a la devaluació de la llengua parlada, de l'expressió popular i dels dialectes. Així doncs, la imposició de la llengua oficial provoca que, entre els diferents usos d'aquesta llengua s'estableixin unes relacions totalment diferents de les relacions teòriques que es produeixen entre llengües diferents parlades per grups políticament i econòmicament independents ja que, totes les pràctiques es mesuren en funció de les pràctiques legítimes. Altrament dit, les diferències que mostren la diversitat de parlars no poden reduir-se en funció del que els lingüistes defineixen com a correcte, sinó que, les diferències que es produeixen en l'ordre de la pronúncia, del lèxic o de la gramàtica constitueixen un conjunt de diferències associades a diferències socials que no són pertinents als ulls del lingüista mentre que si ho són des de la perspectiva sociològica.

⁷ Volem insistir en aquest aspecte d'homogeneïtzació de la consciència nacional que es produeix per mitjà de l'aprenentatge d'una llengua, reproduint literalment les paraules de Bourdieu: "En apprenant aux enfants, qui ne le connaissent que bien confusement ou qui parlent même des dialectes ou des patois divers, la même langue, une claire et fixée, il les incline déjà tout naturellement à voir et à sentir les choses de la même façon et il travaille à édifier la conscience commune de la nation".

Capital cultural i capital lingüístic

Segons Bourdieu, les lleis de transmissió del capital lingüístic constitueixen un cas particular de les lleis de la transmissió legítima del capital cultural entre les generacions. La competència comunicativa depèn, com les altres dimensions del capital cultural, del nivell d'instrucció mesurat a partir dels títols escolars i de la trajectòria social. En aquest sentit, la sociologia de la cultura com la sociologia del llenguatge són indisociables d'una sociologia de l'educació. El "mercat" escolar, tal com veurem posteriorment, és estrictament dominat pels productes de la classe dominant i tendeix a sancionar les diferències de capital preexistents: l'efecte acumulat d'un capital cultural feble i una feble propensió a augmentar-lo a través de les institucions educatives aboca les classes més desproveïdes de capital a les sancions negatives del "mercat" escolar, és a dir, a l'eliminació o autoeliminació precoç que suposa l'existència d'una situació més que dubtosa d'èxit escolar.

Llenguatge i cognició: la teoria de Basil Bernstein

El sociòleg anglès B. Bernstein suggereix, a finals dels cinquanta, la idea que les diferències quan a la competència comunicativa dels individus són conseqüència dels modes de parla que es desenvolupen en les diferents

classes socials, més concretament entre la classe mitjana (especialment la nova classe mitjana) i la classe treballadora. Estableix de manera genèrica, dues formes de llenguatge-ús correlatives d'ambdues classes socials. Segons aquest autor, aquests usos del llenguatge orienten els parlants cap a uns tipus de relacions diferenciades amb les persones i amb els objectes independentment del seu nivell d'intel·ligència. En aquest sentit, el paper de la intel·ligència és el de motivar una explotació més exitosa de les possibilitats oferides pel tipus de llenguatge ús.

Per tal de verificar empíricament la concepció anterior, Bernstein selecciona dos grups socials extrems d'entre 15 i 18 anys amb diferent nivell educatiu, origen social, ocupació i sexe i els hi aplica el test de les matrius progressives de Raven (mesura no verbal de la intel·ligència) i l'escala de vocabulari Forma I de Mill Hill. L'anàlisi dels resultats obtinguts li permet arribar a les següents observacions:

1a El grup de classe mitjana obté uns resultats molt similars en les mesures dels dos tests.

2a. El grup de classe obrera obté unes mitjanes força més elevades en el test de matrius (mesura no verbal de la intel·ligència) que en el test de raonament verbal.

3a. La mitjana per al grup de classe obrera en el test de matrius és de 47,36, mentre que la mitjana en el mateix test per al grup de classe mitjana és de 51,4.

4a. Pel que fa al test de vocabulari, la mitjana per a la classe obrera és de 41,9, per contra, la classe mitjana obté 60,2.

A la vista d'aquests resultats, Bernstein creu que s'estableix una relació molt diferent entre les mesures de la intel·ligència verbal i no verbal per als grups socials estudiats. Els resultats obtinguts en el test de llenguatge de la classe treballadora són baixos en relació als resultats obtinguts en el test de matrius pel mateix grup. Aquesta diferència no es produeix en el cas del grup de classe mitjana que obté uns resultats més similars en ambdues proves. Aquestes observacions li permeten plantejar el problema fonamental que és trobar la relació entre intel·ligència potencial i intel·ligència desenvolupada. L'elevat resultat obtingut en el test de matrius pel grup de classe treballadora, segons l'autor, no s'ha d'atribuir necessàriament a que el test no sigui verbal, atès que l'activitat verbal pot acompanyar la recerca de la solució, sinó que pot atribuir-se a que les operacions requerides són accessibles per aquest grup social, per contra no ho són les operacions verbals. La problemàtica se situa en què els tests verbals s'utilitzen com a guia per mesurar el rendiment educatiu i professional. Aleshores, analitzats els resultats anteriors, l'autor formula dues preguntes: o bé la intel·ligència és una funció cultural o bé les classes baixes són inferiors cognitivament. Atès que el raonament més simple indica que la consideració d'aquesta segona possibilitat és inviable cal explorar els processos que es produeixen en la socialització infantil en

les diferents classes socials, molt especialment, l'ús induït de la parla. Aquest ús és important en la mesura que ajuda a configurar un estil cognitiu pel que fa a: estratègies de resolució de problemes, raonament inferencial, regles, funcionament d'hipòtesis i pensament causal⁸.

Podem sintetitzar les reflexions anteriors tot dient que el mode d'expressió de la intel·ligència pot ser resultat d'un aprenentatge que es produeix a través de les formes de parla, la qual cosa crea i reforça en l'usuari diferents dimensions de significació. És probable que la classe mitjana, molt especialment, les noves classes mitjanes, tendeixin a afavorir la formació d'unes jerarquies conceptuals complexes, per contra les classes treballadores tendeixin a afavorir els nivells més descriptius i les respostes a fets immediats⁹.

Llenguatge públic i llenguatge formal: dues categories de la percepció

⁸ Altres autors consideren a l'interior dels estils cognitius processos cognitius com els de codificació, execució, emmagatzemament de la informació i recuperació, també la transformació i la inferència. D'altres ho fonamenten en les estratègies com el coneixement del problema, el coneixement dels procediments, els sistemes de processar la informació i les estratègies per assolir l'objectiu desitjat.

⁹ Bernstein estableix un paral·lelisme entre els dos tipus de llenguatge-ús i dues classes socials: la classe treballadora i la nova classe mitjana. L'origen d'aquesta diferenciació l'hem de buscar en els conceptes de solidaritat mecànica i solidaritat orgànica formulats per Durkheim i derivats de la divisió social del treball. La solidaritat mecànica es produeix en aquelles societats on hi ha poca divisió del treball i les relacions socials es basen en un nucli reduït de significats compartits, per contra, la solidaritat orgànica es produeix en les societats amb una divisió del treball complexa i jerarquizada on el més important és la recerca i la valoració de la pròpia individualitat. Així doncs, no és estrany que segons la posició en la divisió social dels individus es desenvolupin formes de comunicació i de raonament diferents. La pregunta escaient és quina d'aquestes formes s'aproxima més a la que s'utilitza en el context escolar.

Tot continuant amb l'argumentació anterior, Bernstein insisteix en la idea que la manera com els nens aprenen a relacionar-se o a conèixer i interactuar amb el seu entorn constitueix l'estructura fonamental del seu raonament i que aquesta estructura cal distingir-la de la seva intel·ligència potencial. Bernstein classifica els diferents modes d'orientació en la percepció de l'entorn que es produeixen a l'interior de la família en dos tipus: orientació cap al contingut i orientació cap a l'estructura. Es produeix una orientació de la percepció (és a dir, del coneixement de l'entorn) cap al contingut quan els factors descriptius predominen per sobre de qualsevol altre tipus de raonament. D'altra banda, es produeix una orientació cap a l'estructura quan predomina un tipus de raonament abstracte.

Posem un exemple: si tenim quatre aliments diferents com: pa, pastissos, macarrons i sèmola i demanem a un nen que ens digui que té en comú aquest grup d'aliments, pot donar respostes del tipus serveixen per menjar o bé estan tots fets amb farina. La primera resposta té un caràcter descriptiu ja que respon a una situació visible i quotidiana, la segona es caracteritza per presentar un grau d'elaboració superior, és molt més conceptual i abstracta. El caràcter conceptual de la resposta ve determinat per un determinat ús del llenguatge, un molt més descriptiu i un altre molt més analític.

Arrel d'aquesta observació, Bernstein postula l'existència de dos tipus de llenguatge: el llenguatge públic i el llenguatge formal¹⁰ amb característiques distintes que atribueix a dues classes socials diferents. El llenguatge públic caracteritza la vella classe mitjana i la classe treballadora i el llenguatge formal, per contra, creu que és més propi de la nova classe mitjana. En definitiva, aquesta doble categorització respon a dues maneres genèriques de socialitzar els infants i els seus correlatius modes d'ús de llenguatge. Les principals característiques que aquest autor atribueix a un i altre mode es descriuen a continuació:

llenguatge públic	llenguatge formal
Frases curtes, gramaticalment simples, sovint sense acabar, construcció sintàctica pobre.	Ordre gramatical i sintàctic correcte. construcció d'oracions complexes
Ús simple i repetitiu de les conjuncions.	Ús d'una gran varietat de conjuncions i proposicions relatives. Ús de preposicions que indiquen relacions lògiques de contigüitat temporal i espacial
Ús freqüent d'ordres i preguntes curtes	Ús freqüent de pronoms personals
Ús limitat d'adjectius i adverbis	Selecció d'entre una àmplia gamma d'adjectius i adverbis
Afirmacions formulades com a qüestions implícites	El llenguatge apunta cap a una jerarquia conceptual complexa per a l'organització de l'experiència

¹⁰ Alguns autors consideren que la teoria de Bernstein sobre els tipus de llenguatge és obsoleta en l'actualitat. Contra aquesta creença, observem que els conceptes de llenguatge públic i llenguatge formal així com el mateix autor apareixen com a contingut fonamental en els llibres de batxillerat, només cal veure, per exemple, el llibre de 1r de batxiller d'Anaya editorial fet pel prestigiós acadèmic Lázaro Carreter. Lázaro Carreter estableix una comparació molt encertada entre aquest tipus de llenguatge i el tipus de parla i d'expressió de la població juvenil la qual cosa mostra la preocupació que determinats sectors socials senten per l'empobriment progressiu del llenguatge dels nostres adolescents.

Això no obstant, la formulació d'aquesta teoria li va comportar nombroses i ferotges crítiques¹¹ que el van obligar a replantejar-se la seva formulació. Durant el període que va del 1961 al 1966 pren consciència que tant l'ús dels indicadors que ha utilitzat com les denominacions de llenguatge públic i llenguatge elaborat¹² no són prou adequades per descriure les formes de parla. Tanmateix però, insisteix en el caràcter semàntic que té la seva definició; és a dir, la forma lingüística constitueix, només, una manifestació externa, que mostra una orientació implícita cap a determinats significats.

Les argumentacions anteriors ens obliguen a formular-nos preguntes com quin tipus de llenguatge utilitzem a l'escola, quin tipus de categories perceptuals predominen en els processos escolars i si és pertinent parlar de desigualtats lingüístiques?

Context educatiu i desigualtats lingüístiques

¹¹ Recordem que una de les més difoses va ser l'atribució que se li fa del concepte de dèficit lingüístic. Ell respon a la crítica tot dient que no recolza la perspectiva segons la qual l'únic origen del fracàs o de l'èxit educatiu se situa en la presència o absència d'atributs per part de l'estudiant, la família o la comunitat. L'èxit o fracàs educatiu està en funció del currículum dominant a l'escola que treballa de manera selectiva sobre els que l'adquireixen.

¹² Als anys vuitanta torna a plantejar-se la correcció de l'anàlisi lingüística que havia desenvolupat atès que, en aquell moment, les anàlisis que predominaven eren de tipus descriptiu i arriba a la conclusió que, a l'empara de la gramàtica textual, millor treballar la diferenciació de textos sobre la base de la coherència i cohesió gramaticals.

Un dels fenòmens que romanen més ocults en l'àmbit educatiu és l'anàlisi sociològica de les causes que originen produccions lingüístiques que no assoleixen el grau de correcció necessària. Siguin de l'ordre que siguin les incorreccions, tendeixen a atribuir-se a una falta d'intel·ligència o d'interès per l'aprenentatge escolar. Aquest fet que, indubtablement, revesteix un caràcter ideològic, remet el problema al propi subjecte que aviat s'identifica amb un quocient d'intel·ligència baix o amb una actitud totalment desmotivada pel context escolar¹³. En aquest sentit, els treballs empírics que intenten posar en relació els factors sociològics de producció de la desigualtat amb els factors lingüístics són més aviat escassos. Això no obstant, volem destacar el treball realitzat per Mayoral¹⁴ en la població escolar de 6è curs d'EGB de la ciutat de Lleida. Aquest treball, fet a l'empara de la concepció de Bernstein, posa en relació l'estructura social que s'analitza a partir de les variables: categoria ocupacional, barri de residència i capital cultural, amb les produccions lingüístiques dels infants mesurades en termes d'intel·ligència verbal i producció de textos. La investigació es duu a terme amb una mostra de 272 nens de la ciutat de

¹³ Olin Wright planteja en la seva anàlisi de la pobresa l'enfocament segons el qual els individus són pobres perquè no posseeixen els valors correctes, són ganduls o tenen una motivació equivocada, es troben excessivament orientats al present i són incapaços d'aplaçar la seva satisfacció. Aquest plantejament es coneix com la "tesi de la cultura de la pobresa". Es fonamenta en la concepció d'una socialització cultural diferent que comporta la transmissió intergeneracional d'una sèrie de valors que perpetuen eternament els cicles de la pobresa. Aquesta concepció és la més estesa entre el professorat en l'àmbit educatiu

¹⁴ Aquest treball es desmplega en dues publicacions que referenciem a continuació: Mayoral, D. (1996) *Diferenciación y desigualdad: cuando las diferencias sociales se convierten en desigualdades sociales*, a *Revista de Educación*, Ministerio de Educación y Ciencia, n. 311, pág.159-183. També en Mayoral, D. (1998) *El lenguaje: diferencias culturales y desigualdades sociales*, ed. Pagès.

Lleida distribuïts proporcionalment per barris i que assisteixen a l'escola pública.

Els resultats que s'obtenen es poden sintetitzar en els aspectes següents:

1r. Els nivells d'ocupació no sempre mantenen una relació directa amb l'estatus sociocultural entès en termes de capital cultural. Això no obstant, els nivells educatius de la població sí que mantenen una relació directa amb la pertinença a un estatus.

2n. També es produeix una relació estadísticament significativa entre l'estatus i la residència de tal manera que, a mesura que ascendim en l'estatus la residència se situa en més a l'interior de la ciutat en els barris amb habitatges d'alt standing.

3r. La mitjana dels quocients d'intel·ligència obtinguda després d'haver agrupat els barris, és un factor que discrimina els diferents grups amb una diferència de 10 punts. Aquest fet corrobora la idea que existeix algun tipus de relació entre el quocient d'intel·ligència verbal i l'estatus sociocultural.

El treball anterior ens indica l'existència de diferents produccions lingüístiques i diferents quocients d'intel·ligència que poden ser negativament avaluats des de la perspectiva escolar. Quan aquesta avaluació negativa coincideix amb àmbits de població escolar "negativament" privilegiats des de la perspectiva social, les diferències no

poden continuar sent considerades com a tals sinó que s'han d'interpretar en termes de desigualtat¹⁵.

En definitiva, tal com diu Lahire¹⁶, en els primers aprenentatges no es fa suficient atenció al procés que és nou i problemàtic per una part dels alumnes poc familiaritzats amb la cultura escolar mentre que, per uns altres, no suposa més que un procés de continuïtat de l'ambient familiar. Socialitzats de manera diferent, els alumnes no manifesten tots el mateix interès pels exercicis escolars, molts dels quals els resulten totalment estranys a la seva lògica, fet que es deriva en unes produccions molt desiguals. Aquesta constatació no s'ha d'entendre en termes de dèficit, diu Bourdieu, sinó com el resultat de diferències culturals que, a priori, no són vistes com a causes de desigualtat.

Per què el fracàs és més elevat en els nens de la classe treballadora

El fracàs més elevat dels nens de la classe treballadora pot atribuir-se al fet que el nen i el professor utilitzen un llenguatge diferent; és a dir, és un

¹⁵ Volem insistir, tal i com ho fa Terricabras, en que les diferències entre humans és allò que ajuda a distingir-los i a personalitzar-los, en canvi, les desigualtats entre ells són el resultat d'alguna acció social que ha pres partit a favor dels uns i en contra dels altres. Terricabras és contundent quan diu que quan parlem de diversitat, -podem llegir diferència- hem de veure si simplement constatem o bé si avaluem. Perquè, si constatem diversitat entre els humans, haurem d'anar en compte per mirar d'aclarir si constatem diferències o desigualtats atès que hem d'acceptar la diversitat de la diferència i rebutjar la diversitat de la desigualtat.

¹⁶ Lahire, B. (1993) *Culture écrite et inégalités scolaires, sociologie de l' "échec scolaire" a l'école primaire*, Presses universitaires de Lyon.

fracàs en la comunicació. Bernstein afirma que el llenguatge públic (més propi de la classe treballadora) és un llenguatge per a ser utilitzat entre iguals que no conté referències a l'estatus social (és per això que el concepte d'autoritat trontolla) i en el qual alguns termes utilitzats en família o en el grup d'iguals són inacceptables fora d'aquest context. La situació de comunicació professor/alumne es percep com a superior/inferior i tant l'un com l'altre infravaloren els seus móns de tal manera que la comunicació més que apropar-los, accentua les diferències. D'altra banda, el nen de classe obrera concedeix significació a un aspecte del llenguatge diferent del que es requereix en la situació d'aprenentatge i aquesta diferent significació és la causa de la seva resistència a l'extensió del vocabulari, la manipulació de les paraules i la construcció de frases ordenades.

Aquest intent per part del professor de canviar l'ús del llenguatge i l'ordre de comunicació del nen de classe obrera, és un intent d'entrada fallit ja que constitueix una manera de canviar el seu sistema de percepció, és a dir, la forma com ha estat socialitzat. Per tant, es crea una situació d'aprenentatge mecànic que s'oblida aviat. En un altre sentit de coses, no hi ha continuïtat entre les expectatives del nen i les de l'escola atès que, en l'escola, les activitats adquireixen sentit sempre en relació a objectius llunyants.

2. L'anàlisi de la desigualtat social

En totes les societats, històricament conegudes, s'han produït diferències de poder, riquesa, privilegis i prestigi entre els grups socials. Aquestes diferències derivades de la posició que els individus han ocupat en els sistemes de producció han generat grups socials amb condicions de vida molt diverses que han tingut com a conseqüència una desigual capacitat d'accés als privilegis, a la riquesa, al poder i al prestigi social. Aquesta desigual capacitat d'accés als recursos econòmics, socials i culturals s'aplega i s'analitza sota el concepte de desigualtat social.

La desigualtat social s'ha analitzat tradicionalment a partir d'àmbits diferents encara que profundament vinculats entre sí. Fonamentalment, els científics socials han utilitzat criteris que s'han fonamentat en dos conceptes bàsics: el concepte de classe social i el concepte d'estatus.

El concepte de classe social s'origina a partir de la teoria marxista i es construeix, bàsicament, a partir de l'ocupació que esdevè l'estructura fonamental atès que:

1r. Els canvis econòmics, tècnics i socials que s'han produït amb el desenvolupament de la societat industrial han provocat, d'una banda, una àmplia divisió del treball, i de l'altra, han accentuat els processos de diferenciació entre les ocupacions.

2n. L'ocupació, en les societats modernes, constitueix el principal indicador dels diferents nivells de recompensa material, posició social i oportunitats de vida.

Això no obstant, i malgrat la seva rellevància, els resultats obtinguts en les anàlisis empíriques basades en l'ocupació s'han fet evidents nombroses dificultats com la incapacitat de mostrar la influència del gènere, l'edat o l'ètnia o bé sobre el fet que l'ocupació no forneix cap indicació sobre la possessió de capital o de riquesa.

Tezanos, en la seva revisió permanent del concepte de classe social¹⁷, apunta que les classes estan constituïdes per grans grups d'interès les posicions dels quals, en la societat, venen definides per les relacions socials connectades amb la producció en un moment històric determinat. És a dir, la realitat contextual de les classes està configurada per tot allò que té relació, no solament amb el que es fa (l'ocupació), sinó també amb la manera com es fa (autonomia, autoritat, capacitat per prendre decisions...), amb les formes de distribució de la riquesa i els recursos, amb els mecanismes i procediments a través dels quals es produeix l'apropiació i acumulació d'excedents. La posició dels grups en el mercat produeix diferents magnituds d'ingressos, diferents nivells de vida i distintes formes i graus d'influència socials i d'oportunitats d'integració.

¹⁷ Prenem com a referència l'última obra produïda per aquest autor: *La sociedad dividida. Estructuras de clases y desigualdades en las sociedades tecnológicas* publicada al 2001. Aquest autor conscient dels canvis que s'estan produint en les noves societats tecnològiques ha fet un notable esforç de síntesi en integrar factors d'ambdues teories.

Tots aquests elements, segons aquest autor, configuren interessos grupals i línies de coincidència que generen conflictes i tensions per assolir les millors posicions en el conjunt social; i insisteix en què les posicions de classe s'articulen en base a la confluència de diverses circumstàncies, en el substrat de les quals es troben condicions socials comunes com ara els nivells d'instrucció, un mateix origen social, uns costums i unes maneres d'actuar semblants, així com una coincidència en els mateixos espais físics o "locus" socials com el lloc de treball o la residència. Observem en la definició anterior la integració en el concepte de classe social d'elements provinents de la teoria weberiana més procliu a conceptualitzar la desigualtat social en termes d'estratificació i introduir altres elements diferents del concepte econòmic com ara els estils de vida.

En oposició al concepte de classe social amb un caràcter, fonamentalment, econòmic, s'erigeix el concepte d'estatus analitzat, habitualment, a partir de les escales de prestigi ocupacional. L'estatus produeix grups diferenciats per l'estil de vida. Els grups d'estatus reflecteixen una valoració subjectiva del prestigi relatiu a les ocupacions dins d'una població i tenen al seu favor aspectes com:

1r. El prestigi atorgat a diverses ocupacions es correspon amb la distribució de recompenses materials i de poder.

2n. Es produeixen moltes similituds a nivell internacional sobre els criteris de prestigi concedit a moltes ocupacions.

El concepte d'estatus s'origina amb Weber que concebeix els grups d'estatus com una derivació dels antics estaments que es caracteritzaven per una concepció específica de l'honor i del prestigi social. L'honor social, diu Weber, es basa en la distància i en l'exclusivisme, conjuntament amb trets honorífics com el privilegi d'utilitzar determinades robes o provar menjars negats a la resta de la població. Amb Weber apareix el concepte d'estilització de la vida que caracteritza les nostres societats modernes molt imbuïdes pel fenomen del consum. En aquesta estilització de la vida no compta únicament el capital econòmic sinó que, amb un mateix capital econòmic, els modes de viure poden ser molt diferents. El que veritablement compta, a nivell de distinció, és el capital cultural heretat o adquirit i que es troba a la base del gust.

En síntesi, una conceptualització més adequada a la realitat social es pot establir a partir de la suma de criteris d'ambdues teories: la teoria de les classes socials i la teoria de l'estatus. En les societats modernes, també anomenades societats neocapitalistes de consum, els aspectes culturals, molt especialment els relacionats amb el consum i els estils de vida adquireixen, cada cop, més importància en la configuració dels comportaments socials. Així doncs, una primera distinció en les societats del benestar la podem trobar entre aquells que tenen prou recursos per a satisfer les seves necessitats de consum a través de la propietat i aquells

que estan obligats a dependre de la provisió col·lectiva de l'Estat per subvenir a les necessitats més bàsiques.

Bourdieu i la teoria de la distinció social

Tot continuant amb el nostre argument, el consum de béns guarda una estreta correspondència amb l'estatus i aquest darrer amb l'ocupació; així ho estableix Bourdieu al 1979 en el seu treball *"La distinción: criterios y bases sociales del gusto"* on considera que l'àmbit privilegiat per la definició de les classes socials és l'espai de les relacions socials. Segons aquest autor, les divisions de classe no es produeixen solament en l'àmbit de la producció sinó, molt especialment, en l'àmbit de les relacions socials en virtut de les diferents condicions d'existència determinades pel diferent grau de possessió de poder o de capital.

Bourdieu defineix quatre formes de capital: econòmic, cultural, social i simbòlic que unides proporcionen poder als agents en la seva lluita per guanyar posicions en l'espai social. El capital econòmic fa referència al nivell de recursos materials (ingressos, propietats...), el capital cultural es refereix a les credencials educatives adquirides o al capital cultural heretat; per contra, el capital social (relacions) i el capital simbòlic (representació) serien una conseqüència dels anteriors. Aquest autor arriba a les anteriors definicions a partir d'una anàlisi etnogràfica

realitzada en la societat francesa. En aquesta anàlisi, l'ocupació li serveix de punt de partida per analitzar els "habitus" de diferents grups socials; és a dir, el sistema de disposicions que comparteixen els individus d'un mateix grup social, molt especialment en forma de consums i d'estils de vida.

Bourdieu observa com els diferents grups es diferencien en els seus consums segons el predomini d'un o altre tipus de capital i estableix les estratègies que mantenen els diferents grups per mantenir el seu estatus. Així, els grups que es caracteritzen per posseir més capital cultural tendeixen a invertir més a nivell acadèmic (grans escoles, universitats de prestigi...). Contràriament, aquells que posseeixen més capital econòmic disposen de més àmbits de llibertat i no es troben tan pressionats per la necessitat d'adquirir diplomes universitaris. En definitiva, Bourdieu considera que una classe pot definir-se per l'ocupació però també pel capital econòmic adquirit, per la residència, el nivell d'estudis i per tot un seguit de característiques auxiliars (l'edat, el gènere o l'ètnia...) que, tot i no aparèixer explícites, determinen les condicions d'existència i les possibilitats de mobilitat social.

A mode de síntesi: variables a considerar en l'anàlisi de l'estratificació social

Centrats els aspectes fonamentals de les teories de l'estratificació social cal destacar que, actualment, els investigadors són cada cop més conscients que les ocupacions que es desenvolupen estan estructurades a partir de múltiples factors com les situacions de mercat i de treball, els bens de poder i d'organització, les qualificacions i credencials educatives que alhora es produeixen en contextos culturals, espacials i tècnics diferents i que, a més, es troben influïts per factors altament determinants com el gènere, la raça o l'edat.

En definitiva, els factors de l'estratificació social que han de ser considerats en tota anàlisi, segons Tezanos, han de referir-se a:

- a) Variables biològiques: edat, sexe, raça.
- b) Variables culturals: ètnia, origen social, patrons culturals i valors, sistemes de creences heretats, espais d'oci diferenciats.
- c) Variables econòmiques: propietat, recursos personals, ingressos, possessions.
- d) Variables educatives: qualificacions, capacitats.
- e) Variables relacionals: entorns d'inserció i recolzament, família, grups socials.
- f) Variables associades al territori: barris, municipis, nacions.
- g) Variables ocupacionals: tipus de treball, posició en el mercat de treball, atur, estabilitat.

***Dos nous fenòmens en la conceptualització de l'estratificació social:
les infraclASSES i la nova classe mitjana***

Atesa la seva importància i en relació al que acabem d'exposar voldriem insistir en dos classes de fenòmens com són la classe mitjana, molt especialment la nova classe mitjana i la seva vinculació amb la classe de serveis, i la infraclasse. Ambdós fenòmens seran considerats en relació a les possibilitats d'accés al consum i la utilització de determinades estratègies relatives al control simbòlic de la societat.

Infraclasse i exclusió social

Tot i que la majoria d'autors tendeixen a tractar ambdós fenòmens de manera separada, les seves característiques similars fan que mantinguin una important vinculació i no hagin de ser contemplats com a dos fenòmens paral·lels.

L'anàlisi de la infraclasse és interessant ja que se situa en el mateix cor de les transformacions que s'estan produint en els nous models de producció com a conseqüència de la revolució tecnològica i l'emergència de nous sistemes d'estratificació social. Aquests sistemes tendeixen a la dualització de l'estratificació social (com molt bé mostra Castells en la seva obra *La*

*Sociedad Informacional*¹⁸); és a dir, faciliten la configuració de grups amb oportunitats molt diferents d'ingressos, condicions laborals, nivell de vida, influència i prestigi social; això fa que, els treballadors millors capacitats per a efectuar les tasques del nou model productiu siguin ben considerats i assoleixin uns nivells d'ingressos, i d'estabilitat laboral importants. En aquest sentit, les seves condicions d'existència i possibilitats d'accés als béns que ofereix el mercat són força bones. Per contra, tots aquells treballadors que no disposen de les qualificacions necessàries poden quedar progressivament relegats del treball o poden veure's obligats a acceptar treballs molt per sota de la seva condició inicial. Aleshores, mentre un grup minoritari se situa en la centralitat del sistema i disposa de tots els recursos per accedir a la millor oferta de capital cultural, l'altre gran grup es veu abocat a unes condicions de vida precàries i amb dificultats substantives per accedir als béns de consum, fins i tot, aquells que l'Estat del Benestar va definir en el seu moment com a drets bàsics (com ara la salut i l'educació) però que, ara, amb les noves tendències de privatització poden esdevenir serveis depauperats.

Per tant, bé sigui per les pròpies característiques individuals (baixa formació, inadaptació social...) o bé sigui per raons de funcionalitat interna del sistema en un estadi de transició d'un tipus de model productiu cap a un altre, es produeix una coincidència en el temps d'aquests dos fenòmens

¹⁸ Podeu veure Castells, M. (1995) *La ciudad informacional. Tecnologías de la información, reestructuración económica y el proceso urbano-regional*, ed. Alianza, Madrid

conjuntament amb la tendència a restringir les prestacions de l'Estat del Benestar de tal manera que, hi ha col·lectius de persones que es veuen afectats per períodes d'atur molt llargs o per la precarietat laboral tot coincidint amb períodes de desprotecció social. Aquests col·lectius presenten unes característiques sociològiques similars, són joves, dones, persones amb baixa qualificació i minories ètniques; és a dir, es tracta de grups socials que se situen en els nivells més baixos de poder, prestigi, gaudi de béns i privilegis.

Les infraclASSES podem considerar-les com a col·lectius afectats pel fenomen de l'exclusió social. S'utilitza el terme exclusió social per designar totes aquelles persones que es troben excloses de les oportunitats vitals que hauria de garantir el concepte de ciutadania social. L'exclusió social es determina a partir de tres blocs de conceptes: per la seva dimensió cultural (segregació, marginació social), per la seva dimensió econòmica (pobresa) i per la seva dimensió laboral, atès que el treball es considera com el mecanisme fonamental per a la inserció social.

La problemàtica de l'exclusió social tendeix a expandir-se per tots els sectors i àmbits de les societats desenvolupades. La dinàmica de l'exclusió social presenta mancances que la lògica del mercat no pot subsanar, aquest fet provoca en qui la pateix una sensació psicològica de vulnerabilitat social, d'apartament de la societat, de pèrdua del sentit de

pertinència social. Ignorem fins a quin punt els factors anteriors constitueixen el preludi d'entrada en el cercle viciós de la pobresa.

Classes de serveis i nova classe mitjana

En les societats modernes les noves classes mitjanes constitueixen un ventall tan ampli de posicions que fan difícil una adequada conceptualització. No existeix una única nova classe mitjana atès que aquesta inclou igualment els treballadors del nivell més baix de serveis - que podrien equiparar-se al que en un estadi anterior anomenàvem classe treballadora- així com els professionals d'aquests mateixos sectors associats al desenvolupament de l'Estat del Benestar. Crompton¹⁹ estableix que l'única coincidència que es produeix entre tots aquests grups és que no desenvolupen treballs manuals.

Per tal de saber a què ens referim quan parlem del sector serveis exposem a continuació la classificació que ofereix Esping-Andersen en la seva anàlisi sobre els fonaments socials de les economies postindustrials²⁰:

1. Serveis empresarials: (o serveis al productor) inclouen les finances, les assegurances, la propietat immobiliària i els serveis professionals relacionats amb les empreses (comptabilitat, consultoria, marketing,

¹⁹ Vegeu Crompton, R. (1994) *Clase y estratificación. Una introducción a los debates actuales*, ed. Tecnos, Madrid.

²⁰ Vegeu Esping-Andersen, G. (2000) *Fundamentos sociales de las economías postindustriales*, ed. Ariel, Barcelona.

tecnologia, disseny). La majoria dels serveis anteriors representen llocs de treball tècnics, professionals i de gestió, les empreses són reduïdes i combinen la flexibilitat laboral amb les noves tecnologies. Des dels anys seixanta aquests serveis s'han triplicat.

2. Serveis distributius: inclouen la venda a l'engròs, al públic, el transport i les comunicacions. Sorgeixen amb la societat de consum i són els que forneixen la majoria d'ocupacions femenines com a administratives. Aquests serveis tot i que representen una part important del total d'ocupacions es troben en una fase d'estancament i és poc probable que configurin d'una manera significativa les noves tendències de treball en les societats postindustrials.

3. Els serveis personals: constitueixen l'equivalent actual de l'antiga servitud integrada per majordoms, criades...Actualment, competeixen per unes tasques que les famílies, en principi, poden fer elles mateixes com netejar, rentar, fer reparacions, divertir-se, servir menjar...

4. Serveis socials: inclouen la sanitat i l'educació i una àmplia gamma d'activitats assistencials (llars d'infants, o serveis domiciliaris per a les persones grans). Aquests serveis han estat molt dinàmics tant per la difusió de l'educació com per l'envelliment de la població. En els serveis socials predomina la mà d'obra qualificada atès l'elevat nombre de metges, infermeres i professors; això no obstant, un tret important d'aquests serveis assistencials és que a mesura que creixen els serveis assistencials s'incrementa la mà d'obra de baixa qualificació.

Observem doncs, a través de la classificació anterior, que els requisits que es demanen als treballadors dels serveis no es basen solament en el tipus de treball o capacitats tècniques, sinó en qualitats socials, és a dir, qualitats relacionades amb la recepció agradable, la venda, la persuasió. Així, els empleats de baix nivell reben igualment formació sobre l'atenció al consumidor i, alhora, augmenta la preocupació per estratègies personals com la direcció dels recursos humans. En aquest sentit, l'educació i la formació continua esdevenen essencials en el procés de manteniment no solament del capital cultural sinó també del treball i de la posició social.

Aquesta nova petita burgesia ocupada en les tasques de presentació i representació i per totes les institucions que forneixen béns i serveis simbòlics i producció i reproducció culturals esdevé un terreny adobat per a l'extensió de noves modes i la creació de noves necessitats; aquests nous mercaders de necessitats, nous intermediaris culturals. Segons Bourdieu, actuen com una corretja de transmissió que impulsa els individus en una cursa de consum i competència mercantil que consideren que els distingeix de la resta de la societat. Segons aquest autor, la nova lògica econòmica rebutja l'estètica de la producció i acumulació basada en l'abstinència, la sobrietat, l'estalvi i el càlcul racional per abraçar una moral hedonista del consum fonamentada en la despesa, el crèdit i el gaudi personal.

Per acabar, destaquem la nova classificació que Tezanos realitza a l'interior de la classe mitjana entre vella classe mitjana, nova classe mitjana i classes mitjanes tècniques. Aquest autor considera que el canvi més important que s'està produint en aquesta classe social es relaciona amb la transformació del paper tradicional de les famílies com a transmissores d'una cultura i d'una mentalitat específica per a traspassar als fills la seva posició social. Les velles classes mitjanes intentaven assegurar aquesta transmissió d'estatus a través de l'herència del patrimoni, en canvi, les noves classes mitjanes ho fan esforçant-se en donar una educació, una preparació i una mentalitat que els faciliti la integració en societat. En aquestes classes socials, els valors de la socialització familiar han estat claus; s'ha ensenyat als nens a entendre l'ambició com una virtut, actuar amb responsabilitat individual i amb capacitat de decisió, a mantenir l'autoconfiança, cultivar les capacitats i tenir cura de les formes d'actuar en societat. Sovint, preocupats per oferir una imatge de respectabilitat i superioritat econòmica han arribat a un consum ostentós i a un endeudament perllongat però calculat per poder mantenir uns consums apropiats per a simbolitzar la possessió de bens materials i culturals que els garanteixin el capital social que pot, en un moment donat del temps, fornir recolzaments o ajudes útils per poder continuar gaudint de la seva posició d'estatus.

3. El paper constitutiu de la cultura

Aquesta concepció es deriva de l'aplicació de la teoria del materialisme històric formulada per Marx segons la qual l'home és producte de la seva història i la cultura, l'efecte d'unes relacions de producció i distribució asimètriques. El punt de partida del materialisme històric és l'individu, però no l'individu aïllat sinó dins de les condicions naturals i socials que possibiliten la seva existència i el seu desenvolupament. Segons aquesta teoria es poden establir tres premises bàsiques:

1a. L'home produeix els seus propis medis de subsistència; és a dir, la seva vida material entesa com la producció de les condicions econòmiques i culturals.

2a. Això no obstant, la vida de cadascú no és el resultat de l'acció individual, sinó que és el resultat del que produeix el grup en el qual està integrat.

3a. Si l'home és el resultat de les seves condicions materials de producció, la forma com els membres d'una societat produeixen i distribueixen la seva riquesa constitueix la base del desenvolupament d'una societat.

Aquest desenvolupament adquireix un caràcter eminentment cultural i genera un bon nombre de sistemes simbòlics que permeten als individus construir els seus sistemes de significat. Aquests sistemes simbòlics són permanents (en el sentit d'estables) i es troben perfectament arrelats en el

llenguatge i en la cultura de tal manera que el procés de socialització s'orienta a l'aprenentatge d'aquests sistemes que converteixen l'usuari en un reflex de la seva pròpia comunitat, és per això que hi ha tantes maneres d'esdevenir ésser humà com cultures.

Des de la perspectiva funcionalista, Parsons també atorga una gran importància als sistemes simbòlics i considera que aquests solament es poden adquirir en els processos d'interacció amb els individus. Precisament, segons aquest autor, els sistemes simbòlics possibiliten la complexa elaboració dels esquemes d'acció humans més enllà de les situacions particulars; és a dir, permeten abstraure el significat de les situacions particulars i generalitzar-lo tot facilitant la comunicació que, altrament, seria impossible.

En definitiva, la comunicació permet la interacció entre una pluralitat d'actors i, alhora facilita que aquests sistemes de símbols es mantinguin amb el temps i permetin el que, segons Parsons, és la continuïtat de la tradició cultural. Per tant:

- 1r. La cultura es transmet de generació en generació o d'un sistema social a un altre.
- 2n. La cultura s'aprèn; és a dir, no ve determinada per la constitució genètica de l'home.
- 3r. La cultura es comparteix com a resultat de la interacció humana.

Això no obstant, els tres requisits anteriors es troben mediatitzats per la intervenció del medi sociocultural i per les exigències de la interacció en el medi social. És per això que, probablement, les actituds dels altres sí tinguin una gran importància en l'aprenentatge humà, molt especialment, en l'orientació de les pautes de valor i en la legitimació de les renúncies per tal d'assolir una personalitat ben integrada al seu grup social. Parsons afirma que s'han de produir unes condicions socials mínimes per tal de garantir la producció, el manteniment i el desenvolupament dels sistemes culturals i, en aquest sentit, els sistemes de comunicació són fonamentals. Un bon exemple el tenim amb el llenguatge segons dues premises: la primera fa referència al llenguatge com un dels processos d'aprenentatge millor estructurats i la segona al·ludeix al fet que aquest procés forma part d'un sistema de relacions socials ordenat dins d'uns límits, tot i que, aquests límits no es puguin detallar fàcilment. Aquestes constatacions ens permeten afirmar que la cultura és un principi fonamental de la teoria de l'acció i que no és merament situacional sinó que arriba a ser constitutiva de la personalitat humana a través del que els psicòlegs anomenen internalització. Sense aquests recursos culturals mínims assimilats a través de la internalització, no és possible parlar de personalitat humana.

Cultura i procés de socialització

Aquest aprenentatge cultural, d'internalització de continguts i de conductes, es duu a terme durant el procés de socialització. Durant aquest període, l'individu és absorbit per la cultura de la seva societat i incorporat a ella com un membre més. La socialització constitueix un procés d'aprenentatge de conductes i idees, creences i valors i esdevé molt intensa en els primers anys de vida. Durant la infància es produeix un procés d'internalització normativa, imaginativa i valorativa de caràcter emocional que vincula estretament els individus al seu nucli d'origen. Poc a poc, per mitjà de càstigs o premis -sovint mitjançant signes d'aprovació o retrets no violents- el primer grup, al qual el nen pertany, comença a moldejar la seva personalitat segons els seus valors i la seva imatge del món. Se li transmeten normes de conducta, se li ensenya a acceptar una estructura social determinada: a mostrar deferència per unes situacions o per unes persones i a menysprear-ne unes altres. Alhora, un cop l'ésser humà esdevé adult i es converteix en un nou agent socialitzador, és molt probable que, inconscientment, col.labori al manteniment de la cultura i de l'estructura social que de petit va rebre. Segons Giner²¹, la reproducció de la societat a través del temps; és a dir, la permanència de les seves pautes de desigualtat, autoritat i privilegi es produeix com un fet cultural fonamental. Per aquest motiu és tan important el procés de socialització -la manera d'educar- en la continuïtat o discontinuïtat dels sistemes socials...

²¹ Vegeu Giner, S. (1996) *Sociologia*, ed. Península, Barcelona.

Per tant, la cultura esdevé el factor més important a l'hora de conformar el pensament i la personalitat. La participació de l'home en la cultura i la realització de les seves potencialitats mentals a través de la cultura fan que sigui impossible construir una autèntica psicologia humana fonamentant-nos únicament en els individus atès que les cultures generen formes característiques de vida amb les seves corresponents concepcions i estructures de la realitat. És per això que, l'acció humana no pot explicar-se per complet ni de forma adequada en la direcció dins-fora, és a dir, referint-nos únicament a factors intrapsíquics: disposicions, trets, capacitats d'aprenentatge, motius o qualsevol cosa semblant. Per poder ser explicada, l'acció necessita estar situada i concebuda com un continuum amb el món cultural i social. En darrera instància, ni tan sols les explicacions causals més poderoses de la condició humana poden tenir sentit i plausibilitat si no són interpretades a la llum del món simbòlic que constitueix la cultura humana.

Cultura i subcultures

Ara bé, hi ha tantes maneres d'esdevenir humà com cultures és per això que cal trobar un concepte que expliqui les variacions que es produeixen en el seu interior i que poden ser de diversa índole. Aquestes variacions s'expliquen per mitjà del concepte subcultura. El concepte de subcultura és originari de l'Escola de Chicago i va ser encunyat per designar grups

marginals que presentaven alguns trets de desviació respecte de la cultura estàndard. Merton, en el context del concepte anomia, considera que la delinqüència és el resultat de l'adopció d'alguns trets de la cultura dominant com per exemple el voler assolir l'èxit econòmic tot rebutjant els mitjans legítims per obtenir-lo. Altres autors, referint-se als joves delinqüents dels barris baixos, consideren que aquests posseeixen el seu propi sistema de fites i mitjans reconeguts pel propi grup de referència. Per aquests grups la policia, l'escola, la justícia representen els comportaments de la classe mitjana amb els quals no s'identifiquen els joves de les classes baixes. La subcultura dels joves de classe baixa adopta les normes de la cultura dominant i les subverteix. En aquest sentit és negativa i destructiva; els joves de les bandes exhibeixen la seva hostilitat als adults i a altres joves que no són membres d'aquestes bandes. Alhora, la banda ofereix als seus membres sentit de pertinença, estatus, diversió i satisfacció dels impulsos a curt termini. La banda és un grup autònom en relació a la seva família o a l'escola i les relacions entre els seus membres són molt intenses.

Actualment, el concepte subcultura no revesteix una connotació tan negativa sinó que s'utilitza amb determinada freqüència per indicar variacions de la cultura estàndard. Cal dir que una subcultura ha de mantenir un determinat nombre de trets comuns amb la cultura dominant, ja que si no en manté cap, hem de parlar de l'existència d'una

cultura diferent. Això no obstant, pot mantenir també relacions de conflicte amb la cultura dominant sense arribar a trencar tots els vincles amb aquesta.

Cultura i classes socials

Tot i que des de l'antropologia hi ha una ingent quantitat d'estudis sobre les maneres de viure de les més diverses poblacions i, malgrat que l'anàlisi de l'estratificació social o de les classes socials sigui un tema importantíssim en la sociologia, pocs autors s'han entretingut a descriure les diferents maneres de viure de les diferents classes socials. Atès que nosaltres volem insistir, especialment, en la capacitat diferenciadora de la socialització segons les diferents classes socials, utilitzarem les aportacions de P. Bourdieu en la seva anàlisi dels estils de vida en els diferents grups socials i les de P. Willis en l'anàlisi d'alguns trets característics de la classe treballadora.

Bourdieu²², en la seva anàlisi social, vincula les diferents posicions socials amb els estils de vida a partir de la consideració de dos grans principis organitzatius: el capital econòmic i el capital cultural. Aquests dos principis, segons aquest autor, determinen les grans classes de condicions d'existència. Quina forma adopten en la seva realització pràctica aquestes

²² Ens referim a l'obra *La distinción. Criterio y bases sociales del gusto* publicada per ed. Taurus (1979).

grans classes de condicions? Bourdieu posa en relació la posició social, els consums i els estils de vida i ho fa mitjançant l'anàlisi d'una propietat com és el gust. Segons aquest autor, el gust és el factor determinant que es troba subjacent en totes les lluites que es produeixen entre totes les classes dominants i en el camp de la producció i dels consums culturals.

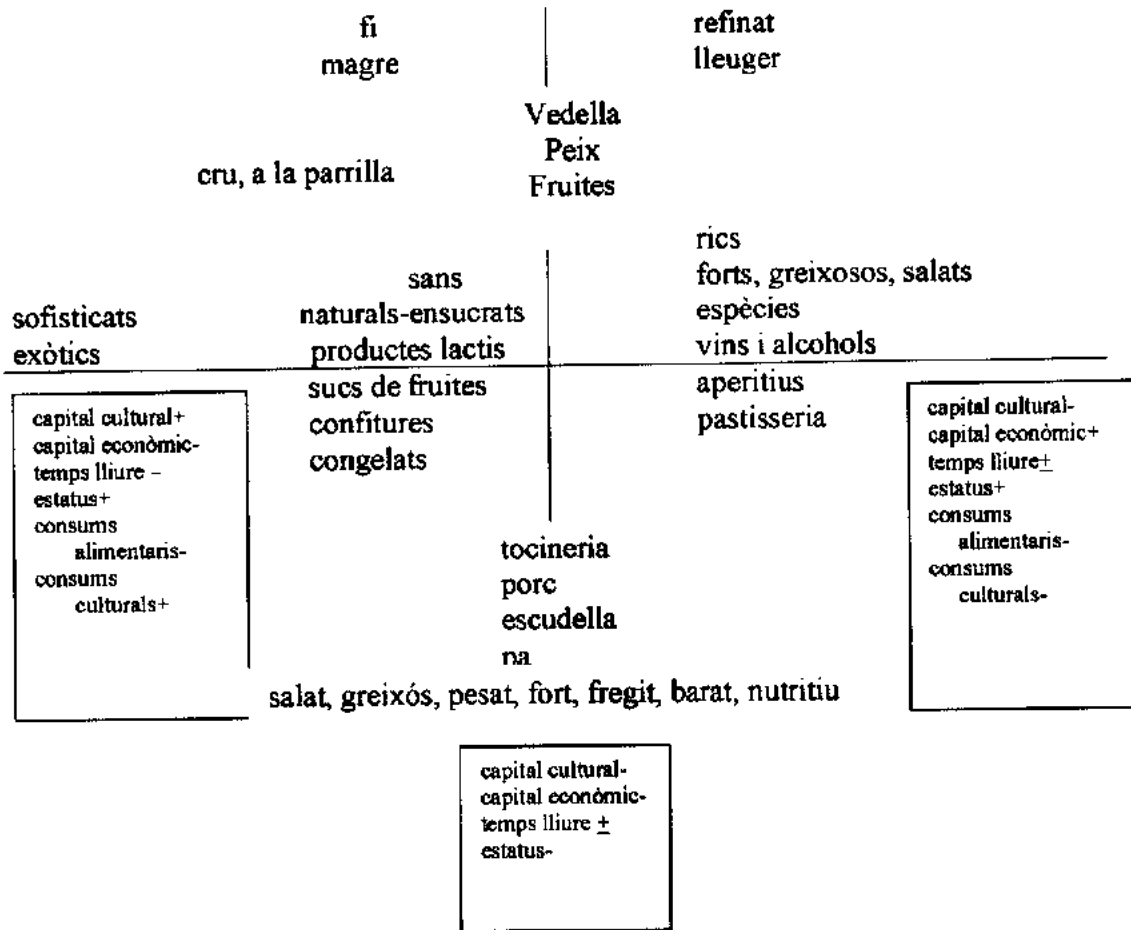
A més, el gust es posa en evidència en cadascuna de les eleccions de consum i estableix implícitament una classificació entre els consums considerats com a distintius per la seva pròpia singularitat que fan les fraccions de classe que estan més provistes tant de capital econòmic com de capital cultural i els consums considerats socialment com a vulgars, més comuns, fàcils i extesos d'aquelles persones que no posseeixen ni capital econòmic ni capital cultural. Entre els dos extrems anteriors trobem les pràctiques condemnades a la pretensió que mostren la discordància existent entre l'ambició i les possibilitats reals que aquestes pràctiques manifesten. Així Bourdieu distingeix entre els gustos de luxe que poden manifestar la distància respecte a la necessitat i els gustos de necessitat que fan de la necessitat virtut.

Obviament, els gustos de luxe són propis de les classes benestants riques en capital econòmic i, molt especialment, en capital cultural i els gustos de necessitat propis de les classes treballadores que posseeixen un escàs capital econòmic i un capital cultural baix o molt baix. Aquesta

classificació l'estableix a partir de tres estructures de consum: l'alimentació, la cultura i el culte de la imatge. L'autor va contraposant les formes que adopten les pràctiques relatives a una i altra classe de gustos que és una manera de contraposar les pràctiques que desenvolupen els individus i que indiquen les diferents posicions socials que ocupen.

Pel que fa a l'alimentació, a l'ètica de la sobrietat en favor de l'esveltesa que recomana aliments lleugers i refinats de les classes mitjanes contraposa la moral de la bona vida que s'orienta cap als aliments més greixosos i més grollers tal com es demostra en la taula que elabora el mateix autor en relació amb l'alimentació.

Taula n.1 L'espai dels consums alimentaris

Font: *La distinción. Criterio y bases sociales del gusto*, pàg. 187

Segons Bourdieu, el gust en matèria d'aliments depèn també de la idea que cada classe es fa del cos i dels efectes de l'alimentació sobre el mateix; és a dir, sobre la seva força, salut i bellesa. Aquests efectes són considerats per les diferents classes socials de manera diferent; així mentre les classes populars han de fer més atenció a la força del cos que a la forma, les classes mitjanes, molt especialment les professions lliberals,

prefereixen consumir aliments bons per a la salut i que no engreixin. El cos constitueix la manifestació més irrefutable de la classe social. En primer lloc, el que té de natural en aparença (dimensions, forma) expressa tota una relació amb el propi cos; és a dir, una manera de mantenir-lo, de nodrir-lo o de tenir-ne cura. En segons lloc, manifesta els usos del cos en el treball i en el temps de lleure de tal manera que, ambdós factors determinen la distribució entre les diferents classes de les propietats corporals.

Les atencions corporals s'accentuen per mitjà de les actituds corporals (com la manera de caminar, d'expressar-se, el gest) que, en definitiva, expressen una manera de relacionar-se amb el món social. Tot i així, encara hi podem afegir factors que corregeixen l'aspecte corporal com per exemple la cosmètica o el vestuari. Aquests darrers factors reben el seu valor atès que constitueixen signes distintius de la posició social. Per tant, el revestiment del cos constitueix un aspecte cultural que tendeix a distingir grups socials i dibuixa, segons aquest autor, el que ell n'anomena els cossos de classe que tendeixen a reproduir la lògica de l'estructura de les posicions socials.

Així doncs, les classes populars fan dels vestits un ús més realista o funcionalista i prefereixen la substància i la funció a la forma. Per contra

les classes mitjanes es preocupen cada cop més de l'aparença externa i fan despeses substantives en vestuari i cosmètica.

L'aspecte de l'alimentació pot vincular-se, perfectament, amb el de la imatge és per això que l'interès que atorguen les diferents classes socials a la pròpia presentació, la consciència que tenen dels beneficis que aquesta presentació aporta, fa raonables les inversions en temps i les privacions. El cos és un producte social que és deudor de les seves condicions socials de producció i la mirada social és sempre un poder social, l'eficàcia de la qual es troba en què, en aquell a qui s'aplica, s'hi puguin reconèixer les categories de percepció i d'apreciació que aquest poder li aplica.

Finalment, per construir de manera completa l'espai dels estils de vida cal revisar els consums culturals en relació a aspectes com els esports, la música, la decoració, la política i el llenguatge. En relació a les pràctiques esportives, cal tenir consciència que es produeixen variacions segons les categories de percepció i d'apropiació que tenen les diferents classes socials, molt especialment, en relació a dos aspectes: els beneficis socials que en poden obtenir de la pràctica d'unes determinades pràctiques esportives i del seu cost econòmic. Així doncs, esports com el golf, el tennis, la navegació a vela o a motor, l'esquí o l'esgrima es practiquen en els llocs reservats o separats (clubs privats) i amb els companys elegits; Són pràctiques que, habitualment, s'atribueixen al gust dominant atès que

l'intercanvi esportiu esdevé un intercanvi social altament civilitzat que exclou qualsevol violència física o verbal. Per contra, els esports populars introdueixen el cos a cos, la lluita entre els homes.

Tal com acabem d'apuntar, explicar la capacitat elitista d'aquests esports per mitjà dels obstacles econòmics no és suficient, cal considerar també l'herència familiar i un aprenentatge precoç, conjuntament amb la correcció de les maneres, el vestuari i les tècniques de sociabilitat de rigor. És el conjunt d'aquests fets el que provoca l'exclusió de les classes populars i situa aquestes pràctiques entre els indicadors més segurs de l'haver format part de la burgesia durant molts anys.

A banda de les pràctiques esportives, Bourdieu planteja la idea de cultura revestida d'un cert fetixisme. Segons aquest autor, la inversió que s'ha de dur a terme per entrar en el joc (de la cultura) i la creença col·lectiva dels valors d'aquest joc provoca la seva mateixa reproducció. La distinció i pretenció, entre l'alta cultura i la cultura mitjana o popular només existeixen a partir del moment en el qual una es confrontada a l'altra; i, és a partir d'aquest punt, quan s'inicien les lluites per la seva apropiació i pels efectes de distinció que aquesta apropiació implica. El lloc per excel·lència on es produeixen aquestes lluites simbòliques és a l'interior de les classes dominants, especialment, entre els intel·lectuals i els artistes en la definició del que ha de ser la cultura. Aquesta definició és

extraordinàriament important ja que penetra el principi de dominació per mitjà del qual la resta de la societat accepta aquest model cultural com el legítim.

En l'anàlisi realitzada per Bourdieu s'observa que els indicadors dels diferents estils de vida (consums culturals) es corresponen amb l'estructura de les posicions. De fet, una de les oposicions més punyents apareix entre els grans patrons comercials i els professors dels ensenyaments superiors i els productors artístics. A més, en l'anàlisi s'intenta escatir quina és la influència de les variables: ingressos, titulació, origen social i edat determinants de la posició social.

En totes les posicions no solament és important el capital econòmic sinó que, el que defineix la distinció és l'eix del capital cultural posseït; així constatem que, a l'interior d'un mateix grup com ara els patrons comercials i industrials, es diferencien dos subgrups que, a nivell cultural, se situen en dos pols gairebé oposats com els grans patrons industrials o comercials i els grans patrons comercials i industrials que es dediquen al comerç dels bens culturals com (antiquaris, venedors de discs o productes audiovisuals o llibreters) dotats tots d'un nivell d'estudis superior a la mitjana. En aquest sentit els grans patrons comercials estan més aprop del gust d'una cultura mitjana i burgesa.

El mateix fenomen s'esdevé amb les professions lliberals que se separen en dos grups en relació al capital cultural: un d'ells es troba molt proper als productors artístics molt especialment metges, advocats o arquitectes parisencs; per contra, el grup de dentistes, farmacèutics i notaris de fora de Paris es troba més proper a la posició dels patrons industrials i comercials.

Les implicacions que se'n poden derivar en el procés de socialització dels infants són diverses; el que sí és clar és que les estructures cognitives que elaboren els agents socials per a conèixer el món social són estructures socials prèviament i inconscient incorporades. El capital cultural hereditat o adquirit es mostra fonamental en la determinació dels consums culturals, del seu nombre i també de la seva qualitat.

Paul Willis en la seva obra *Aprendiendo a trabajar*²³ analitza i posa en relació determinades manifestacions de la cultura contraescolar amb la cultura de la classe obrera. Aquest autor parteix de la sospita que és la pròpia cultura de la classe obrera la que exerceix l'acció més eficaç tot abocant grups de nois d'aquesta classe a assumir el peonatge; és a dir a assumir rols subordinats en el sistema capitalista. Paradoxalment, aquest autor observa com aquests fets són viscuts per aquests nois com un acte

²³ Vegeu Willis, P. (1988) *Aprendiendo a trabajar*, ed. Akal, Avila. Paul Willis basteix un relat etnogràfic molt interessant on revela com alguns aspectes de la cultura obrera influeixen decisivament en els nois decantant-los cap a actituds de menyspreu cap al context escolar que, finalment, acaben provocant el seu abandó.

d'alliberament, afirmació i resistència d'una banda, i com un acte d'aprenentatge que els facilita l'entrada al món adult, d'una altra.

Com es creen les cultures de classe? Segons aquest autor, les cultures de classe es creen específicament en determinades condicions i oposicions particulars. Sorgeixen a partir de la lluita definida al llarg del temps amb altres grups, institucions i tendències i poden ser definides com a tals perquè totes les posicions d'un mateix nivell en una societat de classes comparteixen propietats estructurals bàsiques. A més, la cultura de classe se sosté en xarxes massives d'agrupacions informals i d'incomptables coincidències en l'experiència que permeten el desenvolupament de la seva pròpia lògica.

Quina percepció de la cultura desenvolupen els nois que els orienta a deslegitimar la cultura escolar i avançar la seva entrada en el món del treball? Segons observa Willis en el seu estudi, les credencials per entrar en la cultura de la fàbrica no són les credencials dels abatuts o fracassats del sistema escolar. Aquests nois perceben l'estupidesa del treball teòric i reifiquen l'habilitat pràctica ja que el coneixement d'aquestes habilitats és la que els ha de permetre entrar en el món adult amb totes les seves conseqüències. Desenvolupar un treball dur implica millorar l'autoestima personal, demostrar que, per mitjà del treball, es pot canviar la naturalesa,

representa el desenvolupament total de la seva masculinitat (és a dir, la seva definitiva entrada al món del tabac, de l'alcohol, del sexe).

La primera i més manifesta conseqüència del que acabem de dir és el rebuig i la desacreditació que en fan dels títols escolars. Per desacreditar-los no dubten en assenyalar el seu escàs valor en el món del treball. Per contra, el model de classe mitjana és diferent atès que la mateixa noció d'autoritat i la pròpia cultura no es diferencien de la cultura escolar. Per aquests motius, els nens de classe mitjana troben en la família temes que reforcen el context escolar. D'altra banda, la seva relació a la llar és una relació de dependència assegurada per la capacitat financera dels progenitors que, alhora, sent una especial responsabilitat per l'educació del seu fill.

Pel que fa a les característiques que aquest autor destaca les podem centrar en els aspectes següents: la concepció de la masculinitat, la importància del grup informal, el sexe, i la forma distinta del llenguatge. El concepte de masculinitat constitueix un dels temes centrals de la classe obrera. Aquest concepte implica, com a mínim, dues vessans: una estrictament personal que abasta la pròpia concepció de masculinitat i una altra que abasta les seves relacions amb les persones de l'altre sexe. Pel que fa a la concepció estrictament personal de la masculinitat s'identifica, primerament, amb el consum de tabac i d'alcohol com a

símbols socials que indiquen l'entrada en el món adult, en un segon moment, apareixen activitats més antisocials on l'ús de la violència física o simbòlica es fa present molt especialment al carrer, a la nit i a la discoteca. També en aquesta concepció s'hi ha d'incloure el rebuig de l'autoritat. Aquest rebuig s'inicia en les institucions escolars, es trasllada a la família on el fill esdevé un possible competidor i es desenvolupa a la fàbrica per mitjà d'estratègies que tendeixen a la burla de l'autoritat com un alliberament del control real i simbòlic i on la presència del grup informal esdevé fonamental. La potència de les relacions del grup informal és tal que condueix a l'ostracisme a tot aquell que no manté la mateixa actitud.

Pel que fa al procés de configuració dels grups informals s'inicia en el context escolar a partir del moment en el qual determinats individus trenquen el model sigui per necessitats de relació personal o per la vivència d'unes circumstàncies determinades que provoquen que l'individu se centri en aspectes diferents dels purament escolars. El grup informal es mou en uns paràmetres determinats de comportament com no donar cap informació a ningú que no pertanyi al grup i constituir-se en una font oculta d'informació alternativa a la realitat social. Les relacions només es produeixen a través dels grups i es van connectant entre ells a diferents nivells. Alhora, desenvolupen tota mena d'intercanvis extraoficials molt fonamentats en pràctiques més que dubtoses. El grup informal es

construeix el seu món i desenvolupa tota una cultura de classe diferent de la dominant on la gresca hi ocupa un lloc predominant i la "bronca" (relació molt física, brusca, amb cops...) s'utilitza com un sistema habitual de relació personal.

Un altre dels aspectes conflictius que desenvolupa el grup és la seva relació amb el sexe oposat. Les dones constitueixen alhora un objecte sexual i un element domèstic. En definitiva, segons aquesta concepció, les dones han de ser sexualment atractives, això no obstant, no han de ser experimentades. La sexualitat franca i explícita se'ls nega i es considera que el seu sexe té un valor inferior. Sentir entusiasme per un ésser inferior, segons aquesta concepció, és autodestructiu. Ara bé, la nòvia és una categoria molt diferent de la "tia fàcil". Representa el valor humà que es malgastat per la promiscuitat, és la companya domèstica, leal. El festeig és un assumpte seriós, el seu referent és la llar amb les seves connotacions de dependència i domesticitat. El prototipus de la nòvia és la mare i encara que aquesta és mereixedora d'una gran quantitat d'afecte, el seu rol és inferior. Entre les noies de classe obrera es produeixen nombroses contradiccions entre el ser sexualment desitjables i no poder ser sexualment experimentades; i aquestes contradiccions reforcen el sentiment de superioritat dels nois. Aquests comportaments de les noies són alimentats per les revistes adolescents que fan que adoptin una actitud sexual infantil. Aquestes actituds demostren fins a quin punt les

dones són dominades i elles mateixes contribueixen a la seva pròpia dominació.

Finalment, l'últim aspecte que considerarem és la forma distintiva del llenguatge i la utilització d'un tipus d'humor provocatiu. Habitualment, molts dels intercanvis verbals no són seriosos i no tenen massa a veure amb les activitats laborals. Les bromes reflecteixen un ús fluït del llenguatge tant per emetre els missatges com per tenir capacitat de resposta ràpida. Les bromes se centren, fonamentalment, al voltant del concepte d'autoritat o tenen un caràcter sexual. En aquest segon cas, poden adquirir un to ofensiu ja que, es busquen sempre els aspectes més dèbils i cal tenir capacitat de resposta per a fer-hi front.

A mode de síntesi, l'autor conclou el treball amb un cert pessimisme tot considerant que, malgrat tots els esforços, l'accés als treballs de la classe obrera és irreversible per determinats grups de població. Curiosament, a mesura que el temps passa, els nois són cada cop més conscients de les condicions desagrades d'alguns treballs i mentre comencen a entreveure que han substituït la presó de l'escola per la presó de la fàbrica també comencen a considerar l'educació com l'única sortida possible a la situació.

4. La relació entre cultura i llenguatge

En el procés de socialització esdevé fonamental l'adquisició del llenguatge. Tot i que l'existència del significat és prèvia a la verbalització del concepte el pensament infantil s'omple de significats representats per les paraules-concepte i de lligams cognitiu-verbals a través de la construcció de proposicions; és a dir, tot ensenyant a parlar als infants, els ensenyem a raonar i a utilitzar la seva capacitat intel·lectual d'una manera determinada. Berger i Luckmann²⁴ es plantegen la qüestió següent: què és el que ens permet copsar la realitat de la vida quotidiana com una realitat ordenada? La resposta la forneix el llenguatge, ja que aquest ens proporciona els conceptes necessaris per explicar-la i l'ordre en el qual els fets tenen sentit. Per tant, la transmissió cultural en la socialització equival a la transmissió de maneres de viure (creences, normes, valors, idees...) i a la transmissió de maneres sobre com integrar (aprehendre) les noves realitats. El pensament, com un constructe abstracte, solament existeix en el laboratori dels investigadors; la resta del temps, el de la vida quotidiana, el pensament és un dipòsit de continguts culturals (el que Vigotski, molt encertadament, anomena consciència) que es vehiculen a través del llenguatge.

²⁴ Vegeu Berger, P. i Luckman, Th. (1988) *La construcció social de la realitat. Un tractat de sociologia del coneixement*. ed. Herder, Barcelona.

Mills²⁵ afirma que les paraules i el llenguatge estableixen preferències de valor de manera inevitable, la qual cosa significa que el pensament es troba ple dels valors que el medi social ha vinculat a les paraules i a les expressions del llenguatge. Amb això, no diem altra cosa que el pensament es troba influït, condicionat o determinat per la posició que l'individu ocupa en l'estructura social. La funció de les paraules és la mediació de la conducta social i, aquesta mateixa conducta defineix i redefineix els significats dels símbols²⁶. Així doncs, el significat de les paraules depèn de la funció medidora i de les conductes efectivament mediades; altrament dit, les interpretacions dominants en la conducta social atribueixen significats a les paraules. Aquest autor creu que el llenguatge és un sistema de control social en el qual el significat es dona de manera anticipada; és a dir, és una creació social. Aquests arguments condueixen Mills a afirmar que, per mitjà del llenguatge es produeix un control del pensament.

Els processos de socialització diferencial com a processos de diferenciació cultural

²⁵ Vegeu . Wright Mills, C (1964)

²⁶ Bernstein afirma que la forma lingüística (tot referint-se al llenguatge públic) tendeix a minimitzar l'experiència de culpabilitat en relació a determinades situacions, facilitant l'aparició d'una varietat de conductes antisocials en separar la responsabilitat i la culpabilitat individual dels judicis avaluatius de la conducta realitzada.

En un dels apartats anteriors hem insistit en la idea que la capacitat cultural (entesa no solament com a possessió de continguts culturals sinó com generadora d'estratègies cognitives) de l'home és el resultat de la seva desigual relació amb els mitjans de producció i distribució de la riquesa; en termes convencionals, majoritàriament, la capacitat cultural queda determinada per la posició de classe en l'estructura social. A diferents posicions en l'estructura social diferents capacitats culturals atès que les possibilitats econòmiques i d'inversió en capital cultural són notablement diferents i, tal com hem insinuat anteriorment, produeixen subcultures diferents.

A més, en una societat amb una divisió del treball altament diferenciada on el capital cultural assolit per mitjà de les institucions acadèmiques és molt valorat i els processos intel·lectuals i culturals derivats del desenvolupament del lloc de treball són de caràcter abstracte, podem dir que, aquests exerceixen una notable influència en els hàbits relacionals i estratègies intel·lectives en la interacció familiar. De manera inconscient, els processos de raonament apresos es transfereixen a tots els àmbits de la vida quotidiana. Aquests processos constitueixen una manera d'ordenar el món que ens envolta, ens forneixen unes pautes de coneixement i ens permeten actuar o interaccionar amb el nostre entorn d'una manera coherent.

La socialització implica, fonamentalment, tres factors estretament vinculats entre sí:

1r. La socialització suposa un procés de transmissió cultural (idees, conceptes, normes, valors...) que fa de cadascun dels individus el protagonista d'un temps, una història i d'un tipus de desenvolupament cultural.

2n. La socialització és, alhora, un procés de regulació de la conducta. En aquest procés, l'individu no solament aprèn que és allò que pot fer o no pot fer, sinó que aprèn a tenir un determinat grau de consciència sobre el que fa (vegem, per exemple, com en els diferents grups socials el grau de consciència moral és notablement diferent en relació a un mateix fet) i, d'altra banda, aprèn allò que és significatiu per al seu grup social d'origen.

3r. La socialització no segueix les mateixes pautes en tots els grups socials. Segons la classe social, els individus desenvolupen significats culturals i conductes sensiblement diferents. Aquests diferents desenvolupaments culturals tenen repercussions d'ordre conceptual i lingüístic.

Bernstein, estableix al final dels anys seixanta tota una sèrie de característiques que diferencien dos models de socialització amb notables repercussions en el rendiment escolar. Fonamentalment, diferencia els

processos de socialització de la nova classe mitjana²⁷ i els de la vella classe mitjana i treballadora en els aspectes següents:

En la nova classe mitjana:

1r. L'estructura s'organitza en funció d'uns objectius llunyans. Les decisions que afecten els infants es prenen sempre en funció d'aquests objectius i l'experiència del nen s'organitza des de la seva infantesa. Es procura la racionalitat de les connexions i les relacions entre mitjans i fins distants.

2n. L'autoritat s'ha de guanyar moralment i l'estatus s'adquireix en un sistema de negociació continua. S'estableix un sistema estable de recompenses i càstigs.

3r. S'orienta els nens cap a valors diferenciats entre ells. El nen té des d'un primer moment un estatus social específic. Aquest procés d'individualització es duu a terme per mitjà de dos factors:

a) una atenció escrupulosa

b) una estructura del llenguatge on les qualificacions personals s'utilitzen de manera significativa.

²⁷ A finals dels anys cinquanta, Bernstein encunya el concepte "nova classe mitjana". Certament, en aquells moments, constitueix una aportació original que intenta diferenciar la classe mitjana tradicional de petits propietaris, comerciants...amb la nova classe mitjana constituïda per persones amb qualificació acadèmica i que es dediquen, bàsicament, a la producció i reproducció dels recursos culturals. Actualment, en les societats tecnològiques aquest concepte necessita d'un nou aclariment atès que, la nova classe mitjana ha acabant aplegant persones amb posicions socials molt diverses especialment provocat pel desenvolupament del sector serveis. És per això que, la precisió realitzada per Tezanos entre "nova classe mitjana" i "classes mitjanes tècniques" creiem que és molt pertinent per descriure la situació actual.

4t. S'organitza explícitament el seu entorn, l'espai, el temps, i les relacions socials són regulades dins i fora del grup familiar. Els objectes del present adquireixen una significació més elevada, la qual cosa intensifica la seva curiositat, fet que els adults premien amb freqüència.

5è. L'experiència de coneixement de l'entorn s'orienta cap a una anàlisi de l'estructura dels objectes. A més elaboració i diferenciació de l'experiència del nen, més habilitat per diferenciar i elaborar objectes del seu entorn.

En la vella classe mitjana i classe treballadora:

1r. L'estructura és menys organitzada i s'estableix en funció d'uns objectius més immediats. Les decisions que afecten els infants es prenen en cada moment segons les necessitats. Les activitats presents es valoren més que les activitats relacionades amb fins llunyants.

2n. L'autoritat ve determinada per l'estatus que s'ocupa a l'interior de la família i no sempre es troba relacionada amb un sistema estable de recompenses i càstigs. Sovint, els càstigs poden semblar arbitraris.

3r. L'experiència del nen no s'organitza meticulosament. Es parla sobre el futur però amb nocions generals i estereotipades. El nen gaudeix d'uns espais de llibertat molt amplis.

4t El procés de diferenciació emotiva i cognitiva és menor. El llenguatge conté poques qualificacions personals, emfasitza els termes emotius i és un llenguatge concret, descriptiu i visual. La diferenciació emotiva i cognitiva del nen de la classe treballadora és, comparativament, menys

desenvolupada. L'experiència de coneixement de l'entorn s'orienta cap a una anàlisi descriptiva dels objectes.

Les característiques que acabem d'esbossar constitueixen el punt de partida de tota una sèrie de principis que sintetitzen les idees més importants al voltant d'aquest tema i que exposem tot seguit:

1r. La transmissió de determinats continguts o significats (idees, creences, valors...) culturals. Aquesta transmissió no és homogènia en tots els grups socials atès que, el que resulta significatiu per un grup social no ho és per un altre. Per tant, podem dir que la transmissió cultural consisteix en la transmissió d'aquells significats que són rellevants per a cadascun dels grups socials.

2n. Durant la socialització es produeix la regulació de determinats models de conducta. Durant la socialització es transmeten les normes i patrons de conducta que regiran el comportament dels individus. L'adaptació al grup suposa l'assumpció d'escala de valors diferenciades per a cadascun dels individus segons els diferents grups socials. En aquest procés es configura la base moral que regirà els principis d'acció dels individus en societat.

3r. La transmissió és, fonamentalment lingüística. la llengua no s'ha d'entendre com un objecte neutre sinó que:

a) les paraules comparteixen significats però no tots són igualment significatius per a tots els grups socials. Les paraules estan plenes de

connotacions degut a l'acció cultural que exerceixen els diferents grups en la socialització.

b) La combinació de paraules i conceptes per a formar proposicions representa una acció sobre l'estructura cognitiva dels individus ja que, no solament aprenem a ordenar el nostre llenguatge, sinó que, a través del llenguatge, aprenem a ordenar el nostre pensament.

En tot aquest procés de socialització el llenguatge es contempla com l'eina fonamental de la transmissió cultural i la regulació de la conducta. El món real es construeix a partir dels hàbits lingüístics del grup. La forma de la relació social, o més generalment, l'estructura social genera diferents formes lingüístiques que transmeten essencialment la cultura i d'aquest mode, constrenyeixen el comportament.

Del codi lingüístic als codis específics

En definitiva, el sistema de llenguatge posseït per cadascun dels individus és conseqüència de la forma de relació social. Per explicar aquesta relació, Bernstein formula el concepte de codi tot distingint-ne dues modalitats: el codi restringit i el codi elaborat, en els termes següents: *"Poden definir-se, a nivell lingüístic, en termes de probabilitat de predicció, per a qualsevol parlant, sobre quins elements sintàctics utilitzarà per organitzar el significat. En el cas del codi elaborat el parlant seleccionarà d'entre una gamma*

relativament àmplia d'alternatives i, per tant, la probabilitat de predicció serà reduïda. En el cas del codi restringit la quantitat d'alternatives es troba enorment limitada i la probabilitat de predicció del model s'incrementa notablement.

A nivell psicològic es poden diferenciar els codis en funció de com cadascun d'ells facilita (codi elaborat) o inhibeix (codi restringit) l'expressió simbòlica de les intencions sota una forma verbal explícita. Suggerixo que la conducta processada per aquests codis desenvolupa diferents formes d'orientació. Els propis codis són funcions d'una forma particular de relació social o, més generalment, qualitats de l'estructura social".

Tanmateix però, aquesta definició rep nombroses crítiques des dels àmbits més diversos. D'una banda, aquestes crítiques mostren una forta incomprensió de la teoria; de l'altra, la definició, tal i com està formulada, presenta un escàs valor científic. Això no obstant, la intuïció que té Bernstein en relacionar els tres àmbits es mereixedora d'atenció. En aquest sentit, en aquest treball es proposa una reformulació del concepte en termes de superestructura²⁸.

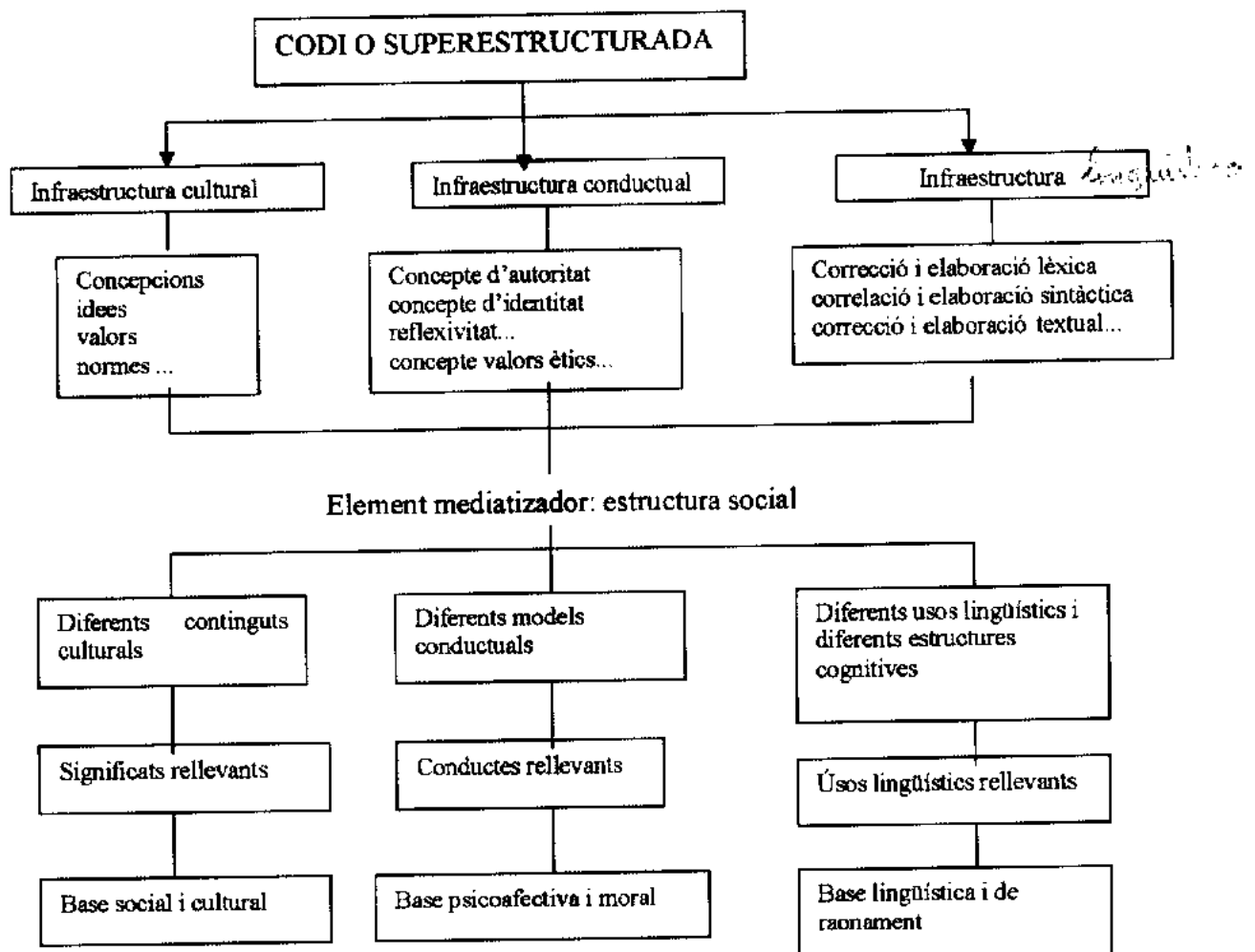
²⁸ Utilitzem agosaradament els termes d'origen marxista: superestructura i infraestructura. La interpretació d'ambdós conceptes ha estat força polèmica. Berger i Luckmann (1988) interpreten aquests termes de la manera següent: consideren que la infraestructura és l'activitat humana i la superestructura correspon a les relacions socials ocasionades per aquesta activitat. En aquest sentit, l'activitat humana i les relacions que es generen a partir d'aquesta activitat formen el pensament humà. En la superestructura s'oculten factors de dominació i d'ideologia i s'intenten explicar com a fets naturals desigualtats i subordinacions que són productes històrics.

El codi és una superestructura que aplega una infraestructura cultural, una infraestructura conductual i una infraestructura lingüística. Què volem dir amb els conceptes anteriors? Quan parlem d'infraestructura cultural ens referim a les concepcions, creences, valors, idees i normes que hi ha en la societat; és a dir, els continguts culturals que formen la base cultural, la "consciència" de tots els individus. Si ens referim a la infraestructura conductual al·ludim als conceptes que regeixen la nostra conducta com el concepte d'autoritat, identitat, reflexivitat o valors ètics entre altres elements, que configuren models conductuals diferents. Evidentment, els principis que regeixen la nostra conducta no neixen en el buit sinó que tenen un origen bàsicament cultural²⁹. Aquests conceptes configuren la nostra base moral i psicoafectiva.

Finalment, tant els continguts culturals com les conductes tenen una expressió lingüística determinada. En el procés de socialització, l'expressió lingüística és determinant en l'adquisició de la cultura i en la regulació de la conducta i l'aprenentatge del raonament malgrat que, aquest no arribi a la seva màxima expressió fins al període de les operacions lògiques; és a dir quan l'individu és capaç de raonar, tant la realitat que l'envolta com el passat i el futur, només amb paraules i conceptes. Per tant, a través de la llengua formen, no solament la base lingüístico-conceptual, sinó també la

²⁹ Recordem que nombrosos autors defineixen la cultura com a repressió d'uns impulsos i potenciació d'uns altres. El mateix s'esdevé en la configuració dels conceptes d'autoritat o d'identitat per posar uns exemples.

nostra capacitat de raonament. Tots aquests factors estan mediatitzats per la posició que els individus ocupen en l'estructura social tal com es fa evident en el quadre posterior.

En síntesi, el nen quan aprèn codis lingüístics específics que regulen els seus actes verbals aprèn els requisits de la seva estructura social que esdevé el substracte de la seva experiència. Altrament dit, l'estructura social esdevé la realitat on es produeix el desenvolupament psicològic de

l'infant per mitjà de la configuració dels seus actes de llenguatge atès que, la forma particular que adopta la relació social, actua selectivament sobre el que es diu, quan es diu i com es diu. Les conseqüències de la forma que adopta la relació social es transmeten en termes de selecció sintàctica i lèxica que constitueixen procediments de construcció que guien el parlant en la preparació del seu discurs i l'oïdor en la seva recepció. Així doncs, diferents formes de relacions socials poden generar diferents sistemes de llenguatge o codis lingüístics.

Amb posterioritat a la formulació del concepte codi tal i com l'acabem d'exposar, Bernstein en proposa una de nova que té com a objectiu explicar els mecanismes de reproducció del poder i del control en la societat. El codi esdevé un principi regulador adquirit de forma tàcita que selecciona i integra els significats rellevants per a cada grup social, les formes de realització a través de les pràctiques interactives i els contextos evocadors, és a dir els diferents àmbits socials. Segons aquest autor, les relacions de classe derivades de la divisió social del treball tenen una funció distributiva que genera desigualtats en la distribució del poder i dels principis de control en la societat. Aquestes desigualtats s'estableixen a partir de la creació, distribució, reproducció i legitimació dels valors físics i simbòlics propis de les classes dominants.

En aquest sentit, per tal de garantir la transmissió ideològica en la reproducció cultural, s'estableixen formes característiques de comunicació que posicionen els individus i els condicionen en les seves relacions tant entre els diferents grups socials com a l'interior d'ells. Les diferents formes de comunicació es troben jerarquitzades la qual cosa facilita l'aparició de codis dominants i codis dominats i de formes de comunicació legítimes i il·legítimes. Les formes de comunicació legítimes es troben directament vinculades amb els significats privilegiats -significats prioritaris d'un context- i que privilegien -significats que confereixen poder a qui els utilitza-.

A partir d'aquest moment, Bernstein intenta aplicar aquest concepte macrosociològic als diferents contextos microsociològics; és a dir, aquells que representen categories especialitzades en la divisió social del treball. El concepte codi s'aplica a àmbits específics. El grup que domina els significats privilegiats a l'interior de cadascuna de les categories específiques gaudeix del poder que aquest fet li atorga i pot establir els mecanismes de control; és a dir, les formes de comunicació, que li han de permetre romandre en aquesta posició de poder. És per això que, la distribució de les orientacions de codi depenen de la distribució del poder creada pels principis que regulen la divisió social del treball.

Codis elaborats i educació

La disponibilitat, distribució i realització de codis elaborats depèn de les relacions entre el sistema de producció i el sistema educatiu. En la mesura que aquestes relacions estan regulades per la classe social, l'adquisició dels codis regula la reproducció cultural de les relacions de classe. Les agències del control simbòlic -com ara l'escola- s'especialitzen en la producció de discursos específics que generen codis elaborats. L'aprenentatge dels significats generats pels codis elaborats es realitza de manera tàcita o per mitjà de les inferències que fan els individus en les seves interaccions de la vida quotidiana i aquest fet provoca que, de manera pràcticament inconscient, els individus reproduïxin l'estructura social ja que aprenen com quelcom natural significats culturals que pertanyen a la classe social dominant.

La nova societat: informació, coneixement i codis elaborats

Quan Bernstein va formular les seves teories al voltant dels codis, la societat de la informació era incipient. En l'actualitat la quantitat d'informació es multiplica contínuament i, no solament això, es multiplica a través dels nous mitjans tecnològics. Per tant la pregunta que ens podem fer és com distingir els significats rellevants en aquesta profusió d'informació.

La resposta a aquesta pregunta, aparentment tan innocent, suposa l'aplicació de procediments especialment complexos atès que, d'una banda, necessitem tenir unes estratègies cognitives que ens permetin discernir quina informació ens interessa; d'altra banda, els nous mitjans de comunicació ens presenten un tipus d'informació inconnexa. Simone, d'una banda, i Morin³⁰, d'una altra, analitzen aquesta nova situació des de dues perspectives diferents però complementàries. Raffaele Simone estableix el seu discurs a partir de tres eixos fonamentals:

1r. La diferència entre la intel·ligència seqüencial i la simultània i les seves conseqüències a nivell cognitiu.

2n. La cultura proposicional i la no-proposicional

3r. La dissociació entre la cultura dels joves i la cultura escolar

Simone (2001) estableix dues maneres de treballar la intel·ligència que anomena simultània i seqüencial. La intel·ligència seqüencial treballa amb dades simultànies com ara els estímuls visuals que es presenten en gran nombre i en el mateix temps. Aquest tipus de presentació de la informació fa difícil establir un ordre, una successió, una jerarquia. En canvi, la intel·ligència seqüencial treballa amb una successió ordenada d'estímuls analitzant-los i articulant-los. Aquest tipus d'intel·ligència s'aplica a la lectura i a l'escriptura. Aquest autor planteja que, per efecte

³⁰ Vegeu Simone Raffaele (2000) *La Tercera Fase. Formas de saber que estamos perdiendo*, ed. Taurus, Santafé de Bogotá, Colòmbia i Morin, Edgar (2001) *Tenir el cap clar. Per organitzar els coneixements i aprendre a viure*, ed. La campana, Barcelona.

de l'escriptura, la gamma de modalitats de percepció s'ha ampliat ja que, a diferència de les altres formes de visió, la visió alfabètica ha de ser educada, entrenada i mantinguda en forma atès que serveix de base a diferents formes d'activitat mental que poden arribar a ser molt complicades. L'escriptura força a codificar i ordenar els propis pensaments. La intel·ligència seqüencial afavorida pel naixement del llenguatge i, posteriorment de l'escriptura, suposa un avenç respecte de la intel·ligència simultània.

La gradual pèrdua d'afecció per la lectura i l'augment de consum audiovisual i, en general, d'imatges, constitueixen els indicadors d'una profunda transformació cultural amb conseqüències força negatives des del punt de vista cognitiu i social³¹. La idea que l'abundància d'informació pot millorar la nostra condició és certament il·lusòria atès que, d'entrada, la informació no és tan accessible com podria semblar per a una gran part de la població.

Si observem les transformacions que s'han produït en el pas d'una societat tradicional a una de moderna constatarem la pèrdua de pes que una institució com l'escolar, especialment destinada a la transmissió de coneixements ha sofert; paral·lelament, apareixen noves institucions amb

³¹ El fet que moltes informacions no pugin relacionar-se amb els contextos, o no sigui fàcil arribar a concepcions globals dels fenòmens socials acentua el relativisme cultural, provoca una pèrdua de les solidaritats i pot arribar a produir, fins i tot, una regressió democràtica.

capacitat per a transmetre coneixements. Les implicacions socials d'aquest nou fenomen suposen una enorme càrrega antiigualitària ja que, mentre que tothom pot accedir a la institució escolar³², una gran majoria no disposa de les estratègies per accedir a les altres fonts del coneixement. Simone arriba a catalogar l'escola actual com el lloc de la desalfabetització, és a dir, amb la pèrdua gradual de la capacitat de llegir es produeix la pèrdua gradual, també, de determinades formes de pensar. No s'estaran invertint els termes i el lloc especialment destinat a la transmissió dels codis elaborats, amb els nous canvis socials, esdevindrà un lloc de transmissió de codis restringits i només les classes culturalment i econòmica privilegiades tindran accés als santuaris d'aquesta nova informació?

Relacionat amb el tipus d'intel·ligència planteja l'existència de dos tipus de cultura: la proposicional i la no-proposicional. La pràctica proposicional caracteritza aquelles persones que consideren que l'experiència dels individus és rellevant i aquesta ha de ser expressada per mitjà de paraules -paraules organitzades en proposicions- i que, aquestes proposicions són tant o més significatives en la mesura que es troben més interrelacionades; és a dir, formant textos en sentit estricte. Segons Simone l'actitud proposicional presenta els següents processos:

³² La institució escolar respon amb una lentitud exasperant als nous reptes socials. Anquilosada, amb un currículum desferrat, es limita a introduir màquines com un signe visible de la seva precària modernització i mentre més màquines s'introdueixen més alumnes acaben sent analfabets funcionals.

- a) És analítica; és a dir, tendeix a analitzar els components de les idees i els fets, a anomenar-los i a interrelacionar-los.
- b) És estructurada atès que tendeix a conferir a cada element un pes que el situa en una jerarquia i a col·locar la resta en posicions diferents en relació a l'element principal.
- c) Col·loca les dades en el temps i l'espai tot relacionant-les entre sí i amb el context extralingüístic per mitjà d'una xarxa de referències que estableix connexions recíproques.
- d) És referencial perquè anomena les coses i cada nom representa una funció que actua com un motor potencial de fets i accions.

En canvi, les pràctiques no proposicionals es caracteritzen per:

- a) Són genèriques, no descomponen el pensament en elements diferenciats, sinó que es limiten a evocar-lo globalment i no l'analitzen.
- b) És vaga des del punt de vista referencial; és a dir, no designa individus sinó categories indiferenciades.
- c) No anomena les coses, solament les al·ludeix utilitzant "paraules generals" a l'interior de les quals es pot incloure el que es vulgui. Es produeix un coneixement bàsic compartit, en el qual, els objectes singulars no tenen nom i ni tan sols és necessari indicar-los específicament.

d) Rebutja l'estructura, tant la jeràrquica dels components com la sintàctica i textual o bé utilitza estructures extremadament simples i no estableix cap jerarquia entre les informacions.

Observem la similitud de les pràctiques proposicionals i no proposicionals amb el que Bernstein va anomenar llenguatge públic i llenguatge elaborat. Recordem que el llenguatge públic era poc elaborat i estava constituït per tota una sèrie de coneixements compartits on la subjectivitat i l'elaboració pròpia eren poc valorades; per contra, el llenguatge elaborat estava ple de matisos de la pròpia subjectivitat i el pensament era elaborat i estructurat. És possible parlar del retorn d'una societat de codis restringits i quines implicacions socials, culturals, polítiques i econòmiques pot tenir aquest fet?

Finalment, on més incidència tenen els processos anteriors és en els joves. El predomini del gust per la imatge, el poc avenç de gust per la lectura, l'especificitat dels llenguatges juvenils i dels "chats", els continguts i vocabulari de les revistes adolescents, tendeixen a situar-los en una posició no-proposicional, de codi restringit, en completa oposició a qualsevol entorn que no sigui el juvenil. En cap període de la història la cultura dels joves ha estat tan dissociada del món de l'escola.

D'altra banda, Morin (2001) en la seva obra *Tenir el cap clar. Per organitzar els coneixements i aprendre a viure* parteix de la premisa establerta per Eliot en la qual es pregunta on és el coneixement que perdem amb la informació i arremet contra els efectes de la hiperespecialització. Segons aquest autor, la intel·ligència que només sap separar, trenca la complexitat del món en fragments desunits, fracciona els problemes, unidimensionalitza el que és multidimensional tot atrofiant les possibilitats de comprensió i de reflexió, elimina també la possibilitat d'un criteri matisador o d'una visió a llarg termini.

Segons aquest autor, per tenir un cap ben fet, cal disposar, alhora, d'una aptitud general per plantejar i tractar els problemes i de principis d'organització que permetin reunir els sabers i donar-los sentit. Aquest autor afirma que l'educació ha d'afavorir la capacitat natural de la ment per plantejar i resoldre problemes i, simultàniament, estimular l'ús ple de la intel·ligència general. Un cap ben fet és un cap apte per organitzar coneixements i evitar-ne l'acumulació estèril. L'organització del pensament es fa des d'unes regles i principis i comporta operacions de concentració (conjunció, inclusió, implicació) i de separació (diferenciació, oposició, selecció i exclusió). El coneixement comporta alhora separació i concentració, anàlisi i síntesi. La psicologia cognitiva demostra que el coneixement progressa molt més que no pas per sofisticació, formalització i abstracció de coneixements particulars, per la capacitat d'integrar aquests

coneixements en el seu context i en el seu àmbit global. D'aquí que, el desenvolupament de la capacitat de contextualitzar i globalitzar els coneixements esdevé un imperatiu educatiu.

El que planteja Morin és totalment contradictori amb els corrents que dominen l'actualitat. Morin creu en la necessitat d'una reforma del pensament com la millor manera d'entendre i d'actuar en el món que ens envolta i ho sintetitza en les premises següents:

- a) Cal un pensament que compregui que el coneixement de les parts depèn del coneixement del tot i que el coneixement del tot depèn del coneixement de les parts.
- b) Cal un pensament que reconegui i tracti els fenòmens multidimensionals en lloc d'aïllar-ne de manera simultània cadascuna de les dimensions.
- c) Cal un pensament que reconegui i tracti de les realitats que són alhora conflictives (com ara la democràcia).
- d) Cal un pensament que respecti la diversitat al mateix temps que reconegui la unitat.
- e) Cal substituir un pensament que aïlla i separa per un pensament que distingeix i connecta. Cal substituir un pensament disjuntiu, reduccionista per un pensament de la complexitat.

II PART

DESIGUALTATS LINGÜÍSTIQUES EN ELS/LES NENS/ES DE PRIMER CURS D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA OBLIGATÒRIA A LA CIUTAT DE LLEIDA

1. La dificultat de les anàlisis empíriques

El marc teòric que acabem d'exposar ens ha permès desenvolupar el següent treball empíric dins d'uns corrents científics contrastats. Les diverses aportacions teòriques dels diferents investigadors socials que hem presentat han orientat la nostra tasca de recerca educativa. Això no obstant, en passar de la teoria a la pràctica, diferents factors constreñeixen la nostra investigació com ara l'escassetat d'anàlisis referides a aquest tema, les mostres reduïdes utilitzades en treballs anteriors, i l'obligada constricció que imposa l'ús d'una metodologia rigurosa.

Aquesta investigació intenta escatir la relació que es produeix entre l'estatus sociocultural de la família, molt especialment pel que fa al capital cultural posseït, i el desenvolupament de la competència comunicativa en els nois i les noies. En aquest cas, l'anàlisi de la competència comunicativa adquireix un caràcter marcadament acadèmic atès que les proves que s'apliquen analitzen el llenguatge escrit. Altrament, no ens ha de sorprendre que s'hagi utilitzat aquest tipus de proves ja que, els processos d'èxit o de fracàs acadèmic s'avaluen fonamentalment a partir d'aquest ús del llenguatge.

Partim del supòsit que, a diferents estatus socioculturals es desenvolupen competències comunicatives diferents. A la pràctica, aquesta diferència en

la competència comunicativa pot transformar-se en desigualtat, molt especialment, en els contextos escolars i sociolaborals.

Partim de la consideració que la família ocupa una posició social diferenciada en funció de variables com la classe d'ocupació dels pares, el seu nivell d'instrucció i el capital cultural. Entenem que aquestes variables incideixen de manera significativa, no solament en la possessió de vocabulari o en la construcció d'estructures complexes, sinó també en el desenvolupament de les habilitats cognitives i de raonament tal com hem formulat en la nostra exposició teòrica. Tot reprenent la formulació teòrica de Bernstein, el tipus de llenguatge ús que s'utilitza a l'interior de la família condiciona el tipus d'intel·ligència i el seu desenvolupament posterior. Aquest desenvolupament no es produeix en el buit sinó s'adquireix a través de les formes culturals que es transmeten en els diferents nuclis de socialització; és a dir, en la família i en l'escola. Quan els models dels dos nuclis coincideixen, els infants tenen un procés escolar més exitós; en canvi, quan hi ha una discrepància en els valors culturals i en les formes d'utilitzar la intel·ligència els infants són molt més propensos al fracàs escolar atès que adaptar-se a aquest model de socialització implica recanviar el seu bagatge cultural i les seves estratègies de raonament.

Per tal de poder arribar a establir la relació anterior, hem desenvolupat la nostra anàlisi a dos nivells: a nivell familiar per tal de conèixer el seu estatus sociocultural i a nivell de nois/es per tal d'esbrinar el seu nivell de competència comunicativa. Per detectar l'estatus sociocultural de la família hem utilitzat la metodologia quantitativa mitjançant la tècnica del qüestionari. En aquest qüestionari es treballen, fonamentalment, dos tipus de variables: les de caràcter estructural i les de caràcter cultural. Per conèixer el capital lingüístic dels nois/es hem aplicat un test de raonament verbal i una prova de producció lingüística.

Considerem variables de caràcter estructural aquelles que ens forneixen informació bàsica sobre l'edat, l'origen, la llengua d'ús habitual, el nivell d'instrucció, o la classe d'ocupació dels pares per tal de conèixer quines característiques posseeix la població analitzada³³. Les variables es consideren en tots els casos tant a nivell del pare com de la mare atès que, les diferents condicions, molt especialment pel que fa referència als nivells d'instrucció assolits i a la classe d'ocupació de les mares, poden produir resultats diferents³⁴. A més d'aquestes variables, també volem destacar un factor d'innovació en l'anàlisi del nostre qüestionari com ara la

³³ Vegem Tezanos en la pàg.els suggeriments que ens fa en relació a les variables que s'han de considerar per formular la classe social. En aquest treball hem fet un esforç considerable per aproximar-nos a les definicions més actuals de la classe social atès que inclouen aspectes notablement diferents dels considerats tradicionalment.

³⁴ Hem insistit en aquests aspectes amb la convicció, apuntada en treballs anteriors com el realitzat per Samper i Mayoral sobre la influència de l'homogàmia educativa, de la diferent influència que exerceix els nivells d'educació i la classe d'ocupació de la dona en l'educació dels infants.

introducció d'una nova categoria en la classe d'ocupació com la classe mitjana tècnica³⁵ per tal de diferenciar aquelles persones de la nova classe mitjana que ofereixen serveis diversos, però més aviat de baix nivell (que poden equiparar-se al que, en un estadi anterior de la societat, es considerava classe treballadora), d'aquelles que ofereixen serveis d'alta qualificació com són els advocats o arquitectes...entre altres.

En referència a la variable capital cultural hem introduït un ampli espectre de qüestions relatives als consums (per exemple la música), hàbits (com la lectura) i pràctiques culturals (com pertànyer a una associació), en un intent d'aproximar-nos al coneixement del capital cultural de les famílies i poder establir, a nivell estadístic, si algunes de les variables anteriors poden arribar a tenir un pes específic en el desenvolupament de la competència comunicativa dels nois/es³⁶.

La competència comunicativa dels nois/es l'hem analitzada en funció de dos tipus de proves. La primera ha consistit en aplicar dues proves de raonament verbal del TEST TEA 2. Aquesta prova presenta una sèrie de particularitats:

³⁵ Ho hem fet així tot seguint la indicació de Tezanos que recomana diferenciar "nova classe mitjana" de les "noves classes tècniques".

³⁶ En aquest aspecte ens hem deixat guiar per Bourdieu que considera la variable capital cultural com a determinant de les actituds que aproximen més el nen al significat del context escolar d'una banda, i d'altra el capital cultural com una de les variables més influents en la definició dels estils de vida i de la desigualtat social.

1a. Tal com hem indicat, es tracta d'una prova de raonament verbal; és a dir, va més enllà del simple coneixement del vocabulari. En aquesta prova es presenten dos exercicis en els quals, a banda del coneixement del vocabulari, han de raonar cadascun dels ítems; en un cas consisteix en trobar la paraula, el significat de la qual més s'aproxima a la de la presentació; en l'altre, han d'esbrinar quina paraula de les oferides en cadascun dels ítems no posseeix cap característica comuna amb la resta.

2a. Una dificultat que pot condicionar els resultats obtinguts és el fet que les proves anteriors estan realitzades en castellà. Això només s'explica pel fet que, en català, no disposem de cap prova d'aquestes característiques amb els marges de fiabilitat establerts i la consegüent capacitat de comparació o de transformació dels resultats obtinguts en quocients d'intel·ligència verbal o percentils. Aquest fet, malgrat que pugui semblar important no ho és tant, atès que se suposa que tots els nens han d'arribar amb un bon bagatge de llengua castellana a l'ensenyament secundari i han de disposar d'estratègies que els permetin fer transferències d'una llengua a l'altra³⁷.

La segona de les proves ha consistit en fer una redacció a partir d'un dibuix durant un temps de 20 minuts. En aquest cas ens interessa valorar

³⁷ Aquests principis són els que han guiat els processos d'immersió; és a dir, des de la psicolingüística s'estableixen els mecanismes que regulen el funcionament de la transferència lingüística d'una a altra llengua. El principi que ha guiat els processos d'immersió ha estat el fet que els aprenentages lingüístics (coneixement de vocabulari, correcció gramatical...) duts a terme en una llengua poden transferir-se a una altra.

dos aspectes: la producció d'oracions compostes i l'articulació dels nivells de coherència, cohesió i adequació textuals³⁸. Amb aquests principis es tracta de veure si el pensament segueix una articulació lògica, ben organitzada del discurs i de les diferents accions que en aquest es presenten. Tal com exposàvem en el nostre apartat teòric, el grau d'elaboració i d'abstracció d'un discurs pot mesurar-se en termes relacionals com aquells que expressen relacions lògiques de tipus causatiu que indiquen causa, efecte o conseqüència, condició, finalitat. Altres tipus de relacions expressen més una valoració que una relació lògica com les comparatives o les consecutives a banda de les proposicions de temps, lloc o manera.

En síntesi, intentem esbrinar si la diferent competència comunicativa dels nois/es pot ser una de les possibles causes del fracàs escolar. De totes maneres, aquí només realitzem una descripció de capacitats tot posant-les en relació amb les variables culturals de les famílies, amb l'interès d'observar l'existència de desigualtats significatives entre elles. Evidentment, l'àmbit que analitzem, malgrat la seva complexitat, és reduït en relació amb tots aquells aspectes, que com molt bé s'han posat de relleu en el marc teòric, són susceptibles de ser analitzats.

2. La investigació: aspectes metodològics i anàlisi de dades

³⁸ Bernstein considera en la seva última revisió del concepte codi la importància de les variables de caràcter textual en l'anàlisi de la competència lingüística.

La investigació s'ha circumscrit als nois i noies que han cursat primer curs d'Educació Secundària Obligatòria als centres públics i privats de la ciutat de Lleida durant el curs 2000-2001. La unitat d'anàlisi sociològica ha estat la llar, tot i que en determinades variables, hem distingit entre pare i mare. La unitat d'anàlisi lingüística han estat els nois i noies de primer curs d'Educació Secundària Obligatòria.

La mostra correspon a 440 individus sobre un total de 1492 segons dades del Consell Escolar Municipal per al curs 2000-2001. La mostra s'ha calculat per mitjà de l'aplicació de la fórmula $n = \frac{4pqN}{e^2(N-1) + 4pq}$

$$e^2(N-1) + 4pq$$

El nivell de confiança de la mostra és d'un sigma 2 amb un grau d'error del +-4% i representa la totalitat de nois i noies que han cursat durant el curs 2000-01 primer curs d'Educació Secundària Obligatòria³⁹.

Com a instruments de mesura s'han utilitzat un qüestionari sociològic, unes proves de raonament verbal del test TEA 2 i un dibuix que ha inspirat les produccions textuais.

El qüestionari sociològic⁴⁰ inclou 22 ítems que ens donen informació sobre les variables següents: dades sociodemogràfiques, nivells d'instrucció, ús

³⁹ Han col.laborat en el treball els centres que es detallen a continuació: IES Joan Oró, IES Màrius Torres, IES Guindàvols, IES Ronda, IES Torrevicens, IES Manuel de Montsuar, IES La Caparrella, IES Escola del Treball, IES Josep Lladonosa, Col.légi Maristes Montserrat, Col.légi Claver.

⁴⁰ Podeu veure el qüestionari a l'annex I

de les llengües catalana i castellana, posició en el mercat de treball, equipaments culturals, consums, hàbits i pràctiques culturals (podeu veure els annexos I i II). Les variables lingüístiques s'han analitzat a partir del test de raonament verbal TEA 2 i s'ha utilitzat un dibuix adequat a l'edat com a punt de partida comú per a tota la població per realitzar la producció lingüística i textual.

Pel que fa a l'explotació estadística s'ha realitzat a dos nivells: una explotació estadística simple basada en l'obtenció de freqüències, percentatges, la mitjana, la desviació típica i la T d'Student i l'elaboració d'índexs⁴¹ que ens han permès fer operatiu el concepte d'estatus sociocultural.

3. Característiques de la població analitzada

L'edat

Si analitzem les famílies de la nostra mostra observem que segueixen els paràmetres més tradicionals quant a la relació entre les edats dels homes i de les dones; així el 55,2% dels homes enquestats se situen entre els 41 i

⁴¹ Els índexs són indicadors quantitius que serveixen per mesurar un concepte. Per exemple, els nivells d'instrucció, el nivell d'ingressos, i la classe d'ocupació poden mesurar o bé operativitzar el concepte d'estatus social. La combinació ponderada de cadascun dels valors que adopten cadascun dels indicadors formen part d'un índex que està representat per mitjà d'un valor numèric concret amb el qual operarà l'investigador. Els índexs han de tenir dues característiques: validesa i fiabilitat. Validesa en el sentit que han de mesurar el que es pretén mesurar i no un altre concepte; i la fiabilitat com la propietat que permet que l'instrument, en ser utilitzat en idèntiques circumstàncies, pugui produir resultats semblants.

50 anys; per contra el 53,4% de dones enquestades les trobem entre els 31 i 40 anys. L'interval d'edat en el qual se situen prop del 90% de les famílies enquestades és el del 21 a 50 anys; només un 2,3 % han estat mares abans dels 20 anys i un 2,7% ho han estat més enllà dels quaranta. Aquesta dada és important atès que, l'anàlisi de les dades ens ha permès observar l'existència de dos cohorts generacionals diferents amb pautes culturals diferenciades.

Taula n.1 Edat dels pares

edat	pare	mare
entre 20 i 30 anys	,7	2,3
entre 31 i 40 anys	31,1	53,4
entre 41 i 50 anys	55,2	38,2
més de 50 anys	6,6	2,7
ns/nc	6,4	3,4

L'origen

La composició de la població de la mostra segons la variable origen, pel que fa als paràmetres de representativitat, s'aproxima enormement a les dades obtingudes al cens de 1991 en relació amb la procedència això ens demostra que es tracta d'una població amb una escassa renovació demogràfica. En el cens de 1991, el 66% ha nascut a Lleida ciutat, el 6% en un altre indret de Catalunya, el 27% en la resta de l'estat espanyol i només un 1% ho ha fet a l'estranger. Detectem una variació d'aproximadament uns 6 punts en la població nascuda a la resta de l'Estat

espanyol; per contra, aquesta pèrdua es compensa de manera relativa amb l'augment dels nascuts a l'estranger.

Taula n.2 Origen dels pares

origen	pare	mare
Lleida	64,3	64,8
resta països catalans	5,2	7,5
resta estat espanyol	21,6	21,8
altres	3,6	2,0
ns/nc	5,2	3,9

La llengua d'ús habitual

Pel que fa als resultats obtinguts en l'ítem llengua d'ús habitual, volem destacar la presència d'un cert aspecte recessiu en relació amb treballs anteriors com el realitzat per Mayoral al 1998 sobre els equipaments, pràctiques i consums culturals a la demarcació de Lleida respecte de l'ús de la llengua catalana⁴². En aquest treball es constata una mitjana d'ús exclusiu del català d'aproximadament al voltant del 80%. La diferència entre aquest treball i el que tenim ara a les mans, és de prop d'un 30%. Aquesta diferència pot explicar-se pel fet que la mostra del treball anterior correspon a la província mentre que, l'actual correspon a la ciutat. Com és obvi, tradicionalment, la ciutat ha rebut més immigrants. Ara bé, aquestes dades contrasten amb les dades de coneixement que ens ofereix el padró de 1991 en relació a la mateixa que és d'un 74,5%. Coneixement i ús no

⁴² Informe titulat *Equipaments, pràctiques i consums culturals a la demarcació de Lleida* realitzat al 1998 i lliurat a la Fundació Jaume Bofill de Barcelona

són la mateixa cosa atès que una persona pot conèixer molt bé una llengua i no utilitzar-la més que en comptades ocasions. Ara bé, els resultats obtinguts ens han de fer parar atenció en aquest aspecte ja que, els processos de normalització lingüística s'inicien a principis dels anys 80 i, part de la població analitzada es veu afectada per aquests processos. Vol dir això que els efectes de l'escolarització en aquest àmbit són menors del que es podria esperar? o potser les causes s'han de buscar en altres factors de caràcter més politicoideològic?

En un altre sentit, la presència de persones que declaren ser bilingües es constant en ambdós treballs.

Taula n. 3 Llengua d'ús habitual dels pares

llengua	pare	mare
català	50,7	52,3
castellà	30,2	32,3
ambdues	13,2	12,7
altres	1,6	1,6
ns/nc	5,2	2,0

El nivell d'estudis

L'anàlisi estadística de la mostra ens permet de realitzar les següents observacions:

- 1r. Predomini en tots els grups d'edat dels estudis primaris; en els homes arriba a ser d'un 58% mentre que en les dones és d'un 65%.
- 2n. Un 17,2% del total de la població ha assolit el nivell estudis universitaris de grau mig i/o de grau superior.
- 3r. La presència estadísticament significativa dels estudis primaris en les persones de més de 50 anys.

4t. **Destaquem una dinàmica específica de les generacions que se situen entre el 41 i 50 anys. Tant a nivell d'homes com a nivell de dones constitueixen les generacions que assoleixen un nivell educatiu més elevat.** Trobem una presència estadísticament significativa d'un 15,6% d'homes amb nivell d'estudis universitaris superiors; el mateix fenomen es produeix en les dones, un 13,7% de les quals assoleixen estudis universitaris de grau mig.

5è. En les generacions que se situen entre els 31 i 40 anys, tot i haver gaudit de més oportunitats quan a l'educació, s'observa:

5.1. **L'existència d'una certa mobilitat educativa que tendeix a augmentar en els nivells contigus;** és a dir, augmenten els percentatges de persones que assoleixen el nivell de BUP i COU en els homes i de manera molt menys significativa en les dones; això no obstant, no augmenten, en relació amb les generacions anteriors els percentatges de persones amb estudis superiors.

5.2. **En les generacions que van dels 31 als 40 anys s'inverteix la tendència en el sentit que les dones assoleixen percentatges lleugerament més elevats d'estudis universitaris que els homes. En aquestes generacions es troba l'inici del canvi que s'està consolidant en els darrers anys i que es basa en una major presència d'universitàries que d'universitaris, tot i que, inicialment, les dones tendeixen a assolir més diplomatures mentre que els homes assoleixen més llicenciatures.**

Taula n.4 Nivell d'estudis dels pares

estudis	pare	mare
sense estudis	1,4	1,4
estudis primaris	35,7	36,1
EGB, FPI grau	23,2	29,1
BUP, COU	13,9	10,5
universitaris grau mig	7,0	9,1
universitaris grau superior	10,2	8,4
ns/nc	8,6	5,5

La classe d'ocupació

Pel que fa al pare, 377 individus declaren ser actius; d'aquests obtenen una elevada significació estadística els artesans-autònoms amb un 12,2+%, els empleats dels serveis amb un 33,2+%, els empresaris d'indústries amb un 11,7+% i els propietaris agraris amb un 9,5+%. Pel que fa a les mares observem un augment considerable de l'activitat tal com ho indiquen les dades següents: d'una mostra de 440 llars, 267 mares es declaren actives. Aquesta xifra constitueix un indicador de:

- 1r. l'augment considerable de dones que s'incorporen al mercat de treball.
- 2n. una variació importantíssima respecte a les dècades anteriors: les dones malgrat haver constituït una família i tenir fills romanen en el mercat de treball en percentatges elevats⁴³.

⁴³ Cal procedir amb cautela davant aquestes dades atès que no disposen de les dades d'activitat de les dones en les zones rurals. D'altra banda, tal com hem apuntat en pàgines anteriors, es produeix una pèrdua de mostra en els extrems que pot provocar un cert biaix. Això no obstant, les dades són prou significatives.

A nivell d'ocupació es distribueixen de manera significativa en el sector d'empleades amb un 52,5+%, com artesanes-autònomes en un 10,5+%, com a empresàries indústria amb el 5,8-% i com a propietàries agràries en un 7,9%.

Pel que fa a la relació entre el nivell d'estudis i la classe d'ocupació dels pares s'obtenen percentatges significatius entre els que tenen estudis primaris i pertanyen a la vella classe mitjana en un 31,2+% i a la nova classe mitjana en un 44,6+. Per contra, el 48,9+% dels que tenen estudis universitaris pertanyen a les noves classes mitjanes tècniques. En el cas de les mares s'estableix una relació estadísticament significativa entre les que han assolit nivell d'EGB, o FP I^r grau i pertanyen a la vella classe mitjana en un 43,1+% mentre que el 14,6+% de les que han assolit nivell de BUP o COU pertanyen a la nova classe mitjana. Per contra el 45,5+% de les inactives només han assolit els estudis primaris la qual cosa ens permet concloure que **el nivell d'estudis constitueix un indicador important de l'activitat en el cas de les dones.**

Taula n.5 Classe d'ocupació dels pares

ocupació	pare	mare
treballadora	,7	,9
vella classe mitjana	25,7	11,6
nova classe mitjana	37,0	32,7
classe mitjana tècnica	12,3	8,4
classe alta	10,0	7,0

inactius	5,0	32,0
ns/nc	9,3	7,3

Els equipaments

En general, es tracta d'una població ben equipada. Assoleixen un nivell estadísticament significatiu els grups en els quals el pare té un nivell d'estudis de BUP, COU o FP de 2n grau això no obstant, es produeixen diferències significatives entre els diferents grups tal com es posa de manifest en la taula posterior:

Taula n. 6 Equipaments/ nivell d'estudis del pare

Sense estudis	Estudis primaris	FP1r. grau, EGB	BUP, COU, FP2n. grau	Estudis universitaris grau mig	Estudis universitaris grau superior		
Aparell de ràdio	83,4-	Càmera de vídeo	51,0+	Animals domèstics	35,5-	Antena parabòlica	44,4+
Cadena estèreo	68,8-	Segon TV	84,3+	Cadena estèreo	93,5+	Ordinador	91,1+
Càmera de vídeo	29,9-	Video jocs	76,5+	Camera de vídeo	58,1+	Instruments musicals	77,8+
CD	72,6-	Canya de pescar	53,9+	CD	96,8+	Equip esqui	42,2+
Ordinador	56,1-	Escopeta	28,4+	Ordinador	93,5+	Patins	82,2+
Walkman	68,8-					Tennis squash	24,4+
Instruments musicals	50,3-						
Jocs de taula	75,8-						
Mountain bike	75,2-						
Tenda de camping	26,8-						

Aquesta taula ens permet **observar l'extensió a un gran nombre de població d'equipaments com la càmera de vídeo, el CD o l'ordinador. Per contra, els que tenen estudis d'EGB o FP de 1r grau s'oposen quan als equipaments esportius als que tenen estudis universitaris superiors; així mentre els primers obtenen percentatges significatius en la possessió de l'escopeta i la canya de pescar, els segons els obtenen amb l'equip d'esquí, els patins i el tennis o squash. També**

s'observa com els que tenen estudis universitaris de grau mig obtenen percentatges significatius en la possessió d'equipaments que caracteritzen les nostres societats modernes com ara el CD, l'ordinador o la càmera de vídeo, per contra, només els que tenen estudis universitaris de grau superior assoleixen un percentatge significatiu referent a la possessió d'antena parabòlica.

A continuació oferim les taules que contenen els índexs d'equipaments obtinguts i la relació entre els índexs d'equipaments i el nivell d'estudis dels pares.

Taula n.7 Índex d'equipaments

molt baix	1,8
baix	2,7
mig	19,8
alt	24,3
molt alt	51,4
mitjana	43,94
desviació típica	11,60

Taula n.8 Índex d'equipaments/ nivell d'estudis del pare

	total	sense estudis	estudis primaris	EGB, FP1	BUP, COU, FP2	Est. universitaris grau mig	Est. universitaris grau superior	ns/nc
		6	157	102	61	31	45	38
molt baix	1,8	16,7	3,2	1,0	1,6	-	-	-
baix	2,7	-	4,5	1,0	1,6	3,2	-	5,3
mig	19,8	16,7	28,7+	17,6	16,4	6,5	8,9	18,4
alt	24,3	33,3	28,0	28,4	13,1-	9,7-	20,0	31,6
molt alt	51,4	33,3	35,7-	52,0	67,2+	80,6+	71,1+	44,7

La taula anterior ens permet constatar que tot i ser una població molt ben equipada, l'índex d'equipaments augmenta de manera significativa

descansar, dormir	41,6
escoltar música	39,5
escoltar ràdio	42,5
jugar amb els nens	36,1
llegir	36,1
passejar	38,9
platja, piscina	33,6
veure TV i vídeo	60,5
viatjar	36,1

Taula n.10 Activitats mare

ajuts feines llar	46,8
comprar	63,9
cinema	35,2
festes populars	40,7
descansar, dormir	37,5
escoltar música	51,6
escoltar ràdio	40,5
jugar amb els nens	40,7
llegir	51,8
passejar	48,2
platja, piscina	33,6
veure TV i vídeo	60,5
cuinar	55,0
platja, piscina	43,6

Contràriament a la lleu distinció que la possessió d'equipaments posava en evidència, molt especialment, a partir de la variable nivell d'estudis, tal com es mostrarà en les taules posteriors, resulta molt difícil establir una certa jerarquia cultural segons les activitats en els diferents grups socials. Aquest aspecte es posa de manifest en les taules posteriors que mostren les relacions estadísticament significatives que s'han obtingut entre el tipus d'activitats i el nivell d'estudis.

Taula n. 11 Activitats lleure pare/ nivell d'estudis

Sense	Estudis primaris	FP1r, grau, EGB	BUP, COU, FP2n	Estudis universitaris grau	Estudis universitaris grau
-------	------------------	-----------------	----------------	----------------------------	----------------------------

estudis			grau	mig	superior				
Act. ordinador	6,4-	Comprar	32,4-	Act. ordinador	36,1+	Espectacles esportius	48,4+	Act. ordinador	31,1+
Segona residència	9,6-	Cinema	44,1+	Cinema	49,2+	Fer esport	35,5+	Segona residència	31,1+
Cinema	24,8-	Festes populars	52,0+	Escoltar música	52,5-	Fer excursions	41,9+	Actes religiosos	24,4+
Fer esport	8,9-	Estar sense fer res	15,7+	Fer esport	36,1-	Jugar amb els nens	54,8+	Escoltar música	53,3+
Fer excursions	14,6-	Mots encreusats	23,5+	Llegir	50,8+			Fer esport	37,8+
Hobbies	13,4-							Fer excursions	53,3+
Llegir	25,5-							Llegir	75,8+
Passejar	30,4-							Passejar	53,3+
								Viatjar	51,1+

Taula n.12 Activitats lleure mare/ nivell d'estudis

Sense estudis	Estudis primaris	FPIr grau, EGB	BUP, COU, FP2n grau	Estudis universitaris grau mig	Estudis universitaris grau superior			
Act. artístiques i plàstiques	4,4-		Cosir, brodar, fer mitja	17,4-	Espectacles esportius	27,5+	Segona residència	37,8+
Espectacles esportius	11,3-				Teatre	25,0+	Cosir, brodar, fer mitja	16,2-
Teatre	6,9-				Atenció personal	32,5+	Fer excursions	17,0+
Tenir cura del gos/gat	29,6+				Llegir	72,5+	Llegir	73,0+
Fer excursions	17,0-							
Llegir	42,1-							

En síntesi, **les activitats que es desenvolupen durant el temps de lleure tenen un valor cultural més aviat baix i no diferencien grups socials, l'única activitat que augmenta progressivament a mesura que augmenten els nivells d'estudis és la lectura.**

La possessió de llibres i la freqüència de lectura

Tal com podem observar en la taula posterior el 35,2% de la població declara posseir entre 100 i 500 llibres, mentre que el 18,2% declara posseir-ne més de 500. Aquest 18,2% correspon a persones universitàries en la seva gran majoria, per contra, a mesura que disminuïm el nivell d'estudis també disminueix la possessió de llibres en els diferents grups, éssent molt significatiu que prop del 67% de persones amb estudis primaris no en posseeixin més de 100.

La freqüència de lectura és correlativa al nivell d'estudis tant del pare com de la mare; això no obstant, farem algunes precisions: els universitaris de grau superior llegeixen més que les universitàries del seu mateix nivell, per contra, les universitàries de grau mig obtenen percentatges més elevats de lectura que els homes del seu mateix nivell d'estudis. El nivell d'estudis primaris es correlaciona significativament amb la freqüència de lectura "algunes vegades".

Pel que fa a la relació freqüència de lectura i classe d'ocupació només les noves classes mitjanes tècniques amb les que apareixen situats els pares correlacionen significativament amb un 53,7+% amb la lectura diària. Contràriament, els inactius correlacionen significativament amb un 45,5+% amb la freqüència de lectura "alguns dies a la setmana".

En síntesi, els nivells de significació estadística que s'obtenen amb la freqüència de lectura són baixos, llevat dels casos dels que posseeixen estudis universitaris. Pel que fa a la variable "classe d'ocupació" no resulta significativa en la determinació de la freqüència de lectura.

Taula n. 13 Nombre de llibres que tenen a la llar

cap	,5
-10	3,4
de 10 a 25	8,9
de 26 a 100	35,2
de 101 a 500	31,1
+500	18,2
ns/nc	2,7

Taula n. 14 Freqüència de lectura

freqüència lectura	pare	mare
cada dia	37,3	39,8
alguns dies a la setmana	27,0	33,4
un dia a la setmana	2,7	3,0
algunes vegades	21,4	18,0
no llegeix mai	2,7	1,4
ns/nc	8,9	4,3

El capital cultural

A banda de l'enorme importància que adquireix el capital escolar en la configuració del capital cultural dels individus creiem que cal considerar altres variables com la lectura, l'assistència al cinema, al teatre, als concerts, així com la consideració de les activitats de lleure, audiovisuals, la participació en esdeveniments culturals i en associacions. Totes aquestes variables ens han permès d'elaborar un índex que mesurés el capital cultural per posteriorment poder agrupar la població en cinc categories en funció del valor obtingut. Així obtenim un índex cultural molt baix, baix, mig, alt i molt alt.

Tal com podem observar en la taula posterior, més del 58% de la població se situa en un índex baix o molt baix, mentre que el 41% se situa entre el mig i l'alt. No obtenim percentatges significatius de persones que tinguin un índex cultural molt alt. A grans trets, la població se situa en els índexs mitjans o baixos.

Taula n. 15 índex cultural

molt baix	11,1
baix	47,5
mig	34,8
alt	6,4
molt alt	,2
mitjana	24,90
desviació típica	9,27

Atesa la importància d'aquesta variable, intentarem analitzar-la de la manera més àmplia possible ja que hem pogut observar la rellevància d'algunes de les seves dades. Per tal de no oferir un excès de percentatges ens limitarem a estructurar-ho per variables i només destacarem aquells aspectes que han resultat significatius estadísticament.

Per edats, **els homes d'entre 41 i 50 anys són els que obtenen els índexs culturals més elevats**; així un 78,6+% obté un índex cultural alt i un 64,1+% obté un índex cultural mig. Per contra els homes d'entre 31 i 40 anys se situen en un 38,3+% en un índex mig i en un 24,8-% en un índex alt.

Les dones presenten variacions significatives en el sentit que no hi cap dona que obtingui un índex cultural molt alt; per contra, les generacions més joves obtenen uns índexs de significació més elevats en els grups mig i baix tal com ho demostren les dades següents: per al grup de 31 a 40 anys el 43,8-% obtenen un índex mig i el 59,3+% un índex baix. **Només el 49,7+% del grup d'entre 41 i 50 anys obté un índex cultural alt.**

Segons la llengua d'ús habitual: **obtenim tant a nivell de pare com de mare una relació estadísticament significativa entre utilitzar habitualment la llengua catalana i obtenir uns índexs culturals mig i alt. Per contra, l'ús del castellà correlaciona significativament amb obtenir un índex cultural molt baix.**

Pel que fa al nivell d'estudis observem posicions contradictòries; d'una banda, **els estudis universitaris dels homes i de les dones correlacionen estadísticament amb l'índex d'activitats mig o alt; però, no és gens clar que els estudis primaris sempre correlacionin amb índexs culturals baixos ni en el cas dels homes ni en el cas de les dones** tal com podem observar en els percentatges següents: el 44,9-% d'homes amb estudis primaris obtenen un índex cultural molt baix, el 73,2+-% obté un índex cultural baix, el 49,0+-% obté un índex cultural mig i el 32,1-% obté un índex cultural alt enfront el 34,0+-% d'universitaris que obtenen un índex cultural mig.

En referència als equipaments: si partim de l'observació feta amb anterioritat segons la qual la població presenta uns índexs d'equipaments elevats, és difícil establir una correlació entre les posicions extremes. Així **observem que la població amb uns índexs culturals mitjans o alts obté uns índexs d'equipaments elevats; això no obstant, el 44,9+-% que**

obté un índex d'equipaments mig obté un índex cultural molt baix i el 24,9+% amb aquest mateix índex d'equipaments obté un índex cultural baix.

En relació al tipus d'activitat: observem que es produeixen diferències quan a les activitats del pare i les de la mare que s'accentuen en funció dels diferents índexs culturals. Les activitats que destaquem en les taules següents són aquelles que han obtingut percentatges superiors al 30%. De la seva anàlisi n'obtenim les següents observacions:

1a. Predomini de les activitats socials com l'assistència a festes populars, fer excursions, rebre o fer visites en els grups que posseeixen un índex cultural mig o alt.

2a. També obtenen percentatges elevats les activitats de descansar, dormir, anar a la platja o a la piscina i atenció personal en el cas de les dones o jugar amb els nens en el cas dels homes.

3a Els homes desenvolupen més activitats que les dones i són qualitativament diferents. Homes i dones coincideixen en els nivells mitjans i alts en la lectura, en el viatjar, i en el visitar museus i exposicions i en el fer esport. Per contra, els homes desenvolupen més activitats de lleure passiu com escoltar música o la ràdio. Homes i dones amb índexs culturals alts coincideixen en l'activitat d'anar al cinema.

En síntesi, observem que els homes i les dones duen a terme diversitat d'activitats; això no obstant, el pes de les activitats de caire cultural és

més aviat feble si mirem el conjunt d'activitats. D'altra banda, en el cas dels pares es produeix una relació estadísticament significativa entre tenir un índex d'activitats alt o molt alt i, alhora, gaudir d'un índex cultural mig o alt o bé tenir un índex d'activitats baix i un índex cultural baix. En el cas de les mares també s'evidencia aquesta relació.

En definitiva, considerem que les activitats desenvolupades en el temps de lleure tenen un escàs pes cultural en la vida quotidiana.

Taula n. 16 Activitats de lleure que superen el 30%/ índex cultural del pare

Molt baix	Baix	Mig	Alt	Molt alt
	Festes populars 31,6-	Ajuts feines llar 41,2+	Ajut feines llar 53,6+	Tràmits personals 39,3+
		Comprar 51,6+	Espectacles esportius 57,1+	Viatjar 67,9+
		Restaurants 36,6+	Cinema 67,9+	visitar museus i exposicions 60,7+
		Festes populars 31,6+	Festes populars 85,7+	
		Descansar, dormir 50,3+	Descansar, dormir 60,7+	
		Escoltar música 48,4+	Escoltar música 60,7-	
		Escoltar ràdio 54,9+	Escoltar ràdio 64,3+	
		Fer esport 30,1+	Fer esport 42,9+	
		Fer excursions 35,3+	Fer excursions 57,1-	
		Jugar amb els nens 45,8+	Fer visites 42,9-	
		Llegir 56,2+	Hobbies 42,9+	
		Passejar 45,8+	Jugar amb els nens 53,6+	
		Veure TV 69,3+	Llegir 75,0+	
		Viatjar 51,0+	Passejar 60,7+	
			Rebre visites 30,0+	

Taula n. 17 Activitats de lleure que superen el 30% / índex cultural de la mare

Molt baix	Baix	Mig	Alt	Molt alt
Ajuts feines llar 32,7-	Ajuts feines llar 41,6-	Ajuts feines llar 56,9+	Cinema 57,1+	
Passejar 30,6-	Festes populars 34,0-	Restaurants 32,7+	Festes populars 78,6+	
Veure TV 40,8-	Descansar, dormir 31,6-	Actes religiosos 32,7+	Atenció personal 50,0+	
	Llegir 39,7-	Festes populars 50,3+	Fer esport 35,7+	
	Platja, piscina 37,8-	Descansar, dormir 43,8+	Fer excursions 57,1+	
		Fer excursions 33,3+	Fer visites 46,4+	
		Fer visites 34,0+	Llegir 75,0+	
		Llegir 73,9+	Rebre visites 53,6+	
		Platja, piscina 54,9+	Viatjar 60,7+	
		Viatjar 45,8+	Visitar museus i exposicions 64,3+	
		Visitar museus i exposicions 34,6+		

Segons la possessió de llibres i la freqüència de lectura: **els índexs culturals mitjans i alts obtenen una relació estadística significativa amb aquelles que famílies que posseeixen més de 100 llibres. També**

la freqüència de lectura és determinant en la definició dels índexs; així els que llegeixen cada dia obtenen uns índexs culturals mitjans i alts. Contràriament a aquest fet, els que llegeixen només algunes vegades es relacionen significativament amb els que obtenen índexs culturals baixos o molt baixos.

S'estableixen també diferències en els consums audiovisuals entre homes i dones, per exemple, en el cas dels que obtenen un índex cultural mig, els homes consumeixen més notícies i informatius, cinema, documentals i esports, per contra, les dones, consumeixen més notícies, informatius i magazins. D'altra banda, els que obtenen índexs culturals alts són, bàsicament, assidus al cinema. Cal destacar també la diferència que s'estableix entre els que obtenen un índex cultural molt baix i la resta en el sentit que, aquesta població obté percentatges molt inferiors al 20% en tots els programes llevat de les notícies i els informatius amb un 26,5-% i el cinema amb un 28,6-%.

Pel que fa als percentatges obtinguts relatius amb l'assistència al cinema, al teatre o als concerts mantenen una estreta relació amb l'índex cultural en la mesura que, a un índex cultural alt o molt alt els correspon percentatges elevats d'assistència al cinema, al teatre o als concerts, per contra, a índexs culturals baixos els correspon percentatges d'assistència baixos o nuls.

Cal destacar l'assistència a esdeveniments diversos; observem que els que obtenen un **índex cultural mig** desenvolupen força activitat i assisteixen a un bon nombre d'activitats com les actuacions musicals, biblioteques, espais culturals, equipaments comercials, festes populars, museus i exposicions, xerrades i conferències. En el cas dels que tenen un **índex cultural alt** realitzen les anteriors activitats però de manera més freqüent obtenint percentatges d'assistència molt elevats. Aquests dos grups s'oposen a la resta de la població que obtenen uns percentatges molt dèbils i poc significatius.

L'estatus sociocultural de la població analitzada

La variable estatus s'obté en dividir la població agrupada segons les variables nivell d'estudis, classe d'ocupació, índexs d'equipaments, índexs d'activitats, índexs audiovisuals i índex culturals en cinc sectors que recullen les puntuacions corresponents a les categories estatus sociocultural alt, estatus sociocultural mitjà-alt, estatus sociocultural mig, estatus sociocultural baix i estatus sociocultural molt baix. Cadascuna d'aquestes categories s'ha obtingut en dividir els resultats de totes les variables en les cinc categories anteriors. Un cop realitzat aquest procés, hem obtingut els resultats que es mostren en la taula posterior.

Taula n.18 Estatus sociocultural

alt	10,2
-----	------

mitjà-alt	15,9
mig	19,3
mig-baix	26,1
baix	28,2

Els resultats anteriors ens confirmen el predomini dels estatus socioculturals mitjans-baixos i molt baixos amb un percentatge d'un 54,3%, per contra, els estatus socioculturals mitjans-alts i alts solament obtenen un 26,1% del total de la mostra analitzada.

Si posem en relació l'estatus sociocultural amb les diferents variables observem les característiques següents:

1a. Lleida es distribueix de manera estadísticament significativa entre **haver nascut a Lleida i posseir un estatus mitjà-alt en un 77,8+% i haver nascut a Lleida en un 39,8-% i obtenir un estatus baix. En referència a la llengua d'ús habitual, el 62,7+% dels que tenen estatus alt i el 62,2+% dels que tenen estatus mitjà-alt utilitzen la llengua catalana, també el 26,5-% dels que assoleixen un estatus baix utilitzen únicament la llengua catalana. Pel que fa a l'ús de la llengua castellana el 19,3-% de persones amb estatus alt només utilitzen aquesta llengua i el 33,7% dels que assoleixen estatus baixos també tenen com a llengua d'ús habitual la castellana.**

2a. **Pel que fa als nivells d'estudis, els que assoleixen nivells d'estudis alts correlacionen amb els que posseeixen, alhora, estatus alts; això no obstant, també obtenen estatus alt un 16,9-% amb estudis primaris**

i un 22,9% de persones amb nivell d'EGB o similar. En relació a la classe d'ocupació el 21,7+% de la població amb estatus elevat pertany a la nova classe mitjana i el 17,8+% dels que posseeixen un estatus mitjà-alt pertanyen a les classes mitjanes tècniques. Per contra el 13,3-% dels que posseeixen un estatus baix pertanyen a les velles classes mitjanes.

Segons els índexs d'equipaments la relació que s'estableix entre aquestes dues variables és força clara. D'una banda, a estatus alts i mitjans alts els corresponen índexs d'equipaments molt alts, per contra índexs d'equipaments mitjans es corresponen amb estatus mitjans-baixos o baixos. El mateix procés s'esdevé amb els índexs d'activitats: tant en els pares com en les mares els índexs d'activitats augmenten a mesura que ho fa l'estatus; és a dir, a estatus alts obtenim índexs d'activitats molt alts i a estatus baixos obtenim índexs d'activitats molt baixos.

També és interessant veure la relació que s'estableix entre l'estatus, la possessió de llibres i la freqüència de lectura. Quan a la possessió de llibres es reproduïx la tendència anterior: a estatus més elevats, més possessió de llibres. **És a dir, el 42,2+% de la població amb estatus socioeconòmic alt posseeixen més de 500 llibres; per contra, el 21,7+% dels que posseeixen estatus baix posseeixen entre 10 i 25 llibres.** Una altra dada interessant fa referència a la freqüència de lectura, així

observem que el 71,2+% dels que posseeixen estatus alt i el 64,7+% dels que posseeixen estatus molt alt llegeixen cada dia, el 34,6+% dels que tenen estatus mig llegeixen alguns dies a la setmana, i el 41,8+% dels que tenen estatus baix ho fan alguns cops.

També els que tenen estatus alts obtenen els percentatges més elevats en el seguiment dels següents programes televisius: les notícies, informatius, el cinema, els documentals i les series. En les activitats assistència al cinema, teatre i esdeveniments culturals, els comportaments dels diferents grups s'oposen tal com ho podem observar en les dades que oferim a continuació. En relació al cinema, el 54,2+% dels que posseeixen estatus alt hi ha anat algunes vegades, per contra el 45,8+% dels que posseeixen estatus baix no hi ha anat. En relació al teatre les dades són: un 41,0+% dels que tenen estatus alt hi ha anat en oposició al 10,4-% dels que tenen estatus baix. La mateixa relació anterior s'estableix en l'assistència a esdeveniments culturals, els que tenen estatus alt obtenen percentatges força elevats i significatius en totes les activitats destacant en les festes populars, els museus i les exposicions, les xerrades i conferències, les actuacions musicals, els equipaments comercials i els espais culturals. Els percentatges disminueixen molt sensiblement a mesura que descendim en l'escala social, fins a obtenir percentatges que no arriben al 10% en el grup amb estatus baix. El mateix fet es constata amb el grau d'associacionisme: **els que posseeixen**

estatus alts obtenen percentatges significatius en el següent tipus d'associacions: associació professional, associació esportiva, penyes, sindicats, associació benèfico-social i associació cultural. El grau d'associacionisme disminueix en la resta de grups. Observem la relació en la taula següent:

Taula n. 19 Pertinença a associacionisme

	Estatus alt	Estatus mig	Estatus baix
Associació benèfico-social	16,9+	4,5,	2,4
Associació cultural	16,9+	8,0	2,4-
Associació esportiva, viatges	36,1+	23,9	12,0
Associació professional	37,3+	10,2	6,0
Associació de veïns	54,2+	27,3	14,5-
penyes	22,9+	8,9	1,2-
Sindicat	22,9+	4,5-	2,4-

4. Capital cultural capital lingüístic

Segons Bourdieu, el capital lingüístic o la competència comunicativa depèn com les altres dimensions del capital cultural del capital hereditat de la família i també del capital adquirit en les institucions escolars i a través de la trajectòria cultural que realitzem durant el cicle vital. Com es pot mesurar el capital lingüístic? Com en la majoria d'anàlisis que afecten els estudis socials el més important és disposar d'una metodologia que ens permeti analitzar els fets amb el màxim d'objectivitat possible amb el benentès que la seva aproximació pot realitzar-se des de vessants molt diverses. En el present estudi ens aproximem a l'anàlisi de la competència comunicativa des de tres àmbits:

1r. L'obtenció d'un quocient d'intel·ligència verbal que implica posar en joc el coneixement de vocabulari així com les capacitats abstracció i de diferenciació de les paraules concepte a partir d'una prova estandaritzada.

2n. L'obtenció d'un índex de producció lingüística on es valora no solament la possessió de vocabulari sinó també la capacitat d'articular seqüències més complexes com ara oracions coordinades o subordinades amb les consegüents relacions de causa-efecte, temporals...

3r. L'obtenció d'un índex de producció textual. En aquest àmbit el text es valora com una totalitat que ha de gaudir de tres característiques: l'adequació, la coherència i la cohesió textual. En aquest àmbit s'analitza la producció en funció de dos criteris: el domini de l'habilitat lingüística i

la capacitat cognitiva d'estructurar i ordenar amb coherència les seqüències d'idees.

A continuació analitzem els resultats obtinguts en les proves anteriors tot posant-los en relació.

El quocient d'intel·ligència verbal (QI)

El quocient d'intel·ligència verbal mesura dos tipus de factors: un afecta el coneixement del vocabulari i l'altre afecta processos de raonament verbal en els quals s'han d'utilitzar estratègies de discriminació que tenen relació amb posseir característiques iguals o similars a i no posseir cap característica comuna. En general, els resultats que s'han obtingut en aquesta variable tendeixen a ser baixos o molt baixos tal com podem apreciar en la taula posterior:

Taula n.20 Els quocients d'intel·ligència verbal obtinguts

Molt baix 54-92	46,1
Baix 93-101	25,2
Alt 102-113	21,4
Molt alt 114-150	7,3
Mitjana	92,17
D. T.	15,57

Si apliquem els barems que indica el propi test comprovarem com la mitjana se situa deu punts per sota de la normalitat atès que el QI corresponent a l'edat de tretze anys és de 102. Així només el 28,7 se situa

més enllà de la "normalitat", per contra, la resta se situa per sota d'aquesta normalitat. En el nostre treball, més que acomplir una funció de mesura del QI verbal en sentit estricte, a compleix una funció d'agrupament i comparació. Per tant, no incidirem en l'aspecte de qualificar els nois o "etiquetar-los" segons els QI obtinguts. Això no obstant, tampoc volem obviar que els resultats obtinguts són molt baixos fet que, en darrer terme, oculta, un empobriment real, no solament de vocabulari, sinó també detecten dificultats a l'hora d'aplicar estratègies de raonament.

La relació entre el QI verbal i els índexs lingüístic i el de producció textual

Tal com podrem observar en les taules posteriors, **el QI verbal manté una relació més intensa i coherent amb l'índex de producció textual que amb l'índex de producció lingüística.** Pel que fa a l'índex de producció lingüística s'obté una relació significativa entre els que posseeixen un QI verbal alt i els que posseeixen un índex lingüístic alt en un 26,7+%. Això no obstant, un 40,6-% dels que posseeixen un QI molt baix obtenen en un 40,6+% un índex lingüístic alt. Per contra, **la relació entre el QI verbal i l'índex de producció textual és molt nítida en el sentit que el 65,2% d'aquells que posseeixen un QI verbal molt baix obtenen un índex de producció textual molt baix, alhora, aquells que posseeixen un QI**

verbal alt o molt alt obtenen en un 44,0+% i en un 12,0% un índex de producció textual alt o molt alt. Observem-ho en les taules següents:

Taula n. 21 QI/ Índex lingüística

	total	baix	mig	alt
n.individus	440	28	225	187
molt baix	46,1	46,4	50,7	40,6-
baix	25,2	39,3	24,9	23,5
alt	21,4	14,3	17,8	26,7+
molt alt	7,3	-	6,7	9,1
mitjana	92,17	86,93	90,72	94,70
d.t.	15,57	15,77	15,61	15,14

Taula n. 22 QI/ Índex de producció textual

	total	mb	b	r	m
n.individus	440	92	157	141	50
molt baix	46,1	65,2+	53,5+	35,5-	18,0-
baix	25,2	18,5	24,8	29,8	26,0
alt	21,4	13,0-	15,3-	25,5	44,0+
molt alt	7,3	3,3	6,4	9,2	12,0
mitjana	92,17	84,93	89,93	95,80	102,28
d.t.	15,57	16,07	15,14	13,40	13,90

Creiem que alguns dels resultats que hem obtingut són interessants pels motius que detallem a continuació:

1r. Es demostra que el QI verbal no és exclusivament i única una prova de coneixement de vocabulari sinó que s'obté a partir de l'aplicació d'unes proves on el factor de raonament verbal és tant important com el factor de coneixement lingüístic; en aquest sentit, el fet que s'hagi realitzat en una altra llengua no modifica substancialment els resultats finals atès que el que mesura són habilitats cognitives.

2n. La possessió de més o menys vocabulari o el saber compondre oracions subordinades és solament el primer pas per al desenvolupament d'unes habilitats lingüístico-cognitives que necessiten de més estratègies que posseir un vocabulari "florit". Un correcte desenvolupament lingüístic necessita desenvolupar habilitats de raonament, d'estructuració i ordenació mental, articular bé causes i conseqüències, desenvolupar una progressió temporal lògica...entre altres habilitats que s'aconsegueixen no solament utilitzant verbs, per posar un exemple, sinó utilitzant-los amb coherència temporal i cohesionant-los amb els enllaços adequats per tal de mostrar una progressió lògica.

3r. Es pot creure que aquest és un pur efecte de la intel·ligència biològica que posseeix cadascú, ara bé, tal com deia Piaget, el raonament verbal no s'aprèn interaccionant amb els objectes sinó que la llengua i la manera d'utilitzar-la s'aprenen en societat, molt fonamentalment, en el primer nucli de socialització; és a dir, en la família, la influència de la qual es mostra decisiva.

4t. Una altra observació que se'n desprèn del conjunt de dades que hem obtingut fa referència al fet que no n'hi ha prou amb que els pares tinguin un nivell d'estudis elevat per transmetre als fills aquest bagatge, sinó que a l'interior de la família hi ha d'haver una voluntat pedagògica, un estil. Això s'evidencia en aquell grup que, tot i posseir un nivell d'estudis

universitaris, els fills assoleixen uns resultats per sota del que es podria esperar; per contra, i com per compensar la balança, hi ha un grup d'individus amb famílies amb estudis primaris que assoleixen uns bons resultats. També hem observat com el nivell dels pares amb estudis universitaris de grau superior influeix més positivament que el nivell de les mares en una situació similar. Per contra, les mares dels nivells més baixos influeixen més decisivament en els fills.

La relació entre el QI verbal i la llengua d'ús habitual

En aquest apartat analitzarem la influència de dos variables: la variable "origen geogràfic dels pares" i la variable "llengua d'ús habitual". Pel que fa a la relació entre la variable origen i l'obtenció d'un determinat QI no s'observen diferències estadísticament significatives; per contra, creiem interessant mostrar la relació que s'estableix entre el QI i la llengua d'ús habitual, molt especialment pel fet que els exercicis que tenen com a resultat l'obtenció del QI verbal han estat realitzats en llengua castellana.

Tal com es mostra en les taules posteriors sembla que el canvi de llengua té una incidència mínima ja que, la categoria QI "molt baix", l'obtenen el 40,4-% dels que tenen la llengua catalana com a llengua d'ús exclusiu i el 50,0% dels que tenen la llengua castellana com a llengua d'ús exclusiu. Si agafem la categoria QI baix es repeteix la mateixa situació de tal manera que, el 29,6+-% de la població que té com a llengua d'ús el català obté

aquesta categoria, així com el 19,5% dels que tenen com a llengua d'ús el castellà. L'única diferència que s'observa és en la categoria QI molt alt en la qual el 5,8% és de parla catalana i el 9,8% és de parla castellana.

Contrastades aquestes dades amb la resta, aquest lleuger augment del percentatge, creiem que no es deu a la influència de la variable "llengua" sinó a la influència de les variables "estatus sociocultural" i "capital cultural" de les famílies. Uns altres fets que corroboren aquesta opinió, els constitueixen les dades relatives a l'índex de producció textual (recordem que les produccions lingüístiques les realitzen en català el 99% de la població) que coincideixen en la mateixa progressió, fins i tot, els de llengua castellana assoleixen percentatges més elevats en l'índex de producció textual mig que els de llengua catalana. Per contra, les diferències són més significatives en la producció de l'índex lingüístic. Això no obstant, els percentatges obtinguts per les persones nascudes a la resta de Catalunya i els obtinguts pels nascuts a la resta de l'Estat no són substancialment diferents.

Taula n. 23 QI/llengua d'ús habitual (pare)

	total	català	castellà	ambdues	altres	ns/nc
n.individus	440	223	133	58	7	23
molt baix	46,1	40,4-	51,1	50,0	28,6	65,2
baix	25,2	29,6+	19,5	22,4	28,6	21,7
alt	21,4	24,2	19,5	20,7	28,6	8,7
molt alt	7,3	5,8	9,8	6,9	14,3	4,3
mitjana	92,17	93,10	91,97	91,31	97,14	86,39
d.t.	15,57	15,16	16,15	15,25	17,80	14,86

Taula n. 24 QI/llengua d'ús habitual (mare)

	total	català	castellà	ambdues	altres	ns/nc
n.individus	440	230	142	56	7	9
molt baix	46,1	42,2	50,0	48,2	28,6	77,8
baix	25,2	26,5	23,9	25,0	42,9	11,1
alt	21,4	24,3	18,3	19,6	14,3	11,1
molt alt	7,3	7,0	7,7	7,1	14,3	-
mitjana	92,17	93,59	90,54	92,41	94,43	80,67
d.t.	15,57	14,98	16,42	14,21	17,30	15,28

La relació entre el QI i la freqüència de lectura

Observem que les variables que obtenen nivells de significació més elevats fan referència a la possessió de llibres i la freqüència de lectura d'una banda i el capital cultural d'una altra

Per començar cal dir que s'estableix una progressió estadísticament significativa entre l'augment de llibres i l'obtenció d'un QI cada cop més alt. Això no obstant, la dada té un escàs valor si no l'acompanyem de la freqüència de lectura. En aquest cas s'observa que, a una elevada freqüència de lectura del pare li correspon de manera significativa un QI alt o molt alt. D'altra banda, no sembla que es puguin detectar altres relacions interessants.

Taula n. 25 QI verbal/ nombre de llibres que tenen a la llar

	total	cap	-10	entre 10 i 25	entre 26 i 100	entre 101 i 500	+500	ns/nc
n.individus	440	2	15	39	155	137	80	12

molt baix	46,1	100,0	86,7+	61,5+	49,7	40,1	27,5-	83,3+
baix	25,2	-	6,7	28,2	28,4	21,9	28,8	16,7
alt	21,4	-	6,7	10,3	16,1-	27,7+	32,5+	-
molt alt	7,3	-	-	-	5,8	10,2	11,3	-
mitjana	92,17	75,50	80,27	85,28	90,58	95,53	98,59	71,58
d.t.	15,57	6,50	11,26	12,79	14,38	15,23	14,82	14,85

Taula n. 26 QI verbal/freqüència de lectura (pare)

	total	cada dia	alguns dies setmana	una dia setmana	algunes vegades	mai	ns/nc
n.indiv us	440	164	119	12	94	12	39
molt baix	46,1	32,3-	49,6	66,7	53,2	50,0	69,2+
baix	25,2	28,7	21,0	16,7	23,4	50,0	23,1
alt	21,4	28,0+	22,7	-	20,2	-	5,1-
molt alt	7,3	11,0+	6,7	16,7	3,2	-	2,6
mitjana	92,17	96,48	91,85	92,42	89,02	85,67	84,56
d.t.	15,57	15,35	15,23	16,76	15,28	11,12	13,86

Taula n. 27 QI verbal/freqüència de lectura (mare)

	total	cada dia	alguns dies setmana	una dia setmana	algunes vegades	mai	ns/nc
n.indiv us	440	175	147	13	79	6	1
molt baix	46,1	34,3-	46,9	76,9+	58,2+	83,3	-
baix	25,2	31,4+	18,4-	15,4	29,1	16,7	100,0
alt	21,4	26,3+	24,5	7,7	11,4-	-	-
molt alt	7,3	8,0	10,2	-	1,3-	-	-
mitjana	92,17	95,06	94,03	79,46	87,39	82,83	95,00
d.t.	15,57	14,69	15,51	14,83	13,47	6,72	,00

Quoficient d'intel.ligència verbal i capital cultural

Observem l'existència d'una relació significativa entre el quoficient d'intel.ligència verbal i capital cultural en el sentit que, a mesura que disminueix el capital cultural, constatem que augmenten els percentatges d'individus que tenen un QI molt baix. Per contra, **a mesura que augmenta el capital cultural obtenim percentatges d'individus que**

tenen un QI alt. Aquesta tendència es confirma en el cas dels individus que tenen un QI molt alt que coincideixen amb els que tenen un índex cultural mig i que representen l'11,8+% d'aquest grup. Ho podem observar en la taula següent:

taula n. 28 QI verbal index cultural

	Total	molt baix	baix	mig	alt	molt alt	mitjana/d.t
	440	49	209	153	28	1	440
molt baix	46,1	69,4+	54,1+	33,3-	14,3-	100	46,1
baix	25,2	18,4	24,4	22,9	57,1+	-	25,2
alt	21,4	10,2-	17,2-	32,0+	14,3	-	21,4
molt alt	7,3	2,0	4,3-	11,8+	14,3	-	7,3
mitjana	92,17	83,51	89,46	97,35	99,61	82,00	92,17
d.t.	15,57	14,82	14,64	15,60	11,17	00	15,57

Per tal d'afinar en la nostra recerca i esbrinar quins factors poden produir un QI molt alt i, constatar o no, si l'ús de la llengua materna castellana pot influir en l'obtenció d'un quocient més elevat, observem a través del seguiment que hem fet de les dades, les característiques d'aquesta població. És a dir, és una població que se situa entre els 41 i 50 anys d'edat que té o bé estudis universitaris o bé estudis primaris. Els que tenen estudis primaris procedeixen de la resta de l'estat espanyol amb un percentatge estadísticament significatiu d'un 28,7+% i són en un 43,9+% de llengua materna castellana. Per contra els que posseeixen estudis universitaris procedeixen de Lleida en un 71,0% i són de llengua materna catalana. Pel que fa a la classe d'ocupació predomina en un 31,3% la nova classe mitjana, en un 15,6% les classes mitjanes tècniques i en un altre 15,6% la classe alta.

Pel que fa als equipaments, constitueixen la població amb índexs més elevats, i són els que obtenen percentatges estadísticament significatius en escoltar i posseir més CD de música clàssica. Els pares també obtenen els índexs d'activitat més elevat no així les mares; a més són els que posseeixen més llibres a la llar i els pares llegeixen cada dia amb un percentatge estadísticament significatiu d'un 56,3+%. Van algunes vegades al cinema però no tenen costum d'anar al teatre. També obtenen els percentatges més elevats en anar a equipaments comercials, visitar museus i exposicions i assistir a xerrades i conferències.

Des del punt de vista associatiu destaquen en les associacions culturals, professionals, religioses i en els sindicats; constitueixen el grup que obtenen percentatges més elevats en aquestes associacions.

Les observacions anteriors ens permeten afirmar que el capital cultural de les famílies és altament determinant del nivell d'intel·ligència verbal que assolixen els fills, també a l'interior d'aquesta variable cal considerar el nivell d'estudis del pare que influeix de manera significativa.

En síntesi, els resultats globals mostren l'existència d'una relació molt significativa entre tenir un QI molt baix i alhora haver assolit un índex cultural molt baix. Paral·lelament, també observem el fenomen contrari entre els que tenen QI verbal alt o molt alt i gaudir d'un

índex cultural mig. Això obstant, no s'ha de llegir en clau determinista atès que en tots els grups apareixen subgrups que no confirmen aquesta apreciació, la qual cosa ens permet albirar que, tot i ser molt important assolir un nivell de capital cultural, no és definitori en tots els casos, ja que, constatem la presència de grups que, tot i no tenir un capital cultural molt elevat, assoleixen un QI alt.

La relació entre el QI verbal i l'estatus sociocultural

Aquesta taula ens permet destacar l'existència d'una relació estadísticament significativa entre els que obtenen un QI molt baix i alhora assoleixen un estatus sociocultural baix. Això no obsta que en el mateix nivell de QI apareguin uns grups de persones que no compleixen aquesta condició.

Taula n. 29 QI verbal/ estatus

	Total	Alt	Mitjà-alt	Mig	Mig-baix	Baix
	440	83	90	88	96	83
molt baix	46,1	34,9-	36,7-	38,6	53,1	67,5+
baix	25,2	30,1	22,2	25,0	29,2	19,3
alt	21,4	26,5	26,7	31,8+	12,5-	9,6-
molt alt	7,3	8,4	14,4+	4,5	5,2	3,6
mitjana	92,17	96,47	96,21	94,53	87,76	86,08
d.t.	15,57	13,62	16,21	15,80	15,44	13,53

La relació entre el QI verbal i els nivells d'instrucció dels pares

Observem una relació estadística significativa entre els que posseeixen estudis primaris tant homes com dones i els nois/es que obtenen un QI

molt baix en un 52,1+%; això no obstant, un 17,4+% de la població d'aquest mateix nivell d'estudis obté un QI alt. Aquesta dada ens indica el caràcter important encara que no determinant de la variable que estem analitzant. Aquesta última dada cal posar-la en relació amb aquell grup de persones que tot i tenir un nivell d'estudis primaris han consolidat un estatus elevat (tal i com ja s'ha especificat en l'apartat estatus). D'altra banda, observem que un 28,9+% de persones amb estudis universitaris es relacionen amb la producció d'un QI molt baix.

Taula n. 30 QI verbal/nivell d'instrucció (pare)

	Total	Sense estudis	Estudis primaris	Estudis secundaris	Estudis universitaris	NS/NC
	440	6	259	61	76	38
molt baix	46,1	33,3	52,1+	37,7	28,9-	55,3
baix	25,2	50,0	25,1	24,6	21,1	31,6
alt	21,4	16,7	17,4-	29,5	34,2+	10,5
molt alt	7,3	-	5,4	8,2	15,8+	2,6
mitjana	92,17	92,00	89,79	95,18	99,50	88,95
d.t.	15,57	9,76	15,36	15,28	15,59	12,93

Taula n. 31 QI verbal/nivell d'instrucció (mare)

	Total	Sense estudis	Estudis primaris	Estudis secundaris	Estudis universitaris	NS/NC
	440	6	287	46	77	24
molt baix	46,1	33,3	51,6+	30,4-	33,8-	54,2
baix	25,2	66,7	25,1	32,6	19,5	20,8
alt	21,4	-	17,1-	30,4	32,5+	25,0
molt alt	7,3	-	6,3	6,5	14,3+	-
mitjana	92,17	88,83	89,90	96,74	99,12	89,17
d.t.	15,57	9,56	15,43	13,25	15,13	16,19

Els índexs de producció lingüística

L'índex de producció lingüística comprén la producció de dos ordres diferents: el primer es fonamenta en el coneixement de vocabulari com substantius, verbs i adjectius, el segon considera un segon nivell de dificultat com és l'articulació de proposicions i frases complexes. En aquest sentit, els resultats obtinguts mostren que la meitat de la població (un 53,9% per als substantius i un 47,5% per als verbs) produeixen entre 21 i 25 substantius i entre 21 i 25 verbs. Per als adjectius, la producció disminueix notablement i solament el 5% en produeix més d'11. La mitjana de producció de les oracions simples és de 4,24 dada poc rellevant si tenim present la producció d'oracions compostes. En aquest sentit, cal manifestar que la mitjana de producció de les subordinades és superior a la de les coordinades essent per aquesta última d'un 7,88 i per a les subordinades d'un 9,92.

Pel que fa a l'anàlisi de les subordinades, 66 individus no produeixen cap adjectiva, 79 no en produeixen cap de substantiva i 87 no en produeixen cap d'adverbial. En referència a la producció de les diferents classes d'adverbials les ordenem segons el nombre de casos en els quals no n'ha aparegut cap. Així obtenim:

classes d'adverbials	nombre de casos que no n'han produït
temporals	195
causals	267
finals	303
modals	357
consecutives	407
locatives	428

concessives	439
comparatives	440

Les dades anteriors ens permeten deduir que la producció de subordinades encara no s'ha consolidat definitivament. En aquest sentit, els pares i les mares amb estudis universitaris de grau superior són els que aconseguen nivells de significació estadística més elevats, és a dir el 53,3+% de nois amb pares amb estudis universitaris superiors (les mares obtenen resultats molt similars) produeixen 9 o més oracions subordinades. Per contra, la classe d'ocupació no és significativa. En la relació entre la producció d'oracions subordinades i l'índex d'activitats es constata una relació estadísticament significativa entre els que tenen un índex d'activitats baix o molt baix i aquells que produeixen 1 o 2 oracions subordinades i aquells que obtenen un índex molt elevat d'activitats i en produeixen 9 o més; així com aquells que tenen més de 500 llibres i llegeixen cada dia. També els que obtenen estatus elevats assolixen nivells més elevats de producció de subordinades.

En relació als índexs de producció textual observem el predomini d'índexs baixos o molt baixos en prop d'un 57% dels casos, per contra el 32% obté un índex de producció textual mig i l'11,4% obté un índex de producció textual elevat. Com és obvi, els índexs textuals elevats mantenen una estreta relació amb nivells de coherència, adequació i cohesió també elevats.

Constatem una estreta relació entre els QI baixos o molt baixos i els índexs de producció textual baixos i a l'inrevés, índexs de producció textual elevats o molt elevats es corresponen amb QI també elevats. Altres dades interessants fan referència a la relació entre l'índex de producció textual i la producció d'oracions coordinades i subordinades en el sentit que, els que posseeixen un índex textual elevat són els que obtenen els percentatges més elevats de producció d'oracions coordinades i subordinades. Pel que fa a altres característiques són famílies de parla catalana majoritàriament, universitaris de grau mig o de grau superior amb índexs d'equipaments i d'activitats culturals molt elevats.

En referència a la relació que s'estableix entre l'índex de producció lingüística i l'índex de producció textual és directament proporcional; és a dir, a índexs lingüístics baixos i mitjans els corresponen índexs de producció textual molt baixos i baixos; per contra a índexs de producció lingüística alts els corresponen índexs de producció textual mitjans o elevats.

Taula n. 32 Índex lingüístic/ índex de producció textual

	total	molt baix	baix	mig	alt
n. individus	440	92	157	141	50
Baix	6,4	25,0+	2,5-	,7-	-
mig	51,1	70,7+	68,8+	31,9-	14,0-
alt	42,5	4,3-	28,7-	67,4+	86,0+
mitjana	52,28	34,46	49,99	60,67	68,62
desviació típica	16,70	12,75	13,05	12,60	10,60

Capital cultural i índexs de producció lingüística i textual

Les dades obtingudes en aquesta relació ens permeten confirmar les tendències aparegudes anteriorment en el sentit que, a índexs culturals molt baixos els correspon índexs de producció lingüística mitjans en un 59,2% de la població, i índexs de producció textual molt baixos en un 44,9+%. La discrepància de resultats entre un i altre índex es deguda al tipus de categories que les componen, recordem que en la formació de l'índex lingüístic intervenen categories com nombre de substantius o de verbs cosa que suposa un lleuger augment de l'índex; per contra, l'índex de producció textual necessita de l'aplicació de més habilitats de raonament. A índexs culturals mitjans i alts els correspon índexs lingüístics alts en un 50,3+% i índexs de producció textual mitjans i alts en més del 57% de casos. Aquestes dades ens confirmen un cop més, la importància de la dinàmica a l'interior de les famílies, malgrat que aquesta no adquireixi un caràcter molt específicament cultural. Això no obstant, hem pogut observar durant tot el treball l'enorme pes d'activitats culturals específiques com el llegir que influeixen en el desenvolupament de les habilitats lingüístiques generals.

Taula n. 33 Índex de producció lingüística/ índex cultural

	total	molt baix	baix	mig	alt	molt alt	mitjana, desv. típica
--	-------	-----------	------	-----	-----	----------	-----------------------------

	440	49	209	153	28	1	440
Baix	6,4	10,2	7,7	3,9	3,6	-	6,4
mig	51,1	59,2	53,6	45,8	50,0	-	51,1
alt	42,5	30,6	38,8	50,3+	46,4	100,0	42,5
mitjana	52,28	47,39	51,10	55,01	54,25	67,00	52,28
desviació típica	16,70	18,15	16,44	16,50	14,98	,00	16,70

Taula n. 34 Índex de producció textual/ índex cultural

	total	molt baix	baix	mig	alt	molt alt	mitjana, dev. típica
	440	49	209	153	28	1	440
molt baix	20,9	44,9+	23,9	11,1-	10,7	-	20,9
baix	35,7	32,7	36,4	35,9	32,1	100,0	35,7
mig	32,0	16,3-	30,6	37,3	42,9	-	32,0
elevat	11,4	6,1	9,1	15,7+	14,3	-	11,4
mitjana	82,23	59,18	78,18	93,20	93,57	60,00	82,23
d.t.	43,00	43,20	42,73	40,27	40,39	,00	43,00

La relació entre els índexs de producció lingüística i textual i la resta de variables

Si observem les relacions que s'estableixen entre els índexs i les diferents variables comprovem que estatus alts o mitjans alts tendeixen a obtenir índexs de producció lingüística i textual elevats; per contra, els estatus baixos i mitjans-baixos tendeixen a obtenir percentatges d'índexs de producció lingüística i textual baixos tal i com ho podem observar en les taules posteriors:

Taula n. 35 Índex de producció lingüística/ status

	total	alt	mitjà-alt	mig	mig-baix	baix
	440	83	90	88	96	83
Baix	6,4	2,4	2,2	4,5	9,4	13,3+
mig	51,1	48,2	44,4	52,3	50,0	61,4+
alt	42,5	49,4	53,3+	43,2	40,6	25,3-
mitjana	52,28	55,25	56,41	52,75	50,89	45,95

desviació típica	16,70	16,27	15,45	15,75	17,11	17,20
------------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Taula n. 36 Índex de producció textual/ status

	total	alt	mitjà-alt	mig	mig-baix	baix
	440	83	90	88	96	83
molt baix	20,9	14,5	12,2-	9,1-	31,3+	37,3+
baix	35,7	30,1	33,3	42,0	34,4	38,6
mig	32,0	41,0	37,8	35,2	26,0	20,5-
elevat	11,4	14,5	16,7	13,6	8,3	3,6-
mitjana	82,23	93,25	94,00	91,59	71,67	60,72
d.t.	43,00	40,88	41,38	36,73	44,74	40,66

Pel que fa al nivell d'estudis en l'anàlisi d'aquesta variable es confirma l'estreta relació entre els nivell d'estudis universitaris del pare i de la mare i l'obtenció d'un índex de producció textual alt amb percentatges d'un 59,2+% en el cas dels pares i d'un 53,2+% en el cas de les mares. Pel que fa als nivells d'estudis primaris i secundaris no s'obtenen resultats significatius, tampoc es diferencien en els percentatges obtinguts tant pel que fa a l'índex de producció lingüística com a l'índex de producció textual. Ho podem observar en les taules següents:

Taula n. 37 Índex lingüístic/ nivell d'estudis (pare)

	total	sense estudis	estudis primaris	estudis secundaris	estudis universitaris	ns/nc
	440	6	259	61	76	38
Baix	6,4	16,7	8,1	3,3	2,6	5,3
mig	51,1	66,7	52,5	52,5	38,2-	63,2
alt	42,5	16,7	39,4	44,3	59,2+	31,6
mitjana	52,28	47,83	50,94	53,44	57,25	50,32
desviació típica	16,70	19,20	16,98	15,25	16,26	15,91

Taula n. 38 Índex lingüístic/ nivell d'estudis (mare)

	total	sense estudis	estudis primaris	estudis secundaris	estudis universitaris	ns/nc
	440	6	287	46	77	24
Baix	6,4	16,7	5,6	6,5	1,3	4,2
mig	51,1	-	30,3	37,0	45,5	75,0+
alt	42,5	33,3	49,5	52,2	53,2+	20,8-
mitjana	52,28	50,0	14,6	4,3-	55,81	49,13
desviació típica	16,70	5,00	7,61	8,74	15,43	15,05

Pel que fa a la relació que s'estableix entre els índexs anteriors i les diferents variables destaquem que segons sigui la llengua d'ús habitual observem l'obtenció de resultats lleument diferents segons es tracti de l'índex de producció lingüística o de l'índex de producció textual. Pel que fa a l'índex de producció lingüística s'observa un cert desplaçament dels resultats a favor dels que tenen com a llengua d'ús habitual el català; així constatem que la categoria "alta" de producció lingüística es relaciona significativament amb les persones que tenen com a llengua d'ús habitual la catalana. Per contra, només el 38,3% que tenen com a llengua d'ús la castellana assoleixen aquesta mateixa categoria.

Ara bé, si observem l'índex de producció textual, els resultats són ben diferents, en primer lloc la categoria índex de producció textual elevada obté percentatges molt minsos amb una diferència de 5,8 punts entre els de parla castellana i els de parla catalana. En segon lloc, perquè el percentatge de persones universitàries que té com a llengua d'ús la catalana se situa significativament en aquest grup, contràriament als que utilitzen la llengua castellana que se situen significativament en els

estudis primaris. Els resultats obtinguts en la resta de categories no es diferencien.

Tal com ja hem apuntat en un apartat anterior, la diferència entre un i altre índex rau en què ambdós utilitzen processos intel·lectuals diferents i que, en definitiva, conèixer o posseir una llengua no és qüestió de posseir únicament i exclusiva un bon nombre de paraules sinó en saber organitzar-les en forma de proposicions complexes. Aquest segon aspecte manté una relació directa amb el desenvolupament de les funcions psicològiques superiors.

Taula n. 39 Índex lingüístic/ llengua d'ús habitual (pare)

	total	català	castellà	ambdues	altres	ns/nc
n. individus	440	223	133	58	7	23
Baix	6,4	5,4	6,0	10,3	14,3	4,3
mig	51,1	45,7-	55,6	53,4	71,4	69,6
alt	42,5	48,9+	38,3	36,2	14,3	26,1
mitjana	52,28	53,69	50,95	51,81	47,43	48,74
desviació típica	16,70	16,52	17,24	16,35	15,23	15,71

Taula n. 40 Índex lingüístic/ llengua d'ús habitual (mare)

	total	català	castellà	ambdues	altres	ns/nc
n. individus	440	230	142	56	7	8
Baix	6,4	6,5	4,9	7,1	28,6	11,1
mig	51,1	44,8-	57,7	55,4	71,4	77,8
alt	42,5	48,7+	37,3	37,5	-	11,1
mitjana	52,28	53,35	50,46	53,63	40,00	47,78
desviació típica	16,70	17,22	16,29	15,47	14,39	14,60

Altres variables que podem destacar es refereixen a l'índex d'activitats. La relació que s'estableix entre aquest índex i l'índex de producció lingüística és que a un índex de producció lingüística alt li correspon un índex d'activitats alt en el 56,3+% dels casos. Aquests resultats es diferencien dels obtinguts en l'índex de producció textual en els quals constatem:

a) una relació estadísticament significativa entre obtenir un índex de producció textual molt baix i un índex d'activitats molt baix en un 42,2+% dels casos.

b) En un 57,9+% dels casos amb un índex de producció textual baix s'obté, alhora, un índex cultural baix.

c) El 18,8+% amb un índex de producció elevat i un 40,0+% amb un índex de producció textual correlacionen estadísticament amb un índex d'activitats alt i molt alt respectivament.

Les dades que acabem d'exposar es refereixen a l'índex d'activitats del pare en el qual s'obté un resultat més significatiu que amb l'índex d'activitats de la mare que només obté uns resultats significatius en el cas de les que tenen un índex d'activitat alt amb els que obtenen un índex lingüístic alt. També els índexs culturals baixos de les mares es correlacionen estadísticament amb els índexs de producció textual baixos.

D'altra banda, els índexs de producció lingüística alts i els índexs de producció textual mitjans resulten estadísticament significatius amb la freqüència de lectura diària en els cas del pare i de la mare.

Taula n. 41 Índex lingüístic/ índex d'activitats (pare)

	total	molt baix	baix	mig	alt	molt alt
n. individus	440	64	38	149	64	125
Baix	6,4	17,2	5,3	6,0	1,6	4,0
mig	51,1	54,7	60,5	54,4	42,2	47,2
alt	42,5	28,1-	34,2	39,6	56,3+	48,8
mitjana	52,28	46,27	48,61	52,17	56,09	54,66
desviació típica	16,70	18,13	17,23	15,97	14,10	17,04

Taula n. 42 Índex lingüístic/ índex d'activitats (mare)

	total	molt baix	baix	mig	alt	molt alt
n. individus	440	49	21	147	73	150
Baix	6,4	16,3	14,3	6,8	2,7	3,3
mig	51,1	51,0	61,9	53,1	43,8	51,3
alt	42,5	32,7	23,8	40,1	53,4+	45,3
mitjana	52,28	45,94	46,52	51,81	55,41	54,10
desviació típica	16,70	19,21	16,34	16,40	15,24	16,27

Taula n. 43 Índex lingüístic/ freqüència de lectura (pare)

	total	cada dia	alguns dies a la setmana	un dia a la setmana	algunes vegades	no llegeix mai	ns/nc
n. individus	440	164	119	12	94	12	39
Baix	6,4	4,3	5,9	25,0	6,4	8,3	10,3
mig	51,1	46,3	47,1	33,3	59,6	75,0	61,5
alt	42,5	49,4+	47,1	41,7	34,0	16,7	28,2
mitjana	52,28	54,55	53,54	50,17	49,77	46,58	47,38
desviació típica	16,70	16,59	15,79	22,16	16,15	17,90	17,13

Taula n. 54 Índex lingüístic/ freqüència de lectura (mare)

	total	cada dia	alguns dies a la setmana	un dia a la setmana	algunes vegades	no llegeix mai	ns/nc
n. individus	440	175	147	13	79	6	19
Baix	6,4	4,0	6,1	15,4	10,1	-	10,5
mig	51,1	48,6	47,6	46,2	58,2	66,7	68,4
alt	42,5	47,4	46,3	38,5	31,6-	33,3	21,1
mitjana	52,28	54,06	53,35	50,38	47,97	55,17	45,74

desviació típica	16,70	15,81	16,82	18,68	17,25	16,04	17,04
-----------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

5. CONCLUSIONS

Aquesta investigació té com a objectiu esbrinar la relació que es produeix entre l'estatus sociocultural de la família i el desenvolupament de la competència comunicativa en els adolescents. El seu objecte d'anàlisi ha estat, d'una banda, la família, molt especialment, el que fa referència als consums i les pràctiques culturals i, de l'altra, la competència comunicativa dels nois i noies de primer curs d'Educació Secundària Obligatòria.

Algunes observacions relatives a les particularitats de la mostra obtinguda fan referència:

1r. L'edat: la gran majoria de pares i mares se situen entre els 31 i 50 anys. Això no obstant, hem observat característiques diferenciadores entre les generacions que van dels 31 als 40 anys d'edat i les que van des dels 41 i 50 anys d'edat. Un recorregut històric simple i línia de les dècades dels setanta i dels vuitanta ens fa parar compte, al menys, en dos fets: l'acabament de la dictadura l'any setanta-cinc d'una banda i el canvi cultural i econòmic que es produeix durant els anys vuitanta d'una altra. També, cal recordar que en la dècada dels setanta, amb l'aprovació de la llei de Villar Palacé, s'estableix l'escolarització obligatòria i gratuïta fins als 14 anys i s'inicia l'eixamplament dels estudis secundaris i, posteriorment universitaris. Aquest canvi, conjuntament amb la ferma convicció que

l'adquisició de més nivell d'estudis és una font primordial de mobilitat social conjuntament i el desig de poder adquirir un nivell cultural més elevat que fins feia poc estava reservat a les classes privilegiades, creiem que influeix en les generacions que viuen el canvi de la dictadura a la democràcia.

Per contra, les generacions dels anys vuitanta es troben influïdes per factors diferents als de la dècada anterior. D'una banda, l'expansió dels estudis no és un fet pel qual s'ha de lluitar, d'una altra banda, assistim a un canvi cultural i econòmic important amb l'expansió del consum i la consolidació de la mutiplicitat de formes que ofereixen els mass-media. Això provoca que les escales de valors canviïn en funció de les característiques conjunturals de cada moment històric. Això pot explicar la contradicció evident entre unes i altres generacions i per afinar més, si fem un recorregut minuciós per totes les dades estadístiques que hem obtingut, constatem indicis de canvis de valors i, alhora, de comportaments a l'interior de la família. Aquestes observacions no s'han d'entendre com uns fets conclouents i definitius sinó com uns nous aspectes a tenir presents o a investigar; la pregunta és fins a quin punt els canvis polítics, econòmics, socials i culturals influeixen en els canvis de valors a l'interior de les famílies i, per tant, en els estils pedagògics familiars o en la voluntat d'educació dels fills. Ens preguntem quins tipus

de valors es propugnen en les noves societats i quin és el paper que la família ha de jugar en l'educació dels fills.

Els interrogants que s'estableixen en observar les dades relatives als comportaments culturals d'aquestes generacions coincideixen, a grans trets, amb els observats per Gil Calvo⁴⁴ al 1993 en analitzar el canvi cultural dels espanyols. Aquest autor, en el seu estudi, estableix dues èpoques diferenciades: una que va des del 1978 al 1985 i l'altra de 1985 fins al 1990. En la primera, constata l'existència d'una joventut interessada per la cosa pública i per la transició. Es tracta d'una joventut que redueix el temps de lleure passiu a la llar per invertir els excedents temporals en noves activitats com escoltar música, anar de concerts o a espectacles. En canvi, la generació de 1985 a 1990 torna a invertir molt de temps en veure la TV mentre que el redueix en la resta d'activitats com la lectura, els espectacles i els concerts. L'autor conclou que si bé el comportament dels joves d'aquesta època és més ric i més modern que el d'èpoques anteriors, del 85 al 90 es produeix una regressió. Els joves de 1990 llegeixen menys que els joves de les generacions precedents malgrat haver rebut més escolarització que aquèsts. Aquestes són les generacions que no viuen ni la incertesa econòmica ni la incertesa política i això produeix desencís i desmotivació, alhora, creix la indiferència i la insolidaritat; els joves d'aquestes generacions són apolítics i menystenen

⁴⁴ Podeu veure Gil Calvo, E. (1993) *La era de las lectoras: el cambio cultural de las mujeres españolas*, ed. Ministerio de Asuntos Sociales, Instituto de la mujer, Madrid.

tot allò que fa referència a la cosa pública. Aquesta pauta regressiva es produeix en totes les edats i té un caràcter molt més intens en els homes que en les dones.

Com és obvi, els comportaments anteriors han de projectar-se a nivell familiar i no és gens d'estrany que els estils educatius familiars s'encarin més als fills com un objecte de consum, de llument personal que d'actituds estrictament educatives.

2n. Un altre factor que ens crida l'atenció és la relació entre l'origen i la llengua d'ús habitual i la recessió que en aquest treball s'evidencia de l'ús del català. En primer lloc, no hi ha correspondència entre els percentatges d'origen i els d'ús de la llengua catalana; és a dir, els percentatges d'ús de la llengua catalana són inferiors als percentatges de persones nascudes a Lleida arribant, fins i tot, a obtenir una diferència de 20 punts. Un dels factors que poden explicar aquest fet pot ser l'existència d'un percentatge significatiu de persones de segones generacions immigrants que, tot i haver nascut a Lleida, no han fet un canvi de llengua. Això no obstant, aquesta explicació sembla poc plausible atès que els percentatges d'immigrants en les nostres contrades han estat més aviat baixos.

Per una altra banda, la contradicció s'estableix entre el fet que, molt especialment, les generacions dels anys vuitanta han rebut estudis en

llengua catalana sinó tota l'escolarització. Vol dir això que, malgrat els esforços que s'han aplicat a l'escola, finalment, els condicionaments socials han predominat per sobre d'aquesta? Sense voler caure en una actitud pessimista, volem plantejar una hipòtesi que, evidentment, en aquest treball no podem verificar, però sí que ho han fet autors com Flaquer (1996) en la seva obra *El català: ¿llengua pública o privada?* L'obra, d'un indubtable valor etnogràfic, planteja que a la Catalunya premoderna, l'aprenentatge de la llengua catalana per part dels nous vinguts tenia un caire predominantment primari, i es produïa a través d'un procés d'interacció espontània amb els membres de la comunitat local; en l'actualitat, aquest procés ha sofert canvis significatius i la socialització en la llengua i en la cultura catalanes, especialment la d'aquells qui originàriament no la tenen com a pròpia, ha passat a tenir unes connotacions més secundàries i instrumentals; és a dir, podem utilitzar el català en el nostre context de treball atès que el coneixement d'aquesta llengua ofereix oportunitats de mobilitat social i podem parlar el castellà en el nucli familiar. En el nostre qüestionari no hem especificat el context d'ús ja que hem donat per suposat que, bàsicament, en referiem als usos familiars.

3r. En la nostra població hi predominen els que tenen uns nivells d'estudis d'EGB o similars. A banda dels aspectes que ja hem comentat anteriorment sobre la peculiaritat de les generacions amb les que estem

treballant, continuem constatant un nivell d'estudis baix. Aquest fet constitueix un indicador important, encara que poc explorat, de tota una sèrie de factors com:

1r. La oferta educativa ha estat per sobre de la demanda. Llevat del període obligatori que ha abastat fins als quatorze anys, l'accés als estudis secundaris ha estat força reduït. La prova la tenim en què aquestes generacions que ja van disposar d'aquesta oferta, obtenen uns percentatges d'estudis secundaris i universitaris més aviat baixos. Ens hem de preguntar perquè no s'ha generat la motivació suficient per continuar els estudis?

2n. En les escoles s'ha produït i es produeix un divorci entre les diferents cultures que s'hi acumulen. D'una banda, la cultura escolar amb els seus sabers bastant allunyada de la realitat quotidiana, de l'altra, una amalgama de cultures que han considerat que amb l'aprenentatge dels conceptes instrumentals era suficient per desenvolupar-se en la vida quotidiana i que restar més temps en els centres educatius era una pèrdua vital. Des de l'escola no s'ha sabut comunicar l'interès per la cultura, pel coneixement del món i de la pròpia condició humana.

3r. Les estratègies d'aprenentatge escolar s'han fonamentat més en l'aprenentatge mecànic que en el raonament, per tant, han generat pocs recursos a nivell intel·lectual. Aquest fet ha repercutit en la vida adulta atès que no ha generat una motivació implícita ni per a la cultura ni per a la participació democràtica.

4t. La reforma educativa es planteja més com un sistema per disminuir el fracàs escolar i retenir els nois fins als setze anys -moment a partir del qual poden entrar en el món del treball- que com una autèntica reforma dels ensenyaments. Feta des dels despatxos, els burocrates que hi ha treballat poc han tingut en compte els interessos dels agents que l'han de dur a terme. Per aquest motiu, aquesta reforma s'implanta amb el disgust de tots i tot seguint un model (l'americà) que ha mostrat la seva ineficiència. Ara, els nois es guarden en els centres escolars i ni els bons alumnes veuen colmades les seves expectatives i satisfeta la seva curiositat ni els alumnes "dolents" aprenen cap habilitat que no siguin les estrictament intel·lectuals, que els gratifiqui, doni sentit al seu pas pels centres educatius i els hi obri una porta per al futur. Aquests adolescents es veuen empresonats i solen trobar com a única sortida les pandilles del barri o del carrer amb les consegüents pràctiques que massa sovint ratllen la dissociabilitat.

El panorama esdevé força desalentador en les noves societats, com més necessitat tenim d'aprendre a organitzar tota la informació que diàriament ens arriba, més ineficaços som des dels centres educatius, tal com diu Raffaele Simone (2001) en la seva obra *La tercera Fase. Formas de saber que estamos perdiendo*. Aquest autor parla de "desalfabetització", és a dir, pèrdua gradual de la capacitat de llegir i de les formes d'intel·ligència que aquesta implica, fenomen que va parell a l'obsolescència o incapacitat del

sistema escolar de donar resposta a la immensa complexitat dels sistema social actual.

4t. Pel que fa a la classe d'ocupació destaquem dos fets: el fort predomini de la nova classe mitjana i l'increment substantiu de la dona en el mercat de treball. Insistim en què el concepte nova classe mitjana pot induir a error, sobretot si es compara amb el de vella classe mitjana o classe treballadora. En la nostra població no obtenim percentatges significatius de classe treballadora. En realitat, molts dels empleats que, en l'actualitat, formen part de la nova classe mitjana no tenen una millor posició que en un període anterior ja que, en esdevenir tan àmplia aquesta nova classe social, abasta sectors de rang molt baix amb l'única diferència que, en la nova societat, no desenvolupen treballs manuals. Per aquest motiu hem discernit entre nova classe mitjana i classes mitjanes tècniques atès que la posició que ocupen uns i altres és diferent.

També volem observar l'escassa relació que encara es manifesta entre el nivell d'estudis i la classe d'ocupació assolida com ara el cas dels directors, gerents que no assoleixen de manera significativa nivells d'estudis universitaris.

5è L'estatus es manifesta com una variable que confereix un caràcter específic interessant atès que revela profundes diferències en els comportaments socials. Segons els resultats que hem obtingut, un dels

aspectes que podem considerar com a més interessants és la potent relació que s'estableix entre tenir un nivell d'estudis universitaris i posseir un estatus elevat. També els estatus elevats es relacionen amb la nova classe mitjana i amb les classes mitjanes tècniques. Això no obstant, les relacions que es fan evidents en el nostre treball pensem que són força vulnerables si tenim present que estem vivim un període de transició entre la societat industrial i la societat tecnològica que pot generar canvis molt significatius a nivell d'estructura social

Alguns estudis com els realitzats per Castells en la seva obra *La ciutat informacional* (1995) mostren com la societat s'està fragmentant i polaritzant de tal manera que en el pol benestant s'hi troben persones amb elevades qualificacions acadèmiques que serveixen al desenvolupament d'aquest nou model social; en canvi, en l'altre pol, s'hi acumulen gran quantitat de serveis mal pagats i amb treballadors en situació precària. Aquesta constatació realitzada en una una societat que evoluciona uns anys per davant de la nostra, posa en evidència diversos factors d'entre els quals destaquem:

1r. La devaluació de molts tipus d'estudis universitaris. La concepció tradicional que atribuïa a un títol universitari un bon lloc de treball s'ha desbaratat. D'una banda, les universitats produeixen un excés de

licenciats⁴⁵ en relació als llocs de treball disponibles; d'una altra, per accedir a un lloc de treball qualificat, en la nova societat, cal posseir coneixements superespecialitzats i innovadors. La proliferació de màsters ve a il·lustrar la precarietat del títol universitari corrent; alhora, cal ser conscients que les universitats no confereixen totes el mateix prestigi.

Per tant, la primera conclusió que en traiem, fa referència a la debilitat de la relació estatus/estudis universitaris en el sentit que, els estatus elevats estan relacionats amb els estudis universitaris però la possessió d'estudis universitaris pot no suposar gaudir d'estatus elevats en tots els casos.

2n Aquest fenomen té altres dimensions, tal com observa Castells en *La Ciutat Informacional*. Segons aquest autor, aquesta nova classe professional-administrativa en general formada per homes blancs, s'organitza espacialment en termes de residència, treball i activitats de consum i tendeix a apropiarse d'un espai exclusiu en el mercat immobiliari que fa de la localització un valor apreciat. Aquest grup social no constitueix una classe dominant en el sentit tradicional del terme. És una classe hegemònica que no necessàriament governa l'estat però, fonamentalment, moldeja la societat civil. L'articulació espacial del seu rol

⁴⁵ Volem insistir en la idea que, la democratització del sistema educatiu espanyol és més aparent que real ja que, la universitat està produint licenciats amb una valua més que dubtosa però que si disposen dels recursos econòmics per accedir al sistema universitari i romandre-hi el temps que sigui necessari per obtenir el títol acadèmic. Per una altra banda, els sistemes de beques encara són precaris de tal manera que van deixant en el camí estudiants amb valua personal però que per les seves condicions econòmiques no poden accedir a la universitat o es veuen obligats a accedir a univesitats amb un ventall reduït de carreres i amb escasses possibilitats de promoció.

funcional i dels seus valors culturals en un espai específic, concentrat en barris privilegiats de zones urbanes, forneix tant la seva visibilitat com el seu poder hegemònic. Per contra, la gran fragmentació social i espacial dels diferents segments de la força del treball reestructurada dels sectors inferiors, fixa la seva identitat cultural i territorial en termes irreductibles a altres experiències, trencant el model social de comunicació amb altres comunitats.

Les tendències de la societat actual mostren els grups d'estatus com a grups amb forta incidència en determinats àmbits socials. Residents en determinades zones urbanes, no solament tenen com a eix determinant els valors econòmics, sinó la seva elevada capacitat adquisitiva paral·lelament a la seva específica formació cultural que els permet compartir estils de vida relatius als consums, pràctiques i hàbits culturals. Així els que tenen estatus més elevats són els que obtenen més presència en totes les activitats culturals: el cinema, el teatre, els espectacles, les xerrades o les conferències. També són els que presenten una elevada presència en les associacions. Finalment, també destaquen en les seus hàbits de lectura.

5è. Pel que fa als equipaments, consums i pràctiques culturals de la població enquestada volem assenyalar:

a) És una població que utilitza els equipaments com a símbols d'ostentació social. Algunes formes de la modernitat com les que afecten el tipus de

relacions no han acabat de consolidar-se, és per això que els factors de representació social són molt importants. Tenir un bon cotxe, o lluir un vestit de lluentons, posiciona notablement els individus en societat. La distinció, adquireix un caràcter bàsicament econòmic, d'acumulació d'objectes, especialment, amb tot allò que té una relació amb la publicitat dels mass-media. Aquest fet està totalment en conjunció amb el tipus d'activitats que desenvolupa la població on no s'hi detecta presència d'activitats culturals. La distinció cultural no opera aquí amb la mateixa força que ho fa en el país francès és per això que, els grups, més que distingir-se qualitativament, és distingeixen pel nombre d'activitats realitzades.

b) En relació a les activitats en el temps de lleure destaquem la presència d'activitats de lleure passiu realitzat a l'interior de la llar com ara veure la TV, escoltar música o la ràdio tant en el cas dels homes com en el de les dones. La resta d'activitats són de caràcter lúdic com anar a la platja o a la piscina o de caràcter social com assistir a festes populars o jugar amb els nens. La dada relativa als ajuts a les feines de la llar contrasta amb els resultats que s'han obtingut fins a l'actualitat, d'una banda, els homes augmenten el seu percentatge d'ajut a la llar i d'anar a comprar, d'una altra, les dones disminueixen la freqüència en aquestes activitats. Ignorem fins a quin punt això significa un repartiment de rols més equitatiu a la llar; el que sí observem és que l'ajut a les feines de la llar per part dels

homes, es troba molt relacionat amb l'augment dels nivells d'estudis i de l'índex cultural.

Com a variables significatives a banda de l'estatus, tenim l'índex cultural que estableix diferències lleugerament significatives entre els grups amb índex cultural mig i índex cultural alt entre homes i entre homes i dones. En aquest sentit, a mesura que augmenta l'índex augmenten els percentatges en les activitats i augmenta lleugerament el seu nombre. Si comparem pares i mares, els pares realitzen més activitats que les mares, això no obstant, les dones amb índex cultural mig superen en índexs de lectura els homes del seu mateix nivell. Una altra diferència que s'estableix és entre homes i dones que obtenen índexs baixos i molt baixos. En aquest sentit mentre que les dones obtenen percentatges significatius en algunes activitats arribant a superar el 30%, els homes no obtenen cap percentatge significatiu. Aquests resultats poden atribuir-se a la manca de temps d'aquests homes obligats a jornades de treball molt extenses d'una banda, mentre que, en aquests grups, la dona no obté índexs d'activitat significatius la qual cosa li permet de disposar de molt més temps lliure.

c) L'única activitat que augmenta progressivament amb el nivell d'estudis dels pares és la lectura. Tanmateix però, els universitaris de grau superior llegeixen més que les universitàries del seu mateix nivell; en canvi, amb els universitaris de grau mig esdevé el fet contrari; és a dir, les universitàries

llegeixen més que els universitaris d'aquest mateix nivell. En els nivells inferiors, les mares llegeixen més que els pares, no obstant, la seva incidència en el desenvolupament lingüístic dels infants és més que dubtosa. S'observa una incidència molt important quan els dos cònjuges llegeixen i, molt especialment, quan el pare llegeix amb molta freqüència i, a més, té un nivell d'estudis superior. Constatem que la freqüència de lectura és important en el desenvolupament lingüístic dels fills; atès que, els percentatges més elevats tant en el quocient d'intel·ligència com en les produccions lingüística i textual els obtenen els fills de les persones que més llegeixen.

Pel que fa als resultats obtinguts en les variables lingüístiques volem destacar:

1r. En aquesta investigació hem partit de la consideració del llenguatge com el factor més important que fa possible l'èxit escolar. Aquesta perspectiva és compartida per altres autors com Fernández Enguita (1990) que consideren el context escolar com el lloc on es posa més en evidència el domini de les habilitats lingüístiques ja que tot el procés d'ensenyament aprenentatge s'articula bàsicament a partir del llenguatge conceptual i abstracte.

2. En aquest sentit, en aquesta investigació, hem obtingut resultats relatius a tres variables: el quocient d'intel·ligència verbal, la producció

lingüística i la producció textual. Cadascuna d'aquestes variables presenten uns aspectes positius i unes limitacions que volem fer palès abans de procedir a la seva síntesi.

Si ens referim a l'ús dels quoficients d'intel.ligència cal dir que no està exempt de crítiques en l'actualitat. Ja en els anys vuitanta, Bruner, un dels pares de la psicologia cognitiva, considerava que l'ús de determinades pràctiques produïa resultats irracionals tal com ho demostraven alguns estudis realitzats sobre el rendiment escolar que avaluaven aquesta capacitat i fan prediccions sobre el seu desenvolupament. La vàlua intel.lectual és de capital importància per obtenir un bon rendiment escolar. Així doncs, segons aquesta perspectiva, resulta que els nordamericans negres tenen menys vàlua que els blancs que, alhora, en tenen una mica menys que els asiàtics. L'autor es pregunta què vol dir tot això? i quin tipus de resultats són aquests? En definitiva, què és el rendiment escolar i com es relaciona amb altres tipus de rendiment? Pel que fa a la vàlua intel.lectual, què vol dir aquest concepte?

En aquest procés crític, Bruner es pregunta sobre la possibilitat d'existència d'algun procediment per mitjà del qual una cultura selecciona determinats trets per recompensar-los o cultivar-los i pensa que des d'una perspectiva política, no s'haurà establert el rendiment escolar mitjançant una selecció del currículum encaminada a legitimar els que tenen i

marginar els que no tenen?. Aquest autor acaba dient que aquest concepte de vàlua intel·lectual ha de ser substituït per qüestions relatives a com hem d'utilitzar aquest concepte a la llum de les diferents circumstàncies: polítiques, socials, econòmiques, fins i tot, científiques. Bruner està convençut que el concepte fonamental de la psicologia humana és el de significat i els processos i transaccions que produeixen la construcció dels significats i per poder establir-los, l'anàlisi dels sistemes simbòlics de la cultura són fonamentals.

En un altre sentit, Estes o Gardner (1992) es pregunten què és la intel·ligència i on és, i anuncien la decadència dels tests d'intel·ligència. Gardner, concretament, creu que, en lloc dels tests tipificats es puguin desenvolupar situacions en les quals les capacitats naturals i adquirides de les persones puguin manifestar-se atès que no disposen de tests per a determinar, per exemple, qui pot arribar a ser un bon líder, ni tests que mesurin la capacitat sexual o l'aptitud per jugar al fútbol. La intel·ligència, segons aquests autors, es tracta d'una propietat general, l'existència de la qual no es prova amb facilitat.

De dur a la pràctica aquestes reflexions suposaria un canvi espectacular en els mètodes, sistemes i concepcions que s'utilitzen en el marc escolar i, no solament això, implicarien una bona dosi de coneixement social i de

responsabilitat ètica, situació molt llunyana dels paràmetres conductuals actuals dels agents protagonistes del sistema educatiu.

Un altre aspecte que volem subratllar és la diferència de concepció que empara les dues proves lingüístiques. La prova de producció lingüística es basa més en l'obtenció de freqüències a partir de l'ús de repertoris de paraules com ara noms, verbs, adjectius en un primer nivell i també en la producció d'oracions coordinades i subordinades en un segon nivell. Aquesta prova, que presenta determinades similituds amb algunes de les que va realitzar Bernstein és, possiblement, la més susceptible de ser criticada a nivell empíric atès que la idea de posseir un repertori més o menys ric, no pot constituir, en principi, un indicador de desigualtats lingüístiques.

Creiem que el caràcter definitori de les desigualtats l'obtenim amb el que nosaltres hem anomenat índex de producció textual. Sota l'aixopluc de la teoria formulada als anys ... per Van Dijk sobre la semàntica i la pràgmàtica del discurs hem valorat molt exhaustivament els aspectes de connexió i coherència discursiva. Aquesta gramàtica analitza les relacions semàntiques entre les proposicions en oracions i discursos on l'ús dels connectors és molt important. En les oracions compostes, la interpretació està determinada per aquests connectors atès que les seqüències de

fòrmules estan relacionades per operacions de transformació i d'inferència. Els connectors ordenen les frases i les oracions com un tot i la connexió queda definida en termes d'interdependència semàntica. La connectivitat és una condició imposada als parells de frases, tot i que, pot donar-se el cas que la seqüència sencera de connexions hagi de satisfer condicions específiques de coherència.

La coherència és una propietat semàntica dels discursos que es basa en la interpretació de cadascuna de les frases relacionada amb la resta. En referència a la coherència, un aspecte important és la relació entre l'ordenació de les frases i l'ordenació dels fets. Les ordenacions poden ser de caràcter temporal i causal que corresponen a l'ordre linial del discurs (accions i successos) i relacions de caràcter general; és a dir, molts fets coexisteixen al mateix temps.

En la nostra investigació hem utilitzat la prova de la intel·ligència verbal amb l'objectiu d'assolir una mesura estandaritzada que ens permetés classificar i comparar grups. L'ús d'aquesta prova no revesteix cap altre caràcter. Això no obsta que observem que els resultats obtinguts són, en general, molt baixos. Aquest fet, un cop més, en indica la presència d'algun tipus d'anomalia atès que vivim en una societat amb molts recursos però aquests no semblen incidir sempre de manera positiva en la joventut. Una anàlisi sociològica i lingüística, alhora, més acurada, de les

activitats i consums que desenvolupen els joves a través dels "chats", de les mateixes revistes juvenils, la lletra de les cançons o de les sèries ens permet observar una marcada tendència cap als codis restringits. La societat de la informació té efectes perversos tal i com es troba sotmesa als imperatius del neoliberalisme i del relativisme cultural per mitjà dels quals s'atribueix tota la responsabilitat als individus.

L'anàlisi dels resultats obtinguts en aquesta investigació posa en evidència l'estreta relació que es produeix entre el capital cultural de les famílies mesurat en termes de nivells d'instrucció i índexs d'activitat cultural, molt especialment la lectura, en el desenvolupament lingüístic dels infants en tots els àmbits; és a dir, a nivell d'intel·ligència verbal, i de producció lingüística i textual. També l'estatus és una variable que manté uns elevats índexs de significació estadística amb els grups extrems; és a dir, a un estatus sociocultural baix li correspon un nivell de desenvolupament lingüístic baix, comparativament parlant, i a un estatus elevat li correspon de manera significativa un nivell de desenvolupament lingüístic elevat. Ens podem preguntar si aquestes són dades que es compleixen en la totalitat dels casos? La resposta és negativa; de no ser així, la relació desenvolupament lingüístic/condicions socials de les famílies tindria un caràcter determinista.

Per aquest motiu, volem matisar que, aquesta tendència s'acompleix en la majoria de la població això no obstant, observem la presència de grups minoritaris en els extrems que no segueixen aquesta norma. Volem dir que constatem l'existència d'un grup de pares amb estudis primaris però amb uns elevats índexs d'activitats culturals, els fills dels quals obtenen molt bons resultats en les tres proves, molt especialment, les que impliquen l'ús d'habilitats de raonament; d'altra banda, també trobem un grup de famílies amb nivell d'estudis universitaris i uns elevats índexs d'activitats culturals, els fills dels quals no obtenen bons resultats en cap de les tres proves. Aquestes constatacions constitueixen indicis que ens fan evident l'existència d'altres factors que intervenen de manera decisiva en el desenvolupament integral de l'infant, aquests factors es refereixen als estils pedagògics familiars; és a dir, no n'hi ha prou en tenir un bon nivell de capital cultural hi ha d'haver una voluntat pedagògica de transmissió d'aquest capital.

Tal com hem pogut observar a través de tot el treball la incidència de la variable lectura dels pares és fonamental en el desenvolupament lingüístic dels infants. Dissortadament, els hàbits de lectura en el nostre país no estan arrelats a la majoria de la població. Sense oblidar que aquesta població ha estat totalment escolaritzada, fins i tot, ha pogut gaudir amb més facilitat de l'accés a nivells d'estudis superiors, no sembla haver estat motivada per l'adquisició del coneixement que possibilita l'activitat lectora.

No solament això, els nostres universitaris tampoc llegeixen. Aquest fet produeix un empobriment del bagatge cultural malgrat que funcioni en perfecta harmonia amb els sistemes ideològics de les societats neoliberals.

6. BIBLIOGRAFIA

- AGUSTÍ, A. MAYORAL, D. SANVICÉN, P. (1998) *La llengua catalana a la ciutat de Lleida. Un estudi sociolingüístic per barris*, ed. UdL.
- BERGER, P. LUCKMANN, TH. (1988) *La construcció social de la realitat. Un tractat de sociologia del coneixement*, ed. Herder, Barcelona.
- BERNSTEIN, B. (1988) *Clases, códigos y control. Hacia una teoría de las transmisiones educativas*, vol II, ed. Akal, Madrid
- BERNSTEIN, B. (1989) *Clases, códigos y control. Estudios teóricos para una sociología del lenguaje*, vol. I, ed. Akal, Madrid.
- BERNSTEIN, B. (1993) *La estructura del discurso pedagógico*, ed. Morata, Madrid.
- BERNSTEIN, B. (1998) *Pedagogía, control simbólico e identidad*, ed. Morata, Madrid.
- BOURDIEU, P. (1982) *Ce que parler veut dire. L'économie des échanges linguistiques*, ed. Fayard.
- BOURDIEU, P. (1979) *La distinción. Criterio y bases sociales del gusto*, ed. Taurus, Madrid.
- BRUNER, J. (1991) *Actos de significado*, ed. Alianza, Madrid.
- CACOUAULT, M. OEUVRARD, F. (2001) *Sociologie de l'éducation*, repères, ed. La Découverte, Paris.
- CASTELLS, M. (1995) *La ciudad informacional. Tecnologías de la información, reestructuración económica y el proceso urbano-regional*, Alianza ed. Madrid.
- CROMPTON, R. (1994) *Clase y estratificación. Una introducción a los debates actuales*, ed. Tecnos, Madrid.
- DURKHEIM, E. (1987) *La división del trabajo social*, ed. Akal, Madrid.
- ESPING-ANDERSEN, G. (2000) *Fundamentos sociales de las economías postindustriales*, ed. Ariel, Barcelona.

- ESPING-ANDERSEN, G. (2000) *Fundamentos sociales de las economías postindustriales*, ed. Ariel, Barcelona.
- FLAQUER, L. (1996) *El català, ¿llengua pública o privada?*, ed. Empúries, Barcelona.
- GIL CLAVO, E. (1993) *La era de las lectoras: el cambio cultural de las mujeres españolas*, ed. Ministerio de Asuntos Sociales, Instituto de la Mujer, Madrid.
- GIMENO SACRISTAN, J. (1998) *Poderes inestables en educación*, ed. Morata, Madrid.
- GIMENO SACRISTAN, J. (2001) *Educación y convivir en la cultura global*, ed. Morata, Madrid.
- GINER, S. (1996) *Sociología*, ed. Península, Barcelona.
- GIRÓ, P. (1997) *Desigualtats socials als barris de Lleida. Segregació urbana i educació*, ed. Pagès.
- LAHIRE, B. (1993) *Culture écrite et inégalités scolaires, sociologie de "l'échec scolaire" a l'école primaire*. Presses universitaires de Lyon.
- MAYORAL, D. (1996) "Diferenciación y desigualdad: cuando las diferencias culturales se convierten en desigualdades sociales" a *Revista de Educación*, MEC, n.311, Madrid, pàg. 159-183.
- MAYORAL, D. (1998) *El lenguaje: diferencias culturales y desigualdades sociales*, ed. Pagès, Lleida.
- MAYORAL, D. GIRÓ, A. (2001) *Percepcions, pràctiques i dimensions dels sectors culturals a Lleida*, ed. Pagès, Lleida.
- MAYORAL, D. GIRÓ, A. (2000) *Percepcions, pràctiques i dimensions del sector cultural a Lleida*, ed. Pagès, Lleida.
- MORIN, E. (2001) *Tenir el cap clar. Per organitzar els coneixements i aprendre a viure*, ed. La campana, Barcelona.
- OLIN WRIGHT, E. (1995) "El análisis de clase de la pobreza" a Carabaña, J. (ed.) *Desigualdad y clases sociales. Un seminario en torno a Erik O. Wright*, ed. Fundación Argentaria, Visor, Madrid. pàg. 133-151.

SAMPER, LI. MAYORAL, D. (1998) "Homogamía educativa y capital cultural" a *PAPERS*, Universitat Autònoma de Barcelona, n. 54, pàg. 139-155.

SAMPER, LI. MORELL, R. MOLINA, F. GARRETA, J. MAYORAL, D. (2000) *Continuïtats i canvi en l'estructura social a Lleida*, ed. Pagès, Lleida.

SIMONE, R. (2001) *La Tercera Fase. Formas de saper que estamos perdiendo*, ed. Taurus, Santafé de Bogotá, Colombia.

STERNBERG, R. DETTERMAN, D. (1992) *¿Qué es la inteligencia? Enfoque actual de su naturaleza y definición*, ed. Pirámide, Madrid.

TEZANOS, J. F. (2001) *La sociedad dividida. Estructuras de clases y desigualdades en las sociedades tecnológicas*, ed. Biblioteca Nueva, Madrid.

WILLIS, P. (1988) *Aprendiendo a trabajar*, ed. Akal, Madrid.

ANNEX I

Variables estructurals

- L'edat del pare i de la mare

S'han establert quatre categories per l'edat

entre 20 i 30 anys

entre 31 i 40 anys

entre 41 i 50 anys

més de 50 anys

- L'origen geogràfic del pare i de la mare

Lleida (província)

Resta països catalans

Resta Estat espanyol

Altres (especificar)

.....

-Llengua d'ús habitual a la llar del pare i de la mare

Català

Castellà

Català i castellà

Altres (especificar)

.....

- Nivell d'estudis del pare i de la mare

S'han utilitzat les categories censals:

Sense estudis

Estudis primaris

EGB, batxillerat elemental,

FP de 1r grau

BUP, batxillerat superior,

COU, FP 2n grau

Universitaris grau mig

Universitaris grau superior

Posteriorment, per tal de facilitar l'anàlisi ho hem transformat en les categories següents:

- *Sense estudis*

- *Estudis primaris* (inclou primaris, EGB, batxillerat elemental, FP 1r grau)

- *Estudis secundaris* (inclou BUP, batxillerat superior, COU, FP 2n grau)

- *Estudis universitaris* (inclou diplomatures i llicenciatures)

- Posició en el mercat de treball del pare i de la mare

Per desenvolupar aquesta variable hem utilitzat les categories presentades per L'Institut Nacional d'Estadística.

Actius

Artesans-autònoms

Comerciants

Contramestres-capataços

Directors-gerents

Empleats

Empresari indústria/serveis amb assalariats

Forces armades

Obrers no qualificats

Obrers qualificats

Petit empresari amb assalariats

Professions liberals

Propietaris agraris

Tècnics d'alt nivell

Tècnics mitjans

Treballadors agraris

Inactius

Aturats

Estudiants

Jubilats

Mestresses de casa

Pensionistes-incapacitats

Altres (especificar)

.....

Posteriorment aquestes categories s'han reconvertit en la classe d'ocupació⁴⁶

Actius

Classe alta: empresari industrial, empresari serveis amb assalariats.

Classes mitjanes tècniques: directors-gerents, professions lliberals, tècnics d'alt nivell, tècnics mitjans.

Nova classe mitjana: contramestres, capataços, empleats, obrers qualificats, forces armades.

Vella classe mitjana: comerciants, propietaris agraris, artesans i autònoms, petits empresaris amb assalariats

Classe treballadora: treballadors agraris, obrers no qualificats.

Inactius: aturats, estudiants, jubilats, mestresses de casa, pensionistes, incapacitats.

ANNEX II

Variables de caràcter cultural

- La variable "capital cultural" està composta per altres variables que es descriuen a continuació.

a) Possessió d'equipaments a la llar⁴⁷

Es presenta un llistat molt ampli d'equipaments que agrupem tal i com els hem treballat posteriorment en l'anàlisi estadística. Partim del supòsit que no tots tenen el mateix valor a nivell cultural:

-Equipaments culturals genèrics: TV color, aparell de ràdio, càmera fotogràfica, vídeo, segon TV, cadena estereo, walkman, radiocassette, enregistradora, vídeo jocs.

-Equipaments esportius: bicicletes de muntanya, escacs, canya de pescar, patins, escopeta, equip esquí, tennis/squash, moto, equip d'escalada.

-Equipaments culturals específics: CD, ordinador, càmera de vídeo, instruments musicals, antena parabòlica.

-Altres equipaments: cartes, parxis, dominó, oca, trivial, monopoli, animals domèstics, tenda càmping, , roulotte.

b) Consums i pràctiques culturals⁴⁸ diferenciem entre les activitats del pare i les activitats de la mare

1. Activitats de lleure

⁴⁶ Hem utilitzat una nova classificació tot introduint la proposada per Tezanos, tal com figura en la nostra introducció teòrica. Per desenvolupar aquesta variable hem utilitzat les categories presentades per l'INE.

⁴⁷ Per una qüestió de racionalitat no introduïrem aquí els ítems tal com els hem exposat al qüestionari ja que el seu seguiment esdevindria excessivament llarg i feixuc. Es pot consultar el qüestionari de l'annex d'aquest treball. Es pot observar que aquí apareixen a l'interior d'una classificació que hem utilitzat posteriorment en la nostra anàlisi estadística.

⁴⁸ Insistim en la mateixa estratègia que hem utilitzat en la qüestió anterior. Es pot consultar el qüestionari a l'annex d'aquest treball.

Es presenta un ampli ventall d'activitats de lleure que posteriorment es classifiquen d'acord amb els criteris següents:

-Activitats culturals: activitats específicament culturals: activitats artístiques i plàstiques, ordinadors, anar al teatre, anar al cinema, assistir a festes populars, cant, dansa, ballet, escoltar música, escoltar la ràdio, escriure, estudiar, fer teatre, llegir, mots encreuats, associacions, veure TV, vídeo, visitar museus i exposicions.

-Activitats lúdico-recreatives i esportives: activitats d'entreteniment com anar a espectacles esportius, fer esports, fer excursions, jocs socials, viatjar.

-Activitats socials: activitats de relació social: AAVV, anar centre cívic, anar de copes, discoteques o restaurants, anar a actes religiosos, anar a fer visites, rebre visites.

-Altres: activitats diverses: ajuts altres feines, ajuts feines llar, anar a segona residència, atenció personal, cosir, brodar, fer mitja, cuidar gos, gat, cuina, descansar, dormir, estar sense fer res, hobbies, jardineria, jugar amb els nens, platja, piscina, tràmits personals.

c) Altres variables de caràcter cultural

- Possessió de llibres i freqüència en la lectura de llibres
- Programes de TV
- Assistència al cinema
- Assistència al teatre
- Assistència a esdeveniments culturals
- Consum audiovisual
- Assistència a concerts
- Pertinença a associacions

ANNEX III

Variables lingüístiques

1. *La intel·ligència verbal*: utilització de les proves "Palabra diferente" i "Vocabulario" Test TEA 2 (nivell 2).

2. *La producció lingüística*: es té present la producció del nombre de substantius, nombre d'adjectius, nombre de verbs, nombre d'oracions simples, nombre d'oracions coordinades, nombre d'oracions subordinades (substantives, adjectives, adverbials...) També els textos produïts es valoren segons criteris de la lingüística textual: l'adequació, la coherència i la cohesió lingüístiques.

ANNEX IV

Els índexs

Per tal de facilitar les comparacions en l'anàlisi estadística hem elaborat els índexs que es detallen a continuació:

-*Índex d'equipaments*⁴⁹:

⁴⁹ El procés per a l'elaboració dels índex es troba a l'annex II d'aquest treball.

S'ha elaborat a partir de la classificació de la tipologia d'equipaments.

El valor màxim que pot assolir un individu és de 100 punts. La distribució del nombre de casos en una corba normalitzada s'ha calculat sobre les puntuacions resultants dels mateixos índexs. Aquest procediment ha permès distribuir els intervals tal com es presenta a continuació:

Valor obtingut	classificació índex equipaments
entre 0 i 10 punts	índex equipaments molt baix
entre 11 i 19 punts	índex equipaments baix
entre 20 i 37 punts	índex equipaments mig
entre 38 i 45 punts	índex equipaments alt
entre 46 i 100 punts	índex equipaments molt alt

-Índex d'activitats:

S'ha elaborat a partir de la tipologia d'activitats.

El valor màxim que pot assolir un individu és de 100 punts. La distribució del nombre de casos en una corba normalitzada s'ha calculat sobre les puntuacions resultants dels mateixos índexs. Aquest procediment ha permès distribuir els intervals tal com es presenta a continuació:

Valor obtingut	classificació índex activitats
entre 0 i 10 punts	índex d'activitats molt baix
entre 11 i 19 punts	índex d'activitats baix
entre 20 i 37 punts	índex d'activitats mig
entre 38 i 45 punts	índex d'activitats alt
entre 46 i 100 punts	índex d'activitats molt alt

- Índex cultural

S'ha elaborat a partir de les variables: lectura, teatre, cinema, música, activitats de lleure, audiovisuals, esdeveniments culturals i variable associacionisme.

El valor màxim que pot assolir un individu és de 100 punts. La distribució del nombre de casos en una corba normalitzada s'ha calculat sobre les puntuacions resultants dels mateixos índexs. Aquest procediment ha permès distribuir els intervals tal com es presenta a continuació:

Valor obtingut	classificació índex cultural
entre 1 i 13 punts	índex cultural molt baix
entre 14 i 26 punts	índex cultural baix
entre 27 i 39 punts	índex cultural mig
entre 40 i 52 punts	índex cultural alt
més de 53 punts	índex molt alt

-Índex de producció lingüística

S'ha elaborat a partir del nombre de substantius, adjectius, verbs, oracions simples, oracions coordinades i oracions subordinades.

El valor màxim que pot assolir un individu és de 85 punts. La distribució del nombre de casos en una corba normalitzada s'ha calculat sobre les puntuacions resultants dels mateixos índexs. Aquest procediment ha permès distribuir els intervals tal com es presenta a continuació:

Valor obtingut	classificació index producció lingüística
entre 1 i 17 punts	index de producció lingüística molt baix
entre 18 i 34 punts	index producció lingüística baix
entre 35 i 51 punts	index producció lingüística mig
entre 52 i 68 punts	index producció lingüística alt
entre 69 i 85 punts	index producció lingüística molt alt

-Index de producció textual:

S'ha elaborat a partir de les variables coherència, cohesió i adequació.

El valor màxim que pot assolir un individu és de 136 punts. La distribució del nombre de casos en una corba normalitzada s'ha calculat sobre les puntuacions resultants dels mateixos índexs. Aquest procediment ha permès distribuir els intervals tal com es presenta a continuació:

Valor obtingut	classificació index producció lingüística
entre 1 i 45 punts	index de producció textual molt baix
entre 46 i 90 punts	index producció textual baix
entre 91 i 135 punts	index producció textual mig
més de 136	index de producció textual alt

ANNEX V

El quocient d'intel·ligència verbal

Tal com indica el test, el quocient d'intel·ligència verbal (QI) s'obté a partir de la transformació de les puntuacions directes en quocients d'intel·ligència verbal segons l'escala que presenta el test TEA 2 per a cadascuna de les edats. En aquest cas hem utilitzat la corresponent a nens de tretze anys.

ANNEX VI

El qüestionari sociològic

Qüestionari n°.....

1. Edat dels entrevistats:

	pare (5)		mare(6)
entre 20 i 30 anys	1	entre vint i 30 anys	1
entre 31 i 40 anys	2	entre 31 i 40 anys	2
entre 41 i 50 anys	3	entre 41 i 50 anys	3
més de 50 anys	4	més de 50 anys	4

2. Origen geogràfic

	pare (7)	mare (8)
Lleida (provincia)	1	1
Reste països catalans	2	2
Reste Estat espanyol	3	3
Altres (especificar)	4	4

.....

3. Llengua d'ús habitual a la llar

	pare (9)	mare (10)
Català	1	1

Castellà	2	2
Català i castellà	3	3
Altres (especificar)	4	4

.....

4. Nivell d'estudis

	pare (11)	mare(12)
Sense estudis	1	1
Estudis primaris	2	2
EGB, batxillerat elemental, FP de 1r grau	3	3
BUP, batxillerat superior, COU, FP 2n grau	4	4
Universitaris grau mig	5	5
Universitaris grau superior	6	6

5. Posició en el mercat de treball

	pare (13)	mare (14)
Actius		
Artesans-autònoms	1	1
Comerciants	2	2
Contramestres-capataços	3	3
Directors-gerents	4	4
Empleats	5	5
Empresari indústria/serveix amb assalariats	6	6
Forces armades	7	7
Obrers no qualificats	8	8
Obrers qualificats	9	9
Petit empresari amb assalariats	0	0
Professions liberals	X	X
Propietaris agraris	Y	Y
	(15)	(16)
Tècnics d'alt nivell	1	1
Tècnics mitjans	2	2
Treballadors agraris	3	3
Inactius		
Aturats	4	4
Estudiants	5	5
Jubilats	6	6
Mestresses de casa	7	7
Pensionistes-incapacitats	8	8
Altres (especificar)	9	9

.....

6. Quins dels equipaments següents tenen a la seva llar? (17)

Animals domèstics	1
Antena parabòlica	2
Aparell de ràdio	3
Cadena estereo	4
Càmera vídeo	5
CD	6
Enregistradora	7
Ordinador	8
TV	9

Segon TV	0
Video	X
Video jocs	Y
	(18)
Walman	1
Instrument musicals	2
Jocs de taula	3
canya de pescar	4
Embarcació	5
Equip escalada	6
Màquina fotogràfica	7
Equip esquí	8
Escopeta	9
Mountain-bike	0
Patins	X
Roulotte	Y
	(19)
Taula Wind-surf	1
Tenda càmping	2
Tennis-squash	3
Altres (especificar)	4

.....

7. Quin tipus de música escolten més a la seva llar? (20)

Cançó catalana	1
Cançó espanyola	2
Flamenc-sevillanes	3
Jazz	4
Música clàssica	5
Música folk	6
Música lleugera	7
Música rock	8
Òpera, Sarsuela	9
Altres (especificar)	0

.....

8. De quin tipus de música en tenen més: cassettes, CD o discs? (21)

Cançó catalana	1
Cançó espanyola	2
Flamenc-sevillanes	3
Jazz	4
Música clàssica	5
Música folk	6
Música lleugera	7
Música rock	8
Òpera, Sarsuela	9
Altres (especificar)	0

.....

9. Tenen ordinador a casa seva?(22)

Si	1
No	2

10. Quin ús en fan? (23)

Professional	1
--------------	---

Domèstic	2
Ambdós	3
Jugar	4
No l'usa	5

11. Quines activitats de lleure realitzem?

	pare (24)	mare (25)
Act. artístiques i plàstiques	1	1
Act. ordinadors	2	2
Ajuts altres feines	3	3
Ajuts feines llar	4	4
Anar de copes, discoteques	5	5
Anar a comprar	6	6
Anar a espectacles esportius	7	7
Anar a l'AAVV	8	8
Anar a restaurants	9	9
Anar a segona residència	0	0
Anar al centre cívic	X	X
Anar al cinema	Y	Y
	(26)	(27)
Anar al teatre	1	1
Assistir a actes religiosos	2	2
Assistir a festes populars	3	3
Atenció personal	4	4
Cantar	5	5
Cosir, brodar, fer mitja	6	6
Cuidar gos, gat	7	7
cuinar	8	8
Dansa o ballet	9	9
Descansar, dormir	0	0
Escoltar música	X	X
Escoltar ràdio	Y	Y
	(28)	(29)
Escriure	1	1
Estar sense fer res	2	2
Estudiar	3	3
Fer esport	4	4
Fer excursions	5	5
Fer teatre	6	6
Fer visites	7	7
Hobbies	8	8
Jardineria	9	9
Jocs socials (cartes...)	0	0
Jugar amb els nens	X	X
Llegir	Y	Y
	(30)	(31)
Mots encreuats, entreteniments	1	1
Passejar	2	2
Platja, piscina, prendre el sol	3	3
Act. en associacions	4	4
Rebre visites	5	5
Tocar instrument musical	6	6
Tràmits personals	7	7
Veure TV i vídeo	8	8

Viatjar	9	9
Visitar museus i exposicions	0	0
Altres (especificar)	X	X

.....

12. Nombre de llibres que tenen en la llar (32)

Cap	1
Menys de 10	2
De 10 a 25	3
De 26 a 100	4
De 101 a 500	5
Més de 500	6

13. Amb quina freqüència llegeixen en la seva llar? (llibres, diaris...)

	pare (33)	mare(34)
Cada dia	1	1
Alguns dies a la setmana	2	2
Un dia a la setmana	3	3
Algunes vegades, de tant en tant	4	4
No llegeix mai	5	5
No sap llegir	6	6

14. Quins tipus de programes de TV segueixen a la seva llar ?

	pare(35)	mare (36)
Cinema	1	1
Concursos	2	2
Documentals	3	3
Esports	4	4
Magatzins	5	5
Musicals	6	6
Notícies, informatius	7	7
Sèries	8	8
Teatre	9	9
Altres (especificar)	0	0

.....|

15. Quins tipus de programes de ràdio segueixen a la seva llar?

	pare(37)	mare (38)
Notícies, informatius	1	1
Música	2	2
Magatzins	3	3
Concursos	4	4
Teatre, novel·les	5	5
Retransmissions esport	6	6
Debats	7	7
Informació esportiva	8	8
Altres (especificar)	9	9

.....

16. En els últims 3 mesos han anat al cinema? (39)

No hem anat al cinema	1
Hi hem anat algunes vegades	2
Hi anem un cop o dos al mes	3
Hi anem un cop a la setmana	4
Preferim veure un vídeo	5

17. Ens podria dir quin era el gènere de l'última pel·lícula que ha vist? (40)

Acció, aventura, intriga	1
Ciència-ficció	2
Comèdia	3
Drama	4
Històrica	5
Infantil, dibuixos	6
Musical	7
Policiaca	8
Terror	9
Western	0

18. En els últims 3 mesos han anat al teatre? (41)

No hi hem anat	1
Hi hem anat algun cop	2

19. De quin gènere era l'última obra de teatre que han vist? (42)

Clàssic	1
Comèdia	2
Drama	3
Experimental	4
Infantil	5
Musical	6
Varietats	7
Altres (especificar)	8

.....

20. A quin dels últims esdeveniments culturals han assistit en els últims tres mesos? (43)

Actuacions musicals	1
Biblioteques	2
Espais culturals	3
Equipaments comercials	4
Festes populars	5
Museus, exposicions	6
Normalització lingüística	7
Xerrades, conferències	8
Altres (especificar)	9

.....

21. En els últims tres mesos han assistit a algun concert dels que es detallen a continuació? (44)

No hem assistit a cap concert	1
Cançó catalana	2
Cançó espanyola	3
Flamenc	4
Música clàssica	5
Folclore català o altre	6
Música melòdica, lleugera	7
Música infantil	8
Música moderna, pop, rock	9
Òpera, sarsuela	0
Cançó cantautor	X
Salsa, merengue, samba	Y

22. Pertanyen a alguna de les associacions següents: (45)

No pertanyem a cap associació	1
Associació benèfica-social	2
Associació cultural	3
Associació cultural i/o recreativa	4
Associació esportiva	5
Associació esportiva, viatges	5
Associació gastronòmica	6
Associació o partit polític	7
Associació pares i mares	8
Associació professional	9
Associació religiosa	0
Associació de veïns	X
Associació coral	Y
	(46)
Grups d'animació teatre	1
Grups ecologistes	2
Penyes	3
Sindicat	4
Altres (especificar)	5

.....

1274
(I)

**LES DESIGUALTATS LINGÜÍSTIQUES
EN ELS CONTEXTOS EDUCATIUS**

**DOLORS MAYORAL ARQUÉ
FIDEL MOLINA LUQUE**

I PART: LA REFLEXIÓ TEÒRICA

Introducció	7
1. El concepte de desigualtat lingüística	10
1.2. Bourdieu o la teoria del poder i de la dominació	14
1.3. Implicacions de la determinació de la llengua oficial	17
1.4. Capital cultural i capital lingüístic.....	18
1.5. Llenguatge i cognició: la teoria de Basil Bernstein	18
1.6. Llenguatge públic i llenguatge formal: dues categories de la percepció	22
1.7. Context educatiu i desigualtats lingüístiques.....	25
1.8. Per què el fracàs és més elevat en els nens de la classe treballadora	28
2. L'anàlisi de la desigualtat social	29
2.1. Bourdieu i la teoria de la distinció social	33
2.2. A mode de síntesi: variables a considerar en l'anàlisi de l'estratificació social	35
2.3. Dos nous fenòmens en la conceptualització de l'estratificació social: les infraclases i la nova classe mitjana	36
2.3.1. Infraclasse i exclusió social.....	36
2.3.2. Classes de serveis i nova classe mitjana	39
3. El paper constitutiú de la cultura.....	43
3.1. Cultura i procés de socialització	46
3.2. Cultura i subcultures	48
3.3. Cultura i classes socials.....	49

4. La relació entre cultura i llenguatge	63
4.1. Els processos de socialització diferencial com a processos de diferenciació cultural.....	65
4.2. Del codi lingüístic als codis específics	70
4.3. Codis elaborats i educació	76
4.4. La nova societat: informació, coneixement i codis elaborats	76

**II PART: DESIGUALTATS LINGÜÍSTIQUES EN ELS/LES NENS/ES DE
PRIMER CURS D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA OBLIGATÒRIA A LA
CIUTAT DE LLEIDA**

Introducció	85
1. Característiques de la població de la ciutat de Lleida com a àmbit territorial d'anàlisi.....	89
2. Metodologia de la investigació.....	93
2.1. Aspectes metodològics i anàlisi de dades.....	93
2.1.1. Àmbit de recerca.....	93
2.1.2. Unitat d'anàlisi	93
2.1.3. Univers estadístic	93
2.1.4. Nombre de la mostra i marge d'error	94
2.1.5. Els instruments de mesura.....	94
2.1.6. Treball de camp	95
2.1.7. Processament de les dades.....	96
2.1.8. L'explotació estadística.....	96
2.1.9. El tractament de les variables estructurals.....	97

2.1.10	Variables de caràcter cultural.....	101
2.1.11	Variables lingüístiques	103
2.2.	Els índexs.....	104
2.3.	El quocient d'intel·ligència verbal.....	107
2.4.	Les tipologies familiars.....	107
2.5.	Els instruments de mesura	108
3.	Característiques de la població analitzada	108
3.1.	L'edat	108
3.2.	L'origen	109
3.3.	La llengua d'ús habitual	110
3.4.	El nivell d'estudis	111
3.5.	La classe d'ocupació	113
3.6.	Els equipaments	114
3.7.	Les activitats	116
3.8.	La possessió de llibres i la freqüència de lectura	119
3.9.	L'índex cultural	121
3.10.	L'estatus sociocultural de la població analitzada	128
3.11.	Tipologia familiar segons el nivell d'estudis dels cònjuges i la classe d'ocupació.....	134
4.	Descripció i anàlisi dels resultats obtinguts.....	140
4.1.	El quocient d'intel·ligència verbal (QI	140
4.2.	La relació entre el QI verbal i els índexs lingüístic i el de producció textual	141
4.3.	La relació entre el QI verbal i la llengua d'ús habitual	144

4.4. La relació entre el QI i l'índex d'activitats.....	146
4.5. La relació entre el QI i la freqüència de lectura.....	147
4.6. La relació entre el quocient d'intel.ligència (QI) verbal i l'índex cultural.....	149
4.7. La relació entre el QI verbal i l'estatus sociocultural	155
4.8. La relació entre el QI verbal i els nivells d'instrucció dels pares.....	157
4.9. La relació entre el QI verbal i la classe d'ocupació	158
4.10. L'índex de producció lingüística	159
4.11. La relació entre els índexs culturals i els índexs de producció lingüística i textual	163
4.12. La relació entre els índexs de producció lingüística i textual i la resta de variables.....	164
5. CONCLUSIONS	171
6. PROPOSTES	192
7.BIBLIOGRAFIA	202
ANNEXOS.....	205

La funció de tot assaig o treball sigui teòric o empíric és produir nous interrogants que, alhora, puguin produir noves formes de coneixement.

.....

"Els camps del saber, el discurs i els mitjans de comunicació estan canviant amb l'aparició de formes textuais híbrides, discursos i formes de coneixement interdisciplinari i interinstitucional i nous mitjans, protocols i procediments de comunicació cotidiana... Aquests canvis que s'estan produint en la cultura, el llenguatge i el capital han dut als límits les tradicionals anàlisis de la reproducció social, basades en la classe social, i es fa del tot necessari una cartografia més global de les formes de la diferència i, relacionades amb ella, una consideració adequada de la significació del llenguatge i del discurs en l'anàlisi sociològica".

"D'acord amb Bernstein, necessitem una anàlisi conceptual de com es produeix la transmissió del poder i de les relacions de control que s'estableixen a través de la comunicació pedagògica".

Parlo Singh i Allan Luke

Introducció

La motivació per l'anàlisi de les desigualtats lingüístiques s'origina a partir de l'experiència personal d'ambdós autors en contextos escolars situats en zones amb risc de marginació. Ambdós hem compartit durant uns anys les dificultats professionals que ha suposat l'exercici de la tasca docent en nuclis caracteritzats per la precarietat econòmica, la inestabilitat i desestructuració familiar i l'existència de subcultures on la valoració de tot allò que fa referència al sistema educatiu no forma part de l'ordre de prioritats en l'educació dels infants. Les dificultats per dur a terme la tasca de formació tenen una doble vessant: cultural i educativa.

En la vessant cultural es produeix un conflicte entre els valors, normes, sistemes d'autoritat i repertoris de coneixements entre aquestes subcultures i la cultura estàndard (o cultura educativa). Els nens que procedeixen d'aquestes subcultures són socialitzats amb patrons i models diferents del que comunament s'entén per cultura "standard". En la vessant educativa, el xoc se situa en un triple nivell: la dificultat en la comunicació (transmissió/aprenentatge) dels continguts, el canvi d'estratègies pedagògiques (que afecten les estratègies cognitives), i l'adaptació a les normes de la cultura escolar (ordre, disciplina, silenci, escassa mobilitat).

En aquest context s'accentuen les desigualtats de tot ordre, siguin les derivades de la procedència de classe social (produïdes per la penúria

econòmica, inestabilitat laboral, atur...), siguin les derivades de l'existència de l'ordre patriarcal (diferències de gènere, jerarquies rígides entre generacions ...) o les ètniques. Això no obstant, aquestes classes de desigualtats es manifesten força visibles i, tot i que, les maneres de viure sorprenen, es poden entendre des de l'òptica docent. Ara bé, en els processos de transmissió educativa intervenen ordres de desigualtat que, tot i ser una conseqüència dels aspectes anteriors, no són tan visibles o tant directament mesurables com les desigualtats econòmiques; ens referim a les desigualtats lingüístico-cognitives derivades de desenvolupaments culturals diferents als models culturals acadèmics. Els processos de transmissió educativa són, fonamentalment, processos de comunicació lingüística a partir dels quals es vehiculen tots els continguts culturals. A cultures diferents ens podem trobar amb competències lingüístiques diferents, coneixements culturals diferents, estratègies cognitives diferents i motivacions i interessos diferents¹. No endebades, les estadístiques que vinculen fracàs escolar i classe social, mostren l'estreta relació existent entre aquests factors.

El treball que hem desenvolupat intenta escatir la relació entre el context sociocultural de la família i el desenvolupament de les habilitats comunicatives en el nen. El primer aspecte s'analitza a partir d'un

¹Aquestes diferències no són conseqüència de capacitats cognitives o intel·lectuals inferiors sinó que són el resultat de desenvolupaments culturals (com a continguts, competència lingüística i estratègies cognitives) diferents.

qüestionari que s'aplica a la família per tal de conèixer quina és la seva dinàmica cultural (consums, hàbits i pràctiques culturals), el segon s'aplica als nens i consisteix en unes proves on es mostra el coneixement del vocabulari i la capacitat de raonament verbal d'una banda i, de l'altra, la capacitat de produir textos coherents, cohesionats i adequats al context proposat. Ambdues proves reben un tractament estadístic que es detalla en l'apartat corresponent i que permet classificar les famílies segons el seu nivell d'instrucció, classe d'ocupació i capital cultural. Aquestes dades de caràcter sociològic es posen en relació amb les dades de caràcter lingüístic com ara els quoficients d'intel·ligència verbal i els índexs de producció lingüística i textual prèviament elaborats en l'anàlisi estadística.

Pel que fa a l'estructura del treball hi trobem tres parts: una part teòrica on s'exposen els supòsits teòrics que fonamenten els conceptes de desigualtat lingüística i desigualtat social i una part empírica on es desenvolupa el procés que s'ha seguit tant a nivell sociològic com a nivell lingüístic. En l'última part es plantegen reflexions i propostes que facilitin tant la comprensió del problema com la seva resolució.

1. El concepte de desigualtat lingüística

Per poder arribar a definir el concepte de desigualtat lingüística és convenient que fem una revisió dels corrents teòrics més importants, tant des de la perspectiva lingüística com sociològica, vinculats directament amb el tema de la relació entre el llenguatge i la societat. Cal dir, però, que aquest concepte no s'ha definit més que marginalment a través de la teoria del dèficit lingüístic que considera que certs individus presenten unes mancances d'ordre lingüístic que els dificulten el seguiment del procés escolar amb èxit. Així doncs, parlar de desigualtats lingüístiques és una qüestió força controvertida i cal definir molt acuradament les situacions en les quals és legítim de parlar de desigualtats d'aquest ordre. Prèviament, considerem pertinent establir les diferents visions que s'han produït des de les diferents disciplines per tal de facilitar-ne la comprensió.

Des de la perspectiva lingüística utilitzarem dos marcs conceptuals referencials: el formulat per Chomsky² i els seus conceptes bàsics de

² Chomsky és un lingüista nordamericà que publicà les seves primeres obres durant els anys 60. Per aquest autor, el llenguatge es diferencia de la resta de conductes que es poden usar per comunicar-nos pel fet que som capaços de produir un nombre infinit d'enunciats a partir d'un nombre limitat de regles. Chomsky creu que totes les llengües gaudeixen d'uns trets comuns, que ell anomena universals lingüístics que tots els parlants posseeixen biològicament.

competència i actuació i el formulat per Saussure³ amb la diferenciació que estableix entre llengua i parla per tal de poder veure si ens són útils a l'hora de precisar el nostre concepte.

Per a Chomsky el concepte de competència es refereix al coneixement tàcit de l'estructura de la llengua que posseeixen tots els éssers humans. Aquesta competència⁴ és una qualitat innata que no és conscient ni susceptible de ser descrita espontàniament. Aquesta qualitat permet a tots els éssers humans produir i comprendre una sèrie infinita de frases. D'altra banda, Chomsky també formula el concepte "actuació" (també anomenat "realització" o "performance") per definir els processos de codificació o descodificació d'una llengua. Bàsicament, Chomsky es fonamenta en uns conceptes que consideren la llengua com un objecte ideal i neutre; és a dir, desproveït de qualsevol influència sociocultural. Segons aquest autor, l'adquisició de la competència és independent dels

³ Ferdinand de Saussure, autor europeu, va col·laborar a establir la definició de conceptes claus d'entre els quals destaquem els de llengua i parla. Saussure mostra interès per l'etnografia en la seva voluntat de trobar una explicació a l'aparent contradicció entre la unitat biològica dels éssers humans i la pluralitat lingüística que es produeix entre ells. Això ho explica per mitjà del que ell considera el caràcter arbitrari del signe lingüístic; és a dir, la no correspondència lògica entre la forma del signe i el seu significat.

⁴ El terme competència és un terme que s'utilitza des de nombroses disciplines. Així parlem de competència cognitiva des de la psicologia (Piaget), de competència cultural (Lévi-Strauss) o competència comunicativa (Dell Hymes). Aquest concepte obeeix a una lògica social que es basa en principis com l'existència d'una democràcia universal d'adquisició, la creativitat del subjecte i l'autoregulació conductual entre altres. En definitiva, en aquest conjunt de teories es produeix una concepció de l'existència d'una democràcia innata que regula tots els processos i consideren que aquells procediments que es generen en la pràctica social, contribueixen a desenvolupar les qualitats anteriors. Aquesta visió tan idealista abstraïu l'individu de qualsevol influència social. No és gens estrany que s'estableixi un vincle potent entre aquestes teories i les ideologies liberals que ho remeten tot a la responsabilitat individual.

factors socioculturals i l'única cosa que exigeix és la producció de seqüències comunicatives adequades a l'entorn de l'infant. Chomsky considera que l'objecte primer de la teoria lingüística és un locutor-oïdor ideal que se situa en una comunitat lingüística completament homogènia. En el millor dels casos, quan considera que l'actuació pot vincular-se amb continguts socioculturals específics desvia l'atenció cap a una anàlisi de la gramàtica o de la llengua com a subproducte psicològic però en cap cas fa referència a la interacció social.

Saussure amb la seva formulació dels conceptes de llengua i parla es manté en una posició similar a la del creador de la gramàtica generativa tot i que, en algun moment reconeix que el paper de la llengua és el de servir d'intermediari entre el pensament i el so. Segons aquest autor no es pot aïllar ni el pensament del so ni el so del pensament, sinó que un i altre es combinen per produir una forma en una relació totalment arbitrària. Això no obstant, arriba a la conclusió que el fet social és l'únic que pot crear un sistema lingüístic. Considera la col·lectivitat necessària per establir valors, l'única raó d'existència dels quals es troba en l'ús i en el consens general ja que, l'individu, per ell mateix, és incapaç de produir-ne cap.

Què s'esdevé des de la sociolingüística? A diferència de la lingüística, des de la sociolingüística el pes dels factors socials és clau en l'explicació dels

comportaments lingüístics. Això no obstant, tal com alguns autors apunten⁵, les necessitats politicoideològiques dels diferents contextos socials fan derivar aquesta disciplina cap a dues direccions: una més tecnocràtica i basada, principalment, en els estudis empírics situada a l'origen dels programes de planificació lingüística i una altra profundament lligada als moviments que posen en evidència desigualtats socials d'índole molt diversa. En aquesta segona branca, el pes dels factors socials és especialment significatiu en l'explicació dels fets lingüístics, per aquest motiu pot considerar-se sociologia del llenguatge.

Situats en aquesta segona opció, no parlarem de llengües i dialectes, ni de registres, ni de varietats, ni de repertoris verbals, sinó que esbossarem els factors subjacents a un tipus de competència comunicativa que és a l'origen, o bé constitueix la causa de determinades situacions de desigualtat. Obviament intentarem explicar quins són els mecanismes socials que condueixen a aquest tipus de situacions i això ho farem no solament a partir de la sociologia del llenguatge, sinó que ens inserirem en la sociologia de l'educació atès que és en aquest camp on aquestes desigualtats se sancionen i es legitimen. Per poder-ho explicar farem especial referència a les teories de Bourdieu⁶ a partir de la seva obra *Ce*

⁵ Vegem Mollà i Palanca (1987) *Curs de Sociolingüística*, vol. I, ed. Bromera, Alzira.

⁶ Bourdieu publica al 1982 l'obra *Ce que parler veut dire. L'économie des échanges linguistiques*. En aquesta obra parteix de la perspectiva que els discursos són uns productes que nosaltres emitim, el valor dels quals es defineix en relació amb altres discursos més rars o més comuns i, tot i que, la llengua és un instrument privilegiat de comunicació, també constitueix un signe exterior de riquesa i poder.

que parler veut dire i a les teories de Bernstein a partir dels seus treballs sobre el codi lingüístic⁷.

Per desenvolupar aquestes dues teories, dues premises ens acompanyen en el nostre discurs: la primera es fonamenta en una concepció sociohistòrica de l'home per la qual es considera que els fets lingüístics no han de ser considerats com a fets eteris, no vinculats a un context determinat, sinó que els fets lingüístics han d'analitzar-se a l'interior d'unes determinades coordenades contextuais de caràcter sociohistòric. La seva anàlisi mostra relacions ocultes entre uns i altres fets. La segona es refereix al rol social assignat a l'escriptura i a l'alfabetització amb les seves consegüents competències tant a nivell cultural com a nivell cognitiu. Ambdues capacitats es consideren essencials per a la integració plena i total de l'individu a la societat i possibiliten la seva mobilitat social.

1.2. Bourdieu o la teoria del poder i de la dominació

Bourdieu en la seva obra *Ce que parler veut dire. L'économie des échanges linguistiques*, parteix de la concepció que el llenguatge és un instrument d'acció i poder. Aquest autor considera que les relacions socials són

⁷ Alguns lectors notaran que no hem fet al·lusió als lingüistes antropològics de principis de segle com Humboldt, Sapir o Whorf per les seves teories sobre la relació entre el llenguatge i la societat. En cap cas s'ha d'entendre que els menystenim, és tracta d'un problema d'economia teòrica i de cenyir-nos únicament a aquells aspectes que ens poden aportar una mica de llum per aclarir el perquè d'un concepte tan polèmic com el de desigualtats lingüístiques.

relacions on es produeixen interaccions o intercanvis simbòlics; en aquest sentit, els intercanvis lingüístics constitueixen intercanvis de poder simbòlic on es mostren les relacions de força entre el locutor i els seus grups respectius.

Segons aquest autor, en tot acte de paraula conflueixen una sèrie de factors com:

1r. La capacitat de parlar com a possibilitat d'engendrar un nombre infinit de frases.

2n. La capacitat social o adequació lingüística a una situació determinada.

3r. Les disposicions de l'habitus lingüístic; és a dir, to de veu, registre utilitzat, gestualitat...de cadascun dels parlants.

4t. L'estructura del mercat lingüístic que s'imposa amb sancions i censures específiques a través del que els gramàtics defineixen com a correcció gramatical o lingüística.

La pregunta pertinent és per què uns discursos gaudeixen del beneplàcit de l'oficialitat i altres són relegats a situacions de menys prestigi? Bourdieu intenta respondre la pregunta anterior remontant-se al fet històric que vincula l'aparició i consolidació dels estats moderns amb la definició d'una varietat lingüística com a llengua oficial. La consideració d'una varietat lingüística com a llengua oficial suposa una sèrie de conseqüències:

1a Ha de ser utilitzada en totes les situacions oficials; és a dir, el seu ús adquireix caràcter d'obligatorietat.

2a. És el model a partir del qual la resta de pràctiques lingüístiques es posen en relació. Per tant, la llengua oficial defineix implícitament el que és correcte i el que no és correcte del del punt de vista lingüístic de qualsevol altra varietat.

3a. La determinació d'oficialitat implica l'atribució de prestigi a la varietat afectada, i en conseqüència, desprestigi per a moltes de les altres varietats.

4a. Un cos d'especialistes (gramàtics, professors, literats...) han de vetllar pel seu manteniment i imposició.

Qui en cap cas pot obviar aquesta última premisa és el cos de professors que, en virtut de l'autoritat que el sistema escolar els confereix, poden sancionar per mitjà dels exàmens i dels títols la correcció lingüística dels parlants; d'ací l'estreta relació entre la sociologia del llenguatge i la sociologia de l'educació. Per tant, segons Bourdieu, en el procés que condueix a l'elaboració, legitimació i imposició d'una llengua com a oficial, el sistema d'ensenyament aconsegueix una funció determinant en un doble sentit: la d'inculcar la llengua oficial i desprestigar qualsevol altra varietat que no s'ajusti estrictament a la norma i, paral·lelament, configurar, a partir dels continguts culturals vehiculats a través la llengua, la idea de

consciència nacional⁸. En aquest punt observem com llengua, educació i cultura queden fortament vinculades entre si.

1.3. Implicacions de la determinació de la llengua oficial

On la llengua oficial es manifesta amb tota la seva força és a través de la llengua escrita que adquireix rang de llei a través del sistema d'ensenyament. Aquest fet contribueix directa o indirectament, a la devaluació de la llengua parlada, de l'expressió popular i dels dialectes. Així doncs, la imposició de la llengua oficial provoca que, entre els diferents usos d'aquesta llengua s'estableixin unes relacions totalment diferents de les relacions teòriques que es produeixen entre llengües diferents parlades per grups políticament i econòmicament independents ja que, totes les pràctiques es mesuren en funció de les pràctiques legítimes. Altrament dit, les diferències que mostren la diversitat de parlars no poden reduir-se en funció del que els lingüistes defineixen com a correcte, sinó que, les diferències que es produeixen en l'ordre de la pronúncia, del lèxic o de la gramàtica constitueixen un conjunt de diferències associades a diferències socials que no són pertinents als ulls del lingüista mentre que si ho són des de la perspectiva sociològica.

⁸ Volem insistir en aquest aspecte d'homogeneïtzació de la consciència nacional que es produeix per mitjà de l'aprenentatge d'una llengua, reproduint literalment les paraules de Bourdieu: "En apprenant aux enfants, qui ne le connaissent que bien confusement ou qui parlent même des dialectes ou des patois divers, la même langue, une claire et fixée, il les incline déjà tout naturellement à voir et à sentir les choses de la même façon et il travaille à édifier la conscience commune de la nation".

1.4. Capital cultural i capital lingüístic

Segons Bourdieu, les lleis de transmissió del capital lingüístic constitueixen un cas particular de les lleis de la transmissió legítima del capital cultural entre les generacions. La competència comunicativa depèn, com les altres dimensions del capital cultural, del nivell d'instrucció mesurat a partir dels títols escolars i de la trajectòria social. En aquest sentit, la sociologia de la cultura com la sociologia del llenguatge són indisociables d'una sociologia de l'educació. El "mercat" escolar, tal com veurem posteriorment, és estrictament dominat pels productes de la classe dominant i tendeix a sancionar les diferències de capital preexistents: l'efecte acumulat d'un capital cultural feble i una feble propensió a augmentar-lo a través de les institucions educatives aboca les classes més desproveïdes de capital a les sancions negatives del "mercat" escolar, és a dir, a l'eliminació o autoeliminació precoç que suposa l'existència d'una situació més que dubtosa d'èxit escolar.

1.5. Llenguatge i cognició: la teoria de Basil Bernstein

El sociòleg anglès B. Bernstein suggereix, a finals dels cinquanta, la idea que les diferències quan a la competència comunicativa dels individus són conseqüència dels modes de parla que es desenvolupen en les diferents

classes socials, més concretament entre la classe mitjana (especialment la nova classe mitjana) i la classe treballadora. Estableix de manera genèrica, dues formes de llenguatge-ús correlatives d'ambdues classes socials. Segons aquest autor, aquests usos del llenguatge orienten els parlants cap a uns tipus de relacions diferenciades amb les persones i amb els objectes independentment del seu nivell d'intel·ligència. En aquest sentit, el paper de la intel·ligència és el de motivar una explotació més exitosa de les possibilitats oferides pel tipus de llenguatge ús.

Per tal de verificar empíricament la concepció anterior, Bernstein selecciona dos grups socials extrems d'entre 15 i 18 anys amb diferent nivell educatiu, origen social, ocupació i sexe i els hi aplica el test de les matrius progressives de Raven (mesura no verbal de la intel·ligència) i l'escala de vocabulari Forma I de Mill Hill. L'anàlisi dels resultats obtinguts li permet arribar a les següents observacions:

1a El grup de classe mitjana obté uns resultats molt similars en les mesures dels dos tests.

2a. El grup de classe obrera obté unes mitjanes força més elevades en el test de matrius (mesura no verbal de la intel·ligència) que en el test de raonament verbal.

3a. La mitjana per al grup de classe obrera en el test de matrius és de 47,36, mentre que la mitjana en el mateix test per al grup de classe mitjana és de 51,4.

4a. Pel que fa al test de vocabulari la mitjana per a la classe obrera és de 41,9, per contra, la classe mitjana obté 60,2.

A la vista d'aquests resultats, Bernstein creu que s'estableix una relació molt diferent entre les mesures de la intel·ligència verbal i no verbal per als grups socials estudiats. Els resultats obtinguts en el test de llenguatge de la classe treballadora són baixos en relació als resultats obtinguts en el test de matrius pel mateix grup. Aquesta diferència no es produeix en el cas del grup de classe mitjana que obté uns resultats més similars en ambdues proves. Aquestes observacions li permeten plantejar el problema fonamental que és trobar la relació entre intel·ligència potencial i intel·ligència desenvolupada. L'elevat resultat obtingut en el test de matrius pel grup de classe treballadora, segons l'autor, no s'ha d'atribuir necessàriament a que el test no sigui verbal, atès que l'activitat verbal pot acompanyar la recerca de la solució, sinó que pot atribuir-se a que les operacions requerides són accessibles a aquest grup social, per contra no ho són les operacions verbals. La problemàtica se situa en què els tests verbals s'utilitzen com a guia per mesurar el rendiment educatiu i professional. Aleshores, analitzats els resultats anteriors, l'autor formula dues preguntes: o bé la intel·ligència és una funció cultural o bé les classes baixes són inferiors cognitivament. Atès que el raonament més simple indica que la consideració d'aquesta segona possibilitat és inviable cal explorar els processos que es produeixen en la socialització infantil en

les diferents classes socials, molt especialment, l'ús induït de la parla. Aquest ús és important en la mesura que ajuda a configurar un estil cognitiu pel que fa a: estratègies de resolució de problemes, raonament inferencial, regles, funcionament d'hipòtesis i pensament causal⁹.

Podem sintetitzar les reflexions anteriors tot dient que el mode d'expressió de la intel·ligència pot ser resultat d'un aprenentatge que es produeix a través de les formes de parla, la qual cosa crea i reforça en l'usuari diferents dimensions de significació. És probable que la classe mitjana, molt especialment, les noves classes mitjanes, tendeixin a afavorir la formació d'unes jerarquies conceptuals complexes, per contra les classes treballadores tendeixin a afavorir els nivells més descriptius i les respostes a fets immediats¹⁰.

⁹ Altres autors consideren a l'interior dels estils cognitius els processos cognitius com els de codificació, execució, emmagatzemament de la informació i recuperació, també la transformació i la inferència. D'altres ho fonamenten en les estratègies com el coneixement del problema, el coneixement dels procediments, els sistemes de processar la informació i les estratègies per assolir l'objectiu desitjat.

¹⁰ Bernstein estableix un paral·lelisme entre els dos tipus de llenguatge-ús i dues classes socials: la classe treballadora i la nova classe mitjana. L'origen d'aquesta diferenciació l'hem de buscar en els conceptes de solidaritat mecànica i solidaritat orgànica formulats per Durkheim i derivats de la divisió social del treball. La solidaritat mecànica es produeix en aquelles societats on hi ha poca divisió del treball i les relacions socials es basen en un nucli reduït de significats compartits, per contra, la solidaritat orgànica es produeix en les societats amb una divisió del treball complexa i jerarquitzada on el més important és la recerca i la valoració de la pròpia individualitat. Així doncs, no és estrany que segons la posició en la divisió social dels individus es desenvolupin formes de comunicació i de raonament diferent. La pregunta escaient és quina d'aquestes formes s'aproxima més a la que s'utilitza en el context escolar.

1.6. Llenguatge públic i llenguatge formal: dues categories de la percepció

Tot continuant amb l'argumentació anterior, Bernstein insisteix en la idea que la manera com els nens aprenen a relacionar-se o a conèixer i interactuar amb el seu entorn constitueix l'estructura fonamental del seu raonament i que aquesta estructura cal distingir-la de la seva intel·ligència potencial. Bernstein classifica els diferents modes d'orientació en la percepció de l'entorn que es produeixen a l'interior de la família en dos tipus: orientació cap al contingut i orientació cap a l'estructura. Es produeix una orientació de la percepció (és a dir, del coneixement de l'entorn) cap al contingut quan els factors descriptius predominen per sobre de qualsevol altre tipus de raonament. D'altra banda, es produeix una orientació cap a l'estructura quan predomina un tipus de raonament abstracte.

Posem un exemple: si tenim quatre aliments diferents com: pa, pastissos, macarrons i sèmola i demanem a un nen que ens digui que té en comú aquest grup d'aliments, pot donar respostes del tipus serveixen per menjar o bé estan tots fets amb farina. La primera resposta té un caràcter descriptiu ja que respon a una situació visible i quotidiana, la segona es caracteritza per presentar un grau d'elaboració superior, és molt més conceptual i abstracta. El caràcter conceptual de la resposta ve determinat

per un determinat ús del llenguatge, un molt més descriptiu i un altre de molt més analític.

Arrel d'aquesta observació, Bernstein postula l'existència de dos tipus de llenguatge: el llenguatge públic i el llenguatge formal¹¹ amb característiques distintes que atribueix a dues classes socials diferents. El llenguatge públic caracteritza la vella classe mitjana i la classe treballadora i el llenguatge formal, per contra, creu que és més propi de la nova classe mitjana. En definitiva, aquesta doble categorització respon a dues maneres genèriques de socialitzar els infants i els seus correlatius modes d'ús de llenguatge. Les principals característiques que aquest autor atribueix a un i altre mode es descriuen a continuació:

llenguatge públic	llenguatge formal
Frases curtes, gramaticalment simples, sovint sense acabar, construcció sintàctica pobre.	Ordre gramatical i sintàctic correcte. construcció d'oracions complexes
Ús simple i repetitiu de les conjuncions.	Ús d'una gran varietat de conjuncions i proposicions relatives. Ús de preposicions que indiquen relacions lògiques de contigüitat temporal i espacial
Ús freqüent d'ordres i preguntes curtes	Ús freqüent de pronoms personals
Ús limitat d'adjectius i adverbis	Selecció d'entre una àmplia gamma d'adjectius i adverbis

¹¹ Alguns autors considerem que la teoria de Bernstein sobre els tipus de llenguatge és obsoleta en l'actualitat. Contra aquesta creença, observem que els conceptes de llenguatge públic i llenguatge formal així com el mateix autor apareixen com a contingut fonamental en els llibres de batxillerat, només cal veure, per exemple, el llibre de 1r de batxiller d'Anaya editorial fet pel prestigiós acadèmic Lázaro Carreter. Lázaro Carreter estableix una comparació molt encertada entre aquest tipus de llenguatge i el tipus de parla i d'expressió de la població juvenil la qual cosa mostra la preocupació que determinats sectors socials tenim per l'empobriment progressiu del llenguatge dels nostres adolescents.

Afirmacions formulades com a qüestions implícites	El llenguatge apunta cap a una jerarquia conceptual complexa per a l'organització de l'experiència
Ús de frases fetes	

Això no obstant, la formulació d'aquesta teoria li va comportar nombroses i ferotges crítiques¹² que el van obligar a replantejar-se la seva formulació. Durant el període que va del 1961 al 1966 pren consciència que tant l'ús dels indicadors que ha utilitzat com les denominacions de llenguatge públic i llenguatge elaborat¹³ no són prou adequades per descriure les formes de parla. Tanmateix però, insisteix en el caràcter semàntic que té la seva definició; és a dir, la forma lingüística constitueix, només, una manifestació externa, que mostra una orientació implícita cap a determinats significats o, altrament dit, els conjunts de relacions socials en els quals ens trobem inserits, operen de manera selectiva sobre el que s'eligeix dels recursos lingüístics comuns.

Les argumentacions anteriors ens obliguen a formular-nos preguntes com quin tipus de llenguatge utilitzem a l'escola, quin tipus de categories perceptuals predominen en els processos escolars i si és pertinent parlar de desigualtats lingüístiques?

¹² Recordem que una de les més difoses va ser l'atribució que se li fa del concepte de déficit lingüístic. Ell respon a la crítica tot dient que no recolza la perspectiva segons la qual l'únic origen del fracàs o de l'èxit educatiu se situa en la presència o absència d'atributs per part de l'estudiant, la família o la comunitat. L'èxit o fracàs educatiu està en funció del currículum dominant a l'escola que treballa de manera selectiva sobre els que l'adquireixen.

¹³ Als anys vuitanta torna a plantejar-se la correcció de l'anàlisi lingüística que havia desenvolupat atès que, en aquell moment, les anàlisis que predominaven eren de tipus descriptiu i arriba a la conclusió que, a l'empareda de la gramàtica textual, millor treballar en la diferenciació de textos sobre la base de la coherència i cohesió gramaticals.

1.7. Context educatiu i desigualtats lingüístiques

Un dels fenòmens que romanen més ocults en l'àmbit educatiu és l'anàlisi sociològica de les causes que originen produccions lingüístiques que no assoleixen el grau de correcció necessària. Siguin de l'ordre que siguin les incorreccions, tendeixen a atribuir-se a una falta d'intel·ligència o d'interès per l'aprenentatge escolar. Aquest fet que, indubtablement, revesteix un caràcter ideològic, remet el problema al propi subjecte que aviat s'identifica amb un quocient d'intel·ligència baix o amb una actitud totalment desmotivada pel context escolar¹⁴. En aquest sentit, els treballs empírics que intenten posar en relació els factors sociològics de producció de la desigualtat amb els factors lingüístics són més aviat escassos. Això no obstant, volem destacar el treball realitzat per Mayoral¹⁵ en la població escolar de 6è curs d'EGB de la ciutat de Lleida. Aquest treball, fet a l'empara de la concepció de Bernstein, posa en relació l'estructura social

¹⁴ Olin Wright planteja en la seva anàlisi de la pobresa l'enfocament segons el qual els individus són pobres perquè no posseeixen els valors correctes, són ganduls o tenen una motivació equivocada, es troben excessivament orientats al present i són incapaços d'aplaçar la seva satisfacció. Aquest plantejament es coneix com la "tesi de la cultura de la pobresa". Es fonamenta en la concepció d'una socialització cultural diferent que comporta la transmissió intergeneracional d'una sèrie de valors que perpetuen eternament els cicles de la pobresa. Aquesta concepció és la més estesa entre el professorat en l'àmbit educatiu

¹⁵ Aquest treball es desmplega en dues publicacions que referenciem a continuació: Mayoral, D. (1996) *Diferenciación y desigualdad: cuando las diferencias sociales se convierten en desigualdades sociales*, a *Revista de Educación*, Ministerio de Educación y Ciencia, n. 311, pàg.159-183. També en Mayoral, D. (1998) *El lenguaje: diferencias culturales y desigualdades sociales*, ed. Pagès.

que s'analitza a partir de les variables: categoria ocupacional, barri de residència i capital cultural, amb les produccions lingüístiques dels infants mesurades en termes d'intel·ligència verbal i producció de textos. La investigació es duu a terme amb una mostra de 272 nens de la ciutat de Lleida distribuïts proporcionalment per barris i que assisteixen a l'escola pública.

Els resultats que s'obtenen es poden sintetitzar en els aspectes següents:

1r. Els nivells d'ocupació no sempre mantenen una relació directa amb l'estatus sociocultural entès en termes de capital cultural. Això no obstant, els nivells educatius de la població sí que mantenen una relació directa amb la pertinença a un estatus.

2n. També es produeix una relació estadísticament significativa entre l'estatus i la residència de tal manera que, a mesura que ascendim en l'estatus la residència se situa en més a l'interior de la ciutat en els barris d'alt standing.

3r. La mitjana dels quocients d'intel·ligència obtinguda després d'haver agrupat els barris, és un factor que discrimina els diferents grups amb una diferència de 10 punts. Aquest fet corrobora la idea que existeix algun tipus de relació entre el quocient d'intel·ligència verbal i l'estatus sociocultural.

El treball anterior ens indica l'existència de diferents produccions lingüístiques i diferents quocients d'intel·ligència que poden ser negativament avaluats des de la perspectiva escolar. Quan aquesta avaluació negativa coincideix amb àmbits de població escolar "negativament" privilegiats des de la perspectiva social, les diferències no poden continuar sent considerades com a tals sinó que s'han d'interpretar en termes de desigualtat¹⁶.

En definitiva, tal com diu Lahire¹⁷, en els primers aprenentatges no es fa suficient atenció al procés que és nou i problemàtic per una part dels alumnes poc familiaritzats amb la cultura escolar mentre que, per uns altres, no suposa més que un procés de continuïtat de l'ambient familiar. Socialitzats de manera diferent, els alumnes no manifesten tots el mateix interès pels exercicis escolars, molts dels quals els resulten totalment estranys a la seva lògica, fet que es deriva en unes produccions molt desiguals. Aquesta constatació no s'ha d'entendre en termes de dèficit, diu Bourdieu, sinó com el resultat de diferències culturals que, a priori, no són vistes com a causes de desigualtat.

¹⁶ Volem insistir, tal i com ho fa Terricabras, en que les diferències entre humans és allò que ajuda a distingir-los i a personalitzar-los, en canvi, les desigualtats entre ells són el resultat d'alguna acció social que ha pres partit a favor dels uns i en contra dels altres. Terricabras és contundent quan diu que quan parlem de diversitat, -podem llegir diferència- hem de veure si simplement constatem o bé si avaluem. Perquè, si constatem diversitat entre els humans, haurem d'anar en compte per mirar d'aclarir si constatem diferències o desigualtats atès que hem d'acceptar la diversitat de la diferència i rebutjar la diversitat de la desigualtat.

¹⁷ Lahire, B. (1993) *Culture écrite et inégalités scolaires, sociologie de l'«échec scolaire» a l'école primaire*, Presses universitaires de Lyon.

1.8. Per què el fracàs és més elevat en els nens de la classe treballadora

El fracàs més elevat dels nens de la classe treballadora pot atribuir-se al fet que el nen i el professor utilitzen un llenguatge diferent; és a dir, és un fracàs en la comunicació. Bernstein afirma que el llenguatge públic (més propi de la classe treballadora) és un llenguatge per a ser utilitzat entre iguals que no conté referències a l'estatus social (és per això que el concepte d'autoritat trontolla) i en el qual alguns termes utilitzats en família o en el grup d'iguals són inacceptables fora d'aquest context. La situació de comunicació professor/alumne es percep com a superior/inferior i tant l'un com l'altre infravaloren els seus móns de tal manera que la comunicació més que apropar-los accentua les diferències. D'altra banda, el nen de classe obrera concedeix significació a un aspecte del llenguatge diferent del que es requereix en la situació d'aprenentatge i aquesta diferent significació és la causa de la seva resistència a l'extensió del vocabulari, la manipulació de les paraules i la construcció de frases ordenades.

Aquest intent per part del professor de canviar l'ús del llenguatge i l'ordre de comunicació del nen de classe obrera, és un intent d'entrada fallit ja que constitueix una manera de canviar el seu sistema de percepció, és a dir, la forma com ha estat socialitzat. Per tant, es crea una situació d'aprenentatge mecànic que s'oblida aviat. En un altre sentit de coses, no hi ha continuïtat entre les expectatives del nen i les de l'escola atès que, en l'escola, les activitats adquireixen sentit sempre en relació a objectius llunyants.

2. L'anàlisi de la desigualtat social

En totes les societats, històricament conegudes, s'han produït diferències de poder, de riquesa, de privilegis i de prestigi entre els grups socials. Aquestes diferències derivades de la posició que els individus han ocupat en els sistemes de producció han generat grups socials amb condicions de vida molt diverses que han tingut com a conseqüència una desigual capacitat d'accés a aquests sistemes de privilegis i de prestigi social. Aquests sistemes es conceptualitzen sota el concepte de desigualtat social.

La desigualtat social s'ha analitzat tradicionalment a partir d'àmbits diferents encara que profundament vinculats entre sí. Fonamentalment, els científics socials han utilitzat criteris que s'han fonamentat en dos conceptes bàsics: el concepte de classe social i el concepte d'estatus.

El concepte de classe social s'origina a partir de la teoria marxista i es construeix, bàsicament, a partir de l'ocupació que esdevé l'estructura fonamental atès que:

1r. Els canvis econòmics, tècnics i socials que s'han produït amb el desenvolupament de la societat industrial han provocat, d'una banda, una àmplia divisió del treball, i de l'altra, han accentuat els processos de diferenciació entre les ocupacions.

2n. L'ocupació, en les societats modernes, constitueix el principal indicador dels diferents nivells de recompensa material, posició social i oportunitats de vida.

Això no obstant, i malgrat la seva rellevància, els resultats obtinguts en les anàlisis empíriques basades en l'ocupació s'han fet evidents nombroses dificultats com la incapacitat de mostrar la influència del gènere, l'edat o l'ètnia o bé sobre el fet que l'ocupació no forneix cap indicació sobre la possessió de capital o de riquesa.

Tezanos, en la seva revisió permanent del concepte de classe social¹⁸, apunta que les classes estan constituïdes per grans grups d'interès les posicions dels quals, en la societat, venen definides per les relacions socials connectades amb la producció en un moment històric determinat.

¹⁸ Prenem com a referència l'última obra produïda per aquest autor: *La sociedad dividida. Estructuras de clases y desigualdades en las sociedades tecnológicas* publicada al 2001. Aquest autor conscient dels canvis que s'estan produint en les noves societats tecnològiques ha fet un notable esforç de síntesi en integrar factors d'ambdues teories.

És a dir, la realitat contextual de les classes està configurada per tot allò que té relació, no solament amb el que es fa, sinó també amb la manera com es fa, amb les formes de distribució de la riquesa i els recursos, amb els mecanismes i procediments a través dels quals es produeix l'apropiació i acumulació d'excedents. La posició dels grups en el mercat produeix diferents magnituds d'ingressos, diferents nivells de vida i distintes formes i graus d'influència socials i d'oportunitats d'integració. Tots aquests elements, segons aquest autor, configuren interessos grupals i línies de coincidència que generen conflictes i tensions per assolir les millors posicions en el conjunt social; i insisteix en què les posicions de classe s'articulen en base a la confluència de diverses circumstàncies, en el substrat de les quals es troben condicions socials comunes com ara els nivells d'instrucció, un mateix origen social, uns costums i unes maneres d'actuar semblants, així com una coincidència en els mateixos espais físics o "locus" socials com el lloc de treball o la residència. Observem en la definició anterior la integració en el concepte de classe social d'elements provinents de la teoria weberiana més procliu a conceptualitzar la desigualtat social en termes d'estratificació i introduir altres elements diferents del concepte econòmic com ara els estils de vida, tot i que, indirectament vinculats amb aquest.

En oposició al concepte de classe social amb un caràcter, fonamentalment, econòmic, s'erigeix el concepte d'estatus analitzat, habitualment, a partir

de les escales de prestigi ocupacional. L'estatus produeix grups diferenciats per l'estil de vida. Els grups d'estatus reflecteixen una valoració subjectiva del prestigi relatiu a les ocupacions dins d'una població i tenen al seu favor aspectes com:

1r. El prestigi atorgat a diverses ocupacions es correspon amb la distribució de recompenses materials i de poder.

2n. Es produeixen moltes similituds a nivell internacional sobre els criteris de prestigi concedit a moltes ocupacions.

El concepte d'estatus s'origina amb Weber que concebeix els grups d'estatus com una derivació dels antics estaments que es caracteritzaven per una concepció específica de l'honor i del prestigi social. L'honor social, diu Weber, es basa en la distància i en l'exclusivisme, conjuntament amb trets honorífics com el privilegi d'utilitzar determinades robes o provar menjars negats a la resta de la població. Amb Weber apareix el concepte d'estilització de la vida que caracteritza les nostres societats modernes molt imbuïdes pel fenomen del consum. En aquesta estilització de la vida no compta únicament el capital econòmic sinó que, amb un mateix capital econòmic els modes de viure poden ser molt diferents. el que veritablement compta, a nivell de distinció, és el capital cultural heretat o adquirit i que es troba a la base del gust.

En síntesi, una conceptualització més adequada a la realitat social es pot establir a partir de la suma de criteris d'ambdues teories: la teoria de les

classes socials i la teoria de l'estatus. En les societats modernes, també anomenades societats neocapitalistes de consum, els aspectes culturals, molt especialment els relacionats amb el consum i els estils de vida adquireixen, cada cop, més importància en la configuració dels comportaments socials. Així doncs, una primera distinció en les societats del benestar la podem trobar entre aquells que tenen prou recursos per a satisfer les seves necessitats de consum a través de la propietat i aquells que estan obligats a dependre de la provisió col·lectiva de l'Estat per subvenir a les necessitats més bàsiques.

2.1. Bourdieu i la teoria de la distinció social

Tot continuant amb el nostre argument, el consum de béns guarda una estreta correspondència amb l'estatus i aquest darrer amb l'ocupació; així ho estableix Bourdieu en el seu treball "*La distinción: criterios y bases sociales del gusto*" on considera que l'àmbit privilegiat per la definició de les classes socials és l'espai de les relacions socials. Segons aquest autor, les divisions de classe no es produeixen solament en l'àmbit de la producció sinó, molt especialment, en l'àmbit de les relacions socials en virtut de les diferents condicions d'existència determinades pel diferent grau de possessió de poder o de capital.

Bourdieu defineix quatre formes de capital: econòmic, cultural, social i simbòlic que unides proporcionen poder als agents en la seva lluita per guanyar posicions en l'espai social. El capital econòmic fa referència al nivell de recursos materials (ingressos, propietats...), el capital cultural es refereix a les credencials educatives adquirides o al capital cultural heretat; per contra, el capital social (relacions) i el capital simbòlic (representació) serien una conseqüència dels anteriors. Aquest autor arriba a les anteriors definicions a partir d'una anàlisi etnogràfica realitzada en la societat francesa. En aquesta anàlisi l'ocupació li serveix de punt de partida per analitzar els "habitus" de diferents grups socials; és a dir, el sistema de disposicions que comparteixen els individus d'un mateix grup social, molt especialment en forma de consums i d'estils de vida.

Bourdieu observa com els diferents grups es diferencien en els seus consums segons el predomini d'un o altre tipus de capital i estableix les estratègies que mantenen els diferents grups per mantenir el seu estatus. Així, els grups que es caracteritzen per posseir més capital cultural tendeixen a invertir més a nivell acadèmic (grans escoles, universitats de prestigi...). Contràriament, aquells que posseeixen més capital econòmic disposen de més àmbits de llibertat i no es troben tan pressionats per la necessitat d'adquirir diplomes universitaris. En definitiva, Bourdieu considera que una classe pot definir-se per l'ocupació però també pel

capital econòmic adquirit, per la residència i per tot un seguit de característiques auxiliars (l'edat, el gènere o l'ètnia...) que, tot i no aparèixer explícites, determinen les condicions d'existència i les possibilitats de mobilitat social.

2.2. A mode de síntesi: variables a considerar en l'anàlisi de l'estratificació social

Centrats els aspectes fonamentals de les teories de l'estratificació social cal destacar que, actualment, els investigadors són cada cop més conscients que les ocupacions que es desenvolupen estan estructurades a partir de múltiples factors com les situacions de mercat i de treball, els bens de poder i d'organització, les qualificacions i credencials educatives que alhora es produeixen en contextos culturals, espacials i tècnics diferents i que, a més, es troben influïts per factors altament determinants com el gènere, la raça o l'edat.

En definitiva, els factors de l'estratificació social que han de ser considerats en tota anàlisi, segons Tezanos, han de referir-se a:

- a) Variables biològiques: edat, sexe, raça.
- b) Variables culturals: ètnia, origen social, patrons culturals i valors, sistemes de creences heretats, espais d'oci diferenciats.

c) Variables econòmiques: propietat, recursos personals, ingressos, possessions.

d) Variables educatives: qualificacions, capacitats.

e) Variables relacionals: entorns d'inserció i recolzament, família, grups socials.

f) Variables associades al territori: barris, municipis, nacions.

g) Variables ocupacionals: tipus de treball, posició en el mercat de treball, atur, estabilitat.

2.3. Dos nous fenòmens en la conceptualització de l'estratificació social: les infraclasses i la nova classe mitjana

Finalment, atesa la seva importància i en relació al que acabem d'exposar voldriem insistir en dos classes de fenòmens com són la classe mitjana, molt especialment la nova classe mitjana i la seva vinculació amb la classe de serveis i la infraclasse. Ambdós fenòmens seran considerats en relació a les possibilitats d'accés al consum i la utilització de determinades estratègies relatives al control simbòlic de la societat.

2.3.1. Infraclasse i exclusió social

Tot i que la majoria d'autors tendeixen a tractar ambdós fenòmens de manera separada, les seves característiques similars fan que mantinguin una important vinculació i no hagin de ser contemplats com a dos fenòmens paral·lels.

La primera qüestió que ens podem plantejar versa sobre la necessitat d'aquest concepte en el nostre treball. La resposta és evident: l'anàlisi de la infraclassa és interessant ja que se situa en el mateix cor de les transformacions que s'estan produint en els nous models de producció com a conseqüència de la revolució tecnològica i l'emergència de nous sistemes d'estratificació social. Aquests sistemes tendeixen a la dualització de l'estratificació social (com molt bé mostra Castells en la seva obra *la Sociedad Informativa*); és a dir, faciliten la configuració de grups amb oportunitats molt diferents d'ingressos, condicions laborals, nivell de vida, influència i prestigi social; això fa que, els treballadors millors capacitats per a efectuar les tasques del nou model productiu siguin ben considerats i assoleixin uns nivells d'ingressos, i d'estabilitat laboral importants. En aquest sentit, les seves condicions d'existència i possibilitats d'accés als béns que ofereix el mercat són força bones. Per contra, tots aquells treballadors que no disposen de les qualificacions necessàries poden quedar progressivament relegats del treball o poden veure's obligats a acceptar treballs molt per sota de la seva condició inicial. Aleshores, mentre un grup minoritari se situa en la centralitat del sistema i disposa de tots els recursos per accedir a la millor oferta de capital cultural, l'altre

gran grup es veu abocat a unes condicions de vida precàries i amb dificultats substantives per accedir als béns de consum, fins i tot, aquells que l'Estat del Benestar va definir en el seu moment com a drets bàsics (com ara la salut i l'educació) però que, ara, amb les noves tendències de privatització poden esdevenir serveis depauperats.

Per tant, bé sigui per les pròpies característiques individuals (baixa formació, inadaptació social...) o bé sigui per raons de funcionalitat interna del sistema en un estadi de transició d'un tipus de model productiu cap a un altre, es produeix una coincidència en el temps d'aquests dos fenòmens conjuntament amb la tendència a restringir les prestacions de l'Estat del Benestar de tal manera que, hi ha col·lectius de persones que es veuen afectats per períodes d'atur molt llargs o per la precarietat laboral tot coincidint amb períodes de desprotecció social. Aquests col·lectius presenten unes característiques sociològiques similars, són joves, dones, persones amb baixa qualificació i minories ètniques; és a dir, es tracta de grups socials que se situen en els nivells més baixos de poder, prestigi, gaudi de béns i privilegis.

Les infraclASSES podem considerar-les com a col·lectius afectats pel fenomen de l'exclusió social. S'utilitza el terme exclusió social per designar totes aquelles persones que es troben excloses de les oportunitats vitals que hauria de garantir el concepte de ciutadania social. L'exclusió social es

determina a partir de tres blocs de conceptes: per la seva dimensió cultural (segregació, marginació social), per la seva dimensió econòmica (pobresa) i per la seva dimensió laboral, atès que el treball es considera com el mecanisme fonamental per a la inserció social.

La problemàtica de l'exclusió social tendeix a expandir-se per tots els sectors i àmbits de les societats desenvolupades. La dinàmica de l'exclusió social presenta mancances que la lògica del mercat no pot subsanar, aquest fet provoca en qui la pateix una sensació psicològica de vulnerabilitat social, d'apartament de la societat, de pèrdua del sentit de pertinença social. Ignorem fins a quin punt els factors anteriors constitueixen el preludi d'entrada en el cercle viciós de la pobresa.

2.3.2. Classes de serveis i nova classe mitjana

En les societats modernes les noves classes mitjanes constitueixen un ventall tan ampli de posicions que fan difícil una adequada conceptualització. No existeix una única nova classe mitjana atès que aquesta inclou igualment els treballadors del nivell més baix de serveis - que podrien equiparar-se al que en un estadi anterior anomenavem classe treballadora- així com els professionals d'aquests mateixos sectors

associats al desenvolupament de l'Estat del Benestar. Crompton¹⁹ estableix que l'única coincidència que es produeix entre tots aquests grups és que no desenvolupen treballs manuals.

Per tal de saber a què ens referim quan parlem del sector serveis exposem a continuació la classificació que ofereix Esping-Andersen en la seva anàlisi sobre els fonaments socials de les economies postindustrials²⁰:

1. Serveis empresarials: (o serveis al productor) inclouen les finances, les assegurances, la propietat immobiliària i els serveis professionals relacionats amb les empreses (comptabilitat, consultoria, marketing, tecnologia, disseny). La majoria dels serveis anteriors representen llocs de treball tècnics, professionals i de gestió, les empreses són reduïdes i combinen la flexibilitat laboral amb les noves tecnologies. Des dels anys seixanta aquests serveis s'han triplicat.

2. Serveis distributius: inclouen la venda a l'engròs, al públic, el transport i les comunicacions. Sorgeixen amb la societat de consum i són els que forneixen la majoria d'ocupacions femenines com a administratives. Aquests serveis tot i que representen una part important del total d'ocupacions es troben en una fase d'estancament i és poc probable que configurin d'una manera significativa les noves tendències de treball en les societats postindustrials.

¹⁹ Vegeu Crompton, R. (1994) *Clase y estratificación. Una introducción a los debates actuales*, ed. Tecnos, Madrid.

²⁰ Vegeu Esping-Andersen, G. (2000) *Fundamentos sociales de las economías postindustriales*, ed. Ariel, Barcelona.

3. Els serveis personals: constitueixen l'equivalent actual de l'antiga servitud integrada per majordoms, criades...Actualment, competeixen per unes tasques que les famílies, en principi, poden fer elles mateixes com netejar, rentar, fer reparacions, divertir-se, servir menjar...

4. Serveis socials: inclouen la sanitat i l'educació i una àmplia gamma d'activitats assistencials (llars d'infants, o serveis domiciliaris per a les persones grans). Aquests serveis han estat molt dinàmics tant per la difusió de l'educació com per l'envelliment de la població. En els serveis socials predomina la mà d'obra qualificada atès l'elevat nombre de metges, infermeres i professors; això no obstant, un tret important d'aquests serveis assistencials és que a mesura que creixen els serveis assistencials s'incrementa la mà d'obra de baixa qualificació.

Observem doncs, a través de la classificació anterior, que els requisits que es demanen als treballadors dels serveis no es basen solament en el tipus de treball o capacitats tècniques, sinó en qualitats socials, és a dir, qualitats relacionades amb la recepció agradable, la venda, la persuasió. Així, els empleats de baix nivell reben igualment formació sobre l'atenció al consumidor i, alhora, augmenta la preocupació per estratègies personals com la direcció dels recursos humans. En aquest sentit, l'educació i la formació contínua esdevenen essencials en el procés de manteniment no solament del capital cultural sinó també del treball i de la posició social.

Aquesta nova petita burgesia ocupada en les tasques de presentació i representació i per totes les institucions que forneixen béns i serveis simbòlics i producció i reproducció culturals esdevé un terreny adobat per a l'extensió de noves modes i la creació de noves necessitats; aquests nous mercaders de necessitats, nous intermediaris culturals. Segons Bourdieu, actuen com una corretja de transmissió que impulsa els individus en una cursa de consum i competència mercantil que consideren que els distingeix de la resta de la societat. Segons aquest autor, la nova lògica econòmica rebutja l'estètica de la producció i acumulació basada en l'abstinència, la sobrietat, l'estalvi i el càlcul racional per abraçar una moral hedonista del consum fonamentada en la despesa, el crèdit i el gaudi personal.

Per acabar, destaquem la nova classificació que Tezanos realitza a l'interior de la classe mitjana entre vella classe mitjana, nova classe mitjana i classes mitjanes tècniques. Aquest autor considera que el canvi més important que s'està produint en aquesta classe social es relaciona amb la transformació del paper tradicional de les famílies com a transmissores d'una cultura i d'una mentalitat específica per a traspasar als fills la seva posició social. Les velles classes mitjanes intentaven assegurar aquesta transmissió d'estatus a través de l'herència del patrimoni, en canvi, les noves classes mitjanes ho fan esforçant-se en donar una educació, una preparació i una mentalitat que els faciliti la integració en societat. En

aquestes classes socials, els valors de la socialització familiar han estat claus; s'ha ensenyat als nens a entendre l'ambició com una virtut, actuar amb responsabilitat individual i amb capacitat de decisió, a mantenir l'autoconfiança, cultivar les capacitats i tenir cura de les formes d'actuar en societat. Sovint, preocupats per oferir una imatge de respectabilitat i superioritat econòmica han arribat a un consum ostentós i a un endeudament perllongat però calculat per poder mantenir uns consums apropiats per a simbolitzar la possessió de bens materials i culturals que els garanteixin el capital social que pot, en un moment donat del temps, fornir recolzaments o ajudes útils per poder continuar gaudint de la seva posició d'estatus.

3. El paper constitutiu de la cultura

Aquesta concepció es deriva de l'aplicació de la teoria del materialisme històric formulada per Marx segons la qual l'home és producte de la seva història i la cultura, l'efecte d'unes relacions de producció i distribució asimètriques. El punt de partida del materialisme històric és l'individu, però no l'individu aïllat sinó dins de les condicions naturals i socials que possibiliten la seva existència i el seu desenvolupament. Segons aquesta teoria es poden establir tres premises bàsiques:

1a. L'home produeix els seus propis medis de subsistència; és a dir, la seva vida material entesa com la producció de les condicions econòmiques i culturals.

2a. Això no obstant, la vida de cadascú no és el resultat de l'acció individual, sinó que és el resultat del que produeix el grup en el qual està integrat.

3a. Si l'home és el resultat de les seves condicions materials de producció, la forma com els membres d'una societat produeixen i distribueixen la seva riquesa constitueix la base del desenvolupament d'una societat.

Aquest desenvolupament adquireix un caràcter eminentment cultural i genera un bon nombre de sistemes simbòlics que permeten als individus construir els seus sistemes de significat. Aquests sistemes simbòlics són permanents (en el sentit d'estables) i es troben perfectament arrelats en el llenguatge i en la cultura de tal manera que el procés de socialització s'orienta a l'aprenentatge d'aquests sistemes que converteixen l'usuari en un reflex de la seva pròpia comunitat, és per això que hi ha tantes maneres d'esdevenir ésser humà com cultures.

Des de la perspectiva funcionalista, Parsons també atorga una gran importància als sistemes simbòlics i considera que aquests solament es poden adquirir en els processos d'interacció amb els individus. Precisament, segons aquest autor, els sistemes simbòlics possibiliten la

complexa elaboració dels esquemes d'acció humans més enllà de les situacions particulars; és a dir, permeten abstraure el significat de les situacions particulars i generalitzar-lo tot facilitant la comunicació que, altrament, seria impossible.

En definitiva, la comunicació permet la interacció entre una pluralitat d'actors i, alhora facilita que aquests sistemes de símbols es mantinguin amb el temps i permetin el que, segons Parsons, és la continuïtat de la tradició cultural. Per tant:

1r. La cultura es transmet de generació en generació o d'un sistema social a un altre.

2n. La cultura s'aprèn; és a dir, no ve determinada per la constitució genètica de l'home.

3r. La cultura es comparteix com a resultat de la interacció humana.

Això no obstant, els tres requisits anteriors es troben mediatitzats per la intervenció del medi sociocultural i per les exigències de la interacció en el medi social. És per això que, probablement, les actituds dels altres sí tinguin una gran importància en l'aprenentatge humà, molt especialment, en l'orientació de les pautes de valor i en la legitimació de les renúncies per tal d'assolir una personalitat ben integrada al seu grup social. Parsons afirma que s'han de produir unes condicions socials mínimes per tal de garantir la producció, el manteniment i el desenvolupament dels sistemes culturals i, en aquest sentit, els sistemes de comunicació són fonamentals.

Un bon exemple el tenim amb el llenguatge segons dues premisses: la primera fa referència al llenguatge com un dels processos d'aprenentatge millor estructurats i la segona al·ludeix al fet que aquest procés forma part d'un sistema de relacions socials ordenat dins d'uns límits, tot i que, aquests límits no es puguin detallar fàcilment. Aquestes constatacions ens permeten afirmar que la cultura és un principi fonamental de la teoria de l'acció i que no és merament situacional sinó que arriba a ser constitutiva de la personalitat humana a través del que els psicòlegs anomenent internalització. Sense aquests recursos culturals mínims assimilats a través de la internalització, no és possible parlar de personalitat humana.

3.1. Cultura i procés de socialització

Aquest aprenentatge cultural, d'internalització de continguts i de conductes, es duu a terme durant el procés de socialització. Durant aquest període, l'individu és absorbit per la cultura de la seva societat i incorporat a ella com un membre més. La socialització constitueix un procés d'aprenentatge de conductes i idees, creences i valors i esdevé molt intensa en els primers anys de vida. Durant la infància es produeix un procés d'internalització normativa, imaginativa i valorativa de caràcter emocional que vincula estretament els individus al seu nucli d'origen. Poc a poc, per mitjà de càstigs o premis -sovint mitjançant signes d'aprovació o retrets no violents- el primer grup, al qual el nen pertany, comença a moldejar la

seva personalitat segons els seus valors i la seva imatge del món. Se li transmeten normes de conducta, se li ensenya a acceptar una estructura social determinada: a mostrar deferència per unes situacions o per unes persones i a menysprear-ne unes altres. Alhora, un cop l'ésser humà esdevé adult i es converteix en un nou agent socialitzador, és molt probable que, inconscientment, col·labori al manteniment de la cultura i de l'estructura social que de petit va rebre. Segons Giner²¹, la reproducció de la societat a través del temps; és a dir, la permanència de les seves pautes de desigualtat, autoritat i privilegi es produeix com un fet cultural fonamental. Per aquest motiu és tan important el procés de socialització -la manera d'educar- en la continuïtat o discontinuïtat dels sistemes socials...

Per tant, la cultura esdevé el factor més important a l'hora de conformar el pensament i la personalitat. La participació de l'home en la cultura i la realització de les seves potencialitats mentals a través de la cultura fan que sigui impossible construir una autèntica psicologia humana fonamentant-nos únicament en els individus atès que les cultures generen formes característiques de vida amb les seves corresponents concepcions i estructures de la realitat. És per això que, l'acció humana no pot explicar-se per complet ni de forma adequada en la direcció dins-fora, és a dir, referint-nos únicament a factors intrapsíquics: disposicions, trets, capacitats d'aprenentatge, motius o qualsevol cosa semblant. Per poder ser

²¹ Vegeu Giner, S. (1996) *Sociologia*, ed. Península, Barcelona.

explicada, l'acció necessita estar situada i concebuda com un continuum amb el món cultural i social. En darrera instància, ni tan sols les explicacions causals més poderoses de la condició humana poden tenir sentit i plausibilitat si no són interpretades a la llum del món simbòlic que constitueix la cultura humana.

3.2. Cultura i subcultures

Ara bé, hi ha tantes maneres d'esdevenir humà com cultures és per això que cal trobar un concepte que expliqui les variacions que es produeixen en el seu interior i que poden ser de diversa índole. Aquestes variacions s'expliquen per mitjà del concepte subcultura. El concepte de subcultura és originari de l'Escola de Chicago i va ser encunyat per designar grups marginals que presentaven alguns trets de desviació respecte de la cultura estàndard. Merton, en el context del concepte anomia, considera que la delinqüència és el resultat de l'adopció d'alguns trets de la cultura dominant com per exemple el voler assolir l'èxit econòmic tot rebutjant els mitjans legítims per obtenir-lo. Altres autors, referint-se als joves delinqüents dels barris baixos, consideren que aquests posseeixen el seu propi sistema de fites i mitjans reconeguts pel propi grup de referència. Per aquests grups la policia, l'escola, la justícia representen els comportaments de la classe mitjana amb els quals no s'identifiquen els joves de les classes baixes. La subcultura dels joves de classe baixa adopta

les normes de la cultura dominant i les subverteix. En aquest sentit és negativa i destructiva; els joves de les bandes exhibeixen la seva hostilitat als adults i a altres joves que no són membres d'aquestes bandes. Alhora, la banda ofereix als seus membres sentit de pertinença, estatus, diversió i satisfacció dels impulsos a curt termini. La banda és un grup autònom en relació a la seva família o a l'escola i les relacions entre els seus membres són molt intenses.

Actualment, el concepte subcultura no revesteix una connotació tan negativa sinó que s'utilitza amb determinada freqüència per indicar variacions de la cultura estàndard. Cal dir que una subcultura ha de mantenir un determinat nombre de trets comuns amb la cultura dominant, ja que si no en manté cap, hem de parlar de l'existència d'una cultura diferent. Això no obstant, pot mantenir també relacions de conflicte amb la cultura dominant sense arribar a trencar tots els vincles amb aquesta.

3.3. Cultura i classes socials

Tot i que des de l'antropologia hi ha una ingent quantitat d'estudis sobre les maneres de viure de les més diverses poblacions i, malgrat que l'anàlisi de l'estratificació social o de les classes socials sigui un tema importantíssim en la sociologia, pocs autors s'han entretingut a descriure

les diferents maneres de viure de les diferents classes socials. Atès que nosaltres volem insistir, especialment, en la capacitat diferenciadora de la socialització segons les diferents classes socials utilitzarem les aportacions de P. Bourdieu en la seva anàlisi dels estils de vida en els diferents grups socials i les de P. Willis en l'anàlisi d'alguns trets característics de la classe obrera.

Bourdieu²², en la seva anàlisi social, vincula les diferents posicions socials amb els estils de vida a partir de la consideració de dos grans principis organitzatius: el capital econòmic i el capital cultural. Aquests dos principis, segons aquest autor, determinen les grans classes de condicions d'existència. Quina forma adopten en la seva realització pràctica aquestes grans classes de condicions? Bourdieu posa en relació la posició social, els consums i els estils de vida i ho fa mitjançant l'anàlisi d'una propietat com és el gust. Segons aquest autor, el gust és el factor determinant que es troba subjacent en totes les lluites que es produeixen entre totes les classes dominants i en el camp de la producció i dels consums culturals.

A més, el gust es posa en evidència en cadascuna de les eleccions de consum i estableix implícitament una classificació entre els consums considerats com a distintius per la seva pròpia singularitat que fan les fraccions de classe que estan més provistes tant de capital econòmic com

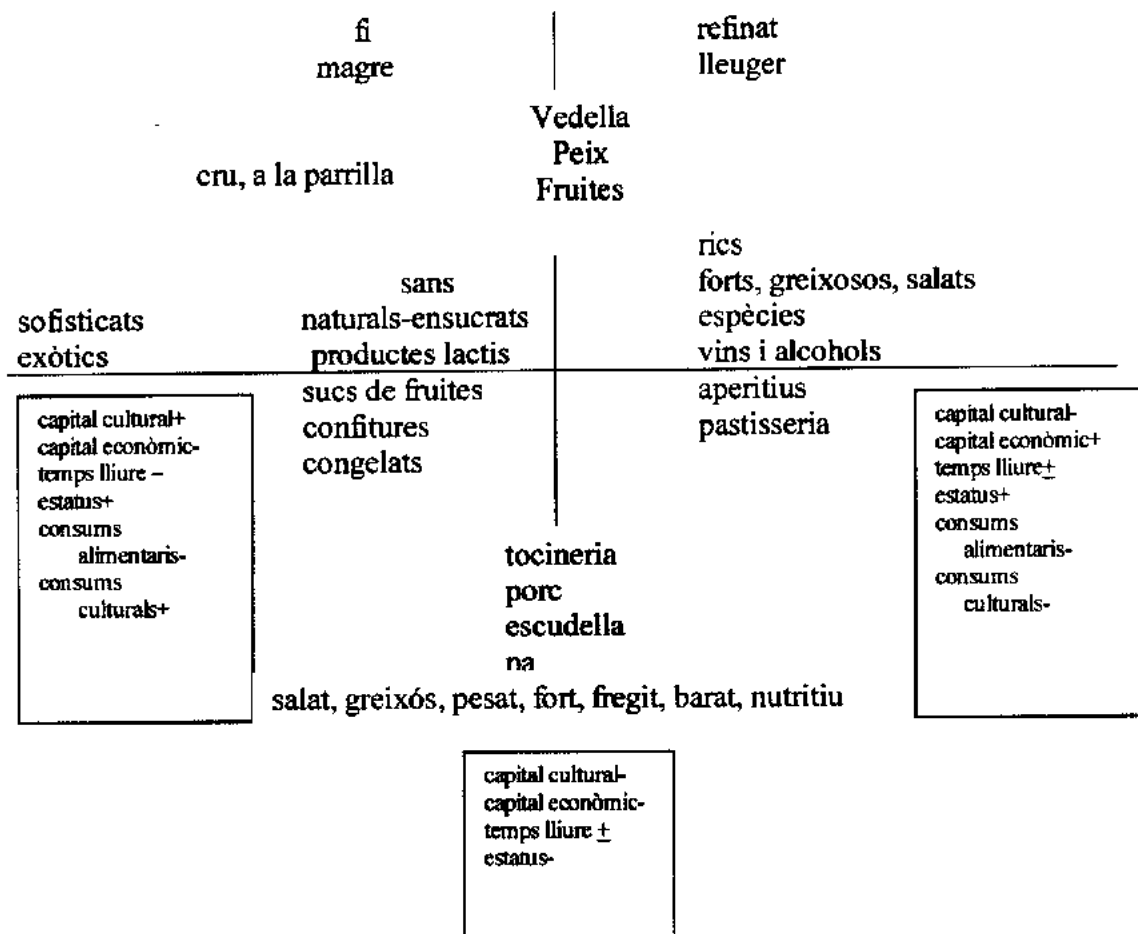
²² Ens referim a l'obra *La distinción. Criterio y bases sociales del gusto* publicada per ed. Taurus (1979).

de capital cultural i els consums considerats socialment com a vulgars, més comuns, fàcils i extesos d'aquelles persones que no posseeixen ni capital econòmic ni capital cultural. Entre els dos extrems anteriors trobem les pràctiques condemnades a la pretensió que mostren la discordància existent entre l'ambició i les possibilitats reals que aquestes pràctiques manifesten. Així Bourdieu distingeix entre els gustos de luxe que poden manifestar la distància respecte a la necessitat i els gustos de necessitat que fan de la necessitat virtut.

Obviament, els gustos de luxe són propis de les classes benestants riques en capital econòmic i, molt especialment, en capital cultural i els gustos de necessitat propis de les classes treballadores que posseeixen un escàs capital econòmic i un capital cultural baix o molt baix. Aquesta classificació l'estableix a partir de tres estructures de consum: l'alimentació, la cultura i el culte de la imatge. L'autor va contraposant les formes que adopten les pràctiques relatives a una i altra classe de gustos que és una manera de contraposar les pràctiques que desenvolupen els individus i que indiquen les diferents posicions socials que ocupen.

Pel que fa a l'alimentació, a l'ètica de la sobrietat en favor de l'esveltesa que recomana aliments lleugers i refinats de les classes mitjanes contraposa la moral de la bona vida que s'orienta cap als aliments més greixosos i més grollers tal com es demostra en la taula que elabora el mateix autor en relació amb l'alimentació.

Taula n.1 L'espai dels consums alimentaris

Font: *La distinción. Criterio y bases sociales del gusto*, pàg. 187

Segons Bourdieu, el gust en matèria d'aliments depèn també de la idea que cada classe es fa del cos i dels efectes de l'alimentació sobre el mateix; és a dir, sobre la seva força, salut i bellesa. Aquests efectes són considerats per les diferents classes socials de manera diferent; així mentre les classes populars han de fer més atenció a la força del cos que a la forma, les classes mitjanes, molt especialment les professions lliberals,

prefereixen consumir aliments bons per a la salut i que no engreixin. El cos constitueix la manifestació més irrefutable de la classe social. En primer lloc, el que té de natural en aparença (dimensions, forma) expressa tota una relació amb el propi cos; és a dir, una manera de mantenir-lo, de nutrir-lo o de tenir-ne cura. En segons lloc, manifesta els usos del cos en el treball i en el temps de lleure de tal manera que, ambdós factors determinen la distribució entre les diferents classes de les propietats corporals.

Les atencions corporals s'accentuen per mitjà de les actituds corporals (com la manera de caminar, d'expressar-se, el gest) que, en definitiva, expressen una manera de relacionar-se amb el món social. Tot i així, encara hi podríem afegir factors que corregeixen l'aspecte corporal com per exemple la cosmètica o el vestuari. Aquests darrers factors reben el seu valor atès que constitueixen signes distintius de la posició social. Per tant, el revestiment del cos constitueix un aspecte cultural que tendeix a distingir grups socials i dibuixa, segons aquest autor, el que ell n'anomena els cossos de classe que tendeixen a reproduir la lògica de l'estructura de les posicions socials.

Així doncs, les classes populars fan dels vestits un ús més realista o funcionalista i prefereixen la substància i la funció a la forma. Per contra

les classes mitjanes es preocupen cada cop més de l'aparença externa i fan despeses substantives en vestuari i cosmètica.

L'aspecte de l'alimentació pot vincular-se, perfectament, amb el de la imatge és per això que l'interès que atorguen les diferents classes socials a la pròpia presentació, la consciència que tenen dels beneficis que aquesta presentació aporta fa raonables les inversions en temps i les privacions. El cos és un producte social que és deudor de les seves condicions socials de producció i la mirada social és sempre un poder social, l'eficàcia de la qual es troba en què, en aquell a qui s'aplica, s'hi puguin reconèixer les categories de percepció i d'apreciació que aquest poder li aplica.

Finalment, per construir de manera completa l'espai dels estils de vida cal revisar els consums culturals en relació a aspectes com els esports, la música, la decoració, la política i el llenguatge. En relació a les pràctiques esportives, cal tenir consciència que es produeixen variacions segons les categories de percepció i d'apropiació que tenen les diferents classes socials, molt especialment, en relació a dos aspectes: els beneficis socials que en poden obtenir de la pràctica d'unes determinades pràctiques esportives i del seu cost econòmic. Així doncs, esports com el golf, el tennis, la navegació a vela o a motor, l'esquí o l'esgrima es practiquen en els llocs reservats o separats (clubs privats) i amb els companys elegits; són pràctiques que, habitualment, s'atribueixen al gust dominant atès que

l'intercanvi esportiu esdevé un intercanvi social altament civilitzat que exclou qualsevol violència física o verbal. Per contra, els esports populars introdueixen el cos a cos, la lluita entre els homes.

Tal com acabem d'apuntar, explicar la capacitat elitista d'aquests esports per mitjà dels obstacles econòmics no és suficient, cal considerar també l'herència familiar i un aprenentatge precoç, conjuntament amb la correcció de les maneres, el vestuari i les tècniques de sociabilitat de rigor. És el conjunt d'aquests fets el que provoca l'exclusió de les classes populars i situa aquestes pràctiques entre els indicadors més segurs de l'haver format part de la burgesia durant molts anys.

A banda de les pràctiques esportives, Bourdieu planteja la idea de cultura revestida d'un cert fetixisme. Segons aquest autor, la inversió que s'ha de dur a terme per entrar en el joc (de la cultura) i la creença col·lectiva dels valors d'aquest joc provoca la seva mateixa reproducció. La distinció i pretenció, l'alta cultura i la cultura mitjana o popular només existeixen a partir del moment en el qual una es confrontada a l'altra i, és a partir d'aquest punt, quan s'inicien les lluites per la seva apropiació i pels efectes de distinció que aquesta apropiació implica. El lloc per excel·lència on es produeixen aquestes lluites simbòliques és en l'interior de les classes dominants, especialment, entre els intel·lectuals i els artistes en la definició del que ha de ser la cultura. Aquesta definició és

extraordinàriament important ja que penetra el principi de dominació per mitjà del qual la resta de la societat accepta aquest model cultural com el legítim.

En l'anàlisi realitzada per Bourdieu s'observa que els indicadors dels diferents estils de vida (consums culturals) es corresponen amb l'estructura de les posicions. De fet, una de les oposicions més punyents apareix entre els grans patrons comercials i els professors dels ensenyaments superiors i els productors artístics. A més, en l'anàlisi s'intenta escatir quina és la influència de les variables: ingressos, titulació, origen social i edat determinants de la posició social.

En totes les posicions no solament és important el capital econòmic sinó que, el que defineix la distinció és l'eix del capital cultural posseït; així constatem que, a l'interior d'un mateix grup com ara els patrons comercials i industrials, es diferencien dos subgrups que, a nivell cultural, se situen en dos pols gairebé oposats com els grans patrons industrials o comercials i els grans patrons comercials i industrials que es dediquen al comerç dels bens culturals com (antiquaris, venedors de discs o productes audiovisuals o llibreters) dotats tots d'un nivell d'estudis superior a la mitjana. En aquest sentit els grans patrons comercials estan més aprop del gust d'una cultura mitjana i burgesa.

El mateix fenomen s'esdevé amb les professions lliberals que se separen en dos grups en relació al capital cultural: un d'ells es troba molt proper als productors artístics molt especialment metges, advocats o arquitectes parisencs; per contra, el grup de dentistes, farmacèutics i notaris de fora de Paris es troba més proper a la posició dels patrons industrials i comercials.

Les implicacions que se'n poden derivar en el procés de socialització dels infants són diverses; el que sí és clar és que les estructures cognitives que elaboren els agents socials per a conèixer el món social són estructures socials prèviament i inconscient incorporades. El capital cultural hereditat o adquirit es mostra fonamental en la determinació dels consums culturals, del seu nombre i també de la seva qualitat.

Paul Willis en la seva obra *Aprendiendo a trabajar*²³ analitza i posa en relació determinades manifestacions de la cultura contraescolar amb la cultura de la classe obrera. Aquest autor parteix de la sospita que és la pròpia cultura de la classe obrera la que exerceix l'acció més eficaç tot abocant grups de nois d'aquesta classe a assumir el peonatge; és a dir a assumir rols subordinats en el sistema capitalista. Paradoxalment, aquest autor observa com aquests fets són viscuts per aquests nois com un acte

²³ Vegeu Willis, P. (1988) *Aprendiendo a trabajar*, ed. Akal, Avila. Paul Willis basteix un relat etnogràfic molt interessant on revela com alguns aspectes de la cultura obrera influeixen decisivament en els nois decantant-los cap a actituds de menyspreu cap al context escolar que, finalment, acaben provocant el seu abandó.

d'alliberament, afirmació i resistència d'una banda, i com un acte d'aprenentatge que els facilita l'entrada al món adult, d'una altra.

Com es creen les cultures de classe? Segons aquest autor, les cultures de classe es creen específicament en determinades condicions i oposicions particulars. Sorgeixen a partir de la lluita definida al llarg del temps amb altres grups, institucions i tendències i poden ser definides com a tals perquè totes les posicions d'un mateix nivell en una societat de classes comparteixen propietats estructurals bàsiques. A més, la cultura de classe se sosté en xarxes massives d'agrupacions informals i d'incomptables coincidències en l'experiència que permeten el desenvolupament de la seva pròpia lògica.

Quina percepció de la cultura desenvolupen els nois que els orienta a deslegitimar la cultura escolar i avançar la seva entrada en el món del treball? Segons el que observa Willis en el seu estudi, les credencials per entrar en la cultura de la fàbrica no són les credencials dels abatuts o fracassats del sistema escolar. Aquests nois perceben l'estupidesa del treball teòric i reifiquen l'habilitat pràctica ja que el coneixement d'aquestes habilitats és la que els ha de permetre entrar en el món adult amb totes les seves conseqüències. Desenvolupar un treball dur implica millorar l'autoestima personal, demostrar que, per mitjà del treball, es pot canviar la naturalesa, representa el desenvolupament total de la seva

masculinitat (és a dir, la seva definitiva entrada al món del tabac, de l'alcohol, del sexe).

La primera i més manifesta conseqüència del que acabem de dir és el rebuig i la desacreditació que en fan dels títols escolars. Per desacreditar-los no dubten en assenyalar el seu escàs valor en el món del treball. Per contra, el model de classe mitjana és diferent atès que la mateixa noció d'autoritat i la pròpia cultura no es diferencien de la cultura escolar. Per aquests motius, els nens de classe mitjana troben en la família temes que reforcen el context escolar. D'altra banda, la seva relació a la llar és una relació de dependència assegurada per la capacitat financera dels progenitors que, alhora, sent una especial responsabilitat per l'educació del seu fill.

Pel que fa a les característiques que aquest autor destaca les podem centrar en tres aspectes: la concepció de la masculinitat, la importància del grup informal, el sexe, i la forma distinta del llenguatge. El concepte de masculinitat constitueix un dels temes centrals de la classe obrera. Aquest concepte implica, com a mínim, dues vessans: una estrictament personal que abasta la pròpia concepció de masculinitat i una altra que abasta les seves relacions amb les persones de l'altre sexe. Pel que fa a la concepció estrictament personal de la masculinitat s'identifica, primerament, amb el consum de tabac i d'alcohol com a símbols socials

que indiquen l'entrada en el món adult, en un segon moment, apareixen activitats més antisocials on l'ús de la violència física o simbòlica es fa present molt especialment al carrer, a la nit i a la discoteca. També en aquesta concepció s'hi ha d'incloure el rebuig de l'autoritat. Aquest rebuig s'inicia en les institucions escolars, es trasllada a la família on el fill esdevé un possible competidor i es desenvolupa a la fàbrica per mitjà d'estratègies que tendeixen a la burla de l'autoritat com un alliberament del control real i simbòlic i on la presència del grup informal esdevé fonamental. La potència de les relacions del grup informal és tal que condueix a l'ostracisme a tot aquell que no manté la mateixa actitud.

Pel que fa al procés de configuració dels grups informals s'inicia en el context escolar a partir del moment en el qual determinats individus trenquen el model sigui per necessitats de relació personal o per la vivència d'unes circumstàncies determinades que provoquen que l'individu se centri en aspectes diferents dels purament escolars. El grup informal es mou en uns paràmetres determinats de comportament com no donar cap informació a ningú que no pertanyi al grup i constituir-se en una font oculta d'informació alternativa a la realitat social. Les relacions només es produeixen a través dels grups i es van connectant entre ells a diferents nivells, alhora, desenvolupen tota mena d'intercanvis extraoficials molt fonamentats en pràctiques més que dubtoses. El grup informal es construeix el seu món i desenvolupa tota una cultura de classe diferent de

la dominant on la gresca hi ocupa un lloc predominant i la "bronca" (relació molt física, brusca, amb cops...) s'utilitza com un sistema habitual de relació personal.

Un altre dels aspectes conflictius que desenvolupa el grup és la seva relació amb el sexe oposat. Les dones constitueixen alhora un objecte sexual i un element domèstic. En definitiva, segons aquesta concepció, les dones han de ser sexualment atractives això no obstant, no han de ser experimentades. La sexualitat franca i explícita se'ls nega i es considera que el seu sexe té un valor inferior. Sentir entusiasme per un ésser inferior, segons aquesta concepció, és autodestructiu. Ara bé, la nòvia és una categoria molt diferent de la "tia fàcil". Representa el valor humà que es malgastat per la promiscuitat, és la companya domèstica, leal. El festeig és un assumpte seriós, el seu referent és la llar amb les seves connotacions de dependència i domesticitat. El prototipus de la nòvia és la mare i encara que aquesta és mereixedora d'una gran quantitat d'afecte, el seu rol és inferior. Entre les noies de classe obrera es produeixen nombroses contradiccions entre el ser sexualment desitjables i no poder ser sexualment experimentades; i aquestes contradiccions reforcen el sentiment de superioritat dels nois. Aquests comportaments de les noies són alimentats per les revistes adolescents que fan que adoptin una actitud sexual infantil. Aquestes actituds demostren fins a quin punt les

dones són dominades i elles mateixes contribueixen a la seva pròpia dominació.

Finalment, l'últim aspecte que considerarem és la forma distintiva del llenguatge i l'ús d'un tipus d'humor provocatiu que utilitzen. Habitualment, molts dels intercanvis verbals no són seriosos i no tenen massa a veure amb les activitats laborals. Les bromes reflecteixen un ús fluït del llenguatge tant per emetre els missatges com per tenir capacitat de resposta ràpida. Les bromes se centren, fonamentalment, al voltant del concepte d'autoritat o tenen un caràcter sexual. En aquest segon cas poden adquirir un to ofensiu ja que, es busquen sempre els aspectes més dèbils i cal tenir capacitat de resposta per a fer-hi front.

A mode de síntesi, l'autor conclou el treball amb un cert pessimisme tot considerant que, malgrat tots els esforços, l'accés als treballs de la classe obrera és irreversible per determinats grups de població. Curiosament, a mesura que el temps passa, els nois són cada cop més conscients de les condicions desagrades d'alguns treballs i mentre comencen a entreveure que han substituït la presó de l'escola per la presó de la fàbrica també comencen a considerar l'educació com l'única sortida possible a la situació.

4. La relació entre cultura i llenguatge

En el procés de socialització esdevé fonamental l'adquisició del llenguatge. Tot i que l'existència del significat és prèvia a la verbalització del concepte el pensament infantil s'omple de significats representats per les paraules-concepte i de lligams cognitiu-verbals a través de la construcció de proposicions; és a dir, tot ensenyant a parlar als infants, els ensenyem a raonar i a utilitzar la seva capacitat intel·lectual d'una manera determinada. Berger i Luckmann²⁴ es plantegen la qüestió següent: què és el que ens permet copsar la realitat de la vida quotidiana com una realitat ordenada? La resposta la forneix el llenguatge, ja que aquest ens proporciona els conceptes necessaris per explicar-la i l'ordre en el qual els fets tenen sentit. Per tant, la transmissió cultural en la socialització equival a la transmissió de maneres de viure (creences, normes, valors, idees...) i a la transmissió de maneres sobre com integrar (aprehendre) les noves realitats. El pensament, com un constructe abstracte, solament existeix en el laboratori dels investigadors; la resta del temps, el de la vida quotidiana, el pensament és un dipòsit de continguts culturals (el que Vigotski, molt encertadament, anomena consciència) que es vehiculen a través del llenguatge.

²⁴ Vegeu Berger, P. i Luckman, Th. (1988) *La construcció social de la realitat. Un tractat de sociologia del coneixement*. ed. Herder, Barcelona.

Mills²⁵ afirma que les paraules i el llenguatge estableixen preferències de valor de manera inevitable, la qual cosa significa que el pensament es troba ple dels valors que el medi social ha vinculat a les paraules i a les expressions del llenguatge. Amb això, no diem altra cosa que el pensament es troba influït, condicionat o determinat per la posició que l'individu ocupa en l'estructura social. La funció de les paraules és la mediació de la conducta social i, aquesta mateixa conducta defineix i redefineix els significats dels símbols²⁶. Així doncs, el significat de les paraules depèn de la funció medidora i de les conductes efectivament mediades; altrament dit, les interpretacions dominants en la conducta social atribueixen significats a les paraules. Aquest autor creu que el llenguatge és un sistema de control social en el qual el significat es dona de manera anticipada; és a dir, és una creació social. Aquests arguments condueixen Mills a afirmar que, per mitjà del llenguatge es produeix un control del pensament.

²⁵ Vegeu Mills, C. Wright (1964)

²⁶ Bernstein afirma que la forma lingüística (tot referint-se al llenguatge públic) tendeix a minimitzar l'experiència de culpabilitat en relació a determinades situacions, facilitant l'aparició d'una varietat de conductes antisocials en separar la responsabilitat i la culpabilitat individual dels judicis avaluatius de la conducta realitzada.

4.1. Els processos de socialització diferencial com a processos de diferenciació cultural

En un dels apartats anteriors hem insistit en la idea que la capacitat cultural (entesa no solament com a possessió de continguts culturals sinó com generadora d'estratègies cognitives) de l'home és el resultat de la seva desigual relació amb els mitjans de producció i distribució de la riquesa; en termes convencionals, majoritàriament, la capacitat cultural queda determinada per la posició de classe en l'estructura social. A diferents posicions en l'estructura social diferents capacitats culturals atès que les possibilitats econòmiques i d'inversió en capital cultural són notablement diferents i, tal com hem insinuat anteriorment, produeixen subcultures diferents.

A més, en una societat amb una divisió del treball altament diferenciada on el capital cultural assolit per mitjà de les institucions acadèmiques és molt valorat i els processos intel·lectuals i culturals derivats del desenvolupament del lloc de treball són de caràcter abstracte, podem dir que, aquests exerceixen una notable influència en els hàbits relacionals i estratègies intel·lectives en la interacció familiar. De manera inconscient, els processos de raonament apresos es transfereixen a tots els àmbits de la vida quotidiana. Aquests processos constitueixen una manera d'ordenar el món que ens envolta, ens forneixen unes pautes de coneixement i ens

permeten actuar o interaccionar amb el nostre entorn d'una manera coherent.

La socialització implica, fonamentalment, tres factors estretament vinculats entre si:

1r. La socialització suposa un procés de transmissió cultural (idees, conceptes, normes, valors...) que fa de cadascun dels individus el protagonista d'un temps, una història i d'un tipus de desenvolupament cultural.

2n. La socialització és, alhora, un procés de regulació de la conducta. En aquest procés, l'individu no solament aprèn que és allò que pot fer o no pot fer, sinó que aprèn a tenir un determinat grau de consciència sobre el que fa (vegem, per exemple, com en els diferents grups socials el grau de consciència moral és notablement diferent en relació a un mateix fet) i, d'altra banda, aprèn allò que és significatiu per al seu grup social d'origen.

3r. La socialització no segueix les mateixes pautes en tots els grups socials. Segons la classe social, els individus desenvolupen significats culturals i conductes sensiblement diferents. Aquests diferents desenvolupaments culturals tenen repercussions d'ordre conceptual i lingüístic.

Bernstein, estableix al final dels anys seixanta tota una sèrie de característiques que diferencien dos models de socialització amb notables

repercussions en el rendiment escolar. Fonamentalment, diferencia els processos de socialització de la nova classe mitjana²⁷ i els de la vella classe mitjana i treballadora en els aspectes següents:

En la nova classe mitjana:

1r. L'estructura s'organitza en funció d'uns objectius llunyans. Les decisions que afecten els infants es prenen sempre en funció d'aquests objectius i l'experiència del nen s'organitza des de la seva infantesa. Es procura la racionalitat de les connexions i les relacions entre mitjans i fins distants.

2n. L'autoritat s'ha de guanyar moralment i l'estatus s'adquireix en un sistema de negociació continua. S'estableix un sistema estable de recompenses i càstigs.

3r. S'orienta els nens cap a valors diferenciats entre ells. El nen té des d'un primer moment un estatus social específic. Aquest procés d'individualització es duu a terme per mitjà de dos factors:

a) una atenció escrupulosa

²⁷ A finals dels anys cinquanta, Bernstein encunya el concepte "nova classe mitjana". Certament, en aquells moments, constitueix una aportació original que intenta diferenciar la classe mitjana tradicional de petits propietaris, comerciants...amb la nova classe mitjana constituïda per persones amb qualificació acadèmica i que es dediquen, bàsicament, a la producció i reproducció dels recursos culturals. Actualment, en les societats tecnològiques aquest concepte necessita d'un nou aclariment atès que, la nova classe mitjana ha acabat aplegant persones amb posicions socials molt diverses especialment provocat pel desenvolupament del sector serveis. És per això que, la precisió realitzada per Tezanos entre "nova classe mitjana" i "classes mitjanes tècniques" creiem que és molt pertinent per descriure la situació actual.

b) una estructura del llenguatge on les qualificacions personals s'utilitzen de manera significativa.

4t. S'organitza explícitament el seu entorn, l'espai, el temps, i les relacions socials són regulades dins i fora del grup familiar. Els objectes del present adquireixen una significació més elevada, la qual cosa intensifica la seva curiositat, fet que els adults premien amb freqüència.

5è. L'experiència de coneixement de l'entorn s'orienta cap a una anàlisi de l'estructura dels objectes. A més elaboració i diferenciació de l'experiència del nen, més habilitat per diferenciar i elaborar objectes del seu entorn.

En la vella classe mitjana i classe treballadora:

1r. L'estructura és menys organitzada i s'estableix en funció d'uns objectius més immediats. Les decisions que afecten els infants es prenen en cada moment segons les necessitats. Les activitats presents es valoren més que les activitats relacionades amb fins allunyats.

2n. L'autoritat ve determinada per l'estatus que s'ocupa a l'interior de la família i no sempre es troba relacionada amb un sistema estable de recompenses i càstigs. Sovint, els càstigs poden semblar arbitraris.

3r. L'experiència del nen no s'organitza meticulosament. Es parla sobre el futur però amb nocions generals i estereotipades. El nen gaudeix d'uns espais de llibertat molt amplis.

4t El procés de diferenciació emotiva i cognitiva és menor. El llenguatge conté poques qualificacions personals, emfasitza els termes emotius i és un

llenguatge concret, descriptiu i visual. La diferenciació emotiva i cognitiva del nen de la classe treballadora és, comparativament, menys desenvolupada. L'experiència de coneixement de l'entorn s'orienta cap a una anàlisi descriptiva dels objectes.

Les característiques que acabem d'esbossar constitueixen el punt de partida de tota una sèrie de principis que sintetitzen les idees més importants al voltant d'aquest tema i que exposem tot seguit:

1r. La transmissió de determinats continguts o significats (idees, creences, valors...) culturals. Aquesta transmissió no és homogènia en tots els grups socials atès que, el que resulta significatiu per un grup social no ho és per un altre. Per tant, podem dir que la transmissió cultural consisteix en la transmissió d'aquells significats que són rellevants per a cadascun dels grups socials.

2n. Durant la socialització es produeix la regulació de determinats models de conducta. Durant la socialització es transmeten les normes i patrons de conducta que regiran el comportament dels individus. L'adaptació al grup suposa l'assumpció d'escala de valors diferenciades per a cadascun dels individus segons els diferents grups socials. En aquest procés es configura la base moral que regirà els principis d'acció dels individus en societat.

3r. La transmissió és, fonamentalment lingüística. la llengua no s'ha d'entendre com un objecte neutre sinó que:

a) les paraules comparteixen significats però no tots són igualment significatius per a tots els grups socials. Les paraules estan plenes de connotacions degut a l'acció cultural que exerceixen els diferents grups en la socialització.

b) La combinació de paraules i conceptes per a formar proposicions representa una acció sobre l'estructura cognitiva dels individus ja que, no solament aprenem a ordenar el nostre llenguatge, sinó que, a través del llenguatge, aprenem a ordenar el nostre pensament.

En tot aquest procés de socialització el llenguatge es contempla com l'eina fonamental de la transmissió cultural i la regulació de la conducta. El món real es construeix a partir dels hàbits lingüístics del grup. La forma de la relació social, o més generalment, l'estructura social genera diferents formes lingüístiques que transmeten essencialment la cultura i d'aquest mode, constreñeixen el comportament.

4.2. Del codi lingüístic als codis específics

En definitiva, el sistema de llenguatge posseït per cadascun dels individus és conseqüència de la forma de relació social. Per explicar aquesta relació, Bernstein formula el concepte de codi tot distingint-ne dues modalitats: el codi restringit i el codi elaborat, en els termes següents: "Poden definir-se, a nivell lingüístic, en termes de probabilitat de predicció, per a qualsevol

parlant, sobre quins elements sintàctics utilitzarà per organitzar el significat. En el cas del codi elaborat el parlant seleccionarà d'entre una gamma relativament àmplia d'alternatives i, per tant, la probabilitat de predicció serà reduïda. En el cas del codi restringit la quantitat d'alternatives es troba enormement limitada i la probabilitat de predicció del model s'incrementa notablement.

A nivell psicològic es poden diferenciar els codis en funció de com cadascun d'ells facilita (codi elaborat) o inhibeix (codi restringit) l'expressió simbòlica de les intencions sota una forma verbal explícita. Suggereixo que la conducta processada per aquests codis desenvolupa diferents formes d'orientació. Els propis codis són funcions d'una forma particular de relació social o, més generalment, qualitats de l'estructura social".

Tanmateix però, aquesta definició rep nombroses crítiques des dels àmbits més diversos. D'una banda, aquestes crítiques mostren una forta incomprensió de la teoria, de l'altra, la definició, tal i com està formulada, presenta un escàs valor científic. Això no obstant, la intuïció que té Bernstein en relacionar els tres àmbits es mereixedora d'atenció. En aquest sentit, en aquest treball es proposa una reformulació del concepte en termes de superestructura²⁸.

²⁸ Utilitzem agosaradament els termes d'origen marxista: superestructura i infraestructura. La interpretació d'ambdós conceptes ha estat força polèmica. Segons Berger i Luckmann (1988) interpreten aquests termes de la manera següent: consideren que la infraestructura és l'activitat humana i la superestructura correspon a les relacions socials ocasionades per aquesta activitat. En aquest sentit, l'activitat humana i les relacions que es generen a partir d'aquesta activitat formen el pensament humà. En la

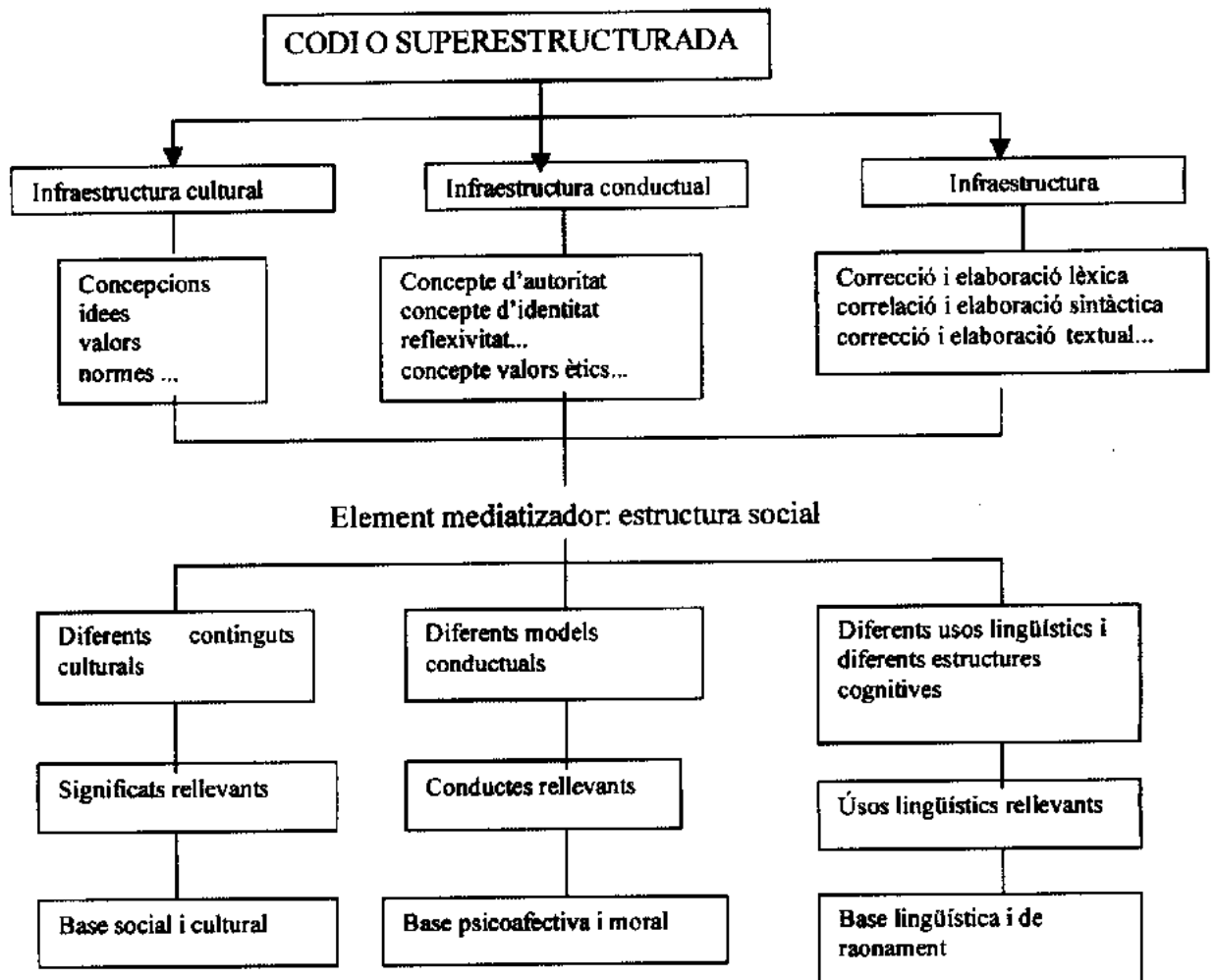
El codi és una superestructura que aplega una infraestructura cultural, una infraestructura conductual i una infraestructura lingüística. Què volem dir amb els conceptes anteriors? Quan parlem d'infraestructura cultural ens referim a les concepcions, creences, valors, idees i normes que hi ha en la societat; és a dir, els continguts culturals que formen la base cultural, la "consciència" de tots els individus. Si ens referim a la infraestructura conductual al·ludim als conceptes que regeixen la nostra conducta com el concepte d'autoritat, identitat, reflexivitat o valors ètics entre altres elements, que configuren models conductuals diferents. Evidentment, els principis que regeixen la nostra conducta no neixen en el buit sinó que tenen un origen bàsicament cultural²⁹. Aquests conceptes configuren la nostra base moral i psicoafectiva.

Finalment, tant els continguts culturals com les conductes tenen una expressió lingüística determinada. En el procés de socialització, l'expressió lingüística és determinant en l'adquisició de la cultura i en la regulació de la conducta i l'aprenentatge del raonament malgrat que, aquest no arribi a la seva màxima expressió fins al període de les operacions lògiques, és a dir quan l'individu és capaç de raonar, tant la realitat que l'envolta com el

superestructura s'oculten factors de dominació i d'ideologia i s'intenten explicar com a fets naturals desigualtats i subordinacions que són productes històrics.

²⁹ Recordem que nombrosos autors defineixen la cultura com a repressió d'uns impulsos i potenciació d'uns altres. El mateix s'esdevé en la configuració dels conceptes d'autoritat o d'identitat per posar uns exemples.

passat i el futur, només amb paraules i conceptes. Per tant, a través de la llengua formen, no solament la base lingüístico-conceptual, sinó també la nostra capacitat de raonament. Tots aquests factors estan mediatitzats per la posició que els individus ocupen en l'estructura social tal com es fa evident en el quadre posterior.

En síntesi, el nen quan aprèn codis lingüístics específics que regulen els seus actes verbals aprèn els requisits de la seva estructura social que

esdevé el substracte de la seva experiència. Altrament dit, l'estructura social esdevé la realitat on es produeix el desenvolupament psicològic de l'infant per mitjà de la configuració dels seus actes de llenguatge atès que, la forma particular que adopta la relació social, actua selectivament sobre el que es diu, quan es diu i com es diu. Les conseqüències de la forma que adopta la relació social es transmeten en termes de selecció sintàctica i lèxica que constitueixen procediments de construcció que guien el parlant en la preparació del seu discurs i l'oïdor en la seva recepció. Així doncs, diferents formes de relacions socials poden generar diferents sistemes de llenguatge o codis lingüístics.

Amb posterioritat a la formulació del concepte codi tal i com l'acabem d'exposar, Bernstein en proposa una de nova que té com a objectiu explicar els mecanismes de reproducció del poder i del control en la societat. El codi esdevé un principi regulador adquirit de forma tàcita que selecciona i integra els significats rellevants per a cada grup social, les formes de realització a través de les pràctiques interactives i els contextos evocadors, és a dir els diferents àmbits socials. Segons aquest autor, les relacions de classe derivades de la divisió social del treball tenen una funció distributiva que genera desigualtats en la distribució del poder i dels principis de control en la societat. Aquestes desigualtats s'estableixen a partir de la creació, distribució, reproducció i legitimació dels valors físics i simbòlics propis de les classes dominants.

En aquest sentit, per tal de garantir la transmissió ideològica en la reproducció cultural, s'estableixen formes característiques de comunicació que posicionen els individus i els condicionen en les seves relacions tant entre els diferents grups socials com a l'interior d'ells. Les diferents formes de comunicació es troben jerarquitzades la qual cosa facilita l'aparició de codis dominants i codis dominats i de formes de comunicació legítimes i il·legítimes. Les formes de comunicació legítimes es troben directament vinculades amb els significats privilegiats -significats prioritaris d'un context- i que privilegien -significats que confereixen poder a qui els utilitza-.

A partir d'aquest moment, Bernstein intenta aplicar aquest concepte macrosociològic als diferents contextos microsociològics; és a dir, aquells que representen categories especialitzades en la divisió social del treball. El concepte codi s'aplica a àmbits específics. El grup que domina els significats privilegiats a l'interior de cadascuna de les categories específiques gaudeix del poder que aquest fet li atorga i pot establir els mecanismes de control; és a dir, les formes de comunicació, que li han de permetre romandre en aquesta posició de poder. És per això que, la distribució de les orientacions de codi depenen de la distribució del poder creada pels principis que regulen la divisió social del treball.

4.3. Codis elaborats i educació

La disponibilitat, distribució i realització de codis elaborats depèn de les relacions entre el sistema de producció i el sistema educatiu. En la mesura que aquestes relacions estan regulades per la classe social, l'adquisició dels codis regula la reproducció cultural de les relacions de classe. Les agències del control simbòlic -com ara l'escola- s'especialitzen en la producció de discursos específics que generen codis elaborats. L'aprenentatge dels significats generats pels codis elaborats es realitza de manera tàcita o per mitjà de les inferències que fan els individus en les seves interaccions de la vida quotidiana i aquest fet provoca que, de manera pràcticament inconscient, els individus reproduïxin l'estructura social ja que aprenen com qualsevol natural significats culturals que pertanyen a la classe social dominant.

4.4. La nova societat: informació, coneixement i codis elaborats

Quan Bernstein va formular les seves teories al voltant dels codis, la societat de la informació era incipient. En l'actualitat la quantitat d'informació es multiplica contínuament i, no solament això, es multiplica a través dels nous mitjans tecnològics. Per tant la pregunta que ens podem fer és com distingir els significats rellevants en aquesta profusió d'informació.

La resposta a aquesta pregunta, aparentment tan innocent, suposa l'aplicació de procediments especialment complexos atès que, d'una banda, necessitem tenir unes estratègies cognitives que ens permetin discernir quina informació ens interessa; d'altra banda, els nous mitjans de comunicació ens presenten un tipus d'informació inconnexa. Simone, d'una banda, i Morin³⁰, d'una altra, analitzen aquesta nova situació des de dues perspectives diferents però complementàries. Raffaele Simone estableix el seu discurs a partir de tres eixos fonamentals:

1r. La diferència entre la intel·ligència secuencial i la simultània i les seves conseqüències a nivell cognitiu.

2n. La cultura proposicional i la no-proposicional

3r. La dissociació entre la cultura dels joves i la cultura escolar

Simone estableix dues maneres de treballar la intel·ligència que anomena simultània i secuencial. La intel·ligència secuencial treballa amb dades simultànies com ara els estímuls visuals que es presenten en gran nombre i en el mateix temps. Aquest tipus de presentació de la informació fa difícil establir un ordre, una successió, una jerarquia. En canvi, la intel·ligència secuencial treballa amb una successió ordenada d'estímuls analitzant-los i articulant-los. Aquest tipus d'intel·ligència s'aplica a la lectura i a

³⁰ Vegeu Simone Raffaele (2000) *La Tercera Fase. Formas de saber que estamos perdiendo*, ed. Taurus, Santafé de Bogotá, Colòmbia i Morin, Edgar (2001) *Tenir el cap clar. Per organitzar els coneixements i aprendre a viure*, ed. La campana, Barcelona.

l'escriptura. Aquest autor planteja que, per efecte de l'escriptura, la gamma de modalitats de percepció s'ha ampliat ja que, a diferència de les altres formes de visió, la visió alfabètica ha de ser educada, entrenada i mantinguda en forma atès que serveix de base a diferents formes d'activitat mental que poden arribar a ser molt complicades. L'escriptura força a codificar i ordenar els propis pensaments. La intel·ligència seqüencial afavorida pel naixement del llenguatge i, posteriorment de l'escriptura, suposa un avenç respecte de la intel·ligència simultània.

La gradual pèrdua d'afecció per la lectura i l'augment de consum audiovisual i, en general, d'imatges, constitueixen els indicadors d'una profunda transformació cultural amb conseqüències força negatives des del punt de vista cognitiu i social³¹. La idea que l'abundància d'informació pot millorar la nostra condició és certament il·lusòria atès que, d'entrada, la informació no és tan accessible com podria semblar per a una gran part de la població.

Si observem les transformacions que s'han produït en el pas d'una societat tradicional a una de moderna constatarem la pèrdua de pes que una institució com l'escolar, especialment destinada a la transmissió de coneixements ha sofert; paral·lelament, apareixen noves institucions amb

³¹ El fet que moltes informacions no pugin relacionar-se amb els contextos, o no sigui fàcil arribar a concepcions globals dels fenòmens socials accentua el relativisme cultural, provoca una pèrdua de les solidaritats i pot arribar a produir, fins i tot, una regressió democràtica.

capacitat per a transmetre coneixements. Les implicacions socials d'aquest nou fenomen suposen una enorme càrrega antiigualitària ja que, mentre que tothom pot accedir a la institució escolar³², una gran majoria no disposa de les estratègies per accedir a les altres fonts del coneixement. Simone arriba a catalogar l'escola actual com el lloc de la desalfabetització, és a dir, amb la pèrdua gradual de la capacitat de llegir es produeix la pèrdua gradual, també, de determinades formes de pensar. No s'estaran invertint els termes i el lloc especialment destinat a la transmissió dels codis elaborats, amb els nous canvis socials, esdevindrà un lloc de transmissió de codis restringits i només les classes culturalment i econòmica privilegiades tindran accés als santuaris d'aquesta nova informació?

Relacionat amb el tipus d'intel·ligència planteja l'existència de dos tipus de cultura: la proposicional i la no-proposicional. La pràctica proposicional caracteritza aquelles persones que consideren que l'experiència dels individus és rellevant i aquesta ha de ser expressada per mitjà de paraules -paraules organitzades en proposicions- i que, aquestes proposicions són tant o més significatives en la mesura que es troben més interrelacionades; és a dir, formant textos en sentit estricte. Segons Simone l'actitud proposicional presenta els següents processos:

³² La institució escolar respon amb una lentitud exasperant als nous reptes socials. Anquilosada, amb un currículum desfasat, es limita a introduir màquines com un signe visible de la seva precària modernització i mentre més màquines s'introdueixen més alumnes acaben sent analfabets funcionals.

- a) És analítica; és a dir, tendeix a analitzar els components de les idees i els fets, a anomenar-los i a interrelacionar-los.
- b) És estructurada atès que tendeix a conferir a cada element un pes que el situa en una jerarquia i a col·locar la resta en posicions diferents en relació a l'element principal.
- c) Col·loca les dades en el temps i l'espai tot relacionant-les entre si i amb el context extralingüístic per mitjà d'una xarxa de referències que estableix connexions recíproques.
- d) És referencial perquè anomena les coses i cada nom representa una funció que actua com un motor potencial de fets i accions.

En canvi, les pràctiques no proposicionals es caracteritzen per:

- a) Són genèriques, no descomposen el pensament en elements diferenciats, sinó que es limiten a evocar-lo globalment i no l'analitzen.
- b) És vaga des del punt de vista referencial; és a dir, no designa individus sinó categories indiferenciades.
- c) No anomena les coses, solament les al·ludeix utilitzant "paraules generals" a l'interior de les quals es pot incloure el que es vulgui. Es produeix un coneixement bàsic compartit, en el qual, els objectes singulars no tenen nom i ni tan sols és necessari indicar-los específicament.

d) Rebutja l'estructura, tant la jeràrquica dels components com la sintàctica i textual o bé utilitza estructures extremadament simples i no estableix cap jerarquia entre les informacions.

Observem la similitud de les pràctiques proposicionals i no proposicionals amb el que Bernstein va anomenar llenguatge públic i llenguatge elaborat. Recordem que el llenguatge públic era poc elaborat i estava constituït per tota una sèrie de coneixements compartits on la subjectivitat i l'elaboració pròpia eren poc valorades; per contra, el llenguatge elaborat estava ple de matisos de la pròpia subjectivitat i el pensament era elaborat i estructurat. És possible parlar al retorn d'una societat de codis restringits i quines implicacions socials, culturals, polítiques i econòmiques pot tenir aquest fet?

Finalment, on més incidència tenen els processos anteriors és en els joves. El predomini del gust per la imatge, el poc avenç de gust per la lectura, l'especificitat dels llenguatges juvenils i dels "chats", els continguts i vocabulari de les revistes adolescents, tendeixen a situar-los en una posició no-proposicional, de codi restringit en completa oposició a qualsevol entorn que no sigui el juvenil. En cap període de la història la cultura dels joves ha estat tan dissociada del món de l'escola.

D'altra banda, Morin en la seva obra *Tenir el cap clar. Per organitzar els coneixements i aprendre a viure* parteix de la premisa establerta per Eliot en la qual es pregunta on és el coneixement que perdem en la informació i arremet contra els efectes de la hiperespecialització. Segons aquest autor, la intel·ligència que només sap separar, trenca la complexitat del món en fragments desunits, fracciona els problemes, unidimensionalitza el que és multidimensional tot atrofiant les possibilitats de comprensió i de reflexió, elimina també la possibilitat d'un criteri matisador o d'una visió a llarg termini.

Segons aquest autor, per tenir un cap ben fet, cal disposar, alhora, d'una aptitud general per plantejar i tractar els problemes i de principis d'organització que permetin reunir els sabers i donar-los sentit. Aquest autor afirma que l'educació ha d'afavorir la capacitat natural de la ment per plantejar i resoldre problemes i, simultàniament, estimular l'ús ple de la intel·ligència general. Un cap ben fet és un cap apte per organitzar coneixements i evitar-ne l'acumulació estèril. L'organització del pensament es fa des de unes regles i principis i comporta operacions de concentració (conjunció, inclusió, implicació) i de separació (diferenciació, oposició, selecció i exclusió). el coneixement comporta alhora separació i concentració, anàlisi i síntesi. La psicologia cognitiva demostra que el coneixement progressa molt més que no pas per sofisticació, formalització i abstracció de coneixements particulars, per la capacitat d'integrar aquests

coneixements en el seu context i en el seu àmbit global. D'aquí que, el desenvolupament de la capacitat de contextualitzar i globalitzar els coneixements esdevé un imperatiu educatiu.

El que planteja Morin és totalment contradictori amb els corrents que dominant l'actualitat. Morin creu en la necessitat d'una reforma del pensament com la millor manera d'entendre i d'actuar en el món que ens envolta i ho sintetitza en les premisses següents:

- a) Cal un pensament que compregui que el coneixement de les parts depèn del coneixement del tot i que el coneixement del tot depèn del coneixement de les parts.
- b) Cal un pensament que reconegui i tracti els fenòmens multidimensionals en lloc d'aïllar-ne de manera simultània cadascuna de les dimensions.
- c) Cal un pensament que reconegui i tracti de les realitats que són alhora conflictives (com ara la democràcia).
- d) Cal un pensament que respecti la diversitat al mateix temps que reconegui la unitat.
- e) Cal substituir un pensament que aïlla i separa per un pensament que distingeix i connecta. Cal substituir un pensament disjuntiu, reduccionista per un pensament de la complexitat.

EL TREBALL EMPÍRIC

**DESIGUALTATS LINGÜÍSTIQUES EN ELS/LES NENS/ES DE PRIMER
CURS D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA OBLIGATÒRIA A LA CIUTAT DE
LLEIDA**

Introducció

El marc teòric que acabem d'exposar ens ha permès desenvolupar el treball empíric dins d'uns corrents científics contrastats. Les diverses aportacions teòriques dels diferents investigadors socials que hem presentat han orientat la nostra tasca de recerca educativa. Aquesta investigació intenta escatir la relació que es produeix entre el context sociocultural de la família i el desenvolupament de la competència comunicativa en els/les nens/nenes. Partim del supòsit que, a diferents estatus socioculturals es desenvolupen competències comunicatives diferents, amb el benentès que, a la pràctica, aquesta diferència en la competència comunicativa pot transformar-se en desigualtat, molt especialment, en els contextos escolars i sociolaborals.

Partim de la consideració que la família ocupa una posició social diferenciada en funció de variables com la classe d'ocupació dels pares, el seu nivell d'instrucció i de capital cultural. Entenem que aquestes variables incideixen de manera significativa, no solament en la possessió de vocabulari o en la construcció d'estructures complexes, sinó també en el desenvolupament de les habilitats cognitives i de raonament tal com hem formulat en la nostra exposició teòrica.

Per tal de poder arribar a establir la relació anterior, hem desenvolupat la nostra anàlisi a dos nivells: a nivell familiar per tal de conèixer el seu

estatus sociocultural i a nivell de nois/es per tal d'esbrinar el seu nivell de competència comunicativa. Per detectar l'estatus sociocultural de la família hem utilitzat la metodologia quantitativa mitjançant la tècnica del qüestionari. En aquest qüestionari es treballen, fonamentalment, dos tipus de variables: les de caràcter estructural i les de caràcter cultural. Per conèixer el capital lingüístic dels nois/es hem aplicat un test de raonament verbal i una prova de producció lingüística.

Considerem variables de caràcter estructural aquelles que ens forneixen informació bàsica com l'edat, l'origen, la llengua d'ús habitual, el nivell d'instrucció, o la classe d'ocupació per tal de conèixer quines característiques posseeix la població analitzada³³. Les variables es consideren en tots els casos tant a nivell a nivell del pare com de la mare atès que, les diferents condicions, molt especialment pel que fa referència a les mares, poden produir resultats diferents³⁴. A més d'aquestes variables, també volem destacar un factor d'innovació en l'anàlisi del nostre qüestionari com ara la introducció d'una nova categoria en la classe d'ocupació com la classe mitjana tècnica³⁵ per tal de diferenciar

³³ Vegem Tezanos en la pàg. 35, els suggeriments que ens fa en relació a les variables que s'han de considerar per formular la classe social. En aquest treball hem fet un esforç considerable per aproximar-nos a les definicions més actuals de la classe social atès que inclouen aspectes notablement diferents dels considerats tradicionalment.

³⁴ Hem insistit en aquests aspectes amb la convicció, apuntada en treballs anteriors com el realitzat per Samper i Mayoral sobre la influència de l'homogàmia educativa, de la diferent influència que exerceix els nivells d'educació i la classe d'ocupació de la dona en l'educació dels infants.

³⁵ Ho hem fet així tot seguint la indicació de Tezanos que recomana diferenciar "nova classe mitjana" de les "noves classes tècniques".

aquelles persones que ofereixen serveis diversos, però més aviat de baix nivell (que poden equiparar-se al que, en un estadi anterior de la societat, es considerava classe treballadora), d'aquelles que ofereixen serveis d'alta qualificació com són els advocats o arquitectes...entre altres.

En referència a la variable capital cultural hem introduït un ampli espectre de qüestions relatives als consums (per exemple la música), hàbits (com la lectura) i pràctiques culturals (com pertànyer a una associació), en un intent d'aproximar-nos al coneixement del capital cultural de les famílies i poder establir, a nivell estadístic, si algunes de les variables anteriors poden arribar a tenir un pes específic en el desenvolupament de la competència comunicativa dels nois/es³⁶.

La competència comunicativa dels nois/es l'hem analitzada en funció de dos tipus de proves. La primera ha consistit en aplicar dues proves de raonament verbal del TEST TEA 2. Aquesta prova presenta una sèrie de particularitats:

1a. Tal com hem indicat, es tracta d'una prova de raonament verbal; és a dir, va més enllà del simple coneixement del vocabulari. En aquesta prova es presenten dos exercicis en els quals, a banda del coneixement del vocabulari, han de raonar en cadascun dels ítems; en un cas consisteix

³⁶ En aquest aspecte ens hem deixat guiar per Bourdieu que considera la variable capital cultural com a determinant de les actituds que aproximen més el nen al significat del context escolar d'una banda, i d'altra el capital cultural com una de les variables més influents en la definició dels estils de vida i de la desigualtat social.

en trobar la paraula, el significat de la qual més s'aproxima a la de la presentació; en l'altre, han d'esbrinar quina paraula de les oferides en cadascun dels ítems no posseeix cap característica comuna amb la resta.

2a. Una dificultat que pot condicionar els resultats obtinguts és el fet que les proves anteriors estan realitzades en castellà. Això només s'explica pel fet que, en català, no disposem de cap prova d'aquestes característiques amb els marges de fiabilitat establerts i la consegüent capacitat de comparació o de transformació dels resultats obtinguts en quocients d'intel·ligència verbal o percentils. Aquest fet, malgrat que pugui semblar important no ho és tant, atès que se suposa que tots els nens han d'arribar amb un bon bagatge de llengua castellana a l'ensenyament secundari i han de disposar d'estratègies que els permetin fer transferències d'una llengua a l'altra³⁷.

La segona de les proves ha consistit en fer una redacció a partir d'un dibuix durant un temps de 20 minuts. En aquest cas ens interessa valorar dos aspectes: la producció d'oracions compostes i l'articulació dels nivells de coherència, cohesió i adequació textuals. Amb aquests principis es tracta de veure si el pensament segueix una articulació lògica, ben organitzada dels discurs i de les diferents accions que en aquest es

³⁷ Aquests principis són els que han guiat els processos d'immersió; és a dir, des de la psicolingüística s'estableixen els mecanismes que regulen el funcionament de la transferència lingüística d'una a altra llengua. El principi que ha guiat els processos d'immersió ha estat el fet que els aprenentages lingüístics (coneixement de vocabulari, correcció gramatical...) duts a terme en una llengua poden transferir-se a una altra.

presenten. Tal com exposàvem en el nostre apartat teòric, el grau d'elaboració i d'abstracció d'un discurs pot mesurar-se en termes relacionals com aquells que expressen relacions lògiques de tipus causatiu que indiquen causa, efecte o conseqüència, condició, finalitat. Altres tipus de relacions expressen més una valoració que una relació lògica com les comparatives o les consecutives a banda de les proposicions de temps, lloc o manera.

En síntesi, intentem esbrinar si la diferent competència comunicativa dels nois/es pot ser una de les possibles causes del fracàs escolar. De totes maneres, aquí només realitzem una descripció de capacitats tot posant-les en relació amb les variables culturals de les famílies, amb l'interès d'observar l'existència de desigualtats significatives entre elles. Evidentment, l'àmbit que analitzem, malgrat la seva complexitat, és reduït en relació amb tots aquells aspectes, que com molt bé s'han posat de relleu en el marc teòric, són susceptibles de ser analitzats.

1. Característiques de la població de la ciutat de Lleida com a àmbit territorial d'anàlisi

L'àmbit territorial al qual s'ha aplicat la següent investigació correspon a la ciutat de Lleida. Per tal de conèixer les variables més rellevants d'aquesta

població hem tingut en compte estudis anteriors³⁸ dels quals en destaquem les següents observacions:

a) Pel que fa al fenomen de la modernització i nuclearització familiar considerem les modificacions que s'han produït a nivell d'estructura familiar. S'aprecia una tendència general cap a les pautes residencials modernes; és a dir les dues terceres parts de les llars de les famílies nuclears són simples (és a dir formades per un sol nucli cònjugal), d'altra banda es produeix un augment lleu però progressiu de les llars monoparentals i sense nucli familiar. Per contra, les llars complexes adquireixen un valor residual, molt especialment, les llars amb més d'un nucli. Això no obstant, cal destacar com a característica de la modernització familiar la diversificació i el pluralisme de les estructures i, de manera especial, els continguts de les tipologies familiars que en termes de grups residencials es tradueixen en la coexistència de models familiars tradicionals amb llars "postruclears": famílies reconstituïdes o, fins i tot, cohabitants d'un mateix sexe.

b) En referència a la modernitat econòmica cal destacar la feble industrialització de la ciutat (això suposa escassa presència de classe

³⁸ Podeu consultar *Continuïtats i canvis de l'estructura social a Lleida* de Samper et alii publicat a l'any 2000 per Pagès ed. o bé *La llengua catalana a la ciutat de Lleida* d'Agustí, Mayoral i Sanvicén publicat a l'any 1998 per la Universitat de Lleida. També les actituds culturals dels lleidatans queden reflectides en la publicació *Percepcions, pràctiques i dimensions dels sectors culturals a Lleida* de Mayoral i Giró publicat al 2001 per Pagès ed.

treballadora) i la dificultat de plantejar-la ateses les característiques de la nova societat en el moment actual. Si pensem en activitats industrials punta, la mà d'obra ha de ser molt qualificada i cal buscar processos de producció amb noves tècniques, amb capacitat innovadora; és a dir, cal buscar aquells espais on es pugui ser competitiu i/o complementari d'altres territoris. En aquest sentit, no podem insistir a mantenir una activitat terciària (acusada presència de serveis amb treballadors de baix nivell) no exportable, tancada i enquistada en el seu petit mercat monopolístic. La nova economia s'ha de difondre a través d'activitats terciàries punta i logístiques, aprofitant els avantatges comparatius de la situació territorial. Cal trencar els límits del mercat local si es vol esdevenir ciutat de serveis moderns. No és convenient considerar la indústria de la construcció com a indústria preferent, molt especialment, per la seva inversió especulativa.

c) En relació als nivells d'estudis, s'observa una evolució positiva en general, molt especialment de la dona. Vegem com a referència que al cens de 1960 només hi consten 652 dones amb estudis superiors per a tota la província, per contra, al cens de 1990 aquesta xifra ascendeix a 10.055 dones que han assolit els estudis univesitaris. És obvi que l'augment del nivell d'estudis de la dona ha de tenir diverses repercussions de les quals, les més importants, són l'augment de la població activa femenina d'una banda, i la seva estabilització progressiva en el món del treball, molt

especialment ,en el sector serveis que passa de tenir 6.004 actius al 1960 a tenir-ne 29.037 al 1991. En definitiva, tot i que, l'evolució del nivell d'estudis i la incorporació de la dona al mercat de treball són tardanes, observem que, en els últims anys, s'ha produït un avenç molt significatiu. En aquest sentit, aquest avenç té conseqüències òbvies en un repartiment de rols més igualitari a la llar d'una banda i de l'altra, l'aportació quant a capital cultural que realitza la dona en aquestes noves circumstàncies.

d) Pel que fa a l'estructura ocupacional, en un treball realitzat per Samper (2000) sobre la mobilitat destaca l'existència dels que ocupen estatus mitjans com paletes, dependents, administratius o sobrestants que representen un 55,4% de la població per sobre de la resta. En aquest mateix treball s'observa com els que ocupen estatus baixos com els jornalers o el personal de neteja i peons representen el 23,4%; per contra els ATS, mestres, biòlegs, directors i gerents només suposen l'11,3% de la població. En síntesi, es constata una forta presència de les classes socials intermèdies. Per contra, la classe treballadora com els peons de la indústria o els jornalers representen uns percentatges més aviat reduïts tal com correspon a un territori poc industrialitzat. En conclusió, la deficient industrialització ha provocat l'escassa presència de mà d'obra poc o gens qualificada, és per això que el percentatge de classe baixa és molt més reduït que en altres zones de Catalunya com Barcelona. D'altra banda, l'abundància de petits propietaris i la consolidació en els últims anys de la

ciutat com a ciutat de serveis ha provocat un eixamplament de la classe mitjana i de la classe mitjana alta.

2. Metodologia de la investigació

2.1. Aspectes metodològics i anàlisi de dades

2.1.1. Àmbit de recerca

La investigació s'ha circumscrit als nois i noies que han cursat primer curs d'Educació Secundària Obligatòria als centres públics i privats de la ciutat de Lleida durant el curs 200-2001.

2.1.2. Unitat d'anàlisi

La unitat d'anàlisi sociològica ha estat la llar, tot i que en determinades variables, hem distingit entre pare i mare. La unitat d'anàlisi lingüística han estat els nois i noies de primer curs d'Educació Secundària Obligatòria.

2.1.3. Univers estadístic

Representa la totalitat de nois i noies que han cursat durant el curs 2000-01 primer curs d'Educació Secundària Obligatòria³⁹.

³⁹ Han col·laborat en el treball els centres que es detallen a continuació: IES Joan Oró, IES Màrius Torres, IES Guindàvols, IES Ronda, IES Torrevicens, IES Manuel de Montsuar, IES La Caparrella, IES Escola del Treball, IES Josep Lladonosa, Col·legi Maristes Montserrat, Col·legi Claver.

2.1.4. Nombre de la mostra i marge d'error

La mostra correspon a 440 individus sobre un total de 1492 segons dades del Consell Escolar Municipal per al curs 2000-2001. La mostra s'ha calculat per mitjà de l'aplicació de la fórmula $n=4p.q.N$

$$e^2(N-1) + 4p.q$$

El nivell de confiança de la mostra és d'un sigma 2 amb un grau d'error del +-4%

2.1.5. Els instruments de mesura:

S'han utilitzat com a instruments de mesura un qüestionari sociològic i unes proves de raonament verbal del test TEA 2 i un dibuix que ha inspirat les produccions textuais.

El qüestionari sociològic inclou 22 ítems que ens donen informació sobre les variables que es detallen a continuació:

1. Dades sociodemogràfiques
 2. Atres aspectes demogràfics
 3. Nivells d'instrucció
 4. Ús de les llengües catalana i castellana
 5. Posició en el mercat de treball
 6. Equipaments culturals
-

7. Consums, hàbits i pràctiques culturals

8. Tipologia familiar

Es pot consultar el qüestionari en l'annex I d'aquest treball.

Les variables lingüístiques s'han analitzat a partir de:

1. Test de raonament verbal ("palabra diferente", "vocabulario") del TEST TEA 2.
2. Dibuix com a punt de partida comú per a tota la població per a realitzar la producció lingüística i textual.

2.1.6. Treball de camp

Realitzat per un grup de mestres i professors no vinculats als centres on s'han realitzat les proves. Cal destacar el seu interès pel tema i un acurat procés d'organització, formació i control. El treball de camp es va realitzar durant els mesos de març, abril i maig de l'any 2001. Es va procedir de la manera següent:

1r. Contacte personal amb tots els directors dels centres per tal d'informar-los i demanar el seu vist-i-plau. En aquesta entrevista es lliurava una carta de sol·licitud per als directors dels centres i una carta informativa per als pares a més dels materials que s'utilitzarien durant el procés.

2n. Contacte telefònic per establir dates i/o procediment. En tots els centres públics es va remetre a l'acord amb els tutors de cadascun dels cursos.

3r. Previ acord amb el tutor sobre l'hora més adient, els col.laboradors del treball van aplicar les proves als infants. En acabar, van lliurar, als nens, els qüestionaris sociològics acompanyats d'una carta on s'explicava la finalitat de la demanda de col.laboració a les famílies. Les famílies havien de retornar el qüestionari al centre degudament complimentat

4t. Els col.laboradors retornaven al centre per tal de recollir els qüestionaris lliurats per les famílies.

5è Posteriorment es procedia a la revisió i codificació de les respostes que així ho requerien i a la correcció gramatical.

2.1.7. Processament de les dades

Durant el mes de juny de 2001 es va dur a terme el processament, depuració i tractament estadístic de les dades a l'empresa ODEC de Barcelona per mitjà del paquet estadístic START.

2.1.8. L'explotació estadística

L'explotació estadística s'ha realitzat a dos nivells:

a) Explotació estadística simple: l'explotació estadística simple s'ha basat en l'obtenció de freqüències, percentatges, la mitjana, la desviació típica i la T d'Student.

b) Els índexs són indicadors quantitius que serveixen per mesurar un concepte. Per exemple, els nivells d'instrucció, el nivell d'ingressos, i la classe d'ocupació poden mesurar o bé operativitzar el concepte d'estatus social. La combinació ponderada de cadascun dels valors que adopten cadascun dels indicadors formen part d'un índex que està representat per mitjà d'un valor numèric concret amb el qual operarà l'investigador. Els índexs han de tenir dues característiques: validesa i fiabilitat. Validesa en el sentit que han de mesurar el que es pretén mesurar i no un altre concepte; i la fiabilitat com la propietat que permet que l'instrument, en ser utilitzat en idèntiques circumstàncies, pugui produir resultats semblants.

2.1.9. El tractament de les variables estructurals

- L'edat del pare i de la mare

S'han establert quatre categories per l'edat

entre 20 i 30 anys

entre 31 i 40 anys

entre 41 i 50 anys

més de 50 anys

- L'origen geogràfic del pare i de la mare

Lleida (provincia)

Resta països catalans

Resta Estat espanyol

Altres (especificar)

.....

-Llengua d'ús habitual a la llar del pare i de la mare

Català

Castellà

Català i castellà

Altres (especificar)

.....

- Nivell d'estudis del pare i de la mare

S'han utilitzat les categories censals:

Sense estudis

Estudis primaris

EGB, batxillerat elemental,

FP de 1r grau

BUP, batxillerat superior,

COU, FP 2n grau

Universitaris grau mig

Universitaris grau superior

Posteriorment, per tal de facilitar l'anàlisi ho hem transformat en les categories següents:

- *Sense estudis*
- *Estudis primaris* (inclou primaris, EGB, batxillerat elemental, FP 1r grau)
- *Estudis secundaris* (inclou BUP, batxillerat superior, COU, FP 2n grau)
- *Estudis universitaris* (inclou diplomatures i llicenciatures)

- Posició en el mercat de treball del pare i de la mare

Per desenvolupar aquesta variable hem utilitzat les categories presentades per L'Institut Nacional d'Estadística.

Actius

Artesans-autònoms

Comerciants

Contramestres-capataços

Directors-gerents

Empleats

Empresari indústria/serveis amb assalariats

Forces armades

Obrers no qualificats

Obrers qualificats

Petit empresari amb assalariats

Professions liberals

Propietaris agraris

Tècnics d'alt nivell

Tècnics mitjans

Treballadors agraris

Inactius

Aturats

Estudiants

Jubilats

Mestresses de casa

Pensionistes-incapacitats

Altres (especificar)

.....

Posteriorment aquestes categories s'han reconvertit en la classe d'ocupació⁴⁰

Actius

Classe alta: empresari industrial, empresari serveis amb assalariats.

Classes mitjanes tècniques: directors-gerents, professions lliberals, tècnics d'alt nivell, tècnics mitjans.

Nova classe mitjana: contramestres, capataços, empleats, obrers qualificats, forces armades.

⁴⁰ Hem utilitzat una nova classificació tot introduint la proposada per Tezanos, tal com figura en la nostra introducció teòrica. Per desenvolupar aquesta variable hem utilitzat les categories presentades per l'INE.

Vella classe mitjana: comerciants, propietaris agraris, artesans i autònoms, petits empresaris amb assalariats

Classe treballadora: treballadors agraris, obrers no qualificats.

Inactius: aturats, estudiants, jubilats, mestresses de casa, pensionistes, incapacitats.

2.1.10 Variables de caràcter cultural

- La variable "capital cultural" està composta per altres variables que es descriuen a continuació

a) Possessió d'equipaments a la llar⁴¹

Es presenta un llistat molt ampli d'equipaments que agrupem tal i com els hem treballat posteriorment en l'anàlisi estadística. Partim del supòsit que no tots tenen el mateix valor a nivell cultural:

-Equipaments culturals genèrics: TV color, aparell de ràdio, càmera fotogràfica, vídeo, segon TV, cadena estèreo, walkman, radiocassette, enregistradora, vídeo jocs.

-Equipaments esportius: bicicletes de muntanya, escacs, canya de pescar, patins, escopeta, equip esquí, tennis/squash, moto, equip d'escalada.

-Equipaments culturals específics: CD, ordinador, càmera de vídeo, instruments musicals, antena parabòlica.

⁴¹ Per una qüestió de racionalitat no introduïrem aquí els ítems tal com els hem exposat al qüestionari ja que el seu seguiment esdevindria excessivament llarg i feixuc. Es pot consultar el qüestionari de l'annex d'aquest treball. Es pot observar que aquí apareixen a l'interior d'una classificació que hem utilitzat posteriorment en la nostra anàlisi estadística.

-Altres equipaments: cartes, parxis, dominó, oca, trivial, monopoli, animals domèstics, tenda càmping, , roulotte.

*b) Consums i pràctiques culturals*⁴² diferenciem entre les activitats del pare i les activitats de la mare

1. Activitats de lleure

Es presenta un ampli ventall d'activitats de lleure que posteriorment es classifiquen d'acord amb els criteris següents:

-Activitats culturals: activitats específicament culturals: activitats artístiques i plàstiques, ordinadors, anar al teatre, anar al cinema, assistir a festes populars, cant, dansa, ballet, escoltar música, escoltar la ràdio, escriure, estudiar, fer teatre, llegir, mots encreuats, associacions, veure TV, video, visitar museus i exposicions.

-Activitats lúdico-recreatives i esportives: activitats d'entreteniment com anar a espectacles esportius, fer esports, fer excursions, jocs socials, viatjar.

-Activitats socials: activitats de relació social: AAVV, anar centre cívic, anar de copes, discoteques o restaurants, anar a actes religiosos, anar a fer visites, rebre visites.

-Altres: activitats diverses: ajuts altres feines, ajuts feines llar, anar a segona residència, atenció personal, cosir, brodar, fer mitja, cuidar gos,

⁴² Insistim en la mateixa estratègia que hem utilitzat en la qüestió anterior. Es pot consultar el qüestionari a l'annex d'aquest treball.

gat, cuina, descansar, dormir, estar sense fer res, hobbies, jardineria, jugar amb els nens, platja, piscina, tràmits personals.

c) Altres variables de caràcter cultural

- Possessió de llibres i freqüència en la lectura de llibres
- Programes de TV
- Assistència al cinema
- Assistència al teatre
- Assistència a esdeveniments culturals
- Consum audiovisual
- Assistència a concerts
- Pertinença a associacions

2.1.11. Variables lingüístiques

1. *La intel·ligència verbal*: utilització de les proves "Palabra diferente" i "Vocabulario" Test TEA 2 (nivell 2).
2. *La producció lingüística*: es té present la producció del nombre de substantius, nombre d'adjectius, nombre de verbs, nombre d'oracions simples, nombre d'oracions coordinades, nombre d'oracions subordinades (substantives, adjectives, adverbials...) També els textos produïts es valoren segons criteris de la lingüística textual: l'adequació, la coherència i la cohesió lingüístiques.

2.2. Els índexs

Per tal de facilitar les comparacions en l'anàlisi estadística hem elaborat els índexs que es detallen a continuació:

-Índex d'equipaments⁴³:

S'ha elaborat a partir de la classificació de la tipologia d' equipaments.

El valor màxim que pot assolir un individu és de 100 punts. La distribució del nombre de casos en una corba normalitzada s'ha calculat sobre les puntuacions resultants dels mateixos índexs. Aquest procediment ha permès distribuir els intervals tal com es presenta a continuació:

Valor obtingut	classificació índex equipaments
entre 0 i 10 punts	índex equipaments molt baix
entre 11 i 19 punts	índex equipaments baix
entre 20 i 37 punts	índex equipaments mig
entre 38 i 45 punts	índex equipaments alt
entre 46 i 100 punts	índex equipaments molt alt

-Índex d'activitats:

S'ha elaborat a partir de la tipologia d'activitats.

El valor màxim que pot assolir un individu és de 100 punts. La distribució del nombre de casos en una corba normalitzada s'ha calculat sobre les

⁴³ El procés per a l'elaboració dels índex es troba a l'annex II d'aquest treball.

puntuacions resultants dels mateixos índexs. Aquest procediment ha permès distribuir els intervals tal com es presenta a continuació:

Valor obtingut	classificació índex activitats
entre 0 i 10 punts	índex d'activitats molt baix
entre 11 i 19 punts	índex d'activitats baix
entre 20 i 37 punts	índex d'activitats mig
entre 38 i 45 punts	índex d'activitats alt
entre 46 i 100 punts	índex d'activitats molt alt

- *Índex cultural*

S'ha elaborat a partir de les variables: lectura, teatre, cinema, música, activitats de lleure, audiovisuals, esdeveniments culturals i variable associacionisme.

El valor màxim que pot assolir un individu és de 100 punts. La distribució del nombre de casos en una corba normalitzada s'ha calculat sobre les puntuacions resultants dels mateixos índexs. Aquest procediment ha permès distribuir els intervals tal com es presenta a continuació:

Valor obtingut	classificació índex cultural
entre 1 i 13 punts	índex cultural molt baix
entre 14 i 26 punts	índex cultural baix
entre 27 i 39 punts	índex cultural mig

entre 40 i 52 punts	índex cultural alt
més de 53 punts	índex cultural molt alt

-Índex de producció lingüística

S'ha elaborat a partir del nombre de substantius, adjectius, verbs, oracions simples, oracions coordinades i oracions subordinades.

El valor màxim que pot assolir un individu és de 85 punts. La distribució del nombre de casos en una corba normalitzada s'ha calculat sobre les puntuacions resultants dels mateixos índexs. Aquest procediment ha permès distribuir els intervals tal com es presenta a continuació:

Valor obtingut	classificació índex producció lingüística
entre 1 i 17 punts	índex de producció lingüística molt baix
entre 18 i 34 punts	índex producció lingüística baix
entre 35 i 51 punts	índex producció lingüística mig
entre 52 i 68 punts	índex producció lingüística alt
entre 69 i 85 punts	índex producció lingüística molt alt

-Índex de producció textual:

S'ha elaborat a partir de les variables coherència, cohesió i adequació.

El valor màxim que pot assolir un individu és de 136 punts. La distribució del nombre de casos en una corba normalitzada s'ha calculat sobre les

puntuacions resultants dels mateixos índexs. Aquest procediment ha permès distribuir els intervals tal com es presenta a continuació:

Valor obtingut	classificació índex producció lingüística
entre 1 i 45 punts	índex de producció textual molt baix
entre 46 i 90 punts	índex producció textual baix
entre 91 i 135 punts	índex producció textual mig
més de 136	índex de producció textual alt

2.3. El quocient d'intel·ligència verbal

Tal com indica el test, el quocient d'intel·ligència verbal (QI) s'obté a partir de la transformació de les puntuacions directes en quocients d'intel·ligència verbal segons l'escala que presenta el test TEA 2 per a cadascuna de les edats. En aquest cas hem utilitzat la corresponent a nens de tretze anys.

2.4. Les tipologies familiars

Les tipologies familiars s'han elaborat en funció de dos criteris: el criteri nivell educatiu i el criteri classe d'ocupació. En funció d'aquests criteris obtenim una triple classificació:

Famílies homogàmiques són aquelles en les quals els cònjuges tenen el mateix nivell d'estudis o bé són aquelles en les quals els cònjuges tenen la mateixa classe d'ocupació.

Famílies hipergàmiques són aquelles en les quals el nivell de l'home és superior al de la dona. Ho poden ser segons el criteri del nivell educatiu i/o segons el criteri classe d'ocupació.

Famílies hipogàmiques són aquelles en les quals el nivell assolit per la dona és superior a l'assolit per l'home. Ho poden ser segons el criteri del nivell educatiu i/o segons la classe d'ocupació.

2.5. Els instruments de mesura

S'inclou en aquest apartat el qüestionari sociològic i les proves lingüístiques (vegeu annex 1)

3. Característiques de la població analitzada

3.1. L'edat

Si analitzem les famílies de la nostra mostra observem que segueixen els paràmetres més tradicionals quant a la relació entre les edats dels homes i de les dones; així el 55,2% dels homes enquestats se situen entre els 41 i 50 anys per contra el 53,4% de dones enquestades les trobem entre els 31 i 40 anys. L'interval d'edat en el qual se situen prop del 90% de les famílies enquestades és el del 21 a 50 anys; només un 2,3 % han estat mares abans dels 20 anys i un 2,7% ho han estat més enllà dels quaranta.

Taula n.1 Edat dels pares

edat	pare	mare
entre 20 i 30 anys	,7	2,3
entre 31 i 40 anys	31,1	53,4
entre 41 i 50 anys	55,2	38,2
més de 50 anys	6,6	2,7
ns/nc	6,4	3,4

3.2. L'origen

La composició de la població de la mostra segons la variable origen, pel que fa als paràmetres de representativitat, s'aproxima enormement a les dades obtingudes al cens de 1991 en relació a la procedència. En el cens de 1991, el 66% ha nascut a Lleida ciutat, el 6% en un altre indret de Catalunya, el 27% en la resta de l'estat espanyol i només un 1% ho ha fet a l'estranger. Detectem una variació d'aproximadament uns 6 punts en la població nascuda a la resta de l'Estat espanyol; per contra, aquesta pèrdua es compensa de manera relativa amb l'augment dels nascuts a l'estranger.

Taula n.2 Origen dels pares

origen	pare	mare
Lleida	64,3	64,8
resta països catalans	5,2	7,5
resta estat espanyol	21,6	21,8
altres	3,6	2,0
ns/nc	5,2	3,9

3.3. La llengua d'ús habitual

Pel que fa als resultats obtinguts en l'ítem llengua d'ús habitual, volem destacar la presència d'un cert aspecte recessiu en relació amb treballs anteriors com el realitzat per Mayoral al 1998 sobre els equipaments, pràctiques i consums culturals a la demarcació de Lleida respecte de l'ús de la llengua catalana. En aquest treball es constata una mitjana d'ús exclusiu del català d'aproximadament al voltant del 80%. La diferència entre aquest treball i el que tenim ara a les mans, és de prop d'un 30%. Aquesta diferència pot explicar-se pel fet que la mostra del treball anterior correspon a la província mentre que, l'actual correspon a la ciutat. Com és obvi, tradicionalment, la ciutat ha rebut més immigrants. Ara bé, aquestes dades contrasten amb les dades de coneixement que ens ofereix el padró de 1991 en relació a la mateixa que és d'un 74,5%. Coneixement i ús no són la mateixa cosa atès que una persona pot conèixer molt bé una llengua i no utilitzar-la més que en comptades ocasions. Ara bé, els resultats obtinguts ens han de fer parar atenció en aquest aspecte ja que, els processos de normalització lingüística s'inicien a principis dels anys 80 i, part de la població analitzada es veu afectada per aquests processos. Vol dir això que els efectes de l'escolarització en aquest àmbit són menors del que es podria esperar? o potser les causes s'han de buscar en altres factors de caràcter més politicoideològic?

En un altre sentit, la presència de persones que declaren ser bilingües es constant en ambdós treballs, fins i tot, s'equipara als resultats obtinguts en l'Enquesta Metropolitana de Barcelona de 1990.

Taula n. 3 Llengua d'ús habitual dels pares

llengua	pare	mare
català	50,7	52,3
castellà	30,2	32,3
ambdues	13,2	12,7
altres	1,6	1,6
ns/nc	5,2	2,0

3.4. El nivell d'estudis

L'anàlisi estadística de la mostra ens permet de realitzar les següents observacions:

1r. Predomini en tots els grups d'edat dels estudis primaris; en els homes arriba a ser d'un 58% mentre que en les dones és d'un 65%.

2n. Un 17,2% del total de la població ha assolit el nivell estudis universitaris de grau mig i/o de grau superior.

3r. La presència estadísticament significativa dels estudis primaris en les persones de més de 50 anys.

4t. Destaquem una dinàmica específica de les generacions que se situen entre el 41 i 50 anys. Tant a nivell d'homes com a nivell de dones constitueixen les generacions que assoleixen un nivell educatiu més elevat.

Trobem una presència estadísticament significativa d'un 15,6% d'homes amb nivell d'estudis universitaris superiors; el mateix fenomen es produeix

en les dones, un 13,7% de les quals assoleixen estudis universitaris de grau mig.

5è. En les generacions que se situen entre els 31 i 40 anys, tot i haver gaudit de més oportunitats quan a l'educació, s'observa:

5.1. L'existència d'una certa mobilitat educativa que tendeix a augmentar en els nivells contigus; és a dir, augmenten els percentatges de persones que assoleixen el nivell de BUP i COU en els homes i de manera molt menys significativa en les dones; això no obstant, no augmenten, en relació amb les generacions anteriors els percentatges de persones amb estudis superiors.

5.2. En les generacions que van dels 31 als 40 anys s'inverteix la tendència en el sentit que les dones assoleixen percentatges lleugerament més elevats d'estudis universitaris que les dones. En aquestes generacions es troba l'inici del canvi que s'està consolidant en els darrers anys i que es basa en una major presència d'universitàries que d'universitaris, tot i que, inicialment, les dones tendeixen a assolir més diplomatures mentre que els homes assoleixen més llicenciatures.

Taula n.4 Nivell d'estudis dels pares

estudis	pare	mare
sense estudis	1,4	1,4
estudis primaris	35,7	36,1
EGB, FPI grau	23,2	29,1
BUP, COU	13,9	10,5
universitaris grau mig	7,0	9,1
universitaris grau superior	10,2	8,4
ns/nc	8,6	5,5

3.5. La classe d'ocupació

Pel que fa al pare, 377 individus declaren ser actius; d'aquests obtenen una elevada significació estadística els artesans-autònoms amb un 12,2+%, els empleats dels serveis amb un 33,2+%, els empresaris d'indústries amb un 11,7+% i els propietaris agraris amb un 9,5+%. Pel que fa a les mares observem un augment considerable de l'activitat tal com ho indiquen les dades següents: d'una mostra de 440 llars, 267 mares es declaren actives. Aquesta xifra constitueix un indicador de:

- 1r. l'augment considerable de dones que s'incorporen al mercat de treball.
- 2n. una variació importantíssima respecte a les dècades anteriors: les dones malgrat haver constituït una família i tenir fills romanen en el mercat de treball en percentatges elevats⁴⁴.

A nivell d'ocupació es distribueixen de manera significativa en el sector d'empleades amb un 52,5+%, com artesanes-autònomes en un 10,5+%, com a empresàries indústria amb el 5,8-% i com a propietàries agràries en un 7,9%.

Pel que fa a la relació entre el nivell d'estudis i la classe d'ocupació dels pares s'obtenen percentatges significatius entre els que tenen estudis primaris i pertanyen a la vella classe mitjana en un 31,2+% i a la nova

⁴⁴ Cal procedir amb cautela davant aquestes dades atès que no disposen de les dades d'activitat de les dones en les zones rurals. D'altra banda, tal com hem apuntat en pàgines anteriors, es produeix una pèrdua de mostra en els extrems que pot provocar un cert biaix. Això no obstant, les dades són prou significatives.

classe mitjana en un 44,6+. Per contra, el 48,9+% dels que tenen estudis universitaris pertanyen a les noves classes mitjanes tècniques. En el cas de les mares s'estableix una relació estadísticament significativa entre les que han assolit nivell d'EGB, o FP 1r grau i pertanyen a la vella classe mitjana en un 43,1+% mentre que el 14,6+% de les que han assolit nivell de BUP o COU pertanyen a la nova classe mitjana. Per contra el 45,5+% de les inactives només han assolit els estudis primaris la qual cosa ens permet concloure que el nivell d'estudis constitueix un indicador important de l'activitat en el cas de les dones.

Taula n.5 Classe d'ocupació dels pares

ocupació	pare	mare
treballadora	,7	,9
vella classe mitjana	25,7	11,6
nova classe mitjana	37,0	32,7
classe mitjana tècnica	12,3	8,4
classe alta	10,0	7,0
inactius	5,0	32,0
ns/nc	9,3	7,3

3.6. Els equipaments

En general, es tracta d'una població ben equipada. Assoleixen un nivell estadísticament significatiu els grups en els quals el pare té un nivell d'estudis de BUP, COU o FP de 2n grau això no obstant, es produeixen diferències significatives entre els diferents grups tal com es posa de manifest en la taula posterior:

Taula n. 6 Equipaments/ nivell d'estudis del pare

Sense estudis	Estudis primaris	FP1r. grau, EGB	BUP, COU, FP2n. grau	Estudis universitaris grau mig	Estudis universitaris grau superior		
Aparell de ràdio	83,4-	Càmera de vídeo	51,0+	Animals domèstics	35,5-	Antena parabòlica	44,4+
Cadena estèreo	68,8-	SegonTV	84,3+	Cadena estèreo	93,5+	Ordinador	91,1+
Càmera de vídeo	29,9-	Vídeo jocs	76,5+	Camera de vídeo	58,1+	Instrument musicals	77,8+
CD	72,6-	Canya de pescar	53,9+	CD	96,8+	Equip esquí	42,2+
Ordinador	56,1-	Escopeta	28,4+	Ordinador	93,5+	Patins	82,2+
Walkman	68,8-					Tennis squash	24,4+
Instrument musicals	50,3-						
Jocs de taula	75,8-						
Mountain bike	75,2-						
Tenda de camping	26,8-						

Aquesta taula ens permet observar l'extensió a un gran nombre de població d'equipaments com la càmera de vídeo, el CD o l'ordinador. Per contra, els que tenen estudis d'EGB o FP de 1r grau s'oposen quan als equipaments esportius als que tenen estudis universitaris superiors; així mentre els primers obtenen percentatges significatius en la possessió de l'escopeta i la canya de pescar, els segons els obtenen amb l'equip d'esquí, els patins i el tennis o squash. També s'observa com els que tenen estudis universitaris de grau mig obtenen percentatges significatius en la possessió d'equipaments que caracteritzen les nostres societats modernes com ara el CD, l'ordinador o la càmera de vídeo, per contra, només els que tenen estudis universitaris de grau superior assoleixen un percentatge significatiu quan a la possessió d'antena parabòlica.

A continuació oferim les taules que contenen els índexs d'equipaments obtinguts i la relació entre els índexs d'equipaments i el nivell d'estudis dels pares.

Taula n.7 Índex d'equipaments

molt baix	1,8
baix	2,7
mig	19,8
alt	24,3
molt alt	51,4
mitjana	43,94
desviació típica	11,60

Taula n.8 Índex d'equipaments/ nivell d'estudis del pare

	total	sense estudis	estudis primaris	EGB, FP1	BUP, COU, FP2	Est. universitaris grau mig	Est. universitaris grau superior	ns/nc
		6	157	102	61	31	45	38
molt baix	1,8	16,7	3,2	1,0	1,6	-	-	-
baix	2,7	-	4,5	1,0	1,6	3,2	-	5,3
mig	19,8	16,7	28,7+	17,6	16,4	6,5	8,9	18,4
alt	24,3	33,3	28,0	28,4	13,1-	9,7-	20,0	31,6
molt alt	51,4	33,3	35,7-	52,0	67,2+	80,6+	71,1+	44,7

La taula anterior ens permet constatar que tot i ser una població molt ben equipada, l'índex d'equipaments augmenta de manera significativa amb el nivell d'estudis, molt especialment a partir dels que tenen estudis secundaris.

3.7. Les activitats

A continuació inserim dues taules que reflecteixen aquelles activitats que han obtingut més d'un 30%. Les activitats realitzades revelen les característiques de la nostra població i la seva relació quotidiana amb la cultura. Les activitats que mostren les taules són tan reveladores que no necessiten massa comentaris. En tot cas, la seva anàlisi planteja dubtes

molt seriosos quan al tipus de transmissió cultural i de valors que es desenvolupa a l'interior de la família. Les causes d'aquest panorama tan desolador poden atribuir-se a la presència d'horaris molt amplis de treball, a la necessitat d'aportar dues jornades senceres al pecuni familiar o bé a un nivell d'estudis baix i a una molt baixa preocupació cultural malgrat l'ampli ventall de possibilitats que ens ofereix la societat actual. Tal com podem observar en les activitats posteriors, es produeix un predomini de les activitats relacionades amb el manteniment de la llar també de les activitats que es realitzen en el seu interior de caire passiu com escoltar música o la ràdio i, finalment, les activitats que impliquen relacions socials com les festes populars o anar a la piscina.

Taula n.9 Activitats pare

ajuts feines llar	32,0
comprar	41,8
cinema	33,4
festes populars	38,6
descansar, dormir	41,6
escoltar música	39,5
escoltar ràdio	42,5
juguar amb els nens	36,1
llegir	36,1
passejar	38,9
platja, piscina	33,6
veure TV i vídeo	60,5
viatjar	36,1

Taula n.10 Activitats mare

ajuts feines llar	46,8
comprar	63,9
cinema	35,2
festes populars	40,7
descansar, dormir	37,5
escoltar música	51,6
escoltar ràdio	40,5
juguar amb els nens	40,7
llegir	51,8
passejar	48,2
platja, piscina	33,6
veure TV i video	60,5
cuinar	55,0
platja, piscina	43,6

Contràriament a la lleu distinció que la possessió d'equipaments posava en evidència, molt especialment, a partir de la variable nivell d'estudis, tal com es mostrarà en les taules posteriors, resulta molt difícil establir una certa jerarquia cultural segons les activitats en els diferents grups socials. Aquest aspecte es posa de manifest en les taules posteriors que mostren les relacions estadísticament significatives que s'han obtingut entre el tipus d'activitats i el nivell d'estudis.

Taula n. 11 Activitats lleure pare/ nivell d'estudis

Sense caudis	Estudis primaris	FP1r. grau, EGB	BUP, COU, FP2n. grau	Estudis universitaris grau mig	Estudis universitaris grau superior
	Act. ordinador 6,4-	Comprar 32,4-	Act. ordinador 36,1+	Espectacles esportius 48,4+	Act. ordinador 31,1+
	Segona residència 9,6-	Cinema 44,1+	Cinema 49,2+	Fer esport 35,3+	Segona residència 31,1+
	Cinema 24,8-	Festes populars 52,0+	Escoltar música 52,5+	Fer excursions 41,9+	Actes religiosos 24,4+
	Fer esport 8,9-	Estar sense fer res 15,7+	Fer esport 36,1+	Jugar amb els nens 54,8+	Escoltar música 53,3+
	Fer excursions 14,6-	Mots encrants 23,5+	Llegir 50,8+		Fer esport 37,8+
	Hobbies 13,4-				Fer excursions 53,3+
	Llegir 25,5-				Llegir 75,8+
	Passejar 30,4-				Passejar 53,3+
					Viatjar 51,1+

Taula n.12 Activitats lleure mare/ nivell d'estudis

Sense estudis	Estudis primaris	FPIr. grau, EGB	BUP, COU, FP2n. grau	Estudis universitaris grau mig	Estudis universitaris grau superior	
Act. artístiques i plàstiques	4,4-		Cosir, brodar, fer mitja	17,4-	Espectacles esportius 27,5+	Segona residència 37,8+
Espectacles esportius	11,3-				Teatre 25,0+	Cosir, brodar, fer mitja 16,2-
Teatre	6,9-				Atenció personal 32,5+	Fer excursions 17,0+
Tenir cura del gos/gua	29,6+				Llegir 72,5+	Llegir 73,0+
Fer excursions	17,0-					
Llegir	42,1-					

En síntesi, les activitats que es desenvolupen durant el temps de lleure no diferencien grups socials, l'única activitat que augmenta progressivament a mesura que augmenten els nivells d'estudis és la lectura. Per tant, quan es tracta d'equipaments s'estableix una base econòmica per a la distinció, molt especialment, quan es tracta d'equipaments esportius (escopeta, canya de pescar enfront tennis, squash o esquí), quan es tracta de desenvolupar activitats de lleure, els diferents grups que configuren la població no es diferencien significativament.

3.8. La possessió de llibres i la freqüència de lectura

Tal com podem observar en la taula posterior el 35,2% de la població declara posseir entre 100 i 500 llibres, mentre que el 18,2% declara posseir-ne més de 500. Aquest 18,2% correspon a persones universitàries en la seva gran majoria, per contra, a mesura que disminuïm el nivell d'estudis també disminueix la possessió de llibres en els diferents grups, éssent molt significatiu que prop del 67% de persones amb estudis primaris no en posseeixin més de 100.

La freqüència de lectura és correlativa al nivell d'estudis tant del pare com de la mare; això no obstant, farem algunes precisions: els universitaris de grau superior llegeixen més que les universitàries del seu mateix nivell, per contra, les universitàries de grau mig obtenen percentatges més elevats de lectura que els homes del seu mateix nivell d'estudis. El nivell d'estudis primaris es correlaciona significativament amb la freqüència de lectura "algunes vegades".

Pel que fa a la relació freqüència de lectura i classe d'ocupació només les noves classes mitjanes tècniques amb les que apareixen situats els pares correlacionen significativament amb un 53,7+% amb la lectura diària. Contràriament, els inactius correlacionen significativament amb un 45,5+% amb la freqüència de lectura "alguns dies a la setmana".

En síntesi, els nivells de significació estadística que s'obtenen amb la freqüència de lectura són baixos, llevat dels casos dels que posseeixen estudis universitaris. Pel que fa a la variable "classe d'ocupació" no resulta significativa en la determinació de la freqüència de lectura.

Taula n. 13 Nombre de llibres que tenen a la llar

cap	,5
-10	3,4
de 10 a 25	8,9
de 26 a 100	35,2
de 101 a 500	31,1
+500	18,2
ns/nc	2,7

Taula n. 14 Freqüència de lectura

freqüència lectura	pare	mare
cada dia	37,3	39,8
alguns dies a la setmana	27,0	33,4
un dia a la setmana	2,7	3,0
algunes vegades	21,4	18,0
no llegeix mai	2,7	1,4
ns/nc	8,9	4,3

3.9. L'índex cultural

Tal com podem observar en la taula posterior, més del 58% de la població se situa en un índex baix o molt baix, mentre que el 41% se situa entre el mig i l'alt. No obtenim percentatges significatius de persones que tinguin un índex cultura molt alt. A grans trets, la població se situa en els índexs mitjans o baixos.

Taula n. 15 índex cultural

molt baix	11,1
baix	47,5
mig	34,8
alt	6,4
molt alt	,2
mitjana	24,90
desviació típica	9,27

Atesa la importància d'aquesta variable, intentarem analitzar-la de la manera més àmplia possible ja que hem pogut observar la rellevància d'algunes de les seves dades. Per tal de no oferir un excès de percentatges ens limitarem a estructurar-ho per variables i només destacarem aquells aspectes que han resultat significatius estadísticament.

- Segons l'edat: els homes d'entre 41 i 50 anys són els que obtenen els índexs culturals més elevats; així un 78,6+% obté un índex cultural alt i un 64,1+% obté un índex cultural mig. Per contra els homes d'entre 31 i 40 anys se situen en un 38,3+% en un índex mig i en un 24,8-% en un índex alt.

Les dones presenten variacions significatives en el sentit que no hi cap dona que obtingui un índex cultural alt; per contra, les generacions més joves obtenen uns índexs de significació més elevats en els grups mig i baix tal com ho demostren les dades següents: per al grup de 31 a 40 anys el 43,8-% obtenen un índex mig i el 59,3+% un índex baix. Només el 49,7+% del grup d'entre 41 i 50 anys obté un índex cultural alt.

-Segons l'origen: les dades relatives a la relació entre l'origen dels pares i l'índex cultural no resulten ser significatives estadísticament.

-segons la llengua d'ús habitual: obtenim tant a nivell de pare com de mare una relació estadísticament significativa entre utilitzar habitualment la llengua catalana i obtenir uns índexs culturals mig i alt. Per contra, l'ús del castellà correlaciona significativament amb obtenir un índex cultural molt baix.

-Segons el nivell d'estudis: s'observem posicions contradictòries; d'una banda, els estudis universitaris dels homes i de les dones correlacionen

estadísticament mig o alt amb l'índex d'activitats; però, no és gens clar que els estudis primaris correlacionin amb índexs culturals baixos ni en el cas dels homes ni en el cas de les dones tal com podem observar en els percentatges següents: el 44,9-% d'homes amb estudis primaris obtenen un índex cultural molt baix, el 73,2+% obté un índex cultural baix, el 49,0+% obté un índex cultural mig i el 32,1-% obté un índex cultural alt enfront el 34,0+% d'universitaris que obtenen un índex cultural mig.

-Segons la classe d'ocupació: la relació que s'estableix entre l'índex cultural i la classe d'ocupació no resulta significativa.

-Segons els equipaments: si partim de l'observació feta amb anterioritat segons la qual la població presenta uns índexs d'equipaments elevats, és difícil establir una correlació entre les posicions extremes. Així observem que la població amb uns índexs culturals mitjans o alts obté uns índexs d'equipaments elevats; això no obstant, el 44,9+% que obté un índex d'equipaments mig obté un índex cultural molt baix i el 24,9+% amb aquest mateix índex d'equipaments obté un índex cultural baix.

-Segons el tipus de música: curiosament els que obtenen un índex cultural alt escolten cançó catalana amb un 50,0+% i música rock amb un 64,3+%; per contra els que posseeixen un índex cultural mig escolten cançó catalana amb un percentatge del 30,1+%, música lleugera amb un

67,3+% i música clàssica amb un 47,7+%. Així els que obtenen un índex cultural molt baix escolten música lleugera amb un 38,8-% i música rock amb un 20,4-%.

-Segons el tipus d'activitat: observem que es produeixen diferències quan a les activitats de pare i les de la mare que s'accentuen en funció dels diferents índexs culturals. Les activitats que destaquem en les taules següents són aquelles que han obtingut percentatges superiors al 30%. De la seva anàlisi n'obtenim les següents observacions:

1a. S'observa un augment en la "col.laboració" dels homes en les feines de la llar; per contra disminueix l'aportació que realitza la dona a aquestes tasques en els que tenen un índex cultural mig o alt.

2a. Predomini de les activitats socials com l'assistència a festes populars, fer excursions o rebre o fer visites en els grups que posseeixen un índex cultural mig o alt.

3a. També obtenen percentatges elevats les activitats de descansar, dormir, anar a la platja o a la piscina i atenció personal en el cas de les dones o jugar amb els nens en el cas dels homes.

4a Els homes desenvolupen més activitats que les dones i són qualitativament diferents. Homes i dones coincideixen en els nivells mitjans i alts en la lectura, en el viatjar, i en el visitar museus i exposicions i en el fer esport. Per contra, els homes desenvolupen més

activitats de lleure passiu com escoltar música o la ràdio. Homes i dones amb índexs culturals alts coincideixen en l'activitat d'anar al cinema.

En síntesi, observem que els homes i les dones duen a terme diversitat d'activitats; això no obstant, el pes de les activitats de caire cultural és més aviat feble si mirem el conjunt d'activitats. D'altra banda, en el cas dels pares es produeix una relació estadísticament significativa entre tenir un índex d'activitats alt o molt alt i, alhora, gaudir d'un índex cultural mig o alt o bé tenir un índex d'activitats baix i un índex cultural baix. En el cas de les mares també s'evidencia aquesta relació.

Taula n. 16 Activitats de lleure que superen el 30% / índex cultural del pare

Molt baix	Baix	Mig	Alt	Molt alt
	Festes populars 31,6-	Ajuts feines llar 41,2+	Ajut feines llar 53,6+	Tràmits personals 39,3+
		Comprir 51,6+	Espectacles esportius 57,1+	Viatjar 67,9+
		Restaurants 36,6+	Cinema 67,9+	visitar museus i exposicions 60,7+
		Festes populars 31,6+	Festes populars 85,7+	
		Descansar, dormir 50,3+	Descansar, dormir 60,7+	
		Escoltar música 48,4+	Escoltar música 60,7+	
		Escoltar ràdio 54,9+	Escoltar ràdio 64,3+	
		Fer esport 30,1+	Fer esport 42,9+	
		Fer excursions 35,3+	Fer excursions 57,1+	
		Jugar amb els nens 45,8+	Fer visites 42,9+	
		Llegir 56,2+	Hobbies 42,9+	
		Passejar 45,8+	Jugar amb els nens 53,6+	
		Veure TV 69,3+	Llegir 75,0+	
		Viatjar 51,0+	Passejar 60,7+	
			Rebre visites 50,0+	

Taula n. 17 Activitats de lleure que superen el 30% / índex cultural de la mare

Molt baix	Baix	Mig	Alt	Molt alt
Ajuts feines llar 32,7-	Ajuts feines llar 41,6-	Ajuts feines llar 56,9+	Cinema 57,1+	
Passejar 30,6-	Festes populars 34,0-	Restaurants 32,7+	Festes populars 78,6+	
Veure TV 40,8-	Descansar, dormir 31,6-	Actes religiosos 32,7+	Atenció personal 50,0+	
	Llegir 39,7-	Festes populars 50,3+	Fer esport 35,7+	
	Platja, piscina 37,8-	Descansar, dormir 43,8+	Fer excursions 57,1+	
		Fer excursions 33,3+	Fer visites 46,4+	
		Fer visites 34,0+	Llegir 75,0+	
		Llegir 73,9+	Rebre visites 53,6+	
		Platja, piscina 54,9+	Viatjar 60,7+	
		Viatjar 45,8+	Visitar museus i exposicions 64,3+	
		Visitar museus i exposicions 34,6+		

-Segons la possessió de llibres i la freqüència de lectura: els índexs culturals mitjans i alts obtenen una relació estadística significativa amb aquelles que famílies que posseeixen més de 100 llibres. També la freqüència de lectura és determinant en la definició dels índexs; així els que llegeixen cada dia obtenen uns índexs culturals mitjans i alts. Contràriament a aquest fet, els que llegeixen només algunes vegades es relacionen significativament amb els que obtenen índexs culturals baixos o molt baixos.

-Segons el consum audiovisual: s'estableixen també diferències en els consums audiovisuals entre homes i dones, per exemple, en el cas dels que obtenen un índex cultural mig, els homes consumeixen més notícies i informatius, cinema, documentals i esports, per contra, les dones, consumeixen més notícies, informatius i magatzins. D'altra banda, els que obtenen índexs culturals alts són, bàsicament, assidus al cinema. Cal destacar també la diferència que s'estableix entre els que obtenen un índex cultural molt baix i la resta en el sentit que, aquesta població obté percentatges molt inferiors al 20% en tots els programes llevat de les notícies i els informatius amb un 26,5-% i el cinema amb un 28,6-%.

El consum de ràdio se centra en els que tenen un índex cultural alt en els programes de notícies i en els debats tant en el cas dels homes com en el de les dones. En el cas dels que tenen índexs culturals mitjans, els homes

diversifiquen més els seus consums entre els informatius, els debats o la informació esportiva, per contra les dones segueixen més els magatzins.

- Segons l'assistència al cinema: el que podem destacar en aquesta variable és la relació estreta que es produeix entre els índexs culturals baixos i molt baixos i no anar al cinema i els índexs culturals mitjans que hi van algunes vegades.

- Segons l'assistència a espectacles de teatre: observem que el 88,0+% dels que tenen un índex cultural baix no hi va, per contra els que tenen un índex cultural mig hi assisteixen algunes vegades en un 23,5+%.

- Segons l'assistència a concerts: els percentatges de no assistència a concerts són reduïts tot i que disminueixen a mesura que augmenta l'índex cultural. Destaquem els 42,9% dels que tenen un índex cultural alt que declaren haver assistit a concerts de música moderna pop o rock.

- Segons l'assistència a esdeveniments diversos: observem que els que obtenen un índex cultural mig desenvolupen força activitat i assisteixen a un bon nombre d'activitats com les actuacions musicals, biblioteques, espais culturals, equipaments comercials, festes populars, museus i exposicions, xerrades i conferències. En el cas dels que tenen un índex cultural alt realitzen les anteriors activitats però de manera més freqüent

obtenint percentatges d'assistència molt elevats. Aquests dos grups s'oposen a la resta de la població que obtenen uns percentatges molt dèbils i poc significatius.

- Segons l'estatus: la relació que s'estableix entre ambdues variables no és perfecta tot i que es manifesten una sèrie de tendències importants de subratllar. Així observem que els índexs culturals mitjans es relacionen significativament amb els estatus alt, mitjà-alt i mig. També entre els índexs culturals baixos o molt baixos s'estableix una relació significativa amb els estatus mig-baix i baix.

3.10. L'estatus sociocultural de la població analitzada

La variable estatus s'obté en dividir la població agrupada segons les variables nivell d'estudis, classe d'ocupació, índexs d'equipaments, índexs d'activitats, índexs audiovisuals i índex culturals en cinc sectors que recullen les puntuacions corresponents a les categories estatus sociocultural alt, estatus sociocultural mitjà-alt, estatus sociocultural mig, estatus sociocultural baix i estatus sociocultural molt baix. Cadascuna d'aquestes categories s'ha obtingut en dividir els resultats de totes les variables en les cinc categories anteriors. Un cop realitzat aquest procés, hem obtingut els resultats que es mostren en la taula posterior.

Taula n.18 Estatus sociocultural

alt	10,2
mitjà-alt	15,9
mig	19,3
mig-baix	26,1
baix	28,2

Els resultats anteriors ens confirmen el predomini dels estatus socioculturals mitjans-baixos i molt baixos amb un percentatge d'un 54,3%, per contra, els estatus socioculturals mitjans-alts i alts solament obtenen un 26,1% del total de la mostra analitzada.

A continuació realitzarem una anàlisi dels principals resultats obtinguts en els creuaments entre la variable estatus i les categories que la componen.

-Segons l'origen geogràfic i la llengua d'ús habitual: segons l'origen geogràfic observem que la població de Lleida es distribueix de manera estadísticament significativa entre haver nascut a Lleida i posseir un estatus mitjà-alt en un 77,8+% i haver nascut a Lleida en un 39,8-% i obtenir un estatus baix. La resta de dades no obtenen significació estadística. Les dades anteriors corresponen al pare; pel que fa a la mare, el 29,5+% de les que assoleixen un estatus mig han nascut a la resta de l'Estat espanyol.

En referència a la llengua d'ús habitual el 62,7+% dels que tenen estatus alt i el 62,2+% dels que tenen estatus mitjà-alt utilitzen la llengua catalana, també el 26,5-% dels que assoleixen un estatus baix utilitzen

únicament la llengua catalana. Pel que fa a l'ús de la llengua castellana el 19,3-% de persones amb estatus alt només utilitzen aquesta llengua i el 33,7% dels que assolixen estatus baixos també tenen com a llengua d'ús habitual la castellana.

-Segons el nivell d'estudis: la relació entre l'estatus i el nivell d'estudis és paradigmàtica, podem dir que constitueix un reflex interessant de la nostra societat. Així doncs, els nivells d'estudis alts correlacionen amb els que posseeixen, alhora, estatus alts; això no obstant, també obtenen estatus alt un 16,9-% amb estudis primaris i un 22,9% de persones amb nivell d'EGB o similar. Tanmateix però, el 34,9% de persones amb estudis universitaris posseeixen estatus elevat.

La relació entre aquestes variables no és simple ni linial i els seus resultats mostren, un cop més, dos factors: l'endarreriment de l'extensió de l'escolaritat i molt especialment dels seus nivells superiors i les conseqüències que se'n deriven d'aquest fet, així com el predomini dels estatus adscrits per sobre dels adquirits. Volem dir que, els sistemes d'accés al món del treball i a determinades ocupacions són més fruit de les relacions personals que es posseeixen que dels mèrits obtinguts, en aquest cas, els nivells d'estudis. Aquests no sempre constitueixen la garantia d'accés a un bon lloc en el mercat de treball, encara que s'utilitzen com un mitjà de selecció.

únicament la llengua catalana. Pel que fa a l'ús de la llengua castellana el 19,3-% de persones amb estatus alt només utilitzen aquesta llengua i el 33,7% dels que assolixen estatus baixos també tenen com a llengua d'ús habitual la castellana.

-Segons el nivell d'estudis: la relació entre l'estatus i el nivell d'estudis és paradigmàtica, podem dir que constitueix un reflex interessant de la nostra societat. Així doncs, els nivells d'estudis alts correlacionen amb els que posseeixen, alhora, estatus alts; això no obstant, també obtenen estatus alt un 16,9-% amb estudis primaris i un 22,9% de persones amb nivell d'EGB o similar. Tanmateix però, el 34,9% de persones amb estudis universitaris posseeixen estatus elevat.

La relació entre aquestes variables no és simple ni linial i els seus resultats mostren, un cop més, dos factors: l'endarreriment de l'extensió de l'escolaritat i molt especialment dels seus nivells superiors i les conseqüències que se'n deriven d'aquest fet, així com el predomini dels estatus adscrits per sobre dels adquirits. Volem dir que, els sistemes d'accés al món del treball i a determinades ocupacions són més fruit de les relacions personals que es posseeixen que dels mèrits obtinguts, en aquest cas, els nivells d'estudis. Aquests no sempre constitueixen la garantia d'accés a un bon lloc en el mercat de treball, encara que s'utilitzen com un mitjà de selecció.

Les dades anteriors corresponen als pares tot i que, per la seva similitud podrien atribuir-se a les mares els resultats de les quals no reproduïrem per no ser excessivament reiteratius.

-Segons la classe d'ocupació: en relació a la classe d'ocupació el 21,7+% de la població amb estatus elevat pertany a la nova classe mitjana i el 17,8+% dels que posseeixen un estatus mitjà-alt pertanyen a les classes mitjanes tècniques. Per contra el 13,3-% dels que posseeixen un estatus baix pertanyen a les velles classes mitjanes. Les dades anteriors corresponen als pares; les mares no obtenen resultats estadísticament significatius.

-Segons els índexs d'equipaments: la relació que s'estableix entre aquestes dues variables és força clara. D'una banda, a estatus alts i mitjans alts els corresponen índexs d'equipaments molt alts, per contra índexs d'equipaments mitjans es corresponen amb estatus mitjans-baixos o baixos.

-Segons els índexs d'activitats: tant en els pares com en les mares els índexs d'activitats augmenten a mesura que ho fa l'estatus; és a dir, a estatus alts obtenim índexs d'activitats molt alts i a estatus baixos obtenim índexs d'activitats molt baixos.

-Segons la possessió de llibres i la freqüència de lectura: quan a la possessió de llibres es reproduïx la tendència anterior: a més estatus més possessió de llibres. És a dir, el 42,2+% de la població amb estatus socioeconòmic alt posseeixen més de 500 llibres; per contra, el 21,7+% dels que posseeixen estatus baix posseeixen entre 10 i 25 llibres. Una altra dada interessant fa referència a la freqüència de lectura, així observem que el 71,2+% dels que posseeixen estatus alt i el 64,7+% dels que posseeixen estatus molt alt llegeixen cada dia, el 34,6+% dels que tenen estatus mig llegeixen alguns dies a la setmana, encara més, el 41,8+% dels que tenen estatus baix ho fan alguns cops. Les dades anteriors són igualment vàlides pel pare que per la mare ja que, en el cas dels estatus els percentatges de lectura són molt similars.

-Segons els consums audiovisuals: els que tenen estatus alts obtenen els percentatges més elevats i significatius en totes les categories i destaquen en les notícies, informatius, en el cinema, en els documentals i en les series. En la resta de grups tots els percentatges disminueixen notablement.

-En les activitats assistència al cinema, teatre i esdeveniments culturals, els comportaments dels diferents grups s'oposen tal com ho podem observar en les dades que oferim a continuació. En relació al cinema, el 54,2+% dels que posseeixen estatus alt hi ha anat algunes vegades, per

contra el 45,8+% dels que posseeixen estatus baix no hi ha anat. En relació al teatre les dades són: un 41,0+% dels que tenen estatus alt hi ha anat en oposició al 10,4-% dels que tenen estatus baix.

La mateixa relació anterior s'estableix en l'assistència a esdeveniments culturals, els que tenen estatus alt obtenen percentatges força elevats i significatius en totes les activitats destacant en les festes populars, els museus i les exposicions, les xerrades i conferències, les actuacions musicals, els equipaments comercials i els espais culturals. Els percentatges disminueixen molt sensiblement a mesura que descendim en l'escala social, fins a obtenir percentatges que no arriben al 10% en el grup amb estatus baix.

-Segons l'associacionisme: Els que posseeixen estatus alt obtenen percentatges significatius en el següent tipus d'associacions: associació professional, associació esportiva, penyes, sindicats, associació benèfico-social i associació cultural. El grau d'associacionisme disminueix en la resta de grups. Observem la relació en la taula següent:

Taula n. 19 Pertinença a associacions

	Estatus alt	Estatus mig	Estatus baix
Associació benèfic-social	16,9+	4,5,	2,4
Associació cultural	16,9+	8,0	2,4-
Associació esportiva, viatges	36,1+	23,9	12,0
Associació professional	37,3+	10,2	6,0
Associació de veïns	54,2+	27,3	14,5-
penyes	22,9+	8,9	1,2-
Sindicat	22,9+	4,5-	2,4-

3.11. Tipologia familiar segons el nivell d'estudis dels cònjuges i la classe d'ocupació

L'anàlisi de la tipologia familiar respon a la pretensió d'esbrinar fins a quin punt les diferents tipologies familiars poden influir decisivament en l'educació i en el desenvolupament lingüístic dels infants. Recordarem que les homogàmiques són famílies en les quals els cònjuges tenen el mateix nivell d'estudis o la mateixa classe d'ocupació, les hipergàmiques són aquelles en les quals els homes tenen un nivell d'estudis i desenvolupen una classe d'ocupació superior a la dona i, finalment, les hipogàmiques són aquelles llars en les quals els nivell d'estudis de la dona o la classe d'ocupació és superior a la del home.

L'interès per escatir el diferent pes de les tipologies familiar rau en corroborar o rebutjar la hipòtesi analitzada en treballs anteriors segons la qual la hipogàmia educativa constituïa un indicador de modernitat familiar en un sentit d'un repartiment més igualitari del poder conjugal i en la

redefinició dels rols domèstics. Concretament en un treball anterior realitzat per Samper i Mayoral⁴⁵ s'observava que les llars hipogàmiques tenien un nivell més elevat d'equipaments, més elevats índexs de lleure actiu quan a lectura, pràctica esportiva, assistència al cinema o reunions amb els amics, pertinença a associacions i més tendència a assistir a actes culturals.

En el treball actual i centrant-nos en les generacions que se situen entre els 30 i 50 anys que són les que, bàsicament, s'analitzen, observem:

a) Les llars homogàmiques, educativament parlant, s'estableixen en percentatges elevats entre persones que han assolit nivells d'estudis primaris o d'EGB o FP de 1r grau.

b) Les llars hipergàmiques s'estableixen de manera estadísticament significativa entre homes que tenen nivells de BUP o COU o bé estudis universitaris de grau superior amb dones que tenen nivells d'estudis secundaris.

c). Les llars hipogàmiques s'estableixen de manera estadísticament significativa entre homes que tenen estudis primaris o nivell de BUP i COU i dones que tenen nivell d'estudis universitaris o de BUP i COU.

Algunes de les característiques que defineixen els grups anteriors són les següents:

⁴⁵ Vegeu Samper, Ll. i Mayoral, D. (1998) "Homogàmia educativa y capital cultural" a Papers n.54, pàg.138-155.

a) Els homes de les llars hipergàmiques des del punt de vista educatiu presenten un índex d'activitat d'un 98,9+%, per contra, els homes de les llars hipogàmiques només assolixen un percentatge del 52,7-%. Pel que fa a les dones, les que pertanyen a llars homogàmiques són les que assolixen un índex d'activitat superior a la resta; és a dir el 85,8+% de les dones de les llars homogàmiques es mantenen actives. Les dones de les llars hipogàmiques també obtenen uns índexs d'activitat importants com ara del 83,8+%; per contra, les dones que pertanyen a les llars hipergàmiques només obtenen uns índexs d'activitat del 26,2-%.

b) Pel que fa als equipaments de les llars s'estableixen notables diferències entre unes i altres llars tal com podem observar en la taula posterior.

Taula n.20 Equipaments més freqüents segons les llars:

llars homogàmiques	llars hipergàmiques	llars hipogàmiques
aparell de ràdio 89,9- %	enregistradora 35,3+%	no s'obtenen percentatges significatius
ordinador 65,1-%	ordinador 80,9+%	
jocs de taula 84,6-%	equip escalada 16,2+%	
	tenda camping 44,1+%	
	tennis-squash 22,1+%	

Les llars hipergàmiques resulten estar més equipades que la resta de llars. És possible que això sigui degut al fet que són llars en les quals l'home té un nivell d'estudis superior i, també, en conseqüència, una millor remuneració econòmica. Ara bé, tal com afirmàvem en l'apartat dels

equipaments, la distinció entre grups socials es produeix, bàsicament, a partir dels equipaments esportius.

c) Uns resultats similars s'obtenen en les activitats del temps de lleure tal com es reflecteix en la taula posterior

Taula n.21 Activitats de lleure estadísticament significatives (pare)

llars homogàmiques	llars hipergàmiques	llars hipogàmiques
ordinadors 13,8-%	ordinadors 35,3+%	no s'obtenen resultats significatius
estudiar 8,1-%	escoltar música 51,5+	
platja, piscina 36,9+%	estudiar 17,6+%	
	fer esport 29,4+%	
	fer excursions 36,8+%	
	llegir 47,1+%	

Taula n. 22 Activitats de lleure estadísticament significatives (mare)

llars homogàmiques	llars hipergàmiques	llars hipogàmiques
cinema 31,9-%	fer visites 11,8-%	teatre 20,3+%
teatre 10,4-%		estudiar 21,6+%
		llegir 64,9+%
		viatjar 43,2+5

Curiosament, a nivell d'activitats de lleure s'estableixen diferències significatives segons la tipologia de les llars, fins i tot podríem parlar d'activitats oposades; així mentre els homes de les llars homogàmiques es dediquen a les activitats d'ordinador (preferentment activitats d'ús domèstic), estudien o van a la platja o a la piscina, les dones realitzen activitats específicament culturals com ara el cinema i el teatre. Una oposició important la trobem en les llars hipergàmiques, en les quals els

homes diversifiquen els seus nivells d'activitat entre el lleure (com l'esport, o fer excursions) i les activitats culturals realitzades a l'interior de la llar (com l'escoltar música i el llegir). També les llars hipogàmiques presenten diferències significatives pel que fa a les activitats del lleure ja que, mentre les dones es dediquen a activitats específicament culturals, en els homes no podem destacar cap activitat significativa. Recordem però, que els homes d'aquest grup de llars tenen uns percentatges de nivells d'estudis corresponents a l'EGB i al BUP més excepcionalment. Això produeix que les mares de les llars hipogàmiques tinguin l'índex cultural més elevat de tots els tipus de llars; per contra, les mares de les llars hipergàmiques tenen l'índex cultural més baix de totes les llars. Cal veure quina influència tenen aquests aspectes en el desenvolupament educatiu i lingüístic dels fills.

Algunes altres informacions que ens poden revelar altres aspectes relatius a la diferents tipologia de les llars fan referència a l tipus de programes de TV que obtenen significació estadística en les diferents llars; així els esports destaquen significativament en les llars homogàmiques amb un 59,4+%, per contra en les llars hipogàmiques destaquen els documentals (40,5%-%, els esports (40,5-%), les notícies i els informatius (66,2-%). Per contra les famílies hipergàmiques són les que realitzen més visites a museus i exposicions.

Taula n. 23 Segons la tipologia familiar

tipologia	estudis	classe d'ocupació
homogàmiques	67,7	41,6
hipergàmiques	15,5	41,6
hipogàmiques	16,8	16,8

4. Descripció i anàlisi dels resultats obtinguts

4.1. El quocient d'intel·ligència verbal (QI)

El quocient d'intel·ligència verbal mesura dos tipus de factors: un afecta el coneixement del vocabulari i l'altre afecta processos de raonament verbal en els quals s'han d'utilitzar estratègies de discriminació que tenen relació amb posseir característiques iguals o similars a i no posseir cap característica comuna. En general, els resultats que s'han obtingut en aquesta variable tendeixen a ser baixos o molt baixos tal com podem apreciar en la taula posterior:

Taula n.24 Els quocients d'intel·ligència verbal obtinguts

Molt baix 54-92	46,1
Baix 93-101	25,2
Alt 102-113	21,4
Molt alt 114-150	7,3
Mitjana	92,17
D. T.	15,57

Si apliquem els barems que indica el propi text comprovarem com la mitjana se situa deu punts per sota de la normalitat atès que el QI corresponent a l'edat de tretze anys és de 102. Així només el 28,7 se situa més enllà de la "normalitat", per contra, la resta se situa per sota d'aquesta normalitat. En el nostre treball, més que acomplir una funció de mesura del QI verbal en sentit estricte, compleix una funció d'agrupament i comparació que sigui el màxim de fiable possible. Per tant,

no incidirem en l'aspecte de qualificar els nois o "etiquetar-los" segons els QI obtingut. Això no obstant, tampoc volem obviar que els resultats obtinguts són molt baixos fet que, en darrer terme, oculta, un empobriment real, no solament de vocabulari, sinó també detecten dificultats a l'hora d'aplicar estratègies de raonament.

4.2. La relació entre el QI verbal i els índexs lingüístic i el de producció textual

Tal com podrem observar en les taules posteriors, el QI verbal manté una relació més intensa i coherent amb l'índex de producció textual que amb l'índex de producció lingüística. Pel que fa a l'índex de producció lingüística s'obté una relació significativa entre els que posseeixen un QI verbal alt i els que posseeixen un índex lingüístic alt en un 26,7+%. Això no obstant, un 40,6-% dels que posseeixen un QI molt baix obtenen en un 40,6+% un índex lingüístic alt. Per contra, la relació entre el QI verbal i l'índex de producció textual és molt nítida en el sentit que el 65,2% d'aquells que posseeixen un QI verbal molt baix obtenen un índex de producció textual molt baix, alhora, aquells que posseeixen un QI verbal alt o molt alt obtenen en un 44,0+% i en un 12,0% un índex de producció textual alt o molt alt. Observem-ho en les taules següents:

Taula n. 25 QI/ Índex lingüístic

	total	baix	mig	alt
n.individus	440	28	225	187
molt baix	46,1	46,4	50,7	40,6-
baix	25,2	39,3	24,9	23,5
alt	21,4	14,3	17,8	26,7+
molt alt	7,3	-	6,7	9,1
mitjana	92,17	86,93	90,72	94,70
d.t.	15,57	15,77	15,61	15,14

Taula n. 26 QI/ Índex de producció textual

	total	mb	b	r	m
n.individus	440	92	157	141	50
molt baix	46,1	65,2+	53,5+	35,5-	18,0-
baix	25,2	18,5	24,8	29,8	26,0
alt	21,4	13,0-	15,3-	25,5	44,0+
molt alt	7,3	3,3	6,4	9,2	12,0
mitjana	92,17	84,93	89,93	95,80	102,28
d.t.	15,57	16,07	15,14	13,40	13,90

Creiem que alguns dels resultats que hem obtingut són interessants pels motius que detallem a continuació:

1r. Es demostra que el QI verbal no és exclusivament i única una prova de coneixement de vocabulari sinó que s'obté a partir de l'aplicació d'unes proves on el factor de raonament verbal és tant important com el factor de coneixement lingüístic; en aquest sentit, el fet que s'hagi realitzat en una altra llengua no modifica substancialment els resultats atès que el que mesura són habilitats cognitives.

2n. La possessió de més o menys vocabulari o el saber compondre oracions subordinades és solament el primer pas per al desenvolupament d'unes habilitats lingüístico-cognitives que necessiten de més estratègies que

posseir un vocabulari "florit". Un correcte desenvolupament lingüístic necessita desenvolupar (valgui la redundància) habilitats de raonament, d'estructuració i ordenació mental, articular bé causes i conseqüències, desenvolupar una progressió temporal lògica...entre altres habilitats que s'aconsegueixen no solament utilitzant verbs, per posar un exemple, sinó utilitzant-los amb coherència temporal i cohesionant-los amb els enllaços adequats per tal de mostrar una progressió lògica.

3r. Es pot creure que aquest és un pur efecte de la intel·ligència biològica que posseeix cadascú, ara bé, tal com deia Piaget, el raonament verbal no s'aprèn interaccionant amb els objectes sinó que la llengua i la manera d'utilitzar-la s'aprenen en societat, molt fonamentalment, en el primer nucli de socialització; és a dir, en la família, la influència de la qual es mostra decisiva.

4t. Una altra observació que se'n desprèn del conjunt de dades que hem obtingut fa referència al fet que no n'hi ha prou amb que els pares tinguin un nivell d'estudis elevat per transmetre als fills aquest bagatge, sinó que a l'interior de la família hi ha d'haver una voluntat pedagògica, un estil. Això s'evidencia en aquell grup que, tot i posseir un nivell d'estudis universitaris, els fills assoleixen uns resultats per sota del que es podria esperar; per contra, i com per compensar la balança, hi ha un grup

d'individus amb famílies amb estudis primaris que assoleixen uns bons resultats.

També hem observat com el nivell dels pares amb estudis universitaris de grau superior influeix més positivament que el nivell de les mares en una situació similar. Per contra, les mares dels nivells més baixos influeixen més decisivament en els fills.

4.3. La relació entre el QI verbal i la llengua d'ús habitual

En aquest apartat analitzarem la influència de dos variables: la variable "origen geogràfic dels pares" i la variable "llengua d'ús habitual". Pel que fa a la relació entre la variable origen i l'obtenció d'un determinat QI no s'observen diferències estadísticament significatives; per contra, creiem interessant mostrar la relació que s'estableix entre el QI i la llengua d'ús habitual, molt especialment pel fet que els exercicis que tenen com a resultat l'obtenció del QI verbal han estat realitzats en llengua castellana.

Tal com es mostra en les taules posteriors sembla que el canvi de llengua té una incidència mínima ja que la categoria QI "molt baix" l'obtenen el 40,4-% dels que tenen la llengua catalana com a llengua d'ús exclusiu i el 50,0% dels que tenen la llengua castellana com a llengua d'ús exclusiu. Si agafem la categoria QI baix es repeteix la mateixa situació de tal manera que, el 29,6+% de la població que té com a llengua d'ús el català obté aquesta categoria, així com el 19,5% dels que tenen com a llengua d'ús el

castellà. L'única diferència que s'observa és en la categoria QI molt alt en la qual el 5,8% és de parla catalana i el 9,8% és de parla castellana.

Contrastades aquestes dades amb la resta, aquest lleuger augment del percentatge, creiem que no es deu a la influència de la variable "llengua" sinó a la influència de les variables "estatus sociocultural" i "capital cultural" de les famílies. Uns altres fets que corroboren aquesta opinió, els constitueixen les dades relatives a l'índex de producció textual (recordem que les produccions lingüístiques les realitzen en català el 99% de la població) que coincideixen en la mateixa progressió, fins i tot, els de llengua castellana assoleixen percentatges més elevats en l'índex de producció textual mig que els de llengua catalana. Per contra, les diferències són més significatives en la producció de l'índex lingüístic. Això no obstant, els percentatges obtinguts per les persones nascudes a la resta de Catalunya i els obtinguts pels nascuts a la resta de l'Estat no són substancialment diferents.

Si partim de la llengua d'ús habitual, observem una progressió similar a l'anterior. Els que obtenen índexs lingüístics i textuals elevats es corresponen de manera estadísticament significativa amb els pares i les mares que tenen estudis universitaris. Així doncs, nivell d'estudis d'una banda i estatus sociocultural d'una altra, juguen a favor d'un millor desenvolupament lingüístic en els infants.

Taula n. 27 QI/llengua d'ús habitual (pare)

	total	català	castellà	ambdues	altres	ns/nc
n.individus	440	223	133	58	7	23
molt baix	46,1	40,4-	51,1	50,0	28,6	65,2
baix	25,2	29,6+	19,5	22,4	28,6	21,7
alt	21,4	24,2	19,5	20,7	28,6	8,7
molt alt	7,3	5,8	9,8	6,9	14,3	4,3
mitjana	92,17	93,10	91,97	91,31	97,14	86,39
d.t.	15,57	15,16	16,15	15,25	17,80	14,86

Taula n. 28 QI/llengua d'ús habitual (mare)

	total	català	castellà	ambdues	altres	ns/nc
n.individus	440	230	142	56	7	9
molt baix	46,1	42,2	50,0	48,2	28,6	77,8
baix	25,2	26,5	23,9	25,0	42,9	11,1
alt	21,4	24,3	18,3	19,6	14,3	11,1
molt alt	7,3	7,0	7,7	7,1	14,3	-
mitjana	92,17	93,59	90,54	92,41	94,43	80,67
d.t.	15,57	14,98	16,42	14,21	17,30	15,28

4.4. La relació entre el QI i l'índex d'activitats

Tal com ja hem afirmat en l'anàlisi dels índexs d'activitats, aquests no resulten especialment distintius, molt especialment pel que fa a la tipologia. Si bé s'obtenen alguns grups de població amb índexs elevats d'activitats, la seva tipologia no resulta especialment distintiva, d'ací que, la seva projecció als fills no sigui molt important. Tanmateix però, s'estableix una relació estadísticament significativa entre tenir un QI baix o molt baix i uns índexs d'activitats baixos. També observem l'existència d'una relació significativa entre tenir un QI alt i un índex d'activitat alt; això no obstant, el 37,6-% dels que tenen un índex d'activitats alt obtenen

un QI molt baix. Aquest fenomen va apareixent de manera reiterada en l'anàlisi de les dades i pensem que, a banda que hi puguin intervenir factors d'intel·ligència, també hi poden influir factors de pedagogia familiar atès que les activitats poden fer-se més com a ostentació que pel valor intrínsec que puguin tenir.

Els resultats que s'han obtingut es mostren en les taules posteriors.

Taula n. 29 QI verbal/index activitats culturals (pare)

	total	molt baix	baix	mig	alt	molt alt
n.individus	440	64	38	149	64	125
molt baix	46,1	59,4+	68,4+	45,6	37,5	37,6-
baix	25,2	25,0	18,4	26,8	21,9	27,2
alt	21,4	10,9-	7,9-	22,1	31,3+	24,8
molt alt	7,3	4,7	5,3	5,4	9,4	10,4
mitjana	92,17	87,22	84,61	91,70	96,09	95,56
d.t.	15,57	14,67	13,97	15,54	15,60	15,12

Taula n. 30 QI verbal/index activitats culturals (mare)

	total	molt baix	baix	mig	alt	molt alt
n.individus	440	49	21	147	73	150
molt baix	46,1	51,0	66,7	51,0	37,0	41,3
baix	25,2	22,4	28,6	20,4	28,8	28,7
alt	21,4	18,4	-	22,4	24,7	22,7
molt alt	7,3	8,2	4,8	6,1	9,6	7,3
mitjana	92,17	89,41	85,76	90,49	95,33	94,08
d.t.	15,57	17,09	12,63	15,61	15,81	14,81

4.5. La relació entre el QI i la freqüència de lectura

Per començar cal dir que s'estableix una progressió estadísticament significativa entre l'augment de llibres i l'obtenció d'un QI cada cop més alt. Això no obstant, la dada té un escàs valor si no l'acompanyem de la freqüència de lectura. En aquest cas s'observa que, a una elevada

freqüència de lectura del pare li correspon de manera significativa un QI alt o molt alt. D'altra banda, no sembla que es puguin detectar altres relacions interessants.

Taula n. 31 QI verbal/ nombre de llibres que tenen a la llar

	total	cap	-10	entre 10 i 25	entre 26 i 100	entre 101 i 500	+500	ns/nc
n.individus	440	2	15	39	155	137	80	12
molt baix	46,1	100,0	86,7+	61,5+	49,7	40,1	27,5-	83,3+
baix	25,2	-	6,7	28,2	28,4	21,9	28,8	16,7
alt	21,4	-	6,7	10,3	16,1-	27,7+	32,5+	-
molt alt	7,3	-	-	-	5,8	10,2	11,3	-
mitjana	92,17	75,50	80,27	85,28	90,58	95,53	98,59	71,58
d.t.	15,57	6,50	11,26	12,79	14,38	15,23	14,82	14,85

Taula n. 32 QI verbal/freqüència de lectura (pare)

	total	cada dia	alguns dies setmana	una dia setmana	algunes vegades	mai	ns/nc
n.individus	440	164	119	12	94	12	39
molt baix	46,1	32,3-	49,6	66,7	53,2	50,0	69,2+
baix	25,2	28,7	21,0	16,7	23,4	50,0	23,1
alt	21,4	28,0+	22,7	-	20,2	-	5,1-
molt alt	7,3	11,0+	6,7	16,7	3,2	-	2,6
mitjana	92,17	96,48	91,85	92,42	89,02	85,67	84,56
d.t.	15,57	15,35	15,23	16,76	15,28	11,12	13,86

Taula n. 33 QI verbal/freqüència de lectura (mare)

	total	cada dia	alguns dies setmana	una dia setmana	algunes vegades	mai	ns/nc
n.individus	440	175	147	13	79	6	1
molt baix	46,1	34,3-	46,9	76,9+	58,2+	83,3	-
baix	25,2	31,4+	18,4-	15,4	29,1	16,7	100,0
alt	21,4	26,3+	24,5	7,7	11,4-	-	-
molt alt	7,3	8,0	10,2	-	1,3-	-	-
mitjana	92,17	95,06	94,03	79,46	87,39	82,83	95,00
d.t.	15,57	14,69	15,51	14,83	13,47	6,72	,00

4.6. La relació entre el quocient d'intel·ligència (QI) verbal i l'índex cultural

Observem l'existència d'una relació significativa entre el quocient d'intel·ligència verbal i l'índex cultural en el sentit que, a mesura que disminuïm en l'índex cultural, constatem que augmenten els percentatges d'individus que tenen un QI molt baix. Per contra, a mesura que augmenta l'índex cultural obtenim percentatges d'individus que tenen un QI alt. Aquesta tendència es confirma en el cas dels individus que tenen un QI molt alt que coincideixen amb els que tenen un índex cultural mig i que representen l'11,8+% d'aquest grup. Ho podem observar en la taula següent:

taula n. 34 QI verbal index cultural

	Total	molt baix	baix	mig	alt	molt alt	mitjana/d.t
	440	49	209	153	28	1	440
molt baix	46,1	69,4+	54,1+	33,3-	14,3-	100	46,1
baix	25,2	18,4	24,4	22,9	57,1+	-	25,2
alt	21,4	10,2-	17,2-	32,0+	14,3	-	21,4
molt alt	7,3	2,0	4,3-	11,8+	14,3	-	7,3
mitjana	92,17	83,51	89,46	97,35	99,61	82,00	92,17
d.t.	15,57	14,82	14,64	15,60	11,17	00	15,57

Per tal d'afinar en la nostra recerca i esbrinar quins factors poden produir un QI molt alt i, constatar o no, si l'ús de la llengua materna castellana pot influir en l'obtenció d'un quocient més elevat, observem a través del seguiment que hem fet de les dades, les característiques d'aquesta població:

1a. Pel que fa a la correspondència entre el QI i l'índex lingüístic constatem que aquest grup d'individus obté un índex lingüístic alt en un 53,1% i un índex lingüístic mig en un 46,9% tot i que no s'obtenen nivells de significació estadística cosa que pot ser deguda a l'existència d'una mostra reduïda. La relació que s'estableix entre el QI i l'índex de producció textual és d'un 18,8% d'individus que se situen en un índex elevat i un 40,6% en un índex mig.

2a. Pel que fa a l'edat dels pares, tant pare com mare se situen en la franja dels 41 als 50 anys.

3a. En relació a l'origen d'aquest grup obté el percentatge més elevat de pares nascuts a la resta de l'Estat espanyol (concretament el 34,4% enfront el 56,3% que han nascut a Lleida) no així de les mares. La llengua d'ús habitual obté el mateix percentatge per al català (40,6%) que per al castellà (també amb un 40,6%).

4a Una altra dada curiosa que observem té relació amb el nivell d'estudis sobretot dels pares. Observem que el 25,0% d'aquesta població té estudis primaris i un altre 25,0% té estudis universitaris. Els que tenen estudis primaris procedeixen de la resta de l'estat espanyol amb un percentatge estadísticament significatiu d'un 28,7+ % i són en un 43,9+ % de llengua materna castellana. Per contra els que posseeixen estudis universitaris

procedeixen de Lleida en un 71,0% i són de llengua materna catalana amb un 71,0+%. Pel que fa a les mares, els percentatges que s'obtenen no resulten tant significatius com els dels pares.

5a. Pel que fa a la classe d'ocupació es distribueixen en un 25,0% en la vella classe mitjana, un 31,3% en la nova classe mitjana, un 15,6% en les classes mitjanes tècniques i en un 15,6% en la classe alta.

6a. Pel que fa als equipaments, constitueixen la població amb índexs més elevats, i són els que obtenen percentatges estadísticament significatius en escoltar i posseir més CD de música clàssica. Els pares també obtenen els índexs d'activitat més elevats no així les mares; a més són els que posseeixen més llibres a la llar i els pares llegeixen cada dia amb un percentatge estadísticament significatiu d'un 56,3+%. Van algunes vegades al cinema però no tenen costum d'anar al teatre. També obtenen els percentatges més elevats en anar a equipaments comercials, visitar museus i exposicions i assistir a xerrades i conferències.

7a. Des del punt de vista associatiu destaquen en les associacions culturals, professionals, religioses i en els sindicats; constitueixen el grup que obtenen percentatges més elevats en aquestes associacions.

Les observacions anteriors ens permeten afirmar que el capital cultural de les famílies és altament determinant del nivell d'intel·ligència verbal que assolixen els fills, també a l'interior d'aquesta variable cal considerar el

nivell d'estudis del pare que influeix de manera significativa. També influeix decisivament la variable capital cultural atès que el grup procedent de la resta de l'Estat espanyol és un grup que manté índexs elevats d'activitats i participació cultural.

L'excepció a la norma la constitueix el grup que tot i tenir un índex cultural elevat obtenen un QI baix en un 57,1+% . Hem fet un seguiment d'aquest tipus de població. Hem pogut constatar les següents observacions:

1a. Pel que fa als resultats obtinguts en els índex lingüístic i textual observem diferències significatives en els resultats. En primer lloc, més del 50% d'aquesta població se situen en un índex lingüístic mig, mentre que al voltant d'un 37,4+% (QI molt baix) i un 39,6% (QI baix) obtenen un índex lingüístic alt. Per contra, l'índex textual que precisa d'aplicar més habilitats de raonament, se situa de manera estadísticament significativa entre les categories molt baix (29,6+%) i baix (41,4+%).

2a. Pel que fa a l'origen dels pares el 65,5% (categoria molt baix) i el 68,5% (categoria baix) són originaris de Lleida i només al voltant del 22% ho són de la resta de l'Estat espanyol. Pel que fa a la llengua, predomina l'ús de la llengua catalana en un 44,3+% en la categoria molt baix i el 59,5+% en la categoria baix. L'ús del castellà obté uns percentatges relativament elevats

si els comparem amb l'origen dels pares, a mode d'exemple són d'un 33,5% (categoria molt baix) i d'un 23,4% (categoria baix) respectivament.

3r. Els nivells d'estudis són baixos tant si es tracta del pare com de la mare, situant-se de manera estadísticament significativa al voltant del 41%. Tanmateix però observem la presència d'un grup d'universitaris que oscil·la entre el 12 i el 14% que obtenen també aquests mateixos quocients d'intel·ligència.

4t. Pel que fa a la classe d'ocupació, més del 65% de la població se situa entre la vella i la nova classe mitjana. Destaquem no obstant, la presència d'un 6,9+% de classe alta.

5è. En general, es tracta d'una classe ben equipada, tanmateix però, no destaquen de manera significativa en cap tipus de consum musical i el 37,9+% no disposen d'ordinador a casa. Pel que fa als índexs d'activitats, la tendència és a assolir nivells baixos (12,8+%) o molt baixos (18,7+%); això no obstant, un 23+ % de pares obté un índex d'activitat molt alt.

6è. En relació a la possessió de llibres i freqüència de lectura, el 10,8+% declaren posseir més de 500 llibres; això no obstant, la freqüència de lectura quotidiana és molt inferior a la resta de grups tant en el cas dels pares com en el de les mares, també varien les freqüències relatives al

tipus de programes audiovisuals disminuint en el cas de les notícies, informatius, cinema i debats. D'altra banda, el 36,9+% declaren no anar al cinema i un 79,8% no assisteixen mai a cap espectacle teatral. Pel que fa a l'assistència a esdeveniments obtenen percentatges inferiors o molt inferiors en relació a la resta de grups, això no obstant, el 17,7+% va a equipaments comercials, el 21,7+% visita museus i exposicions i el 21,2-% assisteix a xerrades i conferències.

7è. Pel que fa a la pertinença a associacions no constatem l'existència de percentatges estadísticament significatius.

En síntesi, dins del grup que obté un QI molt baix detectem la presència d'un subgrup molt minoritari que, sobtadament té uns nivells d'instrucció elevats i fins i tot un índex cultural alt. Analitzades les dades que creiem que il·lustren en aquesta situació arribem a dues conclusions:

- a) Malgrat la família hagi assolit un nivell de capital cultural interessant, la realització d'activitats específicament culturals, molt especialment la lectura, enriqueix aquest capital alhora que contribueix a un desenvolupament de les habilitats lingüístiques de manera molt positiva.
- b) No n'hi ha prou amb què la família tingui un bon nivell de capital cultural, al seu interior hi ha d'haver actituds educatives específiques que potenciïn aquest tipus de relació.

En síntesi, els resultats globals mostren l'existència d'una relació molt significativa entre tenir un QI molt baix i alhora haver assolit un índex cultural molt baix. Paral·lelament, també observem el fenomen contrari entre els que tenen QI verbal alt o molt alt i gaudir d'un índex cultural mig. Això obstant, no s'ha de llegir en clau determinista atès que en tots els grups apareixen subgrups que no confirmen aquesta apreciació, la qual cosa ens permet albirar que, tot i ser molt important assolir un nivell de capital cultural, no és definitori en tots els casos, ja que, constatem la presència de grups que, tot i no tenir un capital cultural molt elevat, assoleixen un QI alt.

4.7. La relació entre el QI verbal i l'estatus sociocultural

Atès que l'elaboració de la variable estatus és problemàtica recordarem com l'hem definit. La variable estatus s'obté de dividir la població agrupada segons les variables nivell d'estudis, classe d'ocupació, índexs d'equipaments, índexs d'activitats, índexs audiovisuals i índexs culturals en sectors que recullen les puntuacions corresponents a les categories estatus sociocultural alt, estatus sociocultural mitjà-alt, estatus sociocultural mig, estatus sociocultural baix i estatus sociocultural molt baix. Cadascuna d'aquestes categories s'ha obtingut en dividir els resultats de totes les variables en les cinc categories anteriors. Un cop realitzat aquest procés, hem obtingut els resultats que es mostren en la taula següent.

Taula n. 35 QI verbal/ estatus

	Total	Alt	Mitjà-alt	Mig	Mig-baix	Baix
	440	83	90	88	96	83
molt baix	46,1	34,9-	36,7-	38,6	53,1	67,5+
baix	25,2	30,1	22,2	25,0	29,2	19,3
alt	21,4	26,5	26,7	31,8+	12,5-	9,6-
molt alt	7,3	8,4	14,4+	4,5	5,2	3,6
mitjana	92,17	96,47	96,21	94,53	87,76	86,08
d.t.	15,57	13,62	16,21	15,80	15,44	13,53

Aquesta taula ens permet destacar l'existència d'una relació estadísticament significativa entre els que obtenen un QI molt baix i alhora assolixen un estatus sociocultural baix. Això no obsta que en el mateix nivell de QI apareguin uns grups de persones que no compleixen aquesta condició.

Per tal de veure la solidesa de les dades anteriors les compararem amb els resultats obtinguts en els índex de producció lingüística i textual. Pel que fa a la relació entre l'índex de producció lingüística i l'estatus observem la presència d'una relació estadística significativa entre assolir un índex lingüístic alt i pertànyer a un estatus mitjà-alt en un 53,3+% dels casos; També s'estableix una relació estadísticament significativa entre posseir un índex lingüístic mig o baix i haver assolit un estatus baix en un 61,4+% i en un 13,3+% respectivament. En el cas dels índexs de producció textual la relació s'estableix entre un índex de producció molt baix i, alhora, pertànyer a un estatus baix.

4.8. La relació entre el QI verbal i els nivells d'instrucció dels pares

Observem una relació estadística significativa entre els que posseeixen estudis primaris tant homes com dones i els nois/es que obtenen un QI molt baix en un 52,1+%; això no obstant, un 17,4+% de la població d'aquest mateix nivell d'estudis obté un QI alt. Aquesta dada ens indica el caràcter important encara que no determinant de la variable que estem analitzant. Aquesta última dada cal posar-la en relació amb aquell grup de persones que tot i tenir un nivell d'estudis primaris han consolidat un estatus elevat (tal i com ja s'ha especificat en l'apartat estatus). D'altra banda, observem que un 28,9+% de persones amb estudis universitaris es relacionen amb la producció d'un QI molt baix tot i que si aquestes dades es contrasten justament a l'inrevés, és a dir posant en comparació els estudis amb el QI verbal observem que els percentatges que representen són bastant inferiors situant-se al voltant del 10% de la població.

Pel que fa a les diferències entre pare i mare són pràcticament irrelevantes ja que, en aquesta variable es constata un paral·lelisme constant, tal com ho mostren les taules que s'exposen a continuació.

Taula n. 36 QI verbal/nivell d'instrucció (pare)

	Total	Sense estudis	Estudis primaris	Estudis secundaris	Estudis universitaris	NS/NC
	440	6	259	61	76	38
molt baix	46,1	33,3	52,1+	37,7	28,9-	55,3
baix	25,2	50,0	25,1	24,6	21,1	31,6
alt	21,4	16,7	17,4-	29,5	34,2+	10,5
molt alt	7,3	-	5,4	8,2	15,8+	2,6
mitjana	92,17	92,00	89,79	95,18	99,50	88,95
d.t.	15,57	9,76	15,36	15,28	15,59	12,93

Taula n. 37 QI verbal/nivell d'instrucció (mare)

	Total	Sense estudis	Estudis primaris	Estudis secundaris	Estudis universitaris	NS/NC
	440	6	287	46	77	24
molt baix	46,1	33,3	51,6+	30,4-	33,8-	54,2
baix	25,2	66,7	25,1	32,6	19,5	20,8
alt	21,4	-	17,1-	30,4	32,5+	25,0
molt alt	7,3	-	6,3	6,5	14,3+	-
mitjana	92,17	88,83	89,90	96,74	99,12	89,17
d.t.	15,57	9,56	15,43	13,25	15,13	16,19

4.9. La relació entre el QI verbal i la classe d'ocupació

Pel que fa a aquesta relació constatem l'absència de relacions estadístiques significatives tant en el cas del pare com en el cas de la mare. Ho podem observar en les taules posteriors.

Taula n. 38 QI verbal/classe d'ocupació (pare)

	total	treballadora	vella classe mitjana	nova classe mitjana	classes mitjanes tècniques	classe alta	inactius	ns/nc
n.indiv dus	440	3	113	163	54	44	22	41
molt baix	25,2	66,7	43,4	50,3	40,7	31,8-	40,9	61,0+
baix	21,4	-	28,3	25,8	18,5	29,5	13,6	26,8
alt	7,3	33,3	21,2	17,8	31,5	27,3	31,8	9,8
molt alt	92,17	-	7,1	6,1	9,3	11,4	13,6	2,4
mitjana	15,57	91,33	92,14	91,34	94,70	95,80	94,77	87,00
d.t.	15,57	16,21	15,53	15,22	16,16	15,75	18,41	13,40

Taula n. 39 QI verbal/classe d'ocupació (mare)

	total	treballa dora	vella classe mitjana	nova classe mitjana	classes mitjanes tècniques	classe alta	inactius	ns/nc
n.indiv dus	440	4	51	144	37	31	141	32
molt baix	46,1	50,0	49,0	41,0	43,2	41,9	45,4	75,0+
baix	25,2	25,0	29,4	29,9	18,9	22,6	24,8	9,4-
alt	21,4	25,0	19,6	21,5	32,4	22,6	19,9	15,6
molt alt	7,3	-	2,0	7,6	5,4	12,9	9,9	-
mitjana	92,17	95,75	88,94	93,03	96,00	93,94	92,91	83,59
d.t.	15,57	9,3	15,29	15,14	13,48	16,63	16,13	14,51

4.10. L'índex de producció lingüística

L'índex de producció lingüística comprén la producció de dos ordres diferents: el primer es fonamenta en el coneixement de vocabulari com substantius, verbs i adjectius, el segon considera un segon nivell de dificultat com és l'articulació de proposicions i frases complexes. En aquest sentit, els resultats obtinguts mostren que la meitat de la població (un 53,9% per als substantius i un 47,5% per als verbs) produeixen entre 21 i 25 substantius i entre 21 i 25 verbs. Per als adjectius, la producció disminueix notablement i solament el 5% en produeix més d'11. La mitjana de producció de les oracions simples és de 4,24 dada poc rellevant si tenim present la producció d'oracions compostes. En aquest sentit, cal manifestar que la mitjana de producció de les subordinades és superior a la de les coordinades essent per aquesta última d'un 7,88 i per a les subordinades d'un 9,92.

Pel que fa a l'anàlisi de les subordinades, 66 individus no produeixen cap adjectiva, 79 no en produeixen cap de substantiva i 87 no en produeixen cap d'adverbial. En referència a la producció de les diferents classes d'adverbials les ordenem segons el nombre de casos en els quals no n'ha aparegut cap. Així obtenim:

classes d'adverbials	nombre de casos que no n'han produït
temporals	195
causals	267
finals	303
modals	357
consecutives	407
locatives	428
concessives	439
comparatives	440

Les dades anteriors ens permeten deduir que la producció de subordinades encara no s'ha consolidat definitivament. En aquest sentit, els pares i les mares amb estudis universitaris de grau superior són els que aconseguix nivells de significació estadística més elevats, és a dir el 53,3+% de nois amb pares amb estudis universitaris superiors (les mares obtenen resultats molt similars) produeixen 9 o més oracions subordinades. Per contra, la classe d'ocupació no és significativa. En la relació entre la producció d'oracions subordinades i l'índex d'activitats es constata una relació estadísticament significativa entre els que tenen un índex d'activitats baix o molt baix i aquells que produeixen 1 o 2 oracions subordinades i aquells que obtenen un índex molt elevat d'activitats i en produeixen 9 o més; així com aquells que tenen més de 500 llibres i

llegeixen cada dia. També els que obtenen estatus elevats assoleixen nivells més elevats de producció de subordinades.

En referència a la relació que s'estableix entre l'índex de producció lingüística i l'índex de producció textual és directament proporcional; és a dir, a índexs lingüístics baixos i mitjans els corresponen índexs de producció textual molt baixos i baixos; per contra a índexs de producció lingüística alts els corresponen índexs de producció textual mitjans o elevats. La mateixa progressió l'observem si invertim la relació, és a dir, a índexs de producció textual elevats, els corresponen índexs lingüístics alts. Insistim en l'estreta relació que es produeix entre el nivell d'estudis, molt especialment universitaris, i els índexs de producció lingüística i textual.

Pel que fa a la relació entre l'índex de producció lingüística i les categories coherència, cohesió i adequació, observem que l'índex lingüístic mig manté una relació altament significativa amb un nivell de coherència regular, el mateix procés es repeteix amb la cohesió i amb l'adequació. Per contra, els índexs de producció alts mantenen una relació estadísticament significativa en els nivells bo i molt bo quan a la coherència, cohesió i adequació gramaticals.

En síntesi, s'estableix una relació estadísticament significativa entre l'índex lingüístic baix o molt baix i un índex de producció textual molt

baix. També, l'índex lingüístic mig es relaciona estadísticament en un 68,8+% dels casos amb un índex baix de producció textual. Els índexs lingüístics alts es relacionen de manera estadísticament significativa amb els índex de producció textual mitjans en un 67,4+% i amb un índex textual alt en un 86,0+%.

Si invertim la relació, observem que els resultats continuen mantenint la relació anterior tal com es pot observar en les taules següents:

Taula n. 40 Índex lingüístic/ oracions subordinades

	total	0 a 2	3 a 4	5 a 6	7 a 8	9 a 10
n. individus	440	49	72	86	85	148
Baix	6,4	57,1	-	-	-	-
mig	51,1	42,9	100,0+	89,5+	54,1	6,1-
alt	42,5	-	-	10,5-	45,9	93,9+
mitjana	52,28	24,61	36,61	47,33	57,00	69,24
desviació típica	16,70	6,21	6,44	7,39	6,50	7,22

Taula n. 41 Índex lingüístic/ índex de producció textual

	total	molt baix	baix	mig	alt
n. individus	440	92	157	141	50
Baix	6,4	25,0+	2,5-	,7-	-
mig	51,1	70,7+	68,8+	31,9-	14,0-
alt	42,5	4,3-	28,7-	67,4+	86,0+
mitjana	52,28	34,46	49,99	60,67	68,62
desviació típica	16,70	12,75	13,05	12,60	10,60

Taula n. 42 Índex de producció textual/índex de producció lingüística

	total	baix	mig	alt
	440	28	225	187
molt baix	20,9	82,1+	28,9+	2,1-

baix	35,7	14,3-	48,0+	24,1-
mig	32,0	3,6-	20,0-	50,8+
elevat	11,4	-	3,1-	23,0+
mitjana	82,23	18,57	66,67	110,48
d.t.	43,00	31,24	33,43	34,22

4.11. La relació entre els índexs culturals i els índexs de producció lingüística i textual

Les dades obtingudes en aquesta relació ens permeten confirmar les tendències aparegudes anteriorment en el sentit que, a índexs culturals molt baixos els correspon índexs de producció lingüística mitjans en un 59,2% de la població, i índexs de producció textual molt baixos en un 44,9+%. La discrepància de resultats entre un i altre índex es deguda al tipus de categories que les componen, recordem que en la formació de l'índex lingüístic intervenen categories com nombre de substantius o de verbs cosa que suposa un lleuger augment de l'índex; per contra, l'índex de producció textual necessita de l'aplicació de més habilitats de raonament i, alhora, lingüístiques. A índexs culturals mitjans i alts els correspon índexs lingüístics alts en un 50,3+% i índexs de producció textual mitjans i alts en més del 57% de casos. Aquestes dades ens confirmen un cop més, la importància de la dinàmica a l'interior de les famílies, malgrat que aquesta no adquireixi un caràcter molt específicament cultural. Això no obstant, hem pogut observar durant tot el treball l'enorme pes d'activitats culturals específiques com el llegir que influeixen en el desenvolupament de les habilitats lingüístiques generals.

Taula n. 43 Índex de producció lingüística/ índex cultural

	total	molt baix	baix	mig	alt	molt alt	mitjana, dev. típica
	440	49	209	153	28	1	440
Baix	6,4	10,2	7,7	3,9	3,6	-	6,4
mig	51,1	59,2	53,6	45,8	50,0	-	51,1
alt	42,5	30,6	38,8	50,3+	46,4	100,0	42,5
mitjana	52,28	47,39	51,10	55,01	54,25	67,00	52,28
desviació típica	16,70	18,15	16,44	16,50	14,98	,00	16,70

Taula n. 44 Índex de producció textual/ índex cultural

	total	molt baix	baix	mig	alt	molt alt	mitjana, dev. típica
	440	49	209	153	28	1	440
molt baix	20,9	44,9+	23,9	11,1-	10,7	-	20,9
baix	35,7	32,7	36,4	35,9	32,1	100,0	35,7
mig	32,0	16,3-	30,6	37,3	42,9	-	32,0
elevat	11,4	6,1	9,1	15,7+	14,3	-	11,4
mitjana	82,23	59,18	78,18	93,20	93,57	60,00	82,23
d.t.	43,00	43,20	42,73	40,27	40,39	,00	43,00

4.12. La relació entre els índexs de producció lingüística i textual i la resta de variables

Observem les relacions que s'estableixen entre els índexs i les diferents variables:

-Segons l'estatus: les tendències de les dades estadístiques mostren apunten a la consolidació dels índexs extrems. És a dir, els estatus alts o mitjans alts tendeixen a obtenir índexs de producció lingüística i textual elevats; per contra, els estatus baixos i mitjans-baixos tendeixen a obtenir

percentatges d'índexs de producció lingüística i textual baixos tal i com ho podem observar en les taules posteriors:

Taula n. 45 Índex de producció lingüística/ status

	total	alt	mitjà-alt	mig	mig-baix	baix
	440	83	90	88	96	83
Baix	6,4	2,4	2,2	4,5	9,4	13,3+
mig	51,1	48,2	44,4	52,3	50,0	61,4+
alt	42,5	49,4	53,3+	43,2	40,6	25,3-
mitjana	52,28	55,25	56,41	52,75	50,89	45,95
desviació típica	16,70	16,27	15,45	15,75	17,11	17,20

Taula n. 46 Índex de producció textual/ status

	total	alt	mitjà-alt	mig	mig-baix	baix
	440	83	90	88	96	83
molt baix	20,9	14,5	12,2-	9,1-	31,3+	37,3+
baix	35,7	30,1	33,3	42,0	34,4	38,6
mig	32,0	41,0	37,8	35,2	26,0	20,5-
elevat	11,4	14,5	16,7	13,6	8,3	3,6-
mitjana	82,23	93,25	94,00	91,59	71,67	60,72
d.t.	43,00	40,88	41,38	36,73	44,74	40,66

-Segons el nivell d'estudis: en l'anàlisi d'aquesta variable es confirma l'estreta relació entre els nivell d'estudis universitaris del pare i de la mare i l'obtenció d'un índex de producció textual alt amb percentatges d'un 59,2+% en el cas dels pares i d'un 53,2+% en el cas de les mares. Pel que fa als índexs de producció textual, la relació s'estableix, en menor proporció entre els que tenen estudis universitaris, tant el pare com la mare, i els que obtenen un índex de producció textual mig en un 43,4+% i en un 42,9+% respectivament. Pel que fa als nivells d'estudis primaris i secundaris no s'obtenen resultats significatius, tampoc es diferencien en els percentatges obtinguts tant pel que fa a l'índex de producció lingüística

com a l'índex de producció textual. Ho podem observar en les taules següents:

Taula n. 47 Índex lingüístic/ nivell d'estudis (pare)

	total	sense estudis	estudis primaris	estudis secundaris	estudis universitaris	ns/nc
	440	6	259	61	76	38
Baix	6,4	16,7	8,1	3,3	2,6	5,3
mig	51,1	66,7	52,5	52,5	38,2-	63,2
alt	42,5	16,7	39,4	44,3	59,2+	31,6
mitjana	52,28	47,83	50,94	53,44	57,25	50,32
desviació típica	16,70	19,20	16,98	15,25	16,26	15,91

Taula n. 48 Índex lingüístic/ nivell d'estudis (mare)

	total	sense estudis	estudis primaris	estudis secundaris	estudis universitaris	ns/nc
	440	6	287	46	77	24
Baix	6,4	16,7	5,6	6,5	1,3	4,2
mig	51,1	-	30,3	37,0	45,5	75,0+
alt	42,5	33,3	49,5	52,2	53,2+	20,8-
mitjana	52,28	50,0	14,6	4,3-	55,81	49,13
desviació típica	16,70	5,00	7,61	8,74	15,43	15,05

-Segons la llengua d'ús habitual: observem l'obtenció de resultats lleument diferents segons es tracti de l'índex de producció lingüística o de l'índex de producció textual. Pel que fa a l'índex de producció lingüística s'observa un cert desplaçament dels resultats a favor dels que tenen com a llengua d'ús habitual el català; així constatem que la categoria "alta" de producció lingüística es relaciona significativament amb les persones que tenen com a llengua d'ús habitual la catalana. Per contra, només el 38,3% que tenen com a llengua d'ús la castellana assoleixen aquesta mateixa categoria.

Ara bé, si observem l'índex de producció textual, els resultats són ben diferents, en primer lloc la categoria índex de producció textual elevada obté percentatges molt minsos amb una diferència de 5,8 punts entre els de parla castellana i els de parla catalana. En segon lloc, perquè el percentatge de persones universitàries que té com a llengua d'ús la catalana se situa significativament en aquest grup, contràriament als que utilitzen la llengua castellana que se situen significativament en els estudis primaris. Els resultats obtinguts en la resta de categories no es diferencien.

Tal com ja hem apuntat en un apartat anterior, la diferència entre un i altre índex rau en què ambdós utilitzen processos intel·lectuals diferents i que, en definitiva, conèixer o posseir una llengua no és qüestió de posseir únicament i exclusiva un bon nombre de paraules sinó en saber organitzar-les en forma de proposicions complexes. Aquest segon aspecte manté una relació directa amb el desenvolupament de les funcions psicològiques superiors.

Taula n. 49 Índex lingüístic/ llengua d'ús habitual (pare)

	total	català	castellà	ambdues	altres	ns/nc
n. individus	440	223	133	58	7	23
Baix	6,4	5,4	6,0	10,3	14,3	4,3
mig	51,1	45,7-	55,6	53,4	71,4	69,6
alt	42,5	48,9+	38,3	36,2	14,3	26,1
mitjana	52,28	53,69	50,95	51,81	47,43	48,74
desviació típica	16,70	16,52	17,24	16,35	15,23	15,71

Taula n. 50 Índex lingüístic/ llengua d'ús habitual (mare)

	total	català	castellà	ambdues	altres	ns/nc
n. individus	440	230	142	56	7	8
Baix	6,4	6,5	4,9	7,1	28,6	11,1
mig	51,1	44,8-	57,7	55,4	71,4	77,8
alt	42,5	48,7+	37,3	37,5	-	11,1
mitjana	52,28	53,35	50,46	53,63	40,00	47,78
desviació típica	16,70	17,22	16,29	15,47	14,39	14,60

-Segons la classe d'ocupació: tal com hem avançat en apartats anteriors aquesta variable no resulta significativa .

-Segons l'índex d'activitats: observem que un índex de producció lingüística alt es relaciona de manera estadísticament significativa amb un índex cultural alt en un 56,3+% dels casos. Aquests resultats es diferencien dels obtinguts en l'índex de producció textual en el qual constatem:

a) una relació estadísticament significativa entre obtenir un índex de producció textual molt baix i un índex d'activitats molt baix en un 42,2+% dels casos.

b) En un 57,9+% dels casos amb un índex de producció textual baix s'obté, alhora, un índex cultural baix.

c) El 18,8+% amb un índex de producció elevat i un 40,0+% amb un índex de producció textual correlacionen estadísticament amb un índex d'activitats alt i molt alt respectivament.

Les dades que acabem d'exposar es refereixen a l'índex d'activitats del pare en el qual s'obté un resultats més significatius que amb l'índex de la mare

que només obté uns resultats significatius en el cas de les que tenen un índex d'activitat alt amb els que obtenen un índex lingüístic alt. També els índexs culturals baixos de les mares es correlacionen estadísticament amb els índexs de producció textual baixos.

D'altra banda, els índexs de producció lingüística alts i els índexs de producció textual mitjans resulten estadísticament significatius amb la freqüència de lectura diària en els cas del pare i de la mare.

Taula n. 51 Índex lingüístic/ índex d'activitats (pare)

	total	molt baix	baix	mig	alt	molt alt
n. individus	440	64	38	149	64	125
Baix	6,4	17,2	5,3	6,0	1,6	4,0
mig	51,1	54,7	60,5	54,4	42,2	47,2
alt	42,5	28,1-	34,2	39,6	56,3+	48,8
mitjana	52,28	46,27	48,61	52,17	56,09	54,66
desviació típica	16,70	18,13	17,23	15,97	14,10	17,04

Taula n. 52 Índex lingüístic/ índex d'activitats (mare)

	total	molt baix	baix	mig	alt	molt alt
n. individus	440	49	21	147	73	150
Baix	6,4	16,3	14,3	6,8	2,7	3,3
mig	51,1	51,0	61,9	53,1	43,8	51,3
alt	42,5	32,7	23,8	40,1	53,4+	45,3
mitjana	52,28	45,94	46,52	51,81	55,41	54,10
desviació típica	16,70	19,21	16,34	16,40	15,24	16,27

Taula n. 53 Índex lingüístic/ freqüència de lectura (pare)

	total	cada dia	alguns dies a la setmana	un dia a la setmana	algunes vegades	no llegeix mai	ns/nc
n. individus	440	164	119	12	94	12	39
Baix	6,4	4,3	5,9	25,0	6,4	8,3	10,3

mig	51,1	46,3	47,1	33,3	59,6	75,0	61,5
alt	42,5	49,4+	47,1	41,7	34,0	16,7	28,2
mitjana	52,28	54,55	53,54	50,17	49,77	46,58	47,38
desviació típica	16,70	16,59	15,79	22,16	16,15	17,90	17,13

Taula n. 54 Índex lingüístic/ freqüència de lectura (mare)

	total	cada dia	alguns dies a la setmana	un dia a la setmana	algunes vegades	no llegeix mai	ns/nc
n. individus	440	175	147	13	79	6	19
Baix	6,4	4,0	6,1	15,4	10,1	-	10,5
mig	51,1	48,6	47,6	46,2	58,2	66,7	68,4
alt	42,5	47,4	46,3	38,5	31,6-	33,3	21,1
mitjana	52,28	54,06	53,35	50,38	47,97	55,17	45,74
desviació típica	16,70	15,81	16,82	18,68	17,25	16,04	17,04

5. CONCLUSIONS

Aquesta investigació té com a objectiu esbrinar la relació que es produeix entre els context sociocultural de la família i el desenvolupament de la competència comunicativa en els adolescents. El seu objecte d'anàlisi ha estat, d'una banda, la família, molt especialment, el que fa referència als consums i les pràctiques culturals i, de l'altra, la competència comunicativa dels nois i noies de primer curs d'Educació Secundària Obligatòria.

Algunes observacions relatives a les particularitats de la mostra obtinguda fan referència:

1r. L'edat: la gran majoria de pares i mares se situen entre els 31 i 50 anys. Això no obstant, hem observat característiques diferenciadores entre les generacions que se situen entre els 31 i 40 anys d'edat i les que se situen entre els 41 i 50 anys d'edat. Un recorregut històric simple i línia de les dècades dels setanta i dels vuitanta ens fa parar compte, al menys, en dos fets: l'acabament de la dictadura l'any setanta-cinc i el canvi cultural i econòmic que es produeix durant els anys vuitanta. També cal recordar que en la dècada dels setanta, amb l'aprovació de la llei de Villar Palací, s'estableix l'escolarització obligatòria i gratuïta fins als 14 anys i s'inicia l'eixamplament dels estudis secundaris i, posteriorment universitaris. Aquest canvi, conjuntament amb la ferma convicció que

l'adquisició de més nivell d'estudis és una font primordial de mobilitat social conjuntament amb el desig de poder adquirir un nivell cultural més elevat que fins feia poc estava reservat a les classes privilegiades, creiem que influeix en les generacions que viuen el canvi de la dictadura a la democràcia.

Per contra, les generacions dels anys vuitanta es troben influïdes per factors diferents als de la dècada anterior. D'una banda, l'expansió dels estudis no és un fet pel qual s'ha de lluitar, d'una altra banda, assistim a un canvi cultural i econòmic important amb l'expansió del consum i la consolidació de la mutiplicitat de formes que ofereixen els mass-media. Això provoca que les escales de valors canviïn en funció de les característiques cojunturals de cada moment històric. Això pot explicar la contradicció evident entre unes i altres generacions i per afinar més, si fem un recorregut minucios per totes les dades estadístiques que hem obtingut, constatem indicis de canvis de valors i, alhora, de comportaments a l'interior de la família. Aquestes observacions no s'han d'entendre com uns fets concloents i definitius sinó com uns nous aspectes a tenir presents o a investigar; la pregunta és fins a quin punt els canvis polítics, econòmics, socials i culturals influeixen en els canvis de valors a l'interior de les famílies i, per tant, en els estils pedagògics familiars o en la voluntat d'educació de les famílies. Ens preguntem quins

tipus de valors es propugnen en les noves societats i quin és el paper que la família ha de jugar en l'educació dels fills.

Els interrogants que s'estableixen en observar les dades relatives als comportaments culturals d'aquestes generacions coincideixen, a grans trets, amb els observats per Gil Calvo al 1993 en analitzar el canvi cultural dels espanyols. Aquest autor, en el seu estudi, estableix dues èpoques diferenciades: una que va des del 1978 al 1985 i l'altra de 1985 fins al 1990. En la primera, constata l'existència d'una joventut interessada per la cosa pública i per la transició. Es tracta d'una joventut que redueix el temps de lleure passiu a la llar per invertir els excedents temporals en noves activitats com escoltar música, anar de concerts o a espectacles; en canvi, la generació de 1985 a 1990 torna a invertir molt de temps en veure la TV mentre que el redueix en la resta d'activitats com la lectura, els espectacles i els concerts. L'autor conclou que si bé el comportament dels joves d'aquesta època és més ric i més modern que el d'èpoques anteriors, del 85 al 90 es produeix una regressió. Els joves de 1990 llegeixen menys que els joves de les generacions precedents malgrat haver rebut més escolarització que aquéstos. Aquestes són les generacions que no viuen ni la incertesa econòmica ni la incertesa política i això produeix desencís i desmotivació, alhora, creix el passotisme i la insolidaritat; els joves d'aquestes generacions són apolítics i menystenen tot allò que fa referència

a la cosa pública. Aquesta pauta regressiva es produeix en totes les edats i té un caràcter molt més intens en els homes que en les dones.

Com és obvi, els comportaments anteriors han de projectar-se a nivell familiar i no és gens d'estrany que els estils educatius familiars s'encarin més als fills com un objecte de consum, de llument personal que d'actituds estrictament educatives.

2n. Un altre factor que ens crida l'atenció és la relació entre l'origen i la llengua d'ús habitual i la recessió que, en aquest treball, s'evidencia de l'ús del català. En primer lloc, no hi ha correspondència entre els percentatges d'origen i els d'ús de la llengua catalana; és a dir, els percentatges d'ús de la llengua catalana són inferiors als percentatges de persones nascudes a Lleida arribant, fins i tot, a obtenir una diferència de 20 punts. Un dels factors que poden explicar aquest fet pot ser l'existència d'un percentatge significatiu de persones de segones generacions immigrants que, tot i haver nascut a Lleida, no han fet un canvi de llengua. Això no obstant, aquesta explicació sembla poc plausible atès que els percentatges d'immigrants en les nostres contrades han estat més aviat baixos.

Per una altra banda, la contradicció s'estableix entre el fet que, molt especialment, les generacions dels anys vuitanta han rebut estudis en llengua catalana sinó tota l'escolarització. Vol dir això que, malgrat els

esforços que s'han aplicat a l'escola, finalment, els condicionaments socials han predominat per sobre d'aquesta? Sense voler caure en una actitud pessimista, volem plantejar una hipòtesi que, evidentment, en aquest treball no podem verificar, però sí que ho han fet autors com Flaquer (1996) en la seva obra *El català: llengua pública o privada?* L'obra, d'un indubtable valor etnogràfic, planteja que a la Catalunya premoderna, l'aprenentatge de la llengua catalana per part dels nous vinguts tenia un caire predominantment primari, i es produïa a través d'un procés d'interacció espontània amb els membres de la comunitat local; en l'actualitat, aquest procés ha sofert canvis significatius i la socialització en la llengua i en la cultura catalanes, especialment la d'aquells qui originàriament no la tenen com a pròpia, ha passat a tenir unes connotacions més secundàries i instrumentals; és a dir, podem utilitzar el català en el nostre context de treball atès que el coneixement d'aquesta llengua ofereix oportunitats de mobilitat social i podem parlar el castellà en el nucli familiar. En el nostre qüestionari no hem especificat el context d'ús ja que hem donat per suposat que, bàsicament, en referíem als usos familiars.

3r. En la nostra població hi predominen els que tenen uns nivells d'estudis d'EGB o similars. A banda dels aspectes que ja hem comentat anteriorment sobre la peculiaritat de les generacions amb les que estem treballant, continuem constatant un nivell d'estudis baix. Aquest fet

constitueix un indicador important, encara que poc explorat, de tot una sèrie de factors com:

1r. La oferta educativa ha estat per sobre de la demanda. Llevat del període obligatori que ha abastat fins als quatorze anys, l'accés als estudis secundaris ha estat força reduït. La prova la tenim en què aquestes generacions que ja van disposar d'aquesta oferta, obtenen uns percentatges d'estudis secundaris i universitaris més aviat baixos. Ens hem de preguntar perquè no s'ha generat la motivació suficient per continuar els estudis?

2n. En les escoles s'ha produït i es produeix un divorci entre les diferents cultures que s'hi acumulen. D'una banda, la cultura escolar amb els seus sabers bastant allunyada de la realitat quotidiana, de l'altra, una amalgama de cultures que han considerat que amb l'aprenentatge dels conceptes instrumentals era suficient per desenvolupar-se en la vida quotidiana i que restar més temps en els centres educatius era una pèrdua vital. Des de l'escola no s'ha sabut comunicar l'interès per la cultura, pel coneixement del món i de la pròpia condició humana.

3r. Les estratègies d'aprenentatge escolar s'han fonamentat més en l'aprenentatge mecànic que en el raonament, per tant, han generat pocs recursos a nivell intel·lectual. Aquest fet ha repercutit en la vida adulta atès que no ha generat una motivació implícita ni per a la cultura ni per a la participació democràtica.

4t. La reforma educativa es planteja més com un sistema per disminuir el fracàs escolar i retenir els nois fins als setze anys -moment a partir del qual poden entrar en el món del treball- que com una autèntica reforma dels ensenyaments. Feta des dels despatxos, els burocrates que hi treballen poc han tingut en compte els interessos dels agents que l'han de dur a terme. Per aquest motiu, aquesta reforma s'implanta amb el disgust de tots i tot seguint un model (l'americà) que ha mostrat la seva ineficiència. Ara, els nois es guarden en els centres escolars i ni els bons alumnes veuen colmades les seves expectatives i satisfeta la seva curiositat ni els alumnes "dolents" aprenen cap habilitat que no siguin les estrictament intel·lectuals, que els gratifiqui, doni sentit al seu pas pels centres educatius i els hi obri una porta per al futur. Aquests adolescents es veuen empresonats i solen trobar com a única sortida les pandilles del barri o del carrer amb les consegüents pràctiques que massa sovint ratllen la dissociabilitat.

El panorama esdevé força desalentador en les noves societats, com més necessitat tenim d'aprendre a organitzar tota la informació que diàriament ens arriba, més ineficaços som des dels centres educatius, tal com diu Raffaele Simone (2001) en la seva obra *La tercera Fase. Formas de saber que estamos perdiendo*. Aquest autor parla de "desalfabetització", és a dir, pèrdua gradual de la capacitat de llegir i de les formes d'intel·ligència que aquesta implica, fenomen que va parell a l'obsolescència o incapacitat del

sistema escolar de donar resposta a la immensa complexitat dels sistema social actual.

4t. Pel que fa a la classe d'ocupació destaquem dos fets: el fort predomini de la nova classe mitjana i l'increment substantiu de la dona en el mercat de treball. Insistim en què el concepte nova classe mitjana pot induir a error, sobretot si es compara amb el de vella classe mitjana o classe treballadora. En la nostra població no obtenim percentatges significatius de classe treballadora. En realitat, molts dels empleats que, en l'actualitat, formen part de la nova classe mitjana no tenen una millor posició que en un període anterior ja que, en esdevenir tan àmplia aquesta nova classe social, abasta sectors de rang molt baix amb l'única diferència que, en la nova societat, no desenvolupen treballs manuals. Per aquest motiu hem discernit entre nova classe mitjana i classes mitjanes tècniques atès que la posició que ocupen uns i altres és diferent.

També volem observar l'escassa relació que encara es manifesta entre el nivell d'estudis i la classe d'ocupació assolida com ara el cas dels directors, gerents que no assoleixen de manera significativa nivells d'estudis universitaris.

5è L'estatus es manifesta com una variable que confereix un caràcter específic interessant atès que revela profundes diferències en els comportaments socials. Segons els resultats que hem obtingut, un dels

aspectes que podem considerar com a més interessants és la potent relació que s'estableix entre tenir un nivell d'estudis universitaris i posseir un estatus elevat. També els estatus elevats es relacionen amb la nova classe mitjana i amb les classes mitjanes tècniques. Això no obstant, les relacions que es fan evidents en el nostre treball pensem que són força vulnerables si tenim present que estem vivim un període de transició entre la societat industrial i la societat tecnològica que pot generar canvis molt significatius, no solament a nivell d'estructura ocupacional, sinó també en la consideració social dels nivell d'estudis.

Alguns estudis com els realitzats per Castells en la seva obra *La ciutat informacional* (1995) mostren com la societat s'està fragmentant i polaritzant de tal manera que en el pol benestant s'hi troben persones amb elevades qualificacions acadèmiques que serveixen al desenvolupament d'aquest nou model social; en canvi, en l'altre pol, s'hi acumulen gran quantitat de serveis mal pagats i amb treballadors en situació precària. Aquesta constatació realitzada en una una societat que evoluciona uns anys per davant de la nostra, posa en evidència diversos factors d'entre els quals destaquem:

1r. La devaluació de molts tipus d'estudis universitaris. La concepció tradicional que atribuïa a un títol universitari un bon lloc de treball s'ha desbaratat. D'una banda, les universitats produeixen un excés de

licenciats⁴⁶ en relació als llocs de treball disponibles; d'una altra, per accedir a un lloc de treball qualificat, en la nova societat, cal posseir coneixements superespecialitzats i innovadors. La proliferació de màsters ve a il·lustrar la precarietat del títol universitari corrent; alhora, cal ser conscients que les universitats no confereixen totes el mateix prestigi.

Per tant, la primera conclusió que en traiem, fa referència a la debilitat de la relació estatus estudis universitaris en el sentit que, els estatus elevats estan relacionats amb els estudis universitaris però la possessió d'estudis universitaris pot no suposar gaudir d'estatus elevats en tots els casos.

2n Aquest fenomen té altres dimensions, tal com observa Castells en *La Ciutat Informacional*. Segons aquest autor, aquesta nova classe professional-administrativa en general formada per homes blancs, s'organitza espacialment en termes de residència, treball i activitats de consum i tendeix a apropiarse d'un espai exclusiu en el mercat immobiliari que fa de la localització un valor apreciat. Aquest grup social no constitueix una classe dominant en el sentit tradicional del terme. És una classe hegemònica que no necessàriament governa l'estat però, fonamentalment, moldeja la societat civil. L'articulació espacial del seu rol funcional i dels seus valors culturals en un espai específic, concentrat en

⁴⁶ Volem insistir en la idea que, la democratització del sistema educatiu espanyol és més aparent que real ja que, la universitat està produint licenciats amb una valua més que dubtosa però que si disposen dels recursos econòmics per accedir al sistema universitari i romandre-hi el temps que sigui necessari per obtenir el títol acadèmic. Per una altra banda, els sistemes de beques encara són precaris de tal manera que van deixant en el camí estudiants amb valua personal però que per les seves condicions econòmiques no poden accedir a la universitat o es veuen obligats a accedir a univesitats amb un ventall reduït de carreres i amb escasses possibilitats de promoció.

barris privilegiats de zones urbanes, forneix tant la seva visibilitat com el seu poder hegemònic. Per contra, la gran fragmentació social i espacial dels diferents segments de la força del treball reestructurada dels sectors inferiors, fixa la seva identitat cultural i territorial en termes irreductibles a altres experiències, trencant el model social de comunicació amb altres comunitats.

Les tendències de la societat actual mostren els grups d'estatus com a grups amb forta incidència en determinats àmbits socials. Residents en determinades zones urbanes, no solament tenen com a eix determinant els valors econòmics, sinó la seva elevada capacitat adquisitiva paral·lelament a la seva específica formació cultural que els permet compartir estils de vida relatius als consums, pràctiques i hàbits culturals. Així els que tenen estatus més elevats són els que obtenen més presència en totes les activitats culturals: el cinema, el teatre, els espectacles, les xerrades o les conferències. També són els que presenten una elevada presència en les associacions. Finalment, també destaquen en les seus hàbits de lectura.

5è. Pel que fa als equipaments, consums i pràctiques culturals de la població enquestada volem assenyalar:

a) És una població que utilitza els equipaments com a símbols d'ostentació social. Algunes formes de la modernitat com les que afecten el tipus de relacions no han acabat de consolidar-se, és per això que els factors de

representació social són molt importants. Tenir un bon cotxe, o lluir un vestit de lluentons, posiciona notablement els individus en societat. La distinció, adquireix un caràcter bàsicament econòmic, d'acumulació d'objectes, especialment, amb tot allò que té una relació amb la publicitat dels mass-media. Aquest fet està totalment en conjunció amb el tipus d'activitats que desenvolupa la població on no s'hi detecta presència d'activitats culturals. La distinció cultural no opera aquí amb la mateixa força que ho fa en el país francès és per això que, els grups, més que distingir-se qualitativament, és distingeixen pel nombre d'activitats realitzades.

b) En relació a les activitats en el temps de lleure destaquem la presència d'activitats de lleure passiu realitzat a l'interior de la llar com ara veure la TV, escoltar música o la ràdio tant en el cas dels homes com en el de les dones. La resta d'activitats són de caràcter lúdic com anar a la platja o a la piscina o de caràcter social com assitir a festes populars o jugar amb els nens. La dada relativa als ajuts a les feines de la llar contrasta amb els resultats que s'han obtingut fins a l'actualitat, d'una banda, els homes augmenten el seu percentatge d'ajut a la llar i d'anar a comprar, d'una altra, les dones disminueixen la freqüència en aquestes activitats. Ignorem fins a quin punt això significa un repartiment de rols més equitatiu a la llar; el que si observem és que l'ajut a les feines de la llar per part dels

homes, es troba molt relacionat amb l'augment dels nivells d'estudis i de l'índex cultural.

Com a variables significatives a banda de l'estatus, tenim l'índex cultural que estableix diferències lleugerament significatives entre els grups amb índex cultural mig i índex cultural alt entre homes i entre homes i dones. En aquest sentit, a mesura que augmenta l'índex augmenten els percentatges en les activitats i augmenta lleugerament el seu nombre. Si comparem pares i mares, els pares realitzen més activitats que les mares, això no obstant, les dones amb índex cultural mig superen en índexs de lectura els homes del seu mateix nivell. Una altra diferència que s'estableix és entre homes i dones que obtenen índexs baixos i molt baixos. En aquest sentit mentre que les dones obtenen percentatges significatius en algunes activitats arribant a superar el 30%, els homes no obtenen cap percentatge significatiu. Aquests resultats poden atribuir-se a la manca de temps d'aquests homes obligats a jornades de treball molt extenses d'una banda, mentre que, en aquests grups, la dona no obté índexs d'activitat significatius la qual cosa li permet de disposar de molt més temps lliure.

c) L'única activitat que augmenta progressivament amb el nivell d'estudis dels pares és la lectura. Tanmateix però, els universitaris de grau superior llegeixen més que les universitàries del seu mateix nivell; en canvi, amb els universitaris de grau mig esdevé el fet contrari; és a dir, les universitàries

llegeixen més que els universitaris d'aquest mateix nivell. En els nivells inferiors, les mares llegeixen més que els pares, no obstant, la seva incidència en el desenvolupament lingüístic dels infants és més que dubtosa. S'observa una incidència molt important quan els dos cònjuges llegeixen i, molt especialment, quan el pare llegeix amb molta freqüència i, a més, té un nivell d'estudis superior. Constatem que la freqüència de lectura és important en el desenvolupament lingüístic dels fills; atès que, els percentatges més elevats tant en el quocient d'intel·ligència com en les produccions lingüística i textual els obtenen els fills de les persones que més llegeixen.

Pel que fa als resultats obtinguts en les variables lingüístiques volem destacar:

1r. En aquesta investigació hem partit de la consideració del llenguatge com el factor més important que fa possible l'èxit escolar. Aquesta perspectiva és compartida per altres autors com Fernández Enguita (1990) que consideren el context escolar com el lloc on es posa més en evidència el domini de les habilitats lingüístiques ja que tot el procés d'ensenyament aprenentatge s'articula bàsicament a partir del llenguatge conceptual i abstracte.

2. En aquest sentit, en aquesta investigació, hem obtingut resultats relatius a tres variables: el quocient d'intel·ligència verbal, la producció

lingüística i la producció textual. Cadascuna d'aquestes variables presenten uns aspectes positius i unes limitacions que volem fer palès abans de procedir a la seva síntesi.

Si ens referim a l'ús dels quoficients d'intel.ligència cal dir que no està exempt de crítiques en l'actualitat. Ja en els anys vuitanta, Bruner, un dels pares de la psicologia cognitiva, considera que l'ús de determinades pràctiques produeix resultats irracionals tal com ho demostren alguns estudis realitzats sobre el rendiment escolar que avaluen aquesta capacitat i fan prediccions sobre el seu desenvolupament. La vàlua intel.lectual és de capital importància per obtenir un bon rendiment escolar. Així doncs, segons aquesta perspectiva, resulta que els nordamericans negres tenen menys vàlua que els blancs que, alhora, en tenen una mica menys que els asiàtics. L'autor es pregunta què vol dir tot això? i quin tipus de resultats són aquests? En definitiva, què és el rendiment escolar i com es relaciona amb altres tipus de rendiment? Pel que fa a la vàlua intel.lectual, què vol dir aquest concepte?

En aquest procés crític, Bruner es pregunta sobre la possibilitat d'existència d'algun procediment per mitjà del qual una cultura selecciona determinats trets per recompensar-los o cultivar-los? i pensa que des d'una perspectiva política, no s'haurà establert el rendiment escolar mitjançant una selecció del currículum encaminada a legitimar els que

tenen i marginar els que no tenen. Aquest autor acaba dient que aquest concepte de vàlua intel·lectual ha de ser substituït per qüestions relatives a com hem d'utilitzar aquest concepte a la llum de les diferents circumstàncies: polítiques, socials, econòmiques, fins i tot, científiques. Bruner està convençut que el concepte fonamental de la psicologia humana és el de significat i els processos i transaccions que produeixen la construcció dels significats i per poder establir-los, l'anàlisi dels sistemes simbòlics de la cultura són fonamentals.

En un altre sentit, Estes o Gardner (1992) es pregunten què és la intel·ligència i on és, i anuncien la decadència dels tests d'intel·ligència. Gardner, concretament, creu que, en lloc dels tests tipificats es puguin desenvolupar situacions en les quals les capacitats naturals i adquirides de les persones puguin manifestar-se atès que no disposen de tests per a determinar, per exemple, qui pot arribar a ser un bon líder, ni tests que mesurin la capacitat sexual i l'aptitud per jugar al fútbol. La intel·ligència, segons aquests autors, es tracta d'una propietat general, l'existència de la qual no es prova amb facilitat.

De dur a la pràctica aquestes reflexions suposaria un canvi espectacular en els mètodes, sistemes i concepcions que s'utilitzen en el marc escolar i, no solament això, implicarien una bona dosi de coneixement social i de

responsabilitat ètica, situació molt llunyana dels paràmetres conductuals actuals dels agents protagonistes del sistema educatiu.

Alguns es preguntaran perquè si aquests instruments tenen només una eficàcia relativa s'han utilitzat en aquest treball. La resposta és que no constitueixen la base fonamental sobre la que es recolza la investigació, sinó una prova de reforç que s'ha elegit en funció del seu caràcter de mesura objectiva estandaritzada i que pot ajudar a corroborar o no, des d'una altra vessant, els resultats obtinguts.

Un altre aspecte que volem subratllar és la diferència de concepció que empara les dues proves lingüístiques. La prova de producció lingüística es basa més en l'obtenció de freqüències a partir de l'ús de repertoris de paraules com ara noms, verbs, adjectius en un primer nivell i també en la producció d'oracions coordinades i subordinades en un segon nivell. Aquesta prova, que presenta determinades similituds amb algunes de les que va realitzar Bernstein és, possiblement, la més susceptible de ser criticada a nivell empíric atès que la idea de posseir un repertori més o menys ric, no pot constituir, en principi, un indicador de desigualtats lingüístiques.

Creiem que el caràcter definitori de les desigualtats l'obtenim amb el que nosaltres hem anomenat index de producció textual. Sota l'aixopluc de la

teoria formulada per Van Dijk sobre la semàntica i la pràgmàtica del discurs hem valorat molt exhaustivament els aspectes de connexió i coherència discursiva. Aquesta gramàtica analitza les relacions semàntiques entre les proposicions en oracions i discursos on l'ús dels connectors és molt important. En les oracions compostes, la interpretació està determinada per aquests connectors atès que les seqüències de fórmules estan relacionades per operacions de transformació i d'inferència. Els connectors ordenen les frases i les oracions com un tot i la connexió queda definida en termes d'interdependència semàntica. La connectivitat és una condició imposada als parells de frases, tot i que, pot donar-se el cas que la seqüència sencera de connexions hagi de satisfer condicions específiques de coherència.

La coherència és una propietat semàntica dels discursos que es basa en la interpretació de cadascuna de les frases relacionada amb la resta. Les oracions no s'interpreten de forma aïllada sinó en relació amb la interpretació d'oracions relacionades en models relacionats. En referència a la coherència, un aspecte important és la relació entre l'ordenació de les frases i l'ordenació dels fets. Les ordenacions poden ser de caràcter temporal i causal que corresponen a l'ordre linial del discurs (accions i successos) i relacions generals; és a dir, molts fets coexisteixen al mateix temps.

En la nostra investigació hem utilitzat la prova de la intel·ligència verbal amb l'objectiu d'assolir una mesura estandaritzada que ens permetés classificar i comparar grups. L'ús d'aquesta prova no revesteix cap altre caràcter. Això no obsta que observem que els resultats obtinguts són, en general, molt baixos. Aquest fet, un cop més, en indica la presència d'algun tipus d'anomalia atès que vivim en una societat amb molts recursos però aquests no semblen incidir sempre de manera positiva en la joventut. Una anàlisi sociològica i lingüística, alhora, més acurada, de les activitats i consums que desenvolupen els joves a través dels "chats", de les mateixes revistes juvenils, la lletra de les cançons o de les sèries ens permet observar una marcada tendència cap als codis restringits. La societat de la informació té efectes perversos tal i com es troba sotmesa als imperatius del neoliberalisme i del relativisme cultural per mitjà dels quals s'atribueix tota la responsabilitat als individus.

L'anàlisi dels resultats obtinguts en aquesta investigació posa en evidència l'estreta relació que es produeix entre el capital cultural de les famílies mesurat en termes de nivells d'instrucció i índexs d'activitat cultural, molt especialment la lectura, en el desenvolupament lingüístic dels infants en tots els àmbits; és a dir, a nivell d'intel·ligència verbal, i de producció lingüística i textual. També l'estatus és una variable que manté uns elevats índexs de significació estadística amb els grups extrems; és a dir, a un estatus sociocultural baix li correspon un nivell de desenvolupament

lingüístic baix, comparativament parlant, i a un estatus elevat li correspon de manera significativa un nivell de desenvolupament lingüístic elevat. Ens podem preguntar si aquestes són dades que es compleixen en la totalitat dels casos? La resposta és negativa; de no ser així, la relació desenvolupament lingüístic condicions socials de les famílies tindria un caràcter determinista.

Per aquest motiu, volem matisar que, aquesta tendència s'acompleix en la majoria de la població això no obstant, observem la presència de grups minoritaris en els extrems que no segueixen aquesta norma. Volem dir que constatem l'existència d'un grup de pares amb estudis primaris però amb uns elevats índexs d'activitats culturals, els fills dels quals obtenen molt bons resultats en les tres proves, molt especialment, les que impliquen l'ús d'habilitats de raonament; d'altra banda, també trobem un grup de famílies amb nivell d'estudis universitaris i uns elevats índexs d'activitats culturals, els fills dels quals no obtenen bons resultats en cap de les tres proves. Aquestes constatacions constitueixen indicis que ens fan evident l'existència d'altres factors que intervenen de manera decisiva en el desenvolupament integral de l'infant, aquests factors es refereixen als estils pedagògics familiars; és a dir, no n'hi ha prou en tenir un bon nivell de capital cultural hi ha d'haver una voluntat pedagògica de transmissió d'aquest capital.

Tal com hem pogut observar a través de tot el treball la incidència de la variable lectura dels pares és fonamental en el desenvolupament lingüístic dels infants. Dissortadament, els hàbits de lectura en el nostre país no estan arrelats a la majoria de la població. Sense oblidar que aquesta població ha estat totalment escolaritzada, fins i tot, ha pogut gaudir amb més facilitat de l'accés a nivells d'estudis superiors, no sembla haver estat motivada per l'adquisició del coneixement que possibilita l'activitat lectora. No solament això, els nostres universitaris tampoc llegeixen. Aquest fet produeix un empobriment del bagatge cultural malgrat que funcioni en perfecta harmonia amb els sistemes ideològics de les societats neoliberals.

6. PROPOSTES

Atès que hem observat que l'activitat lectora esdevé fonamental en el desenvolupament lingüístic dels infants, les nostres propostes les formularem al voltant d'aquesta activitat.

L'activitat lectora pot desenvolupar-se en els àmbits escolars, familiars i socials.

Àmbit escolar

Partim de les premisses següents:

1r. Tot professor és professor de llengua⁴⁷ en el sentit que tot el procés de comunicació pedagògica és un procés de comunicació lingüística.

2n. En tot ensenyament, a través de la llengua, els fornim una sèrie d'esquemes mentals, maneres de conèixer o raonar sobre com interpretar i actuar en el món que ens envolta. És per això que, la llengua no és únicament una qüestió de possessió de més o menys vocabulari, sinó que constitueix un sistema d'ordenació, d'emmagatzemament i de recuperació de la informació. En cap cas s'ha de perdre de vista aquesta perspectiva.

3r. La transmissió lingüística és una transmissió cultural i ideològica. La transmissió de conceptes no és mai neutra. Per compensar aquesta escassa neutralitat, hem de treballar els conceptes des del màxim nombre de vessants possible.

⁴⁷ Tot i que la premisa sembla d'una lògica aclaparadora, més de vint anys en els claustres de les diferents institucions educatives, ens demostren que no ho és gens. La confusió entre llengua i gramàtica o la problemàtica específica de l'assignatura desvien l'atenció de la relació primària de comunicació que s'estableix en tot procés pedagògic.

En aquest àmbit, les nostres propostes les desenvolupem a partir de dues concepcions sobre la lectura: la lectura comprensiva i la lectura creativa.

a) La lectura comprensiva: creiem que el procés d'aprenentatge de la lectura no s'ha de realitzar únicament i exclusiva com un procés memorístic i mecànic. Des del primer moment i de manera paral·lela, s'ha de desenvolupar un procés de comprensió lectora. Les implicacions d'aital procés són nombroses:

- Suposa la definició i posterior adquisició d'un vocabulari específic. Aquest vocabulari ha de definir-se amb anterioritat al procés, s'ha de treballar específicament i ha de formar part d'un petit diccionari particular. Aquest vocabulari en els cursos superiors ha d'anar a reflectir els conceptes claus; és a dir, aquells conceptes a partir dels quals podem reconstruir els arguments, les exposicions o els textos i/o discursos en general. Si aquest aspecte es treballa en cadascun dels àmbits i en totes les etapes, ens garantim que tots els alumnes disposin d'un vocabulari i d'uns conceptes mínims.

El treball del vocabulari és molt més delicat del que sembla atès que les paraules constitueixen dispositius de significat que cal ensenyar a desxifrar i comprendre. El treball del vocabulari també suposa treballs complementaris de recerca de sinònims, antònims o altres tipus d'expressions. En definitiva, és un treball ric que s'ha de dur a terme de manera engrescadora.

- El treball de la comprensió lectora suposa un procés d'interpretació. Cal donar pautes o estratègies sobre com esbrinar el significat d'un text. Així mateix s'ha de fer parar atenció als nens sobre quina és la seva ordenació i estructura, amb la qual cosa estem treballant la seva estructuració lògico-temporal i de procés amb un inici, una acció i un tancament.
- També, cal treballar les capacitats de síntesi, deducció i d'inferència; és a dir, la idea global però també cadascuna de les seves parts i veure quina relació s'estableix entre elles.
- Així com també cal treballar el desenvolupament de la capacitat de creació de nous textos, també la capacitat d'argumentació.

Els textos que s'han d'utilitzar en aquest tipus de treball han de respondre a la diversitat d'àmbits, es recomana que no siguin exclusivament literaris.

Insistim en la idea que aquest treball es possible a partir del moment en que es produeixen els primers passos en la lectoescriptura.

b) La lectura creativa

La lectura creativa té, bàsicament, dues finalitats: motivar en els alumnes l'afeció per la lectura i, paral·lelament, desenvolupar els seus recursos lingüístics.

La lectura creativa es desemplega en tres vessants diferents: una vessant estrictament lingüística que ha de dur, a banda de la comprensió de

qualsevol tipus de text, al plaer estètic; una vessant estructural en el sentit d'aprendre a conèixer les parts d'una obra, el tipus de composició, l'ambient i els trets psicològics i sociològics dels personatges si es tracta d'un conte o d'una novel·la o altres trets característics d'altres tipus d'escrits. Finalment, qualsevol obra té una vessant cultural, és a dir, l'obra com a transmissora de significats culturals⁴⁸.

Per desenvolupar aquest tipus de treball partim de l'explotació de les capacitats anteriorment exposades i a més:

1r. El treball inicial del vocabulari ha de dur al reconeixement i utilització de tots els recursos estilístics que la llengua ens forneix. També cal aprendre a reconèixer i produir diferents classes de textos amb els registres adequats a cadascun d'ells.

2n. Cal aprendre a analitzar l'estructura general de l'obra i la de cadascuna de les seves parts i raonar-ne el perquè.

⁴⁸ Un dels problemes més "curiosos" en l'àmbit escolar és que, malgrat obligar els nens en el cas de la primària i els adolescents en el cas de la secundària i el batxillerat a llegir, els nostres joves només continuen comprant llibres per Sant Jordi. A banda de les habituals justificacions de que els mitjans audiovisuals ens han guanyat la partida es produeixen altres problemes de fons en els quals conscientment o inconscientment no s'hi repara i que té relació amb com es tracta la lectura en els centres educatius. Considerem que fer llegir un llibre per fer-ne un resum, un dibuix o un examen és fer un magre servei al culte per la lectura. Els programes, excessivament atapeïts de continguts, no deixen un temps prudencial per a que les practiques lectores puguin desenvolupar-se amb plenitud, treballant a fons les obres, analitzant cadascun dels seus detalls i perquè. És per això que, els ensenyants transformen la lectura en un acte rutinari, d'escàs valor en la pràctica quotidiana malgrat s'omplin la boca de la importància per la lectura. I no és que la culpa sigui d'uns currículums excessivament extensos ja que si els analitzem detingudament hi ha continguts que es repeteixen durant sis anys seguits de la mateixa manera i no ens preguntem en quin moment els alumnes tenen la maduresa suficient per assolir aquests continguts; l'excessiva repetició minva el temps escolar que s'hauria de dedicar a altres activitats tant profitoses o més que determinats continguts. No entrarem en altres aspectes com l'obsolescència de determinats continguts i la mancança, d'una altra banda, de continguts que ajudin a entendre el context sociohistòric en els qual estem immersos.

3r. Saber penetrar els personatges i analitzar-los psicològicament, la seva manera d'actuar, els seus interessos, la finalitat de les seves accions. També és interessant de conèixer el seu origen social i les seves condicions socials d'existència i posar-ho en relació amb les seves accions i ambients en els quals es desenvolupen.

4t. Per mitjà de la recreació aprendre a modificar els trets dels personatges, o modificar-nes les seves accions per tal de produir una obra diferent.

5è. Si es tracta de textos científics, filosòfics o periodístics promoure la discussió i el debat a partir de les idees que en aquests s'exposen. Alhora es poden produir textos considerant les noves idees sorgides del debat.

6è. Un dels exercicis que més afavoreix el desenvolupament lingüístic i cultural és el de comentari de text. El comentari de text ha de constituir un exercici de síntesi del bagatge lingüístic i cultural d'una persona. Saber relacionar el text amb les condicions històriques i sociològiques de la seva producció és un dels exercicis més complets que hi ha ja que ofereix una visió múltiple i interdisciplinària dels fets.

7è. El comentari de text s'ha de desenvolupar també en altres matèries diferents de l'estrictament lingüística

També constitueixen accions que desenvolupen interès per la lectura:

- El coneixement de l'autor i de les condicions de producció de l'obra. La política que determinades editorials han establert de promoció de les

pròpies edicions a partir de la presència dels autors en els centres educatius té uns efectes totalment positius cap a l'augment de la motivació.

-També ajuden a conèixer les obres petites representacions o escenificacions que permetin participar els alumnes de manera creativa i activa.

-Les obres i els textos utilitzats s'han d'adaptar a les edats corresponents sense caure en el tòpic de donar-los materials excessivament fàcils i poc rics des de l'àmbit cultural segons la creença que com que no es llegeix prou, val més no agobiar-los amb textos més complicats. L'èxit rau en saber explotar correctament i a fons els llibres.

-Cal plantejar en els centres educatius un temps obligatori dedicat a la lectura i a la seva explotació de la mateixa manera que s'introdueix un temps dedicat a la informàtica o al coneixement del funcionament dels ordenadors. El cert és que la realitat de la nostra sociedad ens exigeix no solament dominar l'ordinador sinó també posseir els recursos lingüístics suficients per poder-ne fer una explotació satisfactòria.

Aquest fet pot suposar una modificació dels currículums atès que la seqüenciació que se'n fa actualment no afavoreix el desenvolupament de la lectura. Volem dir que hem de sacrificar una mica totes les àrees en pro dels beneficis que pot aportar assolir una capacitat lectora eficaç i creativa.

Àmbit familiar

Si un canvi de perspectiva des de l'àmbit escolar pot produir millors resultats quan a l'interès i la motivació per a la lectura en els alumnes, les actituds familiars són les més importants en l'aprenentatge i consolidació d'aquests hàbits. El problema se situa en què, en els ambients familiars, es llegeix, en general, molt poc i esdevé realment molt difícil modificar aquests comportaments.

En primer lloc, el problema rau en com s'introdueix algun tipus de modificació a nivell familiar en aquest sentit. Una de les maneres que es pot utilitzar per introduir aquest tema és a través d'una campanya escolar de sensibilització i d'acció directa. Ens explicarem, en tots els centres hi ha una associació de pares i mares que desenvolupa activitats en el centre, també hi ha centres que disposen d'escola de pares o d'altres grups de caràcter més informal però que estan disposats a col.laborar; doncs bé, a partir d'aquestes entitats es pot difondre una acció i un seguit d'activitats conjuntes adreçades a introduir en les famílies l'hàbit de la lectura.

Es pot començar per treballar conjuntament programant activitats en els centres que apleguin la família amb els nens i mitjançant una dinàmica de grups es treballi a nivell familiar com introduir l'hàbit de la lectura i com tractar-lo amb els infants. Evidentment, sabem que no totes les famílies respondran a aquest requeriment però es pot tractar amb els pares sobre com fer-ho progressivament extensiu a d'altres nuclis familiars. D'entrada

sabem que hi haurà nuclis familiars que no participaran mai atès que els seus interessos són molt diferents dels estrictament escolars i per tant la institució escolar no té prou força per incidir-hi.

Aquest procés ha de ser recolzat per les diverses administracions difonent la necessitat d'aquesta acció i aportant els recursos necessaris per a que es pugui dur a terme.

Àmbit social

Cal reconèixer l'escassa voluntat que es manifesta a nivell polític de difondre la cultura mitjançant accions puntuals però coordinades en l'espai i en el temps. Aquest aspecte no s'ha de confondre amb l'oferta que fan les institucions d'actes culturals atès que, aquesta oferta ni va parella a la demanda ni habitualment es realitza una tasca pedagògica per atansar-la a la ciutadania. Per tant, malgrat que l'oferta ha augmentat considerablement, el públic receptor continua sent el mateix.

A banda de la col.laboració expressada anteriorment seria interessant de preveure altres accions encaminades a la millora de la difusió cultural, a la pedagogia de la cultura. Evidentment si volem augmentar el capital cultural de la població s'han de produir canvis substantius en les polítiques culturals més encaminades a efectes de rendibilitat immediata. En el cas que ens ocupa, les deficiències en la capacitat lectora influeixen decisivament en la vida quotidiana atès que la comprensió dels fenòmens pot resultar esbiaixada. Per una altra banda, l'augment dels nivells

educatius per part de les dones no ha produït un augment del capital cultural. Cal reflexionar sobre l'absència de temes polítics o ideològics en els seus temes de discussió de les dones; encara la cultura light és la que predomina en les seves converses. D'altra banda, la contradicció entre les necessitats cada vegades més imperioses de la societat actual i els missatges llençats a través dels mitjans audiovisuals suposen un avenç o un retorn de les antigues desigualtats.

Aquest panorama és força desalentador sobretot si analitzem la manca de perspectives innovadores i l'escassa voluntat política d'educar culturalment la població. Sense aprofundir en la qüestió destaquem dues mancances: la manca d'una política de biblioteques i la manca d'una política editorial.

Per tal de poder dur a terme qualsevol projecte en aquest sentit, és imprescindible poder comptar amb els mitjans de comunicació. En principi, aquests mitjans tenen la suficient força difusora com per poder arribar a tots els nuclis de població. Aquesta acció s'ha de produir paral·lelament amb un pla de promoció i sensibilització cap a la lectura i el llibre realitzat des de les editorials amb promocions acurades i econòmiques. Alhora, les institucions locals i econòmiques han de dur a terme campanyes cíviques que han de tenir la mateixa finalitat. Aquests plans han de repercutir en la xarxa social que ha de poder disposar d'una biblioteca de barri i de biblioteques centrals. Dos matisos, les biblioteques de barri poden situar-se en els centres cívics o bé, també, en els centres

escolars de tal manera que podem fer un estalvi de recursos per una banda, i millorar l'oferta per una altra i podem convertir aquest espai en un espai d'encontre entre el que és acadèmic amb el que és social que pot oferir activitats múltiples per difondre tot allò que té relació amb la lectura. A més, si així ho fem, fomentem una imatge d'integració d'aspectes que vulgarment es consideren acadèmics en espais socials amb la qual cosa li estem donant a la lectura una dimensió social que no posseïa anteriorment.

Recomanem que, en un primer període, el pla de difusió contempli activitats paral·leles que ajudin a entrar, malgrat la dificultat d'un bon nombre de població, en el procés lector.

També recomanem que no siguin únicament els espais anteriors els únics destinats a la difusió de la lectura; en l'actualitat disposem de molts espais socials que en un moment donat poden funcionar com a espais de lectura o de debat. Per exemple, la proliferació d'hipermercats amb funcions múltiples i amb espais destinats a l'oci o a la difusió cultural com una saleta de conferències o una petita cafeteria són adequats per atreure el públic a realitzar activitats que mantinguin una relació directa amb l'activitat lectora. També els espais públics com places i jardins poden destinar-se en un moment determinat a realitzar activitats que col·laborin al desenvolupament de l'activitat lectora.

7. BIBLIOGRAFIA

AGUSTÍ, A. MAYORAL, D. SANVICÉN, P. (1998) *La llengua catalana a la ciutat de Lleida. Un estudi sociolingüístic per barris*, ed. UdL.

BERGER, P. LUCKMANN, TH. (1988) *La construcció social de la realitat. Un tractat de sociologia del coneixement*, ed. Herder, Barcelona.

BERNSTEIN, B. (1988) *Clases, códigos y control. Hacia una teoría de las transmisiones educativas*, vol II, ed. Akal, Madrid

BERNSTEIN, B. (1989) *Clases, códigos y control. Estudios teóricos para una sociología del lenguaje*, vol. I, ed. Akal, Madrid.

BERNSTEIN, B. (1993) *La estructura del discurso pedagógico*, ed. Morata, Madrid.

BERNSTEIN, B. (1998) *Pedagogía, control simbólico e identidad*, ed. Morata, Madrid.

BOURDIEU, P. (1982) *Ce que parler veut dire. L'économie des échanges lingüistiques*, ed. Fayard.

BOURDIEU, P. (1991) *La distinción. Criterio y bases sociales del gusto*, ed. Taurus, Madrid.

BRUNER, J. (1991) *Actos de significado*, ed. Alianza, Madrid.

CACOUAULT, M. OEUVRARD, F. (2001) *Sociologia de l'éducation, repères*, ed. La Découverte, Paris.

CROMPTON, R. (1994) Clase y estratificación. Una introducción a los debates actuales, ed. Tecnos, Madrid.

ESPING-ANDERSEN, G. (2000) Fundamentos sociales de las economías postindustriales, ed. Ariel, Barcelona.

FLAQUER, Ll. (1996) El català, ¿llengua pública o privada?, ed. Empúries, Barcelona.

GIL CLAVO, E. (1993) La era de las lectoras: el cambio cultural de las mujeres españolas, ed. Ministerio de Asuntos Sociales, Instituto de la Mujer, Madrid.

GIMENO SACRISTAN, J. (1998) Poderes inestables en educación, ed. Morata, Madrid.

GIMENO SACRISTAN, J. (2001) Educar y convivir en la cultura global, ed. Morata, Madrid.

GINER, S. (1996) Sociología, ed. Península, Barcelona.

GIRÓ, P. (1997) Desigualtats socials als barris de Lleida. Segregació urbana i educació, ed. Pagès.

MAYORAL, D. (1996) "Diferenciación y desigualdad: cuando las diferencias culturales se convierten en desigualdades sociales" a Revista de Educación, MEC, n.311, Madrid, pàg. 159-183.

MAYORAL, D. (1998) El lenguaje: diferencias culturales y desigualdades sociales, ed. Pagès, Lleida.

MAYORAL, D. GIRÓ, A. (2001) Percepcions, pràctiques i dimensions dels sectors culturals a Lleida, ed. Pagès, Lleida.

MOLLÀ, T. PALANCA, C. (1987) Curs de Sociolingüística, vol. I, ed. Bromera, Alzira.

MORIN, E. (2001) Tenir el cap clar. Per organitzar els coneixements i aprendre a viure, ed. La campana, Barcelona.

OLIN WRIGHT, E. (1995) "El anáisis de clase de la pobreza" a Carabaña, J. (ed.) Desigualdad y clases sociales. Un seminario en torno a Erik O. Wright, ed. Fundación Argentinaria, Visor, Madrid. pàg. 133-151.

SAMPER, LI. MAYORAL, D. (1998) "Homogamía educativa y capital cultural" a PAPERS, Universitat Autònoma de Barcelona, n. 54, pàg. 139-155.

SAMPER, LI. MORELL, R. MOLINA, F. GARRETA, J. MAYORAL, D. (2000) Continuïtats i canvi en l'estructura social a Lleida, ed. Pagès, Lleida.

SIMONE, R. (2001) La Tercera Fase. Formas de saber que estamos perdiendo, ed. Taurus, Santafé de Bogotá, Colombia.

STERNBERG, R. DETTERMAN, D. (1992) ¿Qué es la inteligencia? Enfoque actual de su naturaleza y definición, ed. Pirámide, Madrid.

TEZANOS, J. F. (2001) La sociedad dividida. Estructuras de clases y desigualdades en las sociedades tecnológicas, ed. Biblioteca Uneva, Madrid.

WILLIS, P. (1988) Aprendiendo a trabajar, ed. Akal, Madrid.

ANNEX I

El qüestionari sociològic

Qüestionari n°.....

1. Edat dels entrevistats:

	pare (5)		mare(6)
entre 20 i 30 anys	1	entre vint i 30 anys	1
entre 31 i 40 anys	2	entre 31 i 40 anys	2
entre 41 i 50 anys	3	entre 41 i 50 anys	3
més de 50 anys	4	més de 50 anys	4

2. Origen geogràfic

	pare (7)	mare (8)
Lleida (província)	1	1
Resta països catalans	2	2
Resta Estat espanyol	3	3
Altres (especificar)	4	4

.....

3. Llengua d'ús habitual a la llar

	pare (9)	mare (10)
Català	1	1
Castellà	2	2
Català i castellà	3	3
Altres (especificar)	4	4

.....

4. Nivell d'estudis

	pare (11)	mare(12)
Sense estudis	1	1
Estudis primaris	2	2
EGB, batxillerat elemental, FP de 1r grau	3	3
BUP, batxillerat superior, COU, FP 2n grau	4	4
Universitaris grau mig	5	5
Universitaris grau superior	6	6

5. Posició en el mercat de treball

	pare (13)	mare (14)
Actius		
Artesans-autònoms	1	1
Comerciants	2	2
Contramestres-capataços	3	3
Directors-gerents	4	4
Empleats	5	5
Empresari indústria/serveix amb assalariats	6	6
Forces armades	7	7
Obrers no qualificats	8	8

Obrers qualificats	9	9
Petit empresari amb assalariats	0	0
Professions liberals	X	X
Propietaris agraris	Y	Y
	(15)	(16)
Tècnics d'alt nivell	1	1
Tècnics mitjans	2	2
Treballadors agraris	3	3
Inactius		
Aturats	4	4
Estudiants	5	5
Jubilats	6	6
Mestresses de casa	7	7
Pensionistes-incapacitats	8	8
Altres (especificar)	9	9

6. Quins dels equipaments següents tenen a la seva llar? (17)

Animals domèstics	1
Antena parabòlica	2
Aparell de ràdio	3
Cadena estèreo	4
Càmera video	5
CD	6
Enregistradora	7
Ordinador	8
TV	9
Segon TV	0
Video	X
Video jocs	Y
	(18)
Walman	1
Instruments musicals	2
Jocs de taula	3
canya de pescar	4
Embarcació	5
Equip escalada	6
Màquina fotogràfica	7
Equip esquí	8
Escopeta	9
Mountain-bike	0
Patins	X
Roulotte	Y
	(19)
Taula Wind-surf	1
Tenda càmping	2
Tennis-squash	3
Altres (especificar)	4

7. Quin tipus de música escolten més a la seva llar? (20)

Cançó catalana	1
Cançó espanyola	2
Flamenc-sevillanes	3
Jazz	4

Música clàssica	5
Música folk	6
Música lleugera	7
Música rock	8
Òpera, Sarsuela	9
Altres (especificar)	0

8. De quin tipus de música en tenen més: cassettes, CD o discs? (21)

Cançó catalana	1
Cançó espanyola	2
Flamenc-sevillanes	3
Jazz	4
Música clàssica	5
Música folk	6
Música lleugera	7
Música rock	8
Òpera, Sarsuela	9
Altres (especificar)	0

9. Tenen ordinador a casa seva?(22)

Si	1
No	2

10. Quin ús en fan? (23)

Professional	1
Domèstic	2
Ambdós	3
Jugar	4
No l'usa	5

11. Quines activitats de lleure realitzen?

	pare (24)	mare (25)
Act. artístiques i plàstiques	1	1
Act. ordinadors	2	2
Ajuts altres feines	3	3
Ajuts feines llar	4	4
Anar de copes, discoteques	5	5
Anar a comprar	6	6
Anar a espectacles esportius	7	7
Anar a l'AAVV	8	8
Anar a restaurants	9	9
Anar a segona residència	0	0
Anar al centre civic	X	X
Anar al cinema	Y	Y
	(26)	(27)
Anar al teatre	1	1
Assistir a actes religiosos	2	2
Assistir a festes populars	3	3
Atenció personal	4	4
Cantar	5	5
Cosir, brodar, fer mitja	6	6
Cuidar gos, gat	7	7

cuinar	8	8
Dansa o ballet	9	9
Descansar, dormir	0	0
Escoltar música	X	X
Escoltar ràdio	Y	Y
	(28)	(29)
Escriure	1	1
Estar sense fer res	2	2
Estudiar	3	3
Fer esport	4	4
Fer excursions	5	5
Fer teatre	6	6
Fer visites	7	7
Hobbies	8	8
Jardineria	9	9
Jocs socials (cartes...)	0	0
Jugar amb els nens	X	X
Llegir	Y	Y
	(30)	(31)
Mots encreuats, entreteniments	1	1
Passejar	2	2
Platja, piscina, prendre el sol	3	3
Act. en associacions	4	4
Rebre visites	5	5
Tocar instrument musical	6	6
Tràmits personals	7	7
Veure TV i video	8	8
Viatjar	9	9
Visitar museus i exposicions	0	0
Altres (especificar)	X	X

12. Nombre de llibres que tenen en la llar (32)

Cap	1
Menys de 10	2
De 10 a 25	3
De 26 a 100	4
De 101 a 500	5
Més de 500	6

13. Amb quina freqüència llegeixen en la seva llar? (llibres, diaris...)

	pare (33)	mare(34)
Cada dia	1	1
Alguns dies a la setmana	2	2
Un dia a la setmana	3	3
Algunes vegades, de tant en tant	4	4
No llegeix mai	5	5
No sap llegir	6	6

14. Quins tipus de programes de TV segueixen a la seva llar ?

	pare(35)	mare (36)
Cinema	1	1
Concursos	2	2
Documentals	3	3
Esports	4	4

Magatzins	5	5
Musicals	6	6
Notícies, informatius	7	7
Sèries	8	8
Teatre	9	9
Altres (especificar)	0	0

.....|

15. Quins tipus de programes de ràdio segueixen a la seva llar?

	pare(37)	mare (38)
Notícies, informatius	1	1
Música	2	2
Magatzins	3	3
Concursos	4	4
Teatre, novel·les	5	5
Retransmissions esport	6	6
Debats	7	7
Informació esportiva	8	8
Altres (especificar)	9	9

.....

16. En els últims 3 mesos han anat al cinema? (39)

No hem anat al cinema	1
Hi hem anat algunes vegades	2
Hi anem un cop o dos al mes	3
Hi anem un cop a la setmana	4
Preferim veure un vídeo	5

17. Ens podria dir quin era el gènere de l'última pel·lícula que ha vist? (40)

Acció, aventura, intriga	1
Ciència-ficció	2
Comèdia	3
Drama	4
Històrica	5
Infantil, dibuixos	6
Musical	7
Policíaca	8
Terror	9
Western	0

18. En els últims 3 mesos han anat al teatre? (41)

No hi hem anat	1
Hi hem anat algun cop	2

19. De quin gènere era l'última obra de teatre que han vist? (42)

Clàssic	1
Comèdia	2
Drama	3
Experimental	4
Infantil	5
Musical	6
Varietats	7
Altres (especificar)	8

.....

20. A quin dels últims esdeveniments culturals han assistit en els últims tres mesos? (43)

Actuacions musicals	1
Biblioteques	2
Espais culturals	3
Equipaments comercials	4
Festes populars	5
Museus, exposicions	6
Normalització lingüística	7
Xerrades, conferències	8
Altres (especificar)	9

.....

21. En els últims tres mesos han assistit a algun concert dels que es detallen a continuació? (44)

No hem assistit a cap concert	1
Cançó catalana	2
Cançó espanyola	3
Flamenc	4
Música clàssica	5
Folclore català o altre	6
Música melòdica, lleugera	7
Música infantil	8
Música moderna, pop, rock	9
Òpera, sarsuela	0
Cançó cantautor	X
Salsa, merengue, samba	Y

22. Pertanyen a alguna de les associacions següents: (45)

No pertanyem a cap associació	1
Associació benèfica-social	2
Associació cultural	3
Associació cultural i/o recreativa	4
Associació esportiva	5
Associació esportiva, viatges	5
Associació gastronòmica	6
Associació o partit polític	7
Associació pares i mares	8
Associació professional	9
Associació religiosa	0
Associació de veïns	X
Associació coral	Y

(46)

Grups d'animació teatre	1
Grups ecologistes	2
Penyes	3
Sindicat	4
Altres (especificar)	5

.....

	TOTAL	CLASE D'OCUPACIO -MARE						
		Treballadora	Vella classe mitj-	Nova classe mitj-	Mitjanes tecni-	Classe alta	Inactius	NS/NC
TOTAL	440	4	51	144	37	31	141	32
Q.1.-.QI VERBAL								
Molt baix .54-92.	46,1	50,0	49,0	41,0	43,2	41,9	45,4	75,0+
Baix .93-101.	25,2	25,0	29,4	29,9	18,9	22,6	24,8	9,4-
Alt .103-113.	21,4	25,0	19,6	21,5	32,4	22,6	19,9	15,6
Molt alt .114-150.	7,3	-	2,0	7,6	5,4	12,9	9,9	-
Media	92,17	95,75	88,94	93,03	96,00	93,94	92,91	83,59
Desv.Típica	15,57	9,34	15,29	15,14	13,48	16,63	16,13	14,51
Q.2.-.N.SUBSTANTIUS								
0 a 5	,5	-	2,0	,7	-	-	-	-
6 a 10	4,1	25,0	5,9	2,8	2,7	-	4,3	9,4
11 a 15	18,9	-	21,6	17,4	21,6	9,7	18,4	31,3
16 a 20	22,7	25,0	19,6	20,8	21,6	22,6	26,2	21,9
21 a 25	53,9	50,0	51,0	58,3	54,1	67,7	51,1	37,5
MEDIA	4,25	4,00	4,12	4,33	4,27	4,58	4,24	3,88
DESV. TIPICA	,93	1,22	1,07	,91	,90	,67	,90	1,04
Q.3.-.N.ADJECTIUS								
0 a 5	65,7	75,0	72,5	59,0-	62,2	54,8	70,9	75,0
6 a 10	29,5	25,0	27,5	34,0	29,7	38,7	25,5	21,9
11 a 15	4,3	-	-	6,3	5,4	6,5	3,5	3,1
16 a 20	,5	-	-	,7	2,7	-	-	-
MEDIA	1,40	1,25	1,27	1,49	1,49	1,52	1,33	1,28
DESV. TIPICA	,59	,43	,45	,65	,73	,63	,54	,52
Q.4.-.N.VERBS								
0 a 5	1,8	-	2,0	2,1	2,7	-	1,4	3,1
6 a 10	8,4	25,0	15,7	4,2-	8,1	9,7	7,1	18,8
11 a 15	20,2	25,0	15,7	15,3	24,3	29,0	23,4	21,9
16 a 20	22,0	-	13,7	22,2	21,6	12,9	27,7	21,9
21 a 25	47,5	50,0	52,9	56,3+	43,2	48,4	40,4-	34,4
MEDIA	8,10	7,50	8,00	8,53	7,89	6,00	7,97	7,31
DESV. TIPICA	2,17	2,60	2,47	2,01	2,26	2,19	2,06	2,47
Q.5.-.N.ORACIONS SIMPLS								
0 a 3	38,4	50,0	39,2	38,2	43,2	38,7	35,5	43,8
4 a 6	33,0	-	33,3	32,6	32,4	29,0	33,3	40,6
7 a 9	15,5	25,0	17,6	16,0	8,1	19,4	16,3	9,4
10 a 12	4,8	25,0	3,9	3,5	13,5	3,2	4,3	3,1
13 a 15	8,4	-	5,9	9,7	2,7	9,7	10,6	3,1
MEDIA	4,24	4,50	4,08	4,28	4,00	4,32	4,43	3,63
DESV. TIPICA	2,43	2,60	2,26	2,49	2,31	2,53	2,54	1,93

	CLASE D'OCUPACIO -MARE							
	TOTAL	Treballadora	Vella classe mitj-	Nova classe mitj-	Mitjanes tecni-	Classe alta	Inactius	NS/NC
TOTAL	440	4	51	144	37	31	141	32
Q.8.-.N.ORACIONS COORDINADES								
0 a 2	24,5	25,0	37,3+	18,8-	24,3	32,3	23,4	28,1
3 a 4	27,3	25,0	21,6	27,8	29,7	25,8	26,2	37,5
5 a 6	22,0	-	21,6	25,0	16,2	19,4	24,1	12,5
7 a 8	13,2	-	13,7	15,3	10,8	3,2	14,2	12,5
9 a 10	13,0	50,0	5,9	13,2	18,9	19,4	12,1	9,4
MEDIA	7,88	9,75	6,88	8,29	8,11	7,55	7,96	7,13
DESV. TIPICA	3,99	5,36	3,81	3,87	4,35	4,44	3,93	3,87
Q.7.-.N.ORACIONS SUBORDINADES								
0 a 2	11,1	-	17,6	10,4	10,8	6,5	9,9	15,6
3 a 4	16,4	-	15,7	12,5	27,0	25,8	15,6	18,8
5 a 6	19,5	25,0	19,6	14,6	21,6	19,4	25,5+	12,5
7 a 8	19,3	50,0	19,6	18,8	10,8	19,4	19,1	28,1
9 a 10	33,6	25,0	27,5	43,8+	29,7	29,0	29,8	25,0
MEDIA	9,92	12,00	8,94	10,92	8,86	9,55	9,73	9,13
DESV. TIPICA	5,55	2,83	5,86	5,60	5,67	5,33	5,31	5,77
Q.19.-.COHERENCIA								
MB	6,4	25,0	11,8	4,9	2,7	6,5	7,8	-
B	35,2	25,0	29,4	42,4+	35,1	38,7	31,9	25,0
R	44,1	50,0	33,3	42,4	43,2	48,4	46,8	53,1
M	14,3	-	25,5+	10,4	18,9	6,5	13,5	21,9
MEDIA	8,02	10,50	7,65	8,50	7,30	8,71	8,04	6,19
DESV. TIPICA	4,79	4,97	5,89	4,46	4,72	4,34	4,85	4,17
Q.20.-.COHESIO								
MB	6,1	-	13,7	3,5	5,4	12,9	6,4	-
B	32,0	25,0	21,6	36,8	40,5	32,3	29,1	31,3
R	47,5	75,0	43,1	50,0	40,5	41,9	50,4	40,6
M	14,3	-	21,6	9,7	13,5	12,9	14,2	28,1
MEDIA	7,80	7,50	7,65	8,04	8,27	8,71	7,66	6,19
DESV. TIPICA	4,73	2,60	5,76	4,21	4,76	5,33	4,71	4,69
Q.21.-.ADEQUACIO								
MB	9,1	25,0	13,7	9,0	8,1	6,5	9,9	-
B	39,1	50,0	37,3	46,5+	29,7	48,4	31,2	43,8
R	42,0	25,0	33,3	36,8	51,4	41,9	48,2	43,8
M	9,8	-	15,7	7,6	10,8	3,2	10,6	12,5
MEDIA	8,85	12,00	8,94	9,42	8,11	9,48	8,43	7,88
DESV. TIPICA	4,76	4,24	5,55	4,58	4,74	4,03	4,86	4,16

	CLASE D'OCUPACIO -MARE							
	TOTAL	Treballadora	Vella classe mitj-	Nova classe mitj-	Mitjanes tecni-	Classe alta	Inactius	NS/NC
TOTAL	440	4	51	144	37	31	141	32
.INDEX LINGUISTIC								
Baix .18-34.	6,4	-	15,7	4,9	5,4	-	5,7	9,4
Mig .35-51.	51,1	50,0	49,0	41,0-	62,2	61,3	55,3	59,4
Alt .52-68.	42,5	50,0	35,3	54,2+	32,4	38,7	39,0	31,3
Mitjana	52,28	58,50	48,53	55,25	50,24	51,58	52,05	48,19
Desv.Tipica	16,70	13,44	18,17	15,84	18,33	16,87	16,07	17,64
.INDEX PRODUCCIO TEXTUAL								
Molt baix .0-45.	20,9	-	33,3+	13,9-	27,0	19,4	21,3	28,1
Baix .46-90.	35,7	50,0	23,5	36,8	32,4	29,0	39,7	40,6
Mig .91-135.	32,0	25,0	23,5	38,9+	32,4	38,7	27,0	31,3
Elevat .136-180.	11,4	25,0	19,6+	10,4	8,1	12,9	12,1	-
Mitjana	82,23	100,00	80,78	86,53	78,92	89,68	80,43	67,50
Desv.Tipica	43,00	37,42	53,51	39,14	42,15	41,59	43,59	39,59
P.1.-.EDAT ENTREVISTATS								
.PARE								
Entre 20 i 30 anys	,7	-	-	1,4	2,7	-	-	-
Entre 31 i 40 anys	31,1	75,0	25,5	30,6	18,9	29,0	34,8	37,5
Entre 41 i 50 anys	55,2	-	56,9	56,9	67,6	61,3	50,4	53,1
Mes de 50 anys	6,6	25,0	11,8	3,5	5,4	3,2	9,2	3,1
NS/NC	6,4	-	5,9	7,6	5,4	6,5	5,7	6,3
.MARE								
Entre 20 i 30 anys	2,3	-	-	2,8	-	-	3,5	3,1
Entre 31 i 40 anys	53,4	75,0	60,8	56,9	51,4	41,9	52,5	40,6
Entre 41 i 50 anys	38,2	25,0	37,3	35,4	45,9	54,8+	39,7	21,9-
Mes de 50 anys	2,7	-	2,0	1,4	-	3,2	3,5	9,4
NS/NC	3,4	-	-	3,5	2,7	-	,7	25,0
P.2.-.ORIGEN GEOGRAFIC								
.PARE								
Lleida	64,3	50,0	76,5	61,8	78,4	67,7	62,4	46,9-
Resta paisos catalans	5,2	-	3,9	6,3	5,4	-	5,0	9,4
Resta estat espanyol	21,6	50,0	9,8-	23,6	13,5	22,6	24,8	21,9
Aitres	3,6	-	5,9	3,5	-	6,5	2,1	9,4
NS/NC	5,2	-	3,9	4,9	2,7	3,2	5,7	12,5
.MARE								
Lleida	64,8	100,0	72,5	68,1	62,2	67,7	61,0	50,0
Resta paisos catalans	7,5	-	11,8	8,3	5,4	3,2	8,5	-
Resta estat espanyol	21,8	-	13,7	18,1	29,7	29,0	25,5	21,9
Aitres	2,0	-	-	2,1	2,7	-	2,8	3,1
NS/NC	3,9	-	2,0	3,5	-	-	2,1	25,0

	CLASE D'OCUPACIO -MARE							
	TOTAL	Treballadora	Vella classe mitj-	Nova classe mitj-	Mitjanes tecni-	Classe alta	Inactius	NS/NC

TOTAL	440	4	51	144	37	31	141	32
--------------	------------	----------	-----------	------------	-----------	-----------	------------	-----------

P.3.-LLENGUA D'US HABITUAL A LA LLAR**.PARE**

Catala	50,7	75,0	72,5+	48,6	56,8	54,8	46,1	31,3
Castella	30,2	25,0	15,7-	29,9	24,3	29,0	36,9+	34,4
Catala i castella	13,2	-	7,8	13,9	16,2	9,7	11,3	28,1
Altres	1,6	-	-	2,8	-	-	2,1	-
NS/NC	5,2	-	3,9	5,6	2,7	6,5	5,7	6,3

.MARE

Catala	52,3	75,0	66,7+	59,7+	56,8	58,1	44,0-	18,8-
Castella	32,3	25,0	19,6-	23,6-	27,0	32,3	44,0+	46,9
Catala i castella	12,7	-	13,7	13,9	16,2	6,5	11,3	15,6
Altres	1,6	-	-	1,4	2,7	-	2,8	-
NS/NC	2,0	-	-	1,4	-	3,2	-	18,8

P.4.-NIVELL D'ESTUDIS**.PARE**

Sense estudis	1,4	-	3,9	-	-	-	1,4	6,3
Estudis primaris	35,7	50,0	39,2	34,0	8,1-	35,5	42,6+	37,5
EGB,FP 1er grau	23,2	50,0	31,4	22,2	24,3	25,8	22,0	12,5
BUP,COU	13,9	-	15,7	13,2	18,9	9,7	13,5	15,6
Universitaris grau mig	7,0	-	-	11,8+	10,8	12,9	2,1-	9,4
Universitaris grau superior	10,2	-	3,9	9,7	32,4	9,7	7,8	9,4
NS/NC	8,6	-	5,9	9,0	5,4	6,5	10,6	9,4

.MARE

Sense estudis	1,4	-	3,9	-	-	-	2,1	3,1
Estudis primaris	36,1	100,0	39,2	36,1	8,1-	22,6	45,4+	28,1
EGB,FP 1er grau	29,1	-	43,1+	27,8	13,5-	41,9	30,5	15,6
BUP,COU	10,5	-	5,9	14,6+	10,8	6,5	9,9	6,3
Universitaris grau mig	9,1	-	2,0	11,1	27,0	16,1	3,5-	9,4
Universitaris grau superior	8,4	-	2,0	7,6	37,8	9,7	4,3-	6,3
NS/NC	5,5	-	3,9	2,8	2,7	3,2	4,3	31,3

P.5.-POSICIO EN EL MERCAT DE TREBALL

	CLASE D'OCUPACIO -MARE							NS/NC
	TOTAL	Treballadora	Vella classe mitj-	Nova classe mitj-	Mitjanes tecni-	Classe alta	Inactius	
TOTAL	440	4	51	144	37	31	141	32
.PARE								
ACTIUS	85,7	25,0	94,1	91,0+	94,6	93,5	81,6	56,3
Artesans-autònoms	10,5	-	21,6+	10,4	-	6,5	12,1	3,1
Comerciants	3,6	-	15,7	2,8	2,7	-	2,1	-
Construïdors	2,5	-	-	4,9	-	-	2,1	3,1
Directors-gerents	5,9	-	3,9	4,2	27,0	-	4,3	6,3
Empleats	28,4	-	11,8-	51,4+	13,5-	6,5-	22,0-	21,9
Empresari industria	10,0	-	5,9	5,6-	8,1	58,1	7,8	3,1
Forces armades	,7	-	-	-	-	3,2	,7	3,1
Obrers no qualificats	,2	-	-	-	-	-	-	3,1
Obrers qualificats	5,5	-	3,9	2,1-	-	3,2	10,6+	9,4
Petit empresari amb assal.	3,4	-	5,9	1,4	8,1	6,5	2,8	3,1
Professions liberals	2,7	-	-	1,4	21,6	-	1,4	-
Propietaris agraris	8,2	25,0	21,6	3,5-	2,7	9,7	10,6	-
Tecnics d'alt nivell	1,1	-	-	1,4	2,7	-	1,4	-
Tecnics mitjans	2,5	-	3,9	1,4	8,1	-	2,8	-
Treballadors agraris	,5	-	-	,7	-	-	,7	-
INACTIUS	5,0	50,0	-	2,1	-	3,2	9,9+	6,3
Aturats	,5	-	-	-	-	-	1,4	-
Jubilats	,5	-	-	-	-	-	1,4	-
Mestresses de casa	,2	-	-	-	-	-	,7	-
Pensionistes-incapacitats	1,4	-	-	1,4	-	3,2	1,4	3,1
Altres	2,5	50,0	-	,7	-	-	5,0	3,1
NS/NC	9,3	25,0	5,9	6,9	5,4	3,2	8,5	37,5
.MARE								
ACTIUS	60,7	100,0	100,0+	100,0+	100,0+	100,0+	--	--
Artesans-autònoms	3,0	-	25,5	-	-	-	-	-
Comerciants	5,5	-	47,1	-	-	-	-	-
Construïdors	,5	-	-	1,4	-	-	-	-
Directors-gerents	1,6	-	-	-	18,9	-	-	-
Empleats	31,6	-	--	96,5+	--	--	--	--
Empresari industria	7,0	-	-	--	-	100,0	--	--
Forces armades	,2	-	-	,7	-	-	-	-
Obrers no qualificats	,2	25,0	-	-	-	-	-	-
Obrers qualificats	,5	-	-	1,4	-	-	-	-
Petit empresari amb assal.	,9	-	7,8	-	-	-	-	-
Professions liberals	3,9	-	-	--	45,9	-	--	--
Propietaris agraris	2,3	-	19,6	-	-	-	-	-
Tecnics d'alt nivell	,7	-	-	-	8,1	-	-	-
Tecnics mitjans	2,3	-	-	-	27,0	-	-	-
Treballadors agraris	,7	75,0	-	-	-	-	-	-
INACTIUS	32,0	-	--	--	--	--	100,0+	--
Aturats	2,3	-	-	-	-	-	7,1	-
Estudiants	,2	-	-	-	-	-	,7	-
Jubilats	,2	-	-	-	-	-	,7	-
Mestresses de casa	25,9	-	--	--	--	--	80,9+	--
Pensionistes-incapacitats	,7	-	-	-	-	-	2,1	-
Altres	2,7	-	-	-	-	-	8,5	-
NS/NC	7,3	-	-	--	--	--	--	100,0

	.CLASE D'OCUPACIO -MARE							NS/NC
	TOTAL	Treballadora	Vella classe mitjana	Nova classe mitjana	Mitjanes tecni-	Classe alta	Inactius	
TOTAL	440	4	51	144	37	31	141	32
.CLASE D'OCUPACIO -PARE								
Treballadora	,7	-	-	,7	-	-	,7	3,1
Vella classe mitjana	25,7	25,0	64,7+	18,1-	13,5	22,6	27,7	6,3-
Nova classe mitjana	37,0	-	15,7-	58,3+	13,5-	12,9-	35,5	37,5
Mitjanes tecniques	12,3	-	7,8	8,3	59,5	-	9,9	6,3
Classe alta	10,0	-	5,9	5,6-	8,1	58,1	7,8	3,1
Inactius	5,0	50,0	-	2,1	-	3,2	9,9+	6,3
NS/NC	9,3	25,0	5,9	6,9	5,4	3,2	8,5	37,5
.CLASE D'OCUPACIO -MARE								
Treballadora	,9	100,0	-	-	-	-	-	-
Vella classe mitjana	11,6	-	100,0+	--	-	-	--	-
Nova classe mitjana	32,7	-	--	100,0+	--	--	--	--
Mitjanes tecniques	8,4	-	-	--	100,0	-	--	-
Classe alta	7,0	-	-	--	-	100,0	--	-
Inactius	32,0	-	--	--	--	--	100,0+	--
NS/NC	7,3	-	-	--	-	-	--	100,0
P.6.-.EQUIPAMENTS DE LA LLAR								
Animals domestics	55,5	50,0	45,1	61,1	37,8-	54,8	61,0	43,8
Antena parabolica	21,8	25,0	25,5	26,4	29,7	22,6	12,8-	25,0
Aparell de radio	91,8	100,0	92,2	93,8	100,0	90,3	90,1	81,3
Cadena estereo	75,5	100,0	82,4	77,8	78,4	77,4	72,3	59,4-
Camara de video	38,6	50,0	51,0	41,0	48,6	38,7	29,1-	37,5
CD	79,5	100,0	82,4	84,0	83,8	83,9	75,9	59,4-
Enregistradora	25,2	-	31,4	27,1	40,5+	25,8	17,0-	28,1
Ordinador	68,6	-	72,5	67,4	91,9+	74,2	64,5	62,5
TV	95,7	100,0	100,0	98,6+	100,0	96,8	92,9-	81,3
Segon TV	74,5	50,0	74,5	78,5	81,1	74,2	73,0	59,4-
Video	85,2	100,0	88,2	91,0+	89,2	77,4	82,3	68,8
Video jocs	67,3	25,0	72,5	68,8	62,2	64,5	68,1	62,5
Walkman	77,0	75,0	82,4	80,6	81,1	77,4	73,0	65,6
Instruments musicals	61,6	50,0	74,5+	61,8	62,2	51,6	58,9	62,5
Jocs de taula	86,8	100,0	86,3	89,6	91,9	83,9	85,8	75,0
Canya de pescar	39,8	100,0	51,0	38,2	24,3-	51,6	39,7	28,1
Embarcacio	5,9	-	7,8	8,3	8,1	-	5,0	-
Equip escalada	7,7	-	3,9	11,8+	10,8	3,2	6,4	3,1
Maquina fotografica	93,2	100,0	96,1	95,8	94,6	93,5	92,9	75,0
Equip esquí	23,4	25,0	29,4	25,0	48,6+	19,4	15,6-	15,6
Escopeta	20,7	25,0	27,5	16,7	16,2	12,9	27,0+	12,5
Mountain-bike	81,4	75,0	92,2+	80,6	81,1	93,5	80,9	59,4-
Patins	69,1	75,0	66,7	75,7+	67,6	71,0	69,5	40,6-
Roulotte	10,5	25,0	9,8	12,5	18,9	9,7	8,5	-
Taula Wind-surf	3,9	-	5,9	2,8	5,4	6,5	3,5	3,1
Tenda camping	33,2	50,0	21,6	41,7+	37,8	35,5	29,8	18,8
Tennis-squash	13,4	-	7,8	16,7	18,9	22,6	8,5-	15,6
Altres	3,6	-	3,9	4,2	2,7	-	4,3	3,1
NS/NC	,7	-	-	-	-	-	,7	6,3
P.6.-.INDEX D'EQUIPAMENTS								

	TOTAL	CLASE D'OCUPACIO -MARE						
		Treballad-ora	Vella classe mjtj-	Nova classe mjtj-	Mitjanes tecni-	Classe alta	Inactius	NS/NC
TOTAL	440	4	51	144	37	31	141	32
.EQUIPAMENTS CULTURALS								
0	1,1	-	-	-	-	-	1,4	9,4
1	1,4	-	-	,7	-	-	1,4	9,4
2	,7	-	-	-	-	3,2	,7	3,1
3	3,6	-	2,0	4,2	5,4	6,5	3,5	-
4	6,6	-	9,8	4,9	8,1	6,5	7,1	6,3
Mes de 4	86,6	100,0	88,2	90,3	86,5	83,9	85,8	71,9
MEDIA	9,46	10,00	9,73	9,68	9,62	9,42	9,42	8,00
DESV. TIPICA	1,68	,00	,80	1,10	1,04	1,48	1,77	3,63
.EQUIPAMENTS ESPORTIUS								
0	7,0	-	3,9	4,2	8,1	3,2	7,1	28,1
1/2	41,8	25,0	35,3	40,3	40,5	32,3	48,2	43,8
3/4	43,4	75,0	54,9	46,5	37,8	61,3+	38,3	18,8-
5/6	7,5	-	5,9	8,3	13,5	3,2	6,4	9,4
7/8	,2	-	-	,7	-	-	-	-
MEDIA	7,60	8,75	8,14	8,06	7,84	8,23	7,20	5,47
DESV. TIPICA	3,73	2,17	3,31	3,55	4,17	3,04	3,60	4,64
.EQUIPAMENTS CULTURALS ESPECIFICS								
0	3,0	-	2,0	2,1	-	-	4,3	9,4
1	8,4	-	3,9	6,3	5,4	12,9	9,2	21,9
2/3	43,4	100,0	41,2	42,4	35,1	41,9	50,4+	25,0-
4/5	45,2	-	52,9	49,3	59,5	45,2	36,2-	43,8
MEDIA	23,09	20,00	24,51	23,89	25,41	23,23	21,84	20,31
DESV. TIPICA	7,49	,00	6,73	7,01	6,05	7,02	7,71	10,31
.ALTRES EQUIPAMENTS								
0	5,2	-	5,9	4,9	2,7	-	6,7	12,5
1	29,3	-	33,3	22,2-	40,5	35,5	29,8	37,5
2	40,5	75,0	49,0	38,2	32,4	48,4	37,6	46,9
3	20,7	25,0	11,8	28,5+	13,5	12,9	23,4	3,1-
4	4,3	-	-	6,3	10,8	3,2	3,5	-
MEDIA	3,79	4,50	3,33	4,18	3,78	3,68	3,79	2,81
DESV. TIPICA	1,87	,87	1,53	1,95	2,10	1,56	1,89	1,51
.INDEX EQUIPAMENTS								
Molt baix .0 a 10.	1,8	-	-	,7	-	-	2,1	12,5
Baix .11 a 19.	2,7	-	2,0	,7	-	3,2	4,3	9,4
Mig .20 a 37.	19,8	-	21,6	18,1	18,9	12,9	22,0	25,0
Alt .38 a 45.	24,3	100,0	17,6	24,3	18,9	35,5	27,0	9,4-
Molt alt .46 a 100.	51,4	-	58,8	56,3	62,2	48,4	44,7	43,8
Mitjana	43,94	43,25	45,71	45,81	46,65	44,55	42,25	35,59
Desv. Tipica	11,60	1,30	9,85	9,97	9,64	10,60	12,02	17,97

	CLASE D'OCUPACIO -MARE							NS/NC
	TOTAL	Treballadora	Vella classe mitj-	Nova classe mitj-	Mitjanes tecni-	Classe alta	Inactius	
TOTAL	440	4	51	144	37	31	141	32
P.7.-.TIPUS DE MUSICA ESCOLTEN MES A LA LLAR								
Canço catalana	24,1	-	23,5	27,8	32,4	29,0	19,9	15,6
Canço espanyola	31,1	25,0	29,4	29,9	24,3	22,6	35,5	37,5
Flamenc-sevillanes	9,1	-	11,8	8,3	-	6,5	12,8	6,3
Jazz	8,6	-	7,8	11,1	10,8	12,9	4,3	12,5
Musica classica	33,4	-	27,5	36,1	51,4+	32,3	30,5	28,1
Musica folk	10,2	-	3,9	11,8	13,5	22,6	9,2	3,1
Musica lleugera	60,5	50,0	52,9	68,1+	40,5-	80,6+	56,7	59,4
Musica rock	38,4	-	33,3	39,6	40,5	51,6	36,2	40,6
Opera,Sarsuela	6,4	-	7,8	5,6	16,2	9,7	4,3	3,1
Altres	17,0	50,0	13,7	20,8	16,2	12,9	14,9	15,6
NS/NC	3,9	-	5,9	-	10,8	3,2	2,8	15,6
P.8.-.TIPUS DE MUSICA TENEN MES CASSETES,CD O DISCS								
Canço catalana	17,0	-	15,7	22,2-	27,0	19,4	10,6-	12,5
Canço espanyola	26,6	50,0	27,5	24,3	13,5	22,6	31,2	31,3
Flamenc-sevillanes	6,6	-	11,8	6,3	-	6,5	7,1	6,3
Jazz	5,9	-	3,9	8,3	5,4	3,2	2,8	15,6
Musica classica	28,4	-	23,5	24,3	48,6+	41,9	29,1	18,8
Musica folk	7,0	-	2,0	6,3	5,4	16,1	9,2	3,1
Musica lleugera	46,8	50,0	47,1	50,7	32,4	54,8	45,4	43,8
Musica rock	27,7	-	25,5	29,2	10,8-	35,5	29,8	31,3
Opera,Sarsuela	4,1	-	5,9	4,9	10,8	6,5	1,4	-
Altres	13,6	-	9,8	18,8+	18,9	9,7	9,9	12,5
NS/NC	7,0	-	5,9	5,6	5,4	3,2	7,8	18,8
P.9.-.TENEN ORDINADOR A CASA SEVA								
Si	67,0	-	68,6	66,7	83,8+	67,7	66,0	59,4
No	30,2	100,0	31,4	30,6	10,8-	32,3	32,6	28,1
NS/NC	2,7	-	-	2,8	5,4	-	1,4	12,5
P.10.-.US FAN DE L'ORDINADOR								
B: TENEN ORDINADOR	295	0	35	96	31	21	93	19
Professional	17,6	-	22,9	16,7	19,4	23,8	14,0	21,1
Domestic	38,6	-	40,0	35,4	22,6	33,3	49,5+	31,6
Ambdos	37,3	-	34,3	40,6	54,8+	42,9	29,0-	31,6
Jugar	54,2	-	51,4	59,4	54,8	57,1	49,5	52,6
No l'usa	3,7	-	-	5,2	6,5	-	1,1	15,8
NS/NC	,3	-	-	-	-	-	1,1	-
P.11.-.ACTIVITATS DE LLEURE REALITZEN								

	CLASE D'OCUPACIO -MARE							NS/NC
	TOTAL	Treballadora	Vella classe mitj-	Nova classe mitj-	Mitjanes tecni-	Classe alta	Inactius	
TOTAL	440	4	51	144	37	31	141	32
.PARE								
Act.artistiques i plastiques	5,7	-	2,0	4,9	8,1	12,9	5,7	6,3
Act.ordinadors	16,6	-	13,7	18,1	16,2	22,6	14,2	21,9
Ajuts altres feines	14,1	-	11,8	16,7	10,8	19,4	12,8	12,5
Ajuts feines llar	32,0	50,0	31,4	35,4	29,7	45,2	27,7	25,0
Anar de copes, discoteques	7,3	-	7,8	7,6	2,7	3,2	8,5	9,4
Comprar	41,8	100,0	29,4	45,8	43,2	48,4	39,0	40,6
Espectacles esportius	27,5	25,0	29,4	32,6	37,8	25,8	19,9	25,0
AAVV	6,4	50,0	2,0	8,3	16,2	3,2	3,5	3,1
Restaurants	26,4	-	17,6	27,1	35,1	35,5	26,2	21,9
Segona residència	16,4	25,0	19,6	18,1	21,6	22,6	11,3	12,5
Centre civic	2,7	-	2,0	2,8	2,7	3,2	2,8	3,1
Cinema	33,4	50,0	33,3	39,6	43,2	25,8	27,7	25,0
Teatre	10,5	-	5,9	13,9	24,3	16,1	3,5	12,5
Actes religiosos	14,1	25,0	13,7	14,6	10,8	22,6	12,8	12,5
Festes populars	38,6	75,0	41,2	36,1	32,4	41,9	43,3	25,0
Atencio personal	13,4	-	9,8	18,8+	10,8	6,5	11,3	15,6
Cantar	2,7	-	-	3,5	-	-	3,5	6,3
Cosir, brodar, fer mitja	1,8	-	2,0	2,1	2,7	3,2	1,4	-
Cuidar gos, gat	17,3	50,0	13,7	16,7	16,2	19,4	18,4	15,6
Cuinar	23,6	-	15,7	27,8	40,5+	29,0	16,3	28,1
Dansa o ballet	3,6	-	3,9	6,3+	2,7	3,2	1,4	3,1
Descansar, dormir	41,6	25,0	45,1	43,1	40,5	38,7	41,8	34,4
Escoltar musica	39,5	-	27,5	43,1	48,6	35,5	40,4	37,5
Escoltar radio	42,5	50,0	41,2	41,7	48,6	38,7	43,3	40,6
Escriure	10,2	-	5,9	10,4	10,8	3,2	12,1	15,6
Estar sense fer res	10,2	-	9,8	7,6	13,5	9,7	12,8	9,4
Estudiar	10,0	-	5,9	9,7	18,9	12,9	7,8	15,6
Fer esport	20,2	-	27,5	20,8	29,7	16,1	16,3	18,8
Fer excursions	23,6	-	15,7	29,9+	40,5+	12,9	19,9	18,8
Fer teatre	2,0	25,0	3,9	1,4	2,7	3,2	1,4	-
Fer visites	19,3	-	21,6	22,2	16,2	12,9	18,4	18,8
Hobbies	18,9	-	11,8	18,8	35,1+	19,4	17,0	21,9
Jardineria	13,4	25,0	11,8	10,4	10,8	12,9	17,7	12,5
Jocs socials	15,0	25,0	17,6	17,4	5,4	3,2	15,6	18,8
Jugar amb els nens	36,1	50,0	43,1	35,4	40,5	38,7	34,0	28,1
Llegir	36,1	25,0	31,4	37,5	48,6	45,2	32,6	31,3
Mots encreuats, entreteniments	12,5	-	7,8	13,2	16,2	16,1	11,3	15,6
Passejar	38,9	25,0	37,3	44,4	37,8	41,9	33,3	40,6
Platja, piscina	33,6	25,0	29,4	36,1	43,2	38,7	29,8	31,3
Act.en associacions	7,0	75,0	5,9	6,9	8,1	3,2	4,3	15,6
Rebre visites	23,6	-	19,6	29,9-	21,6	19,4	21,3	21,9
Tocar instrument musical	6,6	-	7,8	5,6	10,8	6,5	6,4	6,3
Tramits personals	18,0	25,0	21,6	16,7	29,7	12,9	17,7	9,4
Veure TV i video	60,5	100,0	52,9	63,2	62,2	64,5	60,3	50,0
Viatjar	36,1	100,0	29,4	34,0	43,2	41,9	36,9	31,3
Visitar museus i exposicions	20,2	-	17,6	22,9	27,0	22,6	17,0	18,8
Altres	4,1	-	-	4,2	8,1	6,5	3,5	6,3
NS/NC	6,8	-	3,9	7,6	2,7	6,5	6,4	15,6

	CLASE D'OCUPACIO -MARE							NS/NC
	TOTAL	Treballadora	Vella classe mitj-	Nova classe mitj-	Mitjanes tecni-	Classe alta	Inactius	
TOTAL	440	4	51	144	37	31	141	32
.MARE								
Act.artistiques i plastiques	8,4	25,0	3,9	11,8	5,4	6,5	7,1	9,4
Act.ordinadors	10,0	-	5,9	8,3	13,5	6,5	11,3	18,8
Ajuts altres feines	16,6	50,0	17,6	16,0	13,5	9,7	15,6	28,1
Ajuts feines llar	46,8	75,0	52,9	53,5	48,6	48,4	39,7	31,3
Anar de copes, discoteques	7,0	-	13,7	6,9	2,7	6,5	5,0	12,5
Comprar	63,9	100,0	56,9	65,3	62,2	67,7	65,2	56,3
Espectacles esportius	16,4	25,0	15,7	16,0	27,0	22,6	12,8	15,6
AAVV	6,8	50,0	2,0	11,1+	13,5	-	3,5	3,1
Restaurants	24,5	25,0	17,6	26,4	32,4	35,5	22,0	18,8
Segona residència	16,6	25,0	21,6	17,4	32,4+	22,6	10,6-	6,3
Centre civic	4,1	-	3,9	5,6	2,7	3,2	4,3	-
Cinema	35,2	50,0	39,2	41,0	43,2	29,0	30,5	18,8-
Teatre	12,7	25,0	7,8	18,8+	24,3	16,1	4,3-	12,5
Actes religiosos	21,6	25,0	19,6	21,5	18,9	19,4	24,1	18,8
Festes populars	40,7	75,0	41,2	40,3	32,4	35,5	46,1	28,1
Atencio personal	20,2	25,0	21,6	25,7+	21,6	6,5-	18,4	12,5
Cantar	5,9	25,0	2,0	9,0	-	3,2	7,1	-
Cosir, brodar, fer mitja	30,9	75,0	25,5	25,0	27,0	38,7	39,0+	21,9
Cuidar gos, gat	23,6	75,0	17,6	25,0	13,5	29,0	27,0	12,5
Cuinar	55,0	50,0	41,2-	60,4	51,4	54,8	58,2	43,8
Dansa o ballet	6,1	-	11,8	7,6	8,1	3,2	3,5	3,1
Descansar, dormir	37,5	25,0	35,3	45,1+	32,4	25,8	36,2	31,3
Escoltar musica	51,6	100,0	52,9	52,1	45,9	54,8	53,9	34,4-
Escoltar radio	40,5	75,0	31,4	43,1	32,4	22,5-	48,2+	31,3
Escure	12,7	25,0	11,8	12,5	10,8	3,2	17,0	6,3
Estar sense fer res	5,9	25,0	7,8	3,5	5,4	12,9	5,0	9,4
Estudiar	11,4	-	3,9	10,4	32,4	12,9	9,2	12,5
Fer esport	13,0	-	9,8	13,2	18,9	12,9	13,5	9,4
Fer excursions	23,2	25,0	13,7	28,5	35,1	12,9	22,0	15,6
Fer teatre	1,8	25,0	2,0	2,1	-	-	2,1	-
Fer visites	23,9	25,0	27,5	25,7	21,6	16,1	23,4	21,9
Hobbies	15,5	25,0	11,8	13,9	21,6	12,9	16,3	18,8
Jardineria	17,0	25,0	19,6	16,0	2,7-	22,6	20,6	12,5
Jocs socials	11,6	25,0	2,0-	17,4+	2,7	6,5	12,1	12,5
Jugar amb els nens	40,7	50,0	51,0	37,5	40,5	41,9	43,3	25,0
Llegir	51,8	75,0	54,9	53,5	67,6+	61,3	47,5	28,1-
Mots encreuats, entreteniments	19,5	-	19,6	22,9	18,9	22,6	17,0	15,6
Passejar	48,2	50,0	41,2	52,8	48,6	48,4	47,5	40,6
Platja, piscina	43,6	50,0	43,1	45,1	56,8	38,7	40,4	40,6
Act. en associacions	10,0	75,0	7,8	10,4	13,5	3,2	9,2	9,4
Rebre visites	27,7	25,0	21,6	34,0+	24,3	19,4	26,2	28,1
Tocar instrument musical	4,1	-	2,0	3,5	8,1	3,2	5,7	-
Tramits personals	15,0	25,0	17,6	16,0	27,0+	9,7	12,8	6,3
Veure TV i video	61,8	100,0	60,8	63,9	56,8	61,3	64,5	43,8-
Viatjar	32,7	50,0	27,5	33,3	40,5	32,3	34,0	21,9
Visitar museus i exposicions	23,6	25,0	21,6	29,2	40,5+	19,4	17,7-	12,5
Altres	3,2	-	-	3,5	8,1	3,2	2,1	6,3
NS/NC	3,4	-	-	1,4	2,7	3,2	1,4	28,1

P.11.-INDEX D'ACTIVITATS -PARE

	CLASSE D'OCCUPACIO - MARE							
	TOTAL	Treballadora	Vella classe mitj-	Nova classe mitj-	Mitj-nes tecni-	Classe alta	Inactius	NS/NC
TOTAL	440	4	51	144	37	31	141	32
.ACTIVITATS CULTURALS -PARE								
0	15,2	-	11,8	14,6	16,2	12,9	15,6	25,0
1	11,4	-	13,7	11,8	8,1	9,7	11,3	12,5
2/3	28,6	25,0	39,2	25,7	21,6	29,0	32,6	15,6
4/5	22,5	75,0	21,6	23,6	18,9	25,8	21,3	18,8
6/7	13,2	-	7,8	13,9	16,2	12,9	12,8	18,8
8	9,1	-	5,9	10,4	18,9	9,7	6,4	9,4
MEDIA	23,43	27,50	21,76	24,17	26,76	24,52	22,34	22,19
DESV. TIPICA	14,77	4,33	12,92	15,08	17,01	14,57	14,12	17,18
.ACTIVITATS LUDICO RECREATIVES -PARE								
0	36,8	-	33,3	31,9	29,7	32,3	43,3	53,1+
1/2	46,4	75,0	51,0	50,7	43,2	58,1	41,8	28,1-
3/4	14,8	25,0	13,7	15,3	24,3	9,7	13,5	12,5
5/6	2,0	-	2,0	2,1	2,7	-	1,4	6,3
MEDIA	4,10	6,25	4,22	4,38	5,00	3,87	3,65	3,59
DESV. TIPICA	3,76	2,17	3,66	3,59	4,08	3,08	3,73	4,62
.ACTIVITATS SOCIALS -PARE								
0	48,0	50,0	54,9	44,4	45,9	41,9	48,9	56,3
1	25,2	25,0	19,6	26,4	21,6	32,3	27,0	18,8
2	13,6	25,0	17,6	11,1	16,2	19,4	12,1	15,6
3	7,3	-	2,0	11,1+	13,5	-	6,4	3,1
4	4,5	-	5,9	5,6	2,7	3,2	5,0	-
5	1,4	-	-	1,4	-	3,2	,7	6,3
MEDIA	1,99	1,50	1,69	2,22	2,11	2,00	1,87	1,81
DESV. TIPICA	2,48	1,66	2,31	2,62	2,40	2,42	2,39	2,75
.ALTRES ACTIVITATS -PARE								
0	15,0	-	13,7	13,9	13,5	9,7	17,0	21,9
1	17,7	50,0	17,6	14,6	10,8	19,4	19,1	28,1
2	20,2	-	17,6	25,7+	16,2	19,4	20,6	6,3-
3	12,7	25,0	21,6+	9,7	10,8	9,7	12,8	15,6
4	9,1	-	7,8	9,7	5,4	12,9	9,9	6,3
Mes de 4	25,2	25,0	21,6	26,4	43,2+	29,0	20,6	21,9
MEDIA	5,18	5,00	5,14	5,32	6,27	5,68	4,82	4,44
DESV. TIPICA	3,58	3,32	3,42	3,55	3,83	3,58	3,52	3,79

	CLASSE D'OCUPACIO -MARE							
	TOTAL	Treballadora	Vella classe mitj-	Nova classe mitj-	Mitjanes tecni-	Classe alta	Inactius	NS/NC
TOTAL	440	4	51	144	37	31	141	32
INDEX ACTIVITATS -PARE								
Molt baix .0 a 10.	14,5	-	13,7	11,1	13,5	12,9	17,0	25,0
Baix .11 a 19.	8,6	-	5,9	12,5-	5,4	6,5	6,4	12,5
Mig .20 a 37.	33,9	75,0	39,2	30,6	29,7	35,5	38,3	18,8
Alt .38 a 45.	14,5	-	25,5+	13,2	13,5	12,9	13,5	12,5
Molt alt .46 a 100.	28,4	25,0	15,7-	32,6	37,8	32,3	24,8	31,3
Mitjana	34,70	40,26	32,80	36,08	40,14	36,06	32,69	32,03
Desv. Tipica	20,84	8,10	17,88	21,28	23,27	21,05	19,85	24,84
.ACTIVITATS CULTURALS -MARE								
0	10,9	-	9,8	9,0	10,8	12,9	7,1	37,5
1	8,4	-	7,8	8,3	8,1	6,5	9,2	9,4
2/3	26,1	25,0	33,3	23,6	13,5	32,3	30,5	15,6
4/5	26,4	-	29,4	24,3	35,1	32,3	26,2	18,8
6/7	17,0	50,0	11,8	20,8	16,2	9,7	17,7	9,4
8	11,1	25,0	7,8	13,9	16,2	6,5	9,2	9,4
MEDIA	26,36	37,50	24,90	28,13	28,65	23,87	26,60	18,13
DESV. TIPICA	14,38	10,90	13,17	14,58	15,12	13,34	13,25	17,49
.ACTIVITATS LUDICO RECREATIVES -MARE								
0	47,3	50,0	56,9	41,0	40,5	48,4	47,5	65,6+
1/2	41,4	25,0	37,3	46,5	37,8	45,2	42,6	21,9-
3/4	10,7	25,0	5,9	11,1	21,6	6,5	9,2	12,5
5/6	,7	-	-	1,4	-	-	,7	-
MEDIA	3,24	3,75	2,45	3,65	4,05	2,90	3,16	2,34
DESV. TIPICA	3,48	4,15	3,06	3,56	3,88	3,10	3,40	3,59
.ACTIVITATS SOCIALS -MARE								
0	41,6	50,0	41,2	34,7-	37,8	48,4	45,4	53,1
1	28,9	25,0	33,3	32,6	29,7	22,6	27,0	18,8
2	13,2	-	11,8	12,5	18,9	16,1	12,8	12,5
3	8,4	-	5,9	11,1	8,1	9,7	6,4	9,4
4	5,2	-	7,8	6,3	2,7	-	6,4	-
5	2,7	25,0	-	2,8	2,7	3,2	2,1	6,3
MEDIA	2,30	3,00	2,12	2,60	2,32	2,00	2,16	2,06
DESV. TIPICA	2,66	4,12	2,45	2,72	2,52	2,53	2,65	2,90

	CLASE D'OCUPACIO -MARE							
	TOTAL	Treba- llad- ora	Vella classe mitj-	Nova classe mitj-	Mitja- nes tecni-	Classe alta	Inact- ius	NS/NC
TOTAL	440	4	51	144	37	31	141	32
.ALTRES ACTIVITATS -MARE								
0	9,3	-	3,9	8,3	5,4	9,7	8,5	31,3
1	11,6	-	15,7	12,5	10,8	9,7	9,9	12,5
2	14,3	50,0	13,7	11,1	18,9	16,1	14,9	15,6
3	12,7	-	17,6	13,9	8,1	12,9	13,5	3,1
4	13,4	-	7,8	11,1	18,9	12,9	18,4+	6,3
Mes de 4	38,6	50,0	41,2	43,1	37,8	38,7	34,8	31,3
MEDIA	6,50	7,00	6,67	6,72	6,76	6,52	6,55	4,69
DESV. TIPICA	3,50	3,00	3,34	3,51	3,31	3,54	3,36	4,24
.INDEX ACTIVITATS -MARE								
Molt baix .0 a 10.	11,1	-	7,8	9,0	10,8	12,9	7,8	40,6
Baix .11 a 19.	4,8	-	5,9	4,2	5,4	-	5,7	6,3
Mig .20 a 37.	33,4	25,0	39,2	30,6	24,3	41,9	39,7	12,5-
Alt .38 a 45.	16,6	50,0	23,5	15,3	21,6	12,9	13,5	18,8
Molt alt .46 a 100.	34,1	25,0	23,5	41,0+	37,8	32,3	33,3	21,9
Mitjana	38,41	51,25	36,14	41,09	41,78	35,29	38,46	27,22
Desv.Tipica	20,37	16,84	17,70	20,75	21,42	19,54	18,66	25,59
P.12.-.NOMBRE DE LUBRES TENEN EN LA LLAR								
Cap	,5	-	-	-	-	3,2	,7	-
Menys de 10	3,4	25,0	2,0	2,1	-	3,2	4,3	9,4
De 10 a 25	8,9	-	5,9	10,4	2,7	12,9	8,5	12,5
De 26 a 100	35,2	50,0	33,3	32,6	13,5-	29,0	48,2+	21,9
De 101 a 500	31,1	25,0	45,1+	28,5	48,6+	41,9	25,5	15,6-
Mes de 500	18,2	-	9,8	24,3+	32,4+	9,7	12,8-	21,9
NS/NC	2,7	-	3,9	2,1	2,7	-	-	18,8
P.13.-.FREQUENCIA LLEGEIXEN EN LA SEVA LLAR								
.PARE								
Cada dia	37,3	25,0	35,3	41,0	62,2+	48,4	28,4-	25,0
Alguns dies a la setmana	27,0	75,0	31,4	27,8	18,9	12,9	27,7	31,3
Un dia a la setmana	2,7	-	2,0	2,8	2,7	3,2	3,5	-
Algunes vegades	21,4	-	23,5	16,7	8,1-	19,4	29,8-	21,9
No llegeix mai	2,7	-	2,0	2,1	-	6,5	2,8	6,3
NS/NC	8,9	-	5,9	9,7	8,1	9,7	7,8	15,6
.MARE								
Cada dia	39,8	75,0	45,1	39,6	54,1	54,8	34,8	18,8-
Alguns dies a la setmana	33,4	25,0	31,4	38,2	35,1	19,4	34,0	25,0
Un dia a la setmana	3,0	-	3,9	2,8	5,4	-	2,8	3,1
Algunes vegades	18,0	-	19,6	15,3	5,4-	16,1	26,2+	9,4
No llegeix mai	1,4	-	-	1,4	-	-	,7	9,4
No sap llegir	,2	-	-	-	-	-	,7	-
NS/NC	4,3	-	-	2,8	-	9,7	,7-	34,4
P.14.-.PROGRAMES DE TV SEQUEIXEN A LA SEVA LLAR								

	CLASE D'OCUPACIO -MARE							
	TOTAL	Treballadora	Vella classe mitj-	Nova classe mitj-	Mitjanes tecni-	Classe alta	Inactius	NS/NC
TOTAL	440	4	51	144	37	31	141	32
.PARE								
Cinema	64,3	50,0	56,9	67,4	70,3	71,0	63,1	56,3
Concursos	32,3	75,0	29,4	25,7	29,7	38,7	38,3	31,3
Documentals	56,6	-	49,0	60,4	59,5	64,5	55,3	53,1
Esports	54,8	-	62,7	52,8	56,8	64,5	52,5	56,3
Magatzins	10,5	-	11,8	8,3	13,5	9,7	12,8	6,3
Musicals	15,7	-	7,8	19,4	5,4	9,7	16,3	28,1+
Noticies,informatius	80,9	100,0	84,3	78,5	81,1	80,6	81,6	81,3
Series	24,5	50,0	11,8	26,4	24,3	25,8	25,5	28,1
Teatre	6,6	25,0	-	8,3	5,4	6,5	5,7	12,5
Altres	1,1	-	-	1,4	-	-	1,4	3,1
NS/NC	8,4	-	3,9	8,3	10,8	9,7	8,5	12,5
.MARE								
Cinema	69,5	75,0	60,8	75,0	73,0	71,0	68,1	59,4
Concursos	46,4	75,0	45,1	42,4	32,4	48,4	56,0+	34,4
Documentals	44,5	75,0	49,0	46,5	48,6	48,4	41,8	28,1
Esports	15,0	-	7,8	14,6	8,1	9,7	20,6+	18,8
Magatzins	28,6	75,0	23,5	26,4	24,3	32,3	34,8	15,6
Musicals	23,6	100,0	13,7	24,3	15,2	16,1	27,0	28,1
Noticies,informatius	76,8	100,0	82,4	75,7	81,1	71,0	79,4	59,4
Series	50,5	75,0	45,1	52,1	37,8	48,4	58,2+	31,3
Teatre	13,2	25,0	11,8	15,3	8,1	16,1	12,1	12,5
Altres	2,5	-	-	3,5	-	-	4,3	-
NS/NC	4,5	-	2,0	2,8	2,7	9,7	2,1	25,0

P.15.- TIPUS DE PROGRAMES DE RADIO SEGUEIXEN A LA SEVA LLAR

.PARE

Notices,informatius	60,2	75,0	51,0	55,6	70,3	64,5	62,4	68,8
Musica	42,3	-	39,2	43,8	43,2	51,6	39,7	46,9
Magatzins	11,6	-	7,8	7,6	21,6	12,9	16,3+	3,1
Concursos	2,5	-	3,9	2,1	2,7	3,2	1,4	6,3
Teatre,novel.les	,2	-	-	,7	-	-	-	-
Retransmissions esport	32,3	25,0	39,2	32,6	29,7	29,0	32,6	25,0
Debats	22,7	25,0	23,5	24,3	24,3	19,4	22,0	18,8
Informacio esportiva	31,6	-	45,1+	31,3	27,0	32,3	31,2	21,9
Altres	1,4	-	2,0	1,4	-	-	1,4	3,1
NS/NC	15,2	-	23,5	16,7	8,1	12,9	13,5	15,6

.MARE

Notices,informatius	51,8	25,0	47,1	44,4	73,0+	51,6	58,2	43,8
Musica	61,1	100,0	60,8	66,0	43,2	67,7	63,8	37,5-
Magatzins	12,0	25,0	11,8	11,1	10,8	6,5	17,0+	-
Concursos	4,8	25,0	5,9	4,9	-	6,5	3,5	9,4
Teatre,novel.les	3,9	-	5,9	3,5	-	3,2	3,5	9,4
Retransmissions esport	5,0	-	3,9	4,2	8,1	3,2	6,4	3,1
Debats	18,2	-	25,5	17,4	16,2	16,1	19,9	9,4
Informacio esportiva	3,6	-	2,0	1,4	10,8	-	5,7	3,1
Altres	,9	-	2,0	1,4	-	-	-	3,1
NS/NC	17,0	-	19,6	15,3	16,2	16,1	12,8	43,8+

	CLASSE D'Ocupacio -MARE							
	TOTAL	Treballadora	Vella classe mitj-	Nova classe mitj-	Mitjanes tecni-	Classe alta	Inactius	NS/NC
TOTAL	440	4	51	144	37	31	141	32
P.16.-.EN ELS ULTMS 3 MESOS HAN ANAT AL CINEMA								
No hem anat al cinema	31,8	25,0	21,6	27,8	13,5-	45,2	41,8+	31,3
Hi hem anat algunes vegades	42,5	50,0	47,1	51,4+	67,6+	19,4-	31,9-	34,4
Un o dos cops al mes	10,7	-	9,8	11,1	13,5	9,7	11,3	6,3
Un cop a la setmana	2,5	-	2,0	2,1	-	6,5	2,8	3,1
Preferim veure un video	10,7	25,0	19,6+	6,3-	5,4	19,4	11,3	9,4
NS/NC	1,8	-	-	1,4	-	-	,7	15,6
P.17.-.GENERE DE L'ULTIMA PELICULA QUE HA VIST								
Accio,aventura,intiga	39,5	25,0	43,1	38,2	35,1	22,6-	47,5+	28,1
Ciencia-ficcio	10,0	-	3,9	12,5	21,6	12,9	5,7-	12,5
Comedia	20,7	-	21,6	20,8	35,1+	25,8	18,4	9,4
Drama	8,9	25,0	7,8	8,3	16,2	12,9	6,4	9,4
Historica	5,0	-	-	6,3	10,8	3,2	3,5	9,4
Infantil,dibuixos	10,7	25,0	11,8	11,1	10,8	19,4	9,2	3,1
Musical	,5	-	-	,7	-	-	,7	-
Policiaica	3,0	-	2,0	4,2	2,7	-	3,5	-
Terror	11,8	50,0	13,7	10,4	10,8	3,2	12,1	18,8
Western	1,6	-	-	2,8	-	-	1,4	3,1
NS/NC	11,6	-	3,9	9,0	8,1	22,6	11,3	31,3
P.18.-.EN ELS ULTMS 3 MESOS HAN ANAT AL TEATRE								
No hi hem anat	79,3	100,0	78,4	73,6-	67,6	77,4	89,4+	75,0
Hi hem anat algun cop	17,3	-	19,6	22,9+	32,4+	22,6	7,8-	9,4
NS/NC	3,4	-	2,0	3,5	-	-	2,8	15,6
P.19.-.DE QUIN GENERE ERA L'ULTIMA OBRA DE TEATRE QUE HAN VIST								
Classic	3,4	-	2,0	2,8	2,7	-	5,7	3,1
Comedia	23,2	25,0	23,5	26,4	29,7	38,7+	18,4	6,3-
Drama	2,5	-	3,9	2,8	2,7	3,2	,7	6,3
Experimental	2,3	-	2,0	2,8	5,4	-	1,4	3,1
Infantil	5,7	-	3,9	8,3	8,1	-	5,7	-
Musical	4,1	-	2,0	4,9	8,1	3,2	4,3	-
Varietats	1,6	-	-	2,8	-	3,2	1,4	-
Altres	1,6	-	-	1,4	-	-	2,1	6,3
NS/NC	59,5	75,0	62,7	56,9	43,2-	54,8	62,4	75,0
P.20.-.ESDEVENIMENTS HAN ASSISTIT ELS ULTMS TRES MESOS								
Actuacions musicals	20,7	100,0	7,8-	23,6	32,4	12,9	22,7	3,1-
Biblioteques	21,1	25,0	9,8-	25,0	27,0	16,1	21,3	18,8
Espais culturals	11,8	50,0	5,9	11,8	13,5	19,4	11,3	9,4
Equipaments comercials	22,7	75,0	27,5	23,6	32,4	22,6	18,4	12,5
Festes populars	52,3	100,0	52,9	50,7	37,8	58,1	59,6+	31,3-
Museus,exposicions	26,8	25,0	25,5	31,3	35,1	32,3	22,0	15,6
Normalitzacio linguistica	1,4	-	-	2,1	2,7	-	,7	3,1
Xerrades,conferencies	26,4	25,0	31,4	25,0	24,3	32,3	25,5	25,0
Altres	4,5	-	7,8	3,5	2,7	-	5,7	6,3
NS/NC	11,6	-	9,8	11,1	5,4	6,5	10,6	34,4

	CLASE D'OCCUPACIO -MARE							NS/NC
	TOTAL	Treballadora	Vella classe mitj-	Nova classe mitj-	Mitjanes tecni-	Classe alta	Inactius	
TOTAL	440	4	51	144	37	31	141	32
P.21.-EN ELS ULTIMS 3 MESOS HAN ASSISIT A ALGUN CONCERT								
No hem assistit a cap concert	62,0	-	64,7	61,8	54,1	67,7	66,0	53,1
Canço catalana	3,9	-	7,8	4,2	2,7	-	4,3	-
Canço espanyola	3,0	-	3,9	2,1	-	-	5,7	-
Flamenc	1,8	25,0	3,9	2,1	-	-	1,4	-
Musica catalana	5,2	-	5,9	2,1	18,9	3,2	5,4	-
Folclore catala o altre	2,3	-	-	3,5	2,7	6,5	1,4	-
Musica melodica,lleugera	3,4	25,0	5,9	3,5	5,4	-	1,4	6,3
Musica infantil	2,0	-	2,0	2,8	-	3,2	1,4	3,1
Musica moderna,pop,rock	10,9	50,0	7,8	13,9	10,8	3,2	11,3	3,1
Opera,sarsuela	1,4	-	-	2,8	2,7	-	,7	-
Canço cantautor	1,1	-	2,0	,7	-	-	1,4	3,1
Salsa,merengue,samba	6,6	25,0	7,8	7,6	5,4	3,2	5,7	6,3
NS/NC	9,5	-	-	8,3	8,1	12,9	9,2	31,3
P.22.-PERTANYEN A ALGUNA ASSOCIACIO								
No pertanyen a cap associació	15,9	-	15,7	14,6	5,4	9,7	19,9	25,0
Asso.benefica-social	7,3	-	2,0	9,7	10,8	16,1	5,0	3,1
Asso.cultural	7,7	25,0	7,8	5,6	13,5	12,9	5,7	12,5
Asso.cultural i/o recreativa	7,7	75,0	3,9	6,9	2,7	6,5	9,9	6,3
Asso.esportiva,viatges	27,0	25,0	19,6	26,4	48,6+	38,7	21,3	31,3
Asso.gastronomica	,9	-	-	1,4	-	-	,7	3,1
Asso.o partit politic	5,7	-	-	6,9	10,8	12,9	4,3	3,1
Asso.pares i mares	45,5	75,0	45,1	43,8	48,5	54,8	46,8	31,3
Asso.professional	17,3	25,0	15,7	13,9	40,5+	25,8	14,9	9,4
Asso.religiósa	6,4	-	9,8	6,9	5,4	6,5	5,7	3,1
Asso.de veíns	30,7	100,0	23,5	34,0	40,5	32,3	26,2	25,0
Asso.coral	2,5	-	-	4,2	-	6,5	2,1	-
Grups d'animacio teatre	1,8	25,0	2,0	2,1	2,7	3,2	,7	-
Grups ecologistes	3,4	-	-	3,5	10,8	3,2	2,8	3,1
Penyes	10,7	25,0	15,7	13,2	5,4	3,2	10,6	3,1
Sindicat	10,7	25,0	7,8	12,5	13,5	12,9	7,8	12,5
Altres	3,0	-	2,0	2,8	-	-	5,0	3,1
NS/NC	6,8	-	7,8	4,2	5,4	6,5	5,7	25,0
INDEX CULTURAL								
Molt baix -1 a 13	4,5	-	3,9	5,6	-	9,7	4,3	3,1
Baix -14 a 26	12,5	-	11,8	6,9-	8,1	9,7	17,7+	25,0
Mig -27 a 39	46,6	25,0	56,9	45,8	37,8	35,5	51,1	37,5
Alt -40 a 52	31,6	50,0	27,5	34,7	45,9+	45,2	24,8-	21,9
Molt alt - + 52	3,9	25,0	-	6,3	8,1	-	2,1	3,1
Media	35,41	43,50	34,73	36,69	40,08	35,42	33,47	32,66
Desv.Tipica	10,81	8,50	8,94	11,16	10,08	12,40	9,93	12,92
NS/NC	,9	-	-	,7	-	-	-	9,4

	TOTAL	CLASE D'OCUPACIO -MARE						
		Treballadora	Vella classe mitj-	Nova classe mitj-	Mitjanes tecni-	Classe alta	Inactius	NS/NC
TOTAL	440	4	51	144	37	31	141	32
STATUS								
Alt	18,9	25,0	11,8	22,9	29,7	19,4	13,5-	21,9
Mitja-Alt	20,5	-	25,5	19,4	21,6	29,0	19,9	12,5
Mig	20,0	50,0	21,6	22,9	18,9	16,1	18,4	12,5
Mig-Baix	21,8	25,0	29,4	19,4	18,9	19,4	26,2	6,3-
Baix	18,9	-	11,8	15,3	10,8	16,1	22,0	46,9+
P.4.-.NIVELL D'ESTUDIS -PARE								
Sense estu.	1,4	-	3,9	-	-	-	1,4	6,3
Prima.	58,9	100,0	70,6	56,3	32,4-	61,3	64,5	50,0
Secun.	13,9	-	15,7	13,2	18,9	9,7	13,5	15,6
Univ.	17,3	-	3,9-	21,5	43,2+	22,6	9,9-	18,8
NS/NC	8,6	-	5,9	9,0	5,4	6,5	10,6	9,4
P.4.-.NIVELL D'ESTUDIS -MARE								
Sense estu.	1,4	-	3,9	-	-	-	2,1	3,1
Prima.	65,2	100,0	82,4+	63,9	21,6-	64,5	75,9+	43,8-
Secun.	10,5	-	5,9	14,6+	10,8	6,5	9,9	6,3
Univ.	17,5	-	3,9-	18,8	64,9+	25,8	7,8-	15,6
NS/NC	5,5	-	3,9	2,8	2,7	3,2	4,3	31,3
TIPOLOGIA FAMILIAR -ESTUDIS								
Homogamiques	67,7	100,0	74,5	62,5	54,1	71,0	73,8	62,5
Hipergamiques	15,5	-	15,7	16,7	10,8	12,9	12,8	31,3
Hipogamiques	16,8	-	9,8	20,8	35,1+	16,1	13,5	6,3
TIPOLOGIA FAMILIAR -OCUPACIO								
Homogamiques	41,6	-	64,7+	58,3-	59,5+	58,1	9,9-	37,5
Hipergamiques	41,6	-	--	18,8-	27,0	35,5	81,6+	62,5+
Hipogamiques	16,8	100,0	35,3+	22,9+	13,5	6,5	8,5-	--

	INDEX CULTURAL						Media Desv. Tipica
	TOTAL	Molt baix 0 a 13	Baix 14 a 26	Mig 27 a 39	Alt 40 a 52	Molt alt + 52	
TOTAL	440	49	209	153	28	1	440
Q.1.-.QI VERBAL							
Molt baix .54-92.	46,1	69,4+	54,1+	33,3-	14,3-	100,0	46,1
Baix .93-101.	25,2	18,4	24,4	22,9	57,1+	-	25,2
Alt .103-113.	21,4	10,2-	17,2-	32,0+	14,3	-	21,4
Molt alt .114-150.	7,3	2,0	4,3-	11,8+	14,3	-	7,3
Media	92,17	83,51	89,46	97,35	99,61	82,00	92,17
Desv.Tipica	15,57	14,82	14,64	15,60	11,17	,00	15,57
Q.2.-.N.SUBSTANTIUS							
0 a 5	,5	2,0	,5	-	-	-	,5
6 a 10	4,1	8,2	4,3	2,6	3,6	-	4,1
11 a 15	18,9	22,4	22,0	13,7-	14,3	100,0	18,9
16 a 20	22,7	18,4	23,4	24,2	17,9	-	22,7
21 a 25	53,9	49,0	49,8	59,5	64,3	-	53,9
MEDIA	4,25	4,04	4,18	4,41	4,43	3,00	4,25
DESV. TIPICA	,93	1,12	,95	,82	,88	,00	,93
Q.3.-.N.ADJECTIUS							
0 a 5	65,7	75,5	70,8+	56,2-	60,7	100,0	65,7
6 a 10	29,5	22,4	23,9-	38,6+	35,7	-	29,5
11 a 15	4,3	2,0	5,3	3,9	3,6	-	4,3
16 a 20	,5	-	-	1,3	-	-	,5
MEDIA	1,40	1,27	1,34	1,50	1,43	1,00	1,40
DESV. TIPICA	,59	,49	,58	,64	,57	,00	,59
Q.4.-.N.VERBS							
0 a 5	1,8	6,1	1,0	2,0	-	-	1,8
6 a 10	8,4	10,2	10,5	5,2	7,1	-	8,4
11 a 15	20,2	16,3	21,1	19,6	21,4	100,0	20,2
16 a 20	22,0	20,4	24,4	20,3	17,9	-	22,0
21 a 25	47,5	46,9	43,1	52,9	53,6	-	47,5
MEDIA	8,10	7,84	7,96	8,34	8,36	6,00	8,10
DESV. TIPICA	2,17	2,54	2,15	2,09	2,04	,00	2,17
Q.5.-.N.ORACIONS SIMPLS							
0 a 3	38,4	59,2+	41,1	27,5-	42,9	-	38,4
4 a 6	33,0	20,4-	31,6	39,2+	28,6	100,0	33,0
7 a 9	15,5	10,2	15,8	16,3	17,9	-	15,5
10 a 12	4,8	4,1	2,9	6,5	10,7	-	4,8
13 a 15	8,4	6,1	8,6	10,5	-	-	8,4
MEDIA	4,24	3,55	4,12	4,67	3,93	4,00	4,24
DESV. TIPICA	2,43	2,35	2,42	2,48	2,07	,00	2,43

	INDEX CULTURAL						
	TOTAL	Molt baix 0 a 13	Baix 14 a 26	Mig 27 a 39	Alt 40 a 52	Molt alt + 52	Media Desv. Tipica
TOTAL	440	49	209	153	28	1	440
Q.6.-.N.ORACIONS COORDINADES							
0 a 2	24,5	30,6	23,4	24,2	25,0	-	24,5
3 a 4	27,3	28,6	28,2	25,5	28,6	-	27,3
5 a 6	22,0	20,4	21,5	22,9	25,0	-	22,0
7 a 8	13,2	6,1	17,2+	9,2	14,3	100,0	13,2
9 a 10	13,0	14,3	9,6-	18,3+	7,1	-	13,0
MEDIA	7,88	7,35	7,84	8,16	7,50	12,00	7,88
DESV. TIPICA	3,99	4,11	3,83	4,22	3,70	,00	3,99
Q.7.-.N.ORACIONS SUBORDINADES							
0 a 2	11,1	16,3	13,9	6,5-	7,1	-	11,1
3 a 4	16,4	28,6+	13,4	17,0	14,3	-	16,4
5 a 6	19,5	10,2	22,5	19,6	14,3	-	19,5
7 a 8	19,3	18,4	21,5	16,3	21,4	-	19,3
9 a 10	33,6	26,5	28,7-	40,5+	42,9	100,0	33,6
MEDIA	9,92	8,41	9,51	10,69	11,14	16,00	9,92
DESV. TIPICA	5,55	5,96	5,54	5,33	5,37	,00	5,55
Q.19.-.COHERENCIA							
MB	6,4	2,0	5,3	9,8+	3,6	-	6,4
B	35,2	26,5	31,6	41,8+	42,9	-	35,2
R	44,1	42,9	45,9	41,2	46,4	100,0	44,1
M	14,3	28,6+	17,2	7,2-	7,1	-	14,3
MEDIA	8,02	6,12	7,49	9,25	8,57	6,00	8,02
DESV. TIPICA	4,79	4,82	4,80	4,62	4,14	,00	4,79
Q.20.-.COHESIO							
MB	6,1	4,1	5,7	6,5	10,7	-	6,1
B	32,0	12,2-	28,7	40,5+	46,4	-	32,0
R	47,5	42,9	50,7	46,4	35,7	100,0	47,5
M	14,3	40,8+	14,8	6,5-	7,1	-	14,3
MEDIA	7,80	4,78	7,52	8,82	9,64	6,00	7,80
DESV. TIPICA	4,73	4,90	4,66	4,30	4,72	,00	4,73
Q.21.-.ADEQUACIO							
MB	9,1	4,1	7,2	13,1+	10,7	-	9,1
B	39,1	22,4-	38,3	43,8	50,0	-	39,1
R	42,0	57,1+	42,6	37,9	32,1	100,0	42,0
M	9,8	16,3	12,0	5,2-	7,1	-	9,8
MEDIA	8,85	6,86	8,44	9,88	9,86	6,00	8,85
DESV. TIPICA	4,76	4,42	4,75	4,64	4,68	,00	4,76

	INDEX CULTURAL						Media Desv. Tipica
	Molt baix 0 a 13	Baix 14 a 26	Mig 27 a 39	Alt 40 a 52	Molt alt + 52		
TOTAL	440	49	209	153	28	1	440
.INDEX LINGUISTIC							
Baix .18-34.	6,4	10,2	7,7	3,9	3,6	-	6,4
Mig .35-51.	51,1	59,2	53,6	45,8	50,0	-	51,1
Alt .52-68.	42,5	30,6	38,8	50,3+	46,4	100,0	42,5
Mitjana	52,28	47,39	51,10	55,01	54,25	67,00	52,28
Desv.Tipica	16,70	18,15	16,44	16,50	14,98	,00	16,70
.INDEX PRODUCCIO TEXTUAL							
Molt baix .0-45.	20,9	44,9+	23,9	11,1-	10,7	-	20,9
Baix .45-90.	35,7	32,7	36,4	35,9	32,1	100,0	35,7
Mig .91-135.	32,0	16,3-	30,6	37,3	42,9	-	32,0
Elevat .136-180.	11,4	6,1	9,1	15,7+	14,3	-	11,4
Mitjana	82,23	59,18	78,18	93,20	93,57	60,00	82,23
Desv.Tipica	43,00	43,20	42,73	40,27	40,39	,00	43,00
P.1.-.EDAT ENTREVISTATS							
.PARE							
Entre 20 i 30 anys	,7	-	5	1,3	-	-	,7
Entre 31 i 40 anys	31,1	28,6	38,3+	24,8-	17,9	-	31,1
Entre 41 i 50 anys	55,2	24,5-	52,6	64,1-	78,6+	100,0	55,2
Mes de 50 anys	6,6	10,2	4,8	8,5	3,6	-	6,6
NS/NC	6,4	36,7	3,8-	1,3-	-	-	6,4
.MARE							
Entre 20 i 30 anys	2,3	4,1	1,9	2,6	-	-	2,3
Entre 31 i 40 anys	53,4	63,3	59,3+	43,8-	46,4	-	53,4
Entre 41 i 50 anys	38,2	14,3-	33,5	49,7+	50,0	100,0	38,2
Mes de 50 anys	2,7	8,2	2,9	1,3	-	-	2,7
NS/NC	3,4	10,2	2,4	2,6	3,6	-	3,4
P.2.-.ORIGEN GEOGRAFIC							
.PARE							
Lleida	64,3	25,5	69,4+	68,6	67,9	100,0	64,3
Resta paisos catalans	5,2	6,1	3,8	4,6	17,9	-	5,2
Resta estat espanyol	21,6	26,5	21,1	23,5	7,1	-	21,6
Altres	3,6	4,1	3,3	3,3	7,1	-	3,6
NS/NC	5,2	36,7	2,4-	--	-	-	5,2
.MARE							
Lleida	64,8	53,1	64,6	66,0	78,6	100,0	64,8
Resta paisos catalans	7,5	2,0	8,6	6,5	14,3	-	7,5
Resta estat espanyol	21,8	28,6	23,0	20,9	7,1	-	21,8
Altres	2,0	4,1	1,4	2,6	-	-	2,0
NS/NC	3,9	12,2	2,4	3,9	-	-	3,9

	TOTAL	INDEX CULTURAL					Media Desv. Tipica
		Molt baix 0 a 13	Baix 14 a 26	Mig 27 a 39	Alt 40 a 52	Molt alt + 52	

TOTAL	440	49	209	153	28	1	440
--------------	------------	-----------	------------	------------	-----------	----------	------------

P.3.-LLENGUA D'US HABITUAL A LA LLAR

.PARE

Catala	50,7	16,3-	49,3	59,5+	71,4+	100,0	50,7
Castella	30,2	36,7	33,0	27,5	14,3	-	30,2
Catala i castella	13,2	8,2	15,8	11,8	10,7	-	13,2
Altres	1,6	2,0	1,0	2,0	3,6	-	1,6
NS/NC	5,2	36,7	1,9-	,7-	-	-	5,2

.MARE

Catala	52,3	30,6-	48,8	58,8+	78,6+	100,0	52,3
Castella	32,3	51,0+	34,4	26,8	14,3	-	32,3
Catala i castella	12,7	12,2	14,4	11,8	7,1	-	12,7
Altres	1,6	4,1	1,0	2,0	-	-	1,6
NS/NC	2,0	2,0	2,4	2,0	-	-	2,0

P.4.-NIVELL D'ESTUDIS

.PARE

Sense estudis	1,4	4,1	1,4	,7	-	-	1,4
Estudis primaris	35,7	34,7	47,4+	24,2-	14,3-	-	35,7
EGB,FP 1er grau	23,2	10,2-	25,8	24,8	17,9	-	23,2
BUP,COU	13,9	12,2	11,5	13,1	39,3	-	13,9
Universitaris grau mig	7,0	-	4,8	11,8+	7,1	100,0	7,0
Universitaris grau superior	10,2	2,0-	1,9-	22,2+	21,4	-	10,2
NS/NC	8,6	36,7	7,2	3,3-	-	-	8,6

.MARE

Sense estudis	1,4	6,1	1,4	-	-	-	1,4
Estudis primaris	36,1	57,1+	44,5+	22,9-	10,7-	-	36,1
EGB,FP 1er grau	29,1	20,4	33,5	27,5	21,4	-	29,1
BUP,COU	10,5	2,0-	10,0	13,7	10,7	-	10,5
Universitaris grau mig	9,1	2,0	2,4-	17,0+	25,0	100,0	9,1
Universitaris grau superior	8,4	2,0	1,9-	15,7-	28,6	-	8,4
NS/NC	5,5	10,2	6,2	3,3	3,6	-	5,5

P.5.-POSICIO EN EL MERCAT DE TREBALL

	TOTAL	INDEX CULTURAL					Media Desv. Tipica
		Molt baix 0 a 13	Baix 14 a 26	Mig 27 a 39	Alt 40 a 52	Molt alt + 52	
TOTAL	440	49	209	153	28	1	440
.PARE							
ACTIUS	85,7	53,1-	89,5+	89,5	96,4	-	85,7
Artesans-autònoms	10,5	10,2	12,0	9,8	3,6	-	10,5
Comerciants	3,6	2,0	4,3	3,3	3,6	-	3,6
Construïdors	2,5	-	2,4	3,3	3,6	-	2,5
Directors-gerents	5,9	2,0	4,3	8,5	10,7	-	5,9
Empleats	28,4	16,3-	30,6	28,1	35,7	-	28,4
Empresari indústria	10,0	10,2	8,6	12,4	7,1	-	10,0
Forces armades	,7	-	1,4	-	-	-	,7
Obrers no qualificats	,2	-	,5	-	-	-	,2
Obrers qualificats	5,5	6,1	8,6+	2,0-	-	-	5,5
Petit empresari amb assal.	3,4	-	4,3	2,6	7,1	-	3,4
Professions liberals	2,7	2,0	1,0-	4,6	7,1	-	2,7
Propietaris agraris	8,2	4,1	7,7	9,2	14,3	-	8,2
Tècnics d'alt nivell	1,1	-	,5	2,0	3,6	-	1,1
Tècnics mitjans	2,5	-	2,9	3,3	-	-	2,5
Treballadors agraris	,5	-	,5	,7	-	-	,5
INACTIUS	5,0	-	5,3	6,5	3,6	-	5,0
Aturats	,5	-	1,0	-	-	-	,5
Jubilats	,5	-	1,0	-	-	-	,5
Mestresses de casa	,2	-	,5	-	-	-	,2
Pensionistes-incapacitats	1,4	-	1,9	1,3	-	-	1,4
Altres	2,5	-	1,0-	5,2	3,6	-	2,5
NS/NC	9,3	46,9	5,3-	3,9-	-	100,0	9,3
.MARE							
ACTIUS	60,7	46,9-	54,1-	70,6+	82,1+	-	60,7
Artesans-autònoms	3,0	6,1	3,3	2,0	-	-	3,0
Comerciants	5,5	6,1	4,3	7,2	3,6	-	5,5
Construïdors	,5	-	-	1,3	-	-	,5
Directors-gerents	1,6	2,0	1,9	1,3	-	-	1,6
Empleats	31,6	20,4	29,7	34,0	53,6+	-	31,6
Empresari indústria	7,0	10,2	5,3	9,2	3,6	-	7,0
Forces armades	,2	-	,5	-	-	-	,2
Obrers no qualificats	,2	-	-	-	3,6	-	,2
Obrers qualificats	,5	-	1,0	-	-	-	,5
Petit empresari amb assal.	,9	-	1,9	-	-	-	,9
Professions liberals	3,9	-	3,3	5,2	7,1	-	3,9
Propietaris agraris	2,3	2,0	1,4	3,3	3,6	-	2,3
Tècnics d'alt nivell	,7	-	-	1,3	3,6	-	,7
Tècnics mitjans	2,3	-	1,0	4,6	3,6	-	2,3
Treballadors agraris	,7	-	,5	1,3	-	-	,7
INACTIUS	32,0	36,7	38,3+	24,8-	17,9	-	32,0
Aturats	2,3	2,0	3,8	-	3,6	-	2,3
Estudiants	,2	-	-	,7	-	-	,2
Jubilats	,2	-	-	-	3,6	-	,2
Mestresses de casa	25,9	32,7	32,1+	19,0-	7,1-	-	25,9
Pensionistes-incapacitats	,7	-	1,0	,7	-	-	,7
Altres	2,7	2,0	1,4	4,6	3,6	-	2,7
NS/NC	7,3	16,3	7,7	4,6	-	100,0	7,3

	TOTAL	INDEX CULTURAL					Media Desv. Tipica
		Molt baix 0 a 13	Baix 14 a 26	Mig 27 a 39	Alt 40 a 52	Molt alt + 52	
TOTAL	440	49	209	153	28	1	440
.CLASE D'OCUPACIO -PARE							
Treballadora	,7	-	1,0	,7	-	-	,7
Vella classe mitjana	25,7	16,3	28,2	24,8	28,6	-	25,7
Nova classe mitjana	37,0	22,4	43,1	33,3	39,3	-	37,0
Mitjanes tecniques	12,3	4,1	8,6	16,3	21,4	-	12,3
Classe alta	10,0	10,2	8,6	12,4	7,1	-	10,0
Inactius	5,0	-	5,3	6,5	3,6	-	5,0
NS/NC	9,3	46,9	5,3	3,9	-	100,0	9,3
.CLASE D'OCUPACIO -MARE							
Treballadora	,9	-	,5	1,3	3,6	-	,9
Vella classe mitjana	11,6	14,3	11,0	12,4	7,1	-	11,6
Nova classe mitjana	32,7	20,4	31,1	35,3	53,6	-	32,7
Mitjanes tecniques	8,4	2,0	6,2	12,4	14,3	-	8,4
Classe alta	7,0	10,2	5,3	9,2	3,6	-	7,0
Inactius	32,0	36,7	38,3	24,8	17,9	-	32,0
NS/NC	7,3	16,3	7,7	4,6	-	100,0	7,3
P.6.-EQUIPAMENTS DE LA LLAR							
Animals domestics	55,5	49,0	58,9	52,3	60,7	-	55,5
Antena parabolica	21,8	18,4	17,7	26,1	35,7	-	21,8
Aparell de radio	91,8	79,6	89,0	98,0	100,0	100,0	91,8
Cadena estereo	75,5	40,8	75,1	83,7	92,9	100,0	75,5
Camara de video	38,6	20,4	35,4	49,7	35,7	-	38,6
CD	79,5	46,9	76,6	90,2	100,0	100,0	79,5
Enregistradora	25,2	4,1	17,7	38,6	46,4	-	25,2
Ordinador	68,6	34,7	66,0	79,1	89,3	100,0	68,6
TV	95,7	85,7	96,7	96,7	100,0	100,0	95,7
Segon TV	74,5	38,8	75,6	83,0	82,1	100,0	74,5
Video	85,2	59,2	85,6	91,5	92,9	100,0	85,2
Video jocs	67,3	49,0	67,0	73,2	67,9	100,0	67,3
Walkman	77,0	63,3	73,2	85,0	85,7	100,0	77,0
Instruments musicals	61,6	36,7	52,2	77,8	85,7	100,0	61,6
Jocs de taula	86,8	63,3	84,7	94,8	100,0	100,0	86,8
Canya de pescar	39,8	24,5	45,0	35,3	50,0	100,0	39,8
Embarcacio	5,9	-	3,3	9,2	17,9	-	5,9
Equip escalada	7,7	6,1	4,3	10,5	21,4	-	7,7
Maquina fotografica	93,2	71,4	93,8	98,7	96,4	100,0	93,2
Equip esquí	23,4	6,1	19,6	28,8	50,0	100,0	23,4
Escopeta	20,7	12,2	20,6	23,5	21,4	-	20,7
Mountain-bike	81,4	57,1	79,4	88,9	96,4	100,0	81,4
Patins	69,1	32,7	71,8	74,5	82,1	100,0	69,1
Roulotte	10,5	2,0	9,1	14,4	14,3	-	10,5
Taula Wind-surf	3,9	4,1	2,4	6,5	-	-	3,9
Tenda camping	33,2	20,4	31,1	37,9	46,4	-	33,2
Tennis-squash	13,4	4,1	8,1	20,9	25,0	100,0	13,4
Altres	3,6	4,1	2,9	3,3	10,7	-	3,6
NS/NC	,7	2,0	,5	,7	-	-	,7
P.8.-INDEX D'EQUIPAMENTS							

	INDEX CULTURAL						
	TOTAL	Molt baix 0 a 13	Baix 14 a 26	Mig 27 a 39	Alt 40 a 52	Molt alt + 52	Media Desv. Tipica
TOTAL	440	49	209	153	28	1	440
.EQUIPAMENTS CULTURALS							
0	1,1	4,1	1,0	,7	-	-	1,1
1	1,4	10,2	,5	-	-	-	1,4
2	,7	2,0	1,0	-	-	-	,7
3	3,6	10,2	3,3	2,0	3,6	-	3,6
4	6,6	20,4	7,7	1,3-	3,6	-	6,6
Mes de 4	86,6	53,1-	86,6	96,1-	92,9	100,0	86,6
MEDIA	9,46	7,84	9,52	9,83	9,79	10,00	9,46
DESV. TIPICA	1,68	3,05	1,49	1,00	,83	,00	1,68
.EQUIPAMENTS ESPORTIUS							
0	7,0	30,6	4,3-	4,6	-	-	7,0
1/2	41,8	46,9	47,4+	35,9	25,0	-	41,8
3/4	43,4	20,4-	42,1	51,6+	50,0	-	43,4
5/6	7,5	2,0	6,2	7,2	25,0	100,0	7,5
7/8	,2	-	-	,7	-	-	,2
MEDIA	7,60	4,69	7,51	8,17	10,00	15,00	7,60
DESV. TIPICA	3,73	3,87	3,40	3,57	3,60	,00	3,73
.EQUIPAMENTS CULTURALS ESPECIFICS							
0	3,0	18,4	1,4	,7	-	-	3,0
1	8,4	26,5	11,0	,7-	-	-	8,4
2/3	43,4	38,8	53,1+	35,9-	21,4-	-	43,4
4/5	45,2	16,3-	34,4-	62,7+	78,6+	100,0	45,2
MEDIA	23,09	15,31	22,06	26,08	27,86	30,00	23,09
DESV. TIPICA	7,49	9,81	6,87	5,41	4,18	,00	7,49
.ALTRES EQUIPAMENTS							
0	5,2	14,3	5,3	3,3	-	-	5,2
1	29,3	42,9+	28,7	27,5	17,9	100,0	29,3
2	40,5	32,7	41,1	42,5	39,3	-	40,5
3	20,7	10,2	23,9	17,0	35,7+	-	20,7
4	4,3	-	1,0-	9,8+	7,1	-	4,3
MEDIA	3,79	2,78	3,73	4,05	4,64	2,00	3,79
DESV. TIPICA	1,87	1,72	1,74	1,97	1,73	,00	1,87
.INDEX EQUIPAMENTS							
Molt baix .0 a 10.	1,8	12,2	,5	,7	-	-	1,8
Baix .11 a 19.	2,7	12,2	2,9	-	-	-	2,7
Mig .20 a 37.	19,8	44,9+	24,9+	8,5-	-	-	19,8
Alt .38 a 45.	24,3	14,3	27,8	24,2	17,9	-	24,3
Molt alt .46 a 100.	51,4	16,3-	44,0-	66,7+	82,1+	100,0	51,4
Mitjana	43,94	30,61	42,82	48,13	52,29	57,00	43,94
Desv. Tipica	11,60	15,20	10,46	8,31	5,99	,00	11,60

	TOTAL	INDEX CULTURAL					Media Desv. Tipica
		Molt baix 0 a 13	Baix 14 a 26	Mig 27 a 39	Alt 40 a 52	Molt alt + 52	

TOTAL 440 49 209 153 28 1 440

P.7.-TIPUS DE MUSICA ESCOLTEN MES A LA LLAR

Canço catalana	24,1	4,1-	21,1	30,1	50,0+	-	24,1
Canço espanyola	31,1	38,8	36,4+	23,5-	21,4	-	31,1
Flamenc-sevillanes	9,1	12,2	10,5	7,2	3,6	-	9,1
Jazz	8,6	-	5,3-	9,2	42,9	100,0	8,6
Musica classica	33,4	8,2-	26,8-	47,7+	46,4	100,0	33,4
Musica folk	10,2	8,2	8,1	11,1	25,0	-	10,2
Musica lleugera	60,5	38,8-	59,8	67,3+	64,3	100,0	60,5
Musica rock	38,4	20,4-	35,9	42,5	64,3+	100,0	38,4
Opera,Sarsuela	6,4	2,0	5,7	8,5	3,6	100,0	6,4
Altres	17,0	16,3	15,8	15,7	35,7	-	17,0
NS/NC	3,9	10,2	3,3	3,3	-	-	3,9

P.8.-TIPUS DE MUSICA TENEN MES CASSETTES,CD O DISCS

Canço catalana	17,0	10,2	13,4	22,2+	28,6	-	17,0
Canço espanyola	26,6	30,6	31,1+	22,2	10,7-	-	26,6
Flamenc-sevillanes	6,6	12,2	6,7	5,2	3,6	-	6,6
Jazz	5,9	8,2	2,9-	5,9	21,4	100,0	5,9
Musica classica	28,4	6,1-	21,1-	40,5+	53,6+	100,0	28,4
Musica folk	7,0	4,1	5,7	7,2	21,4	-	7,0
Musica lleugera	46,8	49,0	50,7	42,5	35,7	100,0	46,8
Musica rock	27,7	26,5	23,0-	30,7	46,4+	100,0	27,7
Opera,Sarsuela	4,1	-	3,8	5,2	7,1	-	4,1
Altres	13,6	12,2	13,4	11,8	28,6	-	13,6
NS/NC	7,0	8,2	6,7	7,8	3,6	-	7,0

P.9.-TENEN ORDINADOR A CASA SEVA

Si	67,0	32,7-	63,6	78,4+	89,3+	100,0	67,0
No	30,2	57,1+	34,4	19,6-	10,7-	-	30,2
NS/NC	2,7	10,2	1,9	2,0	-	-	2,7

P.10.-US FAN DE L'ORDINADOR

B: TENEN ORDINADOR	295	16	133	120	25	1	295
Professional	17,6	-	14,3	23,3+	20,0	-	17,6
Domestic	38,6	62,5+	47,4+	29,2-	24,0	-	38,6
Ambdós	37,3	12,5-	30,1-	43,3	60,0+	100,0	37,3
Jugar	54,2	62,5	50,4	55,8	60,0	100,0	54,2
No l'usa	3,7	6,3	5,3	2,5	-	-	3,7
NS/NC	,3	-	-	,8	-	-	,3

P.11.-ACTIVITATS DE LLEURE REALITZEN

	INDEX CULTURAL						Media Desv. Típica
	TOTAL	Molt baix 0 a 13	Baix 14 a 26	Mig 27 a 39	Alt 40 a 52	Molt alt + 52	
TOTAL	440	49	209	153	28	1	440
.PARE							
Act.artístiques i plàstiques	5,7	2,0	3,3-	8,5	14,3	-	5,7
Act.ordinadors	16,6	2,0-	13,9	22,9+	25,0	100,0	16,6
Ajuts altres feines	14,1	18,4	10,5-	17,0	17,9	-	14,1
Ajuts feines llar	32,0	10,2-	27,8	41,2+	53,6+	-	32,0*
Anar de copes, discoteques	7,3	4,1	7,2	7,2	10,7	100,0	7,3
Comprar	41,8	16,3-	38,3	51,6+	57,1+	100,0	41,8
Espectacles esportius	27,5	--	22,0-	37,9+	57,1+	100,0	27,5
AAVV	6,4	2,0	2,4-	10,5+	21,4	-	6,4
Restaurants	26,4	6,1-	22,5	36,6+	32,1	100,0	26,4
Segona residència	16,4	2,0-	12,4-	24,8+	21,4	100,0	16,4
Centre civc	2,7	-	2,9	3,3	3,6	-	2,7
Cinema	33,4	10,2-	30,1	38,6	67,9+	100,0	33,4
Teatre	10,5	--	5,7-	14,4+	39,3	100,0	10,5
Actes religiosos	14,1	2,0-	7,7-	24,2+	28,6	-	14,1
Festes populars	38,6	10,2-	31,6-	48,4+	85,7+	100,0	38,6
Atencio personal	13,4	4,1-	8,1-	18,3+	42,9	-	13,4
Cantar	2,7	2,0	2,4	2,0	10,7	-	2,7
Cosir, brodar, fer mitja	1,8	2,0	1,0	2,6	3,6	-	1,8
Cuidar gos, gat	17,3	10,2	17,2	17,0	32,1	-	17,3
Cuinar	23,6	10,2-	20,6	29,4+	35,7	100,0	23,6
Dansa o ballet	3,6	-	2,9	4,6	10,7	-	3,6
Descansar, dormir	41,6	16,3-	38,3	50,3+	60,7+	100,0	41,6
Escoltar musica	39,5	10,2-	36,8	48,4+	60,7+	100,0	39,5
Escoltar radio	42,5	4,1-	39,2	54,9+	64,3+	100,0	42,5
Escriure	10,2	2,0-	9,1	12,4	21,4	-	10,2
Estar sense fer res	10,2	4,1	11,0	9,8	17,9	-	10,2
Estudiar	10,0	6,1	3,3-	17,0+	25,0	100,0	10,0
Fer esport	20,2	2,0-	13,9-	30,1+	42,9+	100,0	20,2
Fer excursions	23,6	2,0-	15,3-	35,3+	57,1+	100,0	23,6
Fer teatre	2,0	-	1,4	3,3	3,6	-	2,0
Fer visites	19,3	6,1-	14,4-	26,1+	42,9+	-	19,3
Hobbies	18,9	4,1-	15,3	23,5	42,9+	100,0	18,9
Jardineria	13,4	2,0-	10,5	16,3	39,3	-	13,4
Jocs socials	15,0	2,0-	11,5-	19,6+	35,7	100,0	15,0
Jugar amb els nens	36,1	16,3-	31,1-	45,8+	53,6+	100,0	36,1
Llegir	36,1	2,0-	23,9-	56,2+	75,0+	100,0	36,1
Mots encreuats, entreteniments	12,5	2,0-	10,0	19,6+	10,7	-	12,5
Passejar	38,9	10,2-	37,8	45,8+	60,7+	-	38,9
Platja, piscina	33,6	8,2-	32,5	39,9+	50,0	100,0	33,6
Act. en associacions	7,0	4,1	3,8-	9,2	25,0	-	7,0
Rebre visites	23,6	4,1-	21,5	28,1	50,0+	-	23,6
Tocar instrument musical	6,6	4,1	4,8	9,2	10,7	-	6,6
Tramits personals	18,0	8,2	14,4	21,6	39,3+	100,0	18,0
Veure TV i video	60,5	20,4-	62,2	69,3+	67,9	100,0	60,5
Viatjar	36,1	8,2-	27,3-	51,0+	67,9+	100,0	36,1
Visitar museus i exposicions	20,2	--	12,9-	28,8+	60,7+	100,0	20,2
Altres	4,1	2,0	3,3	3,9	14,3	-	4,1
NS/NC	6,8	38,8	4,3-	1,3-	-	-	6,8

	INDEX CULTURAL						Media Desv. Tipica
	TOTAL	Molt baix 0 a 13	Baix 14 a 26	Mig 27 a 39	Alt 40 a 52	Molt alt + 52	
TOTAL	440	49	209	153	28	1	440
.MARE							
Act.artistiques i plastiques	8,4	-	7,7	9,2	25,0	-	8,4
Act.ordinadors	10,0	6,1	5,7	14,4+	21,4	100,0	10,0
Ajuts altres feines	16,6	26,5+	14,8	14,4	25,0	-	16,6
Ajuts feines llar	46,8	32,7	41,6+	56,9+	57,1	-	46,8
Anar de copes, discoteques	7,0	8,2	4,3	9,2	10,7	100,0	7,0
Comprar	63,9	57,1	63,6	66,0	64,3	100,0	63,9
Espectacles esportius	16,4	4,1	12,9	19,6	42,9	100,0	16,4
AAVV	6,8	-	3,3	11,1	21,4	-	6,8
Restaurants	24,5	8,2	21,1	32,7+	32,1	100,0	24,5
Segona residència	16,6	6,1	12,4	22,9+	28,6	100,0	16,6
Centre civic	4,1	2,0	2,9	4,6	14,3	-	4,1
Cinema	35,2	18,4	31,6	41,2	57,1+	100,0	35,2
Teatre	12,7	-	9,1	15,0	46,4	100,0	12,7
Actes religiosos	21,6	8,2	14,8	32,7+	32,1	100,0	21,6
Festes populars	40,7	16,3	34,0	50,3+	78,6+	100,0	40,7
Atencio personal	20,2	10,2	12,4	28,8+	50,0+	-	20,2
Cantar	5,9	4,1	4,8	5,9	17,9	-	5,9
Cosir, brodar, fer mitja	30,9	22,4	30,1	34,6	28,6	100,0	30,9
Cuidar gos, gat	23,6	18,4	21,5	26,8	32,1	-	23,6
Cuinar	55,0	49,0	52,2	58,8	64,3	100,0	55,0
Dansa o ballet	6,1	4,1	6,7	5,2	10,7	-	6,1
Descansar, dormir	37,5	32,7	31,6	43,8	53,6	100,0	37,5
Escoltar musica	51,6	42,9	48,3	57,5	57,1	100,0	51,6
Escoltar radio	40,5	32,7	39,7	41,8	50,0	100,0	40,5
Escriure	12,7	10,2	10,5	13,7	25,0	100,0	12,7
Estar sense fer res	5,9	10,2	5,3	3,3	17,9	-	5,9
Estudiar	11,4	4,1	4,8	19,6+	25,0	100,0	11,4
Fer esport	13,0	6,1	5,7	20,3+	35,7	100,0	13,0
Fer excursions	23,2	2,0	15,8	33,3+	57,1+	100,0	23,2
Fer teatre	1,8	4,1	1,0	2,0	3,6	-	1,8
Fer visites	23,9	16,3	15,3	34,0+	46,4+	-	23,9
Hobbies	15,5	6,1	13,9	17,0	32,1	100,0	15,5
Jardineria	17,0	10,2	13,4	20,3	35,7	100,0	17,0
Jocs socials	11,6	2,0	10,5	14,4	21,4	-	11,6
Jugar amb els nens	40,7	34,7	37,3	45,8	46,4	100,0	40,7
Llegir	51,8	20,4	39,7	73,9	75,0	100,0	51,8
Mots encreuats, entreteniments	19,5	10,2	18,2	22,2	28,6	100,0	19,5
Passejar	48,2	30,6	47,8	52,3	57,1	100,0	48,2
Platja, piscina	43,6	22,4	37,8	54,9+	60,7	100,0	43,6
Act.en associacions	10,0	8,2	5,7	14,4+	21,4	-	10,0
Rebre visites	27,7	16,3	25,8	29,4	53,6+	-	27,7
Tocar instrument musical	4,1	2,0	1,4	8,5+	3,6	-	4,1
Tramits personals	15,0	14,3	11,5	16,3	35,7	-	15,0
Veure TV i video	61,8	40,8	62,2	67,3	64,3	100,0	61,8
Viatjar	32,7	14,3	23,4	45,8+	60,7+	100,0	32,7
Visitar museus i exposicions	23,6	2,0	14,8	34,6+	64,3+	100,0	23,6
Altres	3,2	2,0	2,9	3,9	3,6	-	3,2
NS/NC	3,4	6,1	2,4	3,3	7,1	-	3,4

P.11.-INDEX D'ACTIVITATS -PARE

	TOTAL	INDEX CULTURAL					Molt alt + 52	Media Desv. Tipica
		Molt baix 0 a 13	Baix 14 a 26	Mig 27 a 39	Alt 40 a 52			
TOTAL	440	49	209	153	28	1	440	
.ACTIVITATS CULTURALS -PARE								
0	15,2	65,3+	12,4	5,9-	-	-	15,2	
1	11,4	14,3	15,8+	5,9-	3,6	-	11,4	
2/3	28,6	14,3-	37,8+	22,2-	21,4	-	28,6	
4/5	22,5	6,1-	22,0	30,7-	10,7	-	22,5	
6/7	13,2	--	9,1-	21,6+	21,4	-	13,2	
8	9,1	-	2,9-	13,7+	42,9	100,0	9,1	
MEDIA	23,43	6,12	20,81	29,74	37,86	50,00	23,43	
DESV. TIPICA	14,77	9,53	12,24	13,28	13,15	,00	14,77	
.ACTIVITATS LUDICO RECREATIVES -PARE								
0	36,8	87,8+	45,0+	15,0-	7,1-	-	36,8	
1/2	46,4	12,2-	47,4	56,9+	42,9	-	46,4	
3/4	14,8	--	6,7-	26,1+	39,3	-	14,8	
5/6	2,0	-	1,0	2,0	10,7	100,0	2,0	
MEDIA	4,10	,61	3,18	5,75	7,68	15,00	4,10	
DESV. TIPICA	3,76	1,66	3,26	3,43	3,96	,00	3,76	
.ACTIVITATS SOCIALS -PARE								
0	48,0	87,8+	54,5+	31,4-	21,4-	-	48,0	
1	25,2	4,1-	24,4	34,0+	21,4	-	25,2	
2	13,6	6,1	12,4	15,0	25,0	100,0	13,6	
3	7,3	-	6,2	8,5	21,4	-	7,3	
4	4,5	2,0	1,4-	9,2+	7,1	-	4,5	
5	1,4	-	1,0	2,0	3,6	-	1,4	
MEDIA	1,99	,49	1,57	2,72	3,64	4,00	1,99	
DESV. TIPICA	2,48	1,50	2,15	2,70	2,78	,00	2,48	
.ALTRES ACTIVITATS -PARE								
0	15,0	49,0+	15,3	6,5-	-	-	15,0	
1	17,7	18,4	21,1	15,7	3,6	-	17,7	
2	20,2	16,3	23,4	17,0	21,4	-	20,2	
3	12,7	8,2	12,4	15,7	7,1	-	12,7	
4	9,1	2,0	10,0	10,5	7,1	-	9,1	
Mes de 4	25,2	6,1-	17,7-	34,6-	60,7+	100,0	25,2	
MEDIA	5,18	2,29	4,68	6,24	8,00	10,00	5,18	
DESV. TIPICA	3,58	2,94	3,37	3,39	2,78	,00	3,58	

	TOTAL	INDEX CULTURAL					Media Desv. Tipica
		Molt baix 0 a 13	Baix 14 a 26	Mig 27 a 39	Alt 40 a 52	Molt alt + 52	
TOTAL	440	49	209	153	28	1	440
.INDEX ACTIVITATS -PARE							
Molt baix .0 a 10.	14,5	65,3+	12,9	3,3-	-	-	14,5
Baix .11 a 19.	8,6	14,3	10,0	6,5	-	-	8,6
Mig .20 a 37.	33,9	16,3-	45,5+	26,8	17,9	-	33,9
Alt .38 a 45.	14,5	2,0-	16,3	17,0	10,7	-	14,5
Molt alt .46 a 100.	28,4	2,0-	15,3-	46,4+	71,4+	100,0	28,4
Mitjana	34,70	9,51	30,24	44,44	57,18	79,00	34,70
Desv. Tipica	20,84	13,34	16,38	18,46	17,83	,00	20,84
.ACTIVITATS CULTURALS -MARE							
0	10,9	30,6+	9,1	7,8	7,1	-	10,9
1	8,4	12,2	11,5+	3,9-	3,6	-	8,4
2/3	26,1	28,6	34,9+	16,3-	10,7	-	26,1
4/5	26,4	20,4	26,3	30,7	14,3	-	26,4
6/7	17,0	4,1-	12,4-	26,1+	25,0	-	17,0
8	11,1	4,1	5,7-	15,0	39,3	100,0	11,1
MEDIA	26,36	16,73	23,88	30,85	36,43	50,00	26,36
DESV. TIPICA	14,38	14,20	12,70	13,76	15,45	,00	14,38
.ACTIVITATS LUDICO RECREATIVES -MARE							
0	47,3	75,5+	54,1+	33,3-	25,0-	-	47,3
1/2	41,4	24,5-	42,6	47,1	32,1	-	41,4
3/4	10,7	-	3,3-	19,6+	32,1	100,0	10,7
5/6	,7	-	-	-	10,7	-	,7
MEDIA	3,24	1,22	2,46	4,31	6,43	10,00	3,24
DESV. TIPICA	3,48	2,17	2,82	3,58	4,88	,00	3,48
.ACTIVITATS SOCIALS -MARE							
0	41,6	67,3+	48,8+	26,8-	25,0	-	41,6
1	28,9	14,3-	28,2	35,9-	21,4	-	28,9
2	13,2	12,2	13,9	13,1	10,7	-	13,2
3	8,4	4,1	6,2	9,8	21,4	100,0	8,4
4	5,2	2,0	1,9-	9,8+	10,7	-	5,2
5	2,7	-	1,0-	4,6	10,7	-	2,7
MEDIA	2,30	1,18	1,74	3,07	4,07	6,00	2,30
DESV. TIPICA	2,66	2,00	2,18	2,92	3,42	,00	2,66

	INDEX CULTURAL						
	TOTAL	Molt baix 0 a 13	Baix 14 a 26	Mig 27 a 39	Alt 40 a 52	Molt alt + 52	Media Desv. Tipica
TOTAL	440	49	209	153	28	1	440
.ALTRES ACTIVITATS -MARE							
0	9,3	14,3	11,0	4,6	14,3	-	9,3
1	11,6	16,3	12,4	10,5	3,6	-	11,6
2	14,3	20,4	16,7	11,1	3,6	-	14,3
3	12,7	12,2	14,8	11,8	3,6	-	12,7
4	13,4	10,2	14,4	14,4	7,1	-	13,4
Mes de 4	38,6	26,5	30,6	47,7	67,9	100,0	38,6
MEDIA	6,50	5,35	6,02	7,28	7,79	10,00	6,50
DESV. TIPICA	3,50	3,61	3,49	3,23	3,78	,00	3,50
.INDEX ACTIVITATS -MARE							
Molt baix .0 a 10.	11,1	28,6+	10,0	7,8	7,1	-	11,1
Baix .11 a 19.	4,8	12,2	6,2	1,3	-	-	4,8
Mig .20 a 37.	33,4	34,7	42,1	24,2	17,9	-	33,4
Alt .38 a 45.	16,6	12,2	18,2	17,6	7,1	-	16,6
Molt alt .46 a 100.	34,1	12,2	23,4	49,0	67,9	100,0	34,1
Mitjana	38,41	24,49	34,10	45,52	54,71	76,00	38,41
Desv.Tipica	20,37	18,68	17,08	19,79	23,70	,00	20,37
P.12.-.NOMBRE DE LIBRES TENEN EN LA LLAR							
Cap	,5	2,0	,5	-	-	-	,5
Menys de 10	3,4	18,4	2,9	-	-	-	3,4
De 10 a 25	8,9	20,4	12,4+	2,0	-	-	8,9
De 26 a 100	35,2	22,4	54,1+	19,0	7,1	-	35,2
De 101 a 500	31,1	16,3	24,9	45,8	25,0	-	31,1
Mes de 500	18,2	-	4,3	33,3	67,9	100,0	18,2
NS/NC	2,7	20,4	1,0	-	-	-	2,7
P.13.-.FREQUENCIA LLEGEIXEN EN LA SEVA LLAR							
.PARE							
Cada dia	37,3	-	20,1	66,0	71,4+	100,0	37,3
Alguns dies a la setmana	27,0	2,0	34,4+	25,5	25,0	-	27,0
Un dia a la setmana	2,7	2,0	3,8	1,3	3,6	-	2,7
Algunes vegades	21,4	34,7+	32,7+	6,5	-	-	21,4
No llegeix mai	2,7	6,1	4,3	-	-	-	2,7
NS/NC	8,9	55,1	5,3	,7	-	-	8,9
.MARE							
Cada dia	39,8	14,3	26,3	58,8	78,6+	100,0	39,8
Alguns dies a la setmana	33,4	22,4	41,8+	30,1	10,7	-	33,4
Un dia a la setmana	3,0	4,1	3,3	2,0	3,6	-	3,0
Algunes vegades	18,0	30,6+	25,4+	7,2	-	-	18,0
No llegeix mai	1,4	6,1	1,4	-	-	-	1,4
No sap llegir	,2	2,0	-	-	-	-	,2
NS/NC	4,3	20,4	1,9	2,0	7,1	-	4,3
P.14.-.PROGRAMES DE TV SEGUEIXEN A LA SEVA LLAR							

	INDEX CULTURAL					
	TOTAL	Molt baix 0 a 13	Baix 14 a 26	Mig 27 a 39	Alt 40 a 52	Molt alt + 52

TOTAL 440 49 209 153 28 1 440

.PARE

Cinema	64,3	28,6-	64,1	70,6-	82,9+	100,0	64,3
Concursos	32,3	14,3-	34,9	34,6	32,1	-	32,3
Documentals	56,6	16,3-	58,9	67,3+	50,0	100,0	56,6
Esports	54,8	16,3-	58,9	63,4+	42,9	100,0	54,8
Magatzins	10,5	-	9,1	15,0+	14,3	-	10,5
Musicals	15,7	6,1	14,4	17,6	28,6	100,0	15,7
Notícies, informatius	80,9	26,5-	84,7	91,5-	89,3	100,0	80,9
Series	24,5	16,3-	21,5	29,4	35,7	-	24,5
Teatre	6,6	-	3,8-	9,2	21,4	100,0	6,6
Altres	1,1	-	,5	2,6	-	-	1,1
NS/NC	8,4	53,1	4,3-	1,3-	-	-	8,4

.MARE

Cinema	69,5	53,1-	70,3	69,3	92,9+	100,0	69,5
Concursos	46,4	38,8	48,8	46,4	39,3	100,0	46,4
Documentals	44,5	34,7	41,1	49,7	57,1	100,0	44,5
Esports	15,0	16,3	11,5-	19,0	14,3	100,0	15,0
Magatzins	28,6	14,3-	24,4	37,9+	35,7	-	28,6
Musicals	23,6	32,7	21,1	23,5	25,0	100,0	23,6
Notícies, informatius	76,8	59,2-	74,6	83,0+	89,3	100,0	76,8
Series	50,5	49,0	51,2	49,0	57,1	-	50,5
Teatre	13,2	6,1	11,0	15,7	25,0	100,0	13,2
Altres	2,5	4,1	1,4	3,9	-	-	2,5
NS/NC	4,5	12,2	3,3	3,9	3,6	-	4,5

P.15.-.TIPUS DE PROGRAMES DE RADIO SEGUEIXEN A LA SEVA LLAR**.PARE**

Notícies, informatius	60,2	28,6-	56,5	70,6-	85,7+	100,0	60,2
Musica	42,3	14,3-	43,5	46,4	57,1	100,0	42,3
Magatzins	11,6	-	8,6	18,3+	17,9	-	11,6
Concursos	2,5	4,1	2,4	1,3	7,1	-	2,5
Teatre, novel·les	,2	-	-	-	3,6	-	,2
Retransmissions esport	32,3	8,2-	29,7	43,8+	32,1	-	32,3
Debats	22,7	-	16,3-	34,6+	42,9+	100,0	22,7
Informacio esportiva	31,6	-	33,5	39,2+	32,1	-	31,6
Altres	1,4	6,1	-	1,3	3,6	-	1,4
NS/NC	15,2	59,2+	12,9	5,9-	7,1	-	15,2

.MARE

Notícies, informatius	51,8	32,7-	49,8	56,2	75,0+	100,0	51,8
Musica	61,1	57,1	63,6	58,2	64,3	100,0	61,1
Magatzins	12,0	-	9,1	18,3+	21,4	-	12,0
Concursos	4,8	6,1	5,3	3,3	7,1	-	4,8
Teatre, novel·les	3,9	10,2	3,3	2,6	3,6	-	3,9
Retransmissions esport	5,0	2,0	2,9	7,2	14,3	-	5,0
Debats	18,2	8,2	14,4-	22,9	35,7+	100,0	18,2
Informacio esportiva	3,6	4,1	2,4	3,3	14,3	-	3,6
Altres	,9	4,1	,5	,7	-	-	,9
NS/NC	17,0	28,6+	15,8	15,0	17,9	-	17,0

	TOTAL	INDEX CULTURAL					Media Desv. Tipica
		Molt baix 0 a 13	Baix 14 a 26	Mig 27 a 39	Alt 40 a 52	Molt alt + 52	

TOTAL 440 49 209 153 28 1 440

P.16.-EN ELS ULTIMS 3 MESOS HAN ANAT AL CINEMA

No hem anat al cinema	31,8	51,0+	36,8+	23,5-	7,1-	-	31,8
Hi hem anat algunes vegades	42,5	20,4-	39,7	51,6+	53,6	-	42,5
Un o dos cops al mes	10,7	4,1	8,1	13,1	25,0	100,0	10,7
Un cop a la setmana	2,5	-	3,3	2,0	3,6	-	2,5
Preferim veure un video	10,7	10,2	11,5	9,8	10,7	-	10,7
NS/NC	1,8	14,3	,5	-	-	-	1,8

P.17.-GENERE DE L'ULTIMA PELICULA QUE HA VIST

Accio,aventura,intiga	39,5	26,5-	44,5+	37,3	35,7	100,0	39,5
Ciencia-ficcio	10,0	2,0	10,0	11,8	14,3	-	10,0
Comedia	20,7	16,3	18,2	22,9	35,7+	-	20,7
Drama	8,9	4,1	7,2	9,2	28,6	-	8,9
Historica	5,0	-	4,8	5,2	14,3	-	5,0
Infantil,dibuixos	10,7	8,2	10,5	10,5	17,9	-	10,7
Musical	,5	-	,5	-	3,6	-	,5
Policiaica	3,0	2,0	2,4	3,3	7,1	-	3,0
Terror	11,8	14,3	12,4	11,1	7,1	-	11,8
Western	1,6	2,0	1,4	1,3	3,6	-	1,6
NS/NC	11,6	32,7+	10,0	8,5	3,6	-	11,6

P.18.-EN ELS ULTIMS 3 MESOS HAN ANAT AL TEATRE

No hi hem anat	79,3	83,7	88,0+	73,2-	42,9-	-	79,3
Hi hem anat algun cop	17,3	2,0-	10,5-	23,5+	57,1	100,0	17,3
NS/NC	3,4	14,3	1,4-	3,3	-	-	3,4

P.19.-DE QUIN GENERE ERA L'ULTIMA OBRA DE TEATRE QUE HAN VIST

Classic	3,4	-	3,3	3,3	10,7	-	3,4
Comedia	23,2	12,2	18,2-	28,8+	46,4+	100,0	23,2
Drama	2,5	2,0	1,9	2,6	7,1	-	2,5
Experimental	2,3	-	1,0	2,6	14,3	-	2,3
Infantil	5,7	6,1	4,8	6,5	7,1	-	5,7
Musical	4,1	6,1	2,4	3,9	14,3	-	4,1
Varietats	1,6	2,0	,5	2,6	3,6	-	1,6
Altres	1,6	4,1	2,4	-	-	-	1,6
NS/NC	59,5	71,4	66,0+	52,9-	28,6-	-	59,5

P.20.-ESDEVENIMENTS HAN ASSISTIT ELS ULTIMS TRES MESOS

Actuacions musicals	20,7	2,0-	12,9-	27,5+	75,0+	-	20,7
Biblioteques	21,1	6,1-	11,0-	32,0+	60,7	100,0	21,1
Espais culturals	11,8	2,0-	4,8-	19,0+	42,9	-	11,8
Equipaments comercials	22,7	6,1-	14,4-	31,4+	64,3+	100,0	22,7
Festes populars	52,3	28,6-	47,4	61,4+	78,6+	100,0	52,3
Museus,exposicions	26,8	2,0-	21,5-	33,3+	71,4+	100,0	26,8
Normalitzacio linguistica	1,4	-	-	2,0	7,1	100,0	1,4
Xerrades,conferencies	26,4	10,2-	17,7	35,9+	64,3+	100,0	26,4
Altres	4,5	4,1	5,3	3,9	3,6	-	4,5
NS/NC	11,6	42,9+	12,9	2,0-	-	-	11,6

	INDEX CULTURAL					
	TOTAL	Molt baix 0 a 13	Baix 14 a 26	Mig 27 a 39	Alt 40 a 52	Molt alt + 52

TOTAL 440 49 209 153 28 1 440

P.21.-EN ELS ULTIMS 3 MESOS HAN ASSISTIT A ALGUN CONCERT

No hem assistit a cap concert	62,0	71,4	71,3+	54,9	17,9-	-	62,0
Canço catalana	3,9	-	2,4	4,6	17,9	-	3,9
Canço espanyola	3,0	4,1	1,9	3,9	3,6	-	3,0
Flamenc	1,8	2,0	2,4	,7	3,6	-	1,8
Musica catalana	5,2	-	1,9-	9,2+	17,9	-	5,2
Folclore catala o altre	2,3	2,0	1,0	2,0	14,3	-	2,3
Musica melodica, lleugera	3,4	-	2,4	2,0	21,4	100,0	3,4
Musica infantil	2,0	-	,5	3,3	10,7	-	2,0
Musica moderna, pop, rock	10,9	-	6,7-	14,4	42,9	-	10,9
Opera, sarsuela	1,4	-	-	3,3	3,6	-	1,4
Canço cantautor	1,1	-	-	2,6	3,6	-	1,1
Salsa, merengue, samba	6,6	6,1	5,3	4,6	25,0	100,0	6,6
NS/NC	9,5	18,4	9,6	7,8	3,6	-	9,5

P.22.-PERTANYEN A ALGUNA ASSOCIACIO

No pertanyen a cap associacio	15,9	34,7+	21,1+	5,9-	-	-	15,9
Asso. benefica-social	7,3	2,0	2,9-	10,5	32,1	-	7,3
Asso. cultural	7,7	-	3,8-	10,5	32,1	100,0	7,7
Asso. cultural i/o recreativa	7,7	2,0	6,7	9,2	14,3	100,0	7,7
Asso. esportiva, viatges	27,0	16,3	19,1	36,6+	50,0+	100,0	27,0
Asso. gastronomica	,9	-	-	2,0	-	100,0	,9
Asso. o partit politic	5,7	-	2,4	9,8+	17,9	-	5,7
Asso. pares i mares	45,5	20,4-	39,2	56,2+	75,0+	100,0	45,5
Asso. professional	17,3	-	9,6-	23,5+	67,9	100,0	17,3
Asso. religiosa	6,4	-	2,9-	11,8-	14,3	-	6,4
Asso. de veïns	30,7	12,2-	19,6	47,7+	53,6+	-	30,7
Asso. coral	2,5	-	1,9	2,0	14,3	-	2,5
Grups d'animacio teatre	1,8	-	1,0	2,6	7,1	-	1,8
Grups ecologistes	3,4	-	2,4	2,0	25,0	-	3,4
Penyes	10,7	-	7,2-	14,4	32,1	100,0	10,7
Sindicat	10,7	2,0-	5,3-	14,4	42,9	100,0	10,7
Altres	3,0	4,1	2,9	3,3	-	-	3,0
NS/NC	6,8	22,4	8,6	,7-	-	-	6,8

INDEX CULTURAL

Molt baix 0 a 13	11,1	100,0+	--	--	-	-	11,1
Baix 14 a 26	47,5	--	100,0+	--	--	-	47,5
Mig 27 a 39	34,8	--	--	100,0+	--	-	34,8
Alt 40 a 52	6,4	-	--	--	100,0	-	6,4
Molt alt + 52	,2	-	-	-	-	100,0	,2
Media	24,90	9,29	21,01	31,76	42,64	54,00	24,90
Desv. Tipica	9,27	4,09	3,79	3,27	3,64	,00	9,27

STATUS

Alt	10,5	--	1,0-	16,3+	64,3	100,0	10,5
Mitja-Alt	15,9	--	6,2-	32,7+	25,0	-	15,9
Mig	19,3	2,0-	20,1	26,1+	7,1	-	19,3
Mig-Baix	26,1	6,1-	36,8+	22,2	3,6-	-	26,1
Baix	28,2	91,8+	35,9+	2,6-	--	-	28,2

	INDEX CULTURAL						Media Desv. Tipica
	TOTAL	Molt baix 0 a 13	Baix 14 a 26	Mig 27 a 39	Alt 40 a 52	Molt alt + 52	
TOTAL	440	49	209	153	28	1	440
P.4.-.NIVELL D'ESTUDIS -PARE							
Sense estu.	1,4	4,1	1,4	7	-	-	1,4
Prima.	58,9	44,9	73,2	49,0	32,1	-	58,9
Secun.	13,9	12,2	11,5	13,1	39,3	-	13,9
Univ.	17,3	2,0	6,7	34,0	28,6	100,0	17,3
NS/NC	8,6	36,7	7,2	3,3	-	-	8,6
P.4.-.NIVELL D'ESTUDIS -MARE							
Sense estu.	1,4	6,1	1,4	-	-	-	1,4
Prima.	65,2	77,6	78,0	50,3	32,1	-	65,2
Secun.	10,5	2,0	10,0	13,7	10,7	-	10,5
Univ.	17,5	4,1	4,3	32,7	53,6	100,0	17,5
NS/NC	5,5	10,2	6,2	3,3	3,6	-	5,5
TIPOLOGIA FAMILIAR -ESTUDIS							
Homogamiques	67,7	51,0	75,6	67,3	39,3	100,0	67,7
Hipergamiques	15,5	14,3	13,9	17,0	21,4	-	15,5
Hipogamiques	16,8	34,7	10,5	15,7	39,3	-	16,8
TIPOLOGIA FAMILIAR -OCUPACIO							
Homogamiques	41,6	24,5	39,7	48,4	46,4	100,0	41,6
Hipergamiques	41,6	34,7	47,4	37,3	35,7	-	41,6
Hipogamiques	16,8	40,8	12,9	14,4	17,9	-	16,8

	IMPF CULTURAL										STATUS				P.4 - NIVEL D'ESTUDIS - PARE				P.4 - NIVEL D'ESTUDIS - MARE					
	Molt baix		Baix		Mitj. - Alt		Mitj. - Mitj. alt		Mitj. - Mitj. alt		Mitj. - Mitj. alt		Sense estudi		Primà		Secun		Primà		Secun		NS/NC	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
TOTAL	440	20	56	205	130	17	436	4	83	90	88	86	83	6	250	61	76	38	6	287	46	77	24	
Q.1.-Q1 VERBAL																								
Molt baix 54-82	46.1	60.0	60.9	48.3	33.3	17.8	46.6	100.0	14.9	36.7	38.6	53.1	67.5	33.1	52.1	37.7	38.9	55.3	33.3	51.6	30.4	33.8	54.2	
Baix 83-101	25.2	25.0	20.0	23.9	28.5	70.6	25.5		30.1	27.2	25.0	29.2	19.3	50.0	35.1	24.6	21.1	31.6	60.7	25.1	32.6	19.5	20.8	
Alt 103-113	21.4	10.0	9.1	20.5	32.4		21.6		26.5	26.7	31.8	42.3	9.6	16.7	17.4	29.5	37.2	10.5		17.2	30.4	32.5	25.0	
Molt alt 114-150	7.3	5.0		7.3	10.1	11.8	7.3		8.4	4.5	5.2	5.2	3.6		5.4	8.2	15.8	2.6		5.1	6.5	4.3		
Media	92.17	9.25	21.15	33.76	44.60	57.12	35.41	.00	96.47	96.71	94.53	87.76	86.08	92.00	89.19	95.18	99.30	88.95	86.83	89.90	96.74	99.72	89.17	
Desv tipica	15.57	3.23	3.69	3.53	3.65	4.34	10.87	.00	13.62	16.21	15.80	15.44	13.53	9.76	15.36	15.28	15.59	12.93	9.56	15.43	13.25	15.13	16.19	
Q.2.-N.SUBSTANTIVS																								
0 a 5	.5		3.6				.5						2.4		.8									
6 a 10	4.1	10.0	7.3	2.9	2.9	5.9	3.9	25.0	1.2	3.3	2.3	4.2	9.6			4.9		5.3			2.2		4.2	
11 a 15	18.9	20.0	29.1	19.0	14.4	11.8	18.6	50.0	15.7	14.4	17.0	20.8	26.5	50.0	17.8	18.0	17.1	26.3	16.7	20.6	13.0	14.3	25.0	
16 a 20	22.7	30.0	18.2	23.8	23.0	17.6	22.9		20.5	22.2	26.1	24.0	20.5	16.7	24.7	21.3	19.7	18.4	33.3	20.9	28.3	26.0	20.8	
21 a 25	53.9	40.0	47.8	54.1	58.7	64.7	54.1	25.0	62.7	60.0	54.5	51.0	41.0	33.3	51.7	55.7	63.2	50.0	50.0	52.3	56.5	58.7	50.0	
MEDIA	4.25	4.00	3.87	4.29	4.40	4.41	4.26	3.25	4.45	4.39	4.33	4.22	3.88	3.83	4.22	4.28	4.46	4.13	4.33	4.18	4.39	4.45	4.17	
DESV TIPICA	.93	1.03	1.16	.88	.84	.84	.93	1.09	.80	.86	.84	.92	1.13	.90	.96	.93	.77	.99	.75	.99	.80	.74	.96	
Q.3.-N.ADECTIVS																								
0 a 5	65.7	80.0	70.9	69.3	56.7	58.8	65.4	100.0	54.2	58.9	64.8	75.0	74.7	83.3	65.3	67.2	55.3	64.2	66.7	67.2	60.9	58.4	79.2	
6 a 10	29.5	20.0	23.6	26.8	36.7	41.2	29.8		42.2	33.3	31.8	19.8	23.7	16.7	31.3	27.9	34.2	13.2	16.7	29.6	34.8	31.2	16.7	
11 a 15	4.3		5.5	3.8	5.8		4.4		2.4	7.8	3.4	4.2	3.6		3.5	4.9	7.9	2.6	16.7	2.8	2.2	10.4	4.2	
16 a 20	.5				1.4		.5		1.2			1.0					2.6				3	2.2		
MEDIA	1.40	1.20	1.35	1.35	1.53	1.41	1.40	1.00	1.51	1.49	1.39	1.31	1.29	1.17	1.38	1.38	1.58	1.18	1.50	1.36	1.46	1.52	1.25	
DESV TIPICA	.58	.41	.58	.55	.67	.51	.60	.00	.61	.64	.56	.60	.53	.37	.55	.58	.75	.46	.76	.56	.66	.68	.53	
Q.4.-N.VERS																								
0 a 5	1.8	10.0		1.0	2.2		1.6	25.0	1.2	1.1	1.1	2.1	3.6		1.5	3.3	1.3	2.6		2.8				
6 a 10	8.4	5.0	16.4	8.3	5.0	11.8	8.3	25.0	8.4	3.3	4.5	10.4	15.7	16.7	11.2	3.3	3.9	5.3		10.5	4.3	3.9	8.3	
11 a 15	20.2	10.0	20.0	20.0	20.9	23.5	20.0	50.0	20.5	21.1	19.3	20.8	19.3	33.3	20.1	19.7	21.1	18.4	16.7	19.5	23.9	22.1	16.7	
16 a 20	22.0	15.0	32.7	22.9	20.1	5.9	22.2		14.5	16.7	28.4	22.9	27.7		24.7	23.0	14.5	21.3	16.7	22.6	15.2	22.1	29.2	
21 a 25	47.5	60.0	30.9	47.8	51.8	58.8	47.9		55.4	57.8	46.6	43.8	33.7	50.0	42.5	50.8	59.2	52.6	66.7	44.6	56.5	51.9	45.8	
MEDIA	8.10	8.20	7.96	8.17	8.29	8.24	8.13	4.50	8.29	8.53	8.30	7.92	7.45	7.67	7.91	8.30	8.53	8.32	9.00	7.92	8.48	8.44	8.25	
DESV TIPICA	2.17	2.15	2.13	2.09	2.11	2.33	2.15	1.66	2.19	1.96	1.93	2.25	2.39	2.43	2.20	2.12	2.02	2.16	1.53	2.28	1.94	1.85	1.98	

TOTAL	INDEX CULTURAL										STATUS					P.4. NIVELL D'ESTUDIS - PAIR					P.4. NIVELL D'ESTUDIS - MARE							
	Molt baix		Baix		Mitj		Al		Molt alt		NS/NC		Mitj. Alt		Mitj. Ba		Boix		Sense esoll		Primar		Secun		Univ		NS/NC	
	Medi	Desv. Tipica	Medi	Desv. Tipica	Medi	Desv. Tipica	Medi	Desv. Tipica	Medi	Desv. Tipica	Medi	Desv. Tipica	Medi	Desv. Tipica	Medi	Desv. Tipica	Medi	Desv. Tipica	Medi	Desv. Tipica	Medi	Desv. Tipica	Medi	Desv. Tipica	Medi	Desv. Tipica	Medi	Desv. Tipica

TOTAL 448 20 55 205 138 17 436 4 83 90 88 96 83 6 259 61 76 38 6 287 46 77 24

Q.20.-COHESIO

MB	6.1	5.0	1.8	7.8	5.8	5.9	6.2	6.0	8.9	10.2	3.1	2.4	16.7	4.6	8.2	7.9	7.9	5.5	16.7	5.5	6.5	6.5	6.5	6.5	8.3
R	32.0	20.0	12.7	29.3	44.6	47.1	32.3	45.8	41.7	35.2	20.8	18.1	16.7	28.2	37.7	50.0	18.4	30.3	37.0	30.3	37.0	41.6	41.6	20.8	
R	41.5	45.0	54.5	50.7	41.7	47.9	47.9	41.0	51.1	51.1	56.3	41.0	33.3	51.0	45.9	34.2	56.3	33.3	49.5	52.2	40.3	40.3	41.7	41.7	
M	14.3	30.0	30.9	12.2	7.8	-	13.5	100.0	7.2	8.9	19.8	32.5	50.0	16.2	8.2	7.9	18.4	50.0	14.6	4.3	4.3	11.7	29.2		

MEDIA

Desv. Tipica	7.80	6.00	5.13	7.96	8.89	9.53	7.87	9.04	9.00	9.14	6.44	5.42	5.00	7.27	8.75	9.47	6.95	5.00	7.61	8.74	8.57	6.50	6.50
Desv. Tipica	4.73	5.15	4.23	4.74	4.36	3.71	4.68	4.33	4.70	4.36	4.37	4.65	6.40	4.60	4.59	4.52	4.94	6.40	4.66	4.14	4.71	4.71	5.57

Q.21.-ADEQUACIO

MB	9.1	5.0	1.6	9.8	12.2	5.9	9.2	13.3	12.2	10.2	7.3	2.4	16.7	6.9	11.5	14.5	7.9	8.7	16.7	8.7	13.0	9.1	4.2
R	39.1	30.0	23.6	38.5	46.8	52.9	39.4	47.0	46.7	42.0	32.3	27.7	16.7	37.1	41.0	46.1	38.5	36.2	43.5	45.5	45.5	50.0	50.0
R	42.0	45.0	50.0	41.5	36.0	35.3	42.0	50.0	33.7	36.7	44.3	51.8	50.0	44.8	37.7	34.2	44.7	66.7	42.9	36.1	40.3	37.5	8.3
M	9.8	20.0	14.5	10.2	5.0	5.8	9.4	5.0	4.4	3.4	16.7	18.1	16.7	11.2	9.8	5.3	7.9	12.2	4.3	5.2	5.2	8.3	

MEDIA

Desv. Tipica	8.85	7.20	6.76	8.87	9.97	9.53	8.80	10.05	10.00	9.55	7.81	6.87	8.00	8.39	9.25	10.18	8.84	9.00	8.49	9.91	9.51	9.00
Desv. Tipica	4.76	5.00	4.01	4.85	4.54	4.27	4.73	3.00	4.70	4.50	5.01	4.41	5.66	4.67	4.57	4.70	4.57	4.58	4.89	4.60	4.39	4.33

INDEX LINGUISTIC

Baix 16-34	6.4	10.0	12.7	5.9	2.9	5.9	6.0	50.0	2.4	2.2	4.5	9.4	13.3	8.1	3.3	2.6	5.3	8.4	4.3	1.3	4.2	
Mig 35-51	51.1	50.0	63.6	53.2	44.6	41.2	51.1	50.0	48.2	44.4	52.3	50.0	61.4	52.5	52.5	38.2	63.2	83.3	50.5	47.8	45.5	75.0
Alt 52-68	42.5	40.0	23.8	41.0	32.5	52.9	42.9	49.4	51.3	43.2	40.6	25.3	16.7	39.4	44.3	59.2	31.6	16.7	41.1	47.8	53.2	20.8

Migana

Desv tipica	52.28	9.25	21.15	33.76	44.60	57.12	35.41	55.25	56.41	52.75	50.89	45.95	47.83	50.84	53.44	57.25	50.32	55.33	51.02	55.52	55.81	49.13
Desv tipica	16.70	3.23	1.69	3.53	3.65	4.34	10.81	16.27	15.45	15.75	17.11	17.20	19.20	16.98	15.25	16.26	15.91	13.24	17.22	15.70	15.43	15.05

INDEX PRODUCCIO TERNAL

Molt baix 0-45	20.9	30.0	43.6	20.5	10.8	5.9	20.2	100.0	14.5	12.2	9.1	37.3	50.0	23.2	11.5	14.5	28.9	50.0	22.6	8.7	15.6	33.3
Baix 46-90	35.7	45.0	36.1	34.6	34.5	41.2	36.0	30.1	31.3	42.0	34.4	38.6	16.7	39.0	37.7	25.0	34.2	37.6	37.6	37.0	31.2	29.2
Mig 91-135	32.0	15.0	18.2	32.3	39.6	41.2	32.3	47.0	37.8	35.2	26.0	20.9	16.7	29.3	36.1	43.4	23.7	16.7	28.6	39.1	29.2	29.2
Flevel 136-180	11.4	10.0	1.8	11.7	15.1	11.8	11.5	14.5	6.7	13.6	8.3	3.6	16.7	8.5	14.8	17.1	13.2	15.7	11.1	15.2	10.4	8.3

Migana

Desv tipica	82.23	9.25	21.15	33.76	44.60	57.12	35.41	55.25	56.41	52.75	50.89	45.95	47.83	50.84	53.44	57.25	50.32	55.33	51.02	55.52	55.81	49.13
Desv tipica	41.00	3.23	1.69	3.53	3.65	4.34	10.81	16.27	15.45	15.75	17.11	17.20	19.20	16.98	15.25	16.26	15.91	13.24	17.22	15.70	15.43	15.05

P.1.-EDAT ENTREVISTATS

Primar	6	287	46	77	24
Secun	6	287	46	77	24
Univ	6	287	46	77	24
NS/NC	6	287	46	77	24

LLEIDA

% VERTICALES

	INDEX CULTURAL													STATIS					P.4 - NIVELL D'ESTUDIS - PARE					P.4 - NIVELL D'ESTUDIS - MARE				
	Mok back -14 a -26	Miq -27 a -38	Al -40 a -52	Mok alt. -52	Medio Devo Típica	NS/NC	Al	Miq. Al	Miq. B- alt	Bón	Sense estu	Prim	Secun	Univ	NS/NC	Sense estu	Prim	Secun	Univ	NS/NC	Univ	NS/NC						
																							4	83	90	86	86	83
TOTAL	440	20	55	205	139	17	436	4	83	90	86	86	86	83	6	258	68	76	38	6	287	48	77	24				
PAIRE																												
Entre 20 i 30 anys																												
Entre 31 i 40 anys	31,1	10,0		35,6	27,3	17,6	31,4		1,2	2,2		38,6	32,3	25,3	33,3	34,4	45,9	18,4	10,5	16,7	34,5	28,3	22,1	29,2				
Entre 41 i 50 anys	54,2	25,0	36,4	55,6	55,5	25,0	58,9		50,3	58,9	52,3	52,3	55,2	43,4	33,3	54,4	50,8	17,6	26,3	33,3	49,5	69,6	71,4	50,0				
Més de 50 anys	6,6	5,0	10,9	6,3	5,8	6,7	7,8		3,6	7,8	6,8	8,3	8,3	6,0	33,3	8,1	3,3	2,6	5,3	16,7	8,4		3,9	4,2				
NS/NC	6,4	60,0	14,5	2,0	7,1	75,0	1,1	2,3	4,2	25,3	1,9	1,3	1,3	57,9	33,3	7,0		2,6	16,7				2,6	16,7				
MARE																												
Entre 20 i 30 anys	2,3	5,0	1,8	2,0	2,9	2,3	4,4		2,4	4,4		2,1	2,1	2,4														
Entre 31 i 40 anys	53,4	75,0	50,9	58,5	41,5	53,9	52,2		48,2	52,2	56,7	53,1	57,8	57,8	16,7	59,5	62,3	34,2	42,1	50,0	62,2	58,7	40,3	28,2				
Entre 41 i 50 anys	38,2	10,0	34,5	35,1	46,0	38,5	38,9		49,4	38,9	42,0	36,5	24,1	24,1	66,7	33,2	26,2	61,8	39,5	33,3	34,5	39,1	54,5	29,2				
Més de 50 anys	2,7	5,0	7,3	2,9	2,5	25,0	1,1	5,2	7,2	5,2	1,1	3,1	3,1	8,4	16,7	3,1	1,5	1,3	2,6	16,7	3,5			4,2				
NS/NC	3,4	5,0	5,5	1,5	3,6	75,0	4,4	3,1	8,4	3,1	1,1	1,0	1,0	25,3	16,7	2,3	6,8	1,3	10,5		1,4		2,6	37,5				
P.2.-ORIGEN GEOGRÀFIC																												
PAIRE																												
Lleida	64,3	10,0	49,5	71,7	68,1	25,0	66,3		77,8	77,8	70,5	65,6	65,6	39,8	33,3	68,1	72,1	63,2	26,3	31,3	63,8	65,2	70,1	58,3				
Reste països catalans	5,2	5,0	5,5	3,9	5,8	5,3	10,8		4,4	4,4	2,3	5,2	5,2	3,6		3,1	8,2	11,8	2,6	4,2	4,2	8,7	6,5	8,3				
Reste estat espanyol	21,6	20,0	32,7	20,5	22,3	21,8	15,7		16,7	22,7	26,0	26,5	26,5	50,0	50,0	23,6	14,8	21,1	15,8	33,3	23,7	21,7	18,2	4,2				
A altres	3,5	5,0	5,5	3,4	2,9	3,7	7,2		1,1	3,4	2,1	4,8	4,8	4,8		3,1	4,9	3,9	5,3	16,7	2,8	4,3	5,2	4,2				
NS/NC	5,2	65,0	16,8	5,5	4,6	75,0	1,1	4,6	75,0	1,1	1,0	1,0	1,0	25,3	16,7	1,2			50,0	16,7	5,6			25,0				
MARE																												
Lleida	64,0	65,0	54,5	63,4	70,5	65,7	72,3		68,9	62,5	62,5	63,5	63,5	56,6	33,3	64,9	65,6	69,7	51,9	50,0	66,2	65,2	68,8	37,5				
Reste països catalans	7,5	10,9	7,8	5,8	7,6	7,6	7,2		8,9	5,7	8,3	8,3	8,3	7,2		6,9	6,6	10,5	7,9	5,6	6,6	8,7	10,4	8,3				
Reste estat espanyol	21,8	20,0	23,8	24,9	19,4	22,0	16,9		16,7	23,5	25,0	25,0	25,0	20,5	50,0	23,9	19,7	17,1	15,8	33,3	23,3	23,9	16,9	12,5				
A altres	2,0	5,0	3,6	2,0	1,4	2,1	2,4		1,1	1,1	1,0	1,0	1,0	4,8		1,5	4,9	1,3	2,6	16,7	1,7	2,2	2,6	4,2				
NS/NC	3,9	10,0	7,3	2,0	2,9	3,2	4,4		4,4	1,1	2,1	2,1	2,1	10,8	16,7	2,7	3,3	1,3	15,8	2,1			1,3	41,7				
P.3.-LENGUA D'US HABITUAL A LA LLAR																												
PAIRE																												
Català	50,7	10,0	30,9	52,7	60,4	50,9	62,7		62,2	51,1	50,0	50,0	50,0	26,5		49,0	62,3	63,2	26,3		47,7	58,7	63,6	41,7				
Castellà	30,2	20,0	45,5	31,7	26,6	30,5	19,3		27,8	35,2	34,4	34,4	34,4	33,7	83,3	34,7	24,6	25,0	10,5	66,7	30,7	39,1	24,7	16,7				
Català i castellà	13,2	-	12,7	15,6	11,5	13,3	14,5		10,0	12,5	15,6	15,6	15,6	16,7	16,7	15,4	9,8	10,5	7,9	15,3	15,3	10,4	25,0	25,0				
A altres	1,6	-	1,5	1,4	5,9	1,4	4,8		4,8	1,1	1,0	1,0	1,0	1,2		1,5	3,3	1,3	1,4		1,4	4,3	1,3					
NS/NC	5,2	70,0	10,9	-	7,1	4,8	50,0		1,2	1,1	-	-	-	25,3		4	1,6		55,3	33,3	5,9			16,7				

	INDICADORS CULTURALS											STATUS				P.A. - NIVELL D'ESTUDIS - PARE					P.A. - NIVELL D'ESTUDIS - MARE								
	Mok		Banc		Mitj		Alt		Mitj-Alt		Mitj-Alt		Mitj-Alt		Mitj-Alt		Mitj-Alt		Mitj-Alt		Mitj-Alt		Mitj-Alt		Mitj-Alt		Mitj-Alt		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
TOTAL	440	20	55	206	138	17	436	4	83	80	88	96	83	6	258	68	76	38	6	287	46	77	24						
MARE	52,3	45,0	32,7	51,7	60,4	10,6	52,5	25,0	65,1	57,8	51,1	51,0	36,1		47,9	62,3	68,4	42,1	16,7	48,4	65,2	68,8	29,2						
Gallata	32,3	45,0	45,5	33,7	24,5	17,6	32,1	50,0	18,1	28,9	37,5	32,3	44,6		36,1	27,9	18,4	39,5	66,7	36,2	30,4	18,2	25,0						
Castella	12,7	5,0	14,5	13,7	12,2	11,8	12,8		14,5	11,1	9,1	16,7	12,0		14,7	6,6	11,8	13,2		14,3	4,3	11,7	16,7						
Castella i catalella	1,6	5,0		1,5	1,4		1,4	25,0	2,4	1,1	1,1	1,0	2,4		1,2	3,3	1,3	2,6	16,7	1,4	2,2	1,3							
Altres	2,0		7,3	1,0	2,2		2,1		1,2	2,2	2,3		4,8		1,9	3,3		2,6											
NS/NC																													
P.A. - NIVELL D'ESTUDIS																													
PARE	1,4		7,3	5	7		1,4		16,9	31,1	34,1	30,0	4,8	100,0					66,7	3			4,2						
Sense estudis	35,7	20,0	49,1	45,9	20,8		35,8	25,0	27,8	24,4	20,5	27,1	41,6		60,6					40,8	13,0		16,7						
Estudis primaris	23,2	5,0	19,2	23,9	28,1		23,4	25,0	22,9	17,8	17,0	4,2	10,8		39,4	100,0				28,2	26,1	9,1	16,7						
EGFP 1er grau	13,9	10,0	7,3	13,2	14,4		13,8	25,0	22,9	11,1	4,5	6,3	2,4							10,1	26,3	10,4	4,2						
BUP, COU	7,0			7,3	9,4		7,1		10,8	11,1	8,0	7,3	1,2							2,8	13,0	20,8	12,5						
Universitaris grau mig	10,2		1,8	4,9	23,0		10,3		24,1	11,1	8,0	7,3	1,2							2,8	13,0	20,8	4,2						
Universitaris grau superior	8,6	65,0	16,4	4,4	3,6		8,3	50,0	2,4	4,4	6,8	3,1	27,7					100,0	33,3	2,8	17,4	39,0							
NS/NC																					7,3	2,2		58,3					
MARE	1,4	5,0	7,3	5	7		1,4		16,9	31,1	34,1	30,0	4,8	100,0					66,7	3			4,2						
Sense estudis	36,1	60,0	49,1	44,4	18,0		36,2	25,0	27,8	24,4	20,5	27,1	41,6		60,6					40,8	13,0		16,7						
Estudis primaris	29,1	25,0	21,8	31,2	29,5		29,4	25,0	22,9	17,8	17,0	4,2	10,8		39,4	100,0				28,2	26,1	9,1	16,7						
EGFP 1er grau	10,5	5,0	3,6	10,2	15,1		10,6	25,0	22,9	11,1	4,5	6,3	2,4							10,1	26,3	10,4	4,2						
BUP, COU	9,1		1,8	6,8	14,4		9,2		15,7	10,0	6,8	4,2	2,4							2,8	13,0	20,8	12,5						
Universitaris grau mig	8,4		3,6	2,9	18,7		8,5		19,3	10,0	6,8	4,2	2,4							2,8	13,0	20,8	4,2						
Universitaris grau superior	5,5	5,0	12,7	3,9	4,3		5,0	50,0	3,6	5,6	4,5	2,1	12,0					100,0	33,3	2,8	17,4	39,0							
NS/NC																					7,3	2,2		58,3					

P.5.-POSICIO EN EL MERCAT DE TREBALL

*els nivells d'estudis
de les noves afavorixen
els estudis elevats*

	INDEX CULTURAL										STATUS				P.4 - NIVELL D'ESTUDIS PARE				P.4 - NIVELL D'ESTUDIS MARE				
	TOTAL	20	55	205	130	17	436	4	83	90	88	96	63	6	259	61	76	38	6	287	46	77	24
TOTAL	440	20	55	205	130	17	436	4	83	90	88	96	63	6	259	61	76	38	6	287	46	77	24
PARE																							
ACTIUS	85,7	30,0	76,4	91,2	89,9	94,1	86,2	25,0	88,0	96,7	86,4	91,7	63,9	66,7	92,3	89,5	88,2	34,2	50,0	86,4	89,1	89,6	66,7
Artisans-autònoms	10,5	5,0	10,9	13,7	10,1	5,9	10,6	-	4,8	11,1	15,9	14,6	4,8	16,7	13,9	6,6	2,6	7,9	16,7	12,9	6,5	3,9	8,3
Comerciants	3,6	-	3,6	5,4	2,2	-	3,7	-	3,6	3,3	2,3	6,3	2,4	2,4	5,4	1,6	1,3	-	4,2	4,3	2,6	-	-
Construïdors	2,5	-	2,9	2,9	2,9	5,9	2,5	-	4,8	1,1	3,4	3,1	3,1	3,9	3,9	1,6	-	-	3,5	-	-	1,3	-
Directors-gerents	5,9	-	3,6	5,4	9,4	-	6,0	-	10,8	5,6	3,4	7,3	2,4	16,7	3,1	13,1	11,8	-	16,7	2,8	2,2	19,5	4,2
Empresaris	28,4	20,0	23,6	30,7	25,9	47,1	28,4	25,0	27,7	32,2	28,4	26,0	27,7	16,7	30,9	26,2	28,9	15,8	-	28,6	34,8	27,3	25,0
Empreses industrials	10,0	-	12,7	8,8	12,2	11,8	10,1	-	6,0	17,8	6,8	10,4	8,4	-	9,3	11,5	14,5	5,3	-	10,1	4,3	13,0	12,5
Fornes artesans	7	-	-	1,5	-	-	7	-	-	1,1	2,3	-	-	-	-	4	3,3	-	-	7	2,2	-	-
Obrers no qualificats	2	-	-	5	-	-	2	-	-	-	1,0	-	-	-	-	4	-	-	-	-	3	-	-
Obrers qualificats	5,5	-	7,3	7,3	3,6	-	5,5	-	1,2	3,3	8,0	7,3	7,2	16,7	7,3	3,3	1,3	2,6	16,7	5,3	4,3	-	12,5
Petit empresari amb assai.	3,4	-	1,8	3,9	3,6	5,9	3,4	-	7,2	2,2	5,7	2,1	-	-	3,9	6,6	1,3	-	2,4	13,0	2,6	-	-
Professions liberals	2,7	-	3,6	2,4	3,6	-	2,8	-	3,6	3,3	3,4	-	3,6	-	4	1,6	13,2	-	-	7	6,5	9,1	-
Propietaris agraris	8,2	5,0	7,3	7,8	9,4	11,8	8,3	-	10,8	13,3	1,1	9,4	6,0	-	11,2	8,2	1,3	2,6	-	11,5	2,2	1,3	4,2
Tècnics d'alt nivell	1,1	-	-	2,9	5,9	1,1	1,1	-	2,4	1,1	1,1	1,0	-	-	4	-	5,3	-	-	2,1	2,2	5,2	-
Tècnics mitjans	2,5	-	-	2,4	4,3	-	2,5	-	4,8	1,1	3,4	3,7	1,2	-	1,2	4,9	6,6	-	-	3	-	1,3	-
Treballadors agraris	5	-	1,8	5	-	-	5	-	-	-	1,1	-	1,2	-	8	-	-	-	-	3	-	-	-
INACTIUS	5,0	-	1,8	5,9	6,5	-	5,0	-	6,0	3,3	10,2	3,1	2,4	-	5,0	6,6	5,3	2,6	-	4,2	8,7	6,5	4,2
Altres	5	-	-	1,0	-	-	5	-	-	-	2,4	-	2,4	-	8	-	-	-	-	7	-	-	-
Jubilats	5	-	-	1,0	-	-	5	-	-	-	1,1	1,0	-	-	8	-	-	-	-	7	-	-	-
Mestres de casa	2	-	-	5	-	-	2	-	-	-	1,1	-	-	-	-	1,6	-	-	-	-	2,2	-	-
Pensionistes-incapacitats	1,4	-	1,8	1,5	1,4	-	1,4	-	1,2	-	3,4	2,1	-	-	1,5	-	1,3	2,5	-	1,0	2,2	1,3	4,2
Altres	2,5	-	-	2,0	5,0	-	2,5	-	4,8	3,3	4,5	-	-	-	1,9	4,9	3,9	-	-	1,7	4,3	5,2	-
NS/NC	9,3	70,0	21,8	2,9	3,6	5,9	8,7	75,0	6,0	-	3,4	5,2	33,7	33,3	2,7	4,9	6,6	63,2	50,0	9,4	2,2	3,9	28,2

- Problemes en la definició d'actius, persones amb categoria d'empreses assolides estables alt (molt equipaments) i altres activitats...
- Analitzar la categoria empreses

LLEIDA

% VERTICALES

	INDEX CULTURAL										STATUS				P.4 - NIVELL D'ESTUDIS - PARE				P.4 - NIVELL D'ESTUDIS - MARE							
	Mok bap		Bak		Mg		Mk		Meda Desy Tipica		Mg-A		Mg-B		Bak		Sense estu		Prim		Secun		Univ		NS/NC	
	20	55	205	138	17	436	4	83	80	88	96	83	6	258	61	76	38	6	287	46	77	24				
TOTAL	449	20	55	205	138	17	436	4	83	80	88	96	83	6	258	61	76	38	6	287	46	77	24			
IMAGE																										
ACTIUS	60.7	65.0	40.0	59.0	69.8	76.5	61.0	25.0	88.7	64.4	65.9	59.4	44.6	33.3	58.7	60.7	73.7	82.6	33.3	57.8	65.2	79.2	33.3			
Aresars-actuons	3.0	5.5	3.9	1.4	3.0	3.0	3.0		3.6	8.9	4.5	5.2	4.8	16.7	2.7	4.9	2.6	5.3	16.7	3.5	4.3	1.3	4.2			
Comercians	5	5.5	5.9	5.8	5.5	5.5	5.5		1.2	1.1	1.1	1.1	1.1	16.7	4	1.3	1.3	5.3	16.7	7.0	4.3	1.3	4.2			
Construemes	1.6	3.6	1.5	1.4	1.6	1.6	1.6		1.2	1.1	1.1	1.0	2.4	16.7	4	1.3	1.3	5.3	16.7	7.0	4.3	1.3	4.2			
Directors-garents	31.6	40.0	18.2	30.7	34.5	52.9	31.7	25.0	38.6	31.1	35.2	27.1	26.5	16.7	30.1	31.1	36.5	31.6	16.7	31.4	43.5	33.8	12.5			
Emplicats	7.0	15.0	5.5	5.4	10.1	7.1	7.1	7.1	7.2	10.0	5.7	6.3	6.0	16.7	7.3	4.9	9.2	5.3	16.7	7.0	4.3	10.4	4.2			
Empresan industria	2																									
forces armades	2																									
Obres no qualificats	2																									
Obres qualificats	5																									
Petit empresan amb assai	9																									
Professons liberals	3.9																									
Propietans agrars	2.3	5.0																								
Propietans d'alt nivel	7																									
Tecnics mitjans	2.3		1.8	5	5.0	5.9	2.3																			
Tecnics mitjans	7																									
Treballadors agrars	7																									
INACTIUS	32.0	30.0	45.5	35.1	25.2	17.6	32.3		22.9	31.1	29.5	38.5	37.3	33.3	35.1	31.1	18.4	39.5	50.0	37.3	30.4	14.3	25.0			
Aurals	2.3	5.0	1.8	3.4	7	2.3	2.3																			
Estudants	2																									
Jubilats	2																									
Mestres de casa	25.9	25.0	34.5	30.7	18.0	11.8	26.1		1.2	23.3	26.1	37.5	25.3	16.7	30.1	21.3	14.5	28.9	33.3	32.8	23.9	5.2	12.5			
Pensionats-incapacitats	7																									
Altres	2.7		3.6																							
NS/NC	7.3	5.0	14.5	5.9	5.0	5.9	2.8		6.0	3.3	1.1		3.6	16.7	1.2	6.6	3.9	2.6	16.7	1.0	4.3	6.5	4.2			
CLASSE D'OCCUPACIO - PARE									8.4	4.4	4.5	2.1	18.3	33.3	6.2	8.2	7.9	7.9	16.7	4.9	4.3	5.5	41.7			
Treballadora																										
Vella classe mitjana	25.7	10.0	23.6	28.8	25.2	23.5	25.9		26.5	30.0	25.0	32.3	33.3	16.7	34.4	23.0	6.6	10.5	16.7	31.0	26.1	10.4	12.5			
Nova classe mitjana	37.0	20.0	30.9	42.4	32.4	52.8	37.2	25.0	33.7	37.8	42.0	36.5	34.9	33.3	42.5	34.4	30.3	18.4	16.7	36.0	41.3	28.6	4.2			
Mijanes tecnicas	12.3		7.3	10.2	20.1	5.9	12.4		21.7	11.4	11.4	11.5	6.0	16.7	5.0	19.7	36.8	5.3	16.7	5.6	1.4	36.4	4.2			
Classe alta	10.0		12.7	8.8	12.2	11.8	10.1		6.0	11.8	6.8	10.4	8.4		9.3	11.5	14.5	5.3	16.7	10.1	4.3	13.0	12.5			
Inactius	5.0		1.8	5.9	6.5	5.0	5.0		6.0	3.3	10.2	3.1	2.4		5.0	6.6	5.3	2.6	16.7	4.2	6.7	6.5	4.2			
NS/NC	9.3	70.0	21.8	2.9	3.5	5.9	8.7	75.0	6.0	3.4	3.4	5.2	33.7	33.3	2.7	4.9	6.6	63.2	50.0	9.4	2.2	3.9	29.2			

TOTAL	INDEX CULTURAL													STATUS					P.4 - NIVEL D'ESTUDIS - PAIR					P.4 - NIVEL D'ESTUDIS - MARE				
	Max Dati	Gar 14 a 26	Mq 21 a 30	Mq 40 a 52	Al 50 a 52	Midi alt 52	Nedeb Desv Tipica	NS/NC	Al	Mq- Al	Mq- en	Mq- en	Beir	Sense estud.	Pimp	Secun.	Univ	NS/NC	Sense estud.	Prim	Secun.	Univ	NS/NC					
																								4	83	90	88	96
55,5	45,0	50,9	58,0	56,1	58,8	56,0	-	62,7	58,9	58,0	52,1	45,8	50,0	59,1	55,7	42,1	57,9	33,3	58,5	50,0	46,8	62,5						
21,8	25,0	3,6	20,0	30,2	29,4	21,8	25,0	31,3	32,2	23,9	13,5	8,4	16,7	11,0	16,4	39,5	28,9	33,3	16,4	34,8	31,2	29,2						
91,8	90,8	78,2	90,7	96,5	100,0	92,0	75,0	98,8	97,8	95,5	90,6	75,9	83,3	88,0	95,1	100,0	97,4	83,3	88,2	93,5	100,0	95,8						
75,5	55,0	48,1	77,6	85,6	88,2	75,9	25,0	88,0	90,8	77,3	75,0	45,8	33,3	33,3	74,1	72,1	73,7	50,0	72,8	89,1	81,8	66,7						
38,6	15,0	23,6	40,0	47,5	29,4	38,8	25,0	54,2	38,8	51,1	33,3	15,7	33,3	38,2	35,1	48,7	26,3	33,3	36,6	52,2	42,9	25,0						
79,5	60,0	50,9	81,5	89,9	100,0	80,0	25,0	97,6	88,6	87,5	76,0	47,0	66,7	75,7	85,2	89,5	78,9	66,7	76,0	87,0	89,6	79,2						
25,2	-	7,3	20,0	41,7	41,2	25,2	25,0	44,6	37,8	23,9	15,6	4,8	33,3	16,2	31,1	51,3	23,7	16,7	16,4	39,1	45,5	41,7						
95,7	90,0	94,5	96,1	97,8	100,0	96,3	25,0	98,8	97,8	96,6	96,9	88,0	83,3	95,4	98,7	98,7	92,1	83,3	95,1	100,0	97,4	90,9						
74,5	50,0	45,5	87,5	80,6	76,5	75,0	25,0	88,8	78,9	80,7	80,2	43,4	66,7	78,0	75,4	69,7	83,3	83,3	73,9	80,4	75,6	62,5						
85,2	70,0	63,6	69,3	91,4	94,1	66,0	-	92,8	94,4	92,0	86,5	59,0	83,3	83,0	86,5	93,4	81,6	83,3	83,3	95,7	90,9	70,8						
67,3	60,0	54,5	71,9	70,6	70,6	67,9	-	73,5	74,4	72,7	65,6	49,4	66,7	68,3	75,4	59,2	63,2	66,7	67,9	73,9	73,9	70,8						
17,0	70,0	69,1	75,1	85,6	92,4	77,8	-	88,0	86,7	86,4	65,6	59,0	83,3	73,4	80,3	81,6	86,8	83,3	74,9	82,6	79,2	83,3						
61,6	45,0	38,2	56,6	77,0	94,1	61,7	50,0	85,5	82,2	59,1	50,0	31,3	50,0	54,8	88,9	76,3	68,4	33,3	55,1	67,4	80,5	75,0						
86,8	85,0	60,0	88,3	95,0	100,0	87,2	50,0	98,8	98,9	90,9	84,4	60,2	83,3	83,3	81,5	95,1	93,4	83,3	84,0	93,5	93,5	87,5						
39,8	20,0	32,7	44,4	38,5	41,2	40,1	-	42,2	44,4	46,5	43,8	20,5	16,7	42,9	31,3	36,8	42,1	33,3	43,6	32,6	31,2	31,5						
5,9	-	3,6	3,9	9,4	17,6	6,0	-	15,7	4,4	5,7	2,1	2,4	16,7	3,9	4,9	11,8	7,9	33,3	2,8	8,7	11,7	12,5						
7,7	10,0	1,8	5,4	10,8	23,5	7,6	25,0	18,1	10,0	3,4	3,1	4,8	-	4,6	13,1	14,5	7,9	-	7,7	6,5	9,1	8,3						
91,2	75,0	78,2	95,1	99,3	94,1	93,8	25,0	98,8	99,9	98,9	96,8	72,3	66,7	93,1	93,4	98,7	96,8	66,7	92,7	100,0	96,1	83,3						
23,4	5,0	10,9	22,4	29,5	23,6	23,6	-	39,8	28,9	28,4	14,6	6,0	-	11,4	34,4	38,2	21,1	-	18,8	26,1	41,6	20,8						
20,7	15,0	9,1	22,0	24,3	23,5	20,9	-	26,5	27,8	27,6	20,8	6,0	33,3	25,5	14,8	9,2	18,4	16,7	23,0	15,2	18,2	12,5						
81,4	60,0	63,6	84,9	87,1	94,1	82,1	-	95,2	88,9	88,6	79,2	54,2	66,7	79,9	86,8	86,8	73,7	66,7	79,1	89,1	88,3	75,0						
68,1	35,0	52,7	72,7	75,5	82,4	69,7	-	86,7	77,8	73,9	63,5	43,4	50,0	67,6	63,9	78,9	71,1	66,7	68,6	73,9	69,8	66,7						
10,5	-	10,9	8,8	13,7	17,6	10,6	-	18,1	7,8	10,2	11,5	4,8	16,7	9,3	13,1	14,5	5,3	33,3	8,7	8,7	18,2	4,2						
3,9	5,0	3,6	3,4	5,0	-	3,9	-	3,6	4,4	5,7	3,1	2,4	16,7	3,1	1,6	3,9	10,5	33,3	2,4	2,2	6,5	8,3						
33,2	15,0	23,6	33,2	36,8	41,2	33,3	25,0	48,2	38,9	35,2	26,0	18,1	50,0	30,9	35,1	42,1	23,7	33,3	31,4	37,0	37,7	33,3						
13,4	-	5,5	10,2	20,1	35,3	13,3	25,0	24,1	14,4	20,5	4,2	4,8	-	8,1	19,7	31,6	5,3	16,7	9,1	26,1	24,7	4,2						
3,6	5,0	1,8	3,4	3,6	11,8	3,7	-	3,6	2,2	6,8	3,1	2,4	-	3,9	1,6	2,6	7,9	-	3,7	2,2	5,2	8,3						
7	-	1,8	5	-	-	5	-	5	-	-	-	3,6	-	8	1,6	-	-	-	1,0	-	-	-						

P.8.-INDEX D'EQUIPAMENTS

EQUIPAMENTS CULTURALS	STATUS													P.4 - NIVEL D'ESTUDIS - PAIR					P.4 - NIVEL D'ESTUDIS - MARE				
	4	83	90	88	96	83	6	250	81	76	38	6	287	48	77	24							
0	1,1	5,0	1,8	1,0	-	9	25,0	-	-	-	-	6,0	-	1,5	1,6	-	-	-	-	-	-	-	-
1	1,4	5,0	3,6	5	-	9	50,0	-	-	-	-	7,2	16,7	1,2	-	-	5,3	16,7	1,0	-	-	-	8,3
2	7	-	3,6	5	-	7	-	-	-	-	1,0	2,4	-	1,2	-	-	-	-	-	1,7	-	-	4,2
3	3,6	10,9	2,4	1,4	5,9	3,7	-	1,2	2,2	3,4	-	12,0	-	3,5	4,9	3,9	2,6	-	4,2	-	-	-	3,9
4	6,6	5,0	16,4	6,8	3,6	6,7	-	2,4	-	4,5	11,5	14,5	16,7	7,3	8,2	3,9	2,6	16,7	7,7	2,2	6,5	-	4,2
Mes de 4	86,6	75,0	63,6	88,8	95,0	87,2	25,0	96,4	97,8	92,0	87,5	57,8	66,7	85,3	85,2	92,1	89,5	66,7	84,7	97,8	89,6	83,3	-
MEDIA	9,46	8,60	8,55	9,60	9,87	9,51	3,50	9,90	9,91	9,77	9,71	7,90	8,33	9,40	9,48	9,76	9,42	8,33	9,38	9,96	9,71	8,92	-
DESV TIPICA	1,66	2,91	2,42	1,41	60	1,54	3,84	5,53	5,59	8,81	8,87	3,12	2,92	1,79	1,59	8,86	1,91	2,92	1,81	2,9	9,0	2,57	-

	INDEX CULTURAL										STATUS				P.4 - NIVEL D ESTUDIS - PAR				P.4 - NIVEL D ESTUDIS - MARE				
	Molt baix	Baix	Mitj	Alt	Molt alt	Medi Desv Tipica	NS/NC	Alt	Mitj	Mitj ab	Baix	Sense esca	Prima	Secun.	Univ.	NS/NC	Sense esca	Prima	Secun.	Univ.	NS/NC		
																						20	55
TOTAL	440	20	55	205	139	17	436	4	83	90	80	96	83	6	250	61	76	38	6	287	46	77	24
EQUIPAMENTS ESPORTIUS																							
0	1.0	25.0	20.0	2.9	4.3	-	6.4	75.0	-	3.1	3.4	4.2	21.7	16.7	6.6	9.8	3.9	10.5	16.7	7.0	6.5	5.2	12.5
1/2	41.8	50.9	43.9	35.3	23.5	42.0	25.0	28.9	33.3	35.4	53.1	56.6	66.7	66.7	45.2	34.4	32.9	44.7	50.0	43.2	37.0	36.4	50.0
3/4	43.4	10.0	27.3	46.8	50.4	41.1	43.8	53.0	54.4	53.4	41.7	13.3	16.7	16.7	42.5	45.9	51.3	34.2	33.3	42.5	50.0	48.1	29.2
5/6	7.5	5.0	1.8	6.3	9.4	29.4	7.6	18.1	11.1	5.7	1.0	2.4	-	5.4	9.8	11.8	10.5	-	-	7.0	6.5	10.4	6.3
7/8	.2	-	-	-	.7	2	-	-	1.1	-	-	-	-	-	.4	-	-	-	-	-	-	-	-
MEDIA	7.60	4.75	5.55	1.83	8.35	10.29	7.66	1.25	9.46	8.78	8.74	6.98	4.52	5.00	7.39	7.79	8.55	7.24	5.83	7.53	2.83	0.18	6.67
DESV TIPICA	3.73	3.80	3.69	3.29	3.68	3.74	3.69	2.17	3.40	3.29	3.48	2.95	3.55	2.89	3.58	4.03	3.63	4.14	3.44	3.71	3.60	3.71	4.08
EQUIPAMENTS CULTURALS ESPECIFICS																							
0	3.0	10.0	14.5	1.0	-	-	2.8	25.0	-	-	-	-	15.7	16.7	3.1	4.9	1.3	-	16.7	4.2	-	-	-
1	8.4	25.0	23.6	6.8	2.2	-	8.0	50.0	-	3.4	10.4	28.9	-	-	11.8	4.9	-	10.5	-	11.1	-	-	-
2/3	43.4	45.0	41.8	50.7	36.7	17.6	43.6	25.0	22.9	30.0	48.9	67.7	44.6	50.0	51.7	27.9	25.0	47.4	50.0	49.5	39.1	28.6	25.0
4/5	45.2	20.0	20.0	41.5	51.2	82.4	45.6	-	77.1	70.0	47.7	21.9	10.8	33.3	33.6	62.3	73.7	42.1	33.3	35.2	60.9	70.1	56.3
MEDIA	23.09	17.50	16.73	23.27	25.90	28.24	23.27	10.00	27.71	21.00	24.43	21.15	15.06	20.00	21.58	24.75	27.11	23.16	20.00	21.57	26.09	26.88	24.17
DESV TIPICA	7.49	9.10	9.63	6.46	5.36	3.93	7.38	7.07	4.23	4.61	5.64	5.60	8.09	10.00	7.43	8.08	5.37	6.62	10.00	7.80	4.93	4.94	7.76
ALTRES EQUIPAMENTS																							
0	5.2	10.0	16.4	3.9	2.2	-	5.0	25.0	-	1.1	1.1	6.3	18.1	-	1.7	1.6	2.6	-	-	6.3	6.5	2.6	-
1	29.3	45.0	34.5	27.8	26.6	23.5	28.9	75.0	20.5	24.4	21.3	30.2	44.6	16.7	28.6	27.9	31.6	34.2	33.3	29.3	26.1	29.9	33.3
2	40.5	30.0	34.5	42.4	43.2	35.3	40.8	-	41.0	45.6	45.5	43.8	25.3	66.7	39.8	41.0	39.5	42.1	50.0	40.4	41.3	39.0	41.7
3	20.7	15.0	14.5	24.4	18.0	29.4	20.9	-	25.3	24.4	21.6	19.8	12.0	16.7	19.3	26.2	21.1	21.1	16.7	20.6	21.7	20.8	20.8
4	4.3	-	-	1.5	10.1	11.8	4.4	-	13.3	4.4	4.5	-	-	-	4.6	3.3	5.3	2.6	-	3.5	4.3	7.8	4.2
MEDIA	3.79	3.00	2.85	3.83	4.14	4.59	3.81	1.50	4.63	4.13	4.02	3.54	2.63	4.00	3.69	4.03	3.89	3.84	3.67	3.71	3.83	4.03	3.92
DESV TIPICA	1.87	1.78	1.88	1.71	1.94	1.97	1.86	.87	1.90	1.68	1.70	1.68	1.82	1.15	1.95	1.73	1.84	1.64	1.37	1.87	1.92	1.83	1.72
INDEX EQUIPAMENTS																							
Molt baix 0 a 10	1.8	10.0	1.3	.5	-	-	1.6	25.0	-	-	-	-	9.6	16.7	2.3	1.6	-	-	-	16.7	2.4	-	-
Baix 11 a 19	2.7	5.0	10.9	1.5	-	-	2.3	50.0	-	-	-	-	14.5	-	3.1	1.6	1.3	5.3	-	3.1	-	-	
Mitj 20 a 37	19.8	50.0	36.4	20.0	10.8	-	19.7	25.0	1.2	4.4	15.9	32.3	44.6	16.7	24.3	16.4	7.9	18.4	33.3	24.0	13.0	11.7	12.5
Alt 38 a 45	24.3	15.0	23.6	21.8	22.3	17.6	24.5	-	16.9	18.9	26.1	38.5	16.3	33.3	28.2	13.1	15.8	31.6	16.7	21.5	19.6	16.9	20.8
Molt alt 46 a 100	51.4	20.0	21.8	50.2	66.9	82.4	51.8	-	61.9	65.7	58.0	29.2	12.0	33.3	42.1	67.2	75.0	44.7	33.3	42.9	67.4	71.4	62.5
Migiana	43.94	9.25	21.15	33.76	44.60	57.72	35.41	.00	51.70	49.82	46.47	41.38	30.11	37.33	42.07	46.05	49.32	43.66	37.83	42.19	47.00	48.81	43.67
Desv tipica	11.80	3.23	3.69	3.53	3.65	4.34	10.81	.00	5.89	6.42	7.80	7.62	14.22	15.09	11.71	11.82	9.32	11.64	16.41	12.18	7.81	7.84	13.22

	INDEXTOTAL													STATUS				P.4. NIVELL D'ESTUDIS - PAIR				P.4. NIVELL D'ESTUDIS - MARE									
	Molt baix			Baix			Mitj			Al			Mitj-alt			Alt			Mitj-baix			Baix			Sense estudi			NS/NC			
	NS/NC	Alt	Mitj	Mitj-alt	Alt	Mitj	Mitj-baix	Baix	NS/NC	Molt-alt	Alt	Mitj	Mitj-baix	Baix	Sense estudi	Prim	Secun	Univ	NS/NC	Sense estudi	Prim	Secun	Univ	NS/NC	Sense estudi	Prim	Secun	Univ	NS/NC		
TOTAL	440	20	55	205	139	17	438	4	83	90	88	96	83	8	259	61	76	38	5	287	46	77	24								
P.7. TIPUS DE MÚSICA ESCOLTES MES A LA LLAR																															
Canço catalana	24.1	10.0	23.3	24.4	30.2	47.1	24.3		39.8	28.9	26.1	17.7	8.4		22.0	37.7	25.0	18.4		21.3	26.1	36.4	20.8								
Canço espanyola	31.1	35.0	32.7	33.7	26.6	17.6	30.7		26.5	38.9	23.9	35.4	30.1	33.3	36.7	24.6	13.2	39.5		35.2	26.1	16.9	37.5								
Fiamenc-sevillanes	8.6		12.7	8.8	7.9	5.9	9.2		3.6	11.1	6.8	11.5	12.0	33.3	10.8	3.3	2.6	15.8		11.8	4.3	1.3	8.3								
Jazz									20.5	12.2	5.7	5.2			5.0	16.4	19.7			5.2	15.2	18.2	8.3								
Música clàssica	33.4	10.0	14.5	30.2	47.5	52.9	33.7		47.6	29.5	22.9	22.9	14.5		24.3	45.9	65.8	15.8		26.8	41.3	59.7	16.7								
Música folk	10.2	10.0	3.6	8.3	12.9	29.4	10.1	25.0	9.6	14.4	12.5	8.3	6.0	33.3	8.1	23.0	7.9	5.3		16.7	9.1	17.4	13.0								
Música lleugera	60.5	45.0	49.1	62.0	66.9	58.8	61.0		68.9	66.5	62.5	57.3	47.0		66.5	55.7	47.1	50.0		33.3	59.6	65.2	64.9	54.2							
Música rock	36.4	20.0	18.2	38.0	46.0	64.7	38.3	50.0	49.3	51.7	42.5	29.2	20.5	33.3	35.5	46.9	64.7	34.2	2.6		50.0	40.3	41.7								
Opèra/Sarsuela	6.4	5.0	1.8	5.4	9.4	11.8	6.4		10.8	8.9	4.5	4.2	3.6		6.2	6.6	9.2	2.6		6.3	6.5	7.8	4.2								
Altres	17.0	10.0	14.5	14.6	20.9	35.1	17.2		26.5	14.4	21.6	11.5	12.0	16.7	20.5	14.8	11.8	7.9		16.7	15.2	13.0	20.8								
NS/NC	3.9	5.0	10.9	2.4	2.9		3.7	25.0	2.4	1.1	3.4	1.0	12.0	16.7	3.1	6.6	3.9	2.6		3.5		5.5	8.3								
P.8. TIPUS DE MÚSICA EN MENES CASSETTES CD O DRCS																															
Canço catalana	17.0	10.0	16.4	14.1	20.9	35.3	17.2		25.3	21.1	13.6	14.5	10.8		13.5	27.9	19.7	21.1		13.2	26.1	21.3	16.7								
Canço espanyola	25.6	35.0	27.3	27.8	25.9	11.8	26.8		22.9	33.3	23.9	29.2	22.9	33.3	31.7	26.2	11.8	21.1		30.7	26.1	13.0	20.8								
Fiamenc-sevillanes	6.6	10.0	9.1	5.9	6.5	6.7	6.0		3.6	7.8	3.4	8.3	9.6	33.3	7.7	3.3	1.3	10.5		33.3	2.2	1.3									
Jazz	5.9	10.0	1.8	3.9	5.9	35.3	6.0		14.5	8.9		3.1	3.8		3.1	11.5	13.2	2.6		3.6	13.0	9.1	8.3								
Música clàssica	28.4	10.0	12.7	22.9	43.2	52.9	28.7		50.6	36.7	23.9	21.9	9.6		18.9	37.7	57.9	23.7		21.3	32.6	54.9	25.0								
Música folk	7.0	5.0	3.6	5.9	7.9	29.4	7.1		10.8	6.7	9.1	6.3	2.4	33.3	5.0	18.0	5.3	2.6		16.7	6.6	13.0	6.5								
Música lleugera	46.8	50.0	47.3	51.7	41.0	35.3	47.0	25.0	42.2	42.2	52.3	51.0	45.8		57.0	39.3	42.1	47.4		16.7	47.7	54.3	41.6	48.8							
Música rock	27.7	30.0	14.5	25.9	31.7	52.9	27.5		36.1	31.1	29.5	24.0	18.3		25.1	39.3	26.3	31.6		33.3	30.0	21.7	22.1	29.2							
Opèra/Sarsuela	4.1			3.9	5.8	11.8	4.1		8.4	5.6	3.4	3.1			3.5	6.6	5.3	2.6		4.2	2.2	5.2	4.2								
Altres	13.6	5.0	9.1	13.2	15.8	29.4	13.8		21.7	12.2	15.9	10.4	8.4	16.7	17.0	13.1	6.6	5.3		16.7	14.3	15.2	7.8	20.8							
NS/NC	7.0	5.0	14.5	5.4	6.5	5.9	6.9	25.0	4.8	5.6	8.0	5.2	12.0	16.7	7.3	3.3	9.2	5.3		7.0	6.5	6.5	12.5								
P.9. TENEN ORDINADOR A CASA SEVA																															
SI	67.0	30.0	50.9	63.8	77.7	82.4	67.7		83.1	81.1	71.6	57.3	42.2		66.7	80.3	90.8	55.3		66.7	58.5	88.6	75.0								
NO	30.2	65.0	45.5	30.7	20.1	17.6	30.3	25.0	15.7	16.7	26.1	41.7	50.6	33.3	38.2	19.7	7.9	36.8		33.3	38.7	19.6	16.7								
NS/NC	2.7	5.0	3.6	1.5	2.2		2.1	75.0	1.2	2.2	2.3	1.0	7.2		3.1		1.3	7.9			2.8	1.3	8.3								
P.10. US FAN DE L'ORDINADOR																															
B. TENEN ORDINADOR	295	6	28	139	108	14	295	0	69	73	63	55	35	4	152	49	69	21		4	168	36	69	18							
Professionat	17.6		17.9	13.7	24.1	14.3	17.6		26.1	13.7	12.7	21.8	11.4	25.0	11.8	18.4	26.1	28.6		50.0	11.9	16.7	26.1	33.3							
Domestic	38.6	33.3	53.6	46.8	26.9	21.4	38.6		24.6	38.4	44.4	41.8	51.4	50.0	53.9	28.6	15.9	23.8		50.0	47.6	41.7	20.3	22.2							
Amadors	37.3	16.7	14.3	31.8	44.4	71.4	37.3		50.7	39.7	39.7	30.9	11.4	25.0	25.7	49.0	59.4	23.8		25.0	31.5	38.9	53.6	27.8							
Jugar	54.2	66.7	48.4	51.8	59.3	50.0	54.2		89.6	47.9	44.4	65.5	37.1	50.0	48.0	59.2	62.3	61.9		50.0	48.2	61.1	65.2	55.6							
No l'usa	3.7	16.7	7.1	3.6	2.8		3.7			4.1	4.8	3.6	8.6		4.5	2.0	1.4	9.5			4.2	2.9	11.1								
NS/NC	3						3						2.9																		
P.11. ACTIVITATS DE LLEURE REALITZEN																															

	INEXCUTURAN										STATUS					P.4. NIVELL D'ESTUDIS - PARR					P.4. NIVELL D'ESTUDIS - MARR																			
	MAR	BAIX	MIG	ALT	MIG	ALT	MIG	ALT	MIG	ALT	MIG	ALT	NS/NC	NS/NC	NS/NC	NS/NC	NS/NC	NS/NC	NS/NC	NS/NC	NS/NC	NS/NC	NS/NC	NS/NC	NS/NC	NS/NC	NS/NC	NS/NC	NS/NC	NS/NC	NS/NC	NS/NC	NS/NC							
TOTAL	440	20	55	205	139	17	436	4	83	90	88	96	83	6	259	61	76	38	6	287	46	77	24																	
Act antiques i plastiques	5,7	-	1,8	2,9	11,5	11,8	5,7	-	14,5	7,8	4,5	1,0	1,2	-	3,5	9,8	13,2	-	-	4,5	4,3	13,0	-																	
Act ordinadors	16,6	-	1,8	15,1	27,3	17,6	16,7	-	37,3	21,1	17,0	7,3	1,2	-	9,3	36,1	30,3	-	-	11,8	26,3	24,7	29,2																	
Ajuts altres ferries	14,1	5,0	18,2	12,7	15,1	23,5	14,2	-	20,5	12,2	10,2	16,7	10,8	-	14,7	8,8	19,7	-	-	14,3	8,7	16,9	16,7																	
Ajuts ferries bar	32,0	-	20,0	28,8	45,3	47,1	32,3	-	56,6	34,4	33,0	25,0	12,0	-	16,7	32,8	36,1	-	-	32,1	30,4	37,7	25,0																	
Arrib de copies, discoteques	7,3	-	7,3	6,3	7,9	23,5	7,3	-	13,3	6,7	9,1	3,1	4,8	-	16,7	7,3	6,6	-	-	8,4	8,7	5,2																		
Comprar	41,8	5,0	21,8	40,0	55,4	70,6	42,2	-	68,7	48,9	44,3	32,3	15,7	-	50,0	40,5	50,8	-	-	33,3	45,7	50,6	37,5																	
Especialitats esportives	27,5	-	3,6	28,8	33,3	64,7	27,8	-	54,2	28,9	26,1	26,0	2,4	-	2,4	16,7	2,4	-	-	25,4	34,8	33,8	25,0																	
Restaurants	6,4	-	9,1	23,4	40,3	41,2	26,6	-	55,4	36,7	27,3	10,4	3,6	-	16,7	2,0	26,2	-	-	4,2	4,3	14,3	12,5																	
Segona residència	16,4	-	1,8	17,5	20,9	35,3	16,5	-	31,3	22,2	18,2	8,3	2,4	-	16,7	11,6	18,0	-	-	16,7	32,6	29,9	25,0																	
Centre ovc	2,7	-	-	2,4	4,3	5,9	2,8	-	6,0	4,4	1,1	1,0	1,2	-	3,5	2,6	2,6	-	-	3,5	2,2	1,3																		
Cinema	33,4	5,0	5,5	33,7	41,6	70,6	33,7	-	66,3	43,3	34,1	19,8	4,8	-	16,7	32,4	48,2	-	-	16,7	30,3	43,5	44,2	20,8																
Teatre	10,5	-	-	6,3	18,0	47,1	10,5	-	36,1	7,8	9,1	1,0	-	-	8,5	16,4	17,1	-	-	8,0	10,9	22,1	4,2																	
Actes religiosos	14,1	-	3,6	9,3	25,2	35,3	14,2	-	38,8	13,3	9,1	8,3	2,4	-	16,7	11,2	18,0	-	-	12,2	15,2	24,7	4,2																	
Festes populars	36,6	-	14,5	35,6	53,2	88,2	39,0	-	74,7	50,0	40,9	24,0	4,8	-	44,8	37,7	31,6	-	-	42,5	30,4	39,0	16,7																	
Atenció a personal	13,4	-	5,5	9,3	21,6	41,2	13,5	-	38,6	15,6	6,8	3,1	4,8	-	12,7	18,0	18,4	-	-	13,9	6,5	20,8	16,7																	
Cantar	2,7	-	3,6	2,0	2,2	17,6	2,8	-	6,0	3,3	2,3	-	2,4	-	3,1	1,6	3,9	-	-	2,8	2,2	2,6	4,2																	
Costs brodats fer mitja	1,8	5,0	1,8	1,0	2,2	5,9	1,8	-	3,6	3,3	1,6	-	2,4	-	2,3	1,6	1,3	-	-	2,1	2,2	1,3																		
Cuinar gus, pat	17,3	5,0	10,9	16,6	20,1	41,2	17,4	-	32,5	15,6	19,3	12,5	7,2	-	19,7	21,3	14,3	-	-	18,1	15,2	18,2	12,5																	
Cuinar	23,6	-	9,1	22,0	33,3	47,1	23,9	-	43,4	26,7	27,3	14,6	7,2	-	16,7	23,9	18,0	-	-	21,6	19,6	36,4	20,8																	
Dansa o ballet	3,6	-	1,8	3,4	3,6	17,6	3,7	-	10,8	4,4	2,3	-	1,2	-	4,2	4,9	2,6	-	-	3,8	4,3	3,9																		
Descansar, dormir	41,6	5,0	20,0	42,0	53,2	64,7	42,0	-	75,9	46,7	38,6	33,3	14,5	-	16,7	45,2	37,7	-	-	16,7	47,8	40,3	37,5																	
Escoltar musica	39,5	5,0	14,5	37,6	55,4	64,7	39,9	-	68,7	58,9	42,0	18,8	10,8	-	35,9	52,5	51,3	-	-	36,6	54,3	42,9	45,8																	
Escoltar radio	42,5	5,0	7,3	42,9	57,6	82,4	42,9	-	79,5	57,8	43,2	28,1	4,8	-	44,4	45,9	50,0	-	-	42,9	47,8	44,2	33,3																	
Escriure	10,2	-	-	9,3	15,8	23,5	10,3	-	24,3	14,4	5,7	7,3	2,4	-	10,4	8,2	13,2	-	-	10,1	15,2	7,8	12,5																	
Estar sense fer res	10,0	-	3,6	9,8	15,1	11,8	10,3	-	18,1	11,1	11,4	8,3	2,4	-	16,7	11,2	9,8	-	-	9,8	15,2	9,1	8,3																	
Estudiar	10,0	-	3,6	4,4	20,1	29,4	10,1	-	27,4	12,2	4,5	4,2	2,4	-	3,9	14,8	32,9	-	-	4,5	13,0	29,9	8,3																	
Fer excursions	20,2	-	1,8	19,5	30,2	35,3	20,4	-	43,4	30,0	22,5	15,6	2,4	-	14,3	36,1	36,8	-	-	14,3	34,8	36,4	16,7																	
Fer visites	23,6	-	9,1	18,5	36,7	58,8	23,9	-	61,4	31,1	15,9	5,2	7,2	-	16,7	16,6	31,1	-	-	18,1	30,4	41,6	20,8																	
Fer teatre	2,0	-	-	1,5	3,6	5,9	2,1	-	4,8	2,2	2,3	-	3,3	-	2,3	3,3	1,3	-	-	2,4	2,4	2,6																		
Fer vestes	19,3	-	9,1	15,6	28,8	47,1	19,5	-	48,2	23,3	15,9	7,3	3,6	-	16,7	18,9	23,0	-	-	16,7	17,4	17,4	27,3	20,8																
Hobbies	18,9	-	3,6	18,0	25,9	47,1	19,0	-	41,0	18,9	20,5	13,5	1,2	-	17,8	23,0	28,9	-	-	16,7	26,1	26,0	12,5																	
Jardineria	13,4	-	5,5	12,2	17,3	41,2	13,5	-	31,3	13,3	11,4	9,4	2,4	-	12,0	19,7	18,4	-	-	10,8	21,1	16,9	20,8																	
Jocs socials	15,0	-	1,8	14,1	21,6	35,3	15,1	-	31,3	14,4	15,9	7,3	1,2	-	16,7	15,4	13,1	-	-	16,7	15,3	15,2	13,0																	
Jugar amb els nets	36,1	-	20,0	34,6	48,2	58,8	36,5	-	67,5	41,1	30,7	30,2	12,0	-	16,7	37,7	40,8	-	-	16,7	35,5	39,1	33,3																	
Llegir	36,1	-	1,8	27,3	64,0	76,5	36,5	-	78,3	54,4	30,7	15,6	3,6	-	28,6	50,8	61,8	-	-	28,9	47,8	61,0	29,2																	
Mots encructats, entretenciments	12,5	-	1,8	11,7	19,4	17,6	12,6	-	24,1	15,6	12,5	9,4	1,2	-	15,8	4,9	10,5	-	-	12,5	17,4	10,4	12,5																	
Passatges	38,9	-	18,2	38,0	53,2	52,9	38,2	-	68,9	42,2	44,3	27,1	12,0	-	33,3	34,7	47,5	-	-	16,7	34,8	45,7	49,4	46,8																
Palla, piscina	33,6	-	9,1	35,1	44,6	52,9	33,9	-	58,0	43,3	35,2	26,0	4,8	-	16,7	33,2	37,7	-	-	16,7	31,7	37,0	39,0																	
Act. en associacions	7,0	-	5,5	3,4	12,2	23,5	7,1	-	20,5	6,7	5,7	1,0	2,4	-	6,6																									

LLEIDA

% VERTICALES

	INDEX CULTURAL										STATUS				P.4- INVELEI D'ESTUDIS-PAÏR				P.4- INVELEI D'ESTUDIS-MARE																					
	Mot. D'alt. -1-		Baix -14 a 26		Mitj -27 a 39		Alt -40 a 52		Mitj. Alt		Mitj. Alt		Sense estu.		Primà		Secun.		Univ		NS/NC		Univ		Secun.		Univ		NS/NC											
	440	20	55	205	130	17	438	4	63	90	88	96	83	6	258	61	76	38	6	287	46	77	24																	
TOTAL	20.2	4.1	6.8	15.6	33.1	64.7	20.4	50.2	26.7	12.5	4.2	15.8	16.7	29.5	34.2	10.5	15.0	15.0	21.7	39.0	25.0																			
PAÏR	75.0	16.4	1.0	1.8	2.9	5.8	11.6	10.8	3.3		5.2	1.2	1.2	3.9	6.0	2.6	2.6	2.6	3.5	4.3	6.5	4.2																		
NS/NC							100.0																																	
MARE																																								
Act. artístiques/plàstiques	8.4			7.3	12.2	23.5	8.5	15.7	14.4	9.7	5.2	1.2		7.3	11.5	13.2	2.6	16.7	7.0	13.0	11.7	4.2																		
Act. oxidadors	10.0			3.6	6.3	15.8	28.4	26.5	10.0	8.0	1.0	6.0		8.1	14.8	14.5	7.9	16.7	7.3	6.5	19.5	11.7	4.2																	
Ajuts altres femes	16.6	20.0		32.2	18.7	29.4	16.3	27.7	15.6	13.6	8.3	18.3		14.7	14.8	19.7	28.9	16.7	7.8	13.0	13.0	11.7	4.2																	
Ajuts femes far	46.8	35.0	30.9	44.9	55.4	64.7	46.8	68.7	47.8	50.0	40.6	27.7		33.3	45.2	55.7	50.0	16.7	47.7	50.0	44.2	45.8																		
Ahor de copes/discoteques	7.0	10.0	7.3	3.9	9.4	23.5	7.1	15.7	5.6	6.8	3.1	4.8		16.7	5.8	8.2	11.9	10.5	8.4	4.3	6.5	11.7	4.2																	
Comprar	63.9	50.0	49.1	64.9	69.1	76.5	64.0	86.7	62.2	64.8	60.4	45.8		50.0	62.5	70.5	60.5	50.0	64.5	71.7	58.4	62.5																		
Espectacles esports	16.4	10.0	5.5	12.7	23.0	52.9	16.5	34.9	16.7	14.8	9.4	7.2		16.7	16.2	14.8	22.4	10.5	13.2	21.7	28.0	16.7	4.2																	
AAVV	6.8			3.6	11.5	29.4	6.9	18.1	3.3	5.7	3.1	4.8		16.7	23.2	24.6	27.6	28.9	33.3	22.6	32.6	15.6	16.7	4.2																
Restaurants	24.5	5.0	12.7	21.0	36.0	41.2	24.8	55.4	32.2	20.5	9.4	7.2		16.7	23.2	24.6	27.6	28.9	33.3	22.6	32.6	15.6	16.7	4.2																
Segona residència	15.6	10.0	5.5	16.6	19.4	41.2	16.7	32.5	20.0	18.2	6.3	7.2		16.7	12.0	21.3	30.3	13.2	11.6	32.6	28.6	16.7	4.2																	
Centre civic	4.1			1.8	2.4	6.5	17.6	8.4	8.9	1.1	1.0	1.2		5.0	3.3	3.9	3.9	3.9	4.5	5.5	2.6	2.6	16.7	4.2																
Cinema	35.2	30.0	9.1	34.1	45.3	64.7	35.6	67.5	42.2	35.2	17.7	15.7		16.7	33.2	52.5	36.5	23.7	16.7	33.4	47.8	16.7	4.2																	
Teatre	12.7			5.5	8.8	18.7	5.9	13.3	11.1	10.2	2.1	4.8		9.3	24.6	17.1	10.5	10.1	10.9	26.0	8.3	16.7	4.2																	
Actes religiosos	21.6	10.0	9.1	14.6	37.4	35.3	21.8	49.4	22.2	14.8	14.6	8.4		16.7	17.8	31.1	28.9	18.4	33.3	20.6	27.3	16.7	4.2																	
Festes populars	40.7	15.0	21.8	35.1	56.1	62.4	41.1	74.7	50.0	42.0	24.0	14.5		16.7	44.4	37.7	34.2	36.8	16.7	43.2	32.6	41.6	29.2																	
Atenció personal	20.2	20.0	7.3	26.5	52.9	20.4	6.0	47.0	22.2	11.0	6.3	10.8		17.8	26.2	26.0	21.1	21.1	16.7	19.5	10.9	29.9	16.7	4.2																
Cançar	5.9	5.0	5.5	4.4	5.8	29.4	6.0	12.0	3.3	5.7	5.2	3.6		7.3	1.6	5.3	5.3	5.3	7.7	2.2	2.2	2.6	4.2																	
Cost. producció/mega	30.9	30.0	25.5	30.7	33.8	35.3	31.2	33.7	41.1	28.4	29.2	21.7		33.3	33.2	27.9	26.3	28.9	33.3	35.9	17.4	23.4	20.8																	
Cuinar	23.6	25.0	18.2	21.5	27.3	41.2	23.9	36.1	23.3	20.5	21.9	16.9		16.7	25.1	23.0	19.7	23.7	16.7	26.8	10.9	20.8	16.7	4.2																
55.0	40.0	41.8	54.1	61.2	76.5	55.0	50.0	75.9	60.0	53.4	46.9	39.8		33.3	55.6	52.5	53.9	60.5	33.3	55.7	52.2	53.2	62.5																	
Dansa o ballet	6.1	5.0	5.5	7.3	3.6	17.6	6.2	8.4	5.6	4.5	7.3	4.8		6.2	4.9	7.9	5.3	5.3	7.3	3.3	3.3	4.3	5.2																	
Descansar/dormir	37.5	45.0	18.2	32.7	48.2	58.8	37.4	69.9	41.1	33.0	22.9	22.9		33.3	35.9	37.7	35.5	52.6	33.3	38.1	35.1	35.1	45.8																	
Escoltar música	51.6	65.0	20.0	52.7	58.3	70.6	51.6	73.5	58.9	54.5	42.7	28.9		16.7	50.6	57.4	46.1	65.8	16.7	51.7	56.0	46.8	54.2																	
Escoltar ràdio	40.5	50.0	20.0	38.0	45.3	10.6	40.4	50.0	50.2	46.7	38.6	24.1		33.3	41.7	47.0	36.8	39.5	16.7	43.9	37.0	33.8	33.3																	
Escure	12.7	20.0	3.6	10.2	18.0	23.5	12.8	25.3	16.7	5.7	9.4	7.2		12.4	14.8	13.2	13.2	13.2	13.2	13.2	13.0	14.3	4.2																	
Esar sense ferres	5.9	10.0	7.3	4.9	5.0	17.6	6.0	14.5	2.2	4.5	3.1	6.0		16.7	6.6	3.3	2.6	10.5	10.5	16.7	5.6	8.7	3.9																	
Esualtar	11.4			5.5	5.4	22.3	29.4	24.1	13.3	10.2	6.3	3.6		5.8	18.0	28.9	5.3	5.3	16.7	4.5	10.9	23.4	20.8																	
Fer esport	13.0	5.0	7.3	6.8	23.0	35.3	13.1	32.5	16.7	6.8	6.3	3.6		10.0	9.8	28.9	7.9	8.7	16.7	4.5	10.9	23.4	20.8																	
Fer excursions	23.2			12.7	16.6	36.7	50.8	23.4	40.2	26.7	17.0	5.2		16.7	17.6	29.5	42.1	13.2	13.2	16.7	18.5	32.6	20.8																	
Fer teatre	1.8	5.0	1.8	1.6	2.2	5.9	1.8	2.4	2.2		3.1	1.2		1.9	1.6	1.3	2.6	2.6	2.1	2.1	2.6	2.6																		
Fer visites	23.9	15.0	10.9	33.1	52.9	23.6	23.6	50.6	31.1	21.6	6.3	12.0		16.7	23.6	24.6	23.7	26.3	33.3	21.6	23.9	32.5	20.8																	
Hobbies	15.5	10.0	5.5	14.6	18.0	47.1	15.6	32.5	20.0	11.4	9.4	4.8		15.7	16.4	19.7	10.5	16.7	15.3	17.4	18.2	4.2																		
Jardineria	17.0	15.0	9.1	14.6	21.6	47.2	17.2	28.9	17.8	14.8	16.7	7.2		17.4	19.7	18.4	10.5																							
Jocs socials	17.6			3.6	11.7	14.4	29.4	18.1	15.6	18.2	4.2	2.4		13.9	13.1	5.3	7.9																							
Jugar amb els nens	40.7	40.0	25.5	40.0	48.2	47.1	41.1	66.3																																

	INDEX CULTURAL										STATUS				P.4. NIVELL D'ESTUDIS - PARE				P.4. NIVELL D'ESTUDIS - MARE										
	TOTAL	Molt baix -14 a 25		Mitj -27 a 39		Alt -40 a 52		Medi Desv. Tipica		NS/NC		Alt		Mitj		Mitj a alt		Baix		Sense estudi		Primar		Secund		Univ		NS/NC	
		440	20	55	205	138	17	436	4	83	90	88	86	83	6	259	63	76	38	6	287	46	77	24					

ALTRES ACTIVITATS - PARE

0	15.0	85.0	32.2+	10.2-	4.3-	-	14.2	100.0	-	4.4-	5.7-	15.5	50.6+	-	13.1	9.8	7.9	52.6+	33.3	16.4	8.7	9.1	25.0
1	17.7	10.0	28.1+	20.5	12.9	-	17.9	-	2.4-	16.7	17.0	26.0+	25.3+	66.7	18.9	13.1	15.8	13.2	50.0	19.2	15.2	13.0	12.5
2	20.2	5.0	20.0	23.9	18.0	17.6	20.4	-	8.4-	15.5	38.6+	24.0	13.3	33.3	21.6	24.6	17.1	7.9	16.7	20.2	32.6+	15.6	12.5
3	12.7	-	9.1	15.1	12.9	11.8	12.8	-	4.8-	23.3+	15.9	10.4	8.4	-	11.6	19.7	14.5	7.9	-	17.8	10.9	15.6	20.8
4	9.1	-	3.6	11.2	10.1	5.9	9.2	-	10.8	12.2	9.1	11.5	1.2-	-	10.4	4.9	13.2	-	-	9.8	6.5	10.4	4.2
Mes de: 4	25.2	-	5.5	19.0+	41.7+	64.7	25.5	-	73.5+	27.8	13.6-	12.5-	1.2-	-	24.3	27.9	31.6	18.4	-	22.6	26.1	36.4+	25.0
MEDIA	5.18	4.0	2.76	5.07	6.73	8.35	5.22	.00	8.88	6.11	4.93	4.27	1.76	2.67	5.20	5.61	6.08	2.89	1.67	4.95	5.39	6.29	4.83
DESV TIPICA	3.58	1.05	2.82	3.26	3.31	2.47	3.56	.00	2.15	3.15	2.79	3.21	2.26	.94	3.51	3.36	3.43	3.88	1.37	3.57	3.34	3.51	3.86

INDEX ACTIVITATS - PARE

Molt Baix 0 a 10	14.5	95.0	52.7+	5.4-	7-	-	13.8	100.0	-	-	-	9.4	66.3+	50.0	10.4-	8.2	9.2	57.9+	66.7	15.7	6.5	6.5	28.2
Baix 11 a 19	8.6	-	18.2	11.2	3.6-	-	8.7	-	-	-	5.7	18.8+	16.0+	16.7	12.4+	3.3	2.6-	2.6	-	11.1+	2.2	3.9	8.3
Mitj 20 a 37	33.9	5.0-	27.3	46.3+	23.0-	11.8-	34.2	-	21.1-	58.0+	31.1-	67.7+	16.9-	33.3	38.6+	29.5	27.6	21.1	33.3	35.2	39.1	27.3	29.2
All 38 a 45	14.5	-	17.6	19.4+	5.9	14.7	-	-	3.6-	36.9+	26.3	3.1-	-	-	14.7	21.3	15.8	2.6-	-	13.9	17.4	16.9	12.5
Molt alt 46 a 100	28.4	-	1.8-	17.6-	53.2+	82.4	26.7	-	96.4+	40.0+	10.2-	-	-	-	23.9-	37.7	44.7+	15.8	-	24.0-	34.8	45.5+	20.8
Miguna	34.70	9.25	31.15	33.76	44.60	57.12	35.41	.00	63.95	44.20	34.50	23.91	7.83	13.00	33.72	41.11	43.10	17.26	9.67	32.40	40.17	43.77	28.79
Desv Tipica	20.84	3.23	3.69	3.53	3.65	4.34	10.81	.00	11.03	8.85	9.95	8.98	9.34	9.17	18.68	19.40	21.90	22.53	10.24	20.26	18.39	20.27	23.22

ACTIVITATS CULTURALS - MARE

0	10.9	15.0	40.0+	5.9-	6.5-	-	10.6	50.0	2.4-	3.3-	4.5-	11.5	33.7+	50.0	10.8	8.2	14.5	2.6	33.3	9.4	6.5	10.4	33.3
1	8.4	10.0	10.9	12.2+	2.2-	5.9	8.5	-	-	4.4	6.8	14.6+	15.7+	-	10.8+	4.9	2.6-	10.5	-	10.5+	8.7	1.3-	8.3
2/3	25.1	35.0	32.7	33.7+	15.1+	-	26.4	-	4.8-	20.0	28.4	44.8+	30.1	33.3	27.8	18.0	22.4	34.2	34.2	50.0	23.9	16.2	12.5
4/5	26.4	20.0	10.9-	29.3	29.5	17.6	26.1	50.0	13.3-	34.4	47.7+	22.9	12.0-	16.7	23.9	34.4	26.3	31.6	16.7	23.7	34.8	29.9	33.3
6/7	17.0	10.0	5.5-	12.7-	28.1+	28.4	17.2	-	37.3+	27.8+	10.2	5.2-	6.0-	-	17.4	18.0	17.1	15.0	-	17.4	13.2	22.1	4.2
8	11.1	10.0	-	6.3-	18.7+	47.1	11.2	-	42.2+	10.0	2.3-	1.0-	2.4	-	9.3	16.4	17.1	5.3	-	9.8	10.9	18.2+	8.3
MEDIA	26.36	23.00	13.09	24.96	32.66	41.78	26.47	16.00	40.96	30.89	25.91	19.90	14.82	17.67	25.41	29.84	28.03	26.32	15.00	25.85	27.61	30.65	19.17
DESV TIPICA	14.38	14.90	12.60	12.79	13.38	11.11	14.33	15.00	10.66	11.67	10.02	10.71	13.56	12.13	14.23	14.08	15.75	11.25	11.18	13.99	13.20	14.63	16.66

ACTIVITATS LUDICO RECREATIVES - MARE

0	47.3	70.0+	70.9+	52.7+	28.8-	17.6-	46.8	100.0	13.3-	34.4+	40.9	69.8+	75.9+	66.7	48.6	47.5	36.8-	55.3	50.0	51.9+	34.8	35.1-	54.2
1/2	41.4	30.0	27.3-	42.9	48.2+	35.3	47.7	-	47.0	54.4+	53.4+	29.2-	22.9-	33.3	42.9	41.0	38.2	39.5	50.0	40.4	50.0	41.6	33.3
3/4	10.7	-	1.8-	4.4-	22.3+	35.3	10.8	-	36.1+	11.1	5.7	1.0-	3.2-	-	7.7-	11.5	23.7+	5.3	-	7.0	13.0	23.4+	12.5
5/6	7	-	-	7	11.8	7	7	-	3.6	-	-	-	-	-	.8	-	1.3	-	-	-	7	2.2	-
MEDIA	3.24	1.50	1.55	2.59	4.75	7.06	3.27	.00	6.51	3.83	3.24	1.56	1.27	1.67	3.03	3.20	4.47	2.50	2.50	2.82	4.13	4.42	2.92
DESV TIPICA	3.48	2.35	2.52	2.91	3.68	4.70	3.48	.00	3.72	3.18	2.94	2.44	2.32	2.36	3.32	3.42	4.05	3.02	2.50	3.27	3.70	3.80	3.58

LLEIDA

% VERTICALES

TOTAL	INDEX CULTURAL										STATUS					P.4 - NIVELL D'ESTUDIS-PAR					P.4 - NIVELL D'ESTUDIS-MARE				
	Molt baix	Baix	Mitj	Al	Molt alt	Medi Dev. Tipica	NS/NC	Alt	Mitj	Mitj-Alt	Mitj-Alt	Sense estud.	Primar	Secun	Univ	NS/NC	Sense estud.	Primar	Secun	Univ	NS/NC				
																						20	55	205	139

TOTAL

ACTIVITATS SOCIALS - MARE

0	41.6	60.0	69.1	45.9	24.5	17.6	41.5	50.0	8.4	28.9	40.9	59.4	58.7	50.0	45.2	35.1	35.5	36.8	33.3	45.5	31.0	28.6	45.8
1	28.0	25.0	31.2	31.7	17.6	28.1	-	24.1	34.4	30.7	34.4	34.4	19.3	33.3	27.4	29.5	36.8	21.1	16.7	27.5	25.1	39.0	20.8
2	13.2	10.0	3.6	13.7	16.5	5.9	12.8	50.0	15.7	20.0	18.2	4.2	8.4	-	13.9	11.5	6.6	26.3	16.7	12.2	19.6	10.4	20.8
3	8.4	5.0	3.6	6.3	11.5	29.4	8.5	-	25.3	6.7	6.8	2.1	2.4	16.7	5.4	16.4	10.5	10.5	33.3	5.6	13.0	12.5	-
4	5.2	-	1.8	2.9	9.4	17.6	5.3	-	16.9	6.7	3.4	-	-	-	4.6	4.9	7.9	5.3	-	5.9	7.8	-	-
5	2.7	-	1.8	-	6.5	11.8	2.8	-	9.6	3.3	-	-	1.2	-	3.5	1.6	2.6	-	-	3.1	4.3	1.3	-
MFDA	2.30	1.20	1.09	1.79	3.38	4.94	2.30	2.00	4.94	2.16	2.02	98	99	1.67	2.15	2.59	2.53	2.53	3.00	2.16	2.52	2.73	2.00
DESV TIPICA	2.66	1.77	2.14	2.10	3.03	3.40	2.67	2.00	2.96	2.66	2.18	1.36	1.80	2.13	2.67	2.67	2.78	2.45	2.52	2.71	2.65	2.61	2.21

AUTRES ACTIVITATS - MARE

0	9.3	15.0	12.7	10.7	4.3	5.8	8.9	50.0	3.6	3.3	6.8	12.5	20.5	-	12.0	4.9	9.2	-	-	9.8	4.3	7.8	20.8
1	11.6	10.0	20.0	12.7	7.9	5.9	11.7	-	-	7.8	13.6	19.8	15.7	50.0	12.7	4.9	11.8	7.9	33.3	12.5	10.9	7.8	6.3
2	14.3	15.0	25.5	12.7	14.4	-	14.4	-	3.6	11.1	15.9	16.7	24.1	16.7	14.7	14.8	11.8	15.8	16.7	14.3	19.6	14.3	4.2
3	12.7	10.0	16.4	16.1	7.9	5.9	12.8	-	4.8	11.1	13.6	19.8	18.0	16.7	11.6	18.0	11.8	13.2	16.7	12.9	15.2	13.0	4.2
4	13.4	20.0	14.5	11.7	15.8	5.9	13.5	-	8.4	22.2	17.0	6.3	13.3	-	11.2	13.1	15.8	26.3	31.3	11.8	17.4	15.6	12.5
MS de 4	38.6	30.0	10.9	36.1	49.5	76.5	38.5	50.0	79.5	44.4	33.0	25.0	13.3	16.7	17.8	44.3	39.5	36.9	-	38.7	32.6	41.6	50.0
MFDA	6.50	6.00	4.65	6.27	7.44	8.39	6.52	5.00	9.06	7.89	6.39	5.25	4.46	4.33	6.22	7.25	6.63	7.37	5.00	6.47	6.57	6.91	6.58
DESV TIPICA	3.50	3.73	3.08	3.55	3.16	3.05	3.48	5.00	2.28	2.96	3.35	3.49	3.35	2.92	3.67	3.06	3.52	2.68	2.92	3.55	3.15	3.35	4.23

INDEX ACTIVITATS - MARE

Molt baix 0 a 10	11.7	15.0	38.2	6.8	6.5	-	10.8	50.0	2.4	3.3	4.5	12.5	33.7	50.0	11.2	8.2	14.5	2.6	-	9.8	6.5	10.4	31.3
Baix 11 a 19	4.8	5.0	10.9	6.8	-	-	4.8	-	4.8	1.1	2.3	8.3	12.0	-	7.3	-	-	5.3	-	6.6	4.3	-	-
Mitj 20 a 37	33.4	45.0	34.5	42.4	20.9	17.6	33.7	-	4.8	27.8	37.5	38.3	34.9	33.3	34.0	31.1	30.3	39.5	33.3	31.3	34.8	23.4	16.7
Alt 38 a 45	16.6	10.0	9.1	19.0	19.0	-	16.3	50.0	4.8	20.0	33.0	14.6	9.6	16.7	15.4	21.3	13.2	23.7	33.3	15.3	17.4	16.9	25.0
Molt alt 46 a 100	34.1	25.0	7.3	24.9	54.7	82.4	34.4	-	88.0	47.8	22.1	6.3	9.6	-	32.0	39.3	42.1	28.9	-	31.0	49.4	25.0	-
Migiana	38.41	9.25	21.15	33.76	44.60	57.12	35.41	.00	61.47	44.97	31.56	27.69	21.53	19.33	36.80	42.87	41.66	38.71	25.50	37.25	40.83	44.70	30.67
Desv tipica	20.37	3.23	3.69	3.53	3.65	4.34	10.81	.00	15.96	15.36	13.40	13.43	17.34	16.10	20.27	19.54	22.58	15.31	15.35	19.82	18.84	21.04	23.38

P.12 - NOMBRE DE LLIBRES TENEN EN LA LLAR

Cap	.5	5.0	-	.5	-	-	.5	-	-	-	-	1.0	1.2	-	.4	-	1.3	-	-	.3	2.2	-	-
Ménys de 10	3.4	16.0	12.7	2.4	-	-	3.4	-	-	1.1	4.2	4.2	12.0	16.7	4.6	-	-	5.3	16.7	4.9	-	-	-
De 10 a 25	8.9	10.0	28.1	8.8	2.2	-	8.9	-	1.2	4.4	4.5	12.5	31.7	33.3	12.7	3.3	-	5.3	33.3	11.8	-	-	12.5
De 26 a 100	35.2	25.0	30.9	50.7	20.9	-	35.6	-	18.1	35.6	34.6	50.0	31.3	33.3	43.6	32.8	11.8	28.9	33.3	43.6	32.6	7.8	29.2
De 101 a 500	31.1	35.0	16.4	30.2	40.3	17.6	31.4	-	38.6	34.4	40.9	20.8	21.1	16.7	28.2	36.1	30.3	23.7	16.7	28.9	31.0	36.1	37.5
Més de 500	18.2	-	5.5	36.7	82.4	18.3	-	-	42.2	25.6	13.6	7.3	3.6	-	8.5	24.6	53.9	5.3	-	8.4	26.1	53.2	12.5
NS/NC	2.7	10.0	5.5	1.5	-	-	1.8	100.0	-	-	1.1	4.2	8.4	-	1.9	3.3	2.5	7.9	-	2.1	2.2	3.9	8.3

P.13 - FRECUENCIA LLEGIR EN LA SEVA LLAR

	INDICI CULTURAL										STATUS				P.4. INVEU D'ESTUDIS - PARI					P.4. INVEU D'ESTUDIS - MARE					
	TOTAL	Mol		Beis	Alt		Medi	Desy	Tipico	NS/NC	Alt	Mig-Alt	Mig	Mig-B	Beis	Sense eslu	Prim	Secun	Univ	NS/NC	Sense eslu	Prim	Secun	Univ	NS/NC
		-1 a	-2 a		-40 a	-52																			
TOTAL	440	20	55	205	139	17	436	4	83	90	88	96	83	6	259	61	76	38	6	287	46	77	24		
PARE																									
Cada dia	31,3	-	-	25,3	1,2	64,7	37,6	-	61,4	56,7	34,1	29,2	4,8	33,3	29,3	44,3	69,7	13,2	16,7	28,6	50,0	66,2	29,2		
Alguns dies a la setmana	27,0	-	-	39,6	27,7	29,4	27,3	-	27,7	28,5	35,2	24,0	19,3	16,7	29,3	31,1	21,1	18,4	-	30,0	21,7	20,8	29,2		
Un dia a la setmana	2,7	-	-	5,5	1,4	5,9	2,8	-	1,2	2,2	2,3	3,1	4,8	-	3,5	3,3	1,3	-	-	3,1	4,3	1,3	-		
Algunes vegades	21,4	10,0	-	31,2	3,6	-	21,6	-	8,4	10,0	26,1	33,3	27,7	16,7	29,7	13,1	5,3	10,5	16,7	26,1	17,4	7,8	16,7		
No llegex mai	2,7	-	-	12,7	2,4	-	2,8	-	2,2	2,2	1,1	6,3	3,6	16,7	3,9	-	-	2,8	16,7	2,8	2,2	-	8,3		
NS/NC	8,9	90,0	21,8	2,4	-	-	8,0	100,0	1,2	-	1,1	4,2	39,8	16,7	3,9	8,2	2,6	55,3	50,0	9,4	4,3	3,9	16,7		
MARE																									
Cada dia	39,8	35,0	10,9	30,2	62,6	75,5	40,7	-	62,7	46,7	39,8	30,2	20,5	33,3	32,0	47,5	56,6	47,4	33,3	33,1	41,3	67,5	29,2		
Alguns dies a la setmana	33,4	15,0	41,8	40,0	25,9	17,8	33,7	-	24,1	37,8	37,5	32,3	34,9	16,7	36,7	31,3	31,6	21,1	-	35,2	41,3	22,1	29,2		
Un dia a la setmana	3,0	-	7,3	2,9	1,4	5,9	3,0	-	2,4	2,2	1,1	4,2	4,8	-	3,1	1,6	3,9	2,6	-	3,1	2,2	3,9	-		
Algunes vegades	18,0	25,0	25,5	23,3	6,5	-	18,1	-	9,6	7,8	20,5	29,2	27,7	33,3	23,6	11,5	3,9	15,8	33,3	24,4	10,9	1,3	4,2		
No llegex mai	1,4	5,0	5,5	1,0	-	-	1,4	-	1,1	1,1	1,1	2,1	2,4	16,7	1,2	-	-	5,3	16,7	1,0	2,2	-	4,2		
No sap llegir	1,2	5,0	-	-	-	-	2	-	1,2	-	-	-	-	-	-	-	-	2,6	16,7	-	-	-	-		
NS/NC	4,3	15,0	9,1	1,0	3,6	-	3,4	100,0	1,2	4,4	-	2,1	14,5	-	3,5	8,2	3,9	5,3	-	2,1	2,2	5,2	33,3		
P.14.- PROGRAMES DE TV SEGUIXEN A LA SEVA LLAR																									
PARE																									
Cinema	64,3	5,0	30,9	63,9	84,9	94,1	64,9	-	98,0	82,2	67,0	59,3	25,3	33,3	66,4	75,4	61,1	31,6	16,7	62,0	73,9	14,0	54,2		
Concursos	32,3	-	29,1	31,2	40,3	35,3	32,6	-	41,5	32,2	34,1	30,2	20,5	33,3	36,7	37,1	25,0	18,4	16,7	34,3	26,1	27,3	41,7		
Documentals	56,5	-	34,5	58,5	71,9	58,8	57,1	-	37,1	61,8	63,6	53,1	26,5	33,3	56,7	62,3	65,8	18,4	16,7	57,1	58,7	62,3	37,5		
Espors	54,8	-	32,7	62,0	62,6	52,9	55,3	-	65,1	65,6	54,5	61,5	25,3	50,0	61,0	47,5	55,3	23,7	33,3	55,7	56,5	54,5	45,8		
Magatzos	10,5	-	-	8,8	17,3	23,5	10,6	-	22,9	14,4	11,4	4,2	-	-	11,6	16,4	3,9	7,9	-	10,8	17,4	6,5	8,3		
Musicals	15,7	-	3,6	14,1	20,9	52,9	15,8	-	34,9	15,6	37,0	9,4	2,4	15,7	18,5	16,4	9,2	7,9	16,7	17,8	10,9	11,7	12,5		
Noticies informatius	80,9	-	56,4	88,8	90,6	100,0	81,7	-	95,2	82,2	88,8	82,3	43,4	83,3	83,8	90,2	84,2	39,5	50,0	79,1	84,8	87,0	83,3		
Seres	24,5	-	14,5	21,5	36,7	29,4	24,8	-	45,8	24,4	25,0	19,0	8,4	16,7	25,9	24,6	26,3	13,2	16,7	22,6	23,9	31,2	29,2		
Teatre	6,6	-	-	3,4	12,2	29,4	6,7	-	20,5	4,4	6,8	2,1	-	-	7,3	6,6	7,9	-	-	7,7	2,2	7,8	-		
Altres	1,1	-	-	5	2,9	-	1,1	-	2,4	-	2,3	1,0	-	16,7	1,2	1,6	-	-	-	1,4	-	1,3	-		
NS/NC	8,4	95,0	20,0	1,0	1,7	-	7,5	100,0	-	1,1	2,3	1,0	39,8	-	3,5	6,6	3,9	55,3	33,3	8,7	6,5	3,9	16,7		

	INDEX CULTURAL											STATUS						P.4. NIVEL D'ESTUDIS-PARE						P.4. NIVEL D'ESTUDIS-IMARE												
	Mat. baix		Mat. alt.		Miq. 21a-25a		Miq. 26-30		Miq. 31-40		Miq. 41-52		Miq. 53-64		Miq. 65-76		Miq. 77-88		Miq. 89-90		Miq. 91-96		Miq. 97-100		Sense estudi		NS/NC		Primaria		Secundària		Univ.		NS/NC	
	-1	-2	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34

TOTAL	449	20	55	205	139	17	436	4	83	90	88	96	83	6	258	61	76	38	6	287	46	77	24												
IMARE																																			
Cinema	695	55,0	54,5	66,3	79,1	100,0	69,7	50,0	83,1	77,8	73,9	59,4	54,2	66,7	69,1	77,0	69,7	60,5	33,3	70,0	82,6	66,2	58,3												
Concursos	46,4	40,0	41,8	48,8	47,1	46,8	47,1	46,8	40,0	40,0	56,7	42,7	41,0	33,3	51,0	39,3	32,9	55,3	50,0	50,2	46,7	33,8	41,7												
Documentals	44,5	40,0	32,7	41,0	53,2	70,6	45,0	50,0	61,4	47,8	46,5	36,6	32,5	33,3	43,2	50,8	47,4	39,5	50,0	45,3	56,5	45,5	16,7												
Exposits	16,0	20,0	9,1	10,7	21,6	29,4	15,1	21,7	16,7	16,7	4,5	11,7	8,4	16,7	12,7	13,1	21,1	23,7	16,7	12,9	17,4	19,5	20,8												
Magatzins	28,6	20,0	10,9	26,8	38,1	47,1	28,9	50,0	51,8	23,3	29,5	27,7	12,0	16,7	28,3	34,4	19,7	34,2	16,7	32,8	21,7	20,8	20,8												
Murals	23,6	45,0	10,9	22,9	23,0	47,1	23,4	50,0	34,9	16,7	25,0	22,9	19,3	33,3	25,1	23,0	10,5	39,5	33,3	32,9	8,7	15,6	25,0												
Notícies, informatus	76,8	70,0	61,8	75,1	85,6	94,1	77,3	25,0	82,2	82,2	77,3	72,9	62,7	66,7	75,3	75,4	80,3	84,2	83,3	76,0	76,1	84,4	62,5												
Senys	50,5	55,0	49,0	52,2	52,5	52,9	50,9	50,0	47,8	47,8	52,3	50,0	41,0	50,0	52,5	52,5	39,5	55,3	55,3	54,7	41,3	42,9	37,5												
Teatre	13,2	5,0	9,1	10,7	17,3	35,3	13,3	2,5	28,9	8,9	10,2	10,4	8,4	16,7	15,1	14,8	9,2	7,9	16,7	15,0	10,9	13,0	-												
Altres	2,5	10,0	1,8	1,0	4,3	-	2,5	-	3,6	3,3	1,1	1,0	3,6	16,7	2,7	1,6	-	5,3	16,7	3,1	-	1,3	-												
NS/NC	4,5	16,0	9,1	2,0	4,3	-	4,1	50,0	1,2	5,6	1,1	4,2	10,8	-	4,2	4,9	7,9	-	-	-	6,5	7,8	20,8												

P.16.- TIPUS DE PROGRAMES DE BADIO SEGUREN A LA SEVALUAR

PARE

Notícies, informatus	60,2	5,0	41,3	59,0	73,4	98,2	60,8	-	83,1	72,2	52,3	59,4	31,7	50,0	56,4	65,6	85,5	28,9	33,3	73,9	79,2	62,5													
Musica	42,3	-	21,6	44,9	50,4	64,7	42,7	-	67,5	50,0	44,3	31,3	16,9	16,7	46,7	46,9	38,2	18,4	16,7	42,5	47,8	40,3	41,7												
Magatzins	11,6	-	1,8	10,2	18,0	23,5	11,7	-	24,7	14,4	10,2	6,3	3,6	-	11,6	14,8	13,2	5,3	-	9,8	19,6	15,6	8,3												
Concursos	2,5	5,0	-	2,9	1,4	11,8	2,5	-	4,8	1,1	3,4	1,0	2,4	-	2,3	3,3	1,3	5,3	-	2,4	-	2,6	8,3												
Teatre, novel·les	1,2	-	-	-	-	5,9	2	-	1,2	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-												
Retransmissió esport	32,3	5,0	16,4	34,1	39,6	41,2	32,6	-	54,2	30,0	28,4	36,5	12,0	33,3	34,4	31,1	34,2	16,8	33,3	32,8	37,0	28,6	29,2												
Debats	22,7	-	3,8	20,0	33,8	58,8	22,9	-	48,2	28,9	21,6	14,6	1,2	-	21,6	24,6	34,2	7,9	-	21,6	34,8	23,4	16,7												
Informació esportiva	31,6	-	7,3	36,6	38,8	35,3	31,9	-	47,0	36,9	33,0	29,2	9,6	-	31,7	36,1	36,8	18,4	-	31,4	32,6	32,5	37,5												
Altres	1,4	-	3,6	5	1,4	5,9	1,4	-	1,2	-	2,3	2,1	1,2	-	1,2	3,3	1,3	-	-	1,4	-	2,6	-												
NS/NC	15,2	90,0	29,1	9,8	6,5	-	14,4	100,0	2,4	5,6	14,8	9,4	45,8	16,7	10,8	16,4	6,6	60,5	33,3	17,4	6,5	9,1	20,8												

IMARE

Notícies, informatus	51,8	20,0	49,1	49,3	61,2	76,5	52,3	-	69,9	57,8	43,2	50,0	39,6	33,3	49,0	50,8	67,1	44,7	50,0	46,7	54,3	71,4	45,8												
Musica	61,1	80,0	49,1	62,9	61,9	64,7	61,7	-	71,1	61,1	54,5	64,6	54,2	50,0	67,2	57,4	44,7	60,5	50,0	67,9	56,5	45,5	41,7												
Magatzins	72,0	-	3,6	12,2	15,1	29,4	12,2	-	21,7	16,7	14,8	5,2	2,4	-	12,7	14,8	11,8	5,3	-	12,2	10,9	15,6	4,2												
Concursos	4,8	10,0	3,6	4,9	3,6	11,8	4,8	-	7,2	3,3	6,8	1,0	6,0	33,3	4,2	3,3	3,9	7,9	16,7	4,9	2,6	16,7	4,2												
Teatre, novel·les	3,9	-	9,1	3,9	2,2	5,9	3,9	-	4,8	3,3	2,3	4,2	4,8	16,7	3,5	1,6	3,9	7,9	16,7	4,2	2,2	2,6	4,2												
Retransmissió esport	5,0	5,0	1,8	3,4	6,5	23,5	5,0	-	13,3	4,4	2,3	3,1	2,4	-	5,0	6,6	2,6	7,9	-	5,6	2,2	5,2	4,2												
Debats	18,2	20,0	3,6	18,0	21,6	41,2	18,3	-	31,3	18,9	20,5	12,5	8,4	-	17,8	21,3	19,7	15,8	-	17,1	15,2	26,0	16,7												
Informació esportiva	3,6	5,0	5,5	1,5	3,6	23,5	3,7	-	8,4	4,4	-	2,1	3,6	-	2,7	3,3	5,3	7,9	-	3,1	2,2	6,5	4,2												
Altres	9	-	1,8	1,0	7	-	9	-	1,2	1,1	-	2,1	-	-	8	-	2,6	-	-	1,7	2,2	1,3	-												
NS/NC	17,0	15,0	20,0	15,6	16,5	11,8	16,3	100,0	9,6	17,8	19,3	15,6	22,9	16,7	16,6	24,6	14,5	13,2	15,7	15,0	19,6	18,2	33,3												

	INDICE CULTURAL										STATUS					P.4. NIVEL D'ESTUDIS-PAR					P.4. NIVEL D'ESTUDE-MAR				
	MkR barr -1-	Mq -27.0 -39	Al -40 a -52	Mch alt- +52	Medis Dev. Tópica	NS/NC	Alt	Mija- Alt	Muj Alt	Mq-p- alt	Bak	Sense estu	Primà	Secun	Univ.	NS/NC	Sense estu	Primà	Secun	Univ.	NS/NC				
																						4	83	80	88

TOTAL 400 20 55 205 139 17 435 4 83 80 88 86 83 6 259 61 76 30 6 287 46 77 24

P.16.-EN ELS ÚLTIMS 3 MESOS HAN ANAT AL CINEMA

No hem anat al cinema	31.8	45.0	56.4+	34.6	20.9-		15.7-	28.9	21.6-	45.8+	33.3	32.4	27.9	34.2	28.9	16.7	34.1	30.4	26.0	29.2
Hi hem anat algun vegades	42.5	25.0	21.8-	42.9	52.5+	32.1	34.2+	50.0	51.1	35.4	16.7	39.8	40.8	50.0	36.8	16.7	38.7-	52.2	55.8+	33.3
Un o dos cops al mes	10.7	-	9.1	8.3	13.7	10.8	19.3+	7.8	13.6	4.2-	9.6	10.4	8.2	13.2	13.2	16.7	9.4	6.5	15.6	16.7
Un cop a la setmana	2.5	-	5.5	2.0	2.2	5.9	2.4	3.3	-	2.1	4.8	3.1	1.6	-	2.6	-	-	-	1.3	4.2
Referim veure un vídeo	10.7	20.0	5.5	11.7	10.8	10.8	7.2	10.0	13.6	12.5	9.6	12.7	8.2	2.6-	13.2	50.0	12.9+	8.7	1.3-	6.3
NS/NC	1.8	10.0	1.6	5	-	9	100.0	-	-	8.4	-	1.5	3.3	-	5.3	-	1.7	2.2	-	8.3

P.17.-GENERE DE L'ULTIMA PELICULA QUE HA VIST

Accio aventura/maga	39.5	25.0	30.9	44.9+	38.1	41.2	39.9	34.9	37.8	43.2	50.0+	30.1	50.0	40.2	34.2	33.3	40.1	50.0	33.8	33.3
Ciencia-ficcio	10.0	-	5.5	10.7	10.8	23.5	10.1	9.6	7.8	14.8	11.5	6.0	-	9.7	8.2	15.8	16.7	10.8	2.2	11.7
Comedia	20.7	15.0	20.0	18.0	24.5	35.3	20.9	27.7	24.4	21.6	9.4	21.7	-	19.7	29.5	18.7	20.9	17.4	26.0	8.3
Drama	8.8	5.0	7.3	6.0	9.4	41.2	8.9	16.9+	11.1	6.8	4.2	6.0	-	6.9	9.8	14.5	9.8	2.2	10.4	8.3
Historica	5.0	-	1.8	5.4	5.8	11.8	5.0	8.4	3.3	8.0	4.2	1.2	16.7	3.9	2.5	7.9	3.5-	13.0	5.2	4.2
Infantils/dibuixos	10.7	5.0	5.5	12.7	10.8	10.8	12.0	21.1+	3.4	3.4	12.5	3.6-	-	11.2	9.8	14.5	10.1	6.5	18.2+	4.2
Musical	5	-	5	-	5.9	5	-	1.2	-	-	1.0	-	-	8	-	-	-	-	-	-
Policial	3.0	-	3.6	2.4	2.9	11.8	3.0	3.6	4.4	2.3	3.1	1.2	16.7	2.7	6.6	-	3.8	-	2.6	-
Terror	11.8	20.0	12.7	12.7	10.1	5.9	11.9	10.8	6.7	14.8	11.5	15.7	83.3	11.6	17.5	3.9-	13.2	4.3	3.9	16.7
Western	1.6	-	1.8	1.0	2.2	5.9	1.6	2.4	2.2	1.1	2.1	-	-	1.9	-	2.6	-	1.7	2.2	1.3
NS/NC	11.5	35.0	25.5+	6.3	8.6	5.9	108.0	8.4	7.8	4.5	10.4	27.7+	-	11.6	4.9	14.5	10.5	10.9	11.7	29.2

P.18.-EN ELS ÚLTIMS 3 MESOS HAN ANAT AL TEATRE

No hi hem anat	79.3	85.0	89.1	86.8+	70.5-	35.3	79.8	56.5+	85.6	79.5	88.6+	83.1	100.0	81.9	77.0	72.4	76.3	89.1	63.6-	83.3
Hi hem anat algun cop	17.3	5.0	5.5-	11.2-	27.3+	64.7	17.4	41.0+	13.3	18.2	10.4	4.8-	-	14.3-	21.3	25.0	18.4	15.3	35.1+	8.3
NS/NC	3.4	10.0	5.5	2.0	2.2	-	2.8	2.4	1.1	2.3	-	12.0	-	3.9	1.6	2.5	5.3	3.5	4.3	1.3

P.19.-DE QUIN GENERE ERA L'ULTIMA OBRA DE TEATRE QUE HAN VIST

Clàssic	3.4	-	1.8	2.9	4.3	11.8	3.4	7.2	5.6	1.1	2.1	1.2	-	4.2	1.6	3.9	-	3.8	4.3	2.6
Comedia	23.2	20.0	18.4	19.5	28.1	58.8	23.4	45.8+	21.1	22.7	13.5-	14.5-	16.7	26.1	26.2	28.9	28.9	15.2	28.6	20.8
Drama	2.5	-	1.8	2.4	2.9	5.9	2.5	4.8	1.1	1.1	3.1	2.4	16.7	3.1	1.6	1.3	-	2.8	2.2	1.3
Experimental	2.3	-	-	1.5	3.6	11.8	2.3	6.0	1.1	3.4	-	1.2	-	1.9	4.9	2.6	-	1.0	4.3	6.5
Infantil	5.7	5.0	3.6	6.3	5.0	11.8	5.7	7.2	4.4	8.0	6.3	2.4	-	5.0	4.9	10.5	2.6	5.2	4.3	10.4
Musical	4.1	5.0	5.5	2.0	4.3	23.5	4.1	9.6	2.2	3.4	2.1	1.6	-	4.2	4.9	2.6	5.3	4.2	2.2	6.5
Varejats	1.6	5.0	-	1.5	2.9	5.9	1.6	3.6	1.1	2.3	1.2	1.2	-	1.2	1.6	1.3	5.3	1.7	2.6	6.5
Altres	1.6	-	1.8	2.9	-	1.6	-	-	3.3	-	1.0	3.6	-	1.9	1.6	1.3	-	2.1	-	1.3
NS/NC	59.5	75.0	69.1	62.4	52.5-	23.5-	59.2	32.5-	61.7	58.0	71.9+	72.3-	66.7	61.8	57.4	51.3	63.2	60.3	67.4	49.2+

LLEIDA

% VERTICALES

	INDEX CULTURAL										STATUS					P. A. NIVELL D'ESTUDIS - PARE					P. A. NIVELL D'ESTUDIS - MARE				
	Molt baix	Baix	Mitj	Al	Molt alt	Molt alt + 52	Molta Dev. Lingüística	NS/NC	Alt	Mitja Alt	Mitja alt	Baix	Sense estudi	Primaria	Secund.	Univ.	NS/NC	Sense estudi	Primaria	Secund.	Univ.	NS/NC			
																							4	83	90

P.20.- ESDEVENIMENTS HAN ASSISTIT ELS ULTIMS TRES MESOS

TOTAL	440	20	55	205	139	17	436	4	83	90	88	96	83	6	258	81	76	38	6	287	48	77	24
Activacions musicals	20,7	5,0	5,5	17,1	25,6	88,2	20,9		17,3	20,0	25,1	13,5	1,2	16,7	18,9	27,9	23,7	15,8		19,2	19,6	31,2	12,5
Biblioteques	21,1	-	20,0	10,2	36,0	64,7	21,3		42,2	24,4	15,9	11,5	13,3	33,3	14,7	24,6	38,5	21,1		15,3	21,7	41,6	20,8
Espectacles culturals	11,8	-	3,6	7,3	20,1	41,2	11,9		25,3	13,3	10,2	7,3	3,6	-	10,0	16,4	18,4	5,3		10,8	6,5	22,1	4,2
Equipaments comercials	22,7	5,0	10,9	17,6	32,4	70,6	22,9		34,9	28,9	26,1	17,7	6,0	16,7	21,6	26,2	30,3	10,5		16,7	26,1	35,1	8,3
Festivals populars	52,3	25,0	32,7	49,3	66,2	82,4	52,8		73,5	58,9	55,7	43,8	30,1	16,7	59,8	47,5	42,1	34,2		57,8	43,5	45,5	31,5
Musica exposicions	26,8	5,0	9,1	24,9	33,8	82,4	27,1		49,4	31,1	27,3	19,8	7,2	-	23,2	45,9	36,8	5,3		22,0	41,3	41,6	16,7
Normalització lingüística	1,4	-	-	-	2,2	17,6	1,4		7,7	3,3	3,3	-	-	-	4	3,3	3,9	-		3	-	6,5	-
Xerrades, conferències	26,4	5,0	16,4	20,0	38,8	64,7	26,6		47,0	33,3	23,9	15,6	13,3	16,7	25,5	29,5	30,2	5,3		16,7	34,8	36,4	12,5
Aïres	4,5	-	5,5	4,4	5,0	5,9	4,6		2,4	6,7	3,4	6,3	3,6	33,3	4,2	4,9	5,3	-		16,7	4,2	5,2	4,2
NS/NC	11,6	55,0	16,4	11,7	2,2	-	10,8	100,0	1,2	2,2	10,2	12,5	32,5	-	12,0	6,6	5,3	31,6		16,7	12,9	6,5	29,2

P.21.- EN ELS ULTIMS 3 MESOS HAN ASSISTIT A ALGUN CONCERT

	82,0	80,0	74,5	66,8	56,1	5,9	62,6	-	45,8	54,4	58,0	69,8	71,1	66,7	66,4	52,5	57,9	55,3	66,7	65,2	71,7	50,6	41,7
No han assistit a cap concert	3,9	-	3,4	4,3	23,5	3,9	3,9		8,7	4,4	4,5	2,1	4,5	-	3,1	9,8	2,6	2,6		3,5	2,2	6,5	4,2
Cançons catalanes	3,0	5,0	3,6	2,4	2,9	5,9	3,0		3,6	4,4	2,3	1,0	3,6	-	3,5	1,6	1,3	5,3		3,5	-	2,6	4,2
Cançons espanyoles	1,8	-	3,6	2,0	1,7	5,9	1,8		1,2	1,1	1,1	4,2	1,2	16,7	1,2	1,6	1,3	5,3		1,7	2,2	-	-
Fiancenc	5,2	-	-	3,4	8,6	23,5	5,3		7,2	13,3	3,4	2,1	-	-	2,7	6,6	14,5	2,6		3,1	4,3	14,3	4,2
Musica catalana	2,3	5,0	-	1,0	1,6	11,8	2,3		3,6	1,1	4,5	1,0	1,2	-	3,1	1,6	-	2,6		2,4	-	3,9	-
Fonoteca catalana o altre	3,4	-	-	2,9	2,2	35,3	3,4		9,6	1,1	4,5	2,1	-	-	3,9	3,3	3,9	-		3,5	-	6,5	-
Musica melodica, clàssica, jazz	3,4	-	-	1,0	2,9	17,6	2,1		4,8	2,2	2,3	1,0	-	-	1,2	4,9	3,9	-		1,7	4,3	1,3	4,2
Musica infantil	2,0	-	-	1,0	2,2	5,9	1,4		3,6	1,1	1,1	-	-	-	1,4	1,6	5,3	-		7	4,3	2,6	-
Musica moderna, pop, rock	10,9	-	1,8	8,3	15,1	52,9	11,0		24,1	8,9	13,6	5,2	3,6	-	12,0	18,0	6,6	2,6		12,2	2,2	14,3	4,2
Opera, sarsuela	1,4	-	-	1,0	2,2	5,9	1,4		3,6	1,1	1,1	-	-	-	1,5	-	-	-		1,4	-	1,3	-
Cançons cantautor	1,1	-	-	2,9	5,9	1,1	-		3,6	1,1	1,1	-	-	-	1,5	-	-	-		1,4	-	1,3	-
Saraband, merengue, samba	6,6	5,0	3,6	6,8	4,3	35,3	6,7		10,8	3,3	8,0	6,3	4,8	-	7,3	6,6	3,9	7,9		7,0	8,7	6,5	-
NS/NC	9,5	10,0	12,7	9,8	5,8	5,9	8,7	100,0	9,6	4,4	8,0	9,4	16,9	16,7	7,3	9,8	11,8	18,4		8,0	6,5	9,1	37,5

LLEIDA

% VERTICALES

	INDEX CULTURAL											STATUS				P.4. NIVELL D'ESTUDIS PARE					P.4. NIVELL D'ESTUDIS MARE							
	Molt baix		Baix		Mitj		Alt		Mèdia Desv Típica			Mig-B		Baix		Sense estudi		Primà		Secund		Univ		NS/NC				
	1-	2-	3-	4-	5-	6-	7-	8-	9-	10-	11-	12-	13-	14-	15-	16-	17-	18-	19-	20-	21-	22-	23-	24-	25-	26-		
TOTAL	440	20	55	205	139	17	436	4	93	90	88	96	83	6	259	61	76	38	6	287	46	77	24					
No pertanyen a cap associació	15,9	40,0	27,3	19,5	5,0	-	16,1	-	2,4	7,8	21,6	15,7	31,3	33,3	17,8	13,1	6,6	23,7	33,3	19,2	13,0	5,2	12,5					
Asso benèfica-social	7,3	5,0	1,8	2,9	13,7	29,4	7,3	-	16,9	10,0	4,5	3,1	2,4	-	6,2	9,8	11,8	2,6	-	5,2	8,7	15,6	4,2					
Asso cultural	7,7	-	1,6	3,9	12,9	41,2	7,8	-	16,9	7,8	8,0	4,2	2,4	-	6,2	11,5	13,2	2,6	-	5,2	8,7	16,9	8,3					
Asso cultural i/o recreativa	7,7	-	3,6	7,3	10,1	17,8	7,8	-	10,8	5,7	11,4	6,3	3,6	-	9,3	6,6	5,3	5,3	-	8,0	16,2	5,2	-					
Asso esportiva, valges	27,0	15,0	12,7	22,9	36,0	70,6	27,3	-	36,1	35,6	23,9	27,1	12,0	-	28,7	29,5	42,1	13,2	-	21,6	41,3	40,3	29,2					
Asso gastronòmic	9	-	-	-	2,2	5,9	9	-	3,8	-	1,1	-	-	-	-	-	2,6	-	-	-	7	2,2	1,3	-				
Asso o partit polític	5,7	-	1,8	2,9	11,5	11,8	5,7	-	10,8	7,8	4,5	4,2	1,2	-	4,6	6,6	10,5	2,6	-	3,5	13,0	11,7	-					
Asso països, imatges	45,5	30,0	25,5	41,5	58,3	82,4	45,9	-	60,2	56,7	40,9	42,7	26,5	33,3	45,9	49,2	46,7	31,6	16,7	43,9	50,0	55,8	29,2					
Asso professional	17,3	-	7,3	10,2	29,5	58,8	17,4	-	37,3	23,3	10,2	10,4	6,0	-	11,6	32,8	28,9	10,5	-	12,2	19,6	37,7	12,5					
Asso religiosa	6,4	-	-	4,9	11,5	11,8	6,4	-	13,3	5,6	6,8	4,2	1,2	-	4,2	9,8	11,8	5,3	-	5,9	6,5	7,8	8,3					
Asso de vents	30,7	5,0	16,4	24,8	46,8	52,9	31,0	-	54,2	37,8	27,3	20,8	14,5	-	28,6	24,6	46,1	28,9	33,3	25,4	26,1	49,4	41,7					
Asso coral	2,5	-	1,8	2,0	1,4	23,5	2,5	-	4,8	2,2	2,3	3,1	-	-	3,1	3,3	1,3	-	-	3,5	-	1,3	-					
Grups o annexos teatre	1,8	-	1,8	5	2,9	11,8	1,8	-	3,6	3,3	1,1	1,0	1,2	-	1,2	3,3	2,6	2,6	-	2,4	2,4	1,3	-					
Grups ecologistes	3,4	-	-	2,4	2,9	35,3	3,4	-	9,6	5,6	1,1	1,0	-	-	1,2	11,5	6,6	2,8	-	2,4	6,5	6,5	-					
Penyes	10,7	-	1,8	9,8	13,7	41,2	10,8	-	22,9	8,9	13,6	7,3	1,2	-	11,2	9,8	10,5	10,5	-	10,8	6,5	14,3	8,3					
Sindicat	10,7	-	7,3	3,9	18,0	58,8	10,8	-	22,9	17,8	4,5	6,1	2,4	-	8,9	11,5	18,7	5,3	-	7,0	13,0	24,7	8,3					
Aïrens	3,0	-	5,5	3,4	2,2	-	3,0	-	1,2	3,3	2,3	3,1	4,8	-	4,2	-	1,3	2,6	-	4,2	-	1,3	-					
NS/NC	6,8	10,0	16,4	7,3	-	-	6,0	100,0	2,4	2,2	4,5	7,3	18,1	33,3	6,6	6,6	2,6	13,2	16,7	7,3	4,3	-	-					
INDEX CULTURAL																												
Molt baix -1 a 13	4,5	100,0	-	-	-	-	4,6	-	-	-	-	-	24,1	-	1,9	3,3	-	34,2	10,7	5,9	2,2	-	-	4,2				
Baix -14 a 26	12,5	-	100,0	-	-	-	2,6	-	-	-	1,1	9,4	54,2	66,7	14,3	6,6	1,3	23,7	66,7	13,6	4,3	3,9	29,2	-				
Mitj -27 a 38	46,6	-	-	100,0	-	-	47,0	-	12,0	44,4	70,5	82,3	16,9	16,7	55,2	44,3	32,9	23,7	16,7	54,0	46,7	26,0	33,3	-				
Alt -40 a 52	31,6	-	-	-	100,0	-	31,9	-	21,1	52,2	28,4	8,3	-	16,7	26,3	32,8	59,2	13,2	-	23,0	45,7	59,7	25,0	-				
Molt alt -52	3,9	-	-	-	-	-	3,9	-	16,9	3,3	-	-	-	-	1,9	11,5	6,6	-	-	2,8	2,2	10,4	-					
STATUS																												
Medià	35,41	9,25	21,15	33,76	44,60	57,12	35,47	,00	46,81	40,69	37,41	31,85	19,51	26,00	34,52	39,68	41,78	22,78	19,67	33,40	37,96	43,39	32,50					
Desv Típica	10,81	3,23	3,69	3,53	3,65	4,34	10,81	,00	6,92	5,34	5,48	4,75	7,80	8,50	9,21	10,79	8,16	13,18	7,09	10,40	8,04	9,11	11,00					
NS/NC	,9	-	-	-	-	-	100,0	-	-	-	-	-	4,8	-	,4	1,6	-	5,3	-	,7	-	-	-	8,3				
STATUS																												
Alt	18,9	-	-	4,9	42,4	82,4	19,0	-	100,0	-	-	-	-	-	12,7	31,1	38,2	5,3	-	13,9	23,9	37,7	12,5					
Mig-B-Alt	20,5	-	-	19,5	33,8	71,6	20,6	-	100,0	-	-	-	-	-	19,3	26,2	26,3	10,5	-	17,4	28,3	28,6	20,8					
Mig	20,0	-	1,8	30,2	16,0	-	20,2	-	-	100,0	-	-	-	-	21,6	24,6	14,5	15,8	-	20,9	26,1	15,6	16,7					
Mig-Baix	21,8	-	16,4	38,5	5,8	-	22,0	-	-	-	100,0	-	-	33,3	26,6	6,6	17,1	7,9	-	16,7	26,8	13,0	8,3					
Baix	18,9	100,0	81,8	6,8	-	-	18,1	100,0	-	-	-	-	100,0	66,7	17,8	11,5	3,9	60,5	83,3	20,9	8,7	5,2	41,7					

	INDEX CULTURAL										STATUS				P.4.-NIVELL D'ESTUDIS -PARE						P.4.-NIVELL D'ESTUDIS -MARE									
	Molt baix		Baix		Mig		Al		Molt alt		Mig-Baix		Mig		Molt alt		Sense estu		Primà		Secun		Univ		NS/NC					
	1-	2-	3-	4-	5-	6-	7-	8-	9-	10-	11-	12-	13-	14-	15-	16-	17-	18-	19-	20-	21-	22-	23-	24-	25-	26-				
TOTAL	440	20	55	205	139	17	438	4	83	90	88	88	88	83	6	259	61	76	38	6	287	46	77	24						
P.4.-NIVELL D'ESTUDIS -PARE																														
Sense estu	1,4	5,0	7,3	5	7		1,4							2,1	4,8	100,0				66,7	3									
Primà	58,9	25,0	67,3	69,8	48,9		59,2	25,0	39,8	55,6	63,6	71,1	55,4			100,0					17,0	3								
Secun	13,9	10,0	7,3	13,2	14,4		13,8	25,0	22,9	17,8	17,0	4,2	8,4								10,1	39,1								
Univ	17,3		1,8	12,2	32,4		17,4		34,9	22,2	12,5	13,5	3,6									28,3								
NS/NC	8,6	65,0	16,4	4,4	3,6		8,3	50,0	2,4	4,4	6,8	3,1	27,7								5,2	30,4								
P.4.-NIVELL D'ESTUDIS -MARE																														
Sense estu	1,4	5,0	7,3	5	7		1,4							1,0	6,0	66,7														
Primà	65,2	65,0	70,9	75,6	47,5		65,4	50,0	48,2	55,6	68,2	80,2	72,3			67,7					85,3	3								
Secun	10,5	5,0	3,6	10,2	15,1		10,6		13,3	14,4	13,6	6,3	4,8								5,9	47,5								
Univ	17,5		5,5	9,8	31,1		17,7		34,9	24,4	13,6	10,4	4,8								5,8	21,3								
NS/NC	5,5	5,0	12,7	3,9	4,3		5,0	50,0	3,6	5,6	4,5	2,1	12,0								1,9	4,9								
TIPOLOGIA FAMILIAR -ESTUDIS																														
Homogàmiques	67,7	25,0	65,5	77,6	61,9		67,7	75,0	62,7	62,2	71,6	83,3	86,6			66,7					85,3	21,3								
Hipogàmiques	15,5	10,0	14,5	13,7	19,7		15,4	25,0	20,5	20,0	14,8	8,3	14,5			16,7					1,9	52,5								
Hipogàmiques	16,8	65,0	20,0	8,8	19,4		17,0		16,9	17,8	13,6	8,3	28,9			16,7					12,7	26,2								
TIPOLOGIA FAMILIAR -OCUPACIO																														
Homogàmiques	41,6	5,0	27,3	43,9	46,0		41,1	100,0	49,4	48,9	35,2	43,8	30,1			50,0				42,9	37,7									
Hipogàmiques	41,6	20,0	52,7	44,4	38,1		42,0		36,1	41,1	50,0	39,6	41,0			33,3				48,3	45,9									
Hipogàmiques	16,8	75,0	20,0	11,7	15,8		17,0		14,5	10,0	14,8	16,7	28,9			16,7				8,9	16,4									

LLEIDA

% VERTICALES

	TIPOLOGIA FAMILIA				TIPOLOGIA FAMILIA			
	Homog amig ues	Hiper- gamig ues	Hipo- amig ues	Hipo- gamig ues	Homog amig ues	Hiper- gamig ues	Hipo- amig ues	Hipo- gamig ues

TOTAL 440 298 68 74 193 193 74

Q.1.-Q) VERBAL

Molt baix 54-92	46,1	49,3	38,2	40,5	45,4	48,6	41,9
Baix 93-101	25,2	24,8	22,1	29,7	25,1	23,5	28,7
Alt 103-113	21,4	18,5	30,9	24,3	21,9	20,2	23,0
Molt alt 114-150	7,3	7,4	8,8	5,4	7,7	7,7	5,4
Mèdia	92,17	90,86	94,99	94,88	92,23	91,85	92,81
Desv típica	15,57	15,97	15,97	12,81	15,85	15,75	14,57

Q.2.-N) SUBSTANTIU

0 a 5	5	7	-	-	1,1	-	-
6 a 10	4,1	5,0	2,9	1,4	4,4	3,8	4,1
11 a 15	18,9	17,4	25,0	18,9	19,1	17,6	17,6
16 a 20	22,7	22,5	17,6	28,4	20,2	28,2	20,3
21 a 25	53,9	54,4	54,4	51,4	55,2	50,8	58,1
MEDIA	4,25	4,25	4,24	4,30	4,24	4,24	4,32
DESV TÍPICA	,93	,96	,93	,82	,96	,98	,91

Q.3.-N) ADJECTIU

0 a 5	55,7	55,8	51,8	58,9	50,1	50,5	57,6
6 a 10	29,5	30,9	29,4	24,3	35,0	26,2	24,3
11 a 15	4,3	3,4	5,9	6,8	4,9	3,3	5,4
16 a 20	5	-	2,9	-	-	-	2,7
MEDIA	1,40	1,38	1,50	1,38	1,45	1,33	1,43
DESV TÍPICA	,59	,55	,74	,61	,59	,54	,72

Q.4.-N) VERBS

0 a 5	1,8	1,3	4,4	1,4	2,7	1,1	1,4
6 a 10	8,4	8,7	8,8	6,8	8,7	8,2	8,1
11 a 15	20,2	20,8	16,2	21,6	21,9	21,9	12,2
16 a 20	22,0	22,1	19,1	24,3	20,2	24,6	20,3
21 a 25	47,5	47,0	51,5	45,9	46,4	44,3	58,1
MEDIA	8,10	8,09	8,09	8,14	7,98	8,05	8,51
DESV TÍPICA	2,17	2,14	2,40	2,08	2,27	2,09	2,10

	TIPOLOGIA FAMILIA-				TIPOLOGIA FAMILIA-				TIPOLOGIA FAMILIA-			
	Homoq- ampl- ues	Hiper- gamet- ues	Hipoq- ampl- ues	Hiper- gamet- ues	Homoq- ampl- ues	Hiper- gamet- ues	Hipoq- ampl- ues	Hiper- gamet- ues	Homoq- ampl- ues	Hiper- gamet- ues	Hipoq- ampl- ues	Hiper- gamet- ues
TOTAL	440	268	68	74	183	183	74	183	183	74	183	74

TOTAL

440 268 68 74 183 183 74 183 183 74

Q.5.-N. ORACIONS SIMPLIS

0 a 3	38,4	36,9	30,9	51,4*	37,7	39,3	37,8
4 a 6	33,0	31,9	47,1*	24,3	32,2	32,2	35,5
7 a 9	15,5	15,4	16,2	14,8	14,8	16,4	14,9
10 a 12	4,8	5,7	2,9	2,7	5,5	3,3	6,8
13 a 15	8,4	10,1	2,9	6,8	9,8	6,7	4,1

MEDIA
DESV. TIPICA4,24 4,40 4,00 3,78 4,35 4,20 4,05
2,43 2,55 1,86 2,35 2,34 2,43 2,17

Q.6.-N. ORACIONS COORDINADES

0 a 2	24,5	26,2	16,2	25,7	29,5*	21,3	20,3
3 a 4	27,3	24,2	38,7*	28,4	25,7	29,0	27,0
5 a 6	22,0	22,1	19,1	24,3	20,2	21,0	24,3
7 a 8	13,2	12,8	16,2	12,2	12,0	14,2	13,5
9 a 10	13,0	14,8	8,8	9,5	12,5	12,6	14,9

MEDIA
DESV. TIPICA7,88 7,97 7,85 7,54 7,57 8,03 8,27
3,99 4,13 3,59 3,79 4,07 3,90 4,00

Q.7.-N. ORACIONS SUBORDINADES

0 a 2	11,1	12,8	10,3	5,4	13,7	9,8	8,1
3 a 4	16,4	14,8	14,7	24,3*	18,0	15,3	14,9
5 a 6	18,5	21,8	14,7	14,9	15,8	24,0*	17,6
7 a 8	19,3	18,5	25,0	17,6	16,9	22,4	17,6
9 a 10	33,6	32,2	35,3	37,8	35,5	28,4	41,9

MEDIA
DESV. TIPICA9,92 9,70 10,41 10,32 9,70 9,77 10,81
5,55 5,59 5,49 5,42 5,86 5,25 5,45

Q.18.-COHERENCIA

MB	6,4	6,0	13,2	1,4	3,3*	7,1	12,2
B	35,2	34,6	35,3	37,8	36,1	33,9	36,5
R	44,1	44,6	36,8	48,6	44,3	47,5	35,1
M	14,3	14,8	14,7	12,2	16,4	11,5	16,2
MEDIA	8,02	7,91	8,82	7,70	7,57	8,20	8,68
DESV. TIPICA	4,79	4,78	5,43	4,16	4,61	4,67	5,45

LLEIDA

% VERTICALES

	TIPOLOGIA FAMILIA -				TIPOLOGIA FAMILIA -				
	Homonog		Hiper-		Homonog		Hiper-		
	amq	ues	amq	ues	amq	ues	amq	ues	
TOTAL									

TOTAL	440	298	60	74	183	103	74	74
Q.20.-.CONESO								
MB	6,1	5,7	8,8	5,4	4,4	7,1	8,1	
B	32,0	31,2	41,2	27,0	31,7	32,8	31,1	
R	47,5	47,7	38,2	55,4	47,0	48,6	45,9	
M	14,3	15,4	11,8	12,2	16,9	11,5	14,9	
MEDIA	7,80	7,63	8,82	7,54	7,41	8,13	7,95	
DESV TIPICA	4,73	4,74	4,81	4,45	4,69	4,66	4,98	
Q.21.-.ADREQUACIO								
MB	9,1	8,4	14,7	6,8	6,0	9,8	14,9	
B	38,1	36,6	36,8	39,2	43,7	33,3	41,9	
R	42,0	42,6	35,3	45,9	40,4	47,5	32,4	
M	9,8	9,4	13,2	8,1	9,8	9,3	10,8	
MEDIA	8,85	8,82	9,18	8,68	8,75	8,62	9,65	
DESV TIPICA	4,76	4,67	5,43	4,46	4,52	4,77	5,24	
.INDEX LINGUISTIC								
Bax 18-34	6,4	6,4	7,4	5,4	8,2	4,4	6,8	
Maj 35-51	51,1	52,0	45,6	52,7	47,5	56,8	45,9	
AR 52-68	42,5	41,6	47,1	41,9	44,3	38,8	47,3	
Mijana	52,28	52,11	53,07	52,23	51,54	52,04	54,72	
Desv tipica	16,70	16,94	16,92	15,67	17,98	15,78	16,65	
.INDEX PRODUCCIO TEXTUAL								
Molt baix 0-45	20,9	21,8	19,1	18,9	23,0	18,0	23,0	
Baix 46-90	35,7	35,9	30,9	38,2	33,9	40,4	28,4	
Maj 91-135	32,0	31,5	32,4	33,8	35,0	30,1	28,7	
Elevat 136-180	11,4	10,7	17,6	8,1	8,2	11,5	18,9	
Mijana	82,23	81,21	89,41	79,73	79,13	83,17	87,57	
Desv tipica	43,00	42,43	49,77	38,96	41,39	42,51	47,82	

P.1.-.EDAT ENTREVISTATS

LLEIDA

% VERTICALES

	TIPOLOGIA TAMBIA				TIPOLOGIA TAMBIA				
	Homonu- amig		Hiper- gamiq		Homonu- amig		Hiper- gamiq		
	ues	ues	ues	ues	ues	ues	ues	ues	
TOTAL									

TOTAL 440 288 68 74 183 183 74

.PARE

Entre 20 i 30 anys 7 7 14 14 11 11 5 5
 Entre 31 i 40 anys 31,7 31,9 35,3 24,3 29,5 33,3 29,7 29,7
 Entre 41 i 50 anys 55,2 57,0 60,3 43,2 58,5 58,5 39,2 39,2
 Mes de 50 anys 6,6 7,4 4,4 5,4 5,6 7,7 4,1 4,1
 NS/NC 6,4 3,0 - 25,7 4,4 - 27,0

.MARE

Entre 20 i 30 anys 2,3 2,3 - 4,1 2,2 2,7 1,4 1,4
 Entre 31 i 40 anys 53,4 52,0 52,9 59,5 54,1 50,3 59,5 59,5
 Entre 41 i 50 anys 38,2 39,9 33,8 35,1 36,3 39,9 33,8 33,8
 Mes de 50 anys 2,7 3,4 2,9 - 2,7 3,3 1,4 1,4
 NS/NC 3,4 2,3 10,3 1,4 2,7 3,8 4,1 4,1

P.2.-ORIGEN GEOGRÀFIC

.PARE

Lleida 64,3 65,1 70,6 95,4 68,9 69,4 40,5 40,5
 Resta països catalans 5,2 5,0 10,3 1,4 6,0 1,8 6,8 6,8
 Resta estat espanyol 21,6 23,2 16,2 20,3 18,6 24,0 23,0 23,0
 Altres 3,6 4,7 - 2,7 3,8 2,2 6,8 6,8
 NS/NC 5,2 2,0 2,9 20,3 2,7 1,5 23,0 23,0

.MARE

Lleida 64,8 62,8 69,1 69,9 63,4 66,1 64,9 64,9
 Resta països catalans 7,5 8,1 5,9 6,8 7,7 6,0 10,8 10,8
 Resta estat espanyol 21,8 24,2 14,7 18,9 23,5 22,4 16,2 16,2
 Altres 2,0 2,0 1,5 2,7 2,2 1,6 2,7 2,7
 NS/NC 3,9 3,0 8,8 2,7 3,3 3,8 5,4 5,4

P.3.-LENGUA D'US HABITUAL A LA LLAR

.PARE

Catala 50,7 47,0 64,7 52,7 51,4 53,6 41,9 41,9
 Castella 30,2 34,6 20,6 21,6 30,1 33,9 21,6 21,6
 Catala i Castella 13,2 15,8 13,2 2,7 15,8 12,6 8,1 8,1
 Altres 1,6 2,3 - 1,6 1,6 1,6 1,4 1,4
 NS/NC 5,2 7,1 1,5 23,0 1,6 - 27,0 27,0

LLEIDA

% VERTICALES

	TOTAL	TIPOLOGIA FAMILIA-				TIPOLOGIA FAMILIA-			
		Homonog. amiq. ues		Hiper-gamq. ues		Homonog. amiq. ues		Hiper-gamq. ues	
		ues	ues	ues	ues	ues	ues	ues	ues

TOTAL 440 286 60 74 183 183 74

MADE

Catala 52,3 47,3 63,2 62,2 53,6 48,1 59,5
 Catalunya 32,3 36,9 17,6 27,0 30,6 36,6 25,7
 Altres 12,7 14,1 10,3 9,5 14,2 12,6 9,5
 NS/NC 1,6 1,7 1,5 1,4 1,6 1,1 2,7
 2,0 1,0 8,8 1,1 2,7 2,7

P.4. NIVELL D'ESTUDIS

MADE

Sense estudis 1,4 1,3 1,5 1,4 1,6 1,1 1,4
 Estudis primaris 35,7 42,0 5,9 17,6 38,9 41,0 12,2
 EGB FP 1er grau 23,2 27,2 1,5 27,0 20,8 21,3 18,8
 BUP COU 13,9 4,4 47,1 21,6 12,6 15,3 13,5
 Universitaris grau mg 7,0 5,4 22,1 31,5 2,2 8,1
 Universitaris grau superior 10,2 10,1 22,1 10,9 7,7 14,9
 NS/NC 8,6 4,7 32,4 2,7 5,5 31,1

MADE

Sense estudis 1,4 1,3 2,7 1,1 5 4,1
 Estudis primaris 36,1 44,6 19,1 17,6 36,5 38,8 31,1
 EGB FP 1er grau 29,1 29,5 45,6 12,2 23,5 32,2 35,1
 BUP COU 10,5 4,4 20,6 25,7 11,5 10,9 6,8
 Universitaris grau mg 9,1 6,7 27,0 12,0 6,6 8,1
 Universitaris grau superior 8,4 8,7 14,9 11,5 5,5 8,1
 NS/NC 5,5 4,7 14,7 4,9 5,5 6,8

P.5. POSICIO EN EL MERCAT DE TREBALL

LLEIDA

% VERTICALES

	TOTAL		PROLOGIA FAMILIA -		TIPOLOGIA FAMILIA -	
	440	288	68	74	183	74
TOTAL	440	288	68	74	183	74
PAIRE						
ACTIUS	85,7	87,6	91,2	73,0	86,8	52,7
Autònoms	10,5	11,4	5,9	10,8	6,0	19,1
Comercants	3,6	4,7	-	2,7	4,4	-
Construïdors	2,5	3,4	-	1,4	3,8	-
Directors-gerents	5,4	4,7	7,4	9,5	5,5	4,4
Empresaris	28,4	29,5	27,9	24,3	40,4	10,8
Empresari indústria	10,0	9,7	14,7	6,8	9,8	6,6
Forces armades	-	-	2,9	1,4	1,6	18,9
Obrers no qualificats	-	-	-	-	-	-
Obrers qualificats	-	-	-	-	-	-
Petit empresari amb assai	5,5	6,0	5,9	2,7	1,6	10,4
Professors liberals	3,4	2,7	2,9	6,8	1,6	6,6
Propietaris agraris	2,7	2,7	5,9	-	4,4	1,1
Tècnics d'alt nivell	8,2	9,4	8,8	2,7	6,0	13,1
Tècnics mitjans	1,1	2	2,9	1,4	5	1,1
Treballadors agraris	2,5	2,0	5,9	1,4	1,6	2,2
	-	-	-	1,4	-	5,4
	-	-	-	-	-	1,1
INACTIUS	5,0	6,7	-	2,7	7,7	3,1
Aïurals	-	-	-	-	-	-
Inidols	-	-	-	-	-	-
Mestres de Casa	-	-	-	-	-	-
Pensionistes-incapacitats	2	3	-	-	5	-
Altres	1,4	1,7	-	1,4	1,1	5
	2,5	3,4	-	1,4	3,8	5
NS/NC	9,3	5,7	8,8	24,3	6,6	-
						39,2

	TOTAL		TIPOLOGIA FAMILIA - MARE		TIPOLOGIA FAMILIA - PARE	
	440	299	88	74	183	74
ACTIUS	60,7	58,4	58,8	71,6	85,8	76,2
Artesans-autònoms	3,0	3,0	2,9	2,7	3,3	-
Comerciants	5,5	6,0	7,4	1,4	7,7	-
Conductors	1,6	1,7	-	-	1,5	1,4
Directors-generals	31,6	28,9	35,3	39,2	43,7	14,8
Empresaris	7,0	7,4	5,9	6,8	9,8	6,0
Forces armades	2	3	-	-	5	-
Obrers no qualificats	2	3	-	-	-	1,4
Obrers qualificats	5	3	-	-	1,4	1,1
Peça empresari amb assai	9	1,0	-	1,4	2,2	-
Professors liberals	3,9	3,0	4,4	6,8	5,5	3,3
Propietaris agrars	2,3	2,7	1,5	1,4	4,9	-
Tècnics d'alt nivell	7	1,0	-	-	1,1	1,4
Tècnics mitjans	2,3	1,0	1,5	8,1	3,8	1,1
Treballadors agrars	7	1,0	-	-	-	4,1
INACTIUS	32,0	34,9	26,5	25,7	7,7	62,8
Alumns	2,3	2,0	1,5	4,1	7,7	3,8
Estudiants	2	3	-	-	-	5
Jubilats	2	3	-	-	-	5
Mestres de casa	25,9	28,2	25,0	17,6	3,8	53,0
Pensionistes-incapacitats	7	7	-	1,4	-	1,1
Altres	2,7	3,4	-	2,7	2,7	3,8
NS/NC	1,3	6,7	14,7	2,7	6,6	10,9
CLASSE D'OCCUPACIO - PARE						
Treballador	7	7	-	1,4	-	1,6
Vella classe mitjana	25,7	28,2	17,6	21,0	18,0	43,2
Nova classe mitjana	37,0	38,9	36,8	29,7	45,9	38,8
Mitjana tècnica	12,3	10,1	22,1	12,2	12,0	8,7
Classe alta	10,0	9,7	14,7	6,8	9,8	6,6
Inactius	5,0	6,7	-	2,7	7,7	1,1
NS/NC	9,3	5,7	8,8	24,3	6,6	39,2

LLEIDA

% VERTICALES

	TOTAL	TIPOLOGIA FAMILIA-		TIPOLOGIA FAMILIA-	
		Homog. amiq. ues	Hiper. gamiq. ues	Homog. amiq. ues	Hiper. gamiq. ues

TOTAL 440 286 54 74 183 103 74

P.A. EQUIPAMENTS DE LA LLAR

Animals domestics	55.5	55.7	52.9	56.8	52.5	59.6	52.7
Antena parabòlica	21.8	21.8	25.0	18.9	24.6	14.2	33.8+
Aparat de ràdio	91.8 (89.9)	95.6	95.6	95.9	89.6	91.8	97.3
Cadeta estereò	75.5	73.2	79.4	81.1	74.9	71.6	86.5+
Camera de vídeo	38.6	38.3	42.6	36.5	41.0	32.6-	47.3
CD	79.5	77.9	82.4	83.8	76.0	79.8	87.8
Enregistradora	25.2	23.8	25.3	21.6	30.1+	21.3	23.0
Ordinador	66.6	65.1 (80.9)	67.3	71.6	73.2	66.7	62.2
TV	95.7	94.6	96.5	97.3	95.1	95.6	97.3
Segon TV	74.5	73.5	72.1	81.1	74.9	77.6	66.2
Vídeo	65.2	63.9	65.3	60.5	64.7	63.6	60.5
Vídeo jocs	67.3	66.4	66.2	71.6	63.4	72.7+	63.5
Walkman	77.0	74.5	80.8	81.1	75.4	77.0	81.1
Instrumentos musicals	61.6	58.4	63.2	68.9	63.4	59.6	62.2
Jocs de taula	86.8 (84.5)	88.7	93.2	84.7	86.3	93.2	89.2
Carrya de pescar	38.8	41.9	38.2	32.4	41.5	38.3	39.2
Embarcaco	5.9	6.4	4.4	5.4	7.7	2.2-	10.8
Equip escaladn	7.7	6.7 (62.2)	4.1	7.1	7.1	7.1	7.1
Maquina fotogràfica	93.2	93.3	92.6	93.2	91.8	94.0	94.6
Equip esquí	23.4	22.5	26.6	24.3	24.6	21.3	25.7
Escopeta	20.7	22.1	8.8-	25.7	17.5	25.1	17.6
Mountain bike	81.4	80.2	83.8	83.8	80.9	80.9	83.8
Patins	59.1	68.8	73.5	66.2	69.4	67.2	73.0
Roulotte	10.5	10.4	10.3	10.8	9.8	9.3	14.9
Taula Wind-surf	3.9	4.4	4.4	5.4	3.8	2.7	6.8
Tenda camping	33.2	31.9 (44.1)	28.4	32.8	33.3	33.8	33.8
Tennis-squash	13.4	11.4 (22.1)	13.5	17.5+	9.8	12.2	12.2
Altres	3.6	4.0	2.2	5.4	2.7	3.8	5.4
NS/NC	7.7	7.7	1.5	-	1.1	1.1	1.1

P.A. INDEX D'EQUIPAMENTS

EQUIPAMENTS CULTURALS

0	1.1	1.3	1.5	-	1.6	1.1	-
1	1.4	2.0	-	-	2.7	1.5	-
2	7.7	7.7	1.5	-	5	1.1	-
3	3.6	3.4	5.9	2.7	4.9	3.3	1.4
4	6.6	7.7	4.4	4.1	7.1	6.0	6.8
Mes de 4	86.6	84.9	86.8	93.2	83.1	88.0	91.9
MEDIA	9.46	9.38	9.44	9.81	9.25	9.53	9.81
DESV TIPICA	1.68	1.83	1.69	1.75	2.03	1.56	1.68

	TIPOLOGIA FAMILIA...		TIPOLOGIA FAMILIA...		TIPOLOGIA FAMILIA...		
	Hetero- amig. des	Hiper- amig. des	Hetero- amig. des	Hiper- amig. des	Hetero- amig. des	Hiper- amig. des	
TOTAL	440	298	68	74	183	183	74

TOTAL 440 298 68 74 183 183 74

EQUIPAMENTS ESPORTIUS

0	7,0	7,0	7,4	6,8	7,7	7,1	5,4
1/2	41,8	41,9	38,2	44,6	38,3	44,3	44,6
3/4	43,4	43,6	44,1	41,9	45,9	41,0	43,2
5/6	7,5	7,0	10,3	6,8	7,7	7,7	6,8
7/8	2	3	-	-	5	-	-
MEDIA	2,60	2,58	2,87	2,43	2,76	2,46	2,57
DESV TIPICA	3,73	3,72	3,88	3,63	3,84	3,70	3,53

EQUIPAMENTS CULTURALS ESPECIFICS

0	3,0	3,0	5,9	-	3,3	3,3	1,4
1	8,4	9,7	7,4	4,1	9,3	9,3	4,1
2/3	43,4	45,0	21,9	51,4	37,2	46,4	51,4
4/5	45,2	42,3	58,8	44,6	50,3	41,0	43,2
MEDIA	23,95	22,65	23,97	24,05	23,44	22,51	23,65
DESV TIPICA	7,48	7,17	8,66	5,71	7,82	7,58	6,32

ALTRES EQUIPAMENTS

0	5,2	6,0	2,9	4,1	6,6	5,5	1,4
1	28,3	30,5	26,5	27,0	29,5	28,4	11,1
2	40,5	38,6	44,1	44,6	43,2	38,8	17,8
3	20,7	20,5	23,5	18,9	16,4	23,0	25,7
4	4,3	4,4	2,9	5,4	4,4	4,4	4,1
MEDIA	3,79	3,73	3,94	3,88	3,65	3,85	4,00
DESV TIPICA	1,87	1,91	1,73	1,84	1,87	1,90	1,78

INDEX EQUIPAMENTS

Molt baix 0 a 10	1,8	2,3	1,5	-	2,2	2,2	-
Baix 11 a 19	2,7	3,0	4,4	-	3,3	3,3	-
Mig 20 a 37	19,8	20,5	14,7	21,6	18,6	20,2	21,6
Alt 38 a 45	24,3	24,8	16,2	29,7	20,2	25,1	32,4
Molt alt 46 a 100	51,4	49,3	63,2	48,6	55,7	49,2	45,9
Mèdiana	43,94	43,34	45,22	45,19	44,10	43,35	45,03
Desv tipica	11,60	11,94	12,95	8,81	12,38	11,72	9,08

LLEIDA

% VERTICALES

	TIPOLOGIA FAMILIA-				TIPOLOGIA FAMILIA-				TIPOLOGIA FAMILIA-			
	Homog-		Heter-		Homog-		Heter-		Homog-		Heter-	
	ambiq.	ues	gamtq.	ues	ambiq.	ues	gamtq.	ues	ambiq.	ues	gamtq.	ues
TOTAL												

TOTAL 440 296 60 74 183 183 74

P.7.- TIPUS DE MUSICA ESCOULEN MES A LA LLAR

Canço catalana	24,1	21,8	27,9	29,7	23,0	25,7	23,0	23,0
Canço espanyola	31,1	31,5	26,5	33,8	32,2	31,7	27,0	27,0
Flemenc-sevillanes	9,1	10,4	4,4	8,1	8,2	8,2	13,5	13,5
Jazz	8,6	7,4	14,7	14,7	8,1	9,8	6,6	10,8
Musica classica	33,4	31,9	47,1	27,0	37,7	28,8	39,2	39,2
Musica folk	10,2	8,7	13,2	13,5	13,7	8,2	6,8	6,8
Musica leugera	60,5	58,1	66,2	64,9	61,2	61,2	56,8	56,8
Musica rock	38,4	36,6	48,5	36,5	38,3	39,3	33,8	33,8
Opera/Sarsuela	6,4	7,0	7,4	2,7	9,3	3,8	5,4	5,4
Altres	17,0	18,5	16,2	12,2	16,4	18,0	16,2	16,2
NS/NC	3,9	4,0	4,4	2,7	4,9	3,3	2,7	2,7

P.8.- TIPUS DE MUSICA TENEN MES CASSETTES CD O DISCS

Canço catalana	17,0	15,1	17,6	24,3	16,9	16,4	18,9	18,9
Canço espanyola	26,6	28,5	22,1	23,0	24,0	30,6	23,0	23,0
Flemenc-sevillanes	6,6	8,1	3,5	5,4	7,7	3,8	10,8	10,8
Jazz	5,9	5,4	10,3	4,1	7,1	3,3	9,5	9,5
Musica classica	28,4	27,5	35,3	25,7	31,7	23,0	33,8	33,8
Musica folk	7,0	6,4	10,3	6,8	8,7	7,1	2,7	2,7
Musica leugera	46,8	44,6	48,5	54,1	47,5	44,8	50,0	50,0
Musica rock	27,7	26,8	35,3	24,3	26,2	28,4	29,7	29,7
Opera/Sarsuela	4,1	4,0	5,9	2,7	5,5	2,7	4,1	4,1
Altres	13,6	15,1	11,8	9,5	15,8	14,8	5,4	5,4
NS/NC	7,0	7,7	7,4	4,1	5,5	9,3	5,4	5,4

P.9.- TENEN ORDINADOR A CASA SEVA

S	67,0	63,1	82,4	68,9	68,9	66,1	62,2	62,2
NO	30,2	33,2	17,6	28,7	26,2	31,1	37,8	37,8
NS/NC	2,7	3,7	-	1,4	3,8	2,7	-	-

P.10.- US FAN DE L'ORDINADOR

B TENEN ORDINADOR	295	188	96	51	128	121	46	46
-------------------	-----	-----	----	----	-----	-----	----	----

Profesional
Domestic
Ambdós
Jugar
No l'usa
NS/NC

P.11.- ACTIVITATS DE LEURE REALITZEN

17,6	18,6	16,1	15,7	21,1	12,4	21,7	21,7
38,6	42,6	25,0	39,2	35,9	44,6	30,4	30,4
37,3	35,1	50,0	31,4	36,7	38,0	37,0	37,0
54,2	49,5	56,4	70,6	56,3	49,6	60,9	60,9
3,7	2,7	5,4	5,9	3,9	2,5	6,5	6,5
3	5	-	-	-	8	-	-

LLEIDA

% VERTICALES

	TIPOLOGIA FAMILIA-				TIPOLOGIA FAMILIA-			
	Homop. ambiq. ues	Hiper- gamq. ues	hipog- amq. ues	Hipog- amq. ues	Homog- amq. ues	Hiper- gamq. ues	Hipog- amq. ues	Hipog- amq. ues

TOTAL 440 288 64 74 183 183 74

ACTIVITATS	5,7	5,0	7,4	2,7	5,5	5,5	6,8
Act. artístiques i plàstiques	16,6	13,8	35,3	10,8	16,9	16,9	14,9
Act. ordinacions	14,1	14,1	16,7	12,2	13,7	15,8	10,8
Ajuts altres famles	32,0	31,5	36,8	29,7	37,7	29,5	24,3
Ajuts famles llar	7,3	7,4	7,4	6,8	8,7	6,6	5,4
Ahor de copes, discoteques	41,8	41,3	45,6	40,5	48,1	40,4	29,7
Comprar	21,5	28,5	32,4	18,9	32,8	23,0	25,7
Especiacies esportus	6,4	6,4	2,9	9,5	7,1	4,9	8,1
AAVV	26,4	28,2	20,6	24,3	27,9	28,4	17,6
Restaurants	16,4	16,4	17,6	14,9	19,1	12,6	18,9
Segona residència	2,7	3,0	1,5	2,7	1,6	3,8	2,7
Cerue CMC	33,4	32,2	36,8	35,1	33,3	27,0	27,0
Cinema	10,5	9,7	11,8	12,2	14,2	7,1	9,5
Teatre	14,1	13,8	16,2	13,5	16,9	13,1	8,5
Actes religiosos	38,6	40,3	32,4	37,8	37,2	43,2	31,1
Festes populars	13,4	13,8	14,7	10,8	16,4	10,9	12,2
Atencio personal	2,7	2,3	5,9	1,4	2,7	3,8	-
Cançar	1,8	2,7	-	-	2,7	1,6	-
Cow i Brodar fer mija	17,3	17,8	19,1	13,5	17,5	17,5	13,5
Cudar gos/gat	23,6	25,5	16,2	23,0	31,1	19,7	14,9
Cuitar	3,6	4,0	1,5	4,1	4,9	2,2	4,1
Dansa o ballet	47,6	41,9	41,2	40,5	43,7	40,4	39,2
Descansar/dormir	39,5	38,3	57,5	29,7	44,8	36,6	33,8
Escalar musica	42,5	43,3	48,5	31,8	45,9	44,3	29,7
Escoltar radio	10,2	10,4	11,8	8,1	7,7	12,6	10,8
Escure	10,2	9,4	11,8	12,2	10,4	10,4	9,5
Estar sense fer res	10,0	8,1	17,6	10,8	12,0	7,7	10,8
Estudiar	20,2	16,8	29,4	25,7	23,5	18,6	16,2
Fer esport	23,6	21,8	36,8	18,9	26,2	20,8	24,3
Fer excursions	2,0	2,0	1,5	2,7	2,2	2,2	1,4
Fer teatre	18,9	19,5	23,5	17,6	19,7	18,6	20,3
Fer visites	13,4	14,7	16,2	8,1	14,8	13,7	9,5
Hobbies	15,0	16,1	16,2	9,5	16,9	14,8	10,8
Jardineria	36,1	36,6	35,3	21,0	42,1	33,3	28,4
llocs socials	36,1	34,6	47,1	32,4	42,1	32,2	31,1
Jugar amb els nens	12,5	14,1	7,4	10,8	15,3	10,9	9,5
Mats encoberts, entreteniments	38,9	38,5	44,1	35,1	46,4	35,0	29,7
Passar el dia	33,6	35,9	29,4	24,3	38,8	32,8	23,0
Peja, piscina	7,0	6,1	7,4	9,5	7,7	7,7	4,1
Act en associacions	23,6	25,2	19,1	21,6	25,7	22,4	21,6
Rebre visites	6,6	7,4	7,4	2,7	7,1	7,1	4,1
Tocar instrument musical	18,0	17,7	20,6	18,9	21,3	15,3	16,2
Tramis personals	60,5	63,8	54,4	52,7	60,7	63,4	52,7
Veure TV i video	36,1	35,9	33,8	39,2	33,3	41,0	31,1
Viajar							

LLEIDA

% VERTICALES

	TIPOLOGIA FAMILIA-				TIPOLOGIA FAMILIA-			
	Homoq- amq- ues	Hiper- gamq- ues	Hipoq- amq- ues	Homoq- amq- ues	Hiper- gamq- ues	Hipoq- amq- ues	Homoq- amq- ues	Hiper- gamq- ues

	TOTAL	440	298	68	74	183	103	74
PARE								
Visite museus i exposicions	20,2	18,1	25,0	24,3	23,5	18,6	16,2	
Aïres	4,3	4,0	1,5	6,8	4,4	4,9	1,4	
NS/NC	6,8	3,7	9,9	20,3	3,3	2,2	27,0	
MARE								
Act. artístiques i plaques	8,4	8,4	10,3	6,8	6,7	7,7	9,5	
Act. ordinadors	10,0	9,7	10,3	10,9	12,0	12,0	2,7	
Ajuts altres femes	16,6	14,8	22,1	18,9	14,2	14,2	28,4	
Ajuts femes llar	46,8	45,3	51,5	48,6	48,6	40,4	58,1	
Anar de copes, discoteques	7,0	6,7	7,4	8,1	9,3	4,4	8,1	
Comprar	63,9	64,8	61,8	62,2	65,0	63,9	60,8	
Espectacles esportius	16,4	16,4	13,2	18,8	20,8	12,0	16,2	
AAVV	6,8	7,7	2,9	6,8	6,6	5,5	10,8	
Restaurants	24,5	24,2	20,6	23,7	24,6	24,0	25,7	
Segona residència	16,6	15,8	17,6	18,9	19,1	12,0	21,6	
Centre civc	4,1	4,4	4,4	2,7	4,4	4,4	2,7	
Cinema	35,2	31,9	39,7	44,6	38,3	32,2	35,1	
Teatre	12,7	10,4	14,7	20,3	17,5	7,1	34,9	
Actes religiosos	21,6	21,5	25,0	18,9	21,9	21,3	21,6	
Festes populars	40,7	41,6	32,4	44,6	38,8	44,3	36,5	
Atencio personal	20,2	19,5	22,1	21,6	21,3	15,8	28,4	
Càntar	5,9	7,0	4,4	2,7	7,1	5,5	4,1	
Cos i bioda i fer mlja	30,9	32,9	30,9	23,0	30,1	33,3	27,0	
Cuellar gos gal	23,6	24,5	23,5	20,3	23,5	22,4	27,0	
Cumar	55,0	56,7	51,5	51,4	56,8	54,1	52,7	
Dansa o ballet	6,1	5,7	7,4	6,8	6,6	3,8	10,8	
Descansar, dormir	37,5	34,8	30,2	47,3	36,6	33,3	50,8	
Escoltar musica	51,6	52,3	47,1	52,7	54,1	43,2	66,2	
Escoltar radio	40,5	41,9	39,7	35,1	41,5	39,3	40,5	
Escure	12,7	12,8	10,3	14,9	8,7	13,1	21,6	
Esar sense fer res	5,9	5,0	4,4	10,8	4,9	5,5	9,5	
Escoltar	11,4	9,7	10,3	21,6	11,5	10,9	12,2	
Fer export	13,0	13,1	14,7	10,8	15,8	9,8	13,5	
Fer excursions	23,2	21,1	32,4	23,0	24,6	21,3	24,3	
Fer teatre	1,8	2,0	2,7	1,1	2,2	2,7	2,7	
Fer visites	23,9	25,5	11,8	28,4	24,6	21,9	27,0	
Hobbies	15,5	15,8	16,2	13,5	15,3	15,8	14,9	
Jardineria	17,0	17,4	16,2	16,2	17,5	16,9	16,2	
Jocs socials	11,6	13,4	5,9	9,5	13,7	12,0	5,4	
Jugar amb els nens	40,7	38,9	42,6	45,9	47,5	39,3	41,9	
Uegr	51,8	48,0	50,0	57,9	45,4	52,7	41,9	
Mats enc. resultats, entreteniments	19,5	18,8	20,6	21,6	24,6	19,1	8,1	
Passar el	48,2	49,0	44,1	48,6	55,7	42,1	44,6	
Platja, piscina	43,6	44,6	44,1	39,2	44,8	41,5	45,9	

LLEIDA

% VERTICALES

	TOTAL	TIPOLOGIA FAMILIA -			TIPOLOGIA FAMILIA -		
		Heterog. amig. ues.	Hiper. genitq. ues.	Hipod. amig. ues.	Heterog. amig. ues.	Hiper. genitq. ues.	Hipod. amig. ues.

	440	268	88	74	183	183	74
TOTAL							
MARE							
Act en associacions	10,0	8,7	13,2	12,2	9,3	8,7	14,9
Rebre visites	27,7	28,2	25,0	28,4	29,0	25,1	31,1
Locat instrument musical	4,1	4,0	4,4	4,1	3,3	3,8	6,8
Itinams personals	15,0	15,4	10,3	17,6	18,6	9,8	18,9
Veure TV i video	61,8	63,8	55,9	59,5	61,2	59,6	68,9
Viajar	32,7	29,9	33,8	(43,2)	31,7	32,8	35,1
Visitar museus i exposicions	21,6	21,8	23,5	21,1	21,9	18,6	25,7
Altres	3,2	3,4	2,9	2,7	4,4	2,7	1,4
NS/NC	3,4	2,7	10,3	.	2,7	5,5	.

P.11.-INDEX D'ACTIVITATS -PARE

-ACTIVITATS CULTURALS -PARE

0	15,2	11,7	14,7	29,7	12,6	10,9	32,4
1	11,4	13,8	8,8	4,1	9,3	14,2	9,5
2/3	28,5	30,9	25,0	23,0	29,5	31,7	18,9
4/5	22,5	23,2	20,6	21,6	21,0	21,9	23,0
6/7	13,2	12,4	16,2	13,5	15,8	14,2	4,1
8	9,1	8,1	14,7	8,3	9,8	7,1	12,2
MEDIA	23,83	23,49	25,88	20,95	24,97	23,55	19,32
DESV TIPICA	14,77	13,95	15,95	16,57	14,52	13,75	17,07

-ACTIVITATS LUDICO RECREATIVES -PARE

0	36,8	35,2	35,3	44,6	30,3	38,8	48,6
1/2	46,4	49,0	41,2	40,5	51,4	46,4	33,8
3/4	14,8	14,4	17,6	13,5	16,9	12,6	14,9
5/6	2,0	1,3	5,9	1,4	1,6	2,2	2,7
MEDIA	4,10	4,06	4,71	3,58	4,51	3,91	3,58
DESV TIPICA	3,76	3,60	4,39	3,75	3,64	3,73	4,10

-ACTIVITATS SOCIALS -PARE

0	48,0	45,3	55,9	51,4	44,3	46,4	60,8
1	25,2	26,5	23,5	21,6	26,8	27,3	16,2
2	13,6	13,8	11,8	14,9	14,8	14,2	9,5
3	7,3	8,4	4,4	5,4	8,2	7,1	5,4
4	4,5	4,4	4,4	5,4	4,4	3,8	6,8
5	1,4	1,7	.	1,4	1,6	1,1	1,4
MEDIA	1,98	2,10	1,56	1,92	2,13	1,96	1,70
DESV TIPICA	2,48	2,52	2,21	2,63	2,51	2,38	2,64

	TIPOLOGIA FAMILIA -				TIPOLOGIA FAMILIA -				TIPOLOGIA FAMILIA -				
	Homog.		Heter.		Homog.		Heter.		Homog.		Heter.		
	amb	des	amb	des	amb	des	amb	des	amb	des	amb	des	
TOTAL													

TOTAL 440 288 68 74 183 183 74

ACTIVITATS SOCIALS - MARE

0	41,6	41,3	50,0	35,1	36,3	47,0	36,5
1	28,9	27,9	29,7	30,6	25,7	32,4	
2	13,2	12,8	7,4	20,3	14,2	13,1	10,8
3	8,4	8,7	7,4	8,1	9,8	5,5	12,2
4	5,2	5,4	4,4	5,4	4,9	6,0	4,1
5	2,7	3,0	2,9	1,4	2,2	2,7	4,1
MEDIA	2,30	2,34	1,94	2,46	2,36	2,12	2,54
DISV. TIPICA	2,66	2,77	2,66	2,49	2,59	2,69	2,78

ALBRES ACTIVITATS - MARE

0	9,3	10,4	11,8	2,7	8,2	12,6	4,1
1	17,6	13,1	10,3	6,8	13,7	11,5	6,8
2	14,3	13,4	11,8	20,3	12,0	16,9	13,5
3	12,7	12,8	11,8	13,5	13,1	13,7	10,6
4	13,4	12,4	11,8	10,9	13,1	11,5	18,9
Mes de 4	38,6	37,9	42,6	37,8	39,9	34,4	45,9
MEDIA	6,50	6,35	6,59	7,06	6,58	6,05	7,43
DISV. TIPICA	3,50	3,59	3,67	2,95	3,50	3,62	3,04

INDEX ACTIVITATS - MARE

Molt baix 0 a 10	11,1	11,7	19,1	1,4	12,0	13,7	2,7
Baix 11 a 19	4,8	5,7	-	5,4	4,9	6,0	1,4
Mg. 20 a 37	33,4	32,9	36,8	32,4	27,8	36,1	40,5
Al 38 a 45	16,6	16,8	14,7	17,6	19,7	12,0	21,6
Molt alt 46 a 100	34,1	32,9	29,4	43,2	36,1	32,2	33,8
Mijana	38,41	37,75	36,25	43,03	39,56	36,04	41,39
Desv tipica	20,37	20,55	22,45	16,90	21,24	20,42	17,43

P.12.- ANOMBRE DE LLIBRES TENEN EN LA LLAR

Cap	5	3	1,5	-	-	1,1	-
Menyys de 10	3,4	4,4	-	2,7	2,2	3,8	5,4
De 10 a 25	8,9	11,1	5,9	2,7	8,2	10,4	6,8
De 26 a 100	35,2	30,3	32,4	25,7	31,7	42,1	27,0
De 101 a 500	31,1	27,2	33,8	14,6	32,8	27,9	35,1
Mes de 500	18,2	16,1	25,0	20,3	21,3	12,6	24,3
NS/NC	2,7	2,7	1,5	4,1	3,8	2,2	1,4

P.13.- FRECUENCIA LLEGEDIEN EN LA SEVA LLAR

LLEIDA

% VERTICALES

	TOTAL	TIPOLOGIA FAMILIA -				TIPOLOGIA FAMILIA -			
		Homoq- ambq- ues	Hiper- garnq- ues	Homoq- ambq- ues	Hiper- garnq- ues	Homoq- ambq- ues	Hiper- garnq- ues	Homoq- ambq- ues	Hiper- garnq- ues
TOTAL	440	250	60	74	183	74	260	183	74

ALTRES ACTIVITATS - PARE

0	15,0	12,8	10,3	28,4	9,8	13,1	12,4	12,4
1	17,7	18,5	16,2	12,2	16,4	19,7	16,2	16,2
2	20,2	20,1	22,1	18,9	20,8	23,0	12,2	12,2
3	12,7	12,4	17,6	9,5	13,7	13,1	9,5	9,5
4	9,1	9,7	11,8	4,1	9,8	9,3	6,8	6,8
Mes de 4	25,2	25,5	22,1	27,0	29,5	21,9	23,0	23,0
MEDIA	5,18	5,27	5,41	4,59	5,72	5,03	4,22	4,22
DESV TIPICA	3,58	3,53	3,32	3,95	3,48	3,43	3,97	3,97

INDEX ACTIVITATS - PARE

Mot bar 0 a 10	14,5	12,1	13,2	25,7	10,4	11,5	32,4	32,4
Bar 11 a 19	8,6	9,4	5,9	8,1	8,2	10,4	5,4	5,4
Mq 20 a 37	33,8	36,6	30,9	25,7	32,8	37,7	21,0	21,0
Alt 38 a 45	14,5	14,4	19,1	10,8	17,5	12,0	13,5	13,5
Mot ill 46 a 100	28,4	27,5	30,9	29,7	31,1	28,4	21,6	21,6
Mijana	34,10	34,94	37,56	31,04	31,33	34,44	28,82	28,82
Desv tipica	20,84	19,85	21,77	23,60	20,11	19,13	24,34	24,34

ACTIVITATS CULTURALS - MARE

0	10,9	11,4	19,1	1,4	12,6	12,6	2,7	2,7
1	8,4	9,1	5,9	8,1	6,6	9,8	9,5	9,5
2/3	26,1	27,5	23,5	23,0	23,5	26,8	31,1	31,1
4/5	26,4	24,5	26,5	33,8	26,2	25,7	28,4	28,4
6/7	17,0	16,4	17,8	24,3	16,9	16,9	17,6	17,6
8	11,1	11,1	13,2	9,5	14,2	8,2	10,8	10,8
MEDIA	26,36	25,87	24,56	30,00	27,10	24,92	28,11	28,11
DESV TIPICA	14,38	14,52	16,06	11,47	15,15	14,29	12,35	12,35

ACTIVITATS LUDICO RECREATIVES - MARE

0	47,3	49,0	50,0	41,9	43,7	50,8	47,3	47,3
1/2	41,4	40,9	38,2	46,9	43,2	39,9	40,5	40,5
3/4	10,7	10,4	10,3	12,2	12,6	8,7	10,8	10,8
5/6	7	7	1,5	.	5	5	1,4	1,4
MEDIA	3,24	3,19	3,16	3,51	3,50	2,95	3,37	3,37
DESV TIPICA	3,48	3,47	3,66	3,39	3,53	3,36	3,63	3,63

	TIPOLOGIA FAMILIA -			TIPOLOGIA FAMILIA -		
	Homop. amig. ues	Hiper- genitq. ues	hipooq. amig. ues	Homop. amig. ues	Hiper- genitq. ues	hipooq. amig. ues

TOTAL 440 286 68 74 183 183 74

.PARE

Cada dia 37,3 33,9 50,0 39,2 45,4 32,8 28,4
 Alguns dies a la setmana 27,0 28,9 27,9 14,9 28,8 28,4 24,3
 Un dia a la setmana 2,7 2,7 2,9 2,7 2,7 3,3 1,4
 Algunes vegades 21,4 24,5 13,2 16,2 18,6 27,9 12,2
 No hegeix mai 2,7 3,4 1,5 1,4 3,3 3,3 3,3
 NS/NC 8,9 5,7 4,4 25,7 3,3 4,4 30,8

.MARE

Cada dia 39,8 37,9 32,4 54,7 43,7 33,9 44,6
 Alguns dies a la setmana 31,4 34,9 39,7 27,6 35,6 31,7 29,7
 Un dia a la setmana 3,0 2,7 2,9 4,1 2,7 3,3 2,7
 Algunes vegades 18,0 20,1 13,2 13,5 12,6 22,4 20,3
 No sap llegir 1,4 1,3 - 2,7 1,1 1,6 1,4
 NS/NC 2 - - 1,4 - - 1,4

P.14. PROGRAMES DE TV SEGUEN A LA SEVA LLAR

.PARE

Cinema 64,3 64,8 64,7 62,2 69,4 65,0 50,0
 Concursos 32,3 34,6 33,8 21,6 31,1 36,6 24,3
 Documentals 56,6 59,1 61,2 40,5 66,1 66,3 33,8
 Esports 54,8 59,4 50,0 90,5 63,9 53,0 36,5
 Magatzins 10,5 11,7 7,4 8,1 11,5 12,0 4,1
 Musicals 15,7 16,4 14,7 13,5 16,9 18,0 6,8
 Noticies/informatius 80,9 83,2 86,8 67,2 84,2 85,8 60,8
 Series 24,5 25,5 20,6 20,3 26,2 25,7 17,6
 Teatre 6,6 7,4 7,4 2,7 7,7 5,5 6,8
 Altres 1,1 1,0 - 2,7 1,5 2,2 -
 NS/NC 8,4 4,7 5,8 25,7 2,2 5,5 31,1

	TIPOLOGIA FAMILIA -		TIPOLOGIA FAMILIA -		TIPOLOGIA FAMILIA -	
	Homoq. amq. ues	Hiper- gamq. ues	Hipoq. amq. ues	Hiper- gamq. ues	Homoq. amq. ues	Hipoq. amq. ues
TOTAL	440	294	68	74	183	74

	440	294	68	74	183	74
IMARE						
Cinema	69,5	69,5	73,5	66,2	72,1	68,9
Concursos	46,4	48,0	41,2	44,6	41,5	48,6
Documentals	44,5	41,3	48,5	54,1	49,2	43,2
Esports	15,0	16,1	11,8	13,5	14,2	14,9
Magalans	28,6	30,9	23,5	24,3	26,2	27,0
Musicals	23,6	24,5	17,6	25,7	21,9	28,4
Notícies,informatis	75,8	76,5	69,1	85,1	79,2	81,1
Series	50,5	52,0	44,1	50,0	47,5	56,8
Teatre	13,2	14,4	8,8	12,2	15,3	12,2
Altres	2,5	2,3	-	5,4	2,2	2,7
NS/NC	4,5	3,4	10,3	4,1	3,3	7,7

P.15.-.TIPUS DE PROGRAMES DE BASTO SEGUREN A LA SEVA LLAR

	PARE		IMARE		NS/NC	
IMARE						
Notícies,informatis	60,2	61,1	68,1	48,6	67,2	63,4
Música	42,3	43,0	45,6	36,5	41,7	45,4
Magalans	11,6	11,4	11,8	12,2	12,6	13,1
Concursos	2,5	3,0	1,5	1,4	3,3	2,7
Teatre, novel·les	2	3	-	-	5	-
Relacions, esports	32,3	33,6	35,3	24,3	37,2	30,1
Debats	22,7	22,8	29,4	16,2	21,3	19,1
Informacio esportiva	31,6	33,6	35,3	20,3	36,1	28,4
Altres	1,4	1,3	1,5	1,4	1,6	1,1
NS/NC	15,2	10,4	14,7	35,1	11,5	10,9
IMARE						
Notícies,informatis	51,8	53,0	45,6	52,7	54,1	54,6
Música	61,1	62,1	54,4	63,5	61,7	57,9
Magalans	12,0	14,4	5,9	8,1	13,1	12,0
Concursos	4,8	5,7	5,9	-	4,9	4,4
Teatre, novel·les	3,9	4,7	1,5	2,7	5,5	2,7
Relacions, esports	5,0	5,7	1,5	5,4	5,5	6,0
Debats	18,2	19,8	10,3	18,9	21,3	14,8
Informacio esportiva	3,6	4,4	-	4,1	4,4	2,2
Altres	9	1,0	1,5	-	2,2	-
NS/NC	17,0	15,4	25,0	16,2	14,8	20,2

	TIPOLOGIA FAMILIA -				TIPOLOGIA FAMILIA -			
	TOTAL	Hetero-	Hetero-	Hetero-	Hetero-	Hetero-	Hetero-	Hetero-
		amb	amb	amb	amb	amb	amb	amb
	ues	ues	ues	ues	ues	ues	ues	

TOTAL 440 288 68 74 183 183 74 74

P.16.- EN ELS ULTIMS 3 MESOS HAN ANAT AL CINEMA

No hiem anat al cinema	31,8	30,9	39,7	29,4	31,1	34,4	27,0
Hi hem anat algunes vegades	42,5	41,3	39,7	50,0	41,8	43,7	43,2
Hi o dos cops al mes	10,7	11,7	7,4	9,5	11,5	7,7	16,2
Un cop a la setmana	2,5	2,3	2,9	2,7	2,2	3,3	1,4
Preferim veure un video	10,7	12,1	7,4	8,1	12,0	8,7	12,2
NS/NC	1,8	1,7	2,9	1,4	2,2	2,2	-

P.17.- GÈNERE DE L'ÚLTIMA PEL·LÍCULA QUE HA VIST

Accio, aventura, utaga	39,5	38,9	36,2	43,2	38,3	42,1	36,5
Ciencia-ficció	10,0	10,7	13,2	4,1	12,0	9,3	6,8
Comedia	20,7	20,1	20,6	23,0	20,8	20,8	20,3
Drama	8,9	8,7	13,2	5,4	9,3	8,2	9,5
Historia	5,0	4,0	8,8	5,4	6,0	4,9	2,7
Infantils/dibuxos	10,7	11,1	8,8	10,8	15,8*	5,5*	10,8
Musical	5	7	-	-	5	5	-
Policiaica	3,0	2,3	2,9	5,4	3,3	3,8	-
Terror	11,8	12,4	11,8	9,5	10,4	11,5	16,2
Western	1,6	1,7	1,5	1,4	1,1	2,2	1,4
NS/NC	11,6	12,1	11,8	9,5	12,0	12,6	8,1

P.18.- EN ELS ULTIMS 3 MESOS HAN ANAT AL TEATRE

No hi hem anat	79,3	79,2	85,3	74,3	74,9	84,2*	78,4
Hi hem anat algun cop	17,3	16,8	11,8	24,3	20,8	12,0*	21,6
NS/NC	3,4	4,0	2,9	1,4	4,4	3,8	-

P.19.- DE QUIN GÈNERE ERA L'ÚLTIMA OBRA DE TEATRE QUE HAN VIST

Classic	3,4	4,7	1,5	-	2,2	5,5*	1,4
Comedia	23,2	22,5	23,5	25,7	26,2	20,2	23,0
Drama	2,5	2,3	2,9	2,7	2,7	1,6	4,1
Experimental	2,3	2,3	-	4,1	4,4	5	1,4
Infantils	5,7	5,7	4,4	6,8	4,9	4,9	9,5
Musical	4,1	4,0	1,5	6,8	4,9	2,7	5,4
Varietats	1,6	1,3	-	4,1	1,6	1,1	2,7
Altres	1,6	2,0	1,5	-	2,2	1,1	1,4
NS/NC	59,5	58,7	67,6	55,4	56,8	63,4	56,8

LLEIDA

% VERTICALES

	TIPOLOGIA FAMILIA -				TIPOLOGIA FAMILIA -			
	Homoq. amq. ues	Hiper- gamq. ues	Hipoq. amq. ues	Hipoq. gamq. ues	Homoq. amq. ues	Hiper- gamq. ues	Hipoq. amq. ues	Hipoq. gamq. ues
TOTAL	440	298	68	74	183	183	74	74

TOTAL 440 298 68 74 183 183 74 74

P.20.-ESDEVENIMENTS HAN ASSISTIT ELS ULTIMS TRES MESOS

Actuacions musicals	20,7	21,1	16,2	23,0	20,8	21,3	18,9
Biblioteques	21,1	20,5	20,6	24,3	24,6	19,7	16,2
Espais culturals	11,8	10,7	13,2	14,9	13,1	10,9	10,8
Equipaments comercials	22,7	24,8	14,7	21,6	24,6	20,2	24,3
Feries populars	52,3	55,4	45,6	45,9	48,6	58,5+	45,9
Museus, exposicions	26,8	23,8-	36,8f	29,7	30,1	24,6	24,3
Normalizacio lingüística	1,4	1,3	-	2,7	1,6	1,1	1,4
Xerrades, conferencies	26,4	24,2	33,8	28,4	26,8	25,7	27,0
Altres	4,5	5,4	4,4	1,4	4,4	4,9	4,1
NS/NC	11,6	11,4	10,3	13,5	9,8	12,0	14,9

P.21.-EN ELS ULTIMS 3 MESOS HAN ASSISTIT A ALGUN CONCERT

No hem assolit a cap concert	62,0	61,7	61,8	63,5	61,2	64,5	58,1
Canço catalana	3,9	3,4	4,4	5,4	3,8	4,4	2,7
Canço espanyola	3,0	3,4	1,5	2,7	1,6	3,8	4,1
Flaamenc	1,8	1,3	2,9	2,7	1,6	5	5,4
Música Catalana	5,2	5,0	5,9	5,4	6,6	4,9	2,7
Folclore català o altre	2,3	1,7	1,5	5,4	2,7	1,6	2,7
Música melòdica lleugera	3,4	4,0	1,5	2,7	3,8	2,7	4,1
Música infantil	2,0	1,3	5,9	1,4	2,2	2,2	1,4
Música moderna: pop, rock	10,9	11,7	8,8	9,5	10,4	12,6	8,1
Òpera, sarsuela	1,4	1,3	2,9	-	1,1	1,1	2,7
Canço cantautor	1,1	1,7	-	-	1,1	1,6	-
Salsa, merengue, samba	6,6	7,4	-	9,5	8,2	4,9	6,8
NS/NC	9,5	9,7	14,7	4,1	9,8	9,8	8,1

	TIPOLOGIA FAMILIA-				TIPOLOGIA FAMILIA-			
	Homoq amq ues	Hiper gamq ues	Hipoq amq ues	Homoq amq ues	Hiper gamq ues	Hipoq amq ues	Homoq amq ues	Hiper gamq ues
TOTAL	448	288	68	74	103	103	74	74

TOTAL

P.22.- PERTANYEN A ALGUNA ASSOCIACIO

No pertanyen a cap associacio	15,9	16,4	13,2	16,2	14,8	14,2	23,0	23,0
Asso benefica-social	7,3	6,7	5,9	10,8	3,7	7,1	6,8	6,8
Asso cultural	7,7	6,4	8,8	12,2	9,3	7,1	5,4	5,4
Asso cultural i/o recreativa	7,7	8,4	2,9	9,5	4,4	10,9+	8,1	8,1
Asso esportiva,杖iges	27,0	25,5	29,4	31,1	20,5	26,8	21,6	21,6
Asso gastronomic	9	1,0	1,5	-	1,1	1,1	-	-
Asso o partit politic	5,7	5,0	4,4	9,5	3,8	7,7	5,4	5,4
Asso pares i mares	45,5	45,6	39,7	50,0	47,0	49,2	32,4	32,4
Asso professional	17,3	13,4	23,5	21,0	15,8	17,5	20,3	20,3
Asso religiosa	6,4	6,0	10,3	4,1	4,4	6,6	10,8	10,8
Asso de veïns	30,7	31,5	28,5	31,1	30,6	30,6	31,1	31,1
Asso coral	2,5	2,7	2,9	1,4	3,8	2,2	-	-
Grups d'animacio teatre	1,8	1,0	4,4	2,7	2,7	5	2,7	2,7
Grups ecologistes	3,4	2,0	8,8	4,1	4,4	3,3	3,4	3,4
Penyes	10,7	11,1	8,8	10,8	9,8	12,6	8,1	8,1
Sindicat	10,7	8,7	10,3	18,9	13,7	9,3	6,8	6,8
Altres	3,0	4,0	-	1,4	2,2	4,4	1,4	1,4
NS/NC	6,8	6,7	11,8	2,7	6,6	7,1	6,8	6,8

INDEX CULTURAL

Molt baix -1 a 13	4,5	1,7-	2,9	17,6	5-	2,2	20,3	20,3
Baix -14 a 26	12,5	12,1	11,8	14,9	8,2	15,8	14,9	14,9
Mig -27 a 39	46,6	53,4	41,2	21,3	49,2	49,7	32,4	32,4
Alt -40 a 52	31,6	28,9	38,2	36,5	35,0	29,0	29,7	29,7
Molt alt - + 52	3,9	3,0	4,4	6,8	4,9	3,3	2,7	2,7

Media	35,41	35,49	37,12	33,54	37,80	35,00	30,62	30,62
Desv tipica	10,81	9,44	9,88	15,57	9,74	10,04	14,26	14,26
NS/NC	,9	1,6	1,5	-	2,2	-	-	-

STATUS

Alt	18,9	17,4	25,0	18,9	22,4	16,4	16,2	16,2
Mig+Alt	20,5	19,8	26,5	21,6	24,0	20,2	12,2	12,2
Mig	20,0	21,1	19,1	16,2	16,9	24,0	17,6	17,6
Mig-Baix	21,8	26,8	11,8	10,8	23,0	20,8	21,6	21,6
Baix	18,9	15,9	17,6	12,5	13,7	18,6	32,4	32,4

LLEIDA

% VERTICALES

	TIPOLOGIA FAMILIA -			TIPOLOGIA FAMILIA -		
	Homoq. amiq. ues	Hiper. gamiq. ues	Hipoq. amiq. ues	Homoq. amiq. ues	Hiper. gamiq. ues	Hipoq. amiq. ues
TOTAL	440	288	68	74	183	74

TOTAL 440 288 68 74 183 74

P.A.-NIVELL D'ESTUDIS -PAIE

Sense estu.	1,4	1,3	1,5	1,4	1,6	1,1	1,4
Primà.	58,9	74,2+	7,4-	44,6-	60,7	68,3+	31,1-
Secun.	13,9	4,4-	47,1+	21,6+	12,6	15,3	13,5
Univ.	17,3	15,4	44,1+	-	22,4+	9,8-	23,0
NS/NC	8,6	4,7-	-	32,4+	2,7-	5,5-	31,1+

P.A.-NIVELL D'ESTUDIS -MAIE

Sense estu.	1,4	1,3	-	2,7	1,1	5	4,1
Primà.	65,2	74,2+	64,7	29,7-	59,0-	71,0+	66,2
Secun.	10,5	4,4-	20,6+	23,7+	11,5	10,9	6,8
Univ.	17,5	15,4	-	41,9+	23,5+	12,0-	16,2
NS/NC	5,5	4,7	14,7	-	4,9	5,5	6,8

TIPOLOGIA FAMILIAR - ESTUDIS

Homogàmiques	67,7	100,0+	-	-	77,6+	67,2	44,6-
Hipergàmiques	15,5	-	100,0-	-	12,0	75,8	23,0+
Hipoqàmiques	16,8	-	-	100,0-	10,4-	16,9	32,4+

TIPOLOGIA FAMILIAR - OCUPACIO

Homogàmiques	41,6	47,7+	32,4	25,7-	100,0-	-	-
Hipergàmiques	41,6	41,3	42,6	41,9	-	100,0+	-
Hipoqàmiques	16,8	11,1-	25,0-	32,4+	-	-	100,0-

	Q.1.-Q.VERBAL						Q.2.-NSUBSTANTIUS						Q.3.-MADJECTIUS						Q.4.-MVERBS						Q.5.-NOMINACIONES SIMPLIS											
	Molt baix		Baix		Alt		Molt alt		11a		16a		11a		16a		11a		16a		11a		16a		11a		16a		11a		16a					
	54-59	60-65	66-71	72-77	78-83	84-89	90-95	96-101	102-107	108-113	114-119	120-125	126-131	132-137	138-143	144-149	150-155	156-161	162-167	168-173	174-179	180-185	186-191	192-197	198-203	204-209	210-215	216-221	222-227	228-233	234-239					
TOTAL	440	203	111	94	32	2	18	83	100	237	289	130	19	2	8	37	89	97	200	169	145	68	21	37												
Molt baix 54-92	45.1	100.0					100.0	50.0	65.1	43.0	40.1	51.2	38.5	26.3		25.0	62.2	51.7	30.5	39.7	49.1	46.9	42.6	28.6	45.9											
Baix 93-101	25.2		100.0				44.4	15.7	30.0	25.3	28.0	20.8	5.3	300.0		82.5	24.3	25.8	20.6	25.8	24.9	27.6	23.5	28.6	18.9											
Alt 102-113	21.4			100.0			5.6	14.5	21.0	25.3	15.6	32.3	36.8			12.5	10.8	14.6	20.6	26.8	18.3	20.0	23.5	28.6	32.4											
Molt alt 114-150	7.3				100.0		4.8	6.0	9.3	5.2	8.5	31.6				2.7	2.7	7.8	8.2	7.7	7.7	5.5	10.3	14.3	2.7											
Media	92.17	78.37	96.37	107.50	120.09	72.50	85.22	87.47	92.33	94.44	89.79	95.52	104.84	96.00	89.25	88.53	90.96	90.52	94.57	90.96	92.08	94.25	97.14	91.49												
Desv. típica	15.57	8.95	2.79	2.84	5.68	1.50	13.12	16.75	14.64	15.57	15.18	14.91	17.19	3.00	13.29	15.37	16.03	16.17	14.86	16.39	14.23	15.12	16.09	16.73												
Q.2.-NSUBSTANTIUS																																				
0 a 5	.5	1.0																																		
6 a 10	4.1	4.4	7.2	1.1																																
11 a 15	18.9	26.6	11.7	12.8	12.5			100.0																												
16 a 20	22.7	21.2	27.0	22.3	18.6				100.0																											
21 a 25	53.9	46.8	54.1	63.8	68.8					100.0																										
MEDIA	4.25	4.08	4.28	4.49	4.56	1.00	2.00	3.00	4.00	5.00	4.01	4.67	5.00	5.00	2.38	3.43	3.63	4.22	4.76	3.91	4.30	4.49	4.86	4.92												
DESV. TÍPICA	.93	1.00	.94	.76	.72	.00	.00	.00	.00	.00	.97	.68	.00	.00	.48	.99	.95	.79	.56	1.02	.88	.78	.36	.28												
Q.3.-MADJECTIUS																																				
0 a 5	65.7	72.8	73.0	47.9	45.9	100.0	88.9	89.2	81.0	48.9	100.0																									
6 a 10	29.5	24.6	24.3	44.7	34.4		11.1	10.8	19.0	42.2		100.0																								
11 a 15	4.3	2.5	.9	7.1	8.8					8.0																										
16 a 20	.5		1.8							.8																										
MEDIA	1.40	1.30	1.32	1.60	1.72	1.00	1.11	1.11	1.19	1.61	1.00	2.00	3.00	4.00	1.00	1.03	1.25	1.29	1.59	1.23	1.40	1.57	1.76	1.59												
DESV. TÍPICA	.58	.51	.59	.63	.77	.00	.32	.31	.39	.67	.00	.00	.00	.00	.00	.16	.46	.52	.67	.48	.65	.81	.70	.55												
Q.4.-MVERBS																																				
0 a 5	1.8	1.0	4.5	1.1																																
6 a 10	8.4	11.3	8.1	4.3	3.1	50.0	22.2	19.3	10.0	2.5	12.5	.8																								
11 a 15	20.2	22.7	20.7	13.8	21.9	50.0	38.9	42.2	27.0	8.0	23.5	15.4	5.3																							
16 a 20	22.0	24.1	18.0	21.3	25.0				26.5	32.0	18.1	24.9	15.8																							
21 a 25	47.5	40.9	48.6	59.6	50.0				8.4	31.0	71.3	66.9	78.9	100.0																						
MEDIA	8.10	7.85	7.96	8.68	8.44	5.00	4.89	5.34	7.68	9.16	7.59	9.00	9.47	10.00	2.00	4.00	6.00	8.00	10.00	7.32	8.12	8.94	9.62	9.62												
DESV. TÍPICA	2.17	2.17	2.40	1.88	1.81	1.00	2.49	1.96	1.96	1.49	2.29	1.56	1.12	.00	.00	.00	.00	.00	.00	.00	.00	.00	.00	.00	.00											

		Q.1.-QI VERBAL				Q.2.-N.SUBSTANTIVUS				Q.3.-N.ADJECTIVUS				Q.4.-N.VERBS				Q.5.-N.ORACIONES SIMPLIS											
		Molt	Bax	At	Molt	11a	16a	21a	11a	16a	21a	11a	16a	21a	11a	16a	21a	11a	16a	21a	11a	16a	21a	11a	16a	21a	11a	16a	21a
		34	1	13	34	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10

TOTAL	440	203	111	94	32	2	18	83	100	237	289	130	19	2	8	37	89	97	209	169	145	68	21	37									
Q.5.-N.ORACIONES SIMPLIS																																	
0 a 3	384	409	378	330	406	100.0	86.7	57.8	45.0	26.2	46.4	23.8	21.1		100.0	56.5	53.7	46.4	23.0	100.0													
4 a 6	33.0	33.5	36.0	30.9	25.0		27.8	31.3	35.0	33.3	33.9	29.2	36.8	100.0		35.1	37.1	32.0	32.5														
7 a 9	15.5	14.3	14.4	17.0	21.9		5.6	10.8	14.0	18.6	11.4	23.8	21.1			5.4	9.0	14.4	21.1														
10 a 12	4.8	3.0	5.4	6.4	9.4			3.0	7.6	2.8	7.7	15.8					1.7	2.1	8.6														
13 a 15	8.4	8.4	6.3	12.8	3.1				3.0	14.3	5.5	15.4	5.3				1.1	5.2	14.8														
MEDIA	4.24	4.09	4.13	4.70	4.19	2.00	2.78	3.06	3.68	5.01	3.74	5.23	4.85	4.00	2.00	2.92	3.26	3.75	5.20	2.00	4.00	6.00	8.00	8.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	
DESV. TIPICA	2.43	2.39	2.29	2.68	2.29	.00	1.22	1.37	1.96	2.68	2.17	2.69	2.34	.00	.00	1.21	1.58	2.15	2.66	.00	.00	.00	.00	.00	.00	.00	.00	.00	.00	.00	.00	.00	

Q.6.-N.ORACIONES COORDINADAS

0 a 2	24.5	25.1	30.6	18.1	18.8	100.0	44.4	37.3	32.0	14.8	27.7	20.0	10.5		100.0	75.7	40.4	21.6	7.2	38.5	20.0	19.1										
3 a 4	27.3	29.1	24.3	25.5	31.3		33.3	36.1	29.0	23.2	27.7	25.4	36.8			21.6	46.1	37.1	16.7	27.2	27.2	33.1	25.0	23.8	10.8							
5 a 6	22.0	20.2	19.8	25.6	28.1		16.7	18.1	20.0	24.9	22.1	22.3	21.1			2.7	10.1	26.8	29.2	19.5	22.1	27.9	19.0	24.3								
7 a 8	13.2	12.8	12.6	15.0	9.4			7.2	12.0	16.5	14.2	10.8	15.8				2.2	11.3	21.5	7.7	16.6	16.2	19.0	16.2								
9 a 10	13.0	12.8	12.6	13.8	12.5			1.2	7.0	20.7	9.3	21.5	15.8	100.0			1.1	3.1	25.4	7.1	8.3	11.8	38.1	45.9								
MEDIA	7.88	7.77	7.57	8.46	7.97	3.00	5.50	5.96	6.99	9.15	7.43	8.95	8.68	16.09	3.00	3.81	5.33	7.11	10.23	6.53	7.80	8.29	11.14	11.76								
DESV. TIPICA	3.99	4.00	4.12	3.88	3.38	.00	2.77	2.94	3.72	4.05	3.78	4.27	3.96	.00	.00	1.52	2.43	3.13	3.70	3.68	3.65	3.81	3.69	3.56								

Q.7.-N.ORACIONES SUBORDINADAS

0 a 2	11.1	11.8	14.4	8.5	3.1	100.0	38.9	22.9	9.0	5.1	14.9	3.8	5.3		100.0	51.4	15.7	5.2	1.4	17.2	11.0	1.5	9.5	2.7							
3 a 4	16.4	18.7	13.5	17.0	9.4		27.8	31.3	18.0	9.7	18.7	13.1	5.3			35.3	32.6	21.6	4.3	17.8	15.2	20.6	9.5	10.8							
5 a 6	19.5	22.7	19.8	14.9	12.5		16.7	20.5	30.0	15.2	22.1	15.4	10.5			5.4	32.6	25.8	14.4	20.1	20.0	19.1	19.0	16.2							
7 a 8	19.3	20.7	18.0	14.9	28.1		16.7	14.5	20.0	21.1	19.2	10.5				8.1	14.6	27.8	20.1	17.8	20.7	23.5	4.8	21.6							
9 a 10	33.6	26.1	34.2	44.7	46.9			10.8	23.0	46.9	24.2	48.5	68.4	100.0			4.5	19.6	59.8	27.2	33.1	35.3	57.1	48.6							
MEDIA	9.92	9.22	9.77	10.81	12.25	.00	4.44	6.36	9.20	11.97	8.80	11.82	13.26	16.00	.00	2.81	6.38	9.40	13.30	8.80	9.99	10.82	11.62	12.11							
DESV. TIPICA	5.55	5.41	5.78	5.62	4.94	.00	4.53	5.15	5.04	4.89	5.54	4.93	4.82	.00	.00	3.63	4.25	4.69	3.88	5.80	5.50	4.79	5.78	4.67							

Q.19.-COHERENCIA

MB	6.4	2.5	7.2	12.8	9.4				1.0	11.4	3.1	10.0	21.1	100.0					13.4	2.4	4.1	13.2	14.3	16.2							
B	35.2	26.6	37.8	46.8	46.9			12.0	31.0	48.1	26.6	51.8	42.3						29.9	55.5	17.8	39.3	51.5	52.4	59.5						
R	44.1	49.3	44.1	35.2	34.4		33.3	53.0	58.0	38.3	50.2	33.1	31.6		12.5	37.8	67.4	58.8	29.7	50.3	49.0	33.8	33.3	21.6							
M	14.3	21.7	10.8	4.3	9.4	100.0	66.7	34.9	10.0	4.2	20.1	3.1	5.3		87.5	62.2	21.3	11.3	1.4	29.6	7.6	1.5		2.7							
MEDIA	8.02	6.69	8.48	10.09	9.38	.00	2.00	4.63	7.38	10.90	6.77	10.25	10.74	18.00	.75	2.27	5.99	7.11	10.85	5.57	8.40	10.59	10.86	11.35							
DESV. TIPICA	4.79	4.55	4.68	4.50	4.80	.00	2.91	3.90	3.80	4.40	4.36	4.12	5.13	.00	1.98	2.95	3.39	3.71	4.04	4.52	4.15	4.16	4.08	4.19							

	Q.1.-ON VERBAL			Q.2.-NSUBSTANTIVUS						Q.3.-ADJECTIVUS						Q.4.-N.VERBS						Q.5.-NORACIONS SIMPLIS					
	Mot box	Bax Alt	Mot Alt	0a5	6a10	15	16a	20	25	0a5	6a10	15	16a	20	25	0a5	6a10	15	16a	20	25	0a5	6a6	7a9	12	13a	15

TOTAL	440	203	111	94	32	2	18	83	100	237	289	130	19	2	8	37	89	97	206	169	146	58	21	37					
-------	-----	-----	-----	----	----	---	----	----	-----	-----	-----	-----	----	---	---	----	----	----	-----	-----	-----	----	----	----	--	--	--	--	--

Q.20.-COHESIO

M9	6.1	1.5	3.6	16.0	15.6	-	-	3.0	10.1	2.4	13.1	15.8	-	-	-	-	2.2	1.0	11.5	1.2	3.4	17.6	14.3	13.5					
B	32.0	24.6	34.2	43.6	37.5	-	5.6	16.9	25.0	42.6	41.5	57.9	100.0	-	12.5	5.4	20.2	26.8	45.0	20.1	37.2	36.8	57.1	43.2					
R	47.5	54.2	50.5	30.9	43.8	50.0	38.9	56.6	58.0	40.5	37.7	21.1	-	-	54.1	55.1	59.8	39.2	49.1	52.4	42.6	28.6	40.5						
M	14.3	19.7	11.7	9.6	3.1	50.0	55.6	26.5	14.0	6.8	19.0	7.7	5.3	-	87.5	40.5	22.5	12.4	4.3	29.6	6.9	2.9							
MEDIA	7.80	6.47	7.28	9.96	9.94	3.00	3.00	5.42	7.02	9.37	6.75	9.60	11.05	12.00	1.50	3.89	6.13	6.99	9.02	5.57	8.23	10.15	11.14	10.05					
DESV. TIPICA	4.73	4.24	4.33	5.17	4.72	3.00	3.71	3.93	4.18	4.59	4.32	4.86	4.59	.00	3.97	3.53	4.34	3.84	4.45	4.42	4.00	4.78	3.93	4.48					

Q.21.-ADEQUACIO

M8	9.1	4.4	8.1	18.1	15.6	-	-	2.0	16.0	5.2	15.4	15.8	100.0	-	-	-	1.1	2.1	17.7	2.4	5.5	16.2	33.3	27.0					
B	39.1	30.5	45.9	47.9	43.8	-	11.1	13.3	34.0	52.7	31.8	51.5	68.4	-	5.4	20.2	29.9	58.9	25.4	43.4	52.9	47.6	54.1						
R	42.0	50.2	38.7	29.8	37.5	50.0	33.3	62.7	56.0	29.5	48.8	31.5	15.8	-	12.5	45.9	62.9	23.4	53.8	43.4	29.4	19.0	18.9						
M	9.8	14.8	7.2	4.3	3.1	50.0	55.6	24.1	8.0	1.7	14.2	1.5	-	-	87.5	48.6	15.7	4.1	-	16.3	7.6	1.5							
MEDIA	8.85	7.48	9.30	10.79	10.31	3.00	3.33	5.35	7.90	10.99	7.68	10.85	12.00	16.00	.75	3.41	6.40	7.79	11.66	6.71	8.81	11.03	12.88	12.49					
DESV. TIPICA	4.76	4.54	4.49	4.70	4.63	3.00	4.23	3.63	3.66	4.23	4.81	4.23	3.46	.00	1.88	3.62	3.82	3.48	3.84	4.45	4.42	4.30	4.22	4.36	4.09				

INDEX LINGUISTIC

Bax 18-34	6.4	6.4	9.9	4.3	-	100.0	33.3	13.3	5.0	1.7	9.3	8	-	-	100.0	43.2	4.5	-	-	12.4	4.1	1.5							
Mg 35-51	51.1	56.2	50.5	42.6	46.9	-	66.7	77.1	66.0	35.0	60.9	34.6	21.1	-	-	56.8	92.1	75.3	23.4	62.7	53.1	41.2	38.1	16.2					
Alt 52-68	42.5	37.4	39.6	53.2	53.1	-	-	9.6	29.0	63.3	29.8	64.6	78.0	100.0	-	-	3.4	24.7	76.6	24.9	42.8	57.4	81.9	83.8					
Miljana	52.28	50.20	51.32	56.02	57.81	18.50	32.56	39.01	48.43	60.34	48.07	59.57	63.79	76.00	18.38	28.08	39.00	49.55	64.79	45.07	52.13	57.24	65.52	69.22					
Desv tipica	16.70	16.70	16.63	16.87	13.77	.50	12.73	13.09	13.39	14.13	16.11	14.91	13.20	.00	.48	7.92	9.43	10.24	10.35	16.04	15.23	13.47	14.82	11.19					

INDEX MODIFICIO TEXTUAL

Mot bax 0-45	20.9	29.6	15.3	12.8	9.4	100.0	72.2	43.4	20.0	8.9	27.7	6.5	5.3	-	87.5	62.2	34.8	21.6	4.8	41.4	12.4	2.9	5.4							
Bax 46-90	35.7	41.4	35.1	25.5	31.3	-	22.2	43.4	49.0	28.7	41.2	25.9	15.8	-	12.5	35.1	44.8	50.5	25.8	36.7	42.1	30.9	33.3	16.2						
Mig 91-135	32.0	24.6	37.8	38.3	40.6	-	5.6	13.3	28.0	42.6	23.3	44.6	52.6	-	2.7	18.0	25.8	41.4	18.9	39.3	39.7	33.3	48.6							
Elevat 136-180	11.4	4.4	11.7	23.4	18.8	-	-	-	3.0	19.8	5.9	20.0	26.3	100.0	-	-	-	2.2	2.1	22.0	3.0	6.2	25.5	33.3	29.7					
Miljana	62.23	68.47	85.23	102.77	98.75	20.00	27.78	51.33	74.00	101.18	70.66	102.31	112.63	160.00	10.00	31.89	59.78	72.99	107.75	59.53	84.83	105.88	116.19	112.97						
Desv tipica	43.00	39.54	40.43	42.97	42.79	20.00	32.28	32.79	34.41	38.62	40.38	38.79	38.99	.00	26.46	29.98	32.54	31.63	35.34	39.58	36.31	38.60	35.00	36.58						

P.1.-EDAT ENTREVISTATS

LLEIDA

% VERTICALES

	Q.1.-Q. VERBAL				Q.2.-NSUBSTANTIU				Q.3.-ADJECTIU				Q.4.-VERBS				Q.5.-NORACIONS SIMPLS							
	Mot	Ben	A1	Mor	11a	16a	21a	25	0a5	6a10	11a	16a	21a	25	0a3	4a6	7a9	12	15					
	54	1	73	114	0a5	6a10	15	20	25	0a5	6a10	15	20	25	0a3	4a6	7a9	12	15					
TOTAL	203	111	94	32	2	18	83	100	237	289	130	19	2	8	37	89	97	209	189	148	58	21	37	
.PARE																								
Entre 20 i 30 anys	7	10							4	7	8							5	12	7				
Entre 31 i 40 anys	31,1	31,5	29,7	36,2	18,8		2,4	36,0	30,0	30,4	34,6	21,1		25,0	37,8	28,1	38,1	28,2	32,5	32,4	27,9	19,0	32,4	
Entre 41 i 50 anys	55,2	55,2	56,8	50,0	65,5	100,0	44,4	57,8	53,0	54,7	58,2	62,6	100,0	25,0	54,1	61,8	48,5	58,9	53,3	56,6	52,8	71,4	54,1	
Mes de 50 anys	6,6	3,9	7,2	9,6	12,5		11,1	3,6	6,0	7,8	6,2	5,4	21,7	37,5	2,7	3,4	5,2	8,1	3,5	6,9	11,8	4,8	10,8	
NS/NC	6,4	8,4	6,3	3,2	3,1		5,6	8,4	6,3	8,0	3,1	5,3		12,5	5,4	5,6	7,2	6,2	9,5	3,4	7,4	4,8	2,7	
.MARE																								
Entre 20 i 30 anys	2,3	2,5	9	3,2	3,1		1,2	2,0	3,0	1,0	4,6	5,3						2,9	1,2	2,8	4,4			2,7
Entre 31 i 40 anys	53,4	56,2	49,5	60,6	28,1	50,0	66,7	56,6	50,6	54,0	55,4	31,6	50,0	62,5	59,5	51,7	56,7	51,2	63,3	51,0	45,6	23,8	48,6	
Entre 41 i 50 anys	38,2	33,0	44,1	31,9	68,8	50,0	22,2	33,7	41,4	38,1	38,9	47,4	50,0	12,5	35,1	41,6	32,0	41,1	29,6	38,6	47,1	66,7	43,2	
Mes de 50 anys	2,7	3,4	2,7	2,1			11,1	2,4	3,0	2,1	1,5	10,5		25,0		2,2	2,1	2,9	3,0	2,8		4,8	5,4	
NS/NC	3,4	4,9	2,7	2,1			6,0	3,0	3,0	4,2	1,5	5,3			5,4	3,4	6,2	1,9	3,0	4,8	2,9	4,8		
P.2.-ORIGEN GEOGRAFIC																								
.PARE																								
Lleida	64,3	65,5	68,5	59,6	56,3	50,0	83,3	64,0	65,0	64,7	61,5	73,7	100,0	30,0	59,5	66,3	58,8	67,0	62,1	64,8	56,2	71,4	64,9	
Resta països catalans	5,2	4,9	5,4	7,4			6,0	5,0	5,5	4,5	7,7	21,7		12,5	8,1	4,5	8,2	3,3	5,3	6,9	4,4		2,7	
Resta estat espanyol	21,6	19,2	18,9	25,5	34,4	50,0	5,6	21,7	25,0	20,4	24,6	21,7		25,0	27,0	22,5	22,7	19,8	18,3	23,4	22,1	19,0	39,7	
Altres	3,6	3,0	3,6	4,3	6,3		5,6	4,8	1,0	4,2	3,8	5,3				2,2	3,1	5,3	4,7	3,4	2,9	4,8		
NS/NC	5,2	7,4	3,6	3,2	3,1		5,6	8,4	4,2	6,9	2,3			12,5	5,4	4,5	6,2	4,8	9,5	1,4	4,4	4,8	2,7	
.MARE																								
Lleida	64,8	66,0	64,0	63,8	62,5	50,0	66,7	69,9	67,0	65,4	62,3	68,4	100,0	50,0	64,9	67,4	57,7	67,5	62,7	66,2	61,8	76,2	67,6	
Resta països catalans	7,5	6,9	7,2	7,4	12,5		11,1	4,8	9,3	7,3	7,7	10,5		12,5	8,1	5,6	6,2	9,1	8,9	6,2	8,8	4,8	5,4	
Resta estat espanyol	21,8	21,2	22,5	23,4	18,8	50,0	16,7	18,1	21,0	23,6	26,2	15,8		25,0	18,9	23,6	27,8	18,7	19,5	22,1	26,5	19,0	24,3	
Altres	2,0	1,5	4,5	1,3	6,3		5,6	2,4	2,0	1,7	2,4	1,5		12,5		1,1	3,1	1,9	3,0	2,1	1,5			
NS/NC	3,9	5,4	1,8	4,3			4,8	5,0	3,4	4,5	2,3	5,3			8,1	2,2	6,2	2,9	5,9	3,4	1,5		2,7	
P.3.-LENGUA D'US HABITUAL A LA LLAR																								
.PARE																								
Catala	50,7	44,3	58,5	57,4	40,6		50,0	48,2	51,0	47,4	55,4	63,2	100,0	37,5	32,4	55,1	52,5	51,7	47,3	54,5	52,9	47,6	48,6	
Castella	30,2	33,5	23,4	27,7	40,6	100,0	22,2	32,5	25,0	31,5	30,8	10,5		25,0	45,0	30,3	25,8	29,7	32,0	27,6	26,5	19,0	45,9	
Catala-castella	13,2	14,3	11,7	12,8	12,5		22,2	9,6	18,0	11,8	14,2	10,0	21,1	23,0	18,9	7,9	5,5	12,9	11,8	15,2	14,7	23,8	2,7	
Altres	1,6	1,0	1,8	2,1	3,1			2,4		2,1	1,7	1,5			2,7	1,1	2,1	1,4	1,8	1,4	1,5	4,8		
NS/NC	5,2	7,4	4,5	2,1	3,1		5,6	8,4	6,0	3,8	6,2	3,1	5,3	12,5		6,7	5,2	5,3	8,3	2,1	5,9	4,8	2,7	

	Q.1.-CI VERRAL					Q.2.-NSUBSTANTIVS					Q.3.-MADECTIVS					Q.4.-NVERBS					Q.5.-MORACIONS SIMPLS									
	Moll		Alt		Moll	11a		16a		11a		16a		11a		16a		11a		16a		11a		16a		11a		16a		
	91-10	91-10	103-1	103-1	alt	0 a 5	6 a 10	15	20	21 a	0 a 5	6 a 10	15	20	21 a	0 a 5	6 a 10	15	20	21 a	0 a 3	4 a 6	7 a 9	12	15	19 a	13 a			
TOTAL	440	203	111	94	32	2	16	83	100	237	289	130	19	2	8	37	69	97	209	169	145	68	21	37						
.MARE																														
Catala	52,3	47,8	53,0	58,6	50,0	-	50,0	54,2	49,0	53,6	47,8	57,7	76,9	100,0	62,5	40,5	58,4	46,4	54,1	49,1	55,2	50,0	61,9	54,1						
Castella	32,3	35,0	30,6	27,7	34,4	50,0	44,4	32,5	34,0	30,4	35,3	29,2	10,5	-	37,5	37,8	30,3	37,1	29,7	33,7	31,0	29,4	19,0	43,2						
Catala i castella	12,7	13,3	12,6	11,7	12,5	50,0	5,6	9,6	13,0	13,9	13,1	12,3	10,5	-	-	13,5	10,1	10,3	15,3	13,6	10,3	19,1	18,0	2,7						
Altres	1,6	1,0	2,7	1,1	3,1	-	5,8	2,4	1,6	1,3	2,4	-	-	-	-	2,7	1,1	2,1	1,0	2,4	1,4	1,5	-	-						
NS/NC	2,0	3,4	9	1,1	-	-	-	2,4	3,0	1,7	2,8	8	-	-	-	5,4	1,1	5,2	5	2,4	2,8	1,5	-	-						
P.4.-NIVELL D'ESTUDIS																														
.PARE																														
Sense estudis	1,4	1,0	2,7	1,1	-	-	3,5	1,0	1,0	8	1,7	8	-	-	-	2,7	2,2	-	1,4	1,2	7	2,9	-	2,7						
Estudis primaris	35,7	41,9	34,2	27,7	25,0	100,0	61,1	38,6	42,0	29,5	38,8	31,5	21,1	-	-	37,5	54,1	38,2	44,3	27,3	34,3	33,1	38,2	23,8	54,1					
EGB/FP 1er grau	23,2	24,6	24,3	20,2	18,8	-	11,1	16,9	22,0	27,0	19,7	30,8	26,3	-	-	12,5	24,3	20,2	21,6	25,4	27,8	22,1	20,8	19,0	13,5					
BUP/COU	13,9	11,3	13,5	19,1	15,6	-	16,7	13,3	13,0	14,3	14,2	13,1	15,3	-	-	25,0	5,4	13,5	14,4	14,8	8,9	17,9	18,1	19,0	8,1					
Universitaris grau mig	7,0	5,4	3,6	12,8	12,5	-	-	10,8	5,0	7,2	5,5	10,0	10,5	-	-	12,5	2,7	9,0	4,1	8,1	5,9	9,7	7,4	8,5						
Universitaris grau superior	10,2	5,4	10,8	14,9	25,0	-	-	4,8	10,0	13,1	9,0	10,0	21,1	100,0	-	5,4	9,0	9,0	7,2	13,4	8,9	11,7	4,4	23,8	13,5					
NS/NC	8,6	10,3	10,8	4,3	3,1	-	11,1	12,0	7,0	8,0	11,1	3,8	5,3	-	-	12,5	5,4	7,9	8,2	9,6	13,0	4,8	7,4	4,8						
.MARE																														
Sense estudis	1,4	1,0	3,6	-	-	-	1,2	2,0	2,0	1,3	1,4	8	5,3	-	-	-	-	1,1	1,0	1,9	1,2	7	2,9	-	2,7					
Estudis primaris	36,1	41,9	34,2	29,8	25,0	100,0	50,0	43,4	32,0	33,8	37,0	38,5	30,5	-	-	62,5	54,1	37,1	43,3	28,2	38,5	31,7	30,9	38,1	51,4					
EGB/FP 1er grau	28,1	31,0	30,6	23,3	31,3	-	38,9	27,7	28,0	29,5	29,8	26,9	31,6	50,0	-	37,5	27,0	25,8	23,7	33,0	26,0	31,7	42,6	9,5	18,9					
BUP/COU	10,5	6,9	13,5	14,9	9,4	-	5,6	7,2	13,0	11,0	9,7	12,3	5,3	50,0	-	5,4	12,4	7,2	7,2	12,4	9,5	13,1	5,9	19,0	8,1					
Universitaris grau mig	9,1	7,4	6,3	12,8	18,8	-	-	7,2	13,0	8,9	8,7	8,5	21,1	-	-	5,4	11,2	10,3	8,6	8,3	9,7	10,3	14,3	5,4						
Universitaris grau superior	8,4	5,4	7,2	13,8	15,6	-	-	5,0	7,0	10,5	6,9	10,0	21,1	-	-	2,7	7,9	7,2	10,5	8,3	8,3	4,4	19,0	10,8						
NS/NC	5,5	6,4	4,5	6,4	-	-	5,6	7,2	5,0	5,1	6,6	3,1	6,3	-	-	5,4	4,5	4,5	7,2	5,3	6,3	4,8	2,9	-	2,7					
P.5.-POSICIO EN EL MERCAT DE TREBALL																														

	0.1.-CI VERBAL				0.2.-NSUBSTANTIU						0.3.-ADJECTIU						0.4.-VERBS						0.5.-MORACIONS SIMPLS										
	Mot		Alt		11a		16a		21a		0a5		6a10		11a		16a		21a		0a3		4a6		7a9		10a		12		15		
	9310	1031	9310	1031	15	20	25	15	20	25	15	20	25	15	20	25	15	20	25	15	20	25	15	20	25	15	20	25	15	20	25		
TOTAL	440	203	111	94	32	2	18	83	100	237	289	130	19	2	8	37	89	97	209	169	145	68	21	37									
ACTIU	85,7	83,3	87,4	88,3	87,5	100,0	77,8	81,9	87,0	86,9	84,1	87,7	94,7	100,0	75,0	89,2	86,5	82,5	86,6	84,6	86,2	86,8	90,5	83,8									
Airesam. autònoms	10,5	9,4	10,8	12,8	9,4	-	-	8,4	12,0	11,4	11,4	9,2	5,3	-	-	8,1	10,1	9,3	12,0	9,5	11,0	7,4	9,5	18,9									
Comerciants	3,6	3,0	6,3	2,3	3,1	50,0	11,1	4,8	1,0	3,4	4,2	3,1	-	-	12,5	5,4	4,5	2,1	3,3	4,1	2,8	5,9	4,8	-									
Construïdors	2,5	3,4	1,8	2,1	-	-	-	2,4	4,0	2,1	2,1	3,8	-	-	-	-	-	5,2	2,9	1,8	2,1	4,4	-	5,4									
Directors gerents	5,9	4,4	4,5	11,7	3,1	-	-	5,6	2,4	8,0	6,3	5,9	5,4	10,5	12,5	5,4	2,2	7,2	6,7	3,0	6,9	5,9	33,3	-									
Empleats	28,4	30,5	30,6	21,3	28,1	80,0	27,8	28,9	29,0	27,8	25,6	33,8	36,8	-	25,0	29,7	25,8	35,1	26,3	32,0	26,9	25,0	18,0	29,7									
Empresari indústria	10,0	6,9	11,7	12,8	15,6	-	-	5,6	8,4	7,0	12,2	10,8	21,1	50,0	12,5	13,5	12,4	4,1	11,0	8,9	11,0	10,3	14,3	8,1									
Faces armades	7	1,0	-	1,1	-	-	-	1,2	-	8	1,0	-	-	-	-	-	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,5	-	-									
Obrers no qualificats	2	5	-	-	-	-	-	-	1,0	-	3	-	-	-	-	-	1,1	-	-	-	7	-	-	-									
Obrers qualificats	5,5	5,4	5,4	5,4	3,1	-	11,1	9,6	4,0	4,2	6,6	3,8	-	-	12,5	13,5	4,5	4,1	4,8	6,5	4,1	7,4	-	5,4									
Petit empresari amb assal.	3,4	3,0	3,6	4,3	3,1	-	-	3,6	4,0	3,4	3,5	3,8	-	-	-	2,7	5,6	1,0	3,8	3,0	4,1	4,4	-	2,7									
Professions liberals	2,7	1,5	1,8	4,3	9,4	-	-	1,2	3,0	3,4	3,1	1,5	5,3	-	-	2,7	4,5	2,1	2,4	2,4	4,8	-	4,8	-									
Propietaris agraris	6,2	8,9	8,1	6,4	9,4	-	11,1	7,2	11,0	7,2	8,0	8,5	10,5	-	-	8,1	10,1	8,2	7,7	8,9	6,2	11,8	4,8	8,1									
Tècnics d'alt nivell	1,1	5	1,8	2,1	-	-	-	-	1,0	1,7	1,0	1,0	5,3	50,0	-	-	3,1	-	1,9	1,8	1,4	-	4,8	-									
Tècnics mitjans	2,5	4,4	5	-	3,1	-	-	3,6	7,0	3,0	2,1	3,8	-	-	-	-	3,4	3,1	2,4	2,4	2,8	1,5	-	5,4									
Treballadors agraris	5	5	-	1,1	-	-	5,6	-	1,0	-	7	-	-	-	-	-	1,1	-	5	-	7	-	-	-									
INACTIU	50	4,4	2,7	7,4	9,4	-	11,1	2,4	4,0	5,9	4,5	6,9	-	-	-	2,7	4,5	7,2	4,6	3,0	6,2	4,4	4,8	10,6									
Aïurats	5	5	9	-	-	-	5,6	-	4	4	4	1,6	-	-	-	-	1,1	-	5	6	-	7	-	2,7									
Jubilats	5	5	9	1,1	-	-	-	-	-	8	3	1,5	-	-	-	-	-	2,1	-	-	-	7	-	1,5									
Mestresses de casa	2	-	9	-	-	-	-	1,2	-	-	-	-	-	-	-	-	1,1	-	-	-	-	7	-	-									
Pensionistes-incapacitats	1,4	1,5	-	3,2	-	-	5,6	1,2	-	1,7	3,7	8	-	-	-	-	-	4,1	1,0	6	1,4	-	-	8,1									
Altres	2,5	2,5	-	3,2	9,4	-	-	4,0	3,0	2,4	3,1	3,1	-	-	-	2,7	2,2	1,0	3,3	1,8	3,4	2,9	4,8	-									
NS/NC	9,3	12,3	9,9	4,3	3,1	-	11,1	15,7	9,0	7,2	11,4	5,4	5,3	-	25,0	8,1	9,0	10,3	8,6	12,4	7,6	8,8	4,8	5,4									

	Q.1.-O.VERBAL				Q.2.-N.SUBSTANTIVUS						Q.3.-N.ADJECTIVUS						Q.4.-N.VERBS						Q.5.-N.ORACIONES SIMPLES							
	Molt		Alt		11a		16a		21a		11a		16a		21a		11a		16a		21a		11a		16a		21a			
	Sex	At	Sex	At	0a5	6a10	15	20	25	0a5	6a10	15	20	25	0a5	6a10	15	20	25	0a5	6a10	15	20	25	0a3	4a6	7a9	10a	13a	
TOTAL	54	1	13	114	2	18	83	100	237	288	130	19	2	8	37	89	97	209	169	145	68	21	37							
ACTIUS	60,7	58,7	65,8	64,9	56,3	100,0	50,0	58,6	64,6	57,7	66,9	88,4	100,0	62,5	56,8	65,1	52,6	67,5	62,1	58,6	61,8	66,7	56,8							
Aresans-autònoms	3,0	2,0	5,4	3,2	-	-	5,8	3,6	4,0	2,1	3,5	2,3	-	-	2,7	1,1	3,1	3,8	3,0	3,4	2,9	4,8	-							
Comerciants	5,5	6,4	5,4	4,3	3,1	50,0	5,6	7,2	3,0	5,5	5,9	5,4	-	-	13,5	3,4	3,1	6,2	4,7	6,9	4,4	4,8	5,4							
Constitució	1,6	1,0	-	-	-	-	2,0	-	-	-	3,8	-	-	-	-	-	1,0	-	-	-	-	-	-							
Directors-gerens	1,8	1,5	9	3,2	-	-	1,2	2,0	1,7	1,0	3,1	-	-	-	-	1,1	3,1	1,4	2,4	1,4	1,5	4,8								
Empleats	31,6	27,1	37,8	33,0	34,4	50,0	22,2	28,9	27,0	35,0	36,8	47,4	50,0	37,5	16,2	23,6	32,0	37,3	31,4	30,3	33,8	23,8	37,8							
Empresari industria	7,0	6,4	6,3	7,4	12,5	-	3,6	7,0	8,9	5,9	9,2	10,5	-	-	8,1	10,1	4,1	7,2	7,1	6,2	8,8	4,8	8,1							
Forces armades	2	5	-	-	-	-	1,0	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-							
Obres no qualificats	2	-	9	-	-	-	5,6	-	-	3	-	-	-	-	2,7	-	-	-	-	-	-	-	-							
Obres qualificats	5	5	9	-	-	-	1,2	-	4	7	-	-	-	-	-	1,1	-	-	6	-	-	-	-							
Petit empresari amb assal.	9	10	9	1,1	-	-	5,6	-	8	10	8	-	-	-	12,5	2,7	-	-	6	7	-	-	-							
Professors liberals	3,9	2,5	4,5	6,4	3,1	-	5,6	4,8	2,0	4,2	3,5	3,1	50,0	12,5	2,7	8,7	2,1	3,8	4,1	3,4	1,5	1,90	-							
Propietaris agrars	2,3	3,0	1,8	2,1	-	-	2,4	2,0	2,5	2,4	2,3	-	-	-	2,7	3,4	1,0	2,4	2,4	1,4	4,4	-	2,7							
Tècnics d'alt nivell	7	5	9	1,1	-	-	1,0	8	10	10	-	-	-	-	-	-	-	1,0	1,0	6	7	1,5	-							
Tècnics mitjans	2,3	3,4	-	2,1	3,1	-	3,6	3,0	1,7	2,4	2,3	-	-	-	8,1	2,2	2,1	1,4	2,4	3,4	-	-	2,7							
Treballadors a gaire	7	1,0	-	1,1	-	-	1,0	8	7	8	-	-	-	-	-	1,1	-	-	6	-	-	-	-							
INACTIUS	32,0	31,5	31,5	29,8	43,8	-	33,3	31,3	30,4	34,6	27,7	26,3	-	25,0	27,0	37,1	40,2	27,3	26,6	32,4	33,8	26,6	40,6							
Aurals	2,3	2,0	2,7	2,1	3,1	-	11,1	1,2	2,0	2,1	2,4	2,3	-	-	-	3,4	3,1	1,9	3,0	7	2,9	-	5,4							
Estudiants	2	-	-	1,1	-	-	-	-	4	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-							
Jubilats	2	-	9	-	-	-	-	-	4	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-							
Mestres de casa	25,9	26,6	24,3	23,4	34,4	-	22,2	25,3	32,0	24,1	27,0	23,8	26,3	-	25,0	24,3	28,1	34,0	27,5	22,5	26,2	29,4	32,4							
Pensionistes-incapacitats	7	5	1,8	-	-	-	1,2	1,0	4	1,0	-	-	-	-	-	2,2	-	-	5	1,2	-	-	-	2,7						
Altres	2,7	2,5	1,8	3,2	6,3	-	3,6	2,0	3,0	3,5	1,5	-	-	-	-	3,4	3,1	2,9	3,0	4,1	1,5	-	-							
NS/NC	7,3	11,8	2,7	5,3	-	-	16,1	12,0	7,0	5,1	8,3	5,4	5,3	-	12,5	16,2	7,9	7,2	5,3	8,3	9,0	4,4	4,8	2,7						
CLASSE D'OCCUPACIO -PARE																														
Treballadora	7	1,0	-	1,1	-	-	5,6	-	-	1,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-							
Vella classe mitjana	26,7	24,1	26,8	25,5	25,0	50,0	22,2	24,1	26,3	27,0	24,6	15,8	-	-	12,5	24,3	30,3	26,6	25,4	24,1	29,4	19,0	29,7							
Nova classe mitjana	37,0	40,4	37,8	30,9	31,3	50,0	38,9	42,2	37,0	35,0	41,5	36,8	50,0	37,5	43,2	30,3	45,4	34,9	40,8	33,8	38,2	19,0	40,5							
Mitjanes tècniques	12,3	10,8	9,0	18,1	15,6	-	5,6	7,2	13,0	14,3	10,8	21,1	50,0	12,5	8,1	11,2	12,4	13,4	9,5	15,9	7,4	38,1	5,4							
Classe alta	10,0	6,9	11,7	12,6	15,6	-	5,6	8,4	7,0	12,2	8,7	10,8	21,1	50,0	12,5	13,5	12,4	11,0	6,9	11,0	10,3	14,3	8,1							
Inactius	5,0	4,4	2,7	7,4	9,4	-	11,1	2,4	4,0	5,9	4,5	6,9	-	-	2,7	4,5	7,2	4,8	3,0	6,2	4,4	4,8	10,8							
NS/NC	9,3	12,3	9,9	4,3	3,1	-	11,1	15,7	9,0	7,2	11,4	5,4	5,3	-	25,0	8,1	9,0	10,3	8,6	12,4	7,6	8,8	5,4							

	Q.1.-VERBAL			Q.2.-N.SUBSTANTIVUS					Q.3.-N.ADJECTIVUS					Q.4.-N.VERBS					Q.5.-N.ORACIONES SIMPLIS											
	Met bax	Bax 100-1	Mot alt	Met bax	Bax	Alt	11a	16a	21a	25	0a5	6a10	11a	16a	21a	25	0a5	6a10	11a	16a	21a	25	0a3	4a6	7a9	10a	13a			
TOTAL	54	1	13	54	1	13	11a	16a	21a	25	0a5	6a10	11a	16a	21a	25	0a3	4a6	7a9	10a	13a									
TOTAL	440	203	111	94	32	2	18	83	100	237	289	130	19	2	8	37	69	97	209	169	145	68	21	37						
P.6.-EQUIPAMENTS DE LA LLAR																														
Animals domestics	555	542	568	532	656	500	500	458	600	574	557	562	421	1000	375	541	483	567	589	585	510	529	619	595						
Antena parabòlica	218	207	225	234	219	-	167	157	250	232	208	245	105	1000	-	135	169	175	282	237	214	176	333	162						
Aparell de radio	918	897	937	926	909	-	867	928	950	928	900	946	1000	1000	625	865	899	897	897	893	952	941	952	938						
Cadena estereo	755	680	829	798	844	500	811	723	720	793	747	777	684	1000	500	500	500	757	753	780	722	786	765	857	703					
Cançona de video	386	389	333	436	406	-	278	386	370	405	360	454	316	500	250	486	326	371	407	355	434	353	524	324						
CD	795	734	847	840	875	-	444	711	770	869	781	882	842	1000	500	676	730	753	876	704	834	853	905	892						
Energètica	252	182	279	287	500	-	56	181	220	308	225	300	316	500	-	216	202	247	292	195	283	235	429	324						
Ordinador	666	621	567	787	875	-	444	711	660	713	657	723	842	1000	500	568	685	629	742	574	759	779	857	648						
TV	957	951	973	968	906	1000	833	916	870	975	945	977	1000	1000	875	946	888	979	981	929	912	1000	1000	918						
Segon TV	745	895	775	819	750	-	333	675	750	806	727	792	737	500	375	757	685	711	789	710	738	853	857	676						
Video	852	852	865	851	813	500	811	855	860	869	851	838	947	1000	625	811	856	816	876	816	876	912	905	784						
Videojocs	673	655	748	860	563	-	389	627	710	700	671	682	578	500	375	595	640	711	694	615	649	750	857	703						
Walkman	770	759	768	787	813	500	556	747	760	802	740	808	947	1000	500	784	701	833	716	807	779	905	784							
Instruments musicals	616	547	649	587	719	-	333	614	610	648	581	689	737	1000	375	514	708	433	689	834	697	805	838							
Jocs de taula	868	837	919	883	844	-	556	843	880	903	855	892	895	1000	625	730	910	814	909	834	697	905	838							
Canya de pescar	388	414	369	383	438	500	389	361	480	376	367	438	579	500	250	451	351	351	392	385	414	382	524	216						
Embarcació	59	39	99	64	31	-	36	60	80	72	55	62	105	500	125	27	34	62	67	47	76	59	95	27						
Equip pescataria	77	64	90	96	63	-	56	80	80	84	66	85	103	1000	125	81	67	72	81	47	103	95	81							
Maquina fotografica	932	906	955	947	958	1000	778	916	940	945	920	954	947	1000	750	892	944	987	962	911	952	971	985	892						
Equip esqui	234	182	243	309	313	-	278	193	160	278	194	308	316	500	-	162	236	165	287	172	262	324	286	216						
Escopeta	207	261	126	191	188	-	278	181	310	169	204	231	105	-	-	189	236	196	211	195	193	221	190	297						
Mountain-bike	814	793	829	851	781	500	811	819	820	827	796	854	769	1000	625	811	809	784	837	757	876	868	714	784						
Patins	691	690	703	691	656	500	389	699	630	738	675	723	684	1000	375	595	697	619	751	657	717	705	667	730						
Roulotte	105	99	108	128	63	-	84	90	127	90	131	158	-	-	54	101	62	129	53	145	147	95	108							
Taula Wind-surf	39	54	27	21	31	-	56	36	50	34	38	38	53	-	-	81	22	31	43	24	62	44	27							
Tenda camping	332	305	369	351	313	-	222	241	360	363	291	400	474	500	375	324	360	258	354	272	400	324	476	270						
Tennis-squash	134	113	81	213	219	-	56	60	120	173	111	154	316	500	-	54	146	124	153	124	132	118	238	81						
Altres	36	30	72	21	-	-	36	40	38	48	48	13	-	-	-	27	34	41	38	36	34	29	-	81						
NS/NC	7	5	-	11	31	-	56	-	10	4	10	-	-	-	125	27	-	-	-	18	-	-	-	-						
P.6.-INDEX D'EQUIPAMENTS																														
-EQUIPAMENTS CULTURALS																														
0	1.1	1.5	-	1.1	3.1	-	5.6	1.2	1.0	8	14	8	-	-	12.5	5.4	-	1.0	5	2.4	-	-	-	-	2.7					
1	1.4	1.5	2.7	-	-	-	11.1	2.4	-	8	17	8	-	-	12.5	-	3.4	-	1.0	2.4	-	-	-	-	5.4					
2	7	1.5	-	-	-	-	-	-	1.0	8	10	-	-	-	-	-	1.1	1.0	5	1.2	7	-	-	-	-					
3	3.6	5.4	1.8	1.1	6.1	100.0	5.6	6.0	4.0	17	3.8	3.1	5.3	-	12.5	2.7	5.6	7.2	1.0	6.5	2.1	-	-	-	4.8	2.7				
4	6.6	6.9	4.5	9.6	3.1	-	16.7	8.4	8.0	4.6	7.6	5.4	-	-	23.0	10.8	6.7	6.2	5.3	6.5	7.6	7.4	-	-	5.4					
Mes de 4	86.6	83.3	91.0	88.3	87.5	-	61.1	81.9	86.0	91.1	84.4	90.0	94.7	100.0	37.5	81.1	83.1	84.5	91.9	81.1	89.7	92.6	95.2	83.8						
MEDIA	9.46	9.29	9.62	9.66	9.38	6.00	8.00	9.28	9.52	9.64	9.36	9.63	9.79	10.00	6.75	9.14	9.30	9.42	9.70	9.11	9.72	9.85	9.81	9.08						
DESV. TIPICA	1.88	1.90	1.44	1.23	2.00	1.00	3.29	1.89	1.45	1.42	1.84	1.36	.92	.60	3.60	2.38	1.81	1.58	1.24	2.20	.90	.83	.87	2.48						

	Q1.-ADJECTIUS										Q2.-NSUBSTANTIUS										Q3.-NADJECTIUS										Q4.-N.VERBS										Q5.-MORACIONS SIMPLS														
	Molt					Bast					Mitj					Bast					Mitj					Molt					Bast					Mitj					Molt					Bast					Mitj				
	0	1	2	3	4	0	1	2	3	4	0	1	2	3	4	0	1	2	3	4	0	1	2	3	4	0	1	2	3	4	0	1	2	3	4	0	1	2	3	4	0	1	2	3	4										

TOTAL	440	200	111	94	32	2	16	83	100	237	288	190	19	2	8	37	89	97	209	169	145	68	21	37
0	7.0	7.4	6.3	6.4	9.4		27.8	8.4	7.0	5.1	8.0	5.4	5.3		37.5	8.1	5.6	10.3	4.8	10.1	4.8		9.5	
1/2	41.8	41.9	45.0	40.4	34.4	100.0	33.3	49.4	39.0	40.5	45.0	37.7	25.3		37.5	56.8	40.4	43.3	39.2	43.8	40.0	47.1	33.3	
3/4	43.4	43.8	44.1	41.5	43.8		22.2	32.5	49.0	46.8	40.8	47.7	52.6	50.0	25.0	29.7	46.1	41.2	46.4	39.6	46.9	42.6	47.6	
5/6	7.5	6.4	4.5	11.7	12.5		16.7	9.6	4.0	7.6	6.2	8.5	15.8	50.0		5.4	7.9	4.1	9.6	6.5	7.6	10.3	9.5	
7/8	.2	.5						1.0				.8						1.0						
MEDIA	7.60	7.54	7.34	7.93	7.97	5.00	6.39	7.17	7.65	7.85	7.27	8.08	8.95	12.50	4.38	6.62	7.91	8.04	7.13	7.87	8.16	7.86		
DESV. TIPICA	3.73	3.74	3.43	3.91	4.19	.00	5.37	3.92	3.66	3.54	3.65	3.76	3.94	2.50	3.80	3.55	3.61	3.88	3.63	3.81	3.66	3.34	4.05	

EQUIPAMENTS ESPORTIUS

0	3.0	3.9	1.6	1.1	6.3	50.0	16.7	4.8	1.0	1.7	4.2	.8			25.0	8.1	3.4	2.1	1.4	4.7	2.1		5.4
1	8.4	12.8	5.4	5.3		50.0	27.8	9.6	10.0	5.5	9.3	7.7			12.5	13.5	10.1	12.4	4.8	12.4	6.9	2.9	10.8
2/3	43.4	43.8	45.8	42.8	31.3		38.9	42.2	46.0	43.5	44.8	41.5	42.1		50.0	37.8	38.2	58.8	39.2	47.9	36.3	45.8	37.8
4/5	45.2	38.4	45.8	51.1	62.5		16.7	43.4	43.0	49.4	41.9	50.0	57.9	100.0	12.5	40.5	48.3	26.8	54.5	34.9	51.7	51.5	45.9
MEDIA	23.09	21.87	23.88	24.35	25.00	5.00	15.56	22.41	23.10	24.05	22.42	24.08	25.79	30.00	15.00	21.08	23.15	21.03	24.89	21.30	24.07	24.85	26.19
DESV. TIPICA	7.49	8.05	6.73	6.49	8.03	5.00	9.84	8.20	6.92	6.74	7.88	6.67	5.07	.00	10.00	9.35	7.92	6.84	6.58	8.08	7.12	5.60	4.96

ALTRES EQUIPAMENTS

0	5.2	6.9	3.6	3.2	6.3	50.0	22.2	6.0	5.0	3.4	6.2	3.8			25.0	10.8	5.6	6.2	2.9	5.9	4.1	4.4	9.5
1	29.3	31.0	27.0	29.8	25.0	50.0	38.9	38.6	26.0	26.6	30.8	26.9	26.3		25.0	37.8	31.5	32.0	25.8	30.8	29.7	30.9	29.7
2	40.5	39.4	36.9	44.7	45.9		27.8	39.8	41.0	41.6	39.1	41.6	52.6	50.0	37.5	29.7	34.8	45.4	42.6	45.6	35.2	38.2	47.6
3	20.7	18.2	27.0	17.0	18.8		11.1	14.5	23.0	22.8	20.4	20.8	21.1	50.0	12.5	16.2	24.7	12.4	23.9	14.8	25.5	20.6	24.3
4	4.3	3.4	5.4	5.3	3.1			1.2	5.0	5.5	3.5	6.9				5.4	3.4	4.1	4.8	3.0	5.5	5.9	4.8
MEDIA	3.79	3.63	4.07	3.63	3.75	1.00	2.56	3.33	3.94	4.01	3.68	4.00	3.89	5.00	2.75	3.35	3.78	3.53	4.04	3.56	3.97	3.85	4.19
DESV. TIPICA	1.87	1.88	1.91	1.80	1.81	1.00	1.92	1.89	1.90	1.85	1.87	1.91	1.41	1.00	1.98	2.11	1.92	1.80	1.80	1.75	1.94	1.93	1.99

INDEX EQUIPAMENTS

Molt	1.8	2.0	1.8	1.1	3.1		11.1	2.4	1.0	1.3	2.8				25.0	8.1		1.0	1.0	3.0	7		5.4
Bast	2.7	4.9	.9		3.1	50.0	16.7	4.8	2.0	.8	3.5	1.5				2.7	6.7	2.1	1.4	4.7	2.1		2.7
Mitj	19.8	23.2	16.0	17.0	12.5	50.0	27.8	22.9	21.0	17.3	20.1	19.2	21.1		37.5	29.7	18.9	27.8	14.8	22.5	17.9	17.6	14.3
Alt	24.3	23.6	27.0	25.5	15.6		16.7	27.7	23.0	24.5	23.6	23.8	10.5		25.0	13.5	23.6	36.1	21.1	29.0	22.1	22.1	19.0
Molt alt	51.4	46.3	52.3	56.4	55.6		27.8	42.2	53.0	56.1	48.1	55.4	68.4	100.0	12.5	45.9	52.8	33.0	61.7	40.8	57.2	60.3	51.4
Mitjana	43.94	42.33	44.73	45.78	46.09	17.00	32.50	42.18	44.21	45.54	42.73	45.78	48.42	57.50	28.88	40.19	44.03	41.09	46.47	41.11	45.73	46.72	48.05
Desv. tipica	11.60	12.50	10.29	10.08	13.12	6.00	17.38	12.38	10.83	10.30	12.25	10.00	8.63	1.50	16.99	14.93	11.96	10.73	9.96	12.83	10.50	8.16	8.21